UCHWAŁA SENATU 29/08/07/2022

Społecznej Akademii Nauk z siedzibą w Łodzi

Nr 29 z dnia 08 lipca 2022 r.

w sprawie ustalenia programu studiów dla kierunku „bezpieczeństwo narodowe" na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym prowadzonego w Społecznej Akademii Nauk z siedzibą w Łodzi

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 11). ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. 2018 poz. 1668 ze zm.) w związku z § od 3 do 6 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz.U. 2018 poz.1861 ze zm.) oraz Statutu Społecznej Akademii Nauk z siedzibą w Łodzi, Senat Społecznej Akademii Nauk postanawia co następuje:

§ 1

Ustala się program studiów dla kierunku *bezpieczeństwo narodowe* na poziomie studiów pierwszego oraz drogiego stopnia o profilu praktycznym w formie stacjonarnej i niestacjonarnej prowadzonego w Społecznej Akademii Nauk z siedzibą w Łodzi.

§ 2

Ustalony przez Senat program studiów dla kierunku *bezpieczeństwo narodowe* na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym w formie stacjonarnej i niestacjonarnej, o którym mowa w ust. 1, stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i obowiązuje studentów rozpoczynających cykl kształcenia od roku akademickiego 2022/2023.

Przewodniczący Senatu

REKTOR
Społecznej Akademii Nauk
dr hab. Roman Patora, prof. SAN

SPOŁECZNA AKADEMIA NAUK
ŁÓDŹ

PROGRAM STUDIÓW

kierunek:

BEZPIECZEŃSTWO NARODOWE

studia pierwszego i drugiego stopnia
o profilu praktycznym

ŁÓDŹ 2022

SPIS TREŚCI

I. STUDIA I STOPNIA 4

1. Podstawa prawna 4

1.1. Umiejscowienie kierunku w dyscyplinie nauk – studia I stopnia 4

1.2. Kierunkowe efekty uczenia się 4

1.3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na wnioskowanym kierunku studiów, poziomie i profilu 7

1.4. Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia 8

1.5. Zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne 10

1.6. Wymiar i liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach praktyk zawodowych. 11

1.7. Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych 11

1.8. Zajęcia do wyboru 11

1.9. Tytuł zawodowy nadawany absolwentom 13

1.10. Zajęcia lub grupy zajęć wraz z przypisaną do nich liczbą punktów ECTS- załącznik nr 1 do niniejszego Programu. 13

II. STUDIA II STOPNIA 13

2. Podstawa prawna 13

2.1. Umiejscowienie kierunku w dyscyplinie nauk – studia II stopnia 13

2.2. Kierunkowe efekty uczenia się 14

2.3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na wnioskowanym kierunku studiów, poziomie i profilu 17

2.4. Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia 18

2.5. Zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne 19

2.6. Wymiar i liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach praktyk zawodowych 20

2.7. Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych 20

2.8. Zajęcia do wyboru 20

2.9. Tytuł zawodowy nadawany absolwentom 21

2.10. Zajęcia lub grupy zajęć wraz z przypisaną do nich liczbą punktów ECTS-załącznik nr 2 do niniejszego Programu. 21
III. Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia. Metody kształcenia..... 22
3. Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiąganych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia. 22
3.1. Metody kształcenia 24
3.2. Praca własna studenta obejmuje następujące zadania 25
IV. Wymiar, zasady i formy odbywania praktyk dyplomowych 26

I. STUDIA I STOPNIA

1. Podstawa prawna

Program studiów na kierunku „bezpieczeństwo narodowe", studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym w pełni implementuje przepisy prawne wynikające z ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz.478 ze zm.) oraz z rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (t.j. Obwieszczenie Ministra Edukacji i Nauki Dz.U. 2021 r., poz. 661), a także ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz.226) i rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6 – 8 polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz.U. 2018 poz.2218).

Tabela 1. Metryka kierunku studiów „bezpieczeństwo narodowe" – studia I stopnia o profilu praktycznym

Nazwa kierunku	**Bezpieczeństwo narodowe**
Poziom studiów	**Studia pierwszego stopnia**
Profil kształcenia	**Praktyczny**
Uwzględnienie w programie studiów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela	**Nie**
Forma studiów	**Stacjonarne, Niestacjonarne**
Tytuł zawodowy	**Licencjat**

1.1. Umiejscowienie kierunku w dyscyplinie nauk – studia I stopnia

Zgodnie z art. 53 ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce", Senat Społecznej Akademii Nauk z siedzibą w Łodzi przyporządkował kierunek studiów „bezpieczeństwo narodowe" do następujących dyscyplin naukowych, określonych w rozporządzaniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 roku:

Tabela 2. Umiejscowienie kierunku „bezpieczeństwo narodowe" w dyscyplinach naukowych

Poziom kształcenia	Dyscypliny naukowe	Punkty ECTS	
		liczba	%
Studia pierwszego stopnia	Dyscyplina wiodąca		
	Nauki o bezpieczeństwie	**162**	**90**
	Dyscypliny uzupełniające		
	Nauki o polityce i administracji	**18**	**10**

1.2. Kierunkowe efekty uczenia się

Koncepcja kształcenia studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym na kierunku „bezpieczeństwo narodowe", została oparta o podstawy formalno-prawne kształcenia określone dla studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym. Przy projektowaniu kierunku korzystano z zasad określonych w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 226) i rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r.

w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6 – 8 polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz.U. 2018 poz. 2218) oraz wzorców i doświadczeń krajowych kształcenia przyszłych specjalistów w zakresie zarządzania. Uwzględniono zatem przy formułowaniu celów kształcenia, a także efektów uczenia się wszystkie charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się określone dla kwalifikacji na poziomie 6 w Polskiej Ramie Kwalifikacji. Ponadto wzorowano się na treściach nieobowiązujących już standardów kształcenia[1], a także na doświadczeniach wypracowanych przez polskie szkolnictwo wyższe, w tym własnych, gdyż Społeczna Akademia Nauk z siedzibą w Łodzi od wielu lat prowadzi kształcenie na kierunku „bezpieczeństwo narodowe" na studiach I stopnia.

Tabela 3. Kierunkowe efekty kształcenia na kierunku „bezpieczeństwo narodowe" studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym i ich odniesienie do Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Symbol kierunkowych efektów uczenia się	Opis efektów uczenia się dla absolwenta studiów I stopnia na kierunku „bezpieczeństwo narodowe" o profilu praktycznym	Kod uniwersalnej charakterystyki poziomu drugiego efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK
WIEDZA – ZNA I ROZUMIE:		
K1P_W01	ma wiedzę o miejscu i znaczeniu nauk o bezpieczeństwie oraz nauk o polityce i administracji w relacji do nauk społecznych oraz zna w zaawansowanym stopniu terminologię z zakresu tych dyscyplin.	P6S_WG
K1P_W02	zna w zaawansowanym stopniu podział władzy w państwie oraz zadania i zasady funkcjonowania organów państwa, w tym usytuowanie i rolę administracji publicznej odpowiedzialnej za bezpieczeństwo narodowe, zna ich zastosowanie praktyczne w działalności zawodowej związanej z bezpieczeństwem narodowym.	P6S_WG
K1P_W03	zna w zaawansowanym stopniu zasady funkcjonowania instytucji państwa, zadania administracji publicznej oraz problematykę zarządzania kryzysowego i ich zastosowanie praktyczne w działalności zawodowej z zakresu bezpieczeństwa narodowego.	P6S_WG
K1P_W04	posiada wiedzę o normach i uwarunkowaniach prawnych, politycznych, etycznych i działalności zawodowej związanej z bezpieczeństwem narodowym.	P6S_WK
K1P_W05	zna fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji i ich wpływ na bezpieczeństwo narodowe. Posiada wiedzę o roli człowieka w życiu społecznym oraz koncepcjach ochrony praw człowieka.	P6S_WK
K1P_W06	zna w zaawansowanym stopniu i rozumie historyczne uwarunkowania bezpieczeństwa narodowego.	P6S_WG
K1P_W07	posiada zaawansowaną wiedzę o charakterze działań służb mundurowych na rzecz bezpieczeństwa państwa.	P6S_WG
K1P_W08	posiada uporządkowaną wiedzę dotyczącą zagrożeń i kryzysów oraz zadań administracji publicznej i obywateli w zakresie zarządzania kryzysowego, organizacji i strukturach instytucji państwowych uczestniczących w systemie zarządzania kryzysowego i rozumie relacje między nimi.	P6S_WG
K1P_W09	ma zaawansowaną wiedzę o strukturach i instytucjach państwowych, w tym z zakresu bezpieczeństwa narodowego, w tym zwalczania terroryzmu oraz relacjach zachodzących między nimi.	P6S_WG
K1P_W10	posiada wiedzę dotyczącą struktur, instytucji i organizacji bezpieczeństwa międzynarodowego zajmujących się zwalczaniem terroryzmu w UE oraz relacji zachodzących między nimi.	P6S_WG

[1] Uznane za uchylone rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 lipca 2007 r. w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać uczelnia, by prowadzić studia miedzykierunkowe oraz makrokierunek (Dz.U. nr 64 poz. 1166 ze zm.).

K1P_W11	definiuje problemy i zna metody zwalczania przestępczości zorganizowanej, w tym gospodarczej oraz ich zastosowanie praktyczne w działalności zawodowej związanej z bezpieczeństwem narodowym.	P6S_WG
K1P_W12	ma zaawansowaną wiedzę, w tym uwzględniającą aspekty teoretyczne, w zakresie obronności państwa i bezpieczeństwa militarnego.	P6S_WG
K1P_W13	zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i praw autorskich oraz ochrony danych osobowych i informacji niejawnych.	P6S_WK
K1P_W14	zna podstawowe zasady tworzenia i rozwoju przedsiębiorczości w zakresie realizowanych zadań dla zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego.	P6S_WK
UMIEJĘTNOŚCI – POTRAFI:		
K1P_U01	potrafi wykorzystując właściwe źródła informacji obserwować i identyfikować zagrożenia bezpieczeństwa narodowego wynikające z przyczyn społecznych, ekonomicznych, politycznych i prawnych.	P6S_UW
K1P_U02	potrafi analizować z wykorzystaniem właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych i krytycznie oceniać zjawiska i procesy społeczne mające związek z bezpieczeństwem narodowym	P6S_UW
K1P_U03	potrafi wykorzystując posiadaną wiedzę formułować i rozwiązać praktyczny problem z zakresu bezpieczeństwa narodowego przeprowadzając analizę na podstawie odpowiednich źródeł informacji.	P6S_UW
K1P_U04	potrafi samodzielnie wyszukiwać z właściwie dobranych źródeł, analizować, krytycznie oceniać i selekcjonować informacje dotyczące bezpieczeństwa narodowego z wykorzystaniem nowoczesnych technologii, w tym zaawansowanych technik informacyjno- komunikacyjnych .	P6S_UW
K1P_U05	potrafi określać przyczyny i skutki zachodzących procesów społecznych związanych z bezpieczeństwem narodowym.	P6S_UW
K1P_U06	potrafi określać ogólne zmiany zachodzące w procesach społecznych związanych z bezpieczeństwem narodowym.	P6S_UW
K1P_U07	posługuje się przepisami prawa oraz systemami standaryzacyjnymi w celu oceny procesów i zjawisk z zakresu bezpieczeństwa narodowego.	P6S_UW
K1P_U08	potrafi określić rolę państwa, jego instytucji oraz polityki w życiu społecznym w odniesieniu do bezpieczeństwa narodowego.	P6S_UW
K1P_U09	potrafi w warunkach nie w pełni przewidywalnych wykonywać zadania praktyczne związane z organizacją bezpieczeństwa narodowego	P6S_UW
K1P_U10	potrafi używając specjalistycznej terminologii porozumiewać się w sposób precyzyjny i spójny przy użyciu różnych technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie bezpieczeństwa narodowego, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów.	P6S_UK
K1P_U11	potrafi brać udział w debacie, posiada umiejętność prezentowania własnych pomysłów, wątpliwości i sugestii, popierając je argumentacją w kontekście wybranych poglądów, opinii różnych autorów.	P6S_UK
K1P_U12	potrafi pracować w zespole, w tym o charakterze interdyscyplinarnym pełniąc różne role; umie przyjmować i wyznaczać zadania związane z bezpieczeństwem narodowym.	P6S_UO
K1P_U13	potrafi planować i organizować pracę zespołową i indywidualną pozwalającą na realizację celów związanych z projektowaniem i podejmowaniem działań profesjonalnych z zakresu bezpieczeństwa narodowego.	P6S_UO
K1P_U14	potrafi zastosować technologie informatyczne w realizacji zadań praktycznych na rzecz bezpieczeństwa narodowego.	P6S_UW
K1P_U15	potrafi analizować i formułować rozwiązania konkretnych problemów w zakresu zarządzania kryzysowego oraz realizować zadania organów administracji publicznej i odpowiednich instytucji w sytuacjach kryzysowych.	P6S_UW
K1P_U16	potrafi analizować i praktycznie wykorzystać wiedzę w zakresie ochrony danych osobowych i informacji niejawnych.	P6S_UW
K1P_U17	posiada umiejętność pracy w warunkach kryzysu i stresu w środowisku zawodowym bezpieczeństwa narodowego.	P6S_UW
K1P_U18	ma umiejętności językowe zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.	P6S_UK
K1P_U19	potrafi samodzielnie planować własny rozwój i uczenie się przez całe życie.	P6S_UU
KOMPETENCJE SPOŁECZNE – JEST GOTÓW:		
K1P_K01	jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii wobec racjonalnych argumentów krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści.	P6S_KK

K1P_K02	jest gotów do uznawania roli wiedzy w rozwiązywaniu problemów praktycznych z zakresu bezpieczeństwa narodowego a w przypadku problemów trudnych do zasięgania opinii ekspertów.	P6S_KK
K1P_K03	jest gotów do zobowiązań społecznych oraz aktywnego uczestnictwa w różnych środowiskach społecznych, organizacjach i instytucjach realizujących działania związane z bezpieczeństwem.	P6S_KO
K1P_K04	ma poczucie misji i odpowiedzialności za bezpieczeństwo ludzi i mienia i jest gotów do inicjowania działań na rzecz interesu publicznego	P6S_KO
K1P_K05	ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny, przestrzegania zasad etyki zawodowej, oczekując również tego od innych.	P6S_KR
K1P_K06	jest przygotowany do pracy w instytucjach związanych z bezpieczeństwem narodowym i do zachowania tradycji zawodu w obszarze bezpieczeństwa narodowego.	P6S_KR
K1P_K07	jest gotów myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy, w szczególności w zakresie bezpieczeństwa narodowego.	P6S KO
K1P_K08	ma świadomość znaczenia sprawności fizycznej w wykonywaniu zadań właściwych dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów bezpieczeństwo narodowe.	P6S_KR

1.3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na wnioskowanym kierunku studiów, poziomie i profilu

Wskaźniki dotyczące programu studiów I stopnia o profilu praktycznym na kierunku „bezpieczeństwo narodowe" określone w § 3 ust. 1 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, ust. 2, 3, 4 i ust. 5 pkt 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (t.j. Dz.U. 2021 poz. 661), a także informacja o warunku określonym w art. 73 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 478 ze zm.).

Tabela 4. Wskaźniki dotyczące programu studiów I stopnia o profilu praktycznym na kierunku „bezpieczeństwo narodowe"

Wskaźniki dotyczące programu studiów I stopnia o profilu praktycznym dla kierunku „bezpieczeństwo narodowe"	**Liczba punktów ECTS/Liczba godzin**	
Liczba semestrów i punktów konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie kształcenia:	**6**	
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie kształcenia:	**180 ECTS**	
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	Studia stacjonarne: **2506 h**	Studia niestacjonarne: **1773 h**
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	Studia stacjonarne: **98 ECTS**	Studia niestacjonarne: **71 ECTS**
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	**93 ECTS**	
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	**13 ECTS**	
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	**98 ECTS**	
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym	**30 ECTS**	
Wymiar praktyk zawodowych	**6 miesięcy**	
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	**60 h (0 ECTS)**	
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:		
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ Łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	**1. 2506 / 792**	

2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ Łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	**2. 1773 / 456**

1.4. **Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem** nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia: **w przypadku studiów stacjonarnych wynosi 98 pkt ECTS,** tj. **54%** ogółu punktów ECTS, **a w przypadku studiów niestacjonarnych wynosi 71 pkt ECTS,** tj. **39%** ogółu punktów ECTS;

Tabela 5. Zajęcia lub grupy zajęć prowadzone z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia - studia I stopnia

PRZEDMIOTY OGÓLNOUCZELNIANE					
Język obcy – j. angielski, j. niemiecki	lektorat	115	66	4,6	2,6
Etyka społeczna	wykład	14	8	0,6	0,3
Psychologia Socjologia	wykład	28	16	1,1	0,6
Przedsiębiorczość Podstawy działalności biznesowej	wykład	28	16	1,1	0,6
Elementy prawa i ochrona własności intelektualnych	wykład	14	8	0,6	0,3
Wychowanie fizyczne	ćwiczenia	60	0	0	0
Technologie informacyjne Cyfrowe kompetencje w nauce i pracy	ćwiczenia	28	16	1,1	0,6
PRZEDMIOTY PODSTAWOWE I KIERUNKOWE					
Filozofia	wykład	14	8	0,6	0,3
Historia	konwersatorium	28	16	1,1	0,6
Geografia bezpieczeństwa	konwersatorium	28	16	1,1	0,6
Ekonomia (mikro i makro)	wykład / ćwiczenia	58	34	2,3	1,4
Wiedza o państwie i prawie	wykład / ćwiczenia	58	34	2,3	1,4
Administracja	wykład / ćwiczenia	58	34	2,3	1,4
Organizacja i zarządzanie	wykład / ćwiczenia	58	34	2,3	1,4
Współczesne systemy polityczne	wykład / ćwiczenia	30	18	1,2	0,7
Teoria bezpieczeństwa	wykład / ćwiczenia	58	34	2,3	1,4
Bezpieczeństwo europejskie i euroatlantyckie	wykład / ćwiczenia	58	34	2,3	1,4
Polityka i strategia bezpieczeństwa	wykład / ćwiczenia	58	34	2,3	1,4
Ochrona i obrona narodowa	wykład / ćwiczenia	44	26	1,8	1
System bezpieczeństwa narodowego	wykład / ćwiczenia	58	34	2,3	1,4
Zarządzanie kryzysowe	wykład / ćwiczenia	58	34	2,3	1,4
Logistyka w sytuacjach kryzysowych	wykład / ćwiczenia	58	34	2,3	1,4
Międzynarodowe stosunki polityczne	wykład / ćwiczenia	44	26	1,8	1
Międzynarodowe stosunki wojskowe	wykład / ćwiczenia	58	34	2,3	1,4
Podstawy systemu zwalczania zagrożeń terrorystycznych	wykład / ćwiczenia	24	24	1	1
Edukacja dla bezpieczeństwa	wykład / ćwiczenia	42	24	1,7	1
Bezpieczeństwo ekologiczne	konwersatorium	8	8	0,3	0,3

PRZEDMIOTY DO WYBORU					
Bezpieczeństwo informacji Zarządzanie informacją w sytuacjach kryzysowych	konwersatorium	28	16	1,1	0,6
Dowodzenie i techniki operacyjne Gospodarowanie zasobami ludzkimi	wykład / ćwiczenia	42	24	1,7	1
Pierwsza pomoc przedmedyczna Warsztaty pomocy kryzysowej	ćwiczenia	28	16	1,1	0,6
Przestępczość gospodarcza i zorganizowana Bezpieczeństwo przed. i wywiad gosp.	konwersatorium	28	16	1,1	0,6
Społeczeństwo obywatelskie w ochronie bezpieczeństwa Bezpieczeństwo społeczności lokalnych	konwersatorium	28	16	1,1	0,6
Seminarium dyplomowe	seminarium	61	61	2,4	2,4
Praktyki zawodowe	praktyki	750	750	30	30
SPECJALNOŚĆ: BEZPIECZEŃSTWO PAŃSTWA					
Kryminologia	wykład / ćwiczenia	58	34	2,3	1,4
Współczesne aspekty bezpieczeństwa wewnętrznego państwa	wykład / ćwiczenia	58	34	2,3	1,4
System penitencjarny jako element bezpieczeństwa wewnętrznego państwa	konwersatorium	28	16	1,1	0,6
Służby mundurowe w systemie bezpieczeństwa państwa	wykład / ćwiczenia	42	24	1,7	1
Proces decyzyjny w instytucjach bezpieczeństwa państwa	wykład / ćwiczenia	42	24	1,7	1
Wybrane aspekty bezpieczeństwa społecznego	wykład / ćwiczenia	42	24	1,7	1
Diagnoza i analiza zagrożeń w społecznościach lokalnych	wykład / ćwiczenia	42	24	1,7	1
Projektowanie bezpieczeństwa lokalnego	wykład / ćwiczenia	42	24	1,7	1
SPECJALNOŚĆ: ZARZĄDZANIE KRYZYSOWE I RATOWNICTWO					
Ochrona ludności i obrona cywilna	wykład / ćwiczenia	58	34	2,3	1,4
System zarządzania kryzysowego	wykład / ćwiczenia	58	34	2,3	1,4
Infrastruktura krytyczna państwa	konwersatorium	28	16	1,1	0,6
Zarządzanie zasobami ludzkimi w zarządzaniu kryzysowym	wykład / ćwiczenia	42	24	1,7	1
Bezpieczeństwo publiczne jako zadanie własne samorządu terytorialnego	wykład / ćwiczenia	42	24	1,7	1
Ochrona przeciwpożarowa	wykład / ćwiczenia	42	24	1,7	1
Centra zarządzania kryzysowego - organizacja i zadania	wykład / ćwiczenia	42	24	1,7	1
Organizacja systemu ratownictwa	wykład / ćwiczenia	42	24	1,7	1
SPECJALNOŚĆ: BEZPIECZEŃSTWO MILITARNE I OBRONA NARODOWA					
Siły Zbrojne RP w systemie bezpieczeństwa państwa	wykład / ćwiczenia	58	34	2,3	1,4
Siły zbrojne wybranych państw	wykład / ćwiczenia	58	34	2,3	1,4
Podstawy bezpieczeństwa militarnego	wykład / ćwiczenia	42	24	1,7	1
Współpraca cywilno-wojskowa	wykład / ćwiczenia	42	24	1,7	1
Współczesne wojny i konflikty zbrojne – istota i przyczyny	konwersatorium	28	16	1,1	0,6
Misje pokojowe – rodzaje, istota i podstawy działania	wykład / ćwiczenia	42	24	1,7	1
Wprowadzenie do prawa konfliktów zbrojnych	wykład / ćwiczenia	42	24	1,7	1

Współczesne zagadnienia taktyczne i operacyjne wybranych sił zbrojnych	wykład / ćwiczenia	42	24	1,7	1
	Razem:	**2506**	**1773**	**98**	**71**

1.5. Zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne - 93 pkt ECTS, co stanowi 52% ogólnej liczby punktów ECTS.

Tabela 6. Zajęcia kształtujący umiejętności praktyczne[2] - studia I stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/ formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
PRZEDMIOTY OGÓLNOUCZELNIANE			
Etyka społeczna	wykład	25	1
Przedsiębiorczość / Podstawy działalności biznesowej	ćwiczenia	50	2
Technologie informacyjne / Cyfrowe kompetencje w nauce i pracy	ćwiczenia	50	2
PRZEDMIOTY PODSTAWOWE I KIERUNKOWE			
Administracja	ćwiczenia	50	2
Bezpieczeństwo europejskie i euroatlantyckie	ćwiczenia	75	3
Ochrona i obrona narodowa	ćwiczenia	50	2
System bezpieczeństwa narodowego	ćwiczenia	50	2
Zarządzanie kryzysowe	ćwiczenia	75	3
Logistyka w sytuacjach kryzysowych	ćwiczenia	75	3
Podstawy systemu zwalczania zagrożeń terrorystycznych	ćwiczenia	50	2
Edukacja dla bezpieczeństwa	ćwiczenia	50	2
Bezpieczeństwo ekologiczne	wykład	25	1
Seminarium dyplomowe	seminarium	250	10
Praktyki zawodowe	praktyki	750	30
PRZEDMIOTY KIERUNKOWE DO WYBORU			
Badania marketingowe Metody badań i analiz rynku	wykład	75	2
Controling w przedsiębiorstwie Analiza finansowa	ćwiczenia	50	1
Zintegrowana komunikacja marketingowa Marketing w e-biznesie	ćwiczenia	50	2
Wprowadzenie do logistyki Zarządzanie logistyczne	wykład	50	2
Źródła finansowania małych i średnich przedsiębiorstw Pozyskiwanie środków na inwestycje	wykład	50	2
SPECJALNOŚĆ: BEZPIECZEŃSTWO PAŃSTWA			
Kryminologia	ćwiczenia	75	3
Współczesne aspekty bezpieczeństwa wewnętrznego państwa	ćwiczenia	100	4
System penitencjarny jako element bezpieczeństwa wewnętrznego państwa	konwersatorium	50	2
Służby mundurowe w systemie bezpieczeństwa państwa	ćwiczenia	50	2
Proces decyzyjny w instytucjach bezpieczeństwa państwa	ćwiczenia	50	2
Wybrane aspekty bezpieczeństwa społecznego	ćwiczenia	50	2
Diagnoza i analiza zagrożeń w społecznościach lokalnych	ćwiczenia	50	2

[2]Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Projektowanie bezpieczeństwa lokalnego	ćwiczenia	50	2
SPECJALNOŚĆ: ZARZĄDZANIE KRYZYSOWE I RATOWNICTWO			
Ochrona ludności i obrona cywilna	ćwiczenia	75	3
System zarządzania kryzysowego	ćwiczenia	100	4
Infrastruktura krytyczna państwa	konwersatorium	50	2
Zarządzanie zasobami ludzkimi w zarządzaniu kryzysowym	ćwiczenia	50	2
Bezpieczeństwo publiczne jako zadanie własne samorządu terytorialnego	ćwiczenia	50	2
Ochrona przeciwpożarowa	ćwiczenia	50	2
Centra zarządzania kryzysowego - organizacja i zadania	ćwiczenia	50	2
Organizacja systemu ratownictwa	ćwiczenia	50	2
SPECJALNOŚĆ: BEZPIECZEŃSTWO MILITARNE I OBRONA NARODOWA			
Siły Zbrojne RP w systemie bezpieczeństwa państwa	ćwiczenia	75	3
Siły zbrojne wybranych państw	ćwiczenia	100	4
Podstawy bezpieczeństwa militarnego	ćwiczenia	50	2
Współpraca cywilno-wojskowa	ćwiczenia	50	2
Współczesne wojny i konflikty zbrojne – istota i przyczyny	konwersatorium	50	2
Misje pokojowe – rodzaje, istota i podstawy działania	ćwiczenia	50	2
Wprowadzenie do prawa konfliktów zbrojnych	ćwiczenia	50	2
Współczesne zagadnienia taktyczne i operacyjne wybranych sił zbrojnych	ćwiczenia	50	2
	RAZEM:	**2325**	**93**

1.6. Wymiar i liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach **praktyk zawodowych: 6 miesięcy,** tj. **30 pkt ECTS.**

1.7. Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach **zajęć z dziedziny nauk humanistycznych** wynosi **13 pkt ECTS**, zarówno w przypadku studiów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych.

Tabela 7. Informacja o zajęciach z dziedziny nauk humanistycznych

Nazwa modułu zajęć	Łączna liczna godzin	Liczba punktów ECTS
Język obcy	150	6
Etyka społeczna	50	2
Filozofia	50	2
Historia	75	3

1.8. **Zajęcia do wyboru,** którym przypisano punkty ECTS w wymiarze **54% ogólnej liczby punktów ECTS** zarówno dla studiów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych (wybór zajęć obejmuje **98 pkt ECTS** na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych).

Tabela 8. Zajęcia do wyboru

Nazwa zajęć lub grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczna godzin	Liczba punktów ECTS
Język obcy – j. angielski, j. niemiecki	lektorat	300	12
Psychologia	konwersatorium	75	3
Socjologia			

Przedsiębiorczość Podstawy działalności biznesowej	ćwiczenia	75	3
Technologie informacyjne Cyfrowe kompetencje w nauce i pracy	ćwiczenia	50	2
Bezpieczeństwo informacji Zarządzanie informacją w sytuacjach kryzysowych	konwersatorium	75	3
Dowodzenie i techniki operacyjne Gospodarowanie zasobami ludzkimi	wykłady / ćwiczenia	50	2
Pierwsza pomoc przedmedyczna Warsztaty pomocy kryzysowej	ćwiczenia	50	2
Przestępczość gospodarcze i zorganizowana Bezpieczeństwo przed. i wywiad gosp.	konwersatorium	50	2
Społeczeństwo obyw. w ochronie bezpieczeństwa Bezpieczeństwo społeczności lokalnych	konwersatorium	50	2
SPECJALNOŚĆ: BEZPIECZEŃSTWO PAŃSTWA			
Kryminologia	wykład / ćwiczenia	100	4
Współczesne aspekty bezpieczeństwa wewnętrznego państwa	wykład / ćwiczenia	125	5
System penitencjarny jako element bezpieczeństwa wewnętrznego państwa	wykład	75	3
Służby mundurowe w systemie bezpieczeństwa państwa	wykład / ćwiczenia	75	3
Proces decyzyjny w instytucjach bezpieczeństwa państwa	wykład / ćwiczenia	75	3
Wybrane aspekty bezpieczeństwa społecznego	wykład / ćwiczenia	75	3
Diagnoza i analiza zagrożeń w społecznościach lokalnych	wykład / ćwiczenia	75	3
Projektowanie bezpieczeństwa lokalnego	wykład / ćwiczenia	75	3
SPECJALNOŚĆ: ZARZĄDZANIE KRYZYSOWE I RATOWNICTWO			
Ochrona ludności i obrona cywilna	ćwiczenia	100	4
System zarządzania kryzysowego	ćwiczenia	125	5
Infrastruktura krytyczna państwa	wykład	75	3
Zarządzanie zasobami ludzkimi w zarządzaniu kryzysowym	ćwiczenia	75	3
Bezpieczeństwo publiczne jako zadanie własne samorządu terytorialnego	ćwiczenia	75	3
Ochrona przeciwpożarowa	ćwiczenia	75	3
Centra zarządzania kryzysowego - organizacja i zadania	ćwiczenia	75	3
Organizacja systemu ratownictwa	ćwiczenia	75	3
SPECJALNOŚĆ: BEZPIECZEŃSTWO MILITARNE I OBRONA NARODOWA			
Siły Zbrojne RP w systemie bezpieczeństwa państwa	ćwiczenia	100	4
Siły zbrojne wybranych państw	ćwiczenia	125	5
Podstawy bezpieczeństwa militarnego	ćwiczenia	75	3
Współpraca cywilno-wojskowa	ćwiczenia	75	3

Współczesne wojny i konflikty zbrojne – istota i przyczyny	wykład	75	3
Misje pokojowe – rodzaje, istota i podstawy działania	ćwiczenia	75	3
Wprowadzenie do prawa konfliktów zbrojnych	ćwiczenia	75	3
Współczesne zagadnienia taktyczne i operacyjne wybranych sił zbrojnych	ćwiczenia	75	3
Praktyki dyplomowe	praktyki	750	30
Seminarium dyplomowe	seminarium	250	10
Razem		**2450**	**98 ECTS**

1.9. Tytuł zawodowy nadawany absolwentom: **licencjat.**

1.10. **Zajęcia lub grupy zajęć wraz z przypisaną do nich liczbą punktów ECTS: Zajęcia lub grupy zajęć**, niezależnie od formy ich prowadzenia, wraz z przypisaniem do nich efektów uczenia się i treści programowych zapewniających uzyskanie tych efektów oraz z przypisaną liczbą punktów ECTS w trakcie całego cyklu kształcenia **stanowią załącznik nr 1 do niniejszego Programu**.

II. STUDIA II STOPNIA

2. Podstawa prawna

Program studiów na kierunku „bezpieczeństwo narodowe", studia drugiego stopnia o profilu praktycznym w pełni implementuje przepisy prawne wynikające z ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz.478 ze zm.) oraz z rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (t.j. Obwieszczenie Ministra Edukacji i Nauki Dz.U. 2021 r., poz. 661), a także ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz.226) i rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6 – 8 polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz.U. 2018 poz.2218).

Tabela 9. Metryka kierunku studiów „bezpieczeństwo narodowe" – studia II stopnia o profilu praktycznym

Nazwa kierunku	**Bezpieczeństwo narodowe**
Poziom studiów	**Studia drugiego stopnia**
Profil kształcenia	**Praktyczny**
Uwzględnienie w programie studiów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela	**Nie**
Forma studiów	**Stacjonarne, Niestacjonarne**
Tytuł zawodowy	**Magister**

2.1. Umiejscowienie kierunku w dyscyplinie nauk – studia II stopnia

Zgodnie z art. 53 ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce", Senat Społecznej Akademii Nauk z siedzibą w Łodzi przyporządkował kierunek studiów „bezpieczeństwo narodowe" do

następujących dyscyplin naukowych, określonych w rozporządzaniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 roku:

Tabela 10. Umiejscowienie kierunku „bezpieczeństwo narodowe" w dyscyplinach naukowych

Poziom kształcenia	Dyscypliny naukowe	Punkty ECTS	
		liczba	%
Studia drugiego stopnia	Dyscyplina wiodąca		
	Nauki o bezpieczeństwie	120	100

2.2. Kierunkowe efekty uczenia się

Koncepcja kształcenia studiów drugiego stopnia o profilu praktycznym na kierunku „bezpieczeństwo narodowe", została oparta o podstawy formalno-prawne kształcenia określone dla studiów drugiego stopnia o profilu praktycznym. Przy projektowaniu kierunku korzystano z zasad określonych w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 226) i rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6 – 8 polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz.U. 2018 poz. 2218) oraz wzorców i doświadczeń krajowych kształcenia przyszłych specjalistów w zakresie zarządzania. Uwzględniono zatem przy formułowaniu celów kształcenia, a także efektów uczenia się wszystkie charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się określone dla kwalifikacji na poziomie 7 w Polskiej Ramie Kwalifikacji. Ponadto wzorowano się na treściach nieobowiązujących już standardów kształcenia[3], a także na doświadczeniach wypracowanych przez polskie szkolnictwo wyższe, w tym własnych, gdyż Społeczna Akademia Nauk z siedzibą w Łodzi od wielu lat prowadzi kształcenie na kierunku „bezpieczeństwo narodowe" na studiach I stopnia.

[3] Uznane za uchylone rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 lipca 2007 r. w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać uczelnia, by prowadzić studia miedzykierunkowe oraz makrokierunek (Dz.U. nr 64 poz. 1166 ze zm.).

Tabela 11. Kierunkowe efekty kształcenia na kierunku „bezpieczeństwo narodowe" studia drugiego stopnia o profilu praktycznym i ich odniesienie do Polskiej Ramy Kwalifikacji.

WIEDZA – ZNA I ROZUMIE:		
K2P_W01	zna w pogłębionym stopniu wybrane fakty, zjawiska, teorie i metody tworzące podstawy teoretyczne dyscypliny nauki o bezpieczeństwie oraz zna jej miejsce w dziedzinie nauk społecznych i w relacjach do innych nauk	P7S_WG
K2P_W02	ma pogłębioną wiedzę dotyczącą struktur, organizacji oraz relacji między instytucjami, służbami, inspekcjami, strażami i innymi jednostkami organizacyjnymi istotnymi z punktu widzenia bezpieczeństwa narodowego oraz ich funkcjonowania w ramach struktur życia społecznego i politycznego	P7S_WG
K2P_W03	ma pogłębioną wiedzę o współzależnościach między elementami struktury systemu bezpieczeństwa w wymiarze narodowym i międzynarodowym, społecznym i kulturowym i zna jej odniesienie do praktycznej działalności w zakresie bezpieczeństwa narodowego	P7S_WG
K2P_W04	ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę dotyczącą struktur i relacji zachodzących między pozarządowymi organizacjami na rzecz bezpieczeństwa kraju a administracją publiczną i zna jej praktyczne wykorzystanie	P7S_WG
K2P_W05	zna w pogłębionym stopniu rodzaje więzi społecznych istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa narodowego i rozumie ich wpływ na sprawność systemu kierowania, administrowania i zarządzania systemem bezpieczeństwa	P7S_WG
K2P_W06	ma pogłębioną wiedzę na temat człowieka jako podmiotu uczestniczącego w procesie kształtowania etyki i kultury środowiska bezpieczeństwa oraz o historycznych, kulturowych, technicznych i międzynarodowych uwarunkowaniach bezpieczeństwa i zna jej praktyczne zastosowanie w działalności zawodowej	P7S_WG
K2P_W07	zna w pogłębionym stopniu wybrane metody analizowania i prognozowania zjawisk i procesów społecznych w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa narodowego i ich praktyczne wykorzystanie	P7S_WG
K2P_W08	ma wiedzę dotyczącą uwarunkowań prawnych w zakresie bezpieczeństwa narodowego, międzynarodowego oraz systemu nadzoru nad sektorem bezpieczeństwa w państwie	P7S_WK
K2P_W09	zna i rozumie istotę regionalizmu i instytucjonalizacji bezpieczeństwa, wpływ integracji regionalnej na zmiany w strukturze bezpieczeństwa państwa oraz geograficzne uwarunkowania bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego, zna ich odniesienie do praktycznej działalności zawodowej w zakresie bezpieczeństwa narodowego	P7S_WG
K2P_W10	ma pogłębioną wiedzę dotycząca wybranych struktur i instytucji społecznych, ich historycznej ewolucji, w szczególności związanych z bezpieczeństwem państwa oraz jej praktyczne zastosowanie w działalności zawodowej	P7S_WG
K2P_W11	zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady nauk prawnych w działalności zawodowej na rzecz bezpieczeństwa zbiorowości i jednostek, zna zasady ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego	P7S_WK
K2P_W12	zna odpowiednie modele teoretyczne dotyczące opisów i analizy zjawisk zachodzących w obszarze bezpieczeństwa narodowego	P7S_WG
K2P_W13	zna podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości, w tym w zakresie działalności zawodowej w sektorze bezpieczeństwa	P7S_WK
K2P_W14	zna fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji odnoszące się do bezpieczeństwa narodowego	P7S_WK
K2P_W15	ma wiedzę niezbędną do organizowania i zarządzania strukturami bezpieczeństwa narodowego w podmiotach państwowych, prywatnych i organizacjach społecznych	P7S_WG
UMIEJĘTNOŚCI – POTRAFI:		

K2P_U01	potrafi analizować, interpretować różnego rodzaju zjawiska społeczne istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa narodowego.	P7S_UW
K2P_U02	wykorzystuje wiedzę teoretyczną, pozyskuje dane do analizowania, weryfikacji i formułowania opinii oraz rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów z zakresu bezpieczeństwa narodowego.	P7S_UW
K2P_U03	posiada umiejętności obserwowania, pozyskiwania z właściwych źródeł i przetwarzania informacji na temat zjawisk społecznych oraz ich interpretacji, krytycznej analizy z punktu widzenia problematyki bezpieczeństwa.	P7S_UW
K2P_U04	analizuje przyczyny, przebieg procesów i zjawisk społecznych, rozwój zagrożeń dla bezpieczeństwa, formułuje własne opinie na ten temat oraz stawia hipotezy dotyczące prostych problemów wdrożeniowych i je weryfikuje.	P7S_UW
K2P_U05	samodzielnie wybiera i stosuje właściwy dla sytuacji kryzysowej i zagrożenia bezpieczeństwa sposób postępowania, potrafi dobierać środki, metody pracy w celu efektywnego wykonywania pojawiających się zadań zawodowych.	P7S_UU
K2P_U06	potrafi posługiwać się normami i regułami organizacyjnymi umożliwiającymi rozwiązanie praktycznych problemów z zakresu bezpieczeństwa narodowego.	P7S_UW
K2P_U07	potrafi wykorzystać poznane ujęcia teoretyczne i strategie, rozwój techniki i narzędzi systemów informatycznych do analizy i oceny podejmowanych działań praktycznych w zakresie bezpieczeństwa narodowego.	P7S_UW P7S_UU
K2P_U08	potrafi dbać o kondycję fizyczną i sprawność fizyczną w celu wykonywaniu zadań zawodowych w instytucjach, służbach, inspekcjach, strażach i innych jednostkach organizacyjnych istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa.	P7S_UU
K2P_U09	proponuje oryginalne rozwiązania złożonych sytuacji kryzysowych i zagrożeń bezpieczeństwa oraz prognozuje przebieg ich rozwiązania, a także przewiduje skutki planowanych działań w określonych obszarach praktycznych.	P7S_UO P7S_UU
K2P_U10	trafnie dobiera metody badawcze, a także zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne niezbędne do opracowywania dokumentów w zakresie przygotowania i zarządzania bezpieczeństwem narodowym.	P7S_UW
K2P_U11	uwzględnia ryzyko i przewiduje skutki podejmowanych decyzji opierając się na zdobytej wiedzy teoretycznej i empirycznej w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie, a także podstawowych uwarunkowaniach prawnych	P7S_UW
K2P_U12	ma umiejętności analizowania, syntezy i pogłębionej krytycznej oceny sytuacji kryzysowych oraz zagrożeń bezpieczeństwa.	P7S_UW.
K2P_U13	potrafi komunikować się na tematy specjalistyczne z zakresu bezpieczeństwa narodowego ze specjalistami, a także z zróżnicowanym kręgiem odbiorców.	P7S_UK
K2P_U14	potrafi w nieprzewidywalnych warunkach innowacyjnie wykonywać zadania z zakresu bezpieczeństwa narodowego.	P7S_UW
K2P_U15	potrafi prowadzić debatę, przygotować wystąpienie ustne w języku polskim i obcym w zakresie terminologii związanej z naukami o bezpieczeństwie.	P7S_UW P7S_UK
K2P_U16	komunikuje się w mowie i piśmie w języku obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w zakresie terminologii związanej z naukami o bezpieczeństwie.	P7S_UK
K2P_U17	potrafi samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie oraz potrafi ukierunkować innych w tym zakresie.	P7S_UU
K2P_U18	potrafi kierować pracą zespołu.	P7S_UO
K2P_U19	potrafi współpracować z innymi osobami w zespołach zadaniowych i podejmować w nich wiodącą rolę także w sytuacjach kryzysowych.	P7S_UO
KOMPETENCJE SPOŁECZNE – JEST GOTÓW:		
K2P_K01	jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści z zakresu bezpieczeństwa narodowego.	P7S_KK
K2P_K02	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu nauk o bezpieczeństwie w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.	P7S_KK
K2P_K03	jest gotów do wypełniania zobowiązań społecznych, inspirowania i organizowania działalności na rzecz bezpieczeństwa narodowego w różnych środowiskach społecznych.	P7S_KO

K2P_K04	jest gotów do inicjowania działań na rzecz interesu publicznego w zakresie bezpieczeństwa narodowego.	P7S_KO
K2P_K05	potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy.	P7S_KO
K2P_K06	jest otwarty na różnice etniczne, kulturowe, światopoglądowe i religijne w swojej działalności społecznej.	P7S_KO
K2P_K07	jest gotów do rozwijania dorobku zawodu, dbałości o etos służb bezpieczeństwa narodowego.	P7S_KR
K2P_K08	jest gotów do działania na rzecz przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej w szczególności w sektorze bezpieczeństwa narodowego.	P7S_KR
K2P_K09	jest świadomy potrzeby przestrzegania i propagowania etycznej postawy i wrażliwości społecznej, w szczególności w ramach pełnionych ról organizacyjnych i społecznych w sektorze bezpieczeństwa narodowego.	P7S_KR

2.3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na wnioskowanym kierunku studiów, poziomie i profilu

Wskaźniki dotyczące programu studiów II stopnia o profilu praktycznym na kierunku „bezpieczeństwo narodowe" określone w § 3 ust. 1 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, ust. 2, 3, 4 i ust. 5 pkt 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (t.j. Dz.U. 2021 poz. 661), a także informacja o warunku określonym w art. 73 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz.478 ze zm.).

Tabela 12. Wskaźniki dotyczące programu studiów II stopnia o profilu praktycznym na kierunku „bezpieczeństwo narodowe"

Wskaźniki dotyczące programu studiów II stopnia o profilu praktycznym dla kierunku „zarządzanie"	**Liczba punktów ECTS/Liczba godzin**	
Liczba semestrów i punktów konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie kształcenia:	**4**	
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie kształcenia:	**120**	
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	Studia stacjonarne: **1522**	Studia niestacjonarne: **1050**
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	Studia stacjonarne: **61 ECTS**	Studia niestacjonarne: **42 ECTS**
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	**61 ECTS**	
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	**7 ECTS**	
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	**61 ECTS**	
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym	**15 ECTS**	
Wymiar praktyk zawodowych	**3 miesiące**	
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	-	
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:		
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ Łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. 2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ Łączna liczba godzin zajęć na studiach	**1. 1522 / 518** **2. 1050 / 288**	

niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	

2.4. **Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z** bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia: **w przypadku studiów stacjonarnych wynosi 61 pkt ECTS,** tj. **51%** ogółu punktów ECTS, **a w przypadku studiów niestacjonarnych wynosi 42 pkt ECTS,** tj. **35%** ogółu punktów ECTS;

Tabela 5. Zajęcia lub grupy zajęć prowadzone z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia - studia II stopnia

PRZEDMIOTY OGÓLNOUCZELNIANE					
Język obcy specjalistyczny I / II	lektorat	58	34	2,3	1,4
Elementy metodyki badawczej Metody i narzędzia pracy badawczej	wykład	28	16	1,1	0,6
Prawo autorskie Ochrona danych osobowych i dostęp do informacji publicznej	konwersatorium	14	8	0,6	0,3
Etyka zawodowa w służbach mundurowych (KW)	konwersatorium	14	8	0,6	0,3
Kultura i społeczeństwo (KW)	konwersatorium	14	8	0,6	0,3
PRZEDMIOTY PODSTAWOWE					
Socjologia bezpieczeństwa	wykład / ćwiczenia	28	16	1,1	0,6
Psychologia zagrożeń (kw)	konwersatorium / ćwiczenia	42	24	1,7	1
Bezpieczeństwo militarne RP	wykład / ćwiczenia	42	24	1,7	1
Komunikacja interpersonalna w zarządzaniu kryzysowym	ćwiczenia	28	16	1,1	0,6
Społeczne uwarunkowania bezpieczeństwa	wykład / ćwiczenia	44	26	1,8	1
Historia wojskowości i bezpieczeństwa (KW)	konwersatorium	28	16	1,1	0,6
Prawo obronne RP (KW)	konwersatorium	28	16	1,1	0,6
PRZEDMIOTY KIERUNKOWE					
Metody zwalczania korupcji	wykład / ćwiczenia	44	26	1,8	1
Regionalizacja i instytucjonalizacja bezpieczeństwa	wykład / ćwiczenia	58	26	2,3	1
Prognozowanie i symulacja zagrożeń	wykład / ćwiczenia	42	24	1,7	1
Zarządzanie logistyką w sytuacjach kryzysowych	wykład / ćwiczenia	44	26	1,8	1
Zarządzanie kryzysowe z zastosowaniem gier symulacyjnych	konwersatorium	44	26	1,8	1
Profilaktyka i prewencja problemów społecznych (kw)	ćwiczenia	42	24	1,7	1
Kryzys i zagrożenia dla bezpieczeństwa UE	wykład / ćwiczenia	44	26	1,8	1
Cyberbezpieczeństwo i cyberzagrożenia	wykład / ćwiczenia	42	24	1,7	1
Strategia bezpieczeństwa narodowego	wykład / ćwiczenia	44	26	1,8	1
Organizacyjne i formalno-prawne uwarunkowania zwalczania terroryzmu w Polsce	wykład	44	26	1,8	1
Praktyki zawodowe	praktyki	89	69	3,6	2,8
Seminarium magisterskie	seminarium	375	375	15	15

SPECJALNOŚĆ: ADMINISTROWANIE BEZPIECZEŃSTWEM WEWNĘTRZNYM PAŃSTWA					
Bezpieczeństwo ekonomiczne	wykład / ćwiczenia	42	24	1,7	1
Instytucje bezpieczeństwa wewnętrznego państwa	wykład	30	18	1,2	0,7
Migracje w polityce bezpieczeństwa państwa i UE	wykład / ćwiczenia	42	24	1,7	1
Bezpieczeństwo infrastruktury krytycznej	wykład / ćwiczenia	44	26	1,8	1
Zagrożenia cywilizacyjne	wykład	28	16	1,1	0,6
Siły zbrojne, Policja, PSP w zwalczaniu zagrożeń i wyzwań	wykład	28	16	1,1	0,6
Działania operacyjne	ćwiczenia	28	16	1,1	0,6
SPECJALNOŚĆ: BEZPIECZEŃSTWO MILITARNE					
Uwarunkowania współczesnych konfliktów zbrojnych	wykład / ćwiczenia	42	24	1,7	1
Bezpieczeństwo informacji	wykład / ćwiczenia	42	24	1,7	1
Rodzaje sił zbrojnych	wykład	30	18	1,2	0,7
Logistyka obronności	wykład / ćwiczenia	44	26	1,8	1
Współczesna rewolucja militarna	wykład	28	16	1,1	0,6
Siły zbrojne w zarządzaniu kryzysowym	wykład	28	16	1,1	0,6
Przywództwo i dowodzenie w siłach zbrojnych	ćwiczenia	28	16	1,1	0,6
SPECJALNOŚĆ: ZARZĄDZANIE KRYZYSOWE I OCHRONA LUDNOŚCI					
Centra zarządzania kryzysowego	wykład	28	16	1,1	0,6
Systemy zarządzania kryzysowego i ratownictwa	wykład / ćwiczenia	44	26	1,8	1
Administracja w systemie zarządzania kryzysowego	wykład / ćwiczenia	42	24	1,7	1
Negocjacje w sytuacjch kryzysowych	wykład / ćwiczenia	28	16	1,1	0,6
Dowodzenie operacjami ratowniczymi	ćwiczenia	28	16	1,1	0,6
Ochrona ludności. Podstawy planowania cywilnego	wykład	28	16	1,1	0,6
Podmioty systemu zarządzania kryzysowego - zadania w systemie ratowniczym	wykład / ćwiczenia	44	26	1,8	1
	Razem:	**1522**	**1050**	**61**	**42**

2.5. Zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne - 61 pkt ECTS, co stanowi 51% ogólnej liczby punktów ECTS.

Tabela 13. Zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne[4] - studia II stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/ formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Psychologia zagrożeń	ćwiczenia	50	2
Komunikacja interpersonalna w zarządzaniu kryzysowym	ćwiczenia	75	3
Społeczne uwarunkowania bezpieczeństwa	ćwiczenia	50	2
Metody zwalczania korupcji	ćwiczenia	75	3
Regionalizacja i instytucjonalizacja bezpieczeństwa	ćwiczenia	50	2
Prognozowanie i symulacja zagrożeń	ćwiczenia	50	2
Zarządzanie logistyką w sytuacjach kryzysowych	konwersatorium	50	2
Zarządzanie kryzysowe z zastosowaniem gier symulacyjnych	ćwiczenia	50	2
Profilaktyka i prewencja problemów społecznych (kw)	ćwiczenia	50	2

[4]Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Kryzys i zagrożenia dla bezpieczeństwa UE	ćwiczenia	25	1
Cyberbezpieczeństwo i cyberzagrożenia	ćwiczenia	50	2
Strategia bezpieczeństwa narodowego	ćwiczenia	25	1
Organizacyjne i formalno-prawne uwarunkowania zwalczania terroryzmu w Polsce	ćwiczenia	50	2
Seminarium dyplomowe i praca dyplomowa	seminarium	250	10
Praktyki zawodowe	praktyki	375	15
SPECJALNOŚĆ: : ADMINISTROWANIE BEZPIECZEŃSTWEM WEWNĘTRZNYM PAŃSTWA			
Bezpieczeństwo ekonomiczne	ćwiczenia	50	2
Migracje w polityce bezpieczeństwa państwa i UE	ćwiczenia	50	2
Bezpieczeństwo infrastruktury krytycznej	ćwiczenia	75	3
Działania operacyjne	ćwiczenia	75	3
SPECJALNOŚĆ: BEZPIECZEŃSTWO MILITARNE			
Uwarunkowania współczesnych konfliktów zbrojnych	ćwiczenia	50	2
Bezpieczeństwo informacji	ćwiczenia	50	2
Logistyka obronności	ćwiczenia	75	3
Przywództwo i dowodzenie w siłach zbrojnych	ćwiczenia	75	3
SPECJALNOŚĆ: ZARZĄDZANIE KRYZYSOWE I OCHRONA LUDNOŚCI			
Systemy zarządzania kryzysowego i ratownictwa	ćwiczenia	50	2
Administracja w systemie zarządzania kryzysowego	ćwiczenia	25	1
Negocjacje w sytuacjach kryzysowych	ćwiczenia	50	2
Dowodzenie operacjami ratowniczymi	ćwiczenia	75	3
Podmioty systemu zarządzania kryzysowego - zadania w systemie ratowniczym	ćwiczenia	50	2
	RAZEM:	**1525**	**61**

2.6. Wymiar i liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach **praktyk zawodowych: 3 miesiące,** tj. **15 pkt. ECTS;**

2.7. Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach **zajęć z dziedziny nauk humanistycznych** wynosi **7 pkt ECTS**, zarówno w przypadku studiów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych

Tabela 14. Informacja o zajęciach z dziedziny nauk humanistycznych

Nazwa modułu zajęć	Łączna liczna godzin	Liczba punktów ECTS
Język obcy specjalistyczny I / II	25	1
Etyka zawodowa w służbach mundurowych (KW)	50	2
Kultura i społeczeństwo (KW)	50	2
Historia wojskowości i bezpieczeństwa (KW)	50	2

2.8. **Zajęcia do wyboru**, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze **51% ogólnej liczby punktów ECTS** zarówno dla studiów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych (wybór zajęć obejmuje **61 pkt ECTS** na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych):

Tabela 15. Zajęcia do wyboru

Język obcy specjalistyczny	lektorat	75	3

Elementy metodyki badawczej Metody i narzędzia pracy badawczej	wykład / ćwiczenia	50	2
Prawo autorskie Ochrona danych osobowych i dostęp do informacji publicznej	konwersatorium	50	2
SPECJALNOŚĆ: ADMINISTROWANIE BEZPIECZEŃSTWEM WEWNĘTRZNYM PAŃSTWA			
Bezpieczeństwo ekonomiczne	wykład / ćwiczenia	75	3
Instytucje bezpieczeństwa wewnętrznego państwa	wykład	100	4
Migracje w polityce bezpieczeństwa państwa i UE	wykład / ćwiczenia	75	3
Bezpieczeństwo infrastruktury krytycznej	wykład / ćwiczenia	100	4
Zagrożenia cywilizacyjne	wykład	75	3
Siły zbrojne, Policja, PSP w zwalczaniu zagrożeń i wyzwań	wykład	75	3
Działania operacyjne	ćwiczenia	75	3
SPECJALNOŚĆ: BEZPIECZEŃSTWO MILITARNE			
Uwarunkowania współczesnych konfliktów zbrojnych	wykład / ćwiczenia	75	3
Bezpieczeństwo informacji	wykład / ćwiczenia	75	3
Rodzaje sił zbrojnych	wykład	100	4
Logistyka obronności	wykład / ćwiczenia	100	4
Współczesna rewolucja militarna	wykład	75	3
Siły zbrojne w zarządzaniu kryzysowym	wykład	75	3
Przywództwo i dowodzenie w siłach zbrojnych	ćwiczenia	75	3
SPECJALNOŚĆ: ZARZĄDZANIE KRYZYSOWE I OCHRONA LUDNOŚCI			
Centra zarządzania kryzysowego	wykład	75	3
Systemy zarządzania kryzysowego i ratownictwa	wykład / ćwiczenia	100	4
Administracja w systemie zarządzania kryzysowego	wykład / ćwiczenia	75	3
Negocjacje w sytuacjch kryzysowych	wykład / ćwiczenia	75	3
Dowodzenie operacjami ratowniczymi	ćwiczenia	75	3
Ochrona ludności. Podstawy planowania cywilnego	wykład	75	3
Podmioty systemu zarządzania kryzysowego - zadania w systemie ratowniczym	wykład / ćwiczenia	100	4
Seminarium magisterskie	seminarium	400	16
Praktyki zawodowe	praktyki	375	15
	Razem:	**1525**	**61**

2.9. Tytuł zawodowy nadawany absolwentom: magister.

2.10. Zajęcia lub grupy zajęć wraz z przypisaną do nich liczbą punktów ECTS: Zajęcia lub grupy zajęć, niezależnie od formy ich prowadzenia, wraz z przypisaniem do nich efektów uczenia się i treści programowych zapewniających uzyskanie tych efektów oraz z przypisaną liczbą punktów ECTS w trakcie całego cyklu kształcenia **stanowią załącznik nr 2 do niniejszego Programu.**

III. Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia. Metody kształcenia

3. **Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiąganych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia** – określone zostały w opisie poszczególnych zajęć **zawartych w sylabusach przedmiotów.**

Weryfikacja i ocena osiąganych przez studentów efektów uczenia się uwzględnia zarówno kontekst celów, jak i metody oraz formy kształcenia, a w swym zakresie przedmiotowym dotyczy wszystkich efektów uczenia się ujętych w kategoriach: wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. Przyjęta procedura weryfikacji i oceniania zakłada, iż:

a) każdy semestr będzie się kończył sesją egzaminacyjną;
b) każdy przedmiot zdefiniowany w harmonogramie studiów będzie podlegał egzaminowi lub zaliczeniu na ocenę;
c) warunkiem dopuszczenia do egzaminu lub zaliczenia na stopień jest zaliczenie przez studenta zajęć obowiązkowych przewidzianych niniejszym programem studiów (z uwzględnieniem zasad przypisanych poszczególnym cyklom kształcenia w ramach w ramach ewaluacji jakościowej – z poszanowaniem przepisów powszechnie obowiązujących);
d) warunkiem zaliczenia przedmiotu jest osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się określonych w sylabusie przedmiotu na co najmniej poziomie progu zaliczeniowego;
e) weryfikacja i ocena efektów uczenia się dla całego cyklu kształcenia określonego w efektach kierunkowych jest dokonywana w procesie dyplomowania studenta.

Weryfikacja stopnia osiągnięcia założonych efektów uczenia się przez studenta, dla zachowania standardów jakości kształcenia, wymaga zastosowania zróżnicowanych form oceniania, adekwatnych do obszarów, których dotyczą te efekty oraz uwzględnienia strony organizacyjnej procesu kształcenia, w aspekcie zastosowanych metod i form dydaktycznych, w tym między innymi: wykłady, konwersatoria, ćwiczenia, lektoraty, seminarium – wprowadzone dla danego przedmiotu metody weryfikacji efektów uczenia się, są dobierane przez prowadzącego przedmiot w taki sposób, aby można było dokonać właściwej oceny poziomu osiągniętych efektów w kategorii: wiedzy, umiejętności i kompetencji. Stosowane są w szczególności następujące metody weryfikacji tych efektów:

W zakresie wiedzy:

a) egzaminy pisemne – dla sprawdzenia wiedzy oraz umiejętności korzystania z niej przy rozwiązywaniu problemów,
b) egzaminy i kolokwia ustne ukierunkowane na sprawdzenie wiedzy nie tylko poprzez ocenę znajomości faktów, ale poziomu ich zrozumienie – gdzie student udziela odpowiedzi na wylosowany zestaw pytań,
c) zaliczenia pisemne i ustne ukierunkowane w szczególności na weryfikację wiedzy i jej zastosowań z zakresu dyscyplin naukowych do których jest przyporządkowany kierunek,
d) obserwacja aktywności podczas zajęć realizowanych z zastosowaniem metod

ćwiczebnych.

W zakresie umiejętności:

a) cząstkowe ocenianie wykonywanych zadań w trakcie obserwacji ćwiczeń w pracowniach wraz z prezentacją uzyskanych rezultatów, realizowane indywidualnie i w grupach,
b) realizacja zleconego zadania praktycznego - indywidualnego, zespołowego,
c) egzamin (pisemny, ustny),
d) zaliczenie (pisemne, ustne),
e) rozwiązywanie zadań problemowych o charakterze praktycznym, w tym *case study* i symulacje – gdzie student formułuje problem i szuka właściwego rozwiązania poprzez analizy, uzasadniając swoją propozycję w rozwiązaniu problemu praktycznego.

W zakresie kompetencji społecznych:

a) stopień aktywności na zajęciach, w tym udział w zadaniach zespołowych,
b) obserwacje bezpośrednie studenta w trakcie realizacji zajęć przedmiotowych przez nauczyciela akademickiego lub opiekuna praktyk,
c) ocenę 360° (opinie nauczycieli akademickich, opiekunów praktyk, oraz koleżanek i kolegów o studencie),
d) samoocena studenta.

Na początku każdego semestru studenci są informowani przez prowadzącego o warunkach zaliczenia przedmiotu – zasadach oceniania oraz o metodach weryfikacji poszczególnych efektów zdefiniowanych dla przedmiotu. Wszystkie egzaminy semestralne odbywają się w trakcie sesji zwykłej i poprawkowej określanej, co do terminu, corocznie przez Rektora w zarządzeniu o organizacji roku akademickiego. Studenci mają możliwość do złożenia egzaminu (zaliczenia) w tzw. sesji zerowej – przed rozpoczęciem sesji zwykłej.

Uzyskanie pozytywnej oceny z danego przedmiotu powoduje uzyskanie przez studenta określonej liczby punktów ECTS przypisanych w harmonogramie (planie) studiów do danego przedmiotu w semestrze.

Student, który uzyska ze wszystkich przedmiotów kształcenia objętych programem studiów oceny pozytywne, uzyskując tym samym nominalną liczbę punktów ECTS przewidzianą dla danego semestru oraz spełnił wszystkie semestralne wymagania programowe, uzyskuje wpis na semestr programowo wyższy.

Efekty uzyskane na praktyce dyplomowej weryfikowane są poprzez:

- obserwację studenta w trakcie wykonywania zadań na praktyce,
- sprawdzanie umiejętności studenta przez zakładowego opiekuna praktyk uwzględniając każdy zakładany dla praktyki dyplomowej efekt uczenia się,
- opinię i ocena umiejętności praktykanta przez zakładowego opiekuna praktyki,
- ocenę sprawozdania studenta z praktyki.

Efekty końcowe weryfikowane są w procesie dyplomowania, który obejmuje: opracowanie pracy dyplomowej wg standardów przyjętych przez Uczelnię dla prac dyplomowych i uzyskanie pozytywnej opinii od promotora i recenzenta oraz jej prezentację na egzaminie dyplomowym. Egzamin dyplomowy student składa przed 3 osobową Komisją, w której skład wchodzi dziekan, recenzent i promotor. Student odpowiada na trzy pytania: z zakresu modułów kierunkowych i tematyki pracy.

W trakcie tworzenia programu studiów przyjęto zasadę:

- osiągnięcie przez studenta efektów uczenia się dla wszystkich modułów przewidzianych w planie studiów pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kierunkowych,
- treści kształcenia, formy zajęć i metody dydaktyczne są dostosowane do efektów uczenia się określonych dla danego modułu i umożliwiają ich osiągnięcie przez studenta,
- formy i warunki zaliczenia przedmiotu są zróżnicowane i dostosowane do poszczególnych efektów oraz umożliwiają weryfikację, czy student osiągnął efekty uczenia się przewidziane dla danego modułu, są zatem mierzalne,
- narzędziami pośredniego pomiaru zakresu realizacji efektów uczenia się są ankiety oceny zajęć dydaktycznych wypełniane przez studentów oraz hospitacje metodyczne. Dzięki wynikom ankiet uzyskuje się informacje dotyczące sposobu postrzegania procesu kształcenia z perspektywy studentów oraz ich oceny pracy wykładowców. Pozwala to na zdiagnozowanie obszarów nauczania przedmiotowego wymagających korekt i działań naprawczych, ale umożliwia także wytypowanie dobrych praktyk i rozwiązań dydaktycznych wartych promowania w praktyce nauczania.

3.1. Metody kształcenia

W procesie nauczania wykorzystywane są następujące metody kształcenia stosowane na uczelniach:

- metody podające (asymilacji wiedzy) umożliwiające przyswojenie gotowej wiedzy w trakcie różnych form wykładów, wzbogacone treściami multimedialnymi, które stanowią kanwę do nabywania określonych umiejętności,
- metody problemowe umożliwiające nabywanie wiedzy i umiejętności przez odkrywanie na podstawie wiedzy nabytej w drodze przekazu i wiedzy przyswojonej w ramach samodzielnej pracy własnej,
- metody praktyczne kształcące umiejętności poprzez praktyczne działania studentów tj. projekty, symulacje, zadania praktyczne, case study, dyskusje dydaktyczne, praca w grupie, debaty, prezentacje multimedialne, przygotowywanie i prezentacja referatów i esejów - stosowane w ramach takich form zajęć jak: ćwiczenia, ćwiczenia w formie zajęć projektowych,
- metody aktywizujące umożliwiające nabywanie umiejętności poprzez integrowanie wiedzy z rozwiązywaniem praktycznych zadań problemowych.

Metody dydaktyczne są dobierane stosownie do rodzaju zajęć (wykłady, konwersatoria, ćwiczenia, seminaria oraz praktyki, z wykorzystaniem szczegółowych metod pracy ze

studentami jak: dyskusja, praca w grupie, metoda mistrz-uczeń, prezentacje multimedialne, przygotowywanie i prezentacja projektów indywidualnych i zespołowych, analiza krytyczna tekstu naukowego), co ma zapewnić realizację zakładanych efektów uczenia się. Są to metody zarówno samodzielnego dochodzenia do wiedzy, jak i przy udziale nauczyciela akademickiego:

- metody **Project Based Learning** i **Problem Based Learning** (PBL). To nauczanie metodą rozwiązywania problemów, które stawia studenta w centrum procesu przekazywania wiedzy i skłania go do samodzielnego poszukiwania rozwiązań,
- metoda **Design Thinking** (DT) w procesie kształcenia. DT to skuteczna metoda kreatywnego rozwiązywania problemów i tworzenia innowacyjnych rozwiązań. Metodyka DT polega na usuwaniu granic w myśleniu twórczym, rozwijaniu myślenia w różnych kierunkach, unikaniu schematów,
- **Model Kształcenia Odwróconego** (Flipped Education). Model kształcenia odwróconego jest podstawowym filarem budowy systemu kształcenia zorientowanego na studenta (student centred learning). Polega na całkowitej zamianie zaangażowania i aktywności studentów oraz nauczycieli w procesie kształcenia. W modelu flipped odchodzi się od form klasycznego kształcenia takich jak np. wykład czy ćwiczenia realizujące powtarzalne zadania, na rzecz metod wymagających złożonego myślenia i mentorskiego poprowadzenia studenta po procesie uczenia się (student centred system). W modelu odwróconym głównym aktorem procesu kształcenia jest student, a nie nauczyciel, dzięki czemu znacznie wzrasta poczucie odpowiedzialności studenta za efektywność i jakość procesu uczenia się,
- metoda **case study** (analiza przypadku, studium przypadku) – analiza pojedynczego przypadku, poprzez szczegółowy opis i analizę rzeczywistego przypadku, pozwalający wyciągnąć wnioski co do przyczyn i rezultatów jego przebiegu oraz danego modelu społecznego, uwarunkowań kulturowych, społecznych,
- metoda **projektowa** – samodzielna praca studentów – **indywidualna** lub **zespołowa** – nad zadanym tematem przy zachowaniu standardów opracowanych przez Uczelnię dla projektu,
- metoda **burzy mózgów** (zwanej także giełdą pomysłów),
- **gry symulacyjne** jak np.: gra biznesowa „Revas" - to gry decyzyjne symulujące działania w realiach rynkowych, które uczą podejmowania trafnych decyzji, poprzedzonych analizą i obserwacją zmian na rynku,
- metoda krytycznej analizy tekstu naukowego ucząca refleksji, krytycznej oceny, formułowania wniosków, argumentów uzasadniających ocenę.

3.2. Praca własna studenta obejmuje następujące zadania

- studia nad literaturą obowiązkową i uzupełniającą wskazaną w sylabusach, a także wskazaną przez Prowadzącego zajęcia a związaną z przygotowaniem do określonych zajęć kształtujących umiejętności krytycznej analizy,

- zbieranie informacji umożliwiających wykonanie czynności analitycznych, w tym danych statystycznych ujętych w raportach specjalistycznych,
- przetwarzanie zebranych informacji, danych statystycznych zgodnie z celem analitycznym zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia badań naukowych z wykorzystaniem odpowiednich metod przetwarzania i analizy oraz wizualizacji danych: analiz strategicznych, analiz statystycznych,
- opracowywanie analiz strategicznych, dotyczących procesów bezpieczeństwa, wspomagających podejmowanie decyzji o różnym stopniu złożoności problemu odpowiednio do poziomu kształcenia, pozycjonowanie badanych obiektów na tle otoczenia i konkurencji - o tematyce odpowiadającej zakresowi przedmiotu i treści kształcenia,
- opracowywanie projektów o tematyce odpowiadającej zakresowi przedmiotu i treści kształcenia z wykorzystaniem odpowiednich metod analitycznych i projektowych,
- opracowanie projektów badawczych stanowiących podstawę do opracowania referatów, esejów, artykułów naukowych,
- odnoszenie poznanych zagadnień teoretycznych do rozwiązań w praktyce biznesowej.

Stosowana jest w Uczelni skala ocen: bardzo dobry (5), dobry plus (4+), dobry (4), dostateczny plus (3+), dostateczny (3), niedostateczny (2). Warunkiem promocji na kolejne semestry jest osiągnięcie efektów uczenia się przypisanych do przedmiotów na danym semestrze. Osiąganie kierunkowych efektów uczenia się wynika z uzyskanych przez studenta przedmiotowych efektów uczenia się.

Wyszczególnienie metod i form kształcenia oraz sposobów weryfikacji efektów w odniesieniu do poszczególnych przedmiotów zawarto w ich opisie *(patrz załącznik Sylabusy studiów I i II stopnia).*

IV. Wymiar, zasady i formy odbywania praktyk dyplomowych

Praktyki dyplomowe zgodnie z art. 67. ust. 5. ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce są integralnym modułem programu studiów. Praktyki dyplomowe organizuje i koordynuje Pełnomocnik Rektora ds. praktyk zawodowych współpracując z Akademickim Biurem Karier, zwane dalej ABK. Biuro współpracuje z Ogólnopolską Siecią Biur Karier. Podstawowym zadaniem Biura jest organizacja praktyk studenckich, poszukiwanie ofert pracy dla studentów w perspektywie dla absolwentów, a także pomoc w nawiązywaniu kontaktów z pracodawcami. **Głównym celem praktyk zawodowych** na studiach o profilu praktycznym jest stworzenie możliwości do praktycznego zastosowania wiedzy zdobytej w czasie studiów, odniesienie jej do warunków instytucji/organizacji, w których odbywa się praktyka, pogłębienie jej o aspekty praktyczne, rozwijanie oraz doskonalenie umiejętności praktycznych, a także nabywanie kompetencji społecznych – w tym kompetencji niezbędnych do wykonywania zawodu związanego z kierunkiem studiów „bezpieczeństwo narodowe".

Praktyki zawodowe są realizowane na **studiach I stopnia w semestrze od IV do VI** w łącznym **wymiarze 6 miesięcy,** którym przypisano **30 punktów ECTS** oraz na

studiach II stopnia realizowane są **w semestrze II i III** w łącznym **wymiarze 3 miesięcy,** którym przypisano **15 punktów ECTS.** Zadaniem studenta podczas praktyk jest pozyskanie doświadczenia zawodowego i praktycznej wiedzy pomocnej w pogłębianiu treści kształcenia podczas zajęć dydaktycznych na Uczelni, zapoznanie się z funkcjonowaniem organizacji, doskonalenie umiejętności zastosowania wiedzy specjalistycznej w sytuacjach zawodowych poprzez zadania praktyczne, przygotowanie się do samodzielności i odpowiedzialności za powierzone mu zadania, kształtowanie umiejętności zawodowych związanych z miejscem odbywania praktyki, poznanie metod, form oraz narzędzi organizacji i sposobów planowania pracy związanych bezpośrednio z miejscem odbywania praktyki związanym z działalnością zawodową w zakresie bezpieczeństwa narodowego. W przypadku, gdy miejsce praktyki tworzy warunki do realizacji odpowiedniej pracy dyplomowej, zadaniem studenta również jest zapoznanie się z organizacją pracy instytucji/organizacji, zadaniami w zakresie bezpieczeństwa, których zakres celów i działań jest powiązany z tematyką pracy dyplomowej, zapoznanie się ze źródłami informacji odpowiadających zakresowi pracy dyplomowej i zasadami ich pozyskiwania oraz zebranie informacji i materiałów do realizacji pracy dyplomowej.

Zasady odbywania praktyk, sposób monitorowania i weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych praktykom dyplomowym regulują: obowiązująca w ramach WSZJK procedura P-11 oraz Regulamin praktyk dyplomowych na kierunku „bezpieczeństwo narodowe". Uwzględniają one m.in. hospitację praktyk, nie mniej niż 20% praktyk realizowanych w danym roku akademickim.

Student zobowiązany jest do odbycia praktyk w wymiarze określonym w planie i programie studiów dla kierunku „bezpieczeństwo narodowe". Praktyki mogą się odbyć w jednej z organizacji/instytucji, z którymi Uczelnia ma podpisane stosowne umowy i które znajdują się w ofercie praktyk studenckich przedstawionej przez Akademickie Biuro Karier. Student może także samodzielnie wybrać organizację lub instytucję, w kraju lub za granicą, przy założeniu jednak, że jej profil działania umożliwia studentowi zrealizowanie programu praktyk i osiągnięcie założonych efektów uczenia się, a także, że spełnia kryteria oceny miejsc praktyk ustalone przez Uczelnię. Kryteria te uwzględniają: pozycję organizacji w aspekcie realizacji zadań z zakresu bezpieczeństwa narodowego, możliwość osiągniecia zakładanych efektów uczenia się, tj. profil i zakres działania, strukturę organizacyjną, infrastrukturę odpowiadającą współczesnym wymogom rynku pracy, kwalifikacje zatrudnionych, doświadczenie we współpracy z uczelniami wyższymi, możliwość zapewnienia Opiekuna Zakładowego, umożliwienie opieki nad praktykantem również przez Opiekuna z ramienia Uczelni.

Merytoryczny nadzór nad praktykami dyplomowymi z ramienia Uczelni sprawuje Opiekun Praktyk powołany przez Rektora posiadający odpowiednie kwalifikacje, w tym doświadczenie zawodowe, który m.in. akceptuje (na podstawie przyjętych w Uczelni kryteriów oceny miejsc praktyk) miejsce odbywania praktyk, dokonuje hospitacji praktyk oraz zatwierdza program praktyk oraz dokonuje zaliczenia praktyki. Opiekun praktyk w uzasadnionych przypadkach konsultuje się z opiekunem / promotorem pracy dyplomowej

studenta. Przed rozpoczęciem praktyk studenci zgłaszają się do dyrekcji organizacji/instytucji przyjmującej studenta na praktyki oraz wyznaczonego Opiekuna Praktyk z ramienia organizacji/instytucji przyjmującej w celu ustalenia dokładnego przebiegu praktyk. W przypadku gdy wybrana organizacja/instytucja nie ma podpisanego z Uczelnią porozumienia o praktykach, konieczne jest podpisanie stosownej Umowy i przekazanie organizacji/instytucji przyjmującej studenta Regulaminu Studenckich Praktyk Dyplomowych. Po rozpoczęciu praktyki, w ciągu pierwszego tygodnia jej trwania studenci zgłaszają się do Opiekuna Praktyk z ramienia uczelni w celu poinformowania o terminowym jej rozpoczęciu.

Organizacje/instytucje przyjmujące studentów na praktyki muszą nie tylko odpowiadać profilem działalności kierunkowi studiów, ale także posiadać infrastrukturę, która jest nowoczesna i odpowiada wymogom rynku pracy i umożliwi studentom osiągnięcie efektów uczenia się. Każda organizacja, w której studenci odbywają praktyki, przechodzi ocenę merytoryczną w formie kwestionariusza, w której oceniana jest zarówno infrastruktura instytucji, wykształcenie i doświadczenie pracowników, charakter i zakres działalności oraz doświadczenie w pracy ze studentami. **Do instytucji, które współpracują ze Społeczną Akademią Nauk w Łodzi, w zakresie praktyk studenckich należą:** jednostki służb mundurowych m.in. Wojsko, Policja i Straż Pożarna, w tym jednostki ochotniczych straży pożarnych, agencje i instytucje rządowe odpowiedzialne za bezpieczeństwo, urzędy samorządowe oraz firmy sektora prywatnego np.: Komenda Miejska Policji w Łodzi, Ochotnicza Straż Pożarna w Jeżowie, Agencja Ochrony Tranfer Sp. z o.o., Komenda Powiatowa Policji w Zgierzu, Komenda Wojewódzka Policji w Łodzi, Port Lotniczy im. Władysława Reymonta Sp. z o.o. w Łodzi, Zakład Karny w Łowiczu, Zakład Karny nr 2 w Łodzi, Jednostka Wojskowa Nr 1551 w Sieradzu, Jednostka Wojskowa nr 32. Baza Lotnictwa Taktycznego, Wojewódzki Sztab Wojskowy w Łodzi, Kobra Security Group Sp. z o.o. w Łodzi, Starostwo Powiatowe w Poddębicach, Securitas Polska Sp. z o.o. w Warszawie, Urząd Gminy w Kutnie, Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Łodzi, Urząd Miejski w Ozorkowie, Urząd Gminy w Ozorkowie, Komisariat Policji w Głownie, Ochotnicza Straż Pożarna w Barczewie, Areszt Śledczy w Łodzi, Komenda Powiatowa Policji w Kutnie, Komenda Wojewódzka Policji w Łodzi, Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Turku, Łódzki Urząd Wojewódzki w Wydziale Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego w Łodzi, Urząd Gminy w Rząśni, Wojskowe Centrum Kształcenia Medycznego w Łodzi, Komenda Powiatowa Policji w Poddębicach, Biuro Usług Detektywistycznych i Ochrony " Bodyguard" w Tomaszowie Mazowieckim, Urząd Miasta w Łodzi, Izba Celna w Łodzi, Służby Porządku Publicznego w Łodzi, FORSAFE Sp. z o.o. w Konstantynowie Łódzkim, Komenda Powiatowa Policji Powiatu Łódzkiego Wschodniego, Komisariat Policji w Ozorkowie, Ochotnicza Straż Pożarna Sieradz-Zapusta Wielka, Urząd Gminy w Żychlinie, Urząd Gminy w Pęczniewie, Jednostka Wojskowa nr 1158 w Łasku, Compal Europe (Poland) Sp. zo.o. w Łodzi, Starostwo Powiatowe w Sieradzu, Urząd Gminy Biała, Urząd Miasta Piotrkowa Trybunalskiego,

Urząd Gminy Widawa, Poczta Polska S.A. w Skierniewicach, Grupa Solid Security Sp. z o.o. w Warszawie, ELBEST Sp. z o.o. Security w Bełchatowie, Agencja Ochrony "ARGUS" Sp. z o.o. w Sochaczewie, Ochotnicza Straż Pożarna w Ostrołęce, Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego w Zgierzu, Sąd Rejonowy w Zgierzu, Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Zgierzu, Komenda Powiatowa Policji w Zgierzu, Przewozy Regionalne Sp. z o.o. Łódzki Zakład Przewozów Regionalnych w Łodzi, Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Zduńskiej Woli, Ochotnicza Straż Pożarna w Wieleninie, Ochotnicza Straż Pożarna w Lubiankowie, Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Brzezinach, Ochotnicza Straż Pożarna w Gozdowie, Jednostka Wojskowa nr 4393 w Leźnicy Wielkiej, Ochotnicza Straż Pożarna w Lubiankowie, Elitarna Szkoła Służb Ochrony "DELTA" w Łodzi, Inwemer Ochrona Sp. z o. o. w Piotrkowie Trybunalskim, Jednostka Wojskowa nr 4389 w Tomaszowie Mazowieckim, ZEB GUARD Zbigniew Malinowski w Ozorkowie, Agencja Ochrony Osób i Mienia Gunners Security Marcin Michalak w Ozorkowie, Urząd Gminy Dmosin, Ochotnicza Straż Pożarna w Dmosinie, Ochotnicza Straż Pożarna w Popielawy, Zespół Interwencji Specjalnych w Grupie Bezpieczeństwa Lotów w Placówce Straży Granicznej kat. II w Łodzi, Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Poddębicach, Ochotnicza Straż Pożarna w Poddębicach, Zduńskowolski Szpital Powiatowy Sp. z o. o., Ochotnicza Straż Pożarna w Wola Kałkowa, Komenda Powiatowa Policji w Zduńskiej Woli, Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Koluszkach, "SK - AN - SECURYTY" Arkadiusz Antkowicz w Koluszkach, Komenda Powiatowa Policji w Koluszkach, Komenda Miejska Policji w Rawie Mazowieckiej, Urząd Miasta w Rawie Mazowieckiej, Ochotnicza Straż Pożarna w Wygnanowie, Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Bełchatowie, Starostwo Powiatowe w Bełchatowie, Komenda Powiatowa Policji w Bełchatowie, PGE GIEK S.A. Elektrownia Bełchatów, Ochotnicza Straż Pożarna w Postękalicach, Ochotnicza Straż Pożarna w Bielawach, Urząd Miasta w Łasku, PROTEKT Grzegorz Łaszkiewicz w Łodzi, Wydział Żandarmerii Wojskowej w Łasku, Ochotnicza Straż Pożarna w Sięganowie, Sąd Rejonowy w Łasku, Zakład Opieki Zdrowotnej w Nowym Mieście, Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Łęczycy, Sąd Rejonowy w Sieradzu, Komenda Powiatowa Policji w Sieradzu, Wojskowa Komenda Uzupełnień w Sieradzu, Ochotnicza Straż Pożarna w Kamasze, Ochotnicza Straż Pożarna w Sieradzu, Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Termy Uniejów Sp. z o.o. w Uniejowie, AJG SECURITA Ochrona Sp. z o.o. w Łodzi, Batalion Reprezentacyjny Wojska Polskiego w Warszawie, Urząd Miasta Pabianice, Komenda Powiatowa Policji w Pabianicach, Ochotnicza Straż Pożarna w Warcie, Urząd Gminy w Świnicach Warckich, Ochotnicza Straż Pożarna w Świnicach Warckich, Zakład Karny w Garbalinie, Powiatowa Komenda Policji w Brzezinach, Marek Czapnik "Biuro Odszkodowawczo-Windykacyjne" Agencja Detektywistyczna w Brzezinach, Selen Sp. z o.o w Grodzisku Mazowieckim, Komenda Powiatowa Policji w Radomsku, Ochotnicza Straż Pożarna w Radomsku, Ochrona Juwentus Sp. z o.o. w Łodzi, Starostwo Powiatowe w Skierniewicach, Wojskowa Komenda Uzupełnień

w Skierniewicach, Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Skierniewicach, Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi, Ochotnicza Straż Pożarna Łódź – Sikawa, Centrum Zarządzania Kryzysowego w Aleksandrowie Łódzkim, Urząd Gminy w Grabowie, Agencja Ochrony EGIDA SECURITY w Kaliszu, Komenda Powiatowa Policji w Łęczycy, Straż Miejska w Łęczycy, Ochotnicza Straż Pożarna w Łęczycy, Urząd Miasta w Złoczewie, Miejska Arena Kultury i Sportu Sp. z o.o. w Łodzi, Nadwiślański Oddział Straży Granicznej im. Powstania Warszawskiego, Placówka Straży Granicznej w Łodzi, Komisariat Policji w Mszczonowie, Piast Group Sp. z o.o. w Łodzi, Punkt Szkoleń Ligi Obrony Kraju w Zgierzu, Centra Medyczne "Medyceusz" sp. z o.o w Łodzi, Securit-Vip Jarosław Szulczewski w Łodzi, Total Security Group Sp. z o. o. w Łodzi, Solid Security w Warszawie, Ochotnicza Straż Pożarna Łódź – Łagiewniki w Łodzi, Urząd Gminy Gorzkowice, Urząd Gminy Chodów, Ochotnicza Straż Pożarna w Kodrębie, Ochotnicza Straż Pożarna w Głownie, Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Tomaszowie Mazowieckim, Ochotnicza Straż Pożarna w Tomaszowie Mazowieckim, Student Jednostka Wojskowa nr 4390 w Tomaszowie Mazowieckim, Ochotnicza Straż Pożarna w Andrespolu, Ochotnicza Straż Pożarna w Droguszy, Bielawy, Agencji Ochrony "OMEGA" s. c. C. Cieślak, D. Wężykowski w Końskie, Centrum Przygotowań Misji Zagranicznych im. Generała Władysława Sikorskiego w Kielcach, Komenda Miejska Policji w Piotrkowie Trybunalskim, DHL Global Forwarding Sp. z o. o. – Oddział Celny, Ikea Retail Sp. z o. o. w Łodzi Ochotnicza Straż Pożarna w Zapolicach, SP ZOZ Uniwersytecki Szpital Kliniczny im. WAM UM w Łodzi - Centralny Szpital Weteranów, Salus s. c. w Łodzi, Izba Celna w Łodzi (Urząd Celny II w Łodzi), Ochotnicza Straż Pożarna w Ujeździe, Centralne Biuro Śledcze Komendy Głównej Policji - Zarząd w Łodzi, Koncesjonowane Biuro Ochrony "Magnum" w Łodzi, Ochotnicza Straż Pożarna w Aleksandrowie Łódzkim, MAROS s. c. w Łodzi, Ochotnicza Straż Pożarna w Dzierżąznej, Ochotnicza Straż Pożarna w Wodzieradach, Ochotnicza Straż Pożarna w Buczku, Ochotnicza Straż Pożarna w Solcy Wielkiej, Centrum Szkolenia Inżynieryjno - Lotniczego w Dęblinie, ARGUS - Ochrona Osób i Mienia w Kutnie, Ochotnicza Straż Pożarna w Zgierzu, Jednostka Wojskowa nr 4610 w Zgierzu, 9. Brygada Obrony Terytorialnej w Zgierzu, Jednostka Wojskowa 5724 w Zgierzu, Straż Miejska w Zgierzu, Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Zgierzu, „Atena" Szkolenia i Doradztwo w Zgierzu, Ochotnicza Straż Pożarna w Gałkówku Kolonii nr 45, Komenda Powiatowa Policji w Wieluniu, Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Wieluniu, Komenda Miejskiej Policji w Kaliszu, Zarząd Dróg i Transportu w Łodzi, Agencja Ochrony ESKORT Sp. z o. o. w Łodzi, Urząd Miejski w Andrychowie, Ochotnicza Straż Pożarna w Swędzieniejewicach., Ochotnicza Straż Pożarna w Grabowie, Ochotnicza Straż Pożarna w Bobrowicach, Urząd Miejski w Strykowie, Komisariat Policji w Strykowie, Komisariat Policji w Rzgowie, Komenda Powiatowa Policji w Strykowie, Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Turku, Ochotnicza Straż Pożarna w Janiszewicach, Ochotnicza Straż Pożarna w Bednarach, PKP Polskie Linie Kolejowe S. A. Zakład Linii Kolejowych w Łodzi, Straż Miejska w Łodzi, Ochotnicza Straż

Pożarna w Turowie, Ochotnicza Straż Pożarna Bednary, Koncesjonowane Biuro Ochrony "SERVO" KUR i Wspólnicy Sp. j. w Łodzi, Ochotnicza Straż Pożarna w Szczabinie Kościelnym, Ochotnicza Straż Pożarna w Chrośnie, Ochotnicza Straż Pożarna w Miedzna Drewniana, Ochotnicza Straż Pożarna w Konstantynowie Łódzkim, Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie, Ochotnicza Straż Pożarna w Wielgie, Ochotnicza Straż Pożarna w Bałdrzychowie, Ochotnicza Straż Pożarna Dymek, Ochotnicza Straż Pożarna Wola Zbrożkowa, Ochotnicza Straż Pożarna w Będowie, Ochotnicza Straż Pożarna w Bobrowicach, Ochotnicza Straż Pożarna w Lubieniu, Urząd Miasta Rawa Mazowiecka, Urząd Gminy w Andrespolu, Ochotnicza Straż Pożarna Kazimierz w Łodzi, Ochotnicza Straż Pożarna w Oschle, Ochotnicza Straż Pożarna w Grabowie, Ochotnicza Straż Pożarna w Paradyżu, Straż Miejska w Pabianicach, Ochotnicza Straż Pożarna w Pabianicach, Jednostka Wojskowa 4395 Leźnica Wielka, Centrum Szkolenia Żandarmerii Wojskowej w Mińsku Mazowieckim, Komisariat Policji w Krośniewicach, Urząd Gminy Rzgów, Ochotnicza Straż Pożarna w Orzechowie, Urząd Miasta w Opocznie, Ochotnicza Straż Pożarna, Wola Zaradzyńska, Ochotnicza Straż Pożarna w Dąbrówce Wielkiej, Ochotnicza Straż Pożarna Choszczewo, Komenda Policji w Płońsku, Ochotnicza Straż Pożarna w Strzelcach, Jednostka Wojskowa 4391 Tomaszów Mazowiecki, Ochotnicza Straż Pożarna w Sobocie, Ochotnicza Straż Pożarna w Domaniewicach, Autoryzowany Zakład Usług Pożarniczych w Ksawerowie, Wojskowe Zakłady Lotnicze nr 1 S.A. w Łodzi, Są Rejonowy w Kutnie, Ochotnicza Straż Pożarna w Parzęczewie, Szpital Zakonu Bonifratów św. J. Bożego w Łodzi, Impel Facility Sp. z o.o. w Łodzi, Wojskowe Centrum Kształcenia Medycznego w Łodzi, Ochotnicza Straż Pożarna w Rąbieniu, Ochotnicza Straż Pożarna w Chorzeszowie, Ochotnicza Straż Pożarna w Czerniewicach, Ochotnicza Straż Pożarna w Sędziejowicach, Urząd Gminy w Dobroniu, Komenda Powiatowa Policji w Łowiczu, Starostwo Powiatowe w Łowiczu, Ochotnicza Straż Pożarna w Sędzimirowicach, Ochotnicza Straż Pożarna w Justynowie, Ochotnicza Straż Pożarna w Starych Skoszewach, Szkoła Podoficerska Wojsk Lądowych, Komenda Powiatowa Straży Pożarnej w Żyrardowie, Ochotnicza Straż Pożarna w Brzezinach, Ochotnicza Straż Pożarna w Czenicach, Ochotnicza Straż Pożarna w Starowej Górze, Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Grodzisku Mazowieckim, Urząd Miasta w Tuszynie, 9 Łódzka Brygada Obrony Terytorialnej w Łodzi, Urząd Miasta i Gminy w Białej Rawskiej, Ośrodek Szkolenia Studentów w Legii Akademickiej, 6. Mazowiecka Brygada Obrony Terytorialnej w Warszawie, Wojewódzka Stacja Ratownictwa Medycznego w Łodzi, 9 Łódzka Brygada Terytorialna w Łodzi, Ochotnicza Straż Pożarna w Pęczniewie, Ochotnicza Straż Pożarna w Sikorach, Ochotnicza Straż Pożarna w Tumie, Ochotnicza Straż Pożarna w Bilskiej Woli, Ochotnicza Straż Pożarna w Końskich, Ochotnicza Straż Pożarna w Siemianowie, Ochotnicza Straż Pożarna w Jamnie, Urząd Gminy w Dalikowie, Jednostka Wojskowa 4392 w Nowym Gliniku, Ochotnicza Straż Pożarna w Romartowie, Ochotnicza Straż Pożarna w Górze Bałdrzychowskiej, Insafe - Instytut Bezpieczeństwa Karol Wiklak w Łodzi, Ochotnicza Straż Pożarna w Bałdrzychowie, Komenda Powiatowa Policji w

Sochaczewie, Ochotnicza Straż Pożarna w Lgocie Wielkiej, Ochotnicza Straż Pożarna w Wierzbiu, Ochotnicza Straż Pożarna w Pruszkowie, Ochotnicza Straż Pożarna w Leśmierzu, Ochotnicza Straż Pożarna w Czarnocinie, Wojewódzki Specjalistyczny Szpital im. Pirogowa w Łodzi, Centralny Szpital Kliniczny CKD w Łodzi, Służba Kontrwywiadu Wojskowego w Warszawie, Mazowiecki Oddział Żandarmerii Wojskowej w Warszawie, Służba Ochrony Państwa w Warszawie, Ochotnicza Straż Pożarna w Skórzewie, Ochotnicza Straż Pożarna w Rożniatowie, Ochotnicza Straż Pożarna w Kaniej Górze, Ochotnicza Straż Pożarna w Drzewicy, Ochotnicza Straż Pożarna w Bilewie, Ochotnicza Straż Pożarna w Złakowie Kościelnym, Seris Konsalnet Ochrona Sp. z.o.o. w Warszawie, Ochotnicza Straż Pożarna w Konstantynowie Łódzkim, 20. Bartoszycka Brygada Zmechanizowania w Rawie Mazowieckiej, Ochotnicza Straż Pożarna w Białaczowie, Straż Ochrony Kolei w Warszawie, 23. Pułk Artylerii im. Gen. broni Tadeusza Jordana- Rozwadowskiego w Kutnie, Jednostka Wojskowa Nr 2414 w Warszawie, EKOTRADE Sp. z o. o. w Łodzi, Stawoz Inżynieria Pożarowa Sp. z o.o. Sp. K. Łódź, CITI GUARD Sp. z o.o. Warszawa, Impel Cash Solution w Warszawie, SpecGroup Sp. z o.o. w Łodzi, Biuro Terenowe Impel Provider w Łodzi, "Arjan" Sp. z o.o. Sp. K. w Łodzi. Organizacja/instytucja przyjmująca studenta do odbycia praktyk zobowiązuje się do przydzielenia studentowi Opiekuna Praktyk. Pracownik, który będzie nadzorował praktykę powinien posiadać wyższe wykształcenie oraz pełne kwalifikacje umożliwiające nadzór nad studentem w zakresie wykonywania przez niego określonych w programie praktyk zadań. Do zadań Opiekuna należy m.in. zapoznanie studenta z zakresem prowadzonej działalności organizacji/instytucji, udostępnienie niezbędnych materiałów i środków do wykonania postawionych zadań, sprawowanie opieki merytorycznej nad studentem i konsultowanie wykonywanych przez niego zadań a także wspomaganie w tworzeniu dobrego klimatu pracy i właściwych relacji w miejscu odbywania praktyki. Warunkiem zaliczenia praktyk jest osiągnięcie wszystkich założonych efektów uczenia się, udokumentowane przez studenta w Dzienniczku praktyk, w postaci raportu specyfikującego przebieg praktyk i realizowane przez studenta w trakcie praktyk zadania. Opiekun praktyk z ramienia organizacji/instytucji przyjmującej weryfikuje osiągnięcie przez studenta każdego efektu uczenia się, potwierdza podpisem i pieczątką ociągnięcie założonych efektów uczenia się w Dzienniczku praktyk oraz przedstawia opinię na temat postawy i pracy studenta. Uczelnia wdrożyła zmianę zasad zaliczania praktyk zawodowych wprowadzając zaliczenie praktyk na ocenę. Oceny praktyk, w tym programu praktyk przypisanych im efektów uczenia się i organizacji praktyk oraz pracy Opiekuna dokonują władze uczelni poprzez analizy wyników hospitacji oraz pozyskiwanych opinii od pracodawców. Studenci oceniają praktyki w ramach badań ankietowych dotyczących oceny jakości zajęć, a także spotkań z dziekanami.

SPOŁECZNA AKADEMIA NAUK
ŁÓDŹ

SYLABUSY PRZEDMIOTÓW

na kierunku

BEZPIECZEŃSTWO NARODOWE

studia pierwszego stopnia

PRZEDMIOTY OGÓLNOUCZELNIANE ... 4
Język angielski 1 ... 4
Język angielski 2 ... 8
Język angielski 3 ... 12
Język angielski 4 ... 16
Język niemiecki 1 ... 20
Język niemiecki 2 ... 24
Język niemiecki 3 ... 28
Język niemiecki 4 ... 32
Etyka społeczna ... 36
Psychologia ... 40
Socjologia ... 44
Przedsiębiorczość ... 49
Podstawy działalności biznesowej ... 53
Elementy prawa i ochrona własności intelektualnej ... 58
Wychowanie fizyczne ... 62
Technologie informacyjne ... 65
Cyfrowe kompetencje w nauce i pracy ... 69
PRZEDMIOTY PODSTAWOWE I KIERUNKOWE ... 73
Filozofia ... 73
Historia ... 77
Geografia bezpieczeństwa ... 82
Ekonomia (mikro i makro) ... 86
Wiedza o państwie i prawie ... 92
Administracja ... 97
Organizacja i zarządzanie ... 103
Współczesne systemy polityczne ... 109
Teoria bezpieczeństwa ... 114
Bezpieczeństwo europejskie i euroatlantyckie ... 120
Polityka i strategia bezpieczeństwa ... 125
Ochrona i obrona narodowa ... 129
System bezpieczeństwa narodowego ... 135
Zarządzanie kryzysowe ... 140
Logistyka w sytuacjach kryzysowych ... 147
Międzynarodowe stosunki polityczne ... 154
Międzynarodowe stosunki wojskowe ... 159
Podstawy systemu zwalczania zagrożeń terrorystycznych ... 163
Edukacja dla bezpieczeństwa ... 168
Bezpieczeństwo ekologiczne ... 174
PRZEDMIOTY DO WYBORU ... 178
Bezpieczeństwo informacji ... 178
Zarządzanie informacją w sytuacjach kryzysowych ... 182
Dowodzenie i techniki operacyjne ... 188
Gospodarowanie zasobami ludzkimi ... 192
Pierwsza pomoc przedmedyczna ... 197
Warsztaty pomocy kryzysowej ... 201
Przestępczość gospodarcza i zorganizowana ... 205
Bezpieczeństwo przedsiębiorstw i wywiad gospodarczy ... 210
Społeczeństwo obywatelskie w ochronie bezpieczeństwa ... 215
Bezpieczeństwo społeczności lokalnych ... 219
Specjalność: BEZPIECZEŃSTWO PAŃSTWA ... 224

Kryminologia 224
Współczesne aspekty bezpieczeństwa wewnętrznego państwa 230
System penitencjarny jako element bezpieczeństwa wewnętrznego państwa 235
Proces decyzyjny w instytucjach bezpieczeństwa państwa 245
Wybrane aspekty bezpieczeństwa społecznego 249
Diagnoza i analiza zagrożeń w społecznościach lokalnych 254
Projektowanie bezpieczeństwa lokalnego 258
Specjalność: ZARZĄDZANIE KRYZYSOWE I RATOWNICTWO 263
Ochrona ludności i obrona cywilna 263
System zarządzania kryzysowego 269
Infrastruktura krytyczna państwa 273
Zarządzanie zasobami ludzkimi w zarządzaniu kryzysowym 277
Bezpieczeństwo publiczne jako zadanie własne samorządu terytorialnego 281
Ochrona przeciwpożarowa 286
Centra zarządzania kryzysowego - organizacja i zadania 292
Organizacja systemu ratownictwa 297
Specjalność: BEZPIECZEŃSTWO MILITARNE I OBRONA NARODOWA 302
Siły Zbrojne RP w systemie bezpieczeństwa państwa 302
Siły zbrojne wybranych państw 308
Podstawy bezpieczeństwa militarnego 313
Współpraca cywilno-wojskowa 318
Współczesne wojny i konflikty zbrojne – istota i przyczyny 323
Misje pokojowe – rodzaje, istota i podstawy działania 328
Wprowadzenie do prawa konfliktów zbrojnych 334
Współczesne zagadnienia taktyczne i operacyjne wybranych sił zbrojnych 339
SEMINARIUM DYPLOMOWE I EGZAMIN DYPLOMOWY 344
Seminarium dyplomowe i egzamin dyplomowy 1 344
Seminarium dyplomowe i egzamin dyplomowy 2 348
PRAKTYKI ZAWODOWE 352
Praktyki zawodowe 1 352
Praktyki zawodowe 2 357
Praktyki zawodowe 3 363

PRZEDMIOTY OGÓLNOUCZELNIANE

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE	
KOD PRZEDMIOTU: **O1**	**Język angielski 1**
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**nie dotyczy**
Rodzaj modułu kształcenia:	**Ogólnouczelniany / do wyboru**
Punkty ECTS:	**3 ECTS**
Rok / Semestr:	**I / 1**
Osoba koordynująca przedmiot:	**mgr Jolanta Śmigielska**

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Student rozpoczynający kurs powinien znać język angielski na poziomie A2 według Europejskiego systemu opisu kształcenia Językowego.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Zapoznanie studentów z podstawami komunikacji w języku angielskim w mowie i piśmie w odniesieniu do sytuacji codziennych.
C2	Rozwijanie u studentów znajomości słownictwa dotyczącego sytuacji codziennych.
C3	Kształtowanie postawy ustawicznego i samodzielnego pogłębiania wiedzy i umiejętności w zakresie komunikacji w języku angielskim.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Lektorat	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne		28								**28**
Studia niestacjonarne		16								**16**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH	
Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Lektorat	Metoda audio-lingualna/ audio-wizualna, metoda komunikatywno-pragmatyczna i eklektyczna, praca indywidualna i w grupach, praca ze słownikiem, rozumienie znaczenia słów poprzez objaśnianie w języku obcym, rozumienie znaczenia słów poprzez wyjaśnienie kontekstowe, samodzielne korzystanie z podręczników gramatycznych, słuchanie segmentujące, rozumienie ogólnego sensu tekstu słuchanego i czytanego, wyszukiwanie konkretnych informacji w tekście słuchanym i czytanym, uogólnianie i przyporządkowywanie, wykorzystywanie Internetu.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu

		kierunkowego
Umiejętności:		
P_U01	Posiada umiejętność wyrażania w wypowiedziach konkretnych intencji oraz porozumiewania się w sytuacjach życia codziennego oraz posiada umiejętność formułowania prostych wypowiedzi ustnych i pisemnych.	K1P_U11, K1P_U18
P_U02	Potrafi napisać tekst na zadany temat, przekazując istotne informacje w sytuacjach codziennych.	K1P_U18
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest gotów radzić sobie w większości sytuacji komunikacyjnych, nawiązywać kontakty osobiste.	K1P_K03
P_K02	Jest gotów do krytycznej oceny swoich kompetencji językowych.	K1P_K01
VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Lektorat:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
L.1	Przedstawienie własnej osoby. Nawiązywanie kontaktów. Kraje i narodowości. Czasy present continuous, present simple, state and action verbs.	P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
L.2	Członkowie bliższej i dalszej rodziny. Wygląd zewnętrzny człowieka, cechy charakteru. Przymiotniki - stopniowanie. Przedimek a/an/ the.	P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
L.3	Dom. Wynajem pokoju/mieszkania (kaucja, rachunki). Czasy past simple (regular and irregular), present perfect - podstawowe różnice.	P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
L.4	Edukacja, wykształcenie - typy szkół i studiów, egzaminy. Struktura uczelni. Czas present perfect simple vs present perfect continuous (for/since).	P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
L.5	Praca dorywcza; poszukiwanie pracy wakacyjnej. Rozmowa telefoniczna. Automatyczna sekretarka. Zdania proste i złożone, spójniki.	P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
L.6	Miasto. Instytucje w mieście, obiekty użyteczności publicznej, komunikacja w mieście. Czasowniki modalne must/have to/ should	P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
L.7	Restauracja, żywienie, potrawy; Zakupy, składanie reklamacji. Czas past simple i past continuous.	P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
L.8	Plany i podróże. Na lotnisku, w hotelu, business trip/school trip. Wyrażanie przyszłości. Czas future simple. Różnica między want i won't. Konstrukcja *be going to*. Czas present continuous for arrangements.	P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
PW1	Wykonanie pracy pisemnej na zadany przez wykładowcę temat, tłumaczenie zadanego tekstu.	P_U01, P_U02
PW2	Praca z tekstem, praca ze słownikiem, wykonywanie ćwiczeń gramatycznych - przygotowanie do zajęć i zaliczenia.	P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ		
Przedmiotowe efekty uczenia się	**Metoda weryfikacji**	**Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU**

	Egzamin pisemny	Egzamin ustny	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania/praca samodzielna	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	
P_U01			x								x	Lektorat
P_U02			x								x	Lektorat
P_K01											x	Lektorat
P_K02											x	Lektorat

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Ocena niedostateczna** Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Ocena bardzo dobra** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_U01	nie posiada umiejętności wyrażania w wypowiedziach konkretnych intencji oraz porozumiewania się w sytuacjach życia codziennego, nie posiada umiejętność formułowania wypowiedzi ustnych i pisemnych.	posiada umiejętność wyrażania w prostych wypowiedziach konkretnych intencji oraz porozumiewania się w sytuacjach życia codziennego posiada umiejętność formułowania wypowiedzi ustnych i pisemnych.	posiada umiejętność swobodnego wyrażania w wypowiedziach konkretnych intencji oraz porozumiewania się w sytuacjach życia codziennego, posiada umiejętność formułowania wypowiedzi ustnych i pisemnych.	posiada umiejętność swobodnego wyrażania w spontanicznych wypowiedziach konkretnych intencji oraz swobodnego i płynnego porozumiewania się w sytuacjach życia codziennego, posiada umiejętność formułowania wypowiedzi ustnych i pisemnych.
P_U02	nie potrafi napisać prostego tekstu na zadany temat, przekazując proste, istotne informacje w sytuacjach codziennych.	potrafi napisać prosty tekst na zadany temat, przekazując proste, istotne informacje w sytuacjach codziennych.	potrafi napisać tekst na zadany temat, przekazując istotne informacje w sytuacjach codziennych.	potrafi napisać szczegółowy tekst na zadany temat, przekazując istotne informacje w sytuacjach codziennych.
P_K01	nie jest gotów radzić sobie w większości sytuacji komunikacyjnych, nawiązywać kontakty osobiste.	jest gotów radzić sobie w podstawowych sytuacjach komunikacyjnych, w stopniu podstawowym nawiązywać kontakty osobiste.	jest gotów radzić sobie w większości sytuacji komunikacyjnych, nawiązywać kontakty osobiste.	jest gotów radzić sobie w różnych sytuacjach komunikacyjnych, swobodnie nawiązywać kontakty osobiste, przedstawiając swoje zdanie i broniąc swoich poglądów.
P_K02	nie jest gotów do krytycznej oceny swoich kompetencji językowych.	jest gotów do krytycznej oceny swoich podstawowych umiejętności językowych.	jest gotów do krytycznej oceny swoich umiejętności językowych.	jest gotów do krytycznej oceny swoich kompetencji językowych i ich przydatności do działalności zawodowej.

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	28 h	16 h
Egzamin/zaliczenie	---	---
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	47 h	59 h
- Przygotowanie eseju / pracy pisemnej	8 h	12 h

- Studiowanie literatury	6 h	10 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, itd.)	---	---
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	23 h	27 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	10 h	10 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75 h / 3 ECTS**	**75 h / 3 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	28 h / 1,12 ECTS	16 h / 0,64 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	---	---
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:
- English File Third Edition Pre-Intermediate, Oxford University Press 2016
- *English Grammar in Use, R.Murphy*, Cambridge University Press 2012

Literatura uzupełniająca przedmiotu:
- *Grammarway* Virginia Evans, Express Publishing 2013
- *Matura repetytorium poziom podstawowy*, Virginia Evans, Express Publishing 2015
- *Korepetycje domowe*, E.Mańko, Langenscheidt 2004

Inne materiały dydaktyczne:
- opracowania własne prowadzącego, środki audio-wizualne,
- kanały youtube wyjaśniające wybrane kwestie gramatyczne,
- dostępne w internecie interaktywne ćwiczenia online wybrane przez prowadzącego
- artykuły angielskojęzyczne np. z Mary Glasgow Magazines.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE	
KOD PRZEDMIOTU: **O1**	**Język angielski 2**
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**nie dotyczy**
Rodzaj modułu kształcenia:	**Ogólnouczelniany / do wyboru**
Punkty ECTS:	**3 ECTS**
Rok / Semestr:	**I / 2**
Osoba koordynująca przedmiot:	**mgr Jolanta Śmigielska**

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Student rozpoczynający kurs powinien znać język angielski na poziomie A2 według Europejskiego systemu opisu kształcenia Językowego.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Rozwijanie językowych kompetencji komunikacyjnych; kształcenie i rozwijanie sprawności w słuchaniu i czytaniu ze zrozumieniem, mówieniu i pisaniu.
C2	Wzbogacenie u studentów słownictwa z tematyki życia codziennego.
C3	Kształtowanie postawy ustawicznego i samodzielnego pogłębiania wiedzy i umiejętności w zakresie komunikacji w języku angielskim.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Lektorat	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne		28								**28**
Studia niestacjonarne		16								**16**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Lektorat	Metoda audio-lingualna/ audio-wizualna, metoda komunikatywno-pragmatyczna i eklektyczna, praca indywidualna i w grupach, praca ze słownikiem, rozumienie znaczenia słów poprzez objaśnianie w języku obcym, rozumienie znaczenia słów poprzez wyjaśnienie kontekstowe, samodzielne korzystanie z podręczników gramatycznych, słuchanie segmentujące, rozumienie ogólnego sensu tekstu słuchanego i czytanego, wyszukiwanie konkretnych informacji w tekście słuchanym i czytanym, uogólnianie i przyporządkowywanie, wykorzystywanie Internetu.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego

Umiejętności:		
P_U01	Posiada umiejętność płynnego komunikowania w sytuacjach życia codziennego, posiada umiejętność formułowania rozbudowanych wypowiedzi ustnych i pisemnych.	K1P_U11, K1P_U18
P_U02	Potrafi napisać tekst na zadany temat, przekazując istotne informacje i wyrażając swoją opinię w odniesieniu do codziennych sytuacji.	K1P_U03, K1P_U18
P_U03	Umie wyszukiwać przydatne informacje w tekstach dotyczących życia codziennego, biznesu oraz odszukiwać główną myśl całego tekstu i poszczególnych akapitów.	K1P_U04, K1P_U18
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest gotów radzić sobie w większości sytuacji komunikacyjnych dotyczących sytuacji życia codziennego.	K1P_K03
P_K02	Jest świadomy roli kompetencji językowych w rozwiązywaniu problemów życia codziennego.	K1P_K01, K1P_K02

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Lektorat:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
L.1	Kwalifikacje, szkolenia, umiejętności, kompetencje zawodowe - konstrukcja verb + to-infinitive, verb + infinitive, verb + gerund.	P_U01, P_K01 P_K02
L.2	Rozwiązywanie problemów, udzielanie rad - zdania warunkowe conditional 1 oraz conditional 2, czasownik modalny should.	P_U01, P_U02, P_K01 P_K02
L.3	Doświadczenia życiowe, w tym związane z miejscem pracy. Czas present perfect simple & present perfect continuous + for/since/ever/never. Pytania: How long? How much? How many?	P_U01, P_K01 P_K02
L.4	Rodzaje pracy (permanent job, part time job, sick leave, maternity leave), kariera, awans zawodowy. Conditional 3	P_U01, P_K01 P_K02
L5	Prezentacja zmian w wielkościach, opis infografiki, wykresu. Czas present continuous do wyrażania zachodzących zmian.	P_U01, P_U02, P_K01 P_K02
L.6	Relacjonowanie przeszłych sytuacji ważnych wydarzeń - użycie konstrukcji used to do w porównaniu do Past Simple i Past Continuous.	P_U01, P_U02, P_K01 P_K02
L.7	Zakupy. Wyrażanie opinii i preferencji. Produkty i usługi. Gwarancja. Reklamacja. Product details; What's it made of?.	P_U01, P_U03, P_K01 P_K02
L.8	Problemy społeczne: uzależnienia, bezdomność, bezrobocie. Strona bierna.	P_U01, P_U02, P_U03, P_K01 P_K02
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
PW1	Wykonanie pracy pisemnej na zadany przez wykładowcę temat. Tłumaczenie zadanego tekstu.	P_U01, P_U02, P_U03
PW2	Praca z tekstem, praca ze słownikiem, wykonywanie ćwiczeń gramatycznych - przygotowanie do zajęć / zaliczenia.	P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ		
Przedmi	**Metoda weryfikacji**	**Metoda zajęć,**

otowe efekty uczenia się	Egzamin pisemny	Egzamin ustny	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania/praca samodzielna	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	w ramach której weryfikowany jest EU
P_U01				x						x	x	Lektorat
P_U02				x						x	x	Lektorat
P_U03				x						x	x	Lektorat
P_K01										x	x	Lektorat
P_K02										x	x	Lektorat

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	Ocena niedostateczna Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	Ocena bardzo dobra Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_U01	nie posiada umiejętność płynnego komunikowania w sytuacjach życia codziennego oraz w prostych sytuacjach biznesowych, nie posiada umiejętność formułowania wypowiedzi ustnych i pisemnych.	posiada umiejętność płynnego komunikowania w sytuacjach życia codziennego oraz w prostych sytuacjach biznesowych, posiada umiejętność formułowania prostych krótkich wypowiedzi ustnych i pisemnych.	posiada umiejętność płynnego komunikowania w sytuacjach życia codziennego oraz w prostych sytuacjach biznesowych, posiada umiejętność formułowania prostych dłuższych wypowiedzi ustnych i pisemnych.	posiada umiejętność płynnego komunikowania w sytuacjach życia codziennego oraz w prostych sytuacjach biznesowych, posiada umiejętność formułowania rozbudowanych dłuższych wypowiedzi ustnych i pisemnych.
P_U02	nie potrafi napisać prostego tekstu na zadany temat, przekazującego istotne informacje i wyrażając swoją opinię w odniesieniu do codziennych sytuacji	potrafi napisać prosty tekst na zadany temat.	potrafi napisać tekst na zadany temat, przekazujący istotne informacje.	potrafi napisać rozbudowany tekst na dowolny, zadany temat, przekazujący istotne informacje i wyrażając swoją opinię w odniesieniu do codziennych sytuacji
P_U03	nie umie wyszukiwać przydatnych informacji w tekstach dotyczących życia codziennego, biznesu oraz odszukiwać główną myśl całego tekstu i poszczególnych akapitów.	umie wyszukiwać przydatne typowe informacje w niektórych tekstach dotyczących życia codziennego, biznesu oraz odszukiwać główną myśl całego tekstu i poszczególnych akapitów.	umie wyszukiwać przydatne typowe informacje w tekstach dotyczących życia codziennego, biznesu oraz odszukiwać główną myśl całego tekstu i poszczególnych akapitów.	umie wyszukiwać przydatne informacje w tekstach dotyczących życia codziennego, biznesu oraz odszukiwać główną myśl całego tekstu i poszczególnych akapitów.
P_K01	nie jest gotów radzić sobie w większości sytuacji komunikacyjnych, dotyczących sytuacji życia codziennego.	jest gotów radzić sobie w większości sytuacji komunikacyjnych, dotyczących niektórych prostych sytuacji życia codziennego.	jest gotów radzić sobie w większości sytuacji komunikacyjnych, dotyczących prostych sytuacji życia codziennego.	jest gotów radzić sobie w większości sytuacji komunikacyjnych, dotyczących złożonych sytuacji życia codziennego.
P_K02	nie jest świadomy roli kompetencji językowych w rozwiązywaniu problemów życia codziennego.	jest świadomy roli kompetencji językowych w rozwiązywaniu niektórych problemów życia codziennego.	jest świadomy roli kompetencji językowych w rozwiązywaniu kluczowych problemów życia codziennego.	jest świadomy roli kompetencji językowych w rozwiązywaniu problemów życia codziennego.

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne

Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	28 h	16 h
Egzamin/zaliczenie	---	---
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	47 h	59 h
- Przygotowanie eseju / pracy pisemnej	8 h	12 h
- Studiowanie literatury	6 h	10 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, itd.)	---	---
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	23 h	27 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	10 h	10 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75 h / 3 ECTS**	**75 h / 3 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	28 h / 1,12 ECTS	16 h / 0,64 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	---	---
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:
- English File Third Edition Pre-Intermediate, Oxford University Press. 2016
- *English Grammar in Use, R.Murphy*, Cambridge University Press. 2012

Literatura uzupełniająca przedmiotu:
- *Grammarway* Virginia Evans, Express Publishing.
- *Matura repetytorium poziom podstawowy*, Virginia Evans, Express Publishing. 2015
- *Korepetycje domowe*, E.Mańko, Langenscheidt 2004

Inne materiały dydaktyczne:
- opracowania własne prowadzącego, środki audio-wizualne,
- kanały youtube wyjaśniające wybrane kwestie gramatyczne,
- dostępne w internecie interaktywne ćwiczenia online wybrane przez prowadzącego
- artykuły angielskojęzyczne np. BBC online

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE	
KOD PRZEDMIOTU: **O1**	**Język angielski 3**
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**nie dotyczy**
Rodzaj modułu kształcenia:	**Ogólnouczelniany / do wyboru**
Punkty ECTS:	**3 ECTS**
Rok / Semestr:	**II / 3**
Osoba koordynująca przedmiot:	**mgr Jolanta Śmigielska**

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Student rozpoczynający kurs powinien znać język angielski na poziomie B1 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Zapoznanie studentów z podstawami komunikacji w języku angielskim w mowie i piśmie w tematyce bezpieczeństwa, w tym bezpieczeństwa narodowego.
C2	Zapoznanie studentów z fachowym słownictwem z zakresu problemów politycznych, gospodarczych, społecznych, korespondencji z zakresu bezpieczeństwa.
C3	Kształtowanie postawy ustawicznego i samodzielnego pogłębiania wiedzy i umiejętności w zakresie komunikacji w języku angielskim.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Lektorat	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne		28							1	**29**
Studia niestacjonarne		16							1	**27**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Lektorat	Metoda audio-lingualna/ audio-wizualna, metoda komunikatywno-pragmatyczna i eklektyczna, praca indywidualna i w grupach, praca ze słownikiem, rozumienie znaczenia słów poprzez objaśnianie w języku obcym, rozumienie znaczenia słów poprzez wyjaśnienie kontekstowe, samodzielne korzystanie z podręczników gramatycznych, słuchanie segmentujące, rozumienie ogólnego sensu tekstu słuchanego i czytanego, wyszukiwanie konkretnych informacji w tekście słuchanym i czytanym, uogólnianie i przyporządkowywanie, wykorzystywanie Internetu.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego

Umiejętności:		
P_U01	Posiada umiejętność formułowania wypowiedzi ustnych i pisemnych z wykorzystaniem słownictwa z zakresu bezpieczeństwa, w tym bezpieczeństwa narodowego.	K1P_U10, K1P_U11, K1P_U18
P_U02	Potrafi porozumieć się w sytuacjach rutynowych, wymagających bezpośredniej wymiany informacji na tematy związanych z bezpieczeństwem, a dotyczących problemów społecznych i cyberbezpieczeństwa.	K1P_U10, K1P_U11, K1P_U18
P_U03	Potrafi prowadzić korespondencję poruszającą tematykę bezpieczeństwa, w tym bezpieczeństwa państwa.	K1P_U10, K1P_U18
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest gotów radzić sobie w sytuacjach komunikacyjnych, nawiązywać kontakty osobiste i zawodowe w miejscu pracy, brać udział w negocjacjach.	K1P_K03, K1P_K07
P_K02	Jest świadomy roli kompetencji językowych w rozwiązywaniu problemów związanych z działalnością zawodową.	K1P_K01, K1P_K02

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	**Lektorat:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
L.1	Współczesne systemy polityczne w Europie i na świecie. Spójniki: because, for, since, the reason for.	P_U01, P_U02, P_U03, P_K01 P_K02
L.2	Prawne podstawy bezpieczeństwa; Strona bierna passive voice w czasie Present Simple i Past Simple.	P_U01, P_U02, P_U03, P_K01 P_K02
L.3	Międzynarodowe stosunki wojskowe, pakty militarne; adjective + prepositions, kolokacje.	P_U01, P_U02, P_U03, P_K01 P_K02
L.4	System bezpieczeństwa narodowego, obrona cywilna, jednostki obrony terytorialnej.	P_U01, P_U02, P_U03, P_K01 P_K02
L.5	Zarządzanie kryzysowe, logistyka w sytuacjach kryzysowych. Przymiotniki zakończone na -ing /-ed;	P_U01, P_U02, P_U03, P_K01 P_K02
L.6	Problemy społeczne, redagowanie raportów. Czasowniki modalne - modals of deduction might, must, can't.	P_U01, P_U02, P_U03, P_K01 P_K02
L.7	Specyfika pracy w organizacji obronnej, relacje służbowe. Słowotwórstwo - word formation: tworzenie rzeczowników od czasowników.	P_U01, P_U02, P_U03, P_K01 P_K02
L.8	Kontakty służbowe, raporty z interwencji, rozmowy na temat bezpieczeństwa i obronności. Cyberbezpieczeństwo. Słowotwórstwo - word formation: tworzenie rzeczowników od czasowników.	P_U01, P_U02, P_U03, P_K01 P_K02
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
PW1	Wykonanie pracy pisemnej na zadany przez wykładowcę temat. Tłumaczenie zadanego tekstu.	P_U01, P_U02, P_U03
PW2	Praca z tekstem, praca ze słownikiem, wykonywanie ćwiczeń gramatycznych - przygotowanie do zajęć / zaliczenia.	P_U01, P_U02, P_U03, P_K01,

		P_K02

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	Metoda weryfikacji											Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU
	Egzamin pisemny	Egzamin ustny	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania/praca samodzielna	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	
P_U01				x						x	x	Lektorat
P_U02				x						x	x	Lektorat
P_U03				x						x	x	Lektorat
P_K01										x	x	Lektorat
P_K02										x	x	Lektorat

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	Ocena niedostateczna Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	Ocena bardzo dobra Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_U01	nie posiada umiejętności formułowania wypowiedzi ustnych i pisemnych z wykorzystaniem słownictwa typowego dla relacji służbowych, w tym sektora bezpieczeństwa narodowego, raportów oraz w zakresie tematyki problemów społecznych.	posiada umiejętność formułowania prostych wypowiedzi ustnych i pisemnych z wykorzystaniem ubogiego słownictwa typowego dla relacji służbowych, w tym dla sektora bezpieczeństwa narodowego, raportów oraz w zakresie tematyki problemów społecznych.	posiada umiejętność formułowania wypowiedzi ustnych i pisemnych z wykorzystaniem słownictwa typowego dla relacji służbowych, w tym dla sektora bezpieczeństwa narodowego, raportów oraz w zakresie tematyki problemów społecznych.	posiada umiejętność formułowania rozbudowanych wypowiedzi ustnych i pisemnych z wykorzystaniem bogatego słownictwa typowego dla relacji służbowych, w tym dla sektora bezpieczeństwa narodowego, raportów oraz w zakresie tematyki problemów społecznych.
P_U02	nie potrafi porozumieć się w sytuacjach rutynowych, wymagających bezpośredniej wymiany informacji na tematy związane z bezpieczeństwem narodowym, a także dotyczących problemów społecznych i cyberbezpieczeństwa.	potrafi porozumieć się w prostych sytuacjach rutynowych, wymagających bezpośredniej wymiany informacji na niektóre tematy związane z bezpieczeństwem narodowym, a także dotyczących problemów społecznych i cyberbezpieczeństwa.	potrafi porozumieć się w sytuacjach rutynowych, wymagających bezpośredniej wymiany informacji na niektóre tematy związane z bezpieczeństwem narodowym, a także dotyczących problemów społecznych i cyberbezpieczeństwa.	potrafi swobodnie porozumieć się w złożonych sytuacjach rutynowych, wymagających bezpośredniej wymiany informacji na tematy związane z bezpieczeństwem narodowym, a także dotyczących problemów społecznych i cyberbezpieczeństwa.
P_U03	nie potrafi prowadzić korespondencji służbowej dotyczącej aspektów funkcjonowania organizacji obronnej.	potrafi prowadzić korespondencję służbową dotyczącą niektórych aspektów funkcjonowania organizacji obronnej.	potrafi prowadzić korespondencję służbową dotyczącą różnych aspektów funkcjonowania organizacji obronnej.	potrafi prowadzić korespondencję służbową dotyczącą różnych aspektów funkcjonowania organizacji obronnej, używając bogatego słownictwa specjalistycznego.
P_K01	nie jest gotów radzić sobie w sytuacjach komunikacyjnych, nawiązywać kontaktów osobistych i służbowych w miejscu pracy, brać udział w rozmowach dotyczących bezpieczeństwa i obronności.	jest gotów radzić sobie w niektórych sytuacjach komunikacyjnych, nawiązywać kontakty osobiste i służbowe w miejscu pracy, brać udział w rozmowach dotyczących bezpieczeństwa i obronności.	jest gotów radzić sobie w większości sytuacji komunikacyjnych, nawiązywać kontakty osobiste i służbowe w miejscu pracy, brać udział w rozmowach dotyczących bezpieczeństwa i obronności.	jest gotów radzić sobie w różnych, złożonych sytuacjach komunikacyjnych, swobodnie nawiązywać kontakty osobiste i służbowe w miejscu pracy, brać udział w rozmowach dotyczących bezpieczeństwa i obronności, przedstawiając swoje zdanie i broniąc swojego stanowiska.

P_K02	nie jest świadomy roli kompetencji językowych w rozwiązywaniu problemów związanych ze służbą w sektorze bezpieczeństwa.	jest świadomy roli kompetencji językowych w rozwiązywaniu niektórych problemów związanych ze służbą w sektorze bezpieczeństwa.	jest świadomy roli kompetencji językowych w rozwiązywaniu kluczowych problemów związanych ze służbą w sektorze bezpieczeństwa.	jest świadomy roli kompetencji językowych w rozwiązywaniu problemów związanych ze służbą w sektorze bezpieczeństwa.

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	28 h	16 h
Egzamin/zaliczenie	1 h	1 h
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	46 h	58 h
- Przygotowanie eseju / pracy pisemnej	8 h	12 h
- Studiowanie literatury	6 h	10 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, itd.)	---	---
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	22 h	26 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	10 h	10 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75 h / 3 ECTS**	**75 h / 3 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	29 h / 1,16 ECTS	17 h / 0,68 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	---	---
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:
- English File Third Edition Intermediate Oxford University Press 2016
- English Grammar in Use, R.Murphy, Cambridge University Press 2012

Literatura uzupełniająca przedmiotu:
- Repetytorium maturalne poziom rozszerzony, Express Publishing 2016. National_Security_Strategy_of_the_ Republic_of_Poland_2020.pdf (bbn.gov.pl)
- Command & Control, Express Publishing 2019

Inne materiały dydaktyczne:
- opracowania własne prowadzącego, środki audio-wizualne,
- kanały youtube wyjaśniające wybrane kwestie gramatyczne i leksykalne,
- dostępne w internecie interaktywne ćwiczenia online wybrane przez prowadzącego,
- artykuły angielskojęzyczne.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE	
KOD PRZEDMIOTU: **O1**	**Język angielski 4**
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**nie dotyczy**
Rodzaj modułu kształcenia:	**Ogólnouczelniany / do wyboru**
Punkty ECTS:	**3 ECTS**
Rok / Semestr:	**II / 4**
Osoba koordynująca przedmiot:	**mgr Jolanta Śmigielska**

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Student rozpoczynający kurs powinien znać język angielski na poziomie B1+ według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Nabycie przez studentów rozwiniętych umiejętności komunikacji w języku angielskim w mowie i piśmie również w odniesieniu do tematyki bezpieczeństwa.
C2	Nabycie przez studentów umiejętności wykorzystania fachowego słownictwa dotyczącego bezpieczeństwa w zakresie problemów politycznych, gospodarczych, społecznych, militarnych, prawa w celu analizy tekstów z związanych z kierunkiem studiów.
C3	Kształtowanie u studentów postawy ustawicznego i samodzielnego pogłębiania wiedzy i umiejętności w zakresie komunikacji w języku angielskim.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Lektorat	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne		28							2	**30**
Studia niestacjonarne		16							2	**18**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH	
Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Lektorat	Metoda audio-lingualna/ audio-wizualna, metoda komunikatywno-pragmatyczna i eklektyczna, praca indywidualna i w grupach, praca ze słownikiem, rozumienie znaczenia słów poprzez objaśnianie w języku obcym, rozumienie znaczenia słów poprzez wyjaśnienie kontekstowe, samodzielne korzystanie z podręczników gramatycznych, słuchanie segmentujące, rozumienie ogólnego sensu tekstu słuchanego i czytanego, wyszukiwanie konkretnych informacji w tekście słuchanym i czytanym, uogólnianie i przyporządkowywanie, wykorzystywanie Internetu.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu

		kierunkowego
Umiejętności:		
P_U01	Posiada umiejętność swobodnej komunikacji językowej w zakresie tematyki związanej z życiem codziennym oraz bezpieczeństwem narodowym, w tym dotyczących społecznych aspektów funkcjonowania organizacji obronnych.	K1P_U10, K1P_U11, K1P_U18
P_U02	Potrafi napisać tekst na zadany temat, przekazując istotne informacje, wyrażając swoją opinię, posługując się słownictwem dotyczącym bezpieczeństwa narodowego.	K1P_U10, K1P_U18
P_U03	Streszcza pisemnie i referuje teksty związane z kierunkiem studiów bezpieczeństwo narodowe.	K1P_U10, K1P_U18
P_U04	Wyszukuje przydatne informacje w tekstach dotyczących kierunku studiów bezpieczeństwo narodowe.	K1P_U04, K1P_U10, K1P_U18
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest gotów radzić sobie w złożonych sytuacjach komunikacyjnych w działalności służbowej związanej z bezpieczeństwem i obronnością.	K1P_K03, K1P_K07
P_K02	Jest gotów do uznawania roli kompetencji językowych w rozwiązywaniu i poznawczych problemów zawodowych i w razie trudności korzystać z opinii ekspertów.	K1P_K01, K1P_K02

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	**Lektorat:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
L.1	Obronność, sport, kondycja fizyczna i sporty walki. Czas present perfect simple vs present perfect continuous.- revision	P_U01, P_K01 P_K02
L.2	Organizacja państwa: rząd, prezydent, parlament, wybory; Strona bierna - wszystkie czasy	P_U01, P_U02, P_U03, P_U04, P_K01 P_K02
L.3	Organizacja i zarządzanie, nazwy stanowisk, rodzaj służb, zasoby obronne i cywilne. Idiomy związane z miejscem pracy.	P_U01, P_U02, P_U03, P_K01 P_K02
L.4	Prawo, organy administracji publicznej, rządowej i samorządowej. Mowa zależna - reported speech, czasowniki *say* vs *tell*.	P_U01, P_U02, P_U03, P_U04, P_K01 P_K02
L.5	Organy zarządzania kryzysowego, katastrofy naturalne; wybrane czasowniki frazowe - phrasal verbs.	P_U01, P_U02, P_U03, P_U04, P_K01 P_K02
L.6	Kontrola granic, uchodźcy, migranci. Polityka migracyjna. Słownictwo formalne i potoczne - formal & colloquial words and expressions; Mowa zależna - different reporting words..	P_U01, P_K01 P_K02
L.7	Mobilizacja. Obrona cywilna.	P_U01, P_K01 P_K02
L.8	Podstawowe różnice między językiem angielskim w wersji brytyjskiej i amerykańskiej - słownictwo, użycie czasów Past Simple vs Present Perfect.	P_U01, P_K01 P_K02
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
PW1	Zaliczenie pisemne lektoratu w formie egzaminu.	P_U01, P_U02, P_U03, P_U04
PW2	Aktywność w ramach zajęć	P_U01, P_U02, P_U03, P_U04,

		P_K01, P_K02

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	Metoda weryfikacji											Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU
	Egzamin pisemny	Egzamin ustny	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania/praca samodzielna	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	
P_U01	x									x	x	Lektorat
P_U02	x									x	x	Lektorat
P_U03	x									x	x	Lektorat
P_U04	x									x	x	Lektorat
P_K01										x	x	Lektorat
P_K02										x	x	Lektorat

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	Ocena niedostateczna Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	Ocena bardzo dobra Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_U01	nie posiada umiejętności swobodnej komunikacji językowej w zakresie tematyki związanej z życiem codziennym oraz z bezpieczeństwem narodowym i obronnością, w tym dotyczących społecznych aspektów funkcjonowania organizacji obronnych.	posiada umiejętność swobodnej komunikacji językowej w zakresie niektórych tematów związanej z życiem codziennym oraz z bezpieczeństwem narodowym, w tym dotyczących niektórych społecznych aspektów funkcjonowania organizacji obronnych.	posiada umiejętność swobodnej komunikacji językowej w zakresie tematyki związanej z życiem codziennym oraz z bezpieczeństwem narodowym, w tym dotyczących niektórych społecznych aspektów funkcjonowania organizacji obronnych.	posiada umiejętność swobodnej komunikacji językowej w zakresie tematyki związanej z życiem codziennym oraz z bezpieczeństwem narodowym, w tym dotyczących społecznych aspektów funkcjonowania organizacji obronnych.
P_U02	nie potrafi napisać tekstu na zadany temat, przekazując istotne informacje, wyrażając swoją opinię, posługując się słownictwem dotyczącym bezpieczeństwa narodowego i organizacji obronnych.	potrafi napisać krótki tekst na zadany temat, przekazując niektóre istotne informacje, wyrażając swoją opinię, posługując się słownictwem dotyczącym bezpieczeństwa narodowego i organizacji obronnych.	potrafi napisać tekst na zadany temat, przekazując istotne informacje, wyrażając swoją opinię, posługując się słownictwem dotyczącym bezpieczeństwa narodowego i organizacji obronnych.	potrafi napisać rozbudowany, dłuższy tekst na zadany temat, przekazując istotne informacje, wyrażając swoją opinię, posługując się słownictwem dotyczącym bezpieczeństwa narodowego i organizacji obronnych.
P_U03	nie potrafi streścić pisemnie i zreferować teksty związane z kierunkiem studiów bezpieczeństwo narodowe.	streszcza pisemnie i referuje proste i krótkie teksty związane z kierunkiem studiów bezpieczeństwo narodowe.	streszcza pisemnie i referuje rozbudowane teksty związane z kierunkiem studiów bezpieczeństwo narodowe.	streszcza pisemnie i referuje rozbudowane (złożone), długie teksty związane z kierunkiem studiów bezpieczeństwo narodowe.
P_U04	nie potrafi wyszukać przydatnych informacji w tekstach dotyczących kierunku studiów bezpieczeństwo narodowe.	wyszukuje niektóre przydatne informacje w tekstach dotyczących kierunku studiów bezpieczeństwo narodowe.	wyszukuje przydatne informacje w tekstach dotyczących kierunku studiów bezpieczeństwo narodowe.	wyszukuje przydatne informacje w tekstach dotyczących kierunku studiów bezpieczeństwo narodowe i uzasadnia ten wybór.
P_K01	nie jest gotów radzić sobie w złożonych sytuacjach komunikacyjnych w działalności służbowej.	jest gotów radzić sobie w niektórych złożonych sytuacjach komunikacyjnych w działalności służbowej.	jest gotów radzić sobie w złożonych kluczowych sytuacjach komunikacyjnych w działalności służbowej.	jest gotów radzić sobie w złożonych sytuacjach komunikacyjnych w działalności służbowej.

P_K02	nie jest gotów do uznawania roli kompetencji językowych w rozwiązywaniu i poznawczych problemów zawodowych i w razie trudności korzystać z opinii ekspertów.	jest gotów do uznawania roli kompetencji językowych w rozwiązywaniu niektórych i poznawczych problemów zawodowych i w razie trudności korzystać z opinii ekspertów.	jest gotów do uznawania roli kompetencji językowych w rozwiązywaniu kluczowych i poznawczych problemów zawodowych i w razie trudności korzystać z opinii ekspertów.	jest gotów do uznawania roli kompetencji językowych w rozwiązywaniu i poznawczych problemów zawodowych i w razie trudności korzystać z opinii ekspertów.

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	28 h	16 h
Egzamin/zaliczenie	2 h	2 h
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	45 h	57 h
- Przygotowanie eseju / pracy pisemnej	8 h	12 h
- Studiowanie literatury	6 h	10 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, itd.)	---	---
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	21 h	25 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	10 h	10 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75 h / 3 ECTS**	**75 h / 3 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	30 h / 1,2 ECTS	18 h / 0,72 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	---	---
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:
- English File Third Edition Intermediate Oxford University Press 2016
- English Grammar in Use, R.Murphy, Cambridge University Press 2012

Literatura uzupełniająca przedmiotu:
- Repetytorium maturalne poziom rozszerzony, Express Publishing 2016
- Command & Control , Express Publishing 2019
- National_Security_Strategy_of_the_Republic_of_Poland_2020.pdf (bbn.gov.pl)

Inne materiały dydaktyczne:
- opracowania własne prowadzącego, środki audio-wizualne,
- kanały youtube wyjaśniające wybrane kwestie gramatyczne i leksykalne,
- dostępne w internecie interaktywne ćwiczenia online wybrane przez prowadzącego,
- artykuły angielskojęzyczne

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE		
KOD PRZEDMIOTU: **O1**	**Język niemiecki 1**	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk**	
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**	
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**	
Nazwa specjalności:	**Nie dotyczy**	
Rodzaj modułu kształcenia:	**Ogólnouczelniany / do wyboru**	
Punkty ECTS:	**3 ECTS**	
Rok / Semestr:	**I / 1**	
Osoba koordynująca przedmiot:	**mgr Konrad Maicki**	

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Student rozpoczynający kurs powinien znać język niemiecki na poziomie A2 według Europejskiego systemu opisu kształcenia Językowego.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Zapoznanie studentów z podstawami komunikacji w języku niemieckim w mowie i piśmie w odniesieniu do sytuacji codziennych.
C2	Rozwijanie u studentów znajomości słownictwa dotyczącego sytuacji codziennych.
C3	Kształtowanie postawy ustawicznego i samodzielnego pogłębiania wiedzy i umiejętności w zakresie komunikacji w języku niemieckim.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	**Ćw/Lektor.**	**Konwersat.**	**Lab.**	**Warsztaty**	**Projekt**	**Seminarium**	**Konsultacje**	**Egzamin/ zaliczenie**	**Suma godzin**
Studia stacjonarne		28								**28**
Studia niestacjonarne		16								**16**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH	
Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Lektorat	Metoda audio-lingualna/ audio-wizualna, metoda komunikatywno-pragmatyczna i eklektyczna, praca indywidualna i w grupach, praca ze słownikiem, rozumienie znaczenia słów poprzez objaśnianie w języku obcym, rozumienie znaczenia słów poprzez wyjaśnienie kontekstowe, samodzielne korzystanie z podręczników gramatycznych, słuchanie segmentujące, rozumienie ogólnego sensu tekstu słuchanego i czytanego, wyszukiwanie konkretnych informacji w tekście słuchanym i czytanym, uogólnianie i przyporządkowywanie, wykorzystywanie Internetu.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	**Opis przedmiotowych efektów uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**

Umiejętności:		
P_U01	Posiada umiejętność wyrażania w wypowiedziach konkretnych intencji oraz porozumiewania się w sytuacjach życia codziennego oraz posiada umiejętność formułowania prostych wypowiedzi ustnych i pisemnych.	K1P_U11, K1P_U18
P_U02	Potrafi napisać tekst na zadany temat, przekazując istotne informacje w sytuacjach codziennych.	K1P_U18
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest gotów radzić sobie w większości sytuacji komunikacyjnych, nawiązywać kontakty osobiste.	K1P_K03
P_K02	Jest gotów do krytycznej oceny swoich kompetencji językowych.	K1P_K01

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	**Lektorat:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
L.1	Przedstawienie własnej osoby. Nawiązywanie kontaktów. Kraje i narodowości. Czas teraźniejszy Präsens, czasowniki regularne i nieregularne w czasie teraźniejszym Präsens.	P_U01, P_K01, P_K02
L.2	Członkowie bliższej i dalszej rodziny. Wygląd zewnętrzny człowieka, cechy charakteru. Przymiotniki - stopniowanie. Rodzajniki określone i nieokreślone, zaimki dzierżawcze.	P_U01, P_K01, P_K02
L.3	Dom. Wynajem pokoju/mieszkania (kaucja, rachunki). Przyimki z Dativem i Akkusativem.	P_U01, P_K01, P_K02
L.4	Edukacja - typy szkół i studiów, egzaminy. Struktura uczelni. Czas przeszły prosty Imperfekt.	P_U01, P_K01, P_K02
L.5	Praca dorywcza; poszukiwanie pracy wakacyjnej. Rozmowa telefoniczna. Automatyczna sekretarka. Zdania proste i złożone, spójniki.	P_U01, P_K01, P_K02
L.6	Miasto. Instytucje w mieście, obiekty użyteczności publicznej, komunikacja w mieście. Czasowniki modalne.	P_U01, P_K01, P_K02
L.7	Restauracja, żywienie, potrawy; Zakupy, składanie reklamacji. Czas przeszły Imperfekt, czasowniki regularne i nieregularne w trzech formach.	P_U01, P_K01, P_K02
L.8	Plany i podróże. Na lotnisku, w hotelu, Dienstreise – podróż służbowa. Wyrażanie przyszłości. Czas przyszły Futur I, okoliczniki czasu.	P_U01, P_K01, P_K02
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
PW1	Wykonanie pracy pisemnej na zadany przez wykładowcę temat, tłumaczenie zadanego tekstu i zaprezentowanie go.	P_U01, P_U02
PW2	Praca z tekstem, praca ze słownikiem, wykonywanie ćwiczeń gramatycznych - przygotowanie do zajęć i zaliczenia.	P_U01, P_U02, P_K01, P_K02

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Metoda weryfikacji**											**Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU**
	Egzamin pisemny	Egzamin ustny	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania ćwiczeniowe	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	
P_U01				x						x	x	Lektorat

P_U02				x						x	x	Lektorat
P_K01										x	x	Lektorat
P_K02										x	x	Lektorat

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Ocena niedostateczna** Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Ocena bardzo dobra** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_U01	nie posiada umiejętności wyrażania w wypowiedziach konkretnych intencji oraz porozumiewania się w sytuacjach życia codziennego, nie posiada umiejętność formułowania wypowiedzi ustnych i pisemnych.	posiada umiejętność wyrażania w prostych wypowiedziach konkretnych intencji oraz porozumiewania się w sytuacjach życia codziennego posiada umiejętność formułowania wypowiedzi ustnych i pisemnych.	posiada umiejętność swobodnego wyrażania w wypowiedziach konkretnych intencji oraz porozumiewania się w sytuacjach życia codziennego, posiada umiejętność formułowania wypowiedzi ustnych i pisemnych.	posiada umiejętność swobodnego wyrażania w spontanicznych wypowiedziach konkretnych intencji oraz swobodnego i płynnego porozumiewania się w sytuacjach życia codziennego, posiada umiejętność formułowania wypowiedzi ustnych i pisemnych.
P_U02	nie potrafi napisać prostego tekstu na zadany temat, przekazując proste, istotne informacje w sytuacjach codziennych.	potrafi napisać prosty tekst na zadany temat, przekazując proste, istotne informacje w sytuacjach codziennych.	potrafi napisać tekst na zadany temat, przekazując istotne informacje w sytuacjach codziennych.	potrafi napisać szczegółowy tekst na zadany temat, przekazując istotne informacje w sytuacjach codziennych.
P_K01	nie jest gotów radzić sobie w większości sytuacji komunikacyjnych, nawiązywać kontakty osobiste.	jest gotów radzić sobie w podstawowych sytuacjach komunikacyjnych, w stopniu podstawowym nawiązywać kontakty osobiste.	jest gotów radzić sobie w większości sytuacji komunikacyjnych, nawiązywać kontakty osobiste.	jest gotów radzić sobie w różnych sytuacjach komunikacyjnych, swobodnie nawiązywać kontakty osobiste, przedstawiając swoje zdanie i broniąc swoich poglądów.
P_K02	nie jest gotów do krytycznej oceny swoich kompetencji językowych.	jest gotów do krytycznej oceny swoich podstawowych umiejętności językowych.	jest gotów do krytycznej oceny swoich umiejętności językowych.	jest gotów do krytycznej oceny swoich kompetencji językowych i ich przydatności do działalności zawodowej.

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	28 h	16 h
Egzamin/zaliczenie	----	---
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	47 h	59 h
- Przygotowanie eseju, referatu, wypowiedzi, rozprawki	8 h	12 h
- Studiowanie literatury	6 h	10 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, itd.)	---	---
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	23 h	27 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	10 h	10 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75 h / 3 ECTS**	**75 h / 3 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	28 h / 1,12 ECTS	16 h / 0,64 ECTS

Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	---	---
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Panorama Kursbuch, Deutsch als Fremdsprache, Andrea Finster, Cornelsen, München 2017
- Panorama Übungsbuch, Deutsch als Fremdsprache, Andrea Finster, Cornelsen München 2017

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Alles klar Grammatik, Maciej Nietrzebka, WSIP, Warszawa 2009.

Inne materiały dydaktyczne:

- opracowania własne prowadzącego, środki audio-wizualne,
- kanały YouTube wyjaśniające wybrane kwestie gramatyczne,
- dostępne w Internecie interaktywne ćwiczenia online wybrane przez prowadzącego,
- artykuły niemieckojęzyczne z Deutsche Welle.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE		
KOD PRZEDMIOTU: **O1**	**Język niemiecki 2**	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk**	
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**	
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**	
Nazwa specjalności:	**Nie dotyczy**	
Rodzaj modułu kształcenia:	**Ogólnouczelniany / do wyboru**	
Punkty ECTS:	**3 ECTS**	
Rok / Semestr:	**I / 2**	
Osoba koordynująca przedmiot:	**mgr Konrad Maicki**	

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Student rozpoczynający kurs powinien znać język niemiecki na poziomie A2 według Europejskiego systemu opisu kształcenia Językowego.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Rozwijanie językowych kompetencji komunikacyjnych; kształcenie i rozwijanie sprawności w słuchaniu i czytaniu ze zrozumieniem, mówieniu i pisaniu.
C2	Wzbogacenie u studentów słownictwa z tematyki życia codziennego.
C3	Kształtowanie postawy ustawicznego i samodzielnego pogłębiania wiedzy i umiejętności w zakresie komunikacji w języku niemieckim.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	**Ćw./Lektor.**	**Konwersat.**	**Lab.**	**Warsztaty**	**Projekt**	**Seminarium**	**Konsultacje**	**Egzamin/ zaliczenie**	**Suma godzin**
Studia stacjonarne		28								**28**
Studia niestacjonarne		16								**16**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH	
Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Lektorat	Metoda audio-lingualna/ audio-wizualna, metoda komunikatywno-pragmatyczna i eklektyczna, praca indywidualna i w grupach, praca ze słownikiem, rozumienie znaczenia słów poprzez objaśnianie w języku obcym, rozumienie znaczenia słów poprzez wyjaśnienie kontekstowe, samodzielne korzystanie z podręczników gramatycznych, słuchanie segmentujące, rozumienie ogólnego sensu tekstu słuchanego i czytanego, wyszukiwanie konkretnych informacji w tekście słuchanym i czytanym, uogólnianie i przyporządkowywanie, wykorzystywanie Internetu.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU		
Lp.	**Opis przedmiotowych efektów uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**

Umiejętności:		
P_U01	Posiada umiejętność płynnego komunikowania w sytuacjach życia codziennego, posiada umiejętność formułowania rozbudowanych wypowiedzi ustnych i pisemnych.	K1P_U11, K1P_U18
P_U02	Potrafi napisać tekst na zadany temat, przekazując istotne informacje i wyrażając swoją opinię w odniesieniu do codziennych sytuacji.	K1P_U03, K1P_U18
P_U03	Umie wyszukiwać przydatne informacje w tekstach dotyczących życia codziennego, biznesu oraz odszukiwać główną myśl całego tekstu i poszczególnych akapitów.	K1P_U04, K1P_U18
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest gotów radzić sobie w większości sytuacji komunikacyjnych dotyczących sytuacji życia codziennego.	K1P_K03
P_K02	Jest świadomy roli kompetencji językowych w rozwiązywaniu problemów życia codziennego.	K1P_K01, K1P_K02

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	**Lektorat:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
L.1	Kwalifikacje, szkolenia, umiejętności, kompetencje zawodowe. Konstrukcje bezokolicznikowe.	P_U01, P_K01 P_K02
L.2	Rozwiązywanie problemów, udzielanie rad. Zdania warunkowe rodzaj I i II, czasownik modalny sollen.	P_U01, P_U02, P_K01 P_K02
L.3	Doświadczenia życiowe, w tym związane z miejscem pracy. Spójniki nachdem, seitdem i bevor.	P_U01, P_K01 P_K02
L.4	Rodzaje, pracy kariera, awans. Spójniki czasowe.	P_U01, P_K01 P_K02
L5	Prezentacja zmian w wielkościach, opis infografiki, wykresu. Czasownik werden, okoliczniki czasu do wyrażania zachodzących zmian.	P_U01, P_U02, P_K01 P_K02
L.6	Relacjonowanie przeszłych sytuacji i wydarzeń. Czas przeszły Perfekt, czasowniki opisujące zmianę stanu.	P_U01, P_U02, P_K01 P_K02
L.7	Zakupy i usługi. Wyrażanie opinii i preferencji. Forma opisowa trybu przypuszczającego. Czasowniki modalne w trybie przypuszczającym.	P_U01, P_U03, P_K01 P_K02
L.8	Problemy społeczne: uzależnienia, bezdomność, bezrobocie. Strona bierna.	P_U01, P_U02, P_U03, P_K01 P_K02
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
PW1	Wykonanie pracy pisemnej na zadany przez wykładowcę temat. Tłumaczenie zadanego tekstu i zaprezentowanie go..	P_U01, P_U02, P_U03
PW2	Praca z tekstem, praca ze słownikiem, wykonywanie ćwiczeń gramatycznych - przygotowanie do zajęć / zaliczenia.	P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Metoda weryfikacji**											**Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU**
	Egzamin pisemny	Egzamin ustny	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania ćwiczeniowe	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	
P_U01				x						x	x	Lektorat

P_U02				x						x	x	Lektorat
P_U03				x						x	x	Lektorat
P_K01										x	x	Lektorat
P_K02										x	x	Lektorat

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Ocena niedostateczna** Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Ocena bardzo dobra** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_U01	nie posiada umiejętność płynnego komunikowania w sytuacjach życia codziennego oraz w prostych sytuacjach biznesowych, nie posiada umiejętność formułowania wypowiedzi ustnych i pisemnych.	posiada umiejętność płynnego komunikowania w sytuacjach życia codziennego oraz w prostych sytuacjach biznesowych, posiada umiejętność formułowania prostych krótkich wypowiedzi ustnych i pisemnych.	posiada umiejętność płynnego komunikowania w sytuacjach życia codziennego oraz w prostych sytuacjach biznesowych, posiada umiejętność formułowania prostych dłuższych wypowiedzi ustnych i pisemnych.	posiada umiejętność płynnego komunikowania w sytuacjach życia codziennego oraz w prostych sytuacjach biznesowych, posiada umiejętność formułowania rozbudowanych dłuższych wypowiedzi ustnych i pisemnych.
P_U02	nie potrafi napisać prostego tekstu na zadany temat, przekazującego istotne informacje i wyrażając swoją opinię w odniesieniu do codziennych sytuacji	potrafi napisać prosty tekst na zadany temat	potrafi napisać tekst na zadany temat, przekazujący istotne informacje	potrafi napisać rozbudowany tekst na dowolny, zadany temat, przekazujący istotne informacje i wyrażając swoją opinię w odniesieniu do codziennych sytuacji
P_U03	nie umie wyszukiwać przydatnych informacji w tekstach dotyczących życia codziennego, biznesu oraz odszukiwać główną myśl całego tekstu i poszczególnych akapitów.	umie wyszukiwać przydatne typowe informacje w niektórych tekstach dotyczących życia codziennego, biznesu oraz odszukiwać główną myśl całego tekstu i poszczególnych akapitów.	umie wyszukiwać przydatne typowe informacje w tekstach dotyczących życia codziennego, biznesu oraz odszukiwać główną myśl całego tekstu i poszczególnych akapitów.	umie wyszukiwać przydatne informacje w tekstach dotyczących życia codziennego, biznesu oraz odszukiwać główną myśl całego tekstu i poszczególnych akapitów.
P_K01	nie jest gotów radzić sobie w większości sytuacji komunikacyjnych, dotyczących sytuacji życia codziennego.	jest gotów radzić sobie w większości sytuacji komunikacyjnych, dotyczących niektórych prostych sytuacji życia codziennego.	jest gotów radzić sobie w większości sytuacji komunikacyjnych, dotyczących prostych sytuacji życia codziennego.	jest gotów radzić sobie w większości sytuacji komunikacyjnych, dotyczących złożonych sytuacji życia codziennego.
P_K02	nie jest świadomy roli kompetencji językowych w rozwiązywaniu problemów życia codziennego.	jest świadomy roli kompetencji językowych w rozwiązywaniu niektórych problemów życia codziennego.	jest świadomy roli kompetencji językowych w rozwiązywaniu kluczowych problemów życia codziennego.	jest świadomy roli kompetencji językowych w rozwiązywaniu problemów życia codziennego.

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	28 h	16 h
Egzamin/zaliczenie	---	---
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	47 h	59 h
- Przygotowanie referatu, wypowiedzi, rozprawki	8 h	12 h
- Studiowanie literatury	6 h	10 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, itd.)	---	---

- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	23 h	27 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	10 h	10 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75 h / 3 ECTS**	**75 h / 3 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	28 h / 1,12 ECTS	16 h / 0,64 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	---	---
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Panorama Kursbuch, Deutsch als Fremdsprache, Andrea Finster, Cornelsen, München 2017.
- Panorama Übungsbuch, Deutsch als Fremdsprache, Andrea Finster, Cornelsen München 2017.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Alles klar Grammatik, Maciej Nietrzebka, WSIP, Warszawa 2009.

Inne materiały dydaktyczne:

- opracowania własne prowadzącego, środki audio-wizualne,
- kanały YouTube wyjaśniające wybrane kwestie gramatyczne,
- dostępne w Internecie interaktywne ćwiczenia online wybrane przez prowadzącego,
- artykuły niemieckojęzyczne np. z Deutsche Welle.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE	
KOD PRZEDMIOTU: **O1**	**Język niemiecki 3**
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Nie dotyczy**
Rodzaj modułu kształcenia:	**Ogólnouczelniany / do wyboru**
Punkty ECTS:	**3 ECTS**
Rok / Semestr:	**II / 3**
Osoba koordynująca przedmiot:	**mgr Konrad Maicki**

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Student rozpoczynający kurs powinien znać język niemiecki na poziomie B1 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Zapoznanie studentów z podstawami komunikacji w języku niemieckim w mowie i piśmie w bezpieczeństwa narodowego i organizacji obronnych.
C2	Zapoznanie studentów z fachowym słownictwem z zakresu problemów społecznych, relacji służbowych, organizacji obronnych, paktów międzynarodowych.
C3	Kształtowanie postawy ustawicznego i samodzielnego pogłębiania wiedzy i umiejętności w zakresie komunikacji w języku niemieckim.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćw/Lektor.	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne		28							1	**29**
Studia niestacjonarne		16							1	**17**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH	
Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Lektorat	Metoda audio-lingualna/ audio-wizualna, metoda komunikatywno-pragmatyczna i eklektyczna, praca indywidualna i w grupach, praca ze słownikiem, rozumienie znaczenia słów poprzez objaśnianie w języku obcym, rozumienie znaczenia słów poprzez wyjaśnienie kontekstowe, samodzielne korzystanie z podręczników gramatycznych, słuchanie segmentujące, rozumienie ogólnego sensu tekstu słuchanego i czytanego, wyszukiwanie konkretnych informacji w tekście słuchanym i czytanym, uogólnianie i przyporządkowywanie, wykorzystywanie Internetu, symulacje, odgrywanie ról.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Umiejętności:	
P_U01	Posiada umiejętność formułowania wypowiedzi ustnych i pisemnych z wykorzystaniem słownictwa typowego dla relacji służbowych, w tym dla sektora bezpieczeństwa narodowego, raportów oraz w zakresie tematyki problemów społecznych.	K1P_U10, K1P_U11, K1P_U18
P_U02	Potrafi porozumieć się w sytuacjach rutynowych, wymagających bezpośredniej wymiany informacji na tematy związane z bezpieczeństwem narodowym i obronnością a także dotyczących problemów społecznych i cyberbezpieczeństwa.	K1P_U10, K1P_U11, K1P_U18
P_U03	Potrafi prowadzić korespondencję służbową dotyczącą aspektów funkcjonowania organizacji obronnej.	K1P_U10, K1P_U18
	Kompetencje społeczne:	
P_K01	Jest gotów radzić sobie w sytuacjach komunikacyjnych, nawiązywać kontakty osobiste i zawodowe w miejscu pracy, brać udział w negocjacjach.	K1P_K03, K1P_K07
P_K02	Jest świadomy roli kompetencji językowych w rozwiązywaniu problemów związanych z działalnością zawodową.	K1P_K03, K1P_K07

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	Lektorat:	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
L.1	Współczesne systemy polityczne w Europie i na świecie. Spójniki: weil, da, denn, aus diesem Grund, daher, deshalb, deswegen.	P_U01, P_U02, P_U03, P_K01 P_K02
L.2	Prawne podstawy bezpieczeństwa; Strona bierna Passiv w czasie teraźniejszym i czasach przeszłych	P_U01, P_U02, P_U03, P_K01 P_K02
L.3	Międzynarodowe stosunki wojskowe, pakty militarne; Zdania warunkowe rodzaj II, zdania warunkowe mieszane.	P_U01, P_U02, P_U03, P_K01 P_K02
L.4	System bezpieczeństwa narodowego, obrona cywilna, jednostki obrony terytorialnej	P_U01, P_U02, P_U03, P_K01 P_K02
L.5	Zarządzanie kryzysowe, logistyka w sytuacjach kryzysowych. Przymiotniki zakończone na -ig, -isch, -lich, -bar, -haft, -los.	P_U01, P_U02, P_U03, P_K01 P_K02
L.6	Problemy społeczne, redagowanie raportów. Wyrażanie przymusu i obowiązku w czasach: Präsens i Imperfekt.	P_U01, P_U02, P_U03, P_K01 P_K02
L.7	Specyfika pracy w organizacji obronnej, relacje służbowe. Słowotwórstwo: tworzenie rzeczowników od czasowników.	P_U01, P_U02, P_U03, P_K01 P_K02
L.8	Kontakty służbowe, raporty z interwencji, rozmowy na temat bezpieczeństwa i obronności. Cyberbezpieczeństwo. Spójniki zdania pobocznego.	P_U01, P_U02, P_U03, P_K01 P_K02
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
PW1	Wykonanie pracy pisemnej na zadany przez wykładowcę temat. Tłumaczenie zadanego tekstu.	P_U01, P_U02, P_U03
PW2	Praca z tekstem, praca ze słownikiem, wykonywanie ćwiczeń gramatycznych - przygotowanie	P_U01, P_U02,

	do zajęć / zaliczenia.	P_U03, P_K01, P_K02

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	Metoda weryfikacji											Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU
	Egzamin pisemny	Egzamin ustny	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania ćwiczeniowe	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	
P_U01				x						x	x	Lektorat
P_U02				x						x	x	Lektorat
P_U03				x						x	x	Lektorat
P_K01										x	x	Lektorat
P_K02										x	x	Lektorat

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	Ocena niedostateczna Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	Ocena bardzo dobra Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_U01	nie posiada umiejętności formułowania wypowiedzi ustnych i pisemnych z wykorzystaniem słownictwa typowego dla relacji służbowych, w tym sektora bezpieczeństwa narodowego, raportów oraz w zakresie tematyki problemów społecznych.	posiada umiejętność formułowania prostych wypowiedzi ustnych i pisemnych z wykorzystaniem ubogiego słownictwa typowego dla relacji służbowych, w tym dla sektora bezpieczeństwa narodowego, raportów oraz w zakresie tematyki problemów społecznych.	posiada umiejętność formułowania wypowiedzi ustnych i pisemnych z wykorzystaniem słownictwa typowego dla relacji służbowych, w tym dla sektora bezpieczeństwa narodowego, raportów oraz w zakresie tematyki problemów społecznych.	posiada umiejętność formułowania rozbudowanych wypowiedzi ustnych i pisemnych z wykorzystaniem bogatego słownictwa typowego dla relacji służbowych, w tym dla sektora bezpieczeństwa narodowego, raportów oraz w zakresie tematyki problemów społecznych.
P_U02	nie potrafi porozumieć się w sytuacjach rutynowych, wymagających bezpośredniej wymiany informacji na tematy związane z bezpieczeństwem narodowym, a także dotyczących problemów społecznych i cyberbezpieczeństwa.	potrafi porozumieć się w prostych sytuacjach rutynowych, wymagających bezpośredniej wymiany informacji na niektóre tematy związane z bezpieczeństwem narodowym, a także dotyczących problemów społecznych i cyberbezpieczeństwa.	potrafi porozumieć się w sytuacjach rutynowych, wymagających bezpośredniej wymiany informacji na niektóre tematy związane z bezpieczeństwem narodowym, a także dotyczących problemów społecznych i cyberbezpieczeństwa.	potrafi swobodnie porozumieć się w złożonych sytuacjach rutynowych, wymagających bezpośredniej wymiany informacji na tematy związane z bezpieczeństwem narodowym, a także dotyczących problemów społecznych i cyberbezpieczeństwa.
P_U03	nie potrafi prowadzić korespondencji służbowej dotyczącej aspektów funkcjonowania organizacji obronnej.	potrafi prowadzić korespondencję służbową dotyczącą niektórych aspektów funkcjonowania organizacji obronnej.	potrafi prowadzić korespondencję służbową dotyczącą różnych aspektów funkcjonowania organizacji obronnej.	potrafi prowadzić korespondencję służbową dotyczącą różnych aspektów funkcjonowania organizacji obronnej, używając bogatego słownictwa specjalistycznego.
P_K01	nie jest gotów radzić sobie w sytuacjach komunikacyjnych, nawiązywać kontaktów osobistych i służbowych w miejscu pracy, brać udział w rozmowach dotyczących bezpieczeństwa i obronności.	jest gotów radzić sobie w niektórych sytuacjach komunikacyjnych, nawiązywać kontakty osobiste i służbowe w miejscu pracy, brać udział w rozmowach dotyczących bezpieczeństwa i obronności.	jest gotów radzić sobie w większości sytuacji komunikacyjnych, nawiązywać kontakty osobiste i służbowe w miejscu pracy, brać udział w rozmowach dotyczących bezpieczeństwa i obronności.	jest gotów radzić sobie w różnych, złożonych sytuacjach komunikacyjnych, swobodnie nawiązywać kontakty osobiste i służbowe w miejscu pracy, brać udział w rozmowach dotyczących bezpieczeństwa i obronności, przedstawiając swoje zdanie i broniąc swojego stanowiska.
P_K02	nie jest świadomy roli kompetencji językowych w	jest świadomy roli kompetencji językowych w rozwiązywaniu	jest świadomy roli kompetencji językowych w	jest świadomy roli kompetencji językowych w rozwiązywaniu

	rozwiązywaniu problemów związanych ze służbą w sektorze bezpieczeństwa.	niektórych problemów związanych ze służbą w sektorze bezpieczeństwa.	rozwiązywaniu kluczowych problemów związanych ze służbą w sektorze bezpieczeństwa.	problemów związanych ze służbą w sektorze bezpieczeństwa.

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	28 h	16 h
Egzamin/zaliczenie	1 h	1 h
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	46 h	58 h
- Przygotowanie eseju, referatu, rozprawki	8 h	12 h
- Studiowanie literatury	6 h	10 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, itd.)	---	---
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	22 h	26 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	10 h	10 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75 h / 3 ECTS**	**75 h / 3 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	29 h / 1,16 ECTS	17 h / 0,68 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	---	---
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

– Weitblick, Deutsch als Fremdsprache, Kursbuch und Arbeitsbuch, Nadja Bajerski, Cornelsen, München 2018..

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

– Alles klar Grammatik, Maciej Nietrzebka, WSIP, Warszawa 2009.
– Repetytorium maturalne poziom rozszerzony, Pearson, Warszawa 2015.
– Glosariusz z zakresu prawa, administracji i bezpieczeństwa polsko-angielsko-niemiecki, Zbaraszewska Aleksandra, Zbaraszewska Anna, Panoptikos, Warszawa 2021.

Inne materiały dydaktyczne:

– opracowania własne prowadzącego, środki audio-wizualne,
– kanały YouTube wyjaśniające wybrane kwestie gramatyczne i leksykalne,
– dostępne w Internecie interaktywne ćwiczenia online wybrane przez prowadzącego,
– artykuły niemieckojęzyczne, np. z Deutsche Welle.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE	
KOD PRZEDMIOTU: **O1**	**Język niemiecki 4**
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Nie dotyczy**
Rodzaj modułu kształcenia:	**Ogólnouczelniany / do wyboru**
Punkty ECTS:	**3 ECTS**
Rok / Semestr:	**II / 4**
Osoba koordynująca przedmiot:	**mgr Konrad Maicki**

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Student rozpoczynający kurs powinien znać język niemiecki na poziomie B1+ według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Nabycie przez studentów rozwiniętych umiejętności komunikacji w języku niemieckim w mowie i piśmie również w odniesieniu do tematyki bezpieczeństwa narodowego i obronności.
C2	Nabycie przez studentów umiejętności wykorzystania fachowego słownictwa dotyczącego bezpieczeństwa w zakresie problemów politycznych, gospodarczych, społecznych, militarnych, prawa w celu analizy tekstów z związanych z kierunkiem studiów.
C3	Kształtowanie u studentów postawy ustawicznego i samodzielnego pogłębiania wiedzy i umiejętności w zakresie komunikacji w języku niemieckim.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćw./Lektor.	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne		28							2	**30**
Studia niestacjonarne		16							2	**18**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH	
Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Lektorat	Metoda audio-lingualna/ audio-wizualna, metoda komunikatywno-pragmatyczna i eklektyczna, praca indywidualna i w grupach, praca ze słownikiem, rozumienie znaczenia słów poprzez objaśnianie w języku obcym, rozumienie znaczenia słów poprzez wyjaśnienie kontekstowe, samodzielne korzystanie z podręczników gramatycznych, słuchanie segmentujące, rozumienie ogólnego sensu tekstu słuchanego i czytanego, wyszukiwanie konkretnych informacji w tekście słuchanym i czytanym, uogólnianie i przyporządkowywanie, wykorzystywanie Internetu, symulacje, odgrywanie ról.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Umiejętności:	
P_U01	Posiada umiejętność swobodnej komunikacji językowej w zakresie tematyki związanej z życiem codziennym oraz bezpieczeństwem narodowym, w tym dotyczących społecznych aspektów funkcjonowania organizacji obronnych.	K1P_U10, K1P_U11, K1P_U18
P_U02	Potrafi napisać tekst na zadany temat, przekazując istotne informacje, wyrażając swoją opinię, posługując się słownictwem dotyczącym bezpieczeństwa narodowego.	K1P_U10, K1P_U18
P_U03	Streszcza pisemnie i referuje teksty związane z kierunkiem studiów bezpieczeństwo narodowe.	K1P_U10, K1P_U18
P_U04	Wyszukuje przydatne informacje w tekstach dotyczących kierunku studiów bezpieczeństwo narodowe.	K1P_U04, K1P_U10, K1P_U18
	Kompetencje społeczne:	
P_K01	Jest gotów radzić sobie w złożonych sytuacjach komunikacyjnych w działalności służbowej związanej z bezpieczeństwem i obronnością.	K1P_K03, K1P_K07
P_K02	Jest gotów do uznawania roli kompetencji językowych w rozwiązywaniu i poznawczych problemów zawodowych i w razie trudności korzystać z opinii ekspertów.	K1P_K01, K1P_K02

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	Lektorat:	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
L.1	Obronność, sport, kondycja fizyczna i sporty walki. Strona bierna - wszystkie czasy, część 1.	P_U01, P_U02, P_U03, P_U04, P_K01 P_K02
L.2	Organizacja państwa: rząd, prezydent, parlament, wybory; Strona bierna - wszystkie czasy, część 2.	P_U01, P_U02, P_U03, P_U04, P_K01 P_K02
L.3	Organizacja i zarządzanie, nazwy stanowisk, rodzaj służb, zasoby obronne i cywilne. Idiomy związane z miejscem pracy.	P_U01, P_U02, P_U03, P_U04, P_K01 P_K02
L.4	Prawo, organy administracji publicznej, rządowej i samorządowej. Mowa zależna – indirekte Rede.	P_U01, P_U02, P_U03, P_U04, P_K01 P_K02
L.5	Organy zarządzania kryzysowego, katastrofy naturalne; wybrane czasowniki frazowe – Rektion der Verben	P_U01, P_U02, P_U03, P_U04, P_K01 P_K02
L.6	Kontrola granic, uchodźcy, migranci. Polityka migracyjna. Słownictwo formalne i potoczne.	P_U01, P_U02, P_U03, P_U04, P_K01 P_K02
L.7	Mobilizacja. Obrona cywilna. Mowa zależna - .indirekte Rede w czasach przeszłych	P_U01, P_U02, P_U03, P_U04, P_K01 P_K02
L.8	Podstawowe różnice między językiem niemieckim w Niemczech, Austrii i Szwajcarii. Zdania życzeniowe.	P_U01, P_U02, P_U03, P_U04, P_K01 P_K02
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
PW1	Zaliczenie pisemne lektoratu w formie egzaminu.	P_U01, P_U02, P_U03, P_U04

PW2	Aktywność w ramach zajęć	P_U01, P_U02, P_U03, P_U04, P_K01, P_K02

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Metoda weryfikacji**											**Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU**
	Egzamin pisemny	Egzamin ustny	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania ćwiczeniowe	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	
P_U01	x									x	x	Lektorat
P_U02	x									x	x	Lektorat
P_U03	x									x	x	Lektorat
P_U04	x									x	x	Lektorat
P_K01										x	x	Lektorat
P_K02										x	x	Lektorat

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Ocena niedostateczna** Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Ocena bardzo dobra** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_U01	nie posiada umiejętności swobodnej komunikacji językowej w zakresie tematyki związanej z życiem codziennym oraz z bezpieczeństwem narodowym i obronnością, w tym dotyczących społecznych aspektów funkcjonowania organizacji obronnych.	posiada umiejętność swobodnej komunikacji językowej w zakresie niektórych tematów związanej z życiem codziennym oraz z bezpieczeństwem narodowym, w tym dotyczących niektórych społecznych aspektów funkcjonowania organizacji obronnych.	posiada umiejętność swobodnej komunikacji językowej w zakresie tematyki związanej z życiem codziennym oraz z bezpieczeństwem narodowym, w tym dotyczących niektórych społecznych aspektów funkcjonowania organizacji obronnych.	posiada umiejętność swobodnej komunikacji językowej w zakresie tematyki związanej z życiem codziennym oraz z bezpieczeństwem narodowym, w tym dotyczących społecznych aspektów funkcjonowania organizacji obronnych.
P_U02	nie potrafi napisać tekstu na zadany temat, przekazując istotne informacje, wyrażając swoją opinię, posługując się słownictwem dotyczącym bezpieczeństwa narodowego i organizacji obronnych.	potrafi napisać krótki tekst na zadany temat, przekazując niektóre istotne informacje, wyrażając swoją opinię, posługując się słownictwem dotyczącym bezpieczeństwa narodowego i organizacji obronnych.	potrafi napisać tekst na zadany temat, przekazując istotne informacje, wyrażając swoją opinię, posługując się słownictwem dotyczącym bezpieczeństwa narodowego i organizacji obronnych.	potrafi napisać rozbudowany, dłuższy tekst na zadany temat, przekazując istotne informacje, wyrażając swoją opinię, posługując się słownictwem dotyczącym bezpieczeństwa narodowego i organizacji obronnych.
P_U03	nie potrafi streścić pisemnie i zreferować teksty związane z kierunkiem studiów bezpieczeństwo narodowe.	streszcza pisemnie i referuje proste i krótkie teksty związane z kierunkiem studiów bezpieczeństwo narodowe.	streszcza pisemnie i referuje rozbudowane teksty związane z kierunkiem studiów bezpieczeństwo narodowe.	streszcza pisemnie i referuje rozbudowane (złożone), długie teksty związane z kierunkiem studiów bezpieczeństwo narodowe.
P_U04	nie potrafi wyszukać przydatnych informacji w tekstach dotyczących kierunku studiów bezpieczeństwo narodowe.	wyszukuje niektóre przydatne informacje w tekstach dotyczących kierunku studiów bezpieczeństwo narodowe.	wyszukuje przydatne informacje w tekstach dotyczących kierunku studiów bezpieczeństwo narodowe.	wyszukuje przydatne informacje w tekstach dotyczących kierunku studiów bezpieczeństwo narodowe i uzasadnia ten wybór.
P_K01	nie jest gotów radzić sobie w złożonych sytuacjach komunikacyjnych w działalności służbowej.	jest gotów radzić sobie w niektórych złożonych sytuacjach komunikacyjnych w działalności służbowej.	jest gotów radzić sobie w złożonych kluczowych sytuacjach komunikacyjnych w działalności służbowej.	jest gotów radzić sobie w złożonych sytuacjach komunikacyjnych w działalności służbowej.

P_K02	nie jest gotów do uznawania roli kompetencji językowych w rozwiązywaniu i poznawczych problemów zawodowych i w razie trudności korzystać z opinii ekspertów.	jest gotów do uznawania roli kompetencji językowych w rozwiązywaniu niektórych i poznawczych problemów zawodowych i w razie trudności korzystać z opinii ekspertów.	jest gotów do uznawania roli kompetencji językowych w rozwiązywaniu kluczowych i poznawczych problemów zawodowych i w razie trudności korzystać z opinii ekspertów.	jest gotów do uznawania roli kompetencji językowych w rozwiązywaniu i poznawczych problemów zawodowych i w razie trudności korzystać z opinii ekspertów.

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	28 h	16 h
Egzamin/zaliczenie	2 h	2 h
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	45 h	57 h
- Przygotowanie referatu, wypowiedzi, rozprawki	8 h	12 h
- Studiowanie literatury	6 h	10 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, itd.)	---	---
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	21 h	25 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	10 h	10 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75 h / 3 ECTS**	**75 h / 3 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	30 h / 1,2 ECTS	18 h / 0,72 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	---	---
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Weitblick, Deutsch als Fremdsprache, Kursbuch und Arbeitsbuch, Nadja Bajerski, Cornelsen, München 2018.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Alles klar Grammatik, Maciej Nietrzebka, WSIP, Warszawa 2009.
- Repetytorium maturalne poziom rozszerzony, Pearson, Warszawa 2015.
- Glosariusz z zakresu prawa, administracji i bezpieczeństwa polsko-angielsko-niemiecki, Zbaraszewska Aleksandra, Zbaraszewska Anna, Panoptikos, Warszawa 2021.
- Aus Politik und Zeitgeschichte (APUZ 43/2008). Außen- und Sicherheitspolitik, www.bpb.de/apuz/30892/aussen-und-sicherheitspolitik.

Inne materiały dydaktyczne:

- opracowania własne prowadzącego, środki audio-wizualne,
- kanały YouTube wyjaśniające wybrane kwestie gramatyczne i leksykalne,
- dostępne w Internecie interaktywne ćwiczenia online wybrane przez prowadzącego,
- artykuły niemieckojęzyczne np. z Deutsche Welle.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE	
KOD PRZEDMIOTU: **O2**	**Etyka społeczna**
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Nie dotyczy**
Rodzaj modułu kształcenia:	**Ogólnouczelniany / kształtujący umiejętności praktyczne**
Punkty ECTS:	**2 ECTS**
Rok / Semestr:	**II / 4**
Osoba koordynująca przedmiot:	**dr hab. Grzegorz Ignatowski, prof. SAN**

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Brak wymagań

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Zapoznanie studentów z problematyką etyki w życiu zawodowym i społecznym.
C2	Ukazanie problemów odpowiedzialności zawodowej i etycznej.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne	14									**14**
Studia niestacjonarne	8									**8**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Wykład	Wykład z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, case studies.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Ma wiedzę o człowieku, jego roli i miejscu w strukturach społecznych z punktu widzenia aksjologii, a także o właściwym z punktu widzenia etycznego odnoszeniu się do członków społeczności, w tym zasad etycznego komunikowania się.	K1P_W01, K1P_W04, K1P_W05
P_W02	Zna w zaawansowanym stopniu i rozumie zasady współżycia społecznego oparte o wartości aksjologiczne, dotyczące sfery społecznej i ekologicznej.	K1P_W04, K1P_W05
	Umiejętności:	

P_U01	Właściwie posługuje się systemami aksjonormatywnymi w celu rozwiązania konkretnego zadania z zakresu polityki i bezpieczeństwa narodowego, w tym ekologicznego.	K1P_U01, K1P_U03
P_U02	Wykorzystuje zdobytą wiedzę z dziedziny etyki do rozstrzygania dylematów pojawiających się w pracy urzędnika państwowego.	K1P_U03
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy oraz potrzeby rozwoju własnej osobowości w oparciu o zasady etyczne. Dostrzega rolę zachowań etycznych w samorozwoju.	K1P_K01, K1P_K05
P_K02	Jest gotów do odpowiedzialnego przygotowania się do swojej pracy, postępując zgodnie z zasadami etyki.	K1P_K05, K1P_K06
P_K03	Jest gotów do postrzegania i formułowania problemów moralnych i dylematów etycznych związanych z własną i cudzą pracą, poszukując optymalnych rozwiązań, postępując zgodnie z zasadami etyki i ekologii.	K1P_K05

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	**Wykład:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
W1	Etyka i etyka społeczna wobec innych nauk: socjologii, psychologii, stosunków międzynarodowych i bezpieczeństwa narodowego. Pojęcie państwa, narodu oraz bezpieczeństwa narodowego.	P_W01, P_U01, P_K01
W2	Bezpieczeństwo jako potrzeba, wartość i fundamentalne prawo człowieka; podstawowe prawa człowieka, obowiązki jednostki wobec państwa i narodu; prawo naturalne i stanowione.	P_W01, P_W02, P_U01, P_K01, P_K03
W3	Korupcja i nepotyzm z punktu widzenia bezpieczeństwa narodowego. Rola etyki w utrwalaniu demokracji i stabilizacji państwowej. Zagadnienie anarchii i jej konsekwencje dla bezpieczeństwa narodowego z etycznego punktu widzenia.	P_W02, P_U02, P_K01, P_K02, P_K03
W4	Kwestia terroryzmu etycznego punktu widzenia. Problem wielokulturowości i tolerancji w perspektywie bezpieczeństwa narodowego. Kwestia uprzedzeń rasistowskich i stereotypów narodowych w perspektywie bezpieczeństwa państwa.	P_W02, P_U01 P_U02, P_K01, P_K03
W5	Współczesne problemy etyczne i światopoglądowe (kara śmierci, eutanazja, prostytucja) w świetle bezpieczeństwa narodowego. Zdrada państwa z perspektywy moralnej.	P_W01, P_W02, P_U01, P_K01, P_K02, P_K03
W6	Pojęcie idei zrównoważonego rozwoju i prawa zwierząt. Wkład etyki na rzecz ochrony środowiska w obliczu współczesnych kataklizmów.	P_W01, P_W02, P_U01, P_K03
W7	Rola etyki w utrwalaniu demokracji i stabilizacji państwowej. Zagadnienie anarchii i jej konsekwencje dla bezpieczeństwa narodowego z etycznego punktu widzenia.	P_W02, P_U01, P_U02, P_K02, P_K03
W8	Kodeksy etyczne w perspektywie absolwenta kierunku bezpieczeństwo narodowe.	P_W01, P, W02, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
PW1	Przygotowanie pracy pisemnej na zadany temat.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02
PW2	Przygotowanie do dyskusji na zajęciach.	P_K01, P_K02, P_K03

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmi	**Metoda weryfikacji**	**Metoda zajęć,**

otowe efekty uczenia się	Egzamin pisemny	Egzamin ustny	Test	Esej/ referat i jego prezentacja	Zadania/praca samodzielna	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	w ramach której weryfikowany jest EU
P_W01				x							x	Wykład
P_W02				x							x	Wykład
P_U01				x							x	Wykład
P_U02				x							x	Wykład
P_K01											x	Wykład
P_K02											x	Wykład
P_K03											x	Wykład

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	Ocena niedostateczna Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	Ocena bardzo dobra Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_W01	Nie ma wiedzy o człowieku, jego roli i miejscu w strukturach społecznych z punktu widzenia aksjologii, a także o właściwym z punktu widzenia etycznego odnoszeniu się do członków społeczności, w tym zasad etycznego komunikowania się.	Ma podstawową wiedzę o człowieku, jego roli i miejscu w strukturach społecznych z punktu widzenia aksjologii, a także o właściwym z punktu widzenia etycznego odnoszeniu się do członków społeczności, w tym zasad etycznego komunikowania się.	Ma szczegółową wiedzę o człowieku, jego roli i miejscu w strukturach społecznych z punktu widzenia aksjologii, a także o właściwym z punktu widzenia etycznego odnoszeniu się do członków społeczności, w tym zasad etycznego komunikowania się.	Ma wyczerpującą wiedzę o człowieku, jego roli i miejscu w strukturach społecznych z punktu widzenia aksjologii, a także o właściwym z punktu widzenia etycznego odnoszeniu się do członków społeczności, w tym zasad etycznego komunikowania się.
P_W02	Nie zna w i nie rozumie zasad współżycia społecznego opartych o wartości aksjologiczne, dotyczące sfery społecznej i ekologicznej.	Zna w ogólnym stopniu i rozumie zasady współżycia społecznego oparte o wartości aksjologiczne	Zna w zaawansowanym stopniu i rozumie zasady współżycia społecznego oparte o wartości aksjologiczne, dotyczące sfery społecznej.	Zna w zaawansowanym stopniu i rozumie zasady współżycia społecznego oparte o wartości aksjologiczne, dotyczące sfery społecznej i ekologicznej.
P_U01	Niewłaściwie posługuje się systemami aksjonormatywnymi w celu rozwiązania konkretnego zadania z zakresu polityki i bezpieczeństwa narodowego, w tym ekologicznego.	Posługuje się w stopniu ogólnym systemami aksjonormatywnymi w celu rozwiązania konkretnego zadania z zakresu polityki i bezpieczeństwa narodowego, w tym ekologicznego.	Posługuje się w stopniu szczegółowym systemami aksjonormatywnymi w celu rozwiązania konkretnego zadania z zakresu polityki i bezpieczeństwa narodowego, w tym ekologicznego.	Posługuje się w stopniu wyczerpującym systemami aksjonormatywnymi w celu rozwiązania konkretnego zadania z zakresu polityki i bezpieczeństwa narodowego, w tym ekologicznego.
P_U02	Nie wykorzystuje zdobytej wiedzę z dziedziny etyki do rozstrzygania dylematów pojawiających się w pracy urzędnika państwowego.	Wykorzystuje w stopniu ogólnym zdobytą wiedzę z dziedziny etyki do rozstrzygania dylematów pojawiających się w pracy urzędnika państwowego.	Wykorzystuje w stopniu szczegółowym zdobytą wiedzę z dziedziny etyki do rozstrzygania dylematów pojawiających się w pracy urzędnika państwowego.	Wykorzystuje w stopniu kompleksowym zdobytą wiedzę z dziedziny etyki do rozstrzygania dylematów pojawiających się w pracy urzędnika państwowego.
P_K01	Nie ma świadomości poziomu swojej wiedzy oraz potrzeby rozwoju własnej osobowości w oparciu o zasady etyczne. Nie dostrzega roli zachowań etycznych w samorozwoju.	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy oraz potrzeby rozwoju własnej osobowości w oparciu o zasady etyczne. Dostrzega rolę zachowań etycznych w samorozwoju.		

P_K02	Nie jest gotów do odpowiedzialnego przygotowania się do swojej pracy, postępując zgodnie z zasadami etyki.	Jest gotów do odpowiedzialnego przygotowania się do swojej pracy, postępując zgodnie z zasadami etyki.
P_K03	Nie jest gotów do postrzegania i formułowania problemów moralnych i dylematów etycznych związanych z własną i cudzą pracą, nie poszukuje optymalnych rozwiązań, postępując zgodnie z zasadami etyki i ekologii.	Jest gotów do postrzegania i formułowania problemów moralnych i dylematów etycznych związanych z własną i cudzą pracą, poszukując optymalnych rozwiązań, postępując zgodnie z zasadami etyki i ekologii.

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	14 h	8 h
Egzamin/zaliczenie	---	---
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	36 h	42 h
- Przygotowanie eseju	5 h	7 h
- Przeprowadzenie badań literaturowych	5 h	12 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, itd.)	---	---
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	23 h	20 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	3 h	3 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**50 h / 2 ECTS**	**50 h / 2 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	14 h / 1,28 ECTS	8 h / 0,72 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	25 h / 1 ECTS	25 h / 1 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Nowak E., Cern K. M., *Ethos w życiu publicznym*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2021.
- Korzeniowski L.F., *Podstawy nauk o bezpieczeństwie. Zarządzanie bezpieczeństwem*, Wydawnictwo Difin, Warszawa 2012.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Kamińska K., Gaca A., *Historia powszechna ustrojów państwowych*, Wydawnictwo „Dom Organizatora", Toruń 2011.
- Sowa J., *Między erosem i arete. Przyjaźń w etyce Platona i Arystotelesa*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2009.
- *Ewolucja terroryzmu na przestrzeni XX i XXI wieku*, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2009.

Inne materiały dydaktyczne:

- Materiały przygotowane przez prowadzącego.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE		
KOD PRZEDMIOTU: **O3**	**Psychologia**	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk**	
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**	
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**	
Nazwa specjalności:	**Nie dotyczy**	
Rodzaj modułu kształcenia:	**Ogólnouczelniany / do wyboru**	
Punkty ECTS:	**3 ECTS**	
Rok / Semestr:	**I / 2**	
Osoba koordynująca przedmiot:	**Dr Łukasz Prysiński**	

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Brak wymagań.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Nabycie przez studentów umiejętności zastosowania wiedzy z zakresu psychologii do rozwiązywania konfliktów.
C2	Kształtowanie u studentów postawy samodzielnego i ustawicznego uczenia się w zakresie wykorzystania psychologii w praktyce.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne	28									**28**
Studia niestacjonarne	16									**16**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH	
Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Wykład	Zajęcia z wykorzystaniem elementów multimedialnych, elementy dyskusji, teksty naukowe.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Zna techniki wpływu społecznego i perswazji. Zna w zaawansowanym stopniu podstawowe teorie motywacji oraz psychologiczne mechanizmy funkcjonowania człowieka w organizacji.	K1P_W01, K1P_W05
P_W02	Zna w zaawansowanym stopniu psychologiczne uwarunkowania zachowań człowieka w organizacji.	K1P_W05
	Umiejętności:	

P_U01	Potrafi konstruować komunikat perswazyjny i ocenić jego skuteczność.	K1P_U03
P_U02	Potrafi analizować i ocenić techniki wpływu społecznego i stosować zasady negocjacji harwardzkich.	K1P_U04
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest gotów do uznawania wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i samokrytycznie oceniać swoją wiedzę.	K1P_K01, K1P_K02

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	**Wykład:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
W1	Związki psychologii (głównie psychologii społecznej) z naukami o zarządzaniu i jakości.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
W2	Podstawowe umiejętności interpersonalne – skuteczne komunikowanie się i konstruktywne rozwiązywanie konfliktów.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
W3	Psychologiczne aspekty negocjacji jako metody rozwiązywania konfliktów indywidualnych i grupowych.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
W4	Wpływ społeczny i perswazja – techniki i narzędzia wywierania wpływu.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
W5	Psychologia motywacji – podstawowe teorie motywacji – język komunikatu perswazyjnego.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
W6	Wybrane techniki perswazji i wpływu społecznego.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
W7	Osobowość (zawodowa) jako podstawa budowania indywidualnych ścieżek kariery.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
W8	Psychologiczne uwarunkowania zachowań człowieka w organizacji.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
PW1	Zapoznanie się z literaturą przedmiotu. Przygotowanie się do zaliczenia przedmiotu.	P_W01, P_W02
PW2	Przygotowanie referatu w zakresie przykładów wykorzystania reguł psychologii, manipulacji i negocjacji w życiu prywatnym oraz zawodowym.	P_U01, P_U02, P_K01

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Metoda weryfikacji**											**Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU**
	Egzamin pisemny	Egzamin ustny	Test	Esej/ referat i jego prezentacja	Zadania/praca samodzielna	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	

P_W01			x									Wykład
P_W02			x									Wykład
P_U01				x							x	Wykład
P_U02				x							x	Wykład
P_K01				x							x	Wykład

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Ocena niedostateczna** Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Ocena bardzo dobra** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_W01	nie zna podstawowych technik wywierania wpływu społecznego i perswazji ani podstawowych teorii motywacji oraz psychologicznych mechanizmów funkcjonowania człowieka w organizacji.	wymienia kilka technik wywierania wpływu społecznego i perswazji. Zna w zaawansowanym stopniu niektóre podstawowe teorie motywacji oraz psychologiczne mechanizmy funkcjonowania człowieka w organizacji.	wymienia i charakteryzuje kilka technik wywierania wpływu społecznego i perswazji. Zna w zaawansowanym stopniu podstawowe teorie motywacji oraz psychologiczne mechanizmy funkcjonowania człowieka w organizacji.	wymienia i szczegółowo charakteryzuje techniki wywierania wpływu społecznego i perswazji. Zna w zaawansowanym stopniu podstawowe teorie motywacji oraz psychologiczne mechanizmy funkcjonowania człowieka w organizacji, podaje przykłady ich zastosowania.
P_W02	nie zna w zaawansowanym stopniu psychologicznych uwarunkowań zachowań człowieka w organizacji.	zna w zaawansowanym stopniu tylko niektóre psychologiczne uwarunkowania zachowań człowieka w organizacji.	zna w zaawansowanym stopniu psychologiczne uwarunkowania zachowań człowieka w organizacji.	zna w zaawansowanym stopniu psychologiczne uwarunkowania zachowań człowieka w organizacji i je szczegółowo objaśnia.
P_U01	nie potrafi zbudować skutecznego komunikatu perswazyjnego.	potrafi konstruować prosty komunikat perswazyjny i wskazywać niektóre aspekty oceny skuteczności.	potrafi konstruować komunikat perswazyjny i ocenić jego skuteczność.	potrafi konstruować komunikat perswazyjny i kompleksowo ocenić jego skuteczność.
P_U02	nie potrafi analizować i ocenić podstawowych technik wpływu społecznego ani wymienić zasad negocjacji harwardzkich.	potrafi identyfikować techniki wpływu społecznego i stosować zasady negocjacji harwardzkich.	potrafi analizować i ocenić techniki wpływu społecznego oraz stosować zasady negocjacji harwardzkich.	potrafi kompleksowo analizować i ocenić techniki wpływu społecznego oraz stosować zasady negocjacji harwardzkich.
P_K01	nie jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i samokrytycznej oceny swoją wiedzę.	jest gotów do uznawania wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i samokrytycznie oceniać swoją wiedzę.		

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności **ECTS**	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	28 h	16 h
Egzamin/zaliczenie	---	---
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	47 h	59 h
- Przygotowanie eseju/referatu	10 h	10 h
- Przeprowadzenie badań literaturowych	4 h	8 h

- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, itd.)	---	---
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	23 h	31 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	10 h	10 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75 h / 3 ECTS**	**75 h / 3 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	28 h / 1,12 ECTS	16 h / 0,64 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	---	---
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Rożnowski B., Fortuna P. (red.), *Psychologia biznesu*, Wydawnictwo Naukowe PWN 2020.
- Zawadzka A., *Psychologia zarządzania w organizacji*, Wydawnictwo Naukowe PWN 2020.
- Sowińska A., Wstęp do psychologii dla studentów kierunków ekonomicznych, WAE 2017.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Cialdini R. B., *Wywieranie wpływu na ludzi,* GWP, Sopot 2016.
- Czajkowski W., Psychologia bezpieczeństwa. Wyzwania i zagrożenia. Kraków 2017.
- Ciccarelli S. K., Noland W. J., *Psychologia,* Dom wydawniczy Rebis 2015.
- Kraczla M., *Stres w pracy menedżera,* CeDeWu, Warszawa 2015.

Inne materiały dydaktyczne:

- Prezentacje multimedialne.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE		
KOD PRZEDMIOTU: **O3**	**Socjologia**	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk**	
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**	
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**	
Nazwa specjalności:	**Nie dotyczy**	
Rodzaj modułu kształcenia:	**Ogólnouczelniany / do wyboru**	
Punkty ECTS:	**3 ECTS**	
Rok / Semestr:	**I / 2**	
Osoba koordynująca przedmiot:	**Dr Łukasz Wróbel**	

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Znajomość podstawowych zagadnień z przedmiotów Wiedza o państwie i prawie i Filozofia.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Poznanie przez studenta pojęć z socjologii w kontekście problematyki współczesnego społeczeństwa.
C2	Poznanie przez studenta procesów społecznych zachodzących we współczesnym społeczeństwie.
C3	Ukształtowanie przez studenta umiejętności posługiwania się metodami badań socjologicznych.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne	28									**28**
Studia niestacjonarne	16									**16**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Wykład	Zajęcia z elementami dyskusji i z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	W zaawansowanym stopniu i rozumie zasadnicze relacje między jednostką a zbiorowością (na poziomie mikro-, mezzo- i makrostruktur) oraz zna podstawowe elementy więzi społecznej.	K1P_W05
P_W02	Zna w zaawansowanym stopniu i rozumie wpływ środowiska społecznego na tworzenie się i funkcjonowanie osobowości człowieka.	K1P_W05
P_W03	Zna w zaawansowanym stopniu budowę podstawowych struktur społecznych i rozumie miejsce zajmowane w nich przez jednostkę.	K1P_W05

P_W04	Zna w zaawansowanym stopniu zasadnicze obszary badawcze socjologii oraz posiada ogólną wiedzę na temat stosowanych przez nią teorii i metod.	K1P_W01
Umiejętności:		
P_U01	Analizuje i ocenia zasadnicze problemy społeczne i trafnie ocenia ich wybrane rozwiązania.	K1P_U05, K1P_U06
P_U02	Umie wykorzystać teorie socjologiczne do analizy więzi społecznej, relacji łączących jednostkę i społeczeństwo oraz zasadniczych zmian społecznych.	K1P_U01, K1P_U05, K1P_U06
P_U03	Umie odtworzyć przebieg zasadniczych procesów tworzenia i rozpadu podstawowych form życia społecznego.	K1P_U05, K1P_U06
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest gotów do krytycznej oceny własnej niewiedzy w zakresie podstaw socjologii niezbędnych do opanowania w celu pracy w organizacjach i kierowania nimi, oraz zapełniać te luki w sposób efektywny.	K1P_K01, K1P_K03

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	**Wykład:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
W1	**Określenie problematyki wchodzącej w zakres badawczy socjologii**. (Zarys historii socjologii ze szczególnym uwzględnieniem społecznych uwarunkowań jej powstania i rozwoju.)	P_W04, P_K01
W2	**Charakterystyka podstawowych teorii socjologicznych**. (Teoria funkcjonalna. Teoria konfliktu. Interakcjonizm symboliczny. Teoria wymiany. Teoria racjonalnego wyboru.)	P_W04, P_U02, P_U03
W3	**Podstawowe rodzaje zbiorowości społecznych.** (Krąg społeczny. Grupa społeczna. Tłum – zjawiska: zarażenia emocjonalnego i przesunięcia odpowiedzialności. Naród – zróżnicowanie definicyjne, geneza, rodzaje.)	P_W03, P_U02, P_U03
W4	**Elementy więzi społecznej i proces jej powstawania**. (Etapy powstawania więzi. Środki kontroli społecznej. Instytucje i ich przemiany.)	P_W01, P_U02, P_U02, P_U03
W5	**Społeczna warstwa osobowości**. (Zasadnicze modele osobowości społecznej i konsekwencje wpływu społeczeństwa na osobowość jednostki.)	P_W02
W6	**Konflikty społeczne.** (Rodzaje i przyczyny konfliktów społecznych. Zasadnicze modele konfliktu społecznego.)	P_W01, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03
W7	**Problematyka stratyfikacji społecznej.** (Wybrane koncepcje stratyfikacji. Kapitalizm i społeczeństwo klasowe. Zmiany w zakresie stratyfikacji we współczesnej Polsce. Zjawisko ruchliwości społecznej – rodzaje i determinanty.)	P_W03, P_U01, P_U03
W8	**Zmiana społeczna.** (Problemy koncepcji postępu. Społeczne skutki politycznej i gospodarczej transformacji społeczeństw postkomunistycznych.)	P_W01, P_U01, P_U02, P_U03
W9	**Socjologiczna analiza państwa.** (Państwo a społeczeństwo. Socjologiczne koncepcje form i legitymizacji władzy. Problematyka biurokracji. Zmiany w zakresie funkcji i możliwości państwa narodowego.)	P_W03
W10	**Jakościowe i ilościowe metody badań społecznych.** (Metoda badań terenowych. Metoda badań reprezentacyjnych. Wywiad. Obserwacja. Eksperyment.)	P_W04, P_K01
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
PW1	Zapoznanie się z materiałami przekazanymi przez wykładowcę (literatura obowiązkowa i uzupełniająca).	P_U01, P_U02, P_U03, P_K01

PW2	Przygotowanie się do zaliczenia pisemnego.	P_W01, P_W02, P_W03, P_W04, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Metoda weryfikacji**											**Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU**
	Egzamin pisemny	Egzamin ustny	Test z pytaniami otwartymi	Esej/ referat/ portfolio	Zadania/praca samodzielna	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	
P_W01			x								x	Wykład
P_W02			x								x	Wykład
P_W03			x								x	Wykład
P_W04			x								x	Wykład
P_U01			x								x	Wykład
P_U02			x								x	Wykład
P_U03			x								x	Wykład
P_K01											x	Wykład

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Ocena niedostateczna** Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Ocena bardzo dobra** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_W01	Nie rozumie zasadniczych relacji między jednostką a zbiorowością (na poziomie mikro-, mezzo- i makrostruktur) oraz zna podstawowe elementy więzi społecznej.	W ogólnym stopniu i rozumie zasadnicze relacje między jednostką a zbiorowością (na poziomie mikro-, mezzo- i makrostruktur) oraz zna podstawowe elementy więzi społecznej.	W szczegółowym stopniu i rozumie zasadnicze relacje między jednostką a zbiorowością (na poziomie mikro-, mezzo- i makrostruktur) oraz zna podstawowe elementy więzi społecznej.	W zaawansowanym stopniu i rozumie zasadnicze relacje między jednostką a zbiorowością (na poziomie mikro-, mezzo- i makrostruktur) oraz zna podstawowe elementy więzi społecznej.
P_W02	Nie zna i nie rozumie wpływu środowiska społecznego na tworzenie się i funkcjonowanie osobowości człowieka.	Zna w ogólnym stopniu i rozumie wpływ środowiska społecznego na tworzenie się i funkcjonowanie osobowości człowieka.	Zna w szczegółowym stopniu i rozumie wpływ środowiska społecznego na tworzenie się i funkcjonowanie osobowości człowieka.	Zna w zaawansowanym stopniu i rozumie wpływ środowiska społecznego na tworzenie się i funkcjonowanie osobowości człowieka.
P_W03	Nie zna budowy podstawowych struktur społecznych i rozumie miejsce zajmowane w nich przez jednostkę.	Zna w ogólnym stopniu budowę podstawowych struktur społecznych i rozumie miejsce zajmowane w nich przez jednostkę.	Zna w szczegółowym stopniu budowę podstawowych struktur społecznych i rozumie miejsce zajmowane w nich przez jednostkę.	Zna w zaawansowanym stopniu budowę podstawowych struktur społecznych i rozumie miejsce zajmowane w nich przez jednostkę.
P_W04	Nie zna zasadniczych obszarów badawczych socjologii oraz nie posiada ogólnej wiedzy na temat stosowanych przez nią teorii i metod.	Zna w podstawowym stopniu zasadnicze obszary badawcze socjologii oraz posiada ogólną wiedzę na temat stosowanych przez nią teorii i metod.	Zna w pobieżnym stopniu zasadnicze obszary badawcze socjologii oraz posiada ogólną wiedzę na temat stosowanych przez nią teorii i metod.	Zna w zaawansowanym stopniu zasadnicze obszary badawcze socjologii oraz posiada ogólną wiedzę na temat stosowanych przez nią teorii i metod.
P_U01	Nie analizuje i nie ocenia zasadniczych problemów	Analizuje zasadnicze problemy społeczne	Analizuje i ocenia zasadnicze problemy	analizuje i ocenia zasadnicze problemy społeczne i trafnie

	społecznych i nietrafnie ocenia ich wybrane rozwiązania.		społeczne.	ocenia ich wybrane rozwiązania.
P_U02	Nie umie wykorzystać teorii socjologicznych do analizy więzi społecznej, relacji łączących jednostkę i społeczeństwo oraz zasadniczych zmian społecznych.	Umie wykorzystać wybrane teorie socjologiczne do analizy więzi społecznej, relacji łączących jednostkę i społeczeństwo oraz zasadniczych zmian społecznych.	Umie wykorzystać większość poznanych teorii socjologicznych do analizy więzi społecznej, relacji łączących jednostkę i społeczeństwo oraz zasadniczych zmian społecznych.	Umie wykorzystać wszystkie poznane teorie socjologiczne do analizy więzi społecznej, relacji łączących jednostkę i społeczeństwo oraz zasadniczych zmian społecznych.
P_U03	Nie umie odtworzyć przebiegu zasadniczych procesów tworzenia i rozpadu podstawowych form życia społecznego.	Umie odtworzyć ogólny przebieg zasadniczych procesów tworzenia i rozpadu podstawowych form życia społecznego.	Umie odtworzyć szczegółowy przebieg zasadniczych procesów tworzenia i rozpadu podstawowych form życia społecznego.	Umie odtworzyć kompleksowy przebieg zasadniczych procesów tworzenia i rozpadu podstawowych form życia społecznego.
P_K01	Nie jest gotów do krytycznej oceny własnej niewiedzy w zakresie podstaw socjologii niezbędnych do opanowania w celu pracy w organizacjach i kierowania nimi, oraz zapełniać te luki w sposób efektywny.	Jest gotów do krytycznej oceny własnej niewiedzy w zakresie podstaw socjologii niezbędnych do opanowania w celu pracy w organizacjach i kierowania nimi, oraz zapełniać te luki w sposób efektywny.		

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	28 h	16 h
Egzamin/zaliczenie	---	---
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	47 h	59 h
- Przygotowanie eseju	10 h	10 h
- Przeprowadzenie badań literaturowych	4 h	8 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, itd.)	---	---
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	23 h	31 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	10 h	10 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75 h / 3 ECTS**	**75 h / 3 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	28 h / 1,12 ECTS	16 h / 0,64 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	---	---
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

− Giddens A., Socjologia. PWN, Warszawa 2017.

− Jaworowska M., Socjologia Bezpieczeństwa. Wybrane Problemy, Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2019.
Literatura uzupełniająca przedmiotu: − Goodman N., Wstęp do socjologii. Poznań 2015. − Sztompka P., Socjologia zmian społecznych. Kraków 2005.
Inne materiały dydaktyczne: − Materiały prowadzącego.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE	
KOD PRZEDMIOTU: **O4**	**Przedsiębiorczość**
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Nie dotyczy**
Rodzaj modułu kształcenia:	**Ogólnouczelniany / do wyboru / kształtujący umiejętności praktyczne**
Punkty ECTS:	**3 ECTS**
Rok / Semestr:	**I / 2**
Osoba koordynująca przedmiot:	**Dr Błażej Mielczarek**

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Ogólna wiedza ekonomiczna z zakresu przedmiotu Organizacja i zarządzanie.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Zaznajomienie studentów z podstawowymi mechanizmami rynkowymi.
C2	Przygotowanie studentów do wprowadzania innowacyjnych rozwiązań w pracy zawodowej.
C3	Przygotowanie studentów do prowadzenia samodzielnej działalności gospodarczej.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne		28								**28**
Studia niestacjonarne		16								**16**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Ćwiczenia	Ćwiczenia indywidualne – platforma symulacji biznesowej REVAS, studia przypadków, prezentacja multimedialna.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	zna w zaawansowanym stopniu pojęcia i rozumie uwarunkowania tworzenia działalności gospodarczej we współczesnym świecie.	K1P_W14
P_W02	zna w zaawansowanym stopniu pojęcia, rodzaje, źródła innowacji związane z różnymi	K1P_W14

	rodzajami przedsiębiorczości.	
Umiejętności:		
P_U01	potrafi analizować i łączyć problemy oraz zdarzenia ułatwiające podjęcie stosownej decyzji w kwestii pracy zawodowej.	K1P_U01, K1P_U02
Kompetencje społeczne:		
P_K01	jest gotów założyć własną działalność gospodarczą.	K1P_K07
P_K02	jest gotów wprowadzać innowacyjne rozwiązania w nowym środowisku pracy.	K1P_K01, K1P_K07

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	**Ćwiczenia:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
Ćw1	Metody podejmowania decyzji – drama.	P_W01, P_W02, P_U01, P_K01, P_K02
Ćw2	Biznesplan i elementy biznesplanu – przygotowanie dokumentów w grupach.	P_W01, P_W02, P_U01, P_K01, P_K02
Ćw3	Analiza SWOT, pod kierunkiem wykładowcy.	P_W01, P_W02, P_U01, P_K01, P_K02
Ćw4	Przedsiębiorczość korporacyjna	P_W01, P_W02, P_U01, P_K01, P_K02
Ćw5	Praca w zespole - ćwiczenia	P_W01, P_W02, P_U01, P_K01, P_K02
Ćw6	Kierowanie zespołem- ćwiczenia	P_W01, P_W02, P_U01, P_K01, P_K02
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
PW1	Zapoznanie się z materiałami przekazanymi przez wykładowcę (literatura obowiązkowa i uzupełniająca). Przygotowanie się do zaliczenia przedmiotu.	P_W01, P_W02
PW2	Przygotowanie do gry symulacyjnej oraz prezentacji grupowej.	P_U01, P_K01, P_K02

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Metoda weryfikacji**											**Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU**
	Egzamin pisemny	Egzamin ustny	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania/praca samodzielna	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	
P_W01			x								x	Ćwiczenia
P_W02			x								x	Ćwiczenia

P_U01					x		x					Ćwiczenia
P_K01							x				x	Ćwiczenia
P_K02							x				x	Ćwiczenia

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Ocena niedostateczna** Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Ocena bardzo dobra** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_W01	nie zna w zaawansowanym stopniu pojęć i nie rozumie uwarunkowania tworzenia działalności gospodarczej we współczesnym świecie.	zna w zaawansowanym stopniu niektóre pojęcia i rozumie uwarunkowania tworzenia działalności gospodarczej we współczesnym świecie.	zna w zaawansowanym stopniu pojęcia i rozumie uwarunkowania tworzenia działalności gospodarczej we współczesnym świecie.	zna w zaawansowanym stopniu pojęcia i rozumie uwarunkowania tworzenia działalności gospodarczej we współczesnym świecie i potrafi je szczegółowo objaśnić.
P_W02	nie zna w zaawansowanym stopniu pojęć, rodzajów, źródeł innowacji związane z różnymi rodzajami przedsiębiorczości	zna w zaawansowanym stopniu ogólne pojęcia, rodzaje oraz niektóre źródła innowacji związane z różnymi rodzajami przedsiębiorczości	zna w zaawansowanym stopniu pojęcia, rodzaje, źródła innowacji związane z różnymi rodzajami przedsiębiorczości.	zna w zaawansowanym stopniu pojęcia, rodzaje, źródła innowacji związane z różnymi rodzajami przedsiębiorczości i potrafi wskazać i uzasadnić ich zastosowanie.
P_U01	nie potrafi analizować i łączyć problemów oraz zdarzeń ułatwiających podjęcie stosownej decyzji w kwestii pracy zawodowej.	potrafi analizować i łączyć niektóre problemy oraz zdarzenia ułatwiające podjęcie stosownej decyzji w kwestii pracy zawodowej.	potrafi analizować i łączyć problemy oraz zdarzenia ułatwiające podjęcie stosownej decyzji w kwestii pracy zawodowej.	potrafi kompleksowo analizować i łączyć problemy oraz zdarzenia ułatwiające podjęcie stosownej decyzji w kwestii pracy zawodowej.
P_K01	nie jest gotów założyć własną działalność gospodarczą.	jest w ograniczonym zakresie gotów założyć własną działalność gospodarczą.	jest w znacznym stopniu gotów założyć własną działalność gospodarczą.	jest w pełni gotów założyć własną działalność gospodarczą.
P_K02	nie jest gotów wprowadzać innowacyjnych rozwiązań w nowym środowisku pracy.	jest w ograniczonym zakresie gotów wprowadzać innowacyjne rozwiązania w nowym środowisku pracy.	jest w znacznym stopniu gotów wprowadzać innowacyjne rozwiązania w nowym środowisku pracy.	jest w pełni gotów wprowadzać innowacyjne rozwiązania w nowym środowisku pracy.

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	28 h	16 h
Egzamin/zaliczenie	---	---
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	47 h	59 h
- Przygotowanie eseju	6 h	10 h
- Przeprowadzenie badań literaturowych	4 h	8 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, itd.)	---	---
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	31 h	35 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	6 h	6 h

Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75 h / 3 ECTS**	**75 h / 3 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	28 h / 1,12 ECTS	16 h / 0,64 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	50 h / 2 ECTS	50 h / 2 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Janasz K., Kaczmarska B., Wasilczuk J., *Przedsiębiorczość i finansowanie innowacji*, PWE, Warszawa 2020.
- Wojtkiewicz K., *Inteligentny biznes*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2019.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Krzemień T., Własna firma krok po kroku. Działaj skutecznie na każdym etapie rozwoju swojego biznesu, MT Biznes, Gliwice 2019.
- Lisowska R., Ropęga J. (red.), Przedsiębiorczość i zarządzanie w małej i średniej firmie. Teoria i praktyka, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2016.
- Surma J., Business Intelligence. Systemy wspomagania decyzji biznesowych (ebook), PWN, Warszawa 2019.

Inne materiały dydaktyczne:

- Prezentacje multimedialne.
- REVAS – Branżowe Symulacje Biznesowe.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE		
KOD PRZEDMIOTU: **O4**	**Podstawy działalności biznesowej**	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk**	
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo narodowe, studia pierwszego stopnia**	
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**	
Nazwa specjalności:	**Nie dotyczy**	
Rodzaj modułu kształcenia:	**Ogólnouczelniany / do wyboru / kształtujący umiejętności praktyczne**	
Punkty ECTS:	**3 ECTS**	
Rok / Semestr:	**I / 2**	
Osoba koordynująca przedmiot:	**Dr Błażej Mielczarek**	

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Brak.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami związanymi z problematyką organizacji i zarządzania podmiotami gospodarczymi, a w szczególności przedsiębiorstw oraz przedsiębiorczości. Poznanie zasad tworzenia biznesu, zachowań przedsiębiorczych oraz wizji, misji i strategii.
C2	Poznanie i zrozumienie roli zasobów przedsiębiorstwa i zasad ich wykorzystywania. Wypracowanie umiejętności analizy procesów i zjawisk zachodzących w przedsiębiorstwie.
C3	Nabycie kompetencji przygotowania projektu przedsięwzięcia biznesowego oraz pracy w zespole.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne		28								**28**
Studia niestacjonarne		16								**16**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Ćwiczenia	Dyskusja, prezentacja multimedialna, zadania problemowe, studia przypadków, projekt.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Wymienia i opisuje zagadnienia z zakresu zarządzania przedsiębiorstwem. Student definiuje istotę przedsiębiorczości, przedsiębiorcy i przedsiębiorstwa. Określa cele podejmowania działalności gospodarczej.	K1P_W14
P_W02	Zna w zaawansowanym stopniu zasoby przedsiębiorstwa i związki zachodzące pomiędzy nimi.	K1P_W14

	Przedstawia pojęcia związane z tworzeniem przedsięwzięcia biznesowego.	
P_W03	Student zna zasady tworzenia, prowadzenia i rozwoju działalności biznesowej w powiązaniu z wyborem odpowiedniej formy organizacyjno-prawnej przedsięwzięcia	K1P_W14
Umiejętności:		
P_U01	Potrafi opracować założenia prowadzenia działalności biznesowej oraz sformułować cele przedsiębiorstwa.	K1P_U03
P_U02	Student potrafi zaprojektować przedsięwzięcie biznesowe oraz przygotować biznesplan dla tego przedsięwzięcia.	K1P_U03, K1P_U09
P_U03	Student potrafi dokonywać analizy i oceny oraz wyciągać wnioski dla przygotowanych projektów przedsięwzięć biznesowych.	K1P_U02
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Student jest gotów definiować priorytety, myśląc i działając przy tym w sposób przedsiębiorczy.	K1P_K01, K1P_K07

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	Ćwiczenia:	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Ćw1	Cechy przedsiębiorcy. Ocena własnych umiejętności.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01,
Ćw2	Wizja i misja przedsiębiorstwa. Cele strategiczne a cele operacyjne.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01,
Ćw3	Zalety i wady wyboru poszczególnych form organizacyjno-prawnych przedsiębiorstw.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01,
Ćw4	Wymogi formalno-prawne rejestracji podmiotu gospodarczego. Wypełnianie dokumentów rejestracyjnych.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01,
Ćw5	Decyzje w fazie planowania przedsięwzięcia biznesowego. Decyzja o wyborze przedmiotu działania, decyzja o sposobie sfinansowania inwestycji, decyzja o wyborze formy organizacyjno-prawnej, decyzja o wyborze lokalizacji przedsiębiorcy i lokalizacji działalności przedsiębiorstwa. Wykorzystanie oprogramowania Revas	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01,
Ćw6	Zasoby materialne i niematerialne w przedsiębiorstwie. Rola czynnika ludzkiego w przedsiębiorstwie.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01,
Ćw7	Cykl życia przedsiębiorstwa. Przedsiębiorstwo przyszłości.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01,
Ćw8	Biznesplan i jego struktura. Biznesplan dla określonego przedsięwzięcia biznesowego.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01,

Lp.	Praca własna:	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
PW1	Przygotowanie koncepcji przedsięwzięcia biznesowego.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01,
PW2	Przygotowanie do aktywności na zajęciach.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01,

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	Metoda weryfikacji											Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU
	Egzamin pisemny	Egzamin ustny	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania ćwiczeniowe	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	
P_W01			x								x	Ćwiczenia
P_W02			x								x	Ćwiczenia
P_W03			x								x	Ćwiczenia
P_U01							x		x		x	Ćwiczenia
P_U02							x		x		x	Ćwiczenia
P_U03							x		x		x	Ćwiczenia
P_K01							x		x		x	Ćwiczenia

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Ocena niedostateczna** Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Ocena bardzo dobra** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_W01	zagadnień z zakresu zarządzania przedsiębiorstwem.	wymienia i opisuje podstawowe zagadnienia z zakresu zarządzania przedsiębiorstwem.	wymienia i opisuje podstawowe zagadnienia z zakresu zarządzania przedsiębiorstwem. Definiuje istotę przedsiębiorczości, przedsiębiorcy i przedsiębiorstwa.	wymienia i opisuje zagadnienia z zakresu zarządzania przedsiębiorstwem. Definiuje istotę przedsiębiorczości, przedsiębiorcy i przedsiębiorstwa. Określa cele podejmowania działalności gospodarczej.
P_W02	zasobów przedsiębiorstwa i związków zachodzących pomiędzy nimi. Nie jest wstanie przedstawić pojęć związanych z tworzeniem przedsięwzięcia biznesowego.	w zaawansowanym stopniu zasoby przedsiębiorstwa i związki zachodzące pomiędzy nimi.	w zaawansowanym stopniu zasoby przedsiębiorstwa i związki zachodzące pomiędzy nimi. Przedstawia pojęcia związane z tworzeniem przedsięwzięcia biznesowego.	w zaawansowanym stopniu i szczegółowo charakteryzuje zasoby przedsiębiorstwa i związki zachodzące pomiędzy nimi. Przedstawia i szczegółowo opisuje pojęcia związane z tworzeniem przedsięwzięcia biznesowego.
P_W03	zasad tworzenia, prowadzenia i rozwoju działalności biznesowej.	zna podstawowe zasady tworzenia, prowadzenia i rozwoju działalności biznesowej.	zna zasady tworzenia, prowadzenia i rozwoju działalności biznesowej.	zna zasady tworzenia, prowadzenia i rozwoju działalności biznesowej w powiązaniu z wyborem odpowiedniej formy organizacyjno-prawnej przedsięwzięcia.

P_U01	opracować założeń prowadzenia działalności biznesowej oraz nie potrafi sformułować proste cele przedsiębiorstwa.	opracować założenia prowadzenia działalności biznesowej oraz sformułować proste cele przedsiębiorstwa.	opracować założenia prowadzenia działalności biznesowej oraz sformułować cele przedsiębiorstwa.	opracować założenia prowadzenia działalności biznesowej oraz sformułować i szczegółowo opisać wskazane cele przedsiębiorstwa.
P_U02	zaprojektować przedsięwzięcia biznesowego oraz przygotować biznesplanu dla tego przedsięwzięcia.	zaprojektować niektóre przedsięwzięcie biznesowe.	zaprojektować przedsięwzięcie biznesowe.	zaprojektować kompleksowo przedsięwzięcie biznesowe oraz przygotować biznesplan dla tego przedsięwzięcia.
P_U03	dokonać analizy i oceny oraz wyciągać wniosków dla przygotowanych projektów przedsięwzięć biznesowych.	dokonać analizę przygotowanych projektów przedsięwzięć biznesowych.	dokonać analizę i ocenę przygotowanych projektów przedsięwzięć biznesowych.	dokonać analizę i ocenę oraz wyciągać wnioski dla przygotowanych projektów przedsięwzięć biznesowych.
P_K01	Student nie jest gotów definiować priorytety, myśląc i działając przy tym w sposób przedsiębiorczy.	Student jest gotów definiować priorytety, myśląc i działając przy tym w sposób przedsiębiorczy.		

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	28 h	16 h
Egzamin/zaliczenie	---	---
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	47 h	59 h
- Przygotowanie referatu, wypowiedzi, rozprawki	---	---
- Przeprowadzenie badań literaturowych	6 h	10 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych		
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, itd.)	10 h	10 h
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	21 h	29 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	10 h	10 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75 h / 3 ECTS**	**75 h / 3 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	28 h / 1,12 ECTS	16 h / 0,64 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	50 h / 2 ECTS	50 h / 2 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Lisowska R., Ropęga J. (red.), Przedsiębiorczość i zarządzanie w małej i średniej firmie. Teoria i praktyka, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2016.
- Makieła Z., Stuss M. (red.), *Przedsiębiorczość i zarządzanie innowacjami. Wiedza, technologia, konkurencja*, *przedsiębiorstwo*, C.H. Beck, Warszawa 2018.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Piecuch T., *Przedsiębiorczość. Podstawy teoretyczne*, C.H. Beck, Warszawa 2013.

- Sułkowski Ł., Sokołowski J., (red.), *Metody zarządzania współczesnym przedsiębiorstwem*, Wydawnictwo Społecznej Akademii Nauk, Łódź – Warszawa 2015.
- Żurek J. (red.), *Przedsiębiorstwo. Drogi sukcesu rynkowego*, PWE, Warszawa 2016.

Inne materiały dydaktyczne:

- Przedsiębiorczość i Zarządzanie – Wydawnictwo SAN
- Prezentacje multimedialne, studia przypadków
- Oprogramowanie: Revas. – Branżowe symulacje biznesowe

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE	
KOD PRZEDMIOTU: **O5**	**Elementy prawa i ochrona własności intelektualnej**
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Nie dotyczy**
Rodzaj modułu kształcenia:	**Ogólnouczelniany**
Punkty ECTS:	**2 ECTS**
Rok / Semestr:	**I / 1**
Osoba koordynująca przedmiot:	**dr Marcin Fiedukowicz**

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Brak wymagań.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Poznanie źródeł i zasad wykładani obowiązujących w Polsce, w tym poznanie prawa własności intelektualnej.
C2	Umiejętność wykorzystania zasad prawnych związanych z ochroną własności intelektualnej.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne	14									**14**
Studia niestacjonarne	8									**8**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Wykład	Wykład z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Student posiada wiedzę z zakresu: elementów prawoznawstwa, istoty prawa, jego źródeł, zasad i wykładni w obowiązującym w RP systemie prawnym, w ujęciu prawoznawczym.	K1P_W04
P_W02	Student posiada wiedzę z zakresu: prawa własności intelektualnej, tego czym jest prawo własności intelektualnej, zna źródła prawa o własności intelektualnej, a także przedmiot jego ochrony oraz umie rozróżnić osobiste prawa autorskie i majątkowe prawo autorskie.	K1P_W13
	Umiejętności:	
P_U01	Student posiada umiejętność wykorzystania w praktyce wiedzy z zakresu: elementów	K1P_U01,

	prawoznawstwa, istoty prawa, jego źródeł, zasad i wykładni w obowiązującym w RP systemie prawnym, w ujęciu prawoznawczym.	K1P_W03
P_U02	Student posiada umiejętność wykorzystania w praktyce wiedzy z zakresu: elementów prawa własności intelektualnej oraz umie rozróżnić osobiste prawa autorskie i majątkowe prawo autorskie.	K1P_U01, K1P_U03
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Ma świadomość znaczenia nauk prawnych dla kształtowania postaw i więzi społecznych, w tym służących ochronie własności intelektualnej.	K1P_K02
VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Wykład:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
W1	Elementy prawoznawstwa; określenie czym jest prawo, wskazanie źródeł prawa i zasad wykładni prawa w obowiązującym w RP systemie prawnym w ujęciu prawoznawczym. Zapoznanie studenta z zasadami wykładni przepisów praw, reguł kolizyjnych oraz rozumowaniami prawniczymi.	P_W01, P_W02, P_U01, P_K01
W2	Określenie podmiotów prawnych, ich zdolności prawnej i zdolności do czynności prawnych z uwzględnieniem problematyki reprezentacji.	P_W01, P_W02, P_U01, P_K01
W3	Zapoznanie studenta z poszczególnymi gałęziami prawa, wskazanie podstawowych elementów te gałęzie wyróżniających, podkreślenie możliwości wieloaspektowego ujmowania poszczególnych zdarzeń prawnych. Przedstawienie problematyki czynności prawnych, stosunków prawnych, odpowiedzialności w różnych reżimach prawnych.	P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
W4	Elementy własności intelektualnej; określenie czym jest prawo własności intelektualnej, wskazanie źródeł prawa własności intelektualnej. Określenie przedmiotu ochrony, rozróżnienie osobistych praw autorskich i majątkowych praw autorskich.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
W5	Zapoznanie studenta z poszczególnymi instytucjami prawa autorskiego, wskazanie podstawowych elementów te instytucje wyróżniających, prawa autorskiego i prawa przemysłowego, ochrony baz danych, regulacji dotyczących ochrony konkurencji.	P_W02, P_U02, P_K02
W6	Przedstawienie podstawowych zasad prawnych związanych z ochroną własności intelektualnej, wskazanie wieloelementowości tejże ochrony, w aspekcie prawno-karnym i cywilnoprawnym.	P_W02, P_U02, P_K02
W7	Przedstawienie podstawowych zasad prawnych w poszczególnych innych gałęziach prawa, w tym również zasad konstytucyjnych dotyczących praworządności oraz wolności obywatelskich w tym wolności działalności gospodarczej, prawa cywilnego, pracy i gospodarczego z uwzględnieniem podstawowych regulacji UE.	P_W02, P_W02, P_U02, P_K02
W8	Przedstawienie aspektów uczestnictwa w obrocie gospodarczym, możliwości samodzielnego tworzenia projektów umów oraz możliwej wykładni tychże umów, jak też określania prawnych możliwości dochodzenia roszczeń w związku z prowadzeniem przedsiębiorstwa.	P_W02, P_U02, P_K02
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
PW1	Przygotowanie do egzaminu końcowego.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ		
Przedmi	**Metoda weryfikacji**	**Metoda zajęć,**

otowe efekty uczenia się	Egzamin pisemny	Egzamin ustny	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania/praca samodzielna	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	w ramach której weryfikowany jest EU
P_W01			x									Wykład
P_W02			x									Wykład
P_U01			x									Wykład
P_U02			x									Wykład
P_K01			x							x	x	Wykład

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	Ocena niedostateczna Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	Ocena bardzo dobra Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_W01	Student nie posiada wiedzy z zakresu: elementów prawoznawstwa, istoty prawa, jego źródeł, zasad i wykładni w obowiązującym w RP systemie prawnym, w ujęciu prawoznawczym.	Student posiada podstawową wiedzę z zakresu: elementów prawoznawstwa, istoty prawa, jego źródeł, zasad i wykładni w obowiązującym w RP systemie prawnym, w ujęciu prawoznawczym.	Student posiada szczegółową wiedzę z zakresu: elementów prawoznawstwa, istoty prawa, jego źródeł, zasad i wykładni w obowiązującym w RP systemie prawnym, w ujęciu prawoznawczym.	Student posiada kompleksową wiedzę z zakresu: elementów prawoznawstwa, istoty prawa, jego źródeł, zasad i wykładni w obowiązującym w RP systemie prawnym, w ujęciu prawoznawczym.
P_W02	Student nie posiada wiedzy z zakresu: prawa własności intelektualnej, tego czym jest prawo własności intelektualnej, zna źródła prawa o własności intelektualnej, a także przedmiot jego ochrony oraz umie rozróżnić osobiste prawa autorskie i majątkowe prawo autorskie.	Student posiada podstawową wiedzę z zakresu: prawa własności intelektualnej, tego czym jest prawo własności intelektualnej, zna źródła prawa o własności intelektualnej, a także przedmiot jego ochrony oraz umie rozróżnić osobiste prawa autorskie i majątkowe prawo autorskie.	Student posiada szczegółową wiedzę z zakresu: prawa własności intelektualnej, tego czym jest prawo własności intelektualnej, zna źródła prawa o własności intelektualnej, a także przedmiot jego ochrony oraz umie rozróżnić osobiste prawa autorskie i majątkowe prawo autorskie.	Student posiada kompleksową wiedzę z zakresu: prawa własności intelektualnej, tego czym jest prawo własności intelektualnej, zna źródła prawa o własności intelektualnej, a także przedmiot jego ochrony oraz umie rozróżnić osobiste prawa autorskie i majątkowe prawo autorskie.
P_U01	Student nie posiada umiejętności wykorzystania w praktyce wiedzy z zakresu: elementów prawoznawstwa, istoty prawa, jego źródeł, zasad i wykładni w obowiązującym w RP systemie prawnym, w ujęciu prawoznawczym.	Student posiada umiejętność wykorzystania w praktyce wiedzy z zakresu: elementów prawoznawstwa, istoty prawa, jego źródeł.	Student posiada umiejętność wykorzystania w praktyce wiedzy z zakresu: elementów prawoznawstwa, istoty prawa, jego źródeł, zasad w obowiązującym w RP systemie prawnym.	Student posiada umiejętność wykorzystania w praktyce wiedzy z zakresu: elementów prawoznawstwa, istoty prawa, jego źródeł, zasad i wykładni w obowiązującym w RP systemie prawnym, w ujęciu prawoznawczym.
P_U02	Student nie posiada umiejętności wykorzystania w praktyce wiedzy z zakresu: elementów prawa własności intelektualnej.	Student posiada umiejętność wykorzystania w praktyce wiedzy z zakresu: elementów prawa własności intelektualnej.	Student posiada umiejętność wykorzystania w praktyce wiedzy z zakresu: elementów prawa własności intelektualnej, tego czym jest prawo.	Student posiada umiejętność wykorzystania w praktyce wiedzy z zakresu: elementów prawa własności intelektualnej.
P_K01	Nie ma świadomości znaczenia nauk prawnych dla kształtowania postaw i więzi społecznych, w tym służących ochronie własności intelektualnej.	Ma świadomość znaczenia nauk prawnych dla kształtowania postaw i więzi społecznych, w tym służących ochronie własności intelektualnej.		

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS		
Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	14 h	8 h
Egzamin/zaliczenie	---	---
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	36 h	42 h
- Przygotowanie eseju	---	---
- Przeprowadzenie badań literaturowych	15 h	17 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, itd.)	---	---
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	17 h	21 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	4 h	4 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**50 h / 2 ECTS**	**50 h / 2 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	14 h / 0,56 ECTS	8 h / 0,32 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	---	---
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE
Literatura podstawowa przedmiotu: − Michniewicz G., *Ochrona własności intelektualnej*. C.H. Beck 2019. − Kocot W., *Elementy prawa: podręcznik*, Wyd. 2, Difin, 2016.
Literatura uzupełniająca przedmiotu: − Pieniążek A., Stefaniuk M.E., *Socjologia prawa*, Zarys wykładu, Wolters Kluwer 2021
Inne materiały dydaktyczne: − Materiały prowadzącego.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE	
KOD PRZEDMIOTU: **O6**	**Wychowanie fizyczne**
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Nie dotyczy**
Rodzaj modułu kształcenia:	**Ogólnouczelniany**
Punkty ECTS:	**--**
Rok / Semestr:	**I / 1-2**
Osoba koordynująca przedmiot:	**Mgr Łukasz Bartczak**

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Brak wymagań.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Podtrzymanie dobrego stanu zdrowia i sprawności fizycznej.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne		60								**60**
Studia niestacjonarne										

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Ćwiczenia	Ćwiczenia na sali gimnastycznej i wolnym powietrzu, sprzęt sportowy.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Kompetencje społeczne:	
P_K01	Wykazuje świadomość roli ruchu i ćwiczeń fizycznych w dbaniu o własne zdrowie.	K1P_K08

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	Ćwiczenia:	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Ćw1	Pływanie (nauka i doskonalenie umiejętności pływania).	P_K01
Ćw2	Gry zespołowe (piłka siatkowa, koszykowa, nożna, ręczna).	P_K01

Ćw3	Lekkoatletyka.	P_K01
Ćw4	Aerobic.	P_K01
Ćw5	Tenis ziemny.	P_K01
Ćw6	Tenis stołowy.	P_K01
Ćw7	Sztuka samoobrony.	P_K01
Ćw8	Elementy tańca towarzyskiego.	P_K01
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
PW1	Utrzymywanie dobrej kondycji fizycznej.	P_K01

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Metoda weryfikacji**											**Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU**
	Egzamin pisemny	Egzamin ustny	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania/praca samodzielna	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	
P_K01					x					x		Ćwiczenia

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Ocena niedostateczna** Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Ocena bardzo dobra** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_K01	Nie wykazuje świadomości roli ruchu i ćwiczeń fizycznych w dbaniu o własne zdrowie.	Wykazuje świadomość roli ruchu i ćwiczeń fizycznych w dbaniu o własne zdrowie.		

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	60 h	
Egzamin/zaliczenie		
Udział w konsultacjach		
Praca własna studenta, w tym:		
- Przygotowanie eseju		
- Przeprowadzenie badań literaturowych		
- Przeprowadzenie badań empirycznych		
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, itd.)		
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych		
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia		
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	60 h	

Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem		
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne		
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności		

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Drążczyk S., Koszykówka: wybór ćwiczeń do nauczania, Wydaw. Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2000.
- Mielniczuk M., Staniszewski T., Stare i nowe gry drużynowe, Talbit, Warszawa 1999.
- Naglak Z., Teoria zespołowej gry sportowej, AWF, Wrocław 2001.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Kaczyński A., Atlas gimnastycznych ćwiczeń siłowych, AWF, Wrocław 2001.
- Sas-Nowosielski K., Wychowanie do aktywności fizycznej, Akademia Wychowania Fizycznego w Katowicach, Wydaw. AWF, Katowice 2003.

Inne materiały dydaktyczne:

–

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE	
KOD PRZEDMIOTU: **O7**	**Technologie informacyjne**
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Nie dotyczy**
Rodzaj modułu kształcenia:	**Ogólnouczelniany / do wyboru / kształtujący umiejętności praktyczne**
Punkty ECTS:	**2 ECTS**
Rok / Semestr:	**I / 1**
Osoba koordynująca przedmiot:	**mgr Paweł Bukowski**

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Brak wymagań.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Przygotowanie studenta w zakresie umiejętności posługiwania się komputerem, obsługi wybranych programów komputerowych.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne				28						**28**
Studia niestacjonarne				16						**16**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Laboratorium	Zajęcia praktyczne w laboratorium komputerowym, komputery z niezbędnym oprogramowaniem: system operacyjny oraz pakiet programów do edycji tekstu, obliczeń, tworzenia baz danych.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Zna i omawia budowę i funkcjonowanie komputera oraz najważniejszych urządzeń peryferyjnych.	K1P_W05
P_W02	Rozróżnia elementy oprogramowania systemowego i użytkowego.	K1P_W05
P_W03	Wyjaśnia funkcjonowanie komputera w sieci i najważniejsze technologie internetowe.	K1P_W05

Umiejętności:		
P_U01	Potrafi wykorzystywać komputer w zakresie aplikacji biurowych.	K1P_U14
P_U02	Potrafi wykorzystywać komputer w zakresie narzędzi komunikacji internetowej i wyszukiwania informacji w Internecie.	K1P_U14
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Wykazuje świadomość wagi technologii informacyjnych we współczesnym świecie.	K1P_K02

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	Laboratorium:	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Lab1	Architektura komputera. Przegląd urządzeń peryferyjnych. Systemy zapisu i archiwizacji informacji cyfrowej.	P_W01
Lab2	Poznanie systemu operacyjnego na przykładzie systemu MS Windows.	P_W01
Lab3	Oprogramowanie narzędziowe, aplikacje użytkowe, licencjonowanie oprogramowa-nia, prawo autorskie.	P_W02, P_U01, P_K01
Lab4	Oprogramowania użytkowe na przykładzie wybranych aplikacji MS Office (Word, Excel, Power Point).	P_W02, P_U01
Lab5	Sieci komputerowe – rodzaje, architektura, media transmisyjne, adresowanie.	P_W01, P_U02
Lab6	Zabezpieczenia systemów i sieci komputerowych.	P_W02, P_W03
Lab7	Technologie komunikacji internetowej – poczta, chat, VoIP. Przegladarki internetowe.	P_W03, P_U02, P_K01
Lab8	Zasoby informacji w Internecie, wyszukiwanie i wiarygodność danych.	P_W03, P_U02, P_K01
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
PW1	Indywidualne lub zespołowe przygotowanie projektu polegające na wyszukiwaniu i opracowaniu danych przy użyciu odpowiedniego oprogramowania.	P_U01-02, P_K01
PW2	Przygotowanie do testu końcowego.	P_W01-03, P_U01

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	Metoda weryfikacji											Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU
	Egzamin pisemny	Egzamin ustny	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania praktyczne	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	
P_W01			x		x							Laboratorium
P_W02			x		x							Laboratorium
P_W03			x		x							Laboratorium
P_U01					x							Laboratorium
P_U02					x							Laboratorium
P_K01					x							Laboratorium

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ				
Przedmiotowe efekty uczenia się	**Ocena niedostateczna** Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Ocena bardzo dobra** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_W01	Nie zna i nie omawia budowy i funkcjonowania komputera oraz najważniejszych urządzeń peryferyjnych.	Zna i omawia budowę i funkcjonowanie komputera oraz niektórych urządzeń peryferyjnych.	Zna i omawia budowę i funkcjonowanie komputera oraz większości urządzeń peryferyjnych.	Zna i omawia budowę i funkcjonowanie komputera oraz wszystkich najważniejszych urządzeń peryferyjnych.
P_W02	Nie rozróżnia elementów oprogramowania systemowego i użytkowego.	Rozróżnia niektóre elementy oprogramowania systemowego i użytkowego.	Rozróżnia większość elementów oprogramowania systemowego i użytkowego.	Rozróżnia wszystkie elementy oprogramowania systemowego i użytkowego.
P_W03	Nie wyjaśnia funkcjonowania komputera w sieci i najważniejsze technologie internetowe.	Wyjaśnia podstawowe funkcjonowanie komputera w sieci i najważniejsze technologie internetowe.	Wyjaśnia szczegółowe funkcjonowanie komputera w sieci i najważniejsze technologie internetowe.	Wyjaśnia szczegółowe i kompleksowe funkcjonowanie komputera w sieci i najważniejsze technologie internetowe.
P_U01	Nie potrafi wykorzystywać komputer w zakresie aplikacji biurowych.	Potrafi w stopniu ogólnym wykorzystywać komputer w zakresie aplikacji biurowych.	Potrafi w stopniu szczegółowym wykorzystywać komputer w zakresie aplikacji biurowych.	Potrafi w stopniu kompleksowym wykorzystywać komputer w zakresie aplikacji biurowych.
P_U02	Nie potrafi wykorzystywać komputer w zakresie narzędzi komunikacji internetowej i wyszukiwania informacji w Internecie.	Potrafi w stopniu ogólnym wykorzystywać komputer w zakresie narzędzi komunikacji internetowej i wyszukiwania informacji w Internecie.	Potrafi w stopniu szczegółowym wykorzystywać komputer w zakresie narzędzi komunikacji internetowej i wyszukiwania informacji w Internecie.	Potrafi w stopniu wyczerpującym wykorzystywać komputer w zakresie narzędzi komunikacji internetowej i wyszukiwania informacji w Internecie.
P_K01	Nie wykazuje świadomości wagi technologii informacyjnych we współczesnym świecie.	Wykazuje świadomość wagi technologii informacyjnych we współczesnym świecie.		

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS		
Rodzaj aktywności **ECTS**	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	28 h	16 h
Egzamin/zaliczenie	---	---
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	22 h	34 h
- Przygotowanie eseju	---	---
- Przeprowadzenie badań literaturowych	8 h	12 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, itd.)	---	---
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	11 h	19 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	3 h	3 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**50 h / 2 ECTS**	**50 h / 2 ECTS**

Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	28 h / 1,12 ECTS	16 h / 0,64 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	50 h / 2 ECTS	50 h / 2 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Adam Jaronicki, ABC MS Office, Helion, 2016
- Andrzej Szeląg, Windows 10 PL, Helion, 2015

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Sergiusz Flanczewski, Excel w biurze i nie tylko, Helion, 2011
- Grzegorz Kowalczyk, Word 2010 PL, Helion, 2010
- Szpor G. (red.), Internet publiczne bazy danych i big data, C.H. Beck, Warszawa 2014.

Inne materiały dydaktyczne:

- Materiały prowadzącego.
- Materiały dostępne w sieci.
- Oprogramowanie biurowe Microsoft Office.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE	
KOD PRZEDMIOTU: **O7**	**Cyfrowe kompetencje w nauce i pracy**
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Nie dotyczy**
Rodzaj modułu kształcenia:	**Ogólnouczelniany / do wyboru / kształtujący umiejętności praktyczne**
Punkty ECTS:	**2 ECTS**
Rok / Semestr:	**I / 1**
Osoba koordynująca przedmiot:	**mgr Paweł Bukowski**

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Znajomość obsługi komputera i umiejętność korzystania z zasobów Internetu.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Zaznajomienie studentów z bezpiecznym korzystaniem z Internetu zarówno w edukacji, jak i działalności zawodowej.
C2	Świadome i krytyczne korzystanie z technologii cyfrowych umożliwiających pozyskiwanie informacji, komunikację jak i podstawowe rozwiązywanie problemów we wszystkich aspektach życia.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne				28						**28**
Studia niestacjonarne				16						**16**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Laboratorium	Zadania praktyczne, dyskusja, projekt, sprzęt komputerowy.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	ma wiedzę o nowych mediach komunikacyjnych i ich odpowiedzialności w świecie mediów.	K1P_W05
	Umiejętności:	
P_U01	posiada umiejętności posługiwania się grafiką prezentacyjną, korzysta z usług sieci informatycznych, właściwie dobiera i wykorzystuje źródła informacji	K1P_U01, K1P_U14

P_U02	potrafi posługiwać się programami komputerowymi, bazami danych, aplikacjami, multimedialnymi narzędziami przeznaczonymi do popularyzowania edukacji, kultury i komunikacji medialnej.	K1P_U14
Kompetencje społeczne:		
P_K01	jest gotów do odpowiedzialnego wykorzystania multimediów w działalności zawodowej i podnoszenia jakości edukacji z ich wykorzystaniem	K1P_K03, K1P_K07

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	**Laboratorium:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
Lab1	Wprowadzenie do kompetencji cyfrowych i ich znaczenie w edukacji oraz pracy.	P_W01, P_K01
Lab2	Aplikacje i narzędzia internetowe wykorzystywane w edukacji, komunikacji medialnej i kulturalnej.	P_W01, P_U01, P_U02, P_K01
Lab3	Kreatory stron internetowych, blogów.	P_W01, P_U01, P_U02, P_K01
Lab4	Narzędzia przechowywania i udostępniania dokumentów.	P_W01, P_U01, P_U02, P_K01
Lab5	Serwisy ankiet online, quizów i testów.	P_W01, P_U01, P_U02, P_K01
Lab6	Specjalistyczne bazy danych, katalogi, legalne źródła informacji.	P_W01, P_U01, P_U02, P_K01
Lab7	Problem bezpieczeństwa w sieci i rozwiązywania problemów.	P_W01, P_U01, P_U02, P_K01
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
PW1	Realizacja projektu o określonej tematyce związanej z bezpieczeństwem narodowym oraz przy wykorzystaniu dostępnych narzędzi.	P_U01, P_U02, P_K01
PW2	Przyswojenie materiałów poznanych na zajęciach, wykazanie się aktywnością podczas ćwiczeń. Samodzielne wykonywanie zleconych przez wykładowcę zadań.	P_W01, P_U01, P_U02, P_K01

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Efekty uczenia się	**Metoda weryfikacji**											**Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU**
	Egzamin pisemny	Egzamin ustny	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania/praca samodzielna	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	
P_W01					x						x	Laboratorium
P_U01					x			x			x	Laboratorium
P_U02					x			x			x	Laboratorium
P_K01					x			x			x	Laboratorium

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Ocena niedostateczna** Student nie zna i nie rozumie /nie potrafi/nie jest gotów do:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Ocena bardzo dobra** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_W01	nie ma wiedzy o nowych mediach komunikacyjnych	ma ogólną wiedzę o nowych mediach komunikacyjnych i ich odpowiedzialności w świecie	ma szczegółową wiedzę o nowych mediach komunikacyjnych i ich odpowiedzialności w	ma szczegółową i wyczerpującą wiedzę o nowych mediach komunikacyjnych i ich

	i ich odpowiedzialności w świecie mediów. **Uzyskał mniej niż 50%.**	mediów. **Wiedzę opanował w stopniu dostatecznym (50-59%) / więcej niż dostatecznym (60-69%).**	świecie mediów. **Wiedzę opanował w stopniu dobrym (70-79%) / więcej niż dobrym (80-89%).**	odpowiedzialności w świecie mediów. **Wiedzę opanował w stopniu bardzo dobrym (90% i więcej).**
P_U01	nie posiada umiejętności posługiwania się grafiką prezentacyjną, korzysta z usług sieci informatycznych, właściwie dobiera i wykorzystuje źródła informacji.	posiada umiejętności posługiwania się grafiką prezentacyjną, korzysta z usług sieci informatycznych, właściwie dobiera i wykorzystuje niektóre źródła informacji.	posiada umiejętności posługiwania się grafiką prezentacyjną, korzysta z usług sieci informatycznych, właściwie dobiera i wykorzystuje źródła informacji.	posiada umiejętności innowacyjnego posługiwania się grafiką prezentacyjną, korzysta z usług sieci informatycznych, właściwie dobiera i wykorzystuje źródła informacji.
P_U02	nie potrafi posługiwać się programami komputerowymi, bazami danych, aplikacjami, multimedialnymi narzędziami przeznaczonymi do popularyzowania edukacji, kultury i komunikacji medialnej.	potrafi posługiwać się podstawowymi programami komputerowymi, niektórymi bazami danych, aplikacjami, multimedialnymi narzędziami przeznaczonymi do popularyzowania edukacji, kultury i komunikacji medialnej.	potrafi posługiwać się wybranymi programami komputerowymi, bazami danych, aplikacjami, multimedialnymi narzędziami przeznaczonymi do popularyzowania edukacji, kultury i komunikacji medialnej.	potrafi posługiwać się różnorodnymi programami komputerowymi, bazami danych, aplikacjami, multimedialnymi narzędziami przeznaczonymi do popularyzowania edukacji, kultury i komunikacji medialnej.
P_K01	nie jest gotów do odpowiedzialnego wykorzystania multimediów w działalności zawodowej i podnoszenia jakości edukacji z ich wykorzystaniem.	jest gotów do odpowiedzialnego wykorzystania multimediów w działalności zawodowej i podnoszenia jakości edukacji z ich wykorzystaniem.	jest gotów do odpowiedzialnego wykorzystania multimediów w działalności zawodowej i podnoszenia jakości edukacji z ich wykorzystaniem.	jest gotów do odpowiedzialnego wykorzystania multimediów w działalności zawodowej i podnoszenia jakości edukacji z ich wykorzystaniem.

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności / ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) – SUMA godzin – z punktu II	28 h	16 h
Egzamin/zaliczenie	---	---
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	47 h	59 h
- Przygotowanie projektu	---	---
- Przeprowadzenie badań literaturowych	---	---
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Wykonanie projektu	20 h	20 h
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	17 h	29 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	10 h	10 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75 h / 3 ECTS**	**75 h / 3 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	28 h / 1,12 ECTS	16 h / 0,64 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	50 h / 2 ECTS	50 h / 2 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Gackowski T., *Nowe media*: *wyzwania i ograniczenia*, Oficyna Wydawnicza ASPRA-JR, Warszawa 2013

- Cader A., Współczesne technologie informatyczne - kanon rozwoju społeczeństwa, Wydawnictwo Społecznej Akademii Nauk, Łódź-Warszawa 2017.
- Wojciech Czerski, Gotowość nauczycieli do stosowania nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych, UMCS, 2017
- *Internet: publiczne bazy danych i Big data*, red. Grażyna Szpor, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2014.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Beaird J., Niezawodne zasady web designu: projektowanie spektakularnych witryn internetowych, Wydawnictwo Helion, Gliwice 2015.
- Kompetencje przyszłości w czasach cyfrowej dysrupcji. Studium wyzwań dla Polski w perspektywie roku 2030, www.mwi.pl/uploads/filemanager/publikacje/Kompetencje--przysz%C5%82o%C5%9Bci--w--czasach--cyfrowej--dysrupcji--studium--2019%2C%20final%2C%207.02.2018.pdf.

Inne materiały dydaktyczne:

- Materiały drukowane, case studies.

PRZEDMIOTY PODSTAWOWE I KIERUNKOWE

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE	
KOD PRZEDMIOTU: **P1**	**Filozofia**
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Nie dotyczy**
Rodzaj modułu kształcenia:	**Podstawowy i kierunkowy**
Punkty ECTS:	**2 ECTS**
Rok / Semestr:	**I / 1**
Osoba koordynująca przedmiot:	**dr hab. Grzegorz Ignatowski, prof. SAN**

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Brak wymagań.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Przekazanie studentom wiedzy dotyczącej najważniejszych zagadnień z zakresu historii filozofii.
C2	Ukazanie głównych stanowisk i koncepcji oraz przedstawienie głównych przedstawicieli historii filozofii.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne	14									**14**
Studia niestacjonarne	8									**8**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH	
Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Wykład	Wykład metodą podającą, prezentacja multimedialna, pytania aktywizujące, dyskusja.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Ma wiedzę o kształtowaniu się cywilizacji zachodu. Wie w jaki sposób rozwijała się mentalność społeczna dzięki filozofii. Zna ewolucję myśli o człowieku oraz o społeczeństwie.	K1P_W04, K1P_W05
	Umiejętności:	
P_U01	Potrafi dokonywać analizy zjawisk oraz w sposób refleksyjny je interpretować. Potrafi dostrzegać różnice między ujęciem teoretycznym a jego zastosowaniem. Rozumie mechanizm	K1P_U01,

	powstawania teorii na przykładzie teorii filozoficznych opisujących zarówno świat zjawisk przyrodniczych, społecznych jak i fenomenu jednostki ludzkiej.	K1P_U02
P_U02	Dokonuje analizy zjawisk społecznych w oparciu o wiedzę filozoficzną. Posługuje się dyskursem filozoficznym.	K1P_U02, K1P_U03
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Ma świadomość siebie i swojej wiedzy dzięki umiejętności autorefleksji.	K1P_K02
P_K02	Dostrzega konieczność racjonalnego ujmowania rzeczy i zjawisk.	K1P_K01

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	**Wykład:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
W1	Zagadnienia wprowadzające. Istota filozofii. Jej geneza. Podstawowe nauki filozoficzne: metafizyka, aksjologia. Filozofie szczegółowe. Związek filozofii z naukami społecznymi.	P_W01
W2	Filozofia presokratejska. Joński empiryzm i eleacki racjonalizm.	P_W01, P_U01
W3	Sokratesjańska koncepcja dialogu i człowieka. Antyczne koncepcje szczęścia, społeczeństwa i człowieka.	P_W01, P_U02, P_K02
W4	Filozofia chrześcijańska a kwestia człowieka, państwa i społeczeństwa.	P_W01, P_U02, P_K02
W5	Średniowieczna scholastyka. Tomasz z Akwinu, prawo naturalne, wojna i pojęcie filozofii..	P_W01, P_U01, P_K01
W6	Renesansowe koncepcje człowieka. Makiawelizm a utopie społeczne. Prawo natury.	P_W01, P_U02
W7	Kant i jego metafizyka. Koncepcja etyki autonomicznej oraz jej aktualność.	P_W01, P_U01, P_U02, P_K02
W8	Współczesne koncepcje filozofii społecznej: od renesansu utopii lewicowych do społeczeństwa otwartego. Psychologia i socjologia na rzecz filozofii Tadeusz Kotarbiński i idea człowieka spolegliwego.	P_W01, P_U01, P_K02
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
PW1	Przygotowanie do dyskusji na zajęciach na zadane tematy.	P_W01, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
PW2	Przygotowanie do testu końcowego.	P_W01, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Metoda weryfikacji**											**Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU**
	Egzamin pisemny	Egzamin ustny	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania/praca samodzielna	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	
P_W01			x		x						x	Wykład
P_U01			x		x						x	Wykład
P_U02			x		x						x	Wykład

P_K01			x		x						x	Wykład
P_K02			x		x						x	Wykład

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Ocena niedostateczna** Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Ocena bardzo dobra** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_W01	Nie ma wiedzy o kształtowaniu się cywilizacji zachodu. Nie wie w jaki sposób rozwijała się mentalność społeczna dzięki filozofii. Nie zna ewolucji myśli o człowieku oraz o społeczeństwie.	Ma podstawową wiedzę o kształtowaniu się cywilizacji zachodu. Wie w jaki sposób rozwijała się mentalność społeczna dzięki filozofii. Zna ewolucję myśli o człowieku oraz o społeczeństwie.	Ma szczegółową wiedzę o kształtowaniu się cywilizacji zachodu. Wie w jaki sposób rozwijała się mentalność społeczna dzięki filozofii. Zna ewolucję myśli o człowieku oraz o społeczeństwie.	Ma wyczerpującą wiedzę o kształtowaniu się cywilizacji zachodu. Wie w jaki sposób rozwijała się mentalność społeczna dzięki filozofii. Zna ewolucję myśli o człowieku oraz o społeczeństwie.
P_U01	Nie potrafi dokonywać analizy zjawisk oraz w sposób refleksyjny je interpretować. Nie potrafi dostrzegać różnicy między ujęciem teoretycznym a jego zastosowaniem. Nie rozumie mechanizmu powstawania teorii na przykładzie teorii filozoficznych opisujących zarówno świat zjawisk przyrodniczych, społecznych jak i fenomenu jednostki ludzkiej.	Potrafi dokonywać analizy zjawisk oraz w sposób refleksyjny je interpretować.	Potrafi dokonywać analizy zjawisk oraz w sposób refleksyjny je interpretować. Potrafi dostrzegać różnice między ujęciem teoretycznym a jego zastosowaniem.	Potrafi dokonywać analizy zjawisk oraz w sposób refleksyjny je interpretować. Potrafi dostrzegać różnice między ujęciem teoretycznym a jego zastosowaniem. Rozumie mechanizm powstawania teorii na przykładzie teorii filozoficznych opisujących zarówno świat zjawisk przyrodniczych, społecznych jak i fenomenu jednostki ludzkiej.
P_U02	Nie dokonuje analizy zjawisk społecznych w oparciu o wiedzę filozoficzną. Nie posługuje się dyskursem filozoficznym.	Dokonuje w stopniu ogólnym analizy zjawisk społecznych w oparciu o wiedzę filozoficzną.	Dokonuje w stopniu szczegółowym analizy zjawisk społecznych w oparciu o wiedzę filozoficzną. Posługuje się w stopniu podstawowym dyskursem filozoficznym.	Dokonuje w stopniu kompleksowym analizy zjawisk społecznych w oparciu o wiedzę filozoficzną. Posługuje się w stopniu zaawansowanym dyskursem filozoficznym.
P_K01	Nie ma świadomości siebie i swojej wiedzy dzięki umiejętności autorefleksji.	Ma świadomość siebie i swojej wiedzy dzięki umiejętności autorefleksji.		
P_K02	Nie dostrzega konieczności racjonalnego ujmowania rzeczy i zjawisk.	Dostrzega konieczność racjonalnego ujmowania rzeczy i zjawisk.		

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	14 h	8 h
Egzamin/zaliczenie	---	---
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	36 h	42 h
- Przygotowanie eseju	---	---
- Przeprowadzenie badań literaturowych	6 h	10 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---

- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, itd.)	---	---
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	27 h	29 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	3 h	3 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**50 h / 2 ECTS**	**50 h / 2 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	14 h / 0,56 ECTS	8 h / 0,32 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	---	---
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Tatarkiewicz W., Historia filozofii T. 1-3, PWN, Warszawa 2019.
- Du Bois, W.E.B., Stanford Encyclopedia of Philosophy.
- Rosa R., Zarys polskiej filozofii bezpieczeństwa na tle europejskiej myśli polemologicznej i irenologicznej, Wydaw. Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego, Siedlce 2011.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Laertios D., *Żywoty i poglądy sławnych filozofów*, Biblioteka Klasyków Filozofii, Warszawa 2016.

Inne materiały dydaktyczne:

–

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE	
KOD PRZEDMIOTU: **P2**	**Historia**
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Nie dotyczy**
Rodzaj modułu kształcenia:	**Podstawowy i kierunkowy**
Punkty ECTS:	**3 ECTS**
Rok / Semestr:	**I / 2**
Osoba koordynująca przedmiot:	**Dr hab. Piotr Rozwadowski, prof. SAN**

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Brak wymagań.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Ukazanie wpływu procesów historycznych na przemiany zachodzące w Polsce i na świecie.
C2	Zachęcenie studentów do poszerzania swojej wiedzy historycznej i wykorzystywania jej do działania w życiu publicznym.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne			28							**28**
Studia niestacjonarne			16							**16**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH	
Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Konwersatorium	Prezentacja multimedialna, zajęcia z elementami dyskusji.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Zna w zaawansowanym stopniu zakres historii Polski od X do XX w., zna pojęcia i terminy historyczne oraz najważniejsze fakty z dziejów Polski.	K1P_W06
P_W02	Zna w zaawansowanym stopniu zagadnienia dotyczące kształtowania się instytucji państwa i jego historycznej ewolucji, procesów zmian w rozwoju państwowości polskiej, zna przyczyny oraz skutki sukcesów i porażek państwa polskiego na przestrzeni dziejów.	K1P_W03, K1P_W06
	Umiejętności:	

P_U01	Poprawnie analizuje procesy historyczne, potrafi ocenić przyczyny oraz skutki sukcesów i porażek państwa polskiego.	K1P_U02, K1P_U05
P_U02	Potrafi ocenić wpływ procesów historycznych na przemiany zachodzące w Polsce i na świecie.	K1P_U02, K1P_U05, K1P_U06
P_U03	Potrafi w sposób precyzyjny i spójny wypowiadać się w mowie i na piśmie w języku polskim na tematy dotyczące historii Polski.	K1P_U11
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy z historii Polski dzięki obserwacji zjawisk zachodzących we współczesnym świecie, ma świadomość wpływu procesów historycznych na przemiany zachodzące w Polsce i na świeci.	K1P_K01, K1P_K02
P_K02	Jest gotów do uznawania roli wiedzy w analizie historycznej dla myślenia i działania w życiu publicznym.	K1P_K02, K1P_K03

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	Konwersatorium:	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
KW1	Budowa państwowości polskiej za Piastów – sukcesy i porażki (polityka wewnętrzna i zagraniczna pierwszych Piastów), rozbicie dzielnicowe i jego skutki.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
KW2	Zjednoczenie państwa polskiego w XIII-XIV w.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
KW3	Geneza i znaczenie unii polsko-litewskiej, monarchia Jagiellonów i jej znaczenie na arenie międzynarodowej.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
KW4	Początki parlamentaryzmu polskiego XIV-XVI w.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
KW5	Kryzys I Rzeczpospolitej w XVII w. (kwestie ustrojowe, zagrożenie zewnętrze – wojny z sąsiadami, problem kozacki, kwestie gospodarcze i skarbowo-militarne)	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
KW6	Przyczyny upadku państwa polskiego XVIII w.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
KW7	Sytuacja polityczna, społeczna i gospodarcza ziem polskich pod zaborami.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
KW8	Próby odzyskania niepodległości Polski w XIX i na początku XX wieku (udział w wojnach napoleońskich, powstania narodowe, spraw polska w I wojny światowej).	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
KW9	Odzyskanie niepodległości przez Polskę w 1918. Kształtowanie się granic i terytorium II	P_W01, P_W02,

	Rzeczpospolitej (kwestia granic, walka o ustrój).	P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
KW10	Walka o kształt ustrojowy państwa polskiego w latach 1918-1921. Konstytucja marcowa. Przewrót majowy i jego konsekwencje. Geneza i skutki konstytucji kwietniowej.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
KW11	Klęska wrześniowa i jej przyczyny. Polski rząd na uchodźctwie. Polskie państwo podziemne. Sprawa polska w polityce wielkich mocarstw.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
KW12	Skutki II wojny światowej dla państwa polskiego (polityczne, gospodarcze, społeczne).	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
KW13	Polska po II wojnie światowej (Polska w bloku wschodnim, udział Polski w Układzie Warszawskim, wydarzenie października 1956 r., marca 1968 r. i grudnia 1970 r.).	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
KW14	Polska w latach 80. XX w. Powstanie i działalność Solidarność. Stan wojenny.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
KW15	Odzyskanie suwerenności państwowej przez Polskę w 1989 r.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
PW1	Praca pisemna (esej) na wybrany temat.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
PW2	Przygotowanie do zaliczenia końcowego.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Metoda weryfikacji**											**Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU**
	Egzamin pisemny	Egzamin ustny	Test	Esej i jego prezentacja	Zadania/praca samodzielna	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	
P_W01			x								x	Konwersatorium
P_W02			x								x	Konwersatorium
P_U01				x							x	Konwersatorium
P_U02				x							x	Konwersatorium

P_U03				x							x	Konwersatorium
P_K01										x	x	Konwersatorium
P_K02										x	x	Konwersatorium

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ				
Przedmiotowe efekty uczenia się	**Ocena niedostateczna** Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Ocena bardzo dobra** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_W01	Nie zna zakresu historii Polski od X do XX w., nie zna pojęć i terminów historycznych oraz najważniejszych faktów z dziejów Polski.	Zna w podstawowym stopniu zakres historii Polski od X do XX w., zna elementarne pojęcia i terminy historyczne oraz najważniejsze fakty z dziejów Polski.	Zna w zaawansowanym stopniu zakres historii Polski od X do XX w., zna pojęcia i terminy historyczne oraz najważniejsze fakty z dziejów Polski.	Zna w zaawansowanym stopniu zakres historii Polski od X do XX w., zna i szczegółowo wyjaśnia pojęcia i terminy historyczne oraz najważniejsze fakty z dziejów Polski.
P_W02	Nie zna zagadnień dotyczących kształtowania się instytucji państwa i jego historycznej ewolucji, procesów zmian w rozwoju państwowości polskiej, nie zna przyczyn oraz skutków sukcesów i porażek państwa polskiego na przestrzeni dziejów.	Zna w podstawowym stopniu zagadnienia dotyczące kształtowania się instytucji państwa i jego historycznej ewolucji, procesów zmian w rozwoju państwowości polskiej, zna główne przyczyny oraz skutki sukcesów i porażek państwa polskiego na przestrzeni dziejów.	Zna w zaawansowanym stopniu zagadnienia dotyczące kształtowania się instytucji państwa i jego historycznej ewolucji, procesów zmian w rozwoju państwowości polskiej, zna przyczyny oraz skutki sukcesów i porażek państwa polskiego na przestrzeni dziejów.	Zna w zaawansowanym stopniu i szczegółowo wyjaśnia zagadnienia dotyczące kształtowania się instytucji państwa i jego historycznej ewolucji, procesów zmian w rozwoju państwowości polskiej, zna szczegółowo różnorodne przyczyny oraz skutki sukcesów i porażek państwa polskiego na przestrzeni dziejów.
P_U01	Nie potrafi poprawnie analizować procesów historycznych, nie potrafi ocenić przyczyn oraz skutków sukcesów i porażek państwa polskiego.	Poprawnie analizuje podstawowe procesy historyczne, potrafi ocenić główne przyczyny oraz skutki sukcesów i porażek państwa polskiego.	Poprawnie analizuje procesy historyczne, potrafi ocenić przyczyny oraz skutki sukcesów i porażek państwa polskiego.	Poprawnie i szczegółowo analizuje procesy historyczne, potrafi z uzasadnieniem ocenić różnorodne przyczyny oraz skutki sukcesów i porażek państwa polskiego.
P_U02	Nie potrafi ocenić wpływu procesów historycznych na przemiany zachodzące w Polsce i na świecie.	Potrafi ocenić wpływ podstawowych procesów historycznych na przemiany zachodzące w Polsce i na świecie.	Potrafi ocenić wpływ procesów historycznych na przemiany zachodzące w Polsce i na świecie.	Potrafi ocenić i wyczerpująco interpretować wpływ procesów historycznych na przemiany zachodzące w Polsce i na świecie.
P_U03	Nie potrafi w sposób precyzyjny i spójny wypowiadać się w mowie i w piśmie w języku polskim na tematy dotyczące historii Polski.	Potrafi w sposób poprawny wypowiadać się w mowie i na piśmie w języku polskim na tematy dotyczące historii Polski.	Potrafi w sposób precyzyjny i spójny wypowiadać się w mowie i na piśmie w języku polskim na tematy dotyczące historii Polski.	Potrafi w sposób precyzyjny i spójny wypowiadać się w mowie i na piśmie w języku polskim na tematy dotyczące historii Polski, a także wyczerpująco interpretować zjawiska z tego zakresu.
P_K01	Nie jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy z historii Polski dzięki obserwacji zjawisk zachodzących we współczesnym świecie, ma świadomość wpływu procesów historycznych na przemiany zachodzące w Polsce i na świeci.	Jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy z historii Polski dzięki obserwacji zjawisk zachodzących we współczesnym świecie, ma świadomość wpływu procesów historycznych na przemiany zachodzące w Polsce i na świeci.		
P_K02	Nie jest gotów do uznawania roli wiedzy w analizie historycznej dla myślenia i działania w życiu	Jest gotów do uznawania roli wiedzy w analizie historycznej dla myślenia i działania w życiu publicznym.		

	publicznym.	

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS		
Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	28 h	16 h
Egzamin/zaliczenie	---	---
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	47 h	59 h
- Przygotowanie eseju	15 h	20 h
- Przeprowadzenie badań literaturowych	8 h	12 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, itd.)	---	---
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	19 h	22 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	5 h	5 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75 h / 3 ECTS**	**75 h / 3 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	28 h / 1,12 ECTS	16 h / 0,64 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	---	---
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE
Literatura podstawowa przedmiotu: − Topolski J., *Historia Polski*, Wydawnictwo Poznańskie, Poznań 2015 − Samsonowicz H., *Polska na przestrzeni wieków*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2021.
Literatura uzupełniająca przedmiotu: − Roszkowski W., *Najnowsza historia Polski 1914-2011*, Świata Książki, Warszawa 2011.
Inne materiały dydaktyczne: − mapy, filmy dokumentalne.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE	
KOD PRZEDMIOTU: **P3**	**Geografia bezpieczeństwa**
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk w Łodzi**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Nie dotyczy**
Rodzaj modułu kształcenia:	**Podstawowy i kierunkowy**
Punkty ECTS:	**3 ECTS**
Rok / Semestr:	**I / 2**
Osoba koordynująca przedmiot:	**dr Michał Podgórski**

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Brak wymagań.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Przekazanie wiedzy na temat struktur, instytucji i organizacji bezpieczeństwa międzynarodowego oraz relacji zachodzących między nimi.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne			28							**28**
Studia niestacjonarne			16							**16**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Konwersatorium	Zajęcia z elementami dyskusji, prezentacja multimedialna.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Zna w zaawansowanym stopniu relacje zachodzące pomiędzy bezpieczeństwem narodowym a naukami o polityce i geografii politycznej.	K1P_W01
P_W02	Zna w zaawansowanym stopniu struktury, instytucje i organizacje bezpieczeństwa międzynarodowego oraz relacje zachodzące między nimi.	K1P_W08
P_W03	Zna w zaawansowanym stopniu procesy zmian w strukturach i instytucjach bezpieczeństwa, źródła przebiegu, skale i konsekwencje tych zmian rzutujących na szeroko rozumiane geograficzne środowisko bezpieczeństwa.	K1P_W03, K1P_W08

Umiejętności:		
P_U01	Potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną do analizowania konkretnych procesów i zjawisk charakteryzujących narodowe i międzynarodowe środowisko bezpieczeństwa.	K1P_U02
P_U02	Potrafi analizować przyczyny i przebieg procesów i zjawisk z zakresu bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego, umożliwiających poznanie oraz zrozumienie mechanizmów funkcjonowania narodowych i międzynarodowych instytucji bezpieczeństwa.	K1P_U02, K1P_U05
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest przygotowany do pracy w instytucjach związanych z bezpieczeństwem narodowym i jest gotów do uznawania znaczenie wiedzy z zakresu nauk o bezpieczeństwie w oddziaływaniu na bezpieczeństwo obywateli i państwa.	K1P_K02, K1P_K03

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	Konwersatorium:	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
KW1	Mapa polityczna i geograficzna świata.	P_W01, P_K01,
KW2	Wyjaśnienie problematyki geografii bezpieczeństwa.	P_W01, P_K01,
KW3	Geografia narzędziem badań w zakresie bezpieczeństwa państwa.	P_W01, P_K01,
KW4	Przestrzeń geograficzna jako środowisko bezpieczeństwa.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01,
KW5	Modelowanie przestrzeni bezpieczeństwa.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01,
KW6	Geograficzne uwarunkowania rozwoju państwa.	P_W01, P_W02, P_K01,
KW7	Geograficzne uwarunkowania zagrożeń państwa i społeczności.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
KW8	Zagospodarowanie przestrzenne narzędziem przeciwdziałania zagrożeniom dla bezpieczeństwa państwa.	P_W01, P_W02, P_K01
KW9	Geoprzestrzenna analiza zagrożeń bezpieczeństwa.	P_W01, P_W02
KW10	Geograficzna charakterystyka globalnych problemów bezpieczeństwa światowego.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_K01
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
PW1	Przygotowanie do udziału w dyskusji na zajęciach.	K_U01, K_U02
PW2	Przygotowanie do zaliczenia końcowego.	P_W01, P_W02, P_W03

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	Metoda weryfikacji											Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU
	Egzamin pisemny	Egzamin ustny	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania/praca samodzielna	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	

P_W01			x								x	Konwersatorium
P_W02			x								x	Konwersatorium
P_W03			x								x	Konwersatorium
P_U01										x	x	Konwersatorium
P_U02										x	x	Konwersatorium
P_K01										x	x	Konwersatorium

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Ocena niedostateczna** Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Ocena bardzo dobra** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_W01	Nie zna relacji zachodzących pomiędzy bezpieczeństwem narodowym a naukami o polityce i geografii politycznej.	Zna w elementarnym zakresie relacje zachodzące pomiędzy bezpieczeństwem narodowym a naukami o polityce i geografii politycznej.	Zna w zaawansowanym stopniu relacje zachodzące pomiędzy bezpieczeństwem narodowym a naukami o polityce i geografii politycznej.	Zna w zaawansowanym stopniu i wyczerpująco definiuje relacje zachodzące pomiędzy bezpieczeństwem narodowym naukami a o polityce i geografii politycznej.
P_W02	Nie zna struktury, instytucji i organizacji bezpieczeństwa międzynarodowego oraz relacji zachodzących między nimi.	Zna w elementarnym zakresie struktury, instytucje i organizacje bezpieczeństwa międzynarodowego oraz relacje zachodzące między nimi.	Zna w zaawansowanym stopniu struktury, instytucje i organizacje bezpieczeństwa międzynarodowego oraz relacje zachodzące między nimi.	Zna w zaawansowanym stopniu i wyczerpująco definiuje struktury, instytucje i organizacje bezpieczeństwa międzynarodowego oraz relacje zachodzące między nimi.
P_W03	Nie rozumie procesów zmian w strukturach i instytucjach bezpieczeństwa, źródeł przebiegu, skali i konsekwencji tych zmian rzutujących na szeroko rozumiane geograficzne środowisko bezpieczeństwa.	Zna w podstawowym stopniu procesy zmian w strukturach i instytucjach bezpieczeństwa, źródła przebiegu, skale i konsekwencje tych zmian rzutujących na szeroko rozumiane geograficzne środowisko bezpieczeństwa.	Zna w zaawansowanym stopniu procesy zmian w strukturach i instytucjach bezpieczeństwa, źródła przebiegu, skale i konsekwencje tych zmian rzutujących na szeroko rozumiane geograficzne środowisko bezpieczeństwa.	Zna w zaawansowanym stopniu i wyczerpująco definiuje procesy zmian w strukturach i instytucjach bezpieczeństwa, źródła przebiegu, skale i konsekwencje tych zmian rzutujących na szeroko rozumiane geograficzne środowisko bezpieczeństwa.
P_U01	Nie potrafi wykorzystać wiedzy teoretycznej do analizowania konkretnych procesów i zjawisk charakteryzujących narodowe i międzynarodowe środowisko bezpieczeństwa.	Potrafi w podstawowym zakresie wykorzystać wiedzę teoretyczną do analizowania konkretnych procesów i zjawisk charakteryzujących narodowe i międzynarodowe środowisko bezpieczeństwa.	Potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną do analizowania konkretnych procesów i zjawisk charakteryzujących narodowe i międzynarodowe środowisko bezpieczeństwa.	Potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną do szczegółowego i wyczerpującego analizowania konkretnych procesów i zjawisk charakteryzujących narodowe i międzynarodowe środowisko bezpieczeństwa.
P_U02	Nie potrafi analizować przyczyn i przebiegu procesów i zjawisk z zakresu bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego, umożliwiających poznanie oraz zrozumienie mechanizmów funkcjonowania narodowych i międzynarodowych instytucji bezpieczeństwa.	Potrafi analizować ogólne przyczyny i podstawowy przebieg procesów i zjawisk z zakresu bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego, umożliwiających poznanie oraz zrozumienie mechanizmów funkcjonowania narodowych i międzynarodowych instytucji bezpieczeństwa.	Potrafi analizować przyczyny i przebieg procesów i zjawisk z zakresu bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego, umożliwiających poznanie oraz zrozumienie mechanizmów funkcjonowania narodowych i międzynarodowych instytucji bezpieczeństwa.	Potrafi szczegółowo analizować przyczyny i przebieg procesów i zjawisk z zakresu bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego, umożliwiających poznanie oraz zrozumienie mechanizmów funkcjonowania narodowych i międzynarodowych instytucji bezpieczeństwa.
P_K01	Nie jest przygotowany do pracy w instytucjach	Jest przygotowany do pracy w instytucjach związanych z bezpieczeństwem narodowym i jest gotów do uznawania znaczenie wiedzy z zakresu nauk o bezpieczeństwie w oddziaływaniu na		

	związanych z bezpieczeństwem narodowym i nie jest gotów do uznawania znaczenie wiedzy z zakresu nauk o bezpieczeństwie w oddziaływaniu na bezpieczeństwo obywateli i państwa.	bezpieczeństwo obywateli i państwa.

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	28 h	16 h
Egzamin/zaliczenie	---	---
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	47 h	59 h
- Przygotowanie eseju	---	---
- Przeprowadzenie badań literaturowych	10 h	15 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, itd.)	---	---
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	34 h	41 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	3 h	3 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75 h / 3 ECTS**	**75 h / 3 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	28 h / 1,12 ECTS	16 h / 0,64 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	---	---
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Wróbel A. . Geografia ekonomiczna. Międzynarodowe struktury produkcji i wymiany , Scholar Warszawa 2017;
- Podstawy geografii społeczno-ekonomicznej świata, pod red. Bogusława Luchtera i Jerzego Wrony, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego, Kraków 2018
- Otok S., Geografia polityczna, PWN Warszawa 2012.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Gibas-Krzak D. Geopolityka Bałkanów PWN Warszawa 2021.
- Bartosiak J., Rzeczpospolita między lądem a morzem. O wojnie i pokoju, Warszawa 2018.

Inne materiały dydaktyczne:

- Materiały audiowizualne.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE	
KOD PRZEDMIOTU: **P4**	**Ekonomia (mikro i makro)**
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Nie dotyczy**
Rodzaj modułu kształcenia:	**Podstawowy i kierunkowy**
Punkty ECTS:	**5 ECTS**
Rok / Semestr:	**I / 2**
Osoba koordynująca przedmiot:	**dr hab. Halina Sobocka-Szczapa prof. SAN**

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Brak wymagań.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Zapoznanie z ogólnymi zasadami tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości.
C2	Poznanie zasad funkcjonowania współczesnej gospodarki rynkowej w skali mikro i makro.
C3	Umiejętność opisu i interpretacji procesów gospodarczych.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne	28	28							2	**58**
Studia niestacjonarne	16	16							2	**34**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Wykład	Wykład z elementami dyskusji.
Ćwiczenia	Dyskusja, praca w grupach, prezentacja multimedialna, studium przypadku, ćwiczenia pisemne, pytania / zadania problemowe.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Zna zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości, wykorzystującej wiedzę z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów.	K1P_W01, K1P_W14

P_W02	Wyjaśnia kluczowe problemy, zjawiska związane z podejmowaniem decyzji ekonomicznych w przedsiębiorstwie.	K1P_W04, K1P_W14
Umiejętności:		
P_U01	Potrafi dokonać analizy i interpretacji zjawisk społecznych, analizując ich powiązania z obszarami wiedzy z dziedziny nauk społecznych oraz z zakresu bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego.	K1P_U01, K1P_U02
P_U02	Potrafi w sposób precyzyjny i spójny wypowiadać się w mowie i na piśmie w języku polskim na tematy dotyczące problematyki z dziedziny nauk społecznych.	K1P_U11
P_U03	Stosuje narzędzia analizy ekonomicznej w rozważaniu różnych wariantów decyzji ekonomicznych	K1P_U02
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności oraz jest gotów do ciągłego samokształcenia na różnych poziomach edukacyjnych i rozwoju swojej osobowości.	K1P_K01, K1P_K02
P_K02	Jest gotów do wypełniania zobowiązań społecznych i współorganizacji działań na rzecz środowiska lokalnego w zakresie projektów społecznych.	K1P_K03
P_K03	Jest gotów do myślenia i działania przedsiębiorczego.	K1P_K07

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	Wykład:	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
W1	Przedmiot ekonomii. Konkurencja doskonała.	P_W01, P_U01
W2	Popyt, podaż, rynek.	P_W02, P_U01, P_U02, P_U03, P_K03
W3	Przedsiębiorstwo i jego funkcje w gospodarce.	P_W02, P_U01, P_U02, P_U03, P_K03
W4	Przedsiębiorstwo w różnych formach rynku.	P_W02, P_U01, P_U02, P_U03
W5	Rynki czynników produkcji.	P_W01, P_U01, P_U02, P_U03
W6	Teoria zachowań konsumenckich.	P_U01, P_U02, P_U03, P_K03
W7	Teoria makroekonomii: ogólna charakterystyka makroekonomii, związki makroekonomii z praktyką, makroekonomia a główne nurty współczesnej myśli ekonomicznej.	P_W01, P_U01, P_U02, P_U03
W8	Gospodarka narodowa jako obszar praktyki makroekonomicznej: istota i charakter gospodarki narodowej jako podmiotu makroekonomicznego, istota i charakter gospodarki narodowej jako obszaru praktyki makroekonomicznej, gospodarka narodowa wobec wstrząsów i kryzysów gospodarczych.	P_W01, P_U01, P_U02, P_U03
W9	Rola państwa w gospodarce.	P_W01, P_U01, P_U02, P_U03
W10	Zatrudnienie i bezrobocie – jako problem makroekonomiczny. Charakterystyka zatrudnienia, identyfikacja bezrobocia, teorie zatrudnienia i bezrobocia, rola państwa na rynku pracy.	P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K03
W11	Wzrost i rozwój gospodarczy. Czynniki i bariery wzrostu oraz rozwoju gospodarczego. Identyfikacja istoty i systematyka czynników wzrostu i rozwoju gospodarczego. Charakterystyka czynników wzrostu i rozwoju gospodarczego. Istota oraz charakterystyka	P_W01, P_U01, P_U02, P_U03

	barier wzrostu i rozwoju gospodarczego oraz wynikających z nich zagrożeń. Cykl koniunkturalny i jego fazy. Rodzaje cyklu koniunkturalnego.	
W12	Koniunktura w gospodarce rynkowej. Istota koniunktury gospodarczej w gospodarce rynkowej. Istota i podstawowe problemy oceny koniunktury gospodarczej. Główne problemy kształtowania polityki koniunktury gospodarczej. Istota i podstawowe problemy koniunktury gospodarczej. Pojęcie koniunktury gospodarczej i jego wyznaczniki w gospodarce rynkowej. Koniunktura gospodarcza jako obraz aktywności gospodarczej. Metody i sposoby identyfikacji koniunktury gospodarczej. Ocena koniunktury gospodarczej.	P_W01, P_U01, P_U02, P_U03
W13	Inflacja – jako problem makroekonomiczny. Identyfikacja zjawiska inflacji, inflacja a inne problemy makroekonomiczne, teorie inflacji, polityka antyinflacyjna państwa.	P_W01, P_U01, P_U02, P_U03
W14	Budżet i polityka fiskalna. Podatki i ich rola w gospodarce.	P_W01, P_U01, P_U02, P_U03
W15	System bankowy i jego znaczenie dla funkcjonowania państwa w ramach gospodarki rynkowej.	P_W01, P_U01, P_U02, P_U03
Lp.	**Ćwiczenia:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
Ćw1	Konkurencja doskonała.	P_W02, P_U01, P_U02, P_U03, P_K02
Ćw2	Popyt, podaż, rynek.	P_W02, P_U01, P_U02, P_U03, P_K02
Ćw3	Funkcja produkcji. Producenci i konsumenci na rynku.	P_W02, P_U01, P_U02, P_U03, P_K02
Ćw4	Równowaga makroekonomiczna – istota i warunki kształtowania. Istota i rodzaje równowagi ekonomicznej. Równowaga na podstawowych rynkach. Polityka równowagi ekonomicznej.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_U03, P_K02
Ćw5	Wzrost i rozwój gospodarczy. Czynniki i bariery wzrostu oraz rozwoju gospodarczego. Identyfikacja istoty i systematyka czynników wzrostu i rozwoju gospodarczego. Charakterystyka czynników wzrostu i rozwoju gospodarczego. Istota oraz charakterystyka barier wzrostu i rozwoju gospodarczego oraz wynikających z nich zagrożeń.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_U03, P_K02
Ćw6	Koniunktura w gospodarce rynkowej. Istota koniunktury gospodarczej w gospodarce rynkowej. Istota i podstawowe problemy oceny koniunktury gospodarczej. Główne problemy kształtowania polityki koniunktury gospodarczej. Istota i podstawowe problemy koniunktury gospodarczej. Pojęcie koniunktury gospodarczej i jego wyznaczniki w gospodarce rynkowej. Koniunktura gospodarcza jako obraz aktywności gospodarczej. Cykl koniunkturalny i jego fazy. Rodzaje cyklu koniunkturalnego. Metody i sposoby identyfikacji koniunktury gospodarczej. Ocena koniunktury gospodarczej.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_U03, P_K02
Ćw7	Popyt i podaż na makroekonomicznym rynku pracy. Istota popytowej strony rynku pracy. Istota podażowej strony rynku pracy. Charakterystyka rynku pracy a mechanizmy rynkowe.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02, P_K03
Ćw8	Inflacja – jako problem makroekonomiczny. Identyfikacja zjawiska inflacji, inflacja a inne problemy makroekonomiczne, teorie inflacji, polityka antyinflacyjna państwa.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_U03, P_K02
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
PW1	Przygotowanie do udziału w dyskusji na zajęciach na zadane tematy.	P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02, P_K03

PW2	Przygotowanie do wykonania zadania grupowego z wybranej tematyki.	P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02, P_K03
PW3	Przygotowanie do egzaminu końcowego.	P_W01, P_W02

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Metoda weryfikacji**											**Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU**
	Egzamin pisemny	Egzamin ustny	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	
P_W01	x											Wykład
P_W02	x											Wykład
P_U01			x		x						x	Ćwiczenia
P_U02			x		x						x	Ćwiczenia
P_U03			x		x						x	Ćwiczenia
P_K01											x	Ćwiczenia
P_K02											x	Ćwiczenia
P_K03											x	Ćwiczenia

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Ocena niedostateczna** Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Ocena bardzo dobra** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_W01	Nie zna zasad tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości, wykorzystującej wiedzę z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów.	Zna podstawowe zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości, wykorzystującej wiedzę z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów.	Zna zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości, wykorzystującej wiedzę z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów.	Zna szczegółowo zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości, wykorzystującej wiedzę z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów.
P_W02	Nie rozumie kluczowych problemów, zjawisk związanych z podejmowaniem decyzji ekonomicznych w przedsiębiorstwie.	Wyjaśnia podstawowe problemy, zjawiska związane z podejmowaniem decyzji ekonomicznych w przedsiębiorstwie.	Wyjaśnia kluczowe problemy, zjawiska związane z podejmowaniem decyzji ekonomicznych w przedsiębiorstwie.	Wyjaśnia szczegółowo i wyczerpująco kluczowe problemy, zjawiska związane z podejmowaniem decyzji ekonomicznych w przedsiębiorstwie.
P_U01	Nie potrafi dokonać analizy i interpretacji zjawisk społecznych, analizując ich powiązania z obszarami wiedzy z dziedziny nauk społecznych oraz z zakresu bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego.	Potrafi dokonać analizy i interpretacji niektórych zjawisk społecznych, analizując ich powiązania z obszarami wiedzy z dziedziny nauk społecznych oraz z zakresu bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego.	Potrafi dokonać analizy i interpretacji większości zjawisk społecznych, analizując ich powiązania z obszarami wiedzy z dziedziny nauk społecznych oraz z zakresu bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego.	Potrafi dokonać kompleksowej analizy i interpretacji zjawisk społecznych, analizując ich powiązania z obszarami wiedzy z dziedziny nauk społecznych oraz z zakresu bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego. Samodzielnie proponuje możliwe sposoby rozwiązywania zdiagnozowanych kwestii i

				problemów.
P_U02	Nie potrafi w sposób precyzyjny i spójny wypowiadać się w mowie i w piśmie w języku polskim na tematy dotyczące problematyki z dziedziny nauk społecznych.	Potrafi w sposób poprawny wypowiadać się w mowie i na piśmie w języku polskim na tematy dotyczące problematyki z dziedziny nauk społecznych.	Potrafi w sposób precyzyjny i spójny wypowiadać się w mowie i na piśmie w języku polskim na tematy dotyczące problematyki z dziedziny nauk społecznych.	Potrafi w sposób precyzyjny i spójny wypowiadać się w mowie i na piśmie w języku polskim na tematy dotyczące problematyki z dziedziny nauk społecznych, a także potrafi wyjaśnić poddane analizie tematy.
P_U03	Nie potrafi stosować narzędzi analizy ekonomicznej w rozważaniu różnych wariantów decyzji ekonomicznych	Stosuje podstawowe narzędzia analizy ekonomicznej w rozważaniu różnych wariantów decyzji ekonomicznych	Stosuje narzędzia analizy ekonomicznej w rozważaniu różnych wariantów decyzji ekonomicznych	Stosuje różnorodne narzędzia analizy ekonomicznej w rozważaniu różnych wariantów decyzji ekonomicznych. Samodzielnie proponuje możliwe rozwiązywania i decyzje.
P_K01	Nie ma świadomości poziomu swojej wiedzy i umiejętności oraz nie jest gotów do ciągłego samokształcenia na różnych poziomach edukacyjnych i rozwoju swojej osobowości.	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności oraz jest gotów do ciągłego samokształcenia na różnych poziomach edukacyjnych i rozwoju swojej osobowości.		
P_K02	Nie jest gotów do wypełniania zobowiązań społecznych i współorganizacji działań na rzecz środowiska lokalnego w zakresie projektów społecznych.	Jest gotów do wypełniania zobowiązań społecznych i współorganizacji działań na rzecz środowiska lokalnego w zakresie projektów społecznych.		
P_K03	Nie jest gotów do myślenia i działania przedsiębiorczego.	Jest gotów do myślenia i działania przedsiębiorczego.		

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	56 h	32 h
Egzamin/zaliczenie	2 h	2 h
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	67 h	91 h
- Przygotowanie eseju	---	---
- Przeprowadzenie badań literaturowych	15 h	20 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, itd.)	---	---
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	42 h	61 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	10 h	10 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**125 h / 5 ECTS**	**125 h / 5 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	58 h / 2,32 ECTS	34 h / 1,36 ECTS

Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	---	---
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Milewski R., (red.), *Podstawy ekonomii*, PWN, Warszawa 2018.
- Nojewska E., *Wprowadzenie do ekonomii*, WSiP, Warszawa 2021.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Makroekonomia Krugman Paul , Wells RobinPWB 2020.
- Skodlarski J., Historia gospodarcza, PWN, Warszawa 2012.

Inne materiały dydaktyczne:

- Pakiet ekonometryczny GRETL.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE	
KOD PRZEDMIOTU: **P5**	**Wiedza o państwie i prawie**
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Nie dotyczy**
Rodzaj modułu kształcenia:	**Podstawowy i kierunkowy**
Punkty ECTS:	**5 ECTS**
Rok / Semestr:	**I / 1**
Osoba koordynująca przedmiot:	**Dr Marcin Fiedukowicz**

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Brak wymagań.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Przekazanie wiedzy z zakresu nauki o państwie i prawie, struktur i instytucji państwa oraz relacji między nimi.
C2	Przygotowuje do dyskusji na temat problemów w funkcjonowaniu państwa i zagrożeń dla współczesnej demokracji.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne	28	28							2	**58**
Studia niestacjonarne	16	16							2	**34**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Wykład	Wykład z elementami dyskusji
Ćwiczenia	Dyskusja, analiza tekstów źródłowych, praca z filmem

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Zna w zaawansowanym stopniu terminy i pojęcia z zakresu nauki o państwie i prawie, posiada wiedzę na temat norm i reguł prawnych obowiązujących w państwie.	K1P_W02, K1P_W04
P_W02	Zna w zaawansowanym stopniu struktury i instytucje państwa oraz relacje zachodzące między nimi.	K1P_W02
P_W03	Ma wiedzę o kształtowaniu się i zmianach zachodzących we współczesnych państwach i ich systemach prawnych oraz o ich rozwoju historycznym.	K1P_W02, K1P_W04

Umiejętności:		
P_U01	Potrafi dokonać analizy i zinterpretować relacje pomiędzy poszczególnymi instytucjami państwa, państwem i obywatelem.	K1P_U01, K1P_U05, K1P_U08
P_U02	Potrafi ocenić kluczowe problemy w funkcjonowaniu państwa i wskazać zagrożenia dla współczesnej demokracji.	K1P_U01, K1P_U05, K1P_U08
P_U03	Potrafi analizować zjawiska zachodzące w organizacji i funkcjonowaniu współczesnych państw, oceniać procesy społeczne pod kątem ich wpływu na potencjał państwa.	K1P_U01, K1P_U05, K1P_U08
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, jest gotów do nieustannego podnoszenia swojej wiedzy na temat nowych zjawisk w życiu państwa.	K1P_K01, K1P_K02
P_K02	Jest gotów do uznawania roli wiedzy w praktyce obywatelskiego działania.	K1P_K02

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	Wykład:	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
W1	Geneza państwa – rozwój teorii o pochodzeniu państwa od starożytności do współczesności.	P_W01, P_W03
W2	Pojęcie demokracji. Współczesne zagrożenia dla demokracji	P_W01, P_W03, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
W3	Państwo a naród. Pojęcie narodu. Państwo narodowe i jego przemiany.	P_W01, P_W03, P_K01
W4	Państwo a partie polityczne. Rola i funkcji partii politycznych oraz grupy interesu w państwie.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02
W5	Elity polityczne i opinia publiczna.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
W6	Państwo a Kościół. Stosunki między państwem i Kościołem. Państwo świecki i wyznaniowe.	P_W01, P_W02, P_U01, P_K01
W7	Rola i znaczenie samorządu terytorialnego we współczesnym świecie	P_W01, P_W02, P_U01, P_K02
W8	Ewolucja państwa we współczesnym świecie.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U03, P_K01
W9	Konstytucja – pojęcie, rodzaje, rola i znaczenie ustawy zasadniczej.	P_W01, P_W02
W10	Geneza prawa. Źródła powstania i poznania prawa. Podstawowe formy działalności prawotwórczej.	P_W01, P_W02
W11	Podstawowe czynniki wpływające na przestrzeganie prawa.	P_W01, P_U02
W12	Pojęcia stosowania prawa. Typy i fazy stosowania prawa.	P_W01, P_W02
W13	Idea sprawiedliwości w funkcjonowaniu państwa i prawa.	P_W01, P_W03, P_U01, P_U03, P_K01
W14	Prawo jako zjawisko polityczne. Związki państwa i prawa.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01

W15	Demokratyczne państwo prawne.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01
Lp.	**Ćwiczenia:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
Ćw1	Definicja państwa i jej części składowe: terytorium, ludność, władza. Funkcje i kompetencje władzy państwowej	P_W01, P_U02
Ćw2	Cele, funkcje i zadania państwa.	P_W01, P_W03, P_U02, P_K01, P_K02
Ćw3	Typy i formy państw.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U02
Ćw4	Organy państwowe i ich klasyfikacja.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02
Ćw5	Trójpodział władzy i jego ewolucja.	P_W01, P_W03
Ćw6	Główne zasady ustrojowe Rzeczpospolitej.	P_W01, P_W02, P_U01, P_K02
Ćw7	Władza ustawodawcza – struktura, organizacja, funkcje i zadania parlamentu.	P_W01, P_W02, P_U01, P_K01
Ćw8	Władza wykonawcza – funkcje i rola głowy państwa, premiera i ministrów.	P_W01, P_W02, P_U01, P_K01
Ćw9	Organy władzy sądowniczej w Polsce.	P_W01, P_W02
Ćw10	Struktura, zadania i rola samorządu terytorialnego w Polsce.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_U03, P_K02
Ćw11	Systemy prawa i jego cechy.	P_W01, P_W03
Ćw12	System źródeł prawa Rzeczpospolitej Polskiej.	P_W01, P_U01
Ćw13	Akt normatywny i jego budowa. Norma i przepis prawny.	P_W01
Ćw14	Pojęcie stosunku prawnego. Podmiot i przedmiot stosunku prawnego.	P_W01
Ćw15	Prawa i obowiązki obywatela.	P_W01, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
PW1	Przygotowanie do dyskusji/wypowiedzi ustnej na zajęciach.	P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
PW2	Przygotowanie do egzaminu końcowego.	P_W01, P_W02, P_W03
VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ		
Przedmi	**Metoda weryfikacji**	**Metoda zajęć,**

otowe efekty uczenia się	Egzamin pisemny	Egzamin ustny	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania/praca samodzielna	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	w ramach której weryfikowany jest EU
P_W01	x											Wykład
P_W02	x											Wykład
P_W03	x											Wykład
P_U01									x		x	Ćwiczenia
P_U02									x		x	Ćwiczenia
P_U03									x		x	Ćwiczenia
P_K01									x		x	Ćwiczenia
P_K02									x		x	Ćwiczenia

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Ocena niedostateczna** Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Ocena bardzo dobra** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_W01	Nie zna w terminów i pojęć z zakresu nauki o państwie i prawie, nie posiada wiedzy na temat norm i reguł prawnych obowiązujących w państwie.	Zna podstawowe terminy i pojęcia z zakresu nauki o państwie i prawie, posiada wiedzę na temat norm i reguł prawnych obowiązujących w państwie.	Zna w zaawansowanym stopniu terminy i pojęcia z zakresu nauki o państwie i prawie, posiada wiedzę na temat norm i reguł prawnych obowiązujących w państwie.	Zna w zaawansowanym stopniu terminy i pojęcia z zakresu nauki o państwie i prawie, posiada bogatą wiedzę na temat norm i reguł prawnych obowiązujących w państwie i rozumie szczegółowo ich zastosowanie.
P_W02	Nie zna struktur i instytucji państwa oraz relacji zachodzących między nimi.	Zna podstawowe struktury i instytucje państwa oraz relacje zachodzące między nimi.	Zna w zaawansowanym stopniu struktury i instytucje państwa oraz relacje zachodzące między nimi.	Zna w zaawansowanym stopniu struktury i instytucje państwa oraz relacje zachodzące między nimi oraz posiada wyczerpującą wiedzę na temat ich funkcjonowania.
P_W03	Nie ma wiedzy o kształtowaniu się i zmianach zachodzących we współczesnych państwach i ich systemach prawnych oraz o ich rozwoju historycznym.	Ma podstawową wiedzę o kształtowaniu się i zmianach zachodzących we współczesnych państwach i ich systemach prawnych oraz o ich rozwoju historycznym.	Ma wiedzę o kształtowaniu się i zmianach zachodzących we współczesnych państwach i ich systemach prawnych oraz o ich rozwoju historycznym.	Ma szczegółową i wyczerpującą wiedzę o kształtowaniu się i zmianach zachodzących we współczesnych państwach i ich systemach prawnych oraz o ich rozwoju historycznym.
P_U01	Nie potrafi dokonać analizy i zinterpretować relacji pomiędzy poszczególnymi instytucjami państwa, państwem i obywatelem.	Potrafi dokonać podstawowej analizy i ogólnie zinterpretować relacje pomiędzy poszczególnymi instytucjami państwa, państwem i obywatelem.	Potrafi dokonać analizy i zinterpretować relacje pomiędzy poszczególnymi instytucjami państwa, państwem i obywatelem.	Potrafi dokonać wyczerpującej analizy i trafnie zinterpretować relacje pomiędzy poszczególnymi instytucjami państwa, państwem i obywatelem.
P_U02	Nie potrafi ocenić kluczowych problemów w funkcjonowaniu państwa i nie potrafi wskazać zagrożenia dla współczesnej demokracji.	Potrafi ocenić niektóre kluczowe problemy w funkcjonowaniu państwa i wskazać zagrożenia dla współczesnej demokracji.	Potrafi ocenić kluczowe problemy w funkcjonowaniu państwa i wskazać zagrożenia dla współczesnej demokracji.	Potrafi kompleksowo ocenić kluczowe problemy w funkcjonowaniu państwa i wskazać szczegółowo zagrożenia dla współczesnej demokracji.
P_U03	Nie potrafi analizować zjawisk zachodzących w	Potrafi analizować podstawowe zjawiska	Potrafi analizować większość zjawisk	Potrafi wnikliwie analizować zjawiska zachodzące w

	organizacji i funkcjonowaniu współczesnych państw, nie potrafi oceniać procesów społecznych pod kątem ich wpływu na potencjał państwa.	zachodzące w organizacji i funkcjonowaniu współczesnych państw, oceniać procesy społeczne pod kątem ich wpływu na potencjał państwa.	zachodzących w organizacji i funkcjonowaniu współczesnych państw, oceniać procesy społeczne pod kątem ich wpływu na potencjał państwa.	organizacji i funkcjonowaniu współczesnych państw, trafnie i wyczerpująco oceniać procesy społeczne pod kątem ich wpływu na potencjał państwa.
P_K01	Nie ma świadomości poziomu swojej wiedzy i umiejętności, nie jest gotów do nieustannego podnoszenia swojej wiedzy na temat nowych zjawisk w życiu państwa.	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, jest gotów do nieustannego podnoszenia swojej wiedzy na temat nowych zjawisk w życiu państwa.		
P_K02	Nie jest gotów do uznawania roli wiedzy w praktyce obywatelskiego działania.	Jest gotów do uznawania roli wiedzy w praktyce obywatelskiego działania.		

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	56 h	32 h
Egzamin/zaliczenie	2 h	2 h
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	67 h	91 h
- Przygotowanie eseju	---	---
- Przeprowadzenie badań literaturowych	10 h	28 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, itd.)	---	---
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	51 h	57 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	6 h	6 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**125 h / 5 ECTS**	**125 h / 5 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	58 h / 2,32 ECTS	34 h / 1,36 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	---	---
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Kompendium wiedzy o społeczeństwie, państwie i prawie, red. nauk. Marzena Kordela. PWN, Warszawa 2011.
- Sagan S., Serzhanova V., Nauka o państwie współczesnym, LexisNexis Polska, wyd. 2 rozsz., Warszawa 2011.
- Winczorek P., Nauka o państwie, „Liber", Warszawa 2011.
- Kuciński J., Nauka o państwie i prawie, AlmaMer Wyższa Szkoła Ekonomiczna, Warszawa 2013
- Konstytucja RP z 2 kwietnia 1997 r.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Chauvin T., Stawecki T., Winczorek P., Wstęp do prawoznawstwa, Wydawnictwo C. H. Beck, Warszawa 2013.

Inne materiały dydaktyczne:

- Materiały audiowizualne.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE	
KOD PRZEDMIOTU: **P6**	**Administracja**
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Nie dotyczy**
Rodzaj modułu kształcenia:	**Podstawowy i kierunkowy / kształtujący umiejętności praktyczne**
Punkty ECTS:	**5 ECTS**
Rok / Semestr:	**I / 2**
Osoba koordynująca przedmiot:	**dr Marcin Fiedukowicz**

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Znajomość podstawowych zagadnień poruszanych w ramach przedmiotu: Wiedza o państwie i prawie.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Przekazanie podstawowej wiedzy o istocie i roli administracji publicznej, jej relacjach z prawem, społeczeństwem, o obszarach zainteresowań nauki o administracji publicznej.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne	28	28							2	**58**
Studia niestacjonarne	16	16							2	**34**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Wykład	Wykład z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych.
Ćwiczenia	Przygotowywanie przez studentów prezentacje /case study/, referatów. Ćwiczenia pisemne, pytania - zadania problemowe. Dyskusja ze studentami mająca na celu praktyczne sprawdzenie zdobytej podczas wykładów wiedzy. Praca w grupach oraz indywidualna studentów.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Student w zaawansowanym stopniu zna relacje zachodzące pomiędzy bezpieczeństwem narodowym a naukami o polityce i administracji, naukami o zarządzaniu i jakości.	K1P_W01, K1P_W02
P_W02	Student w zaawansowanym stopniu zna struktury i instytucje państwowe, a w tym z zakresu	K1P_W03

	bezpieczeństwa narodowego oraz relacje zachodzące między nimi.	
P_W03	Student zna w zaawansowanym stopniu ogólny charakter więzi zachodzących w obszarze bezpieczeństwa narodowego, polityki, zarządzania, administracji i ekonomii.	K1P_W01, K1P_W04
P_W04	Student ma wiedzę o człowieku, jego roli i miejscu w strukturach społecznych i zasadach ich funkcjonowania, a także o procesach komunikowania interpersonalnego i społecznego w obszarze bezpieczeństwa, polityki, zarządzania i administracji.	K1P_W05
Umiejętności:		
P_U01	Student potrafi poddawać analizie konstytucyjne zasady ustrojowe wyznaczające miejsce administracji publicznej w strukturze państwa prawnego.	K1P_U01, K1P_U07
P_U02	Student umie analizować i opisywać ewolucję różnorodnych modeli organizacyjnych administracji publicznej. Student umie poddawać analizie i wskazywać zalety tych modeli administracji publicznej w których następuje efektywnie i skutecznie działanie ich struktur wewnętrznych.	K1P_U01, K1P_U04
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Student jest gotów do ciągłego doskonalenia zawodowego, a zwłaszcza śledzenia zmian legislacyjnych w regulacjach dotyczących funkcjonowania administracji publicznej.	K1P_K01
P_K02	Student jest gotów do przestrzegania zasad etyki w funkcjonowaniu administracji.	K1P_K05

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	Wykład:	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
W1	Pojęcia podstawowe (rządzenie publiczne, administracja publiczna i zarządzanie publiczne, funkcje administracyjne i funkcje zarządzania publicznego).	P_W01, P_W02, P_W03, P_W04, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
W2	Organizacja administracji publicznej (system administracji publicznej, rodzaje administracji publicznej, podział zadań i kompetencji pomiędzy elementami systemu administracji).	P_W01, P_W02, P_W03, P_W04, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
W3	Czynniki kształtujące administrację publiczną (ustrój państwa a model organizacji publicznej, rola prawa w administracji publicznej, rola norm moralnych, obyczajowych, technicznych w administracji publicznej, racjonalizacja działań i postęp techniczny w administracji publicznej).	P_W01, P_W02, P_W03, P_W04, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
W4	Główne sfery działania administracji publicznej (administracja porządkowo-reglamentacyjna (policyjna), administracja świadcząca (usługi publiczne), wykonywanie uprawnień właścicielskich, zarządzanie rozwojem).	P_W01, P_W02, P_W03, P_W04, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
W5	Działania administracji publicznej (decyzja, doradztwo).	P_W01, P_W02, P_W03, P_W04, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
W6	Działania administracji publicznej (planowanie, wykonanie).	P_W01, P_W02, P_W03, P_W04, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
W7	Kontrola i nadzór działalności administracji publicznej (istota i podstawowe zasady kontroli, kryteria kontroli, sankcje w systemie kontroli, kontrola wewnętrzna).	P_W01, P_W02, P_W03, P_W04, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02

W8	Kierownictwo w administracji publicznej. Kadry w administracji publicznej (istota kierownictwa, dobór i rotacja kadr kierowniczych, organizacja pracy kierownika – rola sekretariatu, status prawny pracownika administracji publicznej).	P_W01, P_W02, P_W03, P_W04, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
W9	Zarządzanie zasobami w administracji publicznej (funkcje zarządzania personelem i zarządzania zasobami ludzkimi, zarządzanie informacją i wiedzą, zarządzanie zasobami materialnymi organizacji, zarządzanie zasobami finansowymi organizacji).	P_W01, P_W02, P_W03, P_W04, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
W10	Reformy i usprawnienia w administracji publicznej.	P_W01, P_W02, P_W03, P_W04, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
Lp.	**Ćwiczenia:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
Ćw1	Geneza nauki administracji, nauka administracji a dyscypliny pokrewne. Administracja publiczna i zarządzanie publiczne. Aspekty organizacyjne i strukturalne procesów administrowania.	P_W01, P_W02, P_W03, P_W04, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
Ćw2	Metody i formy działania administracji (prawne formy działania administracji publicznej, a formy działania administracji, pojęcie i znaczenie urzędu, zasady etyki dobrej administracji	P_W01, P_W02, P_W03, P_W04, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
Ćw3	Modele zarządzania publicznego (model angielski, francuski, niemiecki, szwedzki, amerykański, hiszpański).	P_W01, P_W02, P_W03, P_W04, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
Ćw4	Struktura administracji rządowej w RP (administracja centralna, administracja terytorialna, podział zadań i kompetencji).	P_W01, P_W02, P_W03, P_W04, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
Ćw5	Zadania i usługi realizowane przez gminę, powiat, województwo w zakresie administracji publicznej.	P_W01, P_W02, P_W03, P_W04, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
Ćw6	Organizacja stanowiska pracy w administracji (zasady ustalania zadań i obowiązków, organizacja zespołu pracowniczego - aspekt techniczny i osobowy).	P_W01, P_W02, P_W03, P_W04, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
Ćw7	Zarządzanie potencjałem społecznym w administracji publicznej (zasady kierowania zespołami osobowymi, współpraca kierownika z podwładnymi, rekrutacja i dobór, źródła rekrutacji, szkolenie i doskonalenie zawodowe, system ocen pracowników).	P_W01, P_W02, P_W03, P_W04, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
Ćw8	Komunikacja w organach administracji publicznej (komunikacja pionowa i pozioma, klient zewnętrzny i wewnętrzny, obsługa klienta).	P_W01, P_W02, P_W03, P_W04, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
Ćw9	Zarządzanie przez jakość w administracji publicznej (jakość usług, polityka jakości urzędów administracji publicznej, metody, narzędzia i techniki pomiaru jakości).	P_W01, P_W02, P_W03, P_W04, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
Ćw10	Administracja a społeczeństwo obywatelskie.	P_W01, P_W02, P_W03, P_W04,

		P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
PW1	Przygotowanie do dyskusji/ wypowiedzi ustnej/ prezentacji na zajęciach.	P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
PW2	Przygotowanie do egzaminu końcowego.	P_W01, P_W02, P_W03, P_W04

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Metoda weryfikacji**											**Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU**
	Egzamin pisemny	Egzamin ustny	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania/praca samodzielna	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	
P_W01	x											Wykład
P_W02	x											Wykład
P_W03	x											Wykład
P_W04	x											Wykład
P_U01								x			x	Ćwiczenia
P_U02								x			x	Ćwiczenia
P_K01											x	Ćwiczenia
P_K02											x	Ćwiczenia

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Ocena niedostateczna** Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Ocena bardzo dobra** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_W01	Student nie zna relacji zachodzących pomiędzy bezpieczeństwem narodowym a naukami o polityce i administracji, naukami o zarządzaniu i jakości.	Student w podstawowym stopniu zna relacje zachodzące pomiędzy bezpieczeństwem narodowym a naukami o polityce i administracji, naukami o zarządzaniu i jakości.	Student w zaawansowanym stopniu zna relacje zachodzące pomiędzy bezpieczeństwem narodowym a naukami o polityce i administracji, naukami o zarządzaniu i jakości.	Student w zaawansowanym stopniu zna i definiuje relacje zachodzące pomiędzy bezpieczeństwem narodowym a naukami o polityce i administracji, naukami o zarządzaniu i jakości.
P_W02	Student nie zna struktur i instytucji państwowych, a w tym z zakresu bezpieczeństwa narodowego oraz relacji zachodzących między nimi.	Student w elementarnym stopniu zna struktury i instytucje państwowe, a w tym z zakresu bezpieczeństwa narodowego oraz relacje zachodzące między nimi.	Student w zaawansowanym stopniu zna struktury i instytucje państwowe, a w tym z zakresu bezpieczeństwa narodowego oraz relacje zachodzące między nimi.	Student w zaawansowanym stopniu zna struktury i instytucje państwowe oraz ma wyczerpującą wiedzę na temat ich funkcjonowania, a w tym z zakresu bezpieczeństwa narodowego oraz relacje zachodzące między nimi.
P_W03	Student nie zna ogólnego charakteru więzi zachodzących w obszarze bezpieczeństwa narodowego,	Student zna w podstawowym stopniu ogólny charakter więzi zachodzących w obszarze bezpieczeństwa	Student zna w zaawansowanym stopniu ogólny charakter więzi zachodzących w obszarze	Student zna w zaawansowanym stopniu ogólny charakter więzi zachodzących w obszarze

	polityki, zarządzania, administracji i ekonomii.	narodowego, polityki, zarządzania, administracji i ekonomii.	bezpieczeństwa narodowego, polityki, zarządzania, administracji i ekonomii.	bezpieczeństwa narodowego, polityki, zarządzania, administracji i ekonomii i potrafi zastosować tę wiedzę w analizie konkretnych zjawisk.
P_W04	Student nie ma wiedzy o człowieku, jego roli i miejscu w strukturach społecznych i zasadach ich funkcjonowania, a także o procesach komunikowania interpersonalnego i społecznego w obszarze bezpieczeństwa, polityki, zarządzania i administracji.	Student ma ogólną wiedzę o człowieku, jego roli i miejscu w strukturach społecznych i zasadach ich funkcjonowania, a także o podstawowych procesach komunikowania interpersonalnego i społecznego w obszarze bezpieczeństwa, polityki, zarządzania i administracji.	Student ma wiedzę o człowieku, jego roli i miejscu w strukturach społecznych i zasadach ich funkcjonowania, a także o procesach komunikowania interpersonalnego i społecznego w obszarze bezpieczeństwa, polityki, zarządzania i administracji.	Student ma bogatą wiedzę o człowieku, jego roli i miejscu w strukturach społecznych i zasadach ich funkcjonowania, a także o różnorodnych procesach komunikowania interpersonalnego i społecznego w obszarze bezpieczeństwa, polityki, zarządzania i administracji.
P_U01	Student nie potrafi poddawać analizie konstytucyjnych zasad ustrojowych wyznaczających miejsce administracji publicznej w strukturze państwa prawnego.	Student potrafi poddawać analizie niektóre konstytucyjne zasady ustrojowe wyznaczające miejsce administracji publicznej w strukturze państwa prawnego.	Student potrafi poddawać analizie większość konstytucyjnych zasad ustrojowych wyznaczających miejsce administracji publicznej w strukturze państwa prawnego.	Student potrafi poddawać analizie wszystkie konstytucyjne zasady ustrojowe wyznaczające miejsce administracji publicznej w strukturze państwa prawnego.
P_U02	Student nie umie analizować i opisywać ewolucji różnorodnych modeli organizacyjnych administracji publicznej. Student nie umie poddawać analizie i wskazywać zalet tych modeli administracji publicznej w których następuje efektywnie i skutecznie działanie ich struktur wewnętrznych.	Student umie analizować i w ogólny sposób opisywać ewolucję podstawowych modeli organizacyjnych administracji publicznej. Student umie poddawać analizie i wskazywać zalety tych modeli administracji publicznej, w których następuje efektywnie i skutecznie działanie ich struktur wewnętrznych.	Student umie analizować i opisywać ewolucję różnorodnych modeli organizacyjnych administracji publicznej. Student umie poddawać analizie i wskazywać zalety tych modeli administracji publicznej w których następuje efektywnie i skutecznie działanie ich struktur wewnętrznych.	Student umie szczegółowo analizować i wyczerpująco opisywać ewolucję różnorodnych modeli organizacyjnych administracji publicznej. Student umie poddawać analizie i wskazywać zalety tych modeli administracji publicznej w których następuje efektywnie i skutecznie działanie ich struktur wewnętrznych.
P_K01	Student nie jest gotów do ciągłego doskonalenia zawodowego, a także nie jest gotów do śledzenia zmian legislacyjnych w regulacjach dotyczących funkcjonowania administracji publicznej.	Student jest gotów do ciągłego doskonalenia zawodowego, a zwłaszcza śledzenia zmian legislacyjnych w regulacjach dotyczących funkcjonowania administracji publicznej.		
P_K02	Student nie jest gotów do przestrzegania zasad etyki w funkcjonowaniu administracji.	Student jest gotów do przestrzegania zasad etyki w funkcjonowaniu administracji.		

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	56 h	32 h
Egzamin/zaliczenie	2 h	2 h
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	67 h	91 h

- Przygotowanie eseju	---	---
- Przeprowadzenie badań literaturowych	10 h	20 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, itd.)	---	---
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	47 h	61 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	10 h	10 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**125 h / 5 ECTS**	**125 h / 5 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	58 h / 2,32 ECTS	34 h / 1,36 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	50 h / 2 ECTS	50 h / 2 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Gawłowski R., Machalski P., Makowski K., *Samorząd terytorialny w systemie administracji publicznej*, CeDeWu, Warszawa 2019.
- Paździor M., Szmulik B. (red.), *Instytucje bezpieczeństwa narodowego*, wyd. C.H. BECK., Warszawa 2012.
- Pieprzny S., *Administracja bezpieczeństwa i porządku publicznego*, wyd. II uaktualnione, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2012.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Kodeks Postępowania Administracyjnego, wyd. C.H. BECK, Warszawa 2016.
- Wiśniewski B., Organizacja przygotowań obronnych administracji publicznej, Zeszyty Naukowe Akademii Obrony Narodowej, Warszawa 2009.

Inne materiały dydaktyczne:

- Teksty aktów prawnych.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE	
KOD PRZEDMIOTU: **P7**	**Organizacja i zarządzanie**
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Nie dotyczy**
Rodzaj modułu kształcenia:	**Podstawowy i kierunkowy**
Punkty ECTS:	**4 ECTS**
Rok / Semestr:	**I / 1**
Osoba koordynująca przedmiot:	**dr Anna Jadachowska-Dzięb**or

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Brak wymagań.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Dostarczenie wiedzy z zakresu podstawowych pojęć dotyczących organizacji i organizowania działań zespołów oraz zarządzania nimi.
C2	Kształtowanie umiejętności zarządzania w organizacjach.
C3	Przygotowane do oceny struktur organizacyjnych.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne	28	28							2	**58**
Studia niestacjonarne	16	16							2	**34**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Wykład	Wykład informacyjny i problemowy wspomagany dyskusja, studiami przypadków.
Ćwiczenia	Dyskusja, debata, praca w grupach, prezentacja, case study, referat, ćwiczenia pisemne, rozwiązywanie zadań problemowych, instruktaż, analiza SWOT.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Zna w zaawansowanym stopniu pojęcia i terminy z zakresu nauk o organizacji i zarządzania oraz metody zarządzania organizacjami.	K1P_W01
P_W02	Zna w zaawansowanym stopniu obszary zarządzania organizacją oraz relacje pomiędzy tymi	K1P_W09

	obszarami, zna wybrane metody analizy strategicznej organizacji i jej otoczenia.	
P_W03	Ma wiedzę o zmianach i tendencjach zachodzących w zarządzaniu współczesnymi organizacjami i ich uwarunkowaniach.	K1P_W05, K1P_W09
Umiejętności:		
P_U01	Potrafi pozyskać informacje i dokonać opisu, analizy i oceny zjawisk i procesów zachodzących w organizacji z wykorzystaniem kluczowych pojęć i ujęć teoretycznych.	K1P_U02, K1P_U03
P_U02	Potrafi zastosować i ocenić przydatność wybranych metod i narzędzi do opisu i analizy otoczenia organizacji oraz budowy jej struktury organizacyjnej, tworzenia i implementacji strategii oraz zarządzania operacyjnego.	K1P_U02, K1P_U04
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest świadomy potrzeby samodzielnego zdobywania i doskonalenia wiedzy oraz umiejętności profesjonalnych i badawczych w zakresie organizacji i zarządzania.	K1P_K01, K1P_K06
P_K02	Ma świadomość konieczności myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy.	K1P_K07

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	Wykład:	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
W1	Wprowadzenie do przedmiotu Organizacja i Zarządzanie - treść, struktura i organizacja przedmiotu, zasady zaliczania przedmiotu i ćwiczeń, literatura przedmiotu obowiązkowa i uzupełniająca. Zarządzanie – jego istota i znaczenie. Związki zarządzania z innymi dyscyplinami naukowymi. Istota procesu zarządzania, Funkcje zarządzania. Podstawowe pojęcia w zarządzaniu. Pojęcia i rola kierownika w zarządzaniu. Typy menedżerów i podstawowe role menedżerskie. Istota pracy kierowniczej, składniki kierowania, role kierownicze, umiejętności kierownicze.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
W2	Organizacja jako obiekt zarządzania i jej miejsce w otoczeniu. Istota i cechy organizacji. Organizacja jako system. Rodzaje organizacji. Współczesne otoczenie organizacji. Trendy w toczeniu organizacji. Elementy organizacji – ludzie, technologie, procesy.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
W3	Planowanie i organizowanie w organizacji. Istota i cele planowania. Cele i funkcje w organizacji. Klasyfikacja celów. Proces i metody planowania. Zasady planowania. Organizowanie i zadania procesu organizowania. Organizowanie a pozostałe funkcje zarządzania. Specjalizacja pracy – zalety i wady.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
W4	Decydowanie i przywództwo w zarządzaniu. Podejmowanie decyzji. Modele, procesy i typy podejmowania decyzji. Istota, znaczenie i źródła przywództwa w organizacjach. Style kierowania. Uwarunkowania centralizacji i decentralizacji. Delegowanie uprawnień. Władza, jej źródła i proces oddziaływania w organizacji. Modele i rodzaje władzy oraz autorytetu.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
W5	Kontrola w organizacji. Istota kontroli w organizacji. Czynniki powodujące konieczność kontroli. Cele kontroli i kryteria oceny sprawności działania. Zarządzanie systemami kontroli. Controlling w organizacji. Strategiczne punkty kontroli. Cechy skutecznych systemów kontroli. Metody zarządzania przez kontrolę.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
W6	Motywowanie w zarządzaniu. Istota motywowania. Czynniki decydujące o wynikach pracownika. Proces motywowania członków organizacji i jego elementy. Podejście i modele motywacji. Współczesne problemy motywowania w organizacji. Wykorzystanie systemów nagradzania do motywowania.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
W7	Zarządzanie w kontekście zmian i wprowadzeniem innowacji. Przyczyny wprowadzania zmian organizacyjnych. Charakter zmian organizacyjnych. Zarządzanie procesem zmian. Rola lidera w procesie zmian. Źródła oporu przeciw zmianom. Doskonalenie organizacji. Reenginerring zarządzania. Innowacje jako źródło zmian. Wspieranie innowacji w organizacjach.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
W8	Organizowanie i typy struktur w organizacjach. Struktura organizacyjna – uwarunkowania i kierunki ewolucji. Kryteria różnicowania struktur organizacyjnych. Podstawowe pojęcia i	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01,

	wymiary struktury organizacyjnej. Elementy i funkcje struktury organizacyjnej. Czynniki i mechanizmy strukturotwórcze. Rodzaje struktur -klasyczne i nowoczesne struktury organizacyjne. Dostosowanie struktur organizacyjnych do koncepcji zarządzania.	P_U02, P_K01, P_K02
W9	Strategia i planowanie strategiczne w organizacji. Pojęcie i rodzaje strategii. Misja, wizja i cele strategiczne. Strategia przemyślana a strategia wyłaniająca się. Charakter zarządzania strategicznego. Podstawy analizy strategicznej. Formułowanie, modele i poziomy strategii. Wykorzystanie analizy SWOT do formułowania strategii. Implementacja strategii.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
W10	Organizacyjno-prawne formy funkcjonowania organizacji. Istota formy organizacyjno-prawnej organizacji. Rodzaje organizacji wg formy prawnej i własnościowej. Organizacje publiczne i komercyjne. Formy organizacyjno-prawne organizacji komercyjnych, publicznych i pozarządowych.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
W11	Informacja i komunikacja w zarządzaniu. Rola informacji dla menedżera w procesie zarządzania. Źródła i sposoby pozyskiwania informacji. Pojęcie komunikowania. Proces komunikacji, jego składowe i metody doskonalenia. Komunikacja interpersonalna. Umiejętności interpersonalne. Komunikacja wewnątrz organizacji. Bariery w komunikowaniu. Systemy wspomagania decyzji i informacji kierownictwa. Wpływ systemów informacyjnych na organizacje.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
W12	Zarządzanie zasobami ludzkimi w organizacji. Istota procesu zarządzania zasobami ludzkimi. Modele polityki personalnej. Planowanie zatrudnienia. Rekrutacja pracowników. Wprowadzenie do pracy. Utrzymanie zasobów ludzkich. Doskonalenie zasobów ludzkich. Grupy i ich rodzaje w organizacjach. Zarządzanie konfliktem interpersonalnym i grupowym.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
W13	Kulturowy i etycznych kontekst zarządzania. Pojęcie, składniki i funkcje kultury organizacyjnej. Rodzaje kultury organizacyjnej. Czynniki kształtujące kulturę organizacyjną. Uwarunkowania kultury organizacyjnej. Wymiary kulturowe a zarządzanie. Wpływ założeń kulturowych na sposób zarzadzania organizacją. Etyka indywidualna w organizacjach. Odpowiedzialność społeczna a organizacje. Kierowanie społeczną odpowiedzialnością organizacji.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
W14	Metody zarządzania. Metody w naukach o zarządzaniu, klasyfikacja, podejście diagnostyczne i prognostyczne. Zarządzanie przez kulturę, konflikt, zarządzanie procesowe, zarządzanie wartością, zarządzanie wiedzą, zarządzanie projektami. Zarządzanie przez cele. Wybrane współczesne koncepcje zarzadzania.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
W15	Tradycyjne i współczesne problemy i wyzwania zarządzania. Prekursorzy teorii zarządzania. Klasyczne podejście do zarządzania. Kierunek behawiorystyczny. Podejście ilościowe. Podejścia integrujące. Wkład Polaków w rozwój teorii organizacji i zarządzania. Współczesne problemy i wyzwania zarządzania. Podsumowanie wykładów.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
Lp.	**Ćwiczenia:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
Ćw1	Pojęcie organizacji oraz zarządzania- praktyczna identyfikacja elementów otoczenia organizacji i ich wzajemnych zależności na przykładzie; praktyczna identyfikacja funkcji zarządzania.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
Ćw2	Organizacja i jej otoczenie- analiza wybranej organizacji i jej otoczenia na podstawie wybranej firmy; określenie zasobów organizacji.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
Ćw3	Zasoby i umiejętności organizacji- identyfikacja silnych i słabych stron organizacji oraz szans i zagrożeń tkwiących w otoczeniu; analiza SWOT na przykładzie wybranej organizacji.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
Ćw4	Podejmowanie decyzji, jako uwieńczenie procesu planowania – rodzaje decyzji; determinanty podejmowania decyzji; typy modeli podejmowania decyzji oraz techniki wspomagające podejmowanie decyzji- przykłady.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_K01,

		P_K02
Ćw5	Kontrola, jako funkcja zarządzania - zrozumienie celu i znaczenia kontroli w kontekście zarządzania; identyfikacja poszczególnych obszarów kontroli oraz wybór formy kontroli stosownie do warunków w danej organizacji.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
Ćw6	Podstawy kierowania zasobami ludzkimi– identyfikacja różnych stylów kierowania i dostosowanie ich do charakteru organizacji; wybór narzędzia motywacyjnego w kontekście potrzeb organizacji.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
Ćw7	Zarządzanie zmianą w procesie nowoczesnego zarządzania organizacją– zrozumienie potrzeby dokonywania i wprowadzania zmian, zastosowanie metody łamania oporu wobec zmian na konkretnych przykładach.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
Ćw8	Determinanty struktur organizacyjnych– identyfikacja czynników strukturotwórczych, np. rozmiarów organizacji, technologii itp. na przykładach.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
Ćw9	Struktura organizacyjna, jako krytyczny element procesu zarządzania organizacjami – praktyczna realizacja etapów budowy struktury organizacyjnej i określenie typu struktury na podstawie wybranych organizacji.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
Ćw10	Organizacja, jako system docelowy- praktyczne formułowanie misji oraz celów organizacji na kolejnych płaszczyznach planowania dla określonej organizacji.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
Ćw11	Strategia, jako podstawowe narzędzie realizacji celów – praktyczne formułowanie strategii dla danego przedsiębiorstwa na podstawie zebranych informacji; opracowanie celów strategicznych, domeny działania, przewagi strategicznej oraz programów funkcjonalnych.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
Ćw12	Zarządzanie procesami interpersonalnymi i grupowymi; komunikacja w organizacji – wykorzystanie grup organizacyjnych w zarządzaniu; wskazanie na konflikt, jako na źródło realizacji celu; rozpoznanie barier w komunikowaniu i zastosowanie odpowiednich metod w celu ich pokonania na przykładzie konkretnych sytuacji w organizacji.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
Ćw13	Zasoby ludzkie w organizacji – identyfikacja oraz ocena poszczególnych metod planowania i pozyskiwania kadr oraz umiejętności ich wyboru w kontekście potrzeb organizacji.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
Ć14	Efektywność organizacyjna – ocena stopnia realizacji określonych celów organizacji – praktyczne zastosowanie ocen efektywności organizacyjnej na podstawie wybranej organizacji.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
Ćw15	Kultura organizacyjna. Istota, skład i funkcje kultury organizacyjnej. Rodzaje kultur organizacyjnych. Analiza kultury organizacyjnej w różnych typach organizacji.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
PW1	Przygotowanie do egzaminu końcowego.	P_W01, P_W02, P_W03
PW2	Przygotowanie do rozwiązywanie zadań problemowych na zajęciach.	P_U01, P_U02, P_K01, P_K02

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	Metoda weryfikacji											Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU
	Egzamin pisemny	Egzamin ustny	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania/praca samodzielna	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	
P_W01		x										Wykład
P_W02		x										Wykład
P_W03		x										Wykład
P_U01					x							Ćwiczenia
P_U02					x							Ćwiczenia
P_K01					x					x		Ćwiczenia
P_K02					x					x		Ćwiczenia

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	Ocena niedostateczna Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	Ocena bardzo dobra Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_W01	Nie zna pojęć i terminów z zakresu nauk o organizacji i zarządzaniu oraz metod zarządzania organizacjami.	Zna w podstawowym stopniu pojęcia i terminy z zakresu nauk o organizacji i zarządzania oraz metody zarządzania organizacjami.	Zna w zaawansowanym stopniu pojęcia i terminy z zakresu nauk o organizacji i zarządzania oraz metody zarządzania organizacjami.	Zna w zaawansowanym stopniu pojęcia i terminy z zakresu nauk o organizacji i zarządzania oraz metody zarządzania organizacjami oraz potrafi zastosować je we własnych analizach.
P_W02	Nie zna obszarów zarządzania organizacją oraz nie zna relacji pomiędzy tymi obszarami, nie zna wybranych metod analizy strategicznej organizacji i jej otoczenia.	Zna w podstawowym stopniu obszary zarządzania organizacją oraz relacje pomiędzy tymi obszarami, zna wybrane metody analizy strategicznej organizacji i jej otoczenia.	Zna w zaawansowanym stopniu obszary zarządzania organizacją oraz relacje pomiędzy tymi obszarami, zna wybrane metody analizy strategicznej organizacji i jej otoczenia.	Zna w zaawansowanym stopniu obszary zarządzania organizacją oraz relacje pomiędzy tymi obszarami, zna wybrane metody analizy strategicznej organizacji i jej otoczenia i potrafi je wykorzystać we własnej analizie.
P_W03	Nie ma wiedzy o zmianach i tendencjach zachodzących w zarządzaniu współczesnymi organizacjami i ich uwarunkowaniach.	Ma podstawową wiedzę o niektórych zmianach i tendencjach zachodzących w zarządzaniu współczesnymi organizacjami i ich uwarunkowaniach.	Ma wiedzę o większości zmian i tendencji zachodzących w zarządzaniu współczesnymi organizacjami i ich uwarunkowaniach.	Ma szczegółową wiedzę o zmianach i tendencjach zachodzących w zarządzaniu współczesnymi organizacjami i ich uwarunkowaniach.
P_U01	Nie potrafi pozyskać informacji i nie potrafi dokonać opisu, analizy i oceny zjawisk i procesów zachodzących w organizacji z wykorzystaniem kluczowych pojęć i ujęć teoretycznych.	Potrafi pozyskać podstawowe informacje i dokonać ogólnego opisu, analizy i oceny zjawisk i procesów zachodzących w organizacji z wykorzystaniem niektórych pojęć i ujęć teoretycznych.	Potrafi pozyskać informacje i dokonać opisu, analizy i oceny zjawisk i procesów zachodzących w organizacji z wykorzystaniem większości kluczowych pojęć i ujęć teoretycznych.	Potrafi pozyskać szczegółowe informacje i dokonać wyczerpującego opisu, wnikliwej analizy i trafnej oceny zjawisk i procesów zachodzących w organizacji z wykorzystaniem kluczowych pojęć i ujęć teoretycznych.
P_U02	Nie potrafi zastosować i ocenić przydatności wybranych metod i narzędzi do opisu i analizy otoczenia organizacji oraz budowy jej	Potrafi zastosować i ocenić przydatność niektórych wybranych metod i narzędzi do opisu i analizy otoczenia organizacji oraz budowy jej	Potrafi zastosować i ocenić przydatność większości wybranych metod i narzędzi do opisu i analizy otoczenia organizacji oraz budowy jej	Potrafi zastosować i ocenić przydatność wszystkich metod i narzędzi do opisu i analizy otoczenia organizacji oraz budowy jej struktury

	struktury organizacyjnej, tworzenia i implementacji strategii oraz zarządzania operacyjnego.	struktury organizacyjnej, tworzenia i implementacji strategii oraz zarządzania operacyjnego.	struktury organizacyjnej, tworzenia i implementacji strategii oraz zarządzania operacyjnego.	organizacyjnej, tworzenia i implementacji strategii oraz zarządzania operacyjnego.
P_K01	Nie jest świadomy potrzeby samodzielnego zdobywania i doskonalenia wiedzy oraz nie jest gotów do zastosowania umiejętności profesjonalnych i badawczych w zakresie organizacji i zarządzania.	Jest świadomy potrzeby samodzielnego zdobywania i doskonalenia wiedzy oraz umiejętności profesjonalnych i badawczych w zakresie organizacji i zarządzania.		
P_K02	Nie ma świadomości konieczności myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy.	Ma świadomość konieczności myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy.		

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	56 h	32 h
Egzamin/zaliczenie	2 h	2 h
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	67 h	91 h
- Przygotowanie eseju	---	---
- Przeprowadzenie badań literaturowych	25 h	35 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, itd.)	---	---
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	36 h	50 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	6 h	6 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**125 h / 5 ECTS**	**125 h / 5 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	58 h / 2,56 ECTS	34 h / 1,44 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	---	---
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Griffin R. W., *Podstawy zarządzania organizacjami*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2015.
- Wladek Z., *Organizacja i zarządzanie w administracji publicznej*. Zarys wykładu, Difin, Warszawa 2013.
- Kostera M., Glinka B., *Nowe kierunki w organizacji i zarządzaniu. Organizacje, konteksty, procesy zarządzania,* Wyd. Wolters Kluwer 2012.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Gomółka Z., Cybernetyka w zarządzaniu organizacją, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin 2019.
- Sułkowski Ł., Sokołowski J. (red.), Metody zarządzania współczesnym przedsiębiorstwem, SAN, Łódź-Warszawa 2015.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE		
KOD PRZEDMIOTU: **P9**	**Współczesne systemy polityczne**	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk w Łodzi**	
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**	
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**	
Nazwa specjalności:	**Nie dotyczy**	
Rodzaj modułu kształcenia:	**Podstawowy i kierunkowy**	
Punkty ECTS:	**3 ECTS**	
Rok / Semestr:	**II / 3**	
Osoba koordynująca przedmiot:	**dr Konrad Hening**	

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Znajomość kluczowych zagadnień poruszanych w ramach przedmiotu: Wiedza o państwie i prawie.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Przekazanie wiedzy na temat systemów politycznych, zależności między strukturami, instytucjami oraz organizacjami politycznymi oraz czynników stabilizujących i destabilizujących system.
C2	Przygotowanie studentów do dyskusji na temat rozwoju systemów politycznego.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne	28								2	**30**
Studia niestacjonarne	16								2	**18**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Wykład	Wykład z elementami dyskusji.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Zna w zaawansowanym stopniu systemy polityczne i ich klasyfikacje oraz zasady konstytucyjno-prawne współczesnych państw demokratycznych.	K1P_W01, K1P_W02, K1P_W04
P_W02	Zna w zaawansowanym stopniu zależności między strukturami, instytucjami oraz organizacjami politycznymi, wskazuje czynnik stabilizujące i destabilizujące system.	K1P_W03, K1P_W04
P_W03	Wyjaśnia mechanizmy sprawowania władzy i znaczenie dla systemu politycznego.	K1P_W03, K1P_W04

Umiejętności:		
P_U01	Wykorzystuje zdobytą wiedze do scharakteryzowania reżimów politycznych państw i interpretowania zjawisk zachodzących w obszarze systemów politycznych.	K1P_U01, K1P_U02
P_U02	Umie stworzyć z wykorzystaniem właściwych metod i narzędzi prognozę rozwoju danego systemu politycznego	K1P_U02, K1P_U08
P_U03	Właściwie analizuje przyczyny i przebieg konkretnych procesów polityczno-prawnych i zjawisk społecznych w państwie.	K1P_U01, K1P_U08
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest gotów do rozstrzygania dylematów w zakresie zadań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa przez pryzmat uwarunkowań systemu politycznego danego państwa.	K1P_K01, K1P_K02
P_K02	Jest gotów do uznawania roli i znaczenia aktywności obywatelskiej w funkcjonowaniu instytucji publicznych.	K1P_K02, K1P_K03

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	Wykład:	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
W1	Wprowadzenie do zajęć. Pojęcie systemu politycznego. Klasyfikacja systemów politycznych. Geneza współczesnych systemów politycznych. Rewolucje i reformy	P_W01
W2	Zasady ustrojowe współczesnego państwa: zasada suwerenności narodu, zasada przedstawicielstwa, zasada państwa prawa, zasada gwarancji praw i wolności obywatelskich, zasada pluralizmu politycznego, zasada podziału władzy.	P_W01, P_K02
W3	Systemy wyborcze we współczesnym państwie. Pojęcie systemu wyborczego. System większościowy, proporcjonalny i mieszany.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U03, P_K01, P_K02
W4	Głowa państwa we współczesnym państwie. Monarcha i prezydent – źródła legitymizacji i kompetencje.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U03, P_K01
W5	Parlament we współczesnym państwie. Pozycja Parlamentu wobec władzy wykonawczej, parlamenty jednoizbowe i dwuizbowe, sposób wyboru, kompetencje. Rząd we współczesnym państwie. Struktura i kompetencje rządów. Sposób wyboru. Pozycja rządu wobec parlamentu.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U03, P_K01
W6	Władza sądownicza – cechy i rola w państwie, kontrola konstytucyjności prawa, egzekwowanie odpowiedzialności rządzących, kontrola procesu wyborczego, kontrola partii politycznych, ochrona praw i wolności obywatelskich.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U03, P_K01
W7	Partie polityczne i systemy partyjne we współczesnym państwie. Pojęcie partii politycznej i systemu partyjnego. Typy partii politycznych i systemów partyjnych.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U03, P_K01, P_K02
W8	Systemy rządów we współczesnym państwie. Systemy parlamentarne i prezydialne. Systemy parlamentarno-gabinetowe, systemy mieszane, system prezydencki, system parlamentarno-komitetowy.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U03, P_K01
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
PW1	Wykonanie prezentacji na zadany przez wykładowcę temat.	P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
PW2	Przygotowanie do egzaminu końcowego.	P_W01, P_W02, P_W03

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	Metoda weryfikacji											Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU
	Egzamin pisemny	Egzamin ustny	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania/praca samodzielna	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	
P_W01	x											Wykład
P_W02	x											Wykład
P_W03	x											Wykład
P_U01							x					Wykład
P_U02							x					Wykład
P_U03							x					Wykład
P_K01							x				x	Wykład
P_K02							x				x	Wykład

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	Ocena niedostateczna Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	Ocena bardzo dobra Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_W01	Nie zna systemów politycznych i ich klasyfikacji oraz zasad konstytucyjno-prawnych współczesnych państw demokratycznych.	Zna w podstawowym stopniu systemy polityczne i ich klasyfikacje oraz niektóre zasady konstytucyjno-prawne współczesnych państw demokratycznych.	Zna w zaawansowanym stopniu systemy polityczne i ich klasyfikacje oraz większość zasad konstytucyjno-prawnych współczesnych państw demokratycznych.	Zna w zaawansowanym stopniu systemy polityczne i ich klasyfikacje oraz wszystkie zasady konstytucyjno-prawne współczesnych państw demokratycznych.
P_W02	Nie zna zależności między strukturami, instytucjami oraz organizacjami politycznymi, nie potrafi wskazać czynników stabilizujących i destabilizujących system.	Zna w podstawowym stopniu zależności między strukturami, instytucjami oraz organizacjami politycznymi, wskazuje niektóre czynniki stabilizujące i destabilizujące system.	Zna w zaawansowanym stopniu zależności między strukturami, instytucjami oraz organizacjami politycznymi, wskazuje czynnik stabilizujące i destabilizujące system.	Zna w zaawansowanym stopniu wszystkie zależności między strukturami, instytucjami oraz organizacjami politycznymi, szczegółowo wskazuje czynnik stabilizujące i destabilizujące system.
P_W03	Nie potrafi wyjaśnić mechanizmów sprawowania władzy i zna ich znaczenia dla systemu politycznego.	Ogólnie wyjaśnia niektóre mechanizmy sprawowania władzy i znaczenie dla systemu politycznego.	Wyjaśnia mechanizmy sprawowania władzy i znaczenie dla systemu politycznego.	Wyjaśnia szczegółowo i wnikliwie mechanizmy sprawowania władzy i znaczenie dla systemu politycznego.
P_U01	Nie wykorzystuje zdobytej wiedzy do scharakteryzowania reżimów politycznych państw i interpretowania zjawisk zachodzących w obszarze systemów politycznych.	Częściowo wykorzystuje zdobytą wiedzę do ogólnego scharakteryzowania reżimów politycznych państw i podstawowego interpretowania zjawisk zachodzących w obszarze systemów politycznych.	Wykorzystuje zdobytą wiedzę do scharakteryzowania reżimów politycznych państw i interpretowania zjawisk zachodzących w obszarze systemów politycznych.	Wykorzystuje kompleksowo zdobytą szczegółową wiedzę do wnikliwego scharakteryzowania reżimów politycznych państw i interpretowania zjawisk zachodzących w obszarze systemów politycznych.
P_U02	Nie umie stworzyć z wykorzystaniem właściwych metod i narzędzi prognozy rozwoju danego systemu politycznego	Umie stworzyć z wykorzystaniem niektórych właściwych metod i niektórych narzędzi ogólną prognozę rozwoju danego	Umie stworzyć z wykorzystaniem właściwych metod i narzędzi prognozę rozwoju danego systemu	Umie precyzyjnie stworzyć z wykorzystaniem właściwych i dobrze dobranych metod i narzędzi trafną prognozę rozwoju danego systemu

		systemu politycznego	politycznego	politycznego
P_U03	Nie potrafi analizować przyczyn i przebiegu konkretnych procesów polityczno-prawnych i zjawisk społecznych w państwie.	W zakresie podstawowym analizuje niektóre przyczyny i ogólny przebieg konkretnych procesów polityczno-prawnych i zjawisk społecznych w państwie.	Właściwie analizuje przyczyny i przebieg konkretnych procesów polityczno-prawnych i zjawisk społecznych w państwie.	Właściwie i wyczerpująco analizuje przyczyny i przebieg konkretnych procesów polityczno-prawnych i zjawisk społecznych w państwie.
P_K01	Nie jest gotów do rozstrzygania dylematów w zakresie zadań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa przez pryzmat uwarunkowań systemu politycznego danego państwa.	Jest gotów do rozstrzygania dylematów w zakresie zadań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa przez pryzmat uwarunkowań systemu politycznego danego państwa.		
P_K02	Nie jest gotów do uznawania roli i znaczenia aktywności obywatelskiej w funkcjonowaniu instytucji publicznych.	Jest gotów do uznawania roli i znaczenia aktywności obywatelskiej w funkcjonowaniu instytucji publicznych.		

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	28 h	16 h
Egzamin/zaliczenie	2 h	2 h
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	45 h	57 h
- Przygotowanie eseju	---	---
- Przeprowadzenie badań literaturowych	8 h	12 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, itd.)	---	---
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	27 h	35 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	10 h	10 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75 h / 3 ECTS**	**75 h / 3 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	30 h / 1,2 ECTS	18 h / 0,72 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	---	---
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Współczesne systemy polityczne, pod red. Marek Żmigrodzki, Bożena Dziemidok-Olszewska, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2013.
- Jagusiak B.,Systemy polityczne państw sąsiedzkich Polski, Difin, Warszawa 2011.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Muller Jan-Werner Demokracja rządzi, Fundacja Kultura Liberalna 2022.

− Bankowicz M., Transformacje konstytucyjnych systemów władzy państwowej w Europie Środkowej, Kraków 2010. − Konopelko A., Wprowadzenie do teorii systemów politycznych, Białystok 2010.
Inne materiały dydaktyczne: –

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE	
KOD PRZEDMIOTU: **P10**	**Teoria bezpieczeństwa**
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk w Łodzi**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Nie dotyczy**
Rodzaj modułu kształcenia:	**Podstawowy i kierunkowy**
Punkty ECTS:	**6 ECTS**
Rok / Semestr:	**I / 1**
Osoba koordynująca przedmiot:	**Dr hab. Piotr Rozwadowski, prof. SAN**

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Brak.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Przekazanie wiedzy na temat głównych pojęć z zakresu bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego. Kategoryzacja zagrożeń, kształtowanie umiejętności analizy problemów bezpieczeństwa narodowego.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne	28	28							2	**58**
Studia niestacjonarne	16	16							2	**34**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Wykład	Wykład informacyjny i problemowy, wspomagany prezentacjami multimedialnymi, dyskusja, studia przypadków.
Ćwiczenia	Dyskusja, debata, pogadanka, burza mózgu, praca w grupach, case study, ćwiczenia pisemne, pytania / zadania problemowe.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Student w zaawansowanym stopniu zna miejsce nauk o bezpieczeństwie w systemie nauk. Zna terminy i pojęcia teoretyczne z zakresu bezpieczeństwa narodowego.	K1P_W01
P_W02	Student zna w zaawansowanym stopniu zagrożenia i wyzwania środowiska bezpieczeństwa międzynarodowego.	K1P_W08
P_W03	Student w zaawansowanym stopniu zna normy, reguły i zasady pozwalające opisywać struktury	K1P_W04,

	systemu politycznego i bezpieczeństwa narodowego oraz międzynarodowego, występujące w nich prawidłowości, jak również procesy w nich i między nimi zachodzące.	K1P_W09, K1P_W10
Umiejętności:		
P_U01	Student posiada umiejętność definiowania i klasyfikowania zjawisk z dziedziny nauk społecznych oraz z zakresu bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego potrafi dokonać analizy i oceny zjawisk społecznych powiązanych z bezpieczeństwem narodowym wykorzystując wiedzę z zakresu dyscypliny nauki o bezpieczeństwie.	K1P_U01, K1P_U02
P_U02	Student analizuje proponowane rozwiązania konkretnych problemów bezpieczeństwa i wskazuje w tym zakresie odpowiednie rozwiązania, posługuje się normami, regułami i zasadami pozwalającymi opisywać struktury systemu politycznego i bezpieczeństwa narodowego oraz międzynarodowego, występujących w nich prawidłowościach, jak również procesach w nich i między nimi zachodzących.	K1P_U05, K1P_U06, K1P_U07
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Student jest przygotowany do pracy w instytucjach związanych z bezpieczeństwem narodowym, jest osobą kompetentną, świadomą konieczności zasięgania opinii ekspertów przy rozwiązywaniu trudnych problemów akademickich.	K1P_K02, K1P_K06

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	Wykład:	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
W1	**Wprowadzenie do przedmiotu Teoria Bezpieczeństwa** 1. Treści i struktura przedmiotu. Wymagania i kryteria oceny. 2. Literatura obowiązkowa i uzupełniająca. 3. Praca semestralna - wytyczne.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
W2	**Bezpieczeństwo w teorii** 1. System pojęć. 2. Składniki bezpieczeństwa. 3. Istota bezpieczeństwa. 4. Dziedziny bezpieczeństwa.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
W3	**Sojusze polityczno-wojskowe i obrona zbiorowa** 1. Istota sojuszy przed XX wiekiem. 2. Współczesne postrzeganie Sojuszy. 3. Obrona kolektywna (zbiorowa). 4. Wpływ sytuacji geopolitycznej na rozszerzenie spektrum zadaniowego.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
W4	**Bezpieczeństwo na przełomie wieków** 1. Bezpieczeństwo - jako kategoria stosunków międzynarodowych. 2. Okres konfrontacji Wschód - Zachód. 3. Główne linie konfliktu.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
W5	**Strategie odstraszania.**	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
W6	**Polska w systemie bezpieczeństwa międzynarodowego** 1. Priorytety polskiej polityki zagranicznej po 1989 roku. 2. Kierunek atlantycki w polskiej polityce zagranicznej. 3. Polska wobec Europejskiej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony. 4. Implikacje wynikające z członkostwa Polski w NATO i Unii Europejskiej.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
W7	**Zagrożenia i wyzwania środowiska bezpieczeństwa międzynarodowego** 1. Zagrożenia w XX wieku. 2. Pojęcie i istota zagrożeń XXI wieku. 3. Zagrożenia wynikające z proliferacji BMR. 4. Międzynarodowy terroryzm i zorganizowane grupy przestępcze. 5. Zagrożenia wynikające ze zmian demograficznych i klimatycznych.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01

W8	**Ocena efektywności systemu bezpieczeństwa międzynarodowego** 1. Identyfikacja sposobów oceny działania systemu bezpieczeństwa międzynarodowego (jakościowe, ilościowe). 2. Modelowanie i prognozowanie rozwoju (modele ekonomiczne, teoria gier, etc).	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
Lp.	**Ćwiczenia:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
Ćw1	**Neutralność - polityka neutralności i niezaangażowanie** 1. Pojęcie, istota oraz rodzaje neutralności. 2. Polityka bezpieczeństwa Szwajcarii. 3. Polityka bezpieczeństwa Austrii. 4. Polityka bezpieczeństwa Irlandii. 5. Polityka bezpieczeństwa Szwecji. 6. Polityka bezpieczeństwa Finlandii.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
Ćw2	**Równowaga sił, biegunowość i „odstraszanie”** 1. Teorie równowagi sił. 2. Unipolarny system równowagi sił. 3. Bipolarny system równowagi sił. 4. Multipolarny system równowagi sił. 5. Uniwersalny system równowagi sił. 6. Strategie odstraszania nuklearnego.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
Ćw3	**Sojusze polityczno-wojskowe i zbiorowa obrona** 1. Pojęcie i istota sojuszy. 2. Sojusze przed XX wiekiem. 3. Współczesne postrzeganie sojuszy. 4. Obrona zbiorowa (kolektywna).	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
Ćw4	**Istota bezpieczeństwa** 1. Ewolucja pojęcia bezpieczeństwa. 2. Ujęcie bezpieczeństwa w okresie zimnej wojny. 3. Determinanty rozwoju środowiska bezpieczeństwa po zakończeniu konfrontacji Wschód – Zachód. 4. Współczesny wymiar bezpieczeństwa	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
Ćw5	**Modele bezpieczeństwa w stosunkach międzynarodowych** 1. Organizacja Narodów Zjednoczonych. 2. Organizacja Bezpieczeństwa	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
Ćw6	**Ewolucja wyzwań i zagrożeń dla bezpieczeństwa** 1. Pojęcie wyzwań i zagrożeń bezpieczeństwa. 2. Zagrożenia wynikające z proliferacji BMR 3. Zagrożenia asymetryczne (ze strony międzynarodowego terroryzmu i zorganizowanej przestępczości). 4. Zagrożenia wynikające ze zmian klimatycznych i demograficznych. 5. Zagrożenia wynikające z walki o dostęp do surowców naturalnych.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
Ćw7	**Interesy narodowe Polski i jej racja stanu** 1. Pojęcie państwa. 2. Cele państwa. 3. Funkcje współczesnego państwa. 4. Interesy narodowe. 5. Zastosowanie praktyczne.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
Ćw8	**Ocena efektywności systemu bezpieczeństwa** 1. Identyfikacja sposobów oceny działania systemu bezpieczeństwa międzynarodowego (jakościowe, ilościowe). 2. Modelowanie i prognozowanie rozwoju.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
PW1	Przygotowanie zadania praktycznego w grupie.	P_W01, P_W02,

		P_W03
PW2	Przygotowanie do egzaminu końcowego.	P_U01, P_U02, P_K01

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	Metoda weryfikacji											Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU
	Egzamin pisemny	Egzamin ustny	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania/praca samodzielna	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt/zadania grupowy - prezentacja	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	
P_W01	x										x	Wykład / ćwiczenia
P_W02	x										x	Wykład / ćwiczenia
P_W03	x										x	Wykład / ćwiczenia
P_U01									x		x	Ćwiczenia
P_U02									x		x	Ćwiczenia
P_K01									x		x	Ćwiczenia

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	Ocena niedostateczna Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	Ocena bardzo dobra Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_W01	nie zna umiejscowienia nauk o bezpieczeństwie w systemie nauk. Nie zna terminów i pojęć teoretycznych z zakresu bezpieczeństwa narodowego.	w podstawowym stopniu zna miejsce nauk o bezpieczeństwie w systemie nauk. Zna podstawowe terminy z zakresu bezpieczeństwa narodowego.	w zaawansowanym stopniu zna miejsce nauk o bezpieczeństwie w systemie nauk. Zna podstawowe terminy i pojęcia teoretyczne z zakresu bezpieczeństwa narodowego.	w zaawansowanym stopniu zna miejsce nauk o bezpieczeństwie w systemie nauk. Zna wszystkie poznane na zajęciach terminy i pojęcia teoretyczne z zakresu bezpieczeństwa narodowego
P_W02	nie zna zagrożeń i wyzwań środowiska bezpieczeństwa międzynarodowego.	zna w podstawowym stopniu zagrożenia środowiska bezpieczeństwa międzynarodowego.	zna w zaawansowanym stopniu zagrożenia środowiska bezpieczeństwa międzynarodowego.	zna w zaawansowanym stopniu zagrożenia i wyzwania środowiska bezpieczeństwa międzynarodowego.
P_W03	nie zna norm, reguł i zasad pozwalających opisywać struktury systemu politycznego i bezpieczeństwa narodowego oraz międzynarodowego, występujących w nich prawidłowościach, jak również procesach w nich i między nimi zachodzących.	w podstawowym stopniu zna normy, reguły i zasady pozwalające opisywać struktury systemu politycznego i bezpieczeństwa narodowego oraz międzynarodowego.	zaawansowanym stopniu zna normy, reguły i zasady pozwalające opisywać struktury systemu politycznego i bezpieczeństwa narodowego oraz międzynarodowego.	zaawansowanym stopniu zna normy, reguły i zasady pozwalające opisywać struktury systemu politycznego i bezpieczeństwa narodowego oraz międzynarodowego, występujące w nich prawidłowości, jak również procesy w nich i między nimi zachodzące.
P_U01	Nie posiada umiejętności definiowania i klasyfikowania zjawisk z dziedziny nauk społecznych oraz z zakresu bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego, nie potrafi dokonać analizy i oceny zjawisk społecznych powiązanych z bezpieczeństwem narodowym wykorzystując wiedzę z zakresu dyscypliny nauki o bezpieczeństwie.	posiada umiejętność definiowania i klasyfikowania zjawisk z dziedziny nauk społecznych	posiada umiejętność definiowania i klasyfikowania zjawisk z dziedziny nauk społecznych oraz z zakresu bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego.	posiada umiejętność definiowania i klasyfikowania zjawisk z dziedziny nauk społecznych oraz z zakresu bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego potrafi dokonać analizy i oceny zjawisk społecznych powiązanych z bezpieczeństwem narodowym wykorzystując wiedzę z zakresu dyscypliny nauki o bezpieczeństwie.
P_U02	Nie analizuje proponowanych	analizuje proponowane	analizuje proponowane	analizuje proponowane

	rozwiązań konkretnych problemów bezpieczeństwa i nie wskazuje w tym zakresie odpowiednich rozwiązań, nie posługuje się normami, regułami i zasadami pozwalającymi opisywać struktury systemu politycznego i bezpieczeństwa narodowego oraz międzynarodowego, występujących w nich prawidłowościach, jak również procesach w nich i między nimi zachodzących.	rozwiązania konkretnych problemów bezpieczeństwa.	rozwiązania konkretnych problemów bezpieczeństwa i wskazuje w tym zakresie odpowiednie rozwiązania, posługuje się normami, regułami i zasadami pozwalającymi opisywać struktury systemu politycznego i bezpieczeństwa narodowego oraz międzynarodowego.	rozwiązania konkretnych problemów bezpieczeństwa i wskazuje w tym zakresie odpowiednie rozwiązania, posługuje się normami, regułami i zasadami pozwalającymi opisywać struktury systemu politycznego i bezpieczeństwa narodowego oraz międzynarodowego, występujących w nich prawidłowościach, jak również procesach w nich i między nimi zachodzących.
P_K01	Nie jest przygotowany do pracy w instytucjach związanych z bezpieczeństwem narodowym, nie jest osobą kompetentną, świadomą konieczności zasięgania opinii ekspertów przy rozwiązywaniu trudnych problemów akademickich.	jest przygotowany do pracy w instytucjach związanych z bezpieczeństwem narodowym, jest osobą kompetentną, świadomą konieczności zasięgania opinii ekspertów przy rozwiązywaniu trudnych problemów akademickich.		

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	56 h	32 h
Egzamin/zaliczenie	2 h	2 h
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	92 h	116 h
- Przygotowanie eseju	---	---
- Przeprowadzenie badań literaturowych	15 h	21 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, przygotowanie prezentacji, itd.)	26 h	32 h
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	31 h	43 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	20 h	20 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**150 h / 6 ECTS**	**150 h / 6 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	58 h / 2,32 ECTS	34 h / 1,36 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	---	---
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Nowak J. , Nowak J., Zarys teorii bezpieczeństwa narodowego, Diffin , Warszawa 2011.
- Panek B., Polityka Bezpieczeństwa Sojuszu Północnoatlantyckiego (NATO), Słupsk 2012.
- Cieślarczyk M., Teoretyczne i metodologiczne podstawy badania problemów bezpieczeństwa i obronności państwa, Wydawnictwo Akademii Podlaskiej, Siedlce 2011.

- Kuźniar R., *Bezpieczeństwo narodowe*, „Scholar", Warszawa 2012.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Bezpieczeństwo wewnętrzne państwa. Wybrane problemy teorii i praktyki, Misiuk i inni Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie 2018.
- Zarychta S., Doktryny i strategie NATO 1949-2013, Bellona, Warszawa 2017.
- Panek B., Operacje reagowania kryzysowego narzędziem realizacji polityki bezpieczeństwa transatlantyckiego, SAN Łódź - Warszawa 2013.
- Buczyński J., Teoria bezpieczeństwa. Procedury i metody badawcze, [w:] „Przegląd metodyczny. Edukacja dla bezpieczeństwa", nr2 /2011.

Inne materiały dydaktyczne:

- akty prawne, dokumenty źródłowe wydawane przez podmioty OCK.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE	
KOD PRZEDMIOTU: **P11**	**Bezpieczeństwo europejskie i euroatlantyckie**
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk w Łodzi**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Nie dotyczy**
Rodzaj modułu kształcenia:	**Podstawowy i kierunkowy / kształtujący umiejętności praktyczne**
Punkty ECTS:	**5 ECTS**
Rok / Semestr:	**I / 2**
Osoba koordynująca przedmiot:	**Dr inż. Wiesław Szot**

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Znajomość podstawowych zagadnień poruszanych w ramach przedmiotu: Geografia bezpieczeństwa.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Zapoznanie studentów z historią bezpieczeństwa europejskiego i międzynarodowego, w tym rolą NATO w utrzymywaniu bezpieczeństwa w Europie i świecie.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne	28	28							2	**58**
Studia niestacjonarne	16	16							2	**34**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH	
Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Wykład	Wykład informacyjny i problemowy, wspomagany prezentacjami multimedialnymi, dyskusja, studia przypadków.
Ćwiczenia	Dyskusja, debata, pogadanka, burza mózgu, praca w grupach, case study, referat, ćwiczenia pisemne, pytania / zadania problemowe.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU		
Lp.	**Opis przedmiotowych efektów uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	Student zna w zaawansowanym stopniu historię bezpieczeństwa europejskiego i międzynarodowego, instytucjonalizacji stosunków euroatlantyckich po zakończeniu zimnej wojny oraz ewolucję bezpieczeństwa Unii Europejskiej.	K1P_W06
P_W02	Student posiada zaawansowaną wiedzę o ewolucji, strukturze i funkcjonowaniu NATO na rzecz polityki bezpieczeństwa w Europie i świecie w kontekście współczesnych zagrożeń.	K1P_W05, K1P_W06,

		K1P_W12
P_W03	Student posiada rozszerzoną wiedzę na temat działalności i aktywności poszczególnych państw euroatlantyckich i społeczności międzynarodowej na rzecz kształtowania bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego.	K1P_W05, K1P_W06, K1P_W12
Umiejętności:		
P_U01	Student potrafi analizować i oceniać zjawiska dotyczące bezpieczeństwa, ich wzajemne relacje zachodzące w euroatlantyckim obszarze bezpieczeństwa, zjawiska dotyczące bezpieczeństwa oraz ich wzajemne relacje.	K1P_U01
P_U02	Student potrafi analizować zagrożenia, wyzwania i szanse mające wpływ na bezpieczeństwo narodowe oraz międzynarodowe w obszarze euroatlantyckim oraz krytycznie ocenić skuteczność i przydatność zdobytej wiedzy.	K1P_U01, K1P_U02
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Student jest gotów do myślenia indukcyjnego i dedukcyjnego przy rozwiązywaniu problemów poznawczych z zakresu bezpieczeństwa narodowego.	K1P_K01, K1P_K02
VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Wykład:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
W1	Sytuacja geopolityczna państw euroatlantyckich po zakończeniu II wojny światowej. Geneza powstania Sojuszu Północnoatlantyckiego (NATO).	P_W01, P_W02, P_U01
W2	Instytucjonalizacja stosunków euroatlantyckich po zakończeniu zimnej wojny. Ewolucja bezpieczeństwa Unii Europejskiej.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01
W3	Uwarunkowania powstania i rozwoju Europejskiej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony jako instrumentu WPZiB UE.	P_W02, P_W03, P_U01, P_U02
W4	Sojusz Północnoatlantycki (NATO) w pierwszej dekadzie XXI w. Sytuacja powstała w wyniku zamachów terrorystycznych w Nowym Jorku i Waszyngtonie.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02
W5	Znaczenie nowej koncepcji strategicznej NATO w kontekście zewnętrznych i wewnętrznych uwarunkowań bezpieczeństwa państw przestrzeni euroatlantyckiej. Zasadnicze determinanty zmian i nierozwiązane problemy w przestrzeni euroatlantyckiej.	P_W02, P_W03, P_U02
W6	Reagowanie kryzysowe jako forma realizacji działań na rzecz bezpieczeństwa euroatlantyckiego. Geneza operacji reagowania kryzysowego.	P_W02, P_W03, P_U02
W7	Międzynarodowy terroryzm wyzwaniem i zagrożeniem dla bezpieczeństwa państw przestrzeni euroatlantyckiej. Tradycyjny i nowoczesny wymiar terroryzmu.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U02
W8	Konflikt na Ukrainie głównym wyzwaniem i potencjalnym zagrożeniem bezpieczeństwa euroatlantyckiego. Przyczyny kryzysu. Wpływ konfliktu na bezpieczeństwo transatlantyckie.	P_W02, P_W03, P_U02
Lp.	**Ćwiczenia:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
Ćw1	Zasadnicze linie konfliktu na linii Wschód – Zachód. Strategie odstraszania nuklearnego w okresie konfrontacji zimnowojennej.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
Ćw2	Porażki zarządzania kryzysowego UE podczas konfliktu na Bałkanach. Rozwój stosunków transatlantyckich.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_K01
Ćw3	Sytuacja zaistniała w wyniku interwencji militarnej USA w Iraku 2003. Europejska Polityka Bezpieczeństwa i Obrony w stosunkach transatlantyckich.	P_W02, P_W03, P_U01, P_U02
Ćw4	Proces transformacji NATO – konieczność, czy też zaplanowane działanie. Znaczenie procesu rozszerzeniowego NATO dla jego spójności.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_K01

Ćw5	Droga do nowej koncepcji strategicznej. Nowa koncepcja strategiczna wobec nowych wyzwań i zagrożeń bezpieczeństwa euroatlantyckiego.	P_W02, P_W03, P_U02, P_K01
Ćw6	Dowodzenie w operacjach reagowania kryzysowego. Rozwój zdolności NATO i Unii Europejskiej w zakresie operacji reagowania kryzysowego (misji).	P_W02, P_W03, P_U02, P_K01
Ćw7	Organizacje terrorystyczne w XXI w. Wpływ masowych migracji na zwiększenie zagrożeń terrorystycznych. Zagrożenia ze strony ISIS.	P_W02, P_W02, P_W03, P_U02, P_K01
Ćw8	Stanowisko Unii Europejskiej. Stanowisko Sojuszu Północnoatlantyckiego i decyzje szczytu NATO w Newport (2014) oraz w Warszawie (2016).	P_W02, P_W03, P_U02, P_K01
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
PW1	Przygotowanie do udziału w dyskusji na zajęciach. Wykonanie projektu.	P_U01, P_U_02, P_K01
PW2	Przygotowanie do zaliczenia końcowego.	P_W01, P_W02, P_W03

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Metoda weryfikacji**											**Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU**
	Egzamin pisemny – test	Egzamin ustny	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania/praca samodzielna	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt/zadania grupowy - prezentacja	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	
P_W01			x								x	Wykład / ćwiczenia
P_W02			x								x	Wykład / ćwiczenia
P_W03			x								x	Wykład / ćwiczenia
P_U01								x			x	Ćwiczenia
P_U02								x			x	Ćwiczenia
P_K01								x			x	Ćwiczenia

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Ocena niedostateczna** Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Ocena bardzo dobra** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_W01	Nie zna historii bezpieczeństwa europejskiego i międzynarodowego, instytucjonalizacji stosunków euroatlantyckich po zakończeniu zimnej wojny oraz ewolucji bezpieczeństwa Unii Europejskiej.	zna w podstawowym stopniu historię bezpieczeństwa europejskiego i międzynarodowego.	zna w zaawansowanym stopniu historię bezpieczeństwa europejskiego i międzynarodowego, instytucjonalizacji stosunków euroatlantyckich po zakończeniu zimnej wojny.	zna w zaawansowanym stopniu historię bezpieczeństwa europejskiego i międzynarodowego, instytucjonalizacji stosunków euroatlantyckich po zakończeniu zimnej wojny oraz ewolucję bezpieczeństwa Unii Europejskiej.
P_W02	Nie posiada wiedzy o ewolucji, strukturze i funkcjonowaniu NATO na rzecz polityki bezpieczeństwa w Europie i świecie w kontekście współczesnych zagrożeń.	posiada podstawową wiedzę o ewolucji, strukturze i funkcjonowaniu NATO	posiada zaawansowaną wiedzę o ewolucji, strukturze i funkcjonowaniu NATO na rzecz polityki bezpieczeństwa w Europie.	posiada zaawansowaną wiedzę o ewolucji, strukturze i funkcjonowaniu NATO na rzecz polityki bezpieczeństwa w Europie i świecie w kontekście współczesnych zagrożeń.
P_W03	Nie ma wiedzy na temat działalności i aktywności poszczególnych państw	Ma podstawową wiedzę na temat działalności i aktywności poszczególnych państw	Ma rozszerzoną wiedzę na temat działalności i aktywności poszczególnych	rozszerzoną wiedzę na temat działalności i aktywności poszczególnych państw

	euroatlantyckich i społeczności międzynarodowej na rzecz kształtowania bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego.	euroatlantyckich.	państw euroatlantyckich i społeczności międzynarodowej na rzecz kształtowania bezpieczeństwa narodowego..	euroatlantyckich i społeczności międzynarodowej na rzecz kształtowania bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego.
P_U01	Nie potrafi analizować i oceniać zjawisk dotyczących bezpieczeństwa, ich wzajemnych relacji zachodzących w euroatlantyckim obszarze bezpieczeństwa, zjawisk dotyczących bezpieczeństwa oraz ich wzajemnych relacje.	potrafi analizować i oceniać zjawiska dotyczące bezpieczeństwa.	potrafi analizować i oceniać zjawiska dotyczące bezpieczeństwa, ich wzajemne relacje zachodzące w euroatlantyckim obszarze bezpieczeństwa.	potrafi analizować i oceniać zjawiska dotyczące bezpieczeństwa, ich wzajemne relacje zachodzące w euroatlantyckim obszarze bezpieczeństwa, zjawiska dotyczące bezpieczeństwa oraz ich wzajemne relacje.
P_U02	Nie potrafi analizować zagrożeń, wyzwań i szans mających wpływ na bezpieczeństwo narodowe oraz międzynarodowe w obszarze euroatlantyckim oraz krytycznie ocenić skuteczność i przydatność zdobytej wiedzy.	potrafi analizować zagrożenia, wyzwania i szanse mające wpływ na bezpieczeństwo narodowe.	potrafi analizować zagrożenia, wyzwania i szanse mające wpływ na bezpieczeństwo narodowe oraz międzynarodowe w obszarze euroatlantyckim.	potrafi analizować zagrożenia, wyzwania i szanse mające wpływ na bezpieczeństwo narodowe oraz międzynarodowe w obszarze euroatlantyckim oraz krytycznie ocenić skuteczność i przydatność zdobytej wiedzy.
P_K01	Nie jest gotów do myślenia indukcyjnego i dedukcyjnego przy rozwiązywaniu problemów poznawczych z zakresu bezpieczeństwa narodowego.	jest gotów do myślenia indukcyjnego i dedukcyjnego przy rozwiązywaniu problemów poznawczych z zakresu bezpieczeństwa narodowego.		

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	56 h	32 h
Egzamin/zaliczenie	2 h	2 h
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	67 h	91 h
- Przygotowanie eseju	---	---
- Przeprowadzenie badań literaturowych	15 h	20 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, przygotowanie prezentacji, itd.)	20 h	30 h
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	12 h	21 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	20 h	20 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**125 h / 5 ECTS**	**125 h / 5 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	58 h / 2,32 ECTS	34 h / 1,36 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	75 h / 3 ECTS	75 h / 3 ECTS

Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Panek B., *Operacje reagowania kryzysowego narzędziem realizacji polityki bezpieczeństwa transatlantyckiego*, SAN, Łódź-Warszawa 2013.
- *Świat wobec wyzwań i zagrożeń w drugiej dekadzie XXI wieku*, pod red. Bogdan Panek, Roman Stawicki, Difin, Warszawa 2018.
- *Bezpieczeństwo międzynarodowe w XXI wieku*, pod red. Ryszard Zięba, Wydawnictwo Poltext, Warszawa 2018.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- *Teoria i praktyka bezpieczeństwa międzynarodowego*, Difin 2022.
- Zarychta S., *Doktryny i strategie NATO 1949-2013*, Bellona, Warszawa 2017
- Stokwiszewski D., *Ewolucja polityki zagranicznej i bezpieczeństwa RP w euroatlantyckim systemie bezpieczeństwa w latach 1999-2013*, AON, Warszawa 2014.

Inne materiały dydaktyczne:

- akty prawne, dokumenty źródłowe wydawane przez podmioty OCK

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE	
KOD PRZEDMIOTU: **P12**	**Polityka i strategia bezpieczeństwa**
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk w Łodzi**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Nie dotyczy**
Rodzaj modułu kształcenia:	**Podstawowy i kierunkowy**
Punkty ECTS:	**5 ECTS**
Rok / Semestr:	**II / 3**
Osoba koordynująca przedmiot:	**Dr hab. Piotr Rozwadowski, prof. SAN**

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Znajomość zagadnień z zakresu teorii i praktyki bezpieczeństwa polityki państw europejskich, struktur organizacji międzynarodowych i partycypacji w realizowanej polityce w obszarze bezpieczeństwa przez państwa europejskie poruszanych w ramach przedmiotu: Geografia bezpieczeństwa, Bezpieczeństwo europejskie i euroatlantyckie.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Przekazanie wiedzy z zakresu problematyki bezpieczeństwa europejskiego i międzynarodowych instytucji bezpieczeństwa, istoty zagrożeń, wyzwań i szans mających wpływ na bezpieczeństwo narodowe oraz międzynarodowe
C2	Przygotowanie do rozwiązywania problemów w zakresie bezpieczeństwa europejskiego i bezpieczeństwa państwa.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	**Ćwiczenia**	**Konwersat.**	**Lab.**	**Warsztaty**	**Projekt**	**Seminarium**	**Konsultacje**	**Egzamin/ zaliczenie**	**Suma godzin**
Studia stacjonarne	28	28							2	**58**
Studia niestacjonarne	16	16							2	**34**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH	
Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Wykład	Wykład z wykorzystaniem metod: dyskusyjnej, studium przypadku, burzy mózgów
Ćwiczenia	Studium przypadku, metoda dyskusyjna, burzy mózgów.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	**Opis przedmiotowych efektów uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	Student zna w zaawansowanym stopniu zakres działalności organów kompetentnych do prowadzenia polityki bezpieczeństwa i kreowania kierunków strategii bezpieczeństwa państwa.	K1P_W03, K1P_W12
P_W02	Student ma rozszerzoną wiedzę z zakresu problematyki bezpieczeństwa europejskiego i	K1P_W01,

	międzynarodowych instytucji bezpieczeństwa, zna w zaawansowanym stopniu i rozumie mechanizmy ich działania, mechanizmy dotyczące bezpieczeństwa państwa oraz zna pojęcia i koncepcje bezpieczeństwa narodowego.	K1P_W09, K1P_W10
Umiejętności:		
P_U01	Student potrafi prawidłowo analizować i oceniać zjawiska dotyczące bezpieczeństwa oraz ich wzajemne relacje zachodzące w obszarze bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego.	K1P_U01, K1P_U02
P_U02	Student potrafi prawidłowo analizować i ocenić istotę zagrożeń, wyzwań i szans mające wpływ na bezpieczeństwo narodowe oraz międzynarodowe.	K1P_U01, K1P_U02
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Student jest gotów do uznawania roli wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych w zakresie polityki bezpieczeństwa.	K1P_K02

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	**Wykład:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
W1	System polityczny. Istota systemu politycznego. Koncepcje systemu politycznego. Funkcje systemu politycznego.	P_W01, P_U01, P_K01
W2	Uwarunkowania bezpieczeństwa narodowego. Podstawy aksjologiczne bezpieczeństwa narodowego. Pojęcie wartości narodowych. Potrzeby narodowe. Pojęcie dobra wspólnego. Cele bezpieczeństwa narodowego.	P_W01, P_U01, P_K01
W3	Współczesne koncepcje bezpieczeństwa międzynarodowego. Realizm. Liberalizm. Konstruktywizm.	P_W01, P_U01, P_K01
W4	Geneza i ewolucja założeń strategiczno-obronnych RP po zakończeniu „zimnej wojny".	P_W01, P_W02, P_U02, P_K01
W5	Strategia bezpieczeństwa sąsiadów Polski nienależących do NATO i UE. Federacja Rosyjska: założenia ogólne, interesy narodowe i strategiczne priorytety narodowe. Republika Białorusi: założenia ogólne, interesy narodowe i strategiczne priorytety narodowe	P_W01, P_W02, P_U02
W6	Strategie bezpieczeństwa sąsiadów Polski należących do NATO i UE, RFN, Francji, Wielkiej Brytanii, Litwy, Słowacji, Czech.	P_W01, P_W02, P_U02
W7	Strategia bezpieczeństwa narodowego USA jako filaru NATO i bezpieczeństwa światowego: założenia ogólne, interesy narodowe i strategiczne priorytety narodowe.	P_W01, P_W02, P_U02, P_K01
W8	Miejsce Polski w systemie bezpieczeństwa euroatlantyckiego oraz szanse, ryzyka, wyzwania i zagrożenia związane z pogarszającą się sytuacją międzynarodową m.in. w związku z konfliktami wewnętrznymi na Bliskim Wschodzie i Ukrainie (migracje, terroryzm).	P_W01, P_W02, P_U02, P_K01
Lp.	**Ćwiczenia:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
Ćw1	Istota strategii bezpieczeństwa narodowego. Strategia bezpieczeństwa narodowego.	P_W01, P_U01
Ćw2	Interesy narodowe, racja stanu. Środki i narzędzia bezpieczeństwa narodowego. Metody zapewnienia bezpieczeństwa.	P_W01, P_U01, P_K01
Ćw3	Porównanie koncepcji bezpieczeństwa międzynarodowego: neorealizm, neoliberalizm.	P_W01, P_U01, P_K01
Ćw4	Doktryny i SBN w latach 1990-2015.	P_W01, P_W02, P_U02, P_K01
Ćw5	Ukraina jako szczególny przypadek z punktu widzenia bezpieczeństwa wschodniej flanki NATO. Założenia ogólne jej SBN, interesy narodowe i strategiczne priorytety narodowe.	P_W01, P_W02, P_U02, P_K01
Ćw6	Strategia bezpieczeństwa Unii Europejskiej, drugiej po NATO instytucji ważnej dla bezpieczeństwa Europy.	P_W01, P_W02, P_U02, P_K01
Ćw7	Amerykańskie strategiczne priorytety narodowe.	P_W01, P_W02, P_U02, P_K01

Ćw8	Analiza możliwych scenariuszów rozwoju sytuacji w związku z pogarszającą się sytuacją międzynarodową na tle konfliktów wewnętrznych na Bliskim Wschodzie i Ukrainie (migracje, terroryzm).	P_W01, P_W02, P_U02, P_K01
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
PW1	Przygotowanie do dyskusji / wykonania projektu.	P_U01, P_U02, P_K01
PW2	Przygotowanie do egzaminu końcowego.	P_W01, P_W02, P_W03

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Metoda weryfikacji**											**Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU**
	Egzamin pisemny – test	Egzamin ustny	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania/praca samodzielna	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt/zadanie praktyczne	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	
P_W01		x									x	Wykład / ćwiczenia
P_W02		x									x	Wykład / ćwiczenia
P_U01								x			x	Ćwiczenia
P_U02								x			x	Ćwiczenia
P_K01								x			x	Ćwiczenia

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Ocena niedostateczna** Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Ocena bardzo dobra** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_W01	Nie ma wiedzy z zakresu działalności organów kompetentnych do prowadzenia polityki bezpieczeństwa i kreowania kierunków strategii bezpieczeństwa państwa	ma podstawową wiedzę z zakresu działalności organów kompetentnych do prowadzenia polityki bezpieczeństwa.	ma rozszerzoną wiedzę z zakresu działalności organów kompetentnych do prowadzenia polityki bezpieczeństwa.	ma rozszerzoną i wyczerpującą wiedzę z zakresu działalności organów kompetentnych do prowadzenia polityki bezpieczeństwa i kreowania kierunków strategii bezpieczeństwa państwa
P_W02	Nie ma wiedzy z zakresu problematyki bezpieczeństwa europejskiego i międzynarodowych instytucji bezpieczeństwa, nie zna i nie rozumie mechanizmów ich działania, mechanizmy dotyczących bezpieczeństwa państwa oraz nie zna pojęć i koncepcji bezpieczeństwa narodowego.	ma podstawową wiedzę z zakresu problematyki bezpieczeństwa europejskiego i międzynarodowych instytucji bezpieczeństwa.	ma rozszerzoną wiedzę z zakresu problematyki bezpieczeństwa europejskiego i międzynarodowych instytucji bezpieczeństwa, zna w zaawansowanym stopniu i rozumie mechanizmy ich działania, mechanizmy dotyczące bezpieczeństwa państwa.	ma rozszerzoną wiedzę z zakresu problematyki bezpieczeństwa europejskiego i międzynarodowych instytucji bezpieczeństwa, zna w zaawansowanym stopniu i rozumie mechanizmy ich działania, mechanizmy dotyczące bezpieczeństwa państwa oraz zna pojęcia i koncepcje bezpieczeństwa narodowego.
P_U01	Nie potrafi analizować i oceniać zjawisk dotyczących bezpieczeństwa oraz ich wzajemnych relacji zachodzących w obszarze bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego.	niestarannie analizuje i ocenia zjawiska dotyczące bezpieczeństwa oraz ich wzajemne relacje zachodzące w obszarze bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego.	potrafi prawidłowo analizować i oceniać zjawiska dotyczące bezpieczeństwa oraz ich wzajemne relacje zachodzące w obszarze bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego.	potrafi prawidłowo i skrupulatnie analizować i oceniać zjawiska dotyczące bezpieczeństwa oraz ich wzajemne relacje zachodzące w obszarze bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego.
P_U02	Nie potrafi analizować i	niestarannie analizuje i ocenia	potrafi prawidłowo	potrafi prawidłowo i

	ocenić istotę zagrożeń, wyzwań i szans mających wpływ na bezpieczeństwo narodowe oraz międzynarodowe.	istotę zagrożeń, wyzwań i szans mające wpływ na bezpieczeństwo narodowe oraz międzynarodowe.	analizować i ocenić istotę zagrożeń, wyzwań i szans mające wpływ na bezpieczeństwo narodowe oraz międzynarodowe.	drobiazgowo analizować i ocenić istotę zagrożeń, wyzwań i szans mające wpływ na bezpieczeństwo narodowe oraz międzynarodowe.
P_K01	Nie jest gotów do uznawania roli wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych w zakresie polityki bezpieczeństwa.	jest gotów do uznawania roli wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych w zakresie polityki bezpieczeństwa.		

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	56 h	32 h
Egzamin/zaliczenie	2 h	2 h
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	67 h	91 h
- Przygotowanie eseju	---	---
- Przeprowadzenie badań literaturowych	15 h	21 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, przygotowanie prezentacji, itd.)	26 h	32 h
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	16 h	18 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	10 h	20 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**125 h / 5 ECTS**	**125 h / 5 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	58 h / 2,32 ECTS	34 h / 1,36 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	---	---
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Ustawa o Obronie Ojczyzny 2022.
- Strategia Bezpieczeństwa Narodowego 2020.
- Mickiewicz P., System bezpieczeństwa narodowego w rozwiązaniach systemowych wybranych państw, Wydawnictwo Difin, Warszawa 2018.
- Zarychta S., Doktryny i strategie NATO 1949-2013, Bellona, Warszawa 2017.
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej, 1997.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Zawisza J., Organizacja i funkcjonowania polskiego systemu bezpieczeństwa w sytuacji transgranicznych zagrożeń, Słupsk, 2017.
- Czaputowicz J., *Bezpieczeństwo międzynarodowe współczesne koncepcje.* Wydawnictwo naukowe PWN, Warszawa 2012.
- Jagusiak B., Systemy polityczne państw sąsiednich Polski. Wydawnictwo Difin. Warszawa 2011.

Inne materiały dydaktyczne:

- dokumenty źródłowe, mapy.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE	
KOD PRZEDMIOTU: **P13**	**Ochrona i obrona narodowa**
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk w Łodzi Filia w Warszawie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Nie dotyczy**
Rodzaj modułu kształcenia:	**Podstawowy i kierunkowy / kształtujący umiejętności praktyczne**
Punkty ECTS:	**3 ECTS**
Rok / Semestr:	**II / 3**
Osoba koordynująca przedmiot:	**Dr hab. Piotr Rozwadowski, prof. SAN**

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Brak.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Przekazanie wiedzy o obronnym systemie militarnym RP, zadaniach Sił Zbrojnych RP w czasie: pokoju, kryzysu i wojny.
C2	Przygotowanie do wykorzystania w praktyce wiedzy o zadaniach SZ RP i profesjonalnego działania w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa państwa w zakresie ochrony i obrony.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne	14	28							2	**44**
Studia niestacjonarne	8	16							2	**26**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Wykład	Wykład z wykorzystaniem metod: dyskusyjnej, studium przypadku.
Ćwiczenia	Dyskusja, studium przypadku, burza mózgów.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Student zna w zaawansowanym stopniu definicje pojęć i kategorii ochrony i obrony, zna siły i środki przeznaczone na realizację ochrony, i obrony narodowej. Rozumie zasady polityki i strategii ochrony i obrony narodowej oraz warunki i wymogi ich realizacji.	K1P_W01, K1P_W02, K1P_W12
P_W02	Student zna w zaawansowanym stopniu obronny system militarny RP, którego trzon stanowią SZ RP. Rozumie ich rolę w państwie, a także zna zasady przygotowań i określania założeń, celów	K1P_W07, K1P_W12

	i praktycznej realizacji narodowej strategii wojskowej RP. Posiada też wiedzę dotyczącą zadań Sił Zbrojnych RP w czasie: pokoju, kryzysu i wojny.	
P_W03	Student posiada rozległą wiedzę z zakresu: mobilizacji i gotowości obronnej RP na wypadek zagrożenia jej bezpieczeństwa: z zewnątrz (ochrona granic RP) i wewnątrz państwa (ochrona porządku publicznego).	K1P_W07, K1P_W12
P_W04	Zna w zaawansowanym stopniu strukturę Sił Zbrojnych i założenia budowy Obrony Terytorialnej. Posiada też wiedzę na temat Wojsk Operacyjnych, Sił Specjalnych i cywilnej organizacji obrony i ochrony narodowej.	K1P_W07, K1P_W12
Umiejętności:		
P_U01	Student potrafi analizować i ocenić zasady polityki i strategii ochrony i obrony narodowej oraz warunki i wymogi ich realizacji.	K1P_U01
P_U02	Student potrafi ocenić zasady funkcjonowania obronnego systemu militarnego RP, którego trzon stanowią SZ RP. Jest w stanie przeprowadzić analizę ich roli w państwie oraz ocenić zasady przygotowań i określania założeń, celów i praktycznej realizacji narodowej strategii wojskowej RP. Potrafi wykorzystać wiedzę o zadaniach SZ RP w czasie: pokoju, kryzysu i wojny do formułowania i rozwiązywania problemów bezpieczeństwa.	K1P_U01, K1P_U02, K1P_U07, K1P_U09
P_U03	Student potrafi ocenić zasady ogłaszania mobilizacji i stanów gotowości obronnej RP na wypadek zagrożenia jej bezpieczeństwa: z zewnątrz (ochrona granic RP) i wewnątrz państwa (ochrona porządku publicznego).	K1P_U01, K1P_U02, K1P_U07, K1P_U09
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Student jest gotów w sposób profesjonalny działać w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa państwa w zakresie ochrony i obrony.	K1P_K04, K1P_K05
P_K02	Student jest gotów do krytycznej oceny swojej wiedzy z zakresu ochrony i obrony państwa.	K1P_K01

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	**Wykład:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
W1	Definiowanie pojęć ochrony i obrony oraz siły i środki ochrony, i obrony narodowej. Polityka i strategia ochrony i obrony narodowej oraz warunki i wymogi ich realizacji.	P_W01, P_W02, P_W03, P_W04
W2	Obronny system militarny Rzeczypospolitej Polskiej: SZ RP i ich rola w państwie	P_W01, P_W02, P_W03, P_W04, P_U01
W3	Przygotowanie, założenia, cele i praktyczna realizacja narodowej strategii wojskowej RP.	P_W02, P_W03, P_U01, P_U02
W4	Zadania Sił Zbrojnych RP w czasie: pokoju, kryzysu i wojny.	P_W01, P_W02, P_W03, P_W04, P_U01, P_U02,
W5	Mobilizacja i gotowość obronna państwa na wypadek zagrożenia jego bezpieczeństwa: z zewnątrz (ochrona granic RP) i wewnątrz państwa (ochrona porządku publicznego).	P_W02, P_W03, P_ U02, P_U03
W6	Siły Zbrojne o strukturze obronnej: Obrona Terytorialna (działania bojowe, ochrona i wsparcie ludności cywilnej), Wojska Operacyjne, Siły Specjalne w strategii wojskowej.	P_W02, P_W03, P_W04, P_U02, P_U03
W7	Cywilna organizacja obrony i ochrony narodowej: obrona i ochrona infrastruktury krytycznej państwa. Zadania poszczególnych służb i sił przypisanych do tego rodzaju działań oraz cywilne wsparcie dla SZ RP.	P_W01, P_W02, P_W03, P_W04, P_U02, P_U03
W8	Obrona i ochrona ludności cywilnej w sytuacji wystąpienia zagrożeń bezpieczeństwa państwa: siły, środki i uregulowania odnoszące się do tych działań.	P_W02, P_W03, P_U02, P_U03
Lp.	**Ćwiczenia:**	**Odniesienie do przedmiotowych**

		efektów uczenia się
Ćw1	Pogłębienie wiedzy studenta w zakresie definiowania pojęć ochrony i obrony oraz sił i środków ochrony, i obrony narodowej, polityki i strategii ochrony i obrony narodowej oraz warunków i wymogów ich realizacji.	P_W01, P_W02
Ćw2	Pogłębienie wiedzy studenta o systemie militarnym Rzeczypospolitej Polskiej: SZ RP i ich roli w państwie.	P_W01, P_W02, P_W03, P_W04, P_U01
Ćw3	Pogłębienie wiedzy studenta w zakresie przygotowań, założeń, celów i praktycznej realizacji narodowej strategii wojskowej RP.	P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
Ćw4	Pogłębienie wiedzy studenta w zakresie znajomości zadań Sił Zbrojnych RP w czasie pokoju, kryzysu i wojny.	P_W01, P_W02, P_W03, P_W04, P_U01, P_U02,
Ćw5	Pogłębienie wiedzy studenta w zakresie mobilizacji i gotowości obronnej państwa na wypadek zagrożenia jego bezpieczeństwa wewnętrznego i zewnętrznego.	P_W02, P_W03, P_U02, P_U03
Ćw6	Pogłębienie wiedzy studenta o Siłach Zbrojnych i strukturze obronnej: zasadach tworzenia Obrony Terytorialnej oraz zadań Wojsk Operacyjnych i Sił Specjalnych w strategii wojskowej.	P_W02, P_W03, P_W04, P_U02, P_U03
Ćw7	Pogłębienie wiedzy studenta w zakresie cywilnej organizacji obrony i ochrony narodowej: o obronie i ochronie infrastruktury krytycznej państwa i zadaniach poszczególnych służb i sił przypisanych do tego rodzaju działań a także cywilnego wsparcia dla SZ RP.	P_W01, P_W02, P_W03, P_W04, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
Ćw8	Pogłębienie wiedzy studenta w zakresie obrony i ochrony ludności cywilnej w sytuacji wystąpienia zagrożeń bezpieczeństwa państwa: siły, środki i uregulowania odnoszące się do tych działań.	P_W02, P_W03, P_W04, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
PW1	Przygotowanie do dyskusji / wykonania zadania praktycznego na zajęciach.	P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
PW2	Przygotowanie do egzaminu końcowego.	P_W01, P_W02, P_W03, P_W04

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Metoda weryfikacji**											**Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU**
	Egzamin pisemny – test	Egzamin ustny	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania/praca samodzielna	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt/zadanie praktyczne	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	
P_W01		x										Wykład / ćwiczenia
P_W02		x										Wykład / ćwiczenia
P_W03		x										Wykład / ćwiczenia
P_W04		x										Wykład / ćwiczenia
P_U01									x		x	Ćwiczenia
P_U02									x		x	Ćwiczenia
P_U03									x		x	Ćwiczenia
P_K01									x		x	Ćwiczenia

P_K02									x		x	Ćwiczenia

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Ocena niedostateczna** Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Ocena bardzo dobra** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_W01	Nie zna definicji pojęć i kategorii ochrony i obrony, nie zna sił i środków przeznaczonych na realizację ochrony, i obrony narodowej. Nie rozumie zasad polityki i strategii ochrony i obrony narodowej oraz warunków i wymogów ich realizacji.	zna w podstawowym stopniu definicje pojęć i kategorii ochrony i obrony.	zna w zaawansowanym stopniu definicje pojęć i kategorii ochrony i obrony, zna siły i środki przeznaczone na realizację ochrony, i obrony narodowej.	zna w zaawansowanym stopniu definicje pojęć i kategorii ochrony i obrony, zna siły i środki przeznaczone na realizację ochrony, i obrony narodowej. Rozumie zasady polityki i strategii ochrony i obrony narodowej oraz warunki i wymogi ich realizacji.
P_W02	Nie zna obronnego systemu militarnego RP, którego trzon stanowią SZ RP. Nie rozumie ich roli w państwie, a także nie zna zasad przygotowań i określania założeń, celów i praktycznej realizacji narodowej strategii wojskowej RP. Nie posiada też wiedzy dotyczącej zadań Sił Zbrojnych RP w czasie: pokoju, kryzysu i wojny.	zna w podstawowym stopniu obronny system militarny RP, którego trzon stanowią SZ RP.	zna w zaawansowanym stopniu obronny system militarny RP, którego trzon stanowią SZ RP. Rozumie ich rolę w państwie, a także zna zasady przygotowań i określania założeń, celów i praktycznej realizacji narodowej strategii wojskowej RP.	zna w zaawansowanym stopniu obronny system militarny RP, którego trzon stanowią SZ RP. Rozumie ich rolę w państwie, a także zna zasady przygotowań i określania założeń, celów i praktycznej realizacji narodowej strategii wojskowej RP. Posiada też wiedzę dotyczącą zadań Sił Zbrojnych RP w czasie: pokoju, kryzysu i wojny.
P_W03	Nie posiada wiedzy z zakresu: mobilizacji i gotowości obronnej RP na wypadek zagrożenia jej bezpieczeństwa: z zewnątrz (ochrona granic RP) i wewnątrz państwa (ochrona porządku publicznego).	posiada szczątkową wiedzę z zakresu: mobilizacji i gotowości obronnej RP na wypadek zagrożenia jej bezpieczeństwa: z zewnątrz (ochrona granic RP) i wewnątrz państwa (ochrona porządku publicznego).	posiada selektywną wiedzę z zakresu: mobilizacji i gotowości obronnej RP na wypadek zagrożenia jej bezpieczeństwa: z zewnątrz (ochrona granic RP) i wewnątrz państwa (ochrona porządku publicznego).	posiada rozległą wiedzę z zakresu: mobilizacji i gotowości obronnej RP na wypadek zagrożenia jej bezpieczeństwa: z zewnątrz (ochrona granic RP) i wewnątrz państwa (ochrona porządku publicznego).
P_W04	Nie zna struktur Sił Zbrojnych i założeń budowy Obrony Terytorialnej. Nie posiada też wiedzy na temat Wojsk Operacyjnych, Sił Specjalnych i cywilnej organizacji obrony i ochrony narodowej.	zna w podstawowym stopniu strukturę Sił Zbrojnych i założenia budowy Obrony Terytorialnej.	zna w zaawansowanym stopniu strukturę Sił Zbrojnych i założenia budowy Obrony Terytorialnej. Posiada też wiedzę na temat Wojsk Operacyjnych, Sił Specjalnych.	zna w zaawansowanym stopniu strukturę Sił Zbrojnych i założenia budowy Obrony Terytorialnej. Posiada też wiedzę na temat Wojsk Operacyjnych, Sił Specjalnych i cywilnej organizacji obrony i ochrony narodowej.
P_U01	Nie potrafi analizować i ocenić zasad polityki i strategii ochrony i obrony narodowej oraz warunków i wymogów ich realizacji.	potrafi analizować i ocenić zasady polityki obrony narodowej.	potrafi analizować i ocenić zasady polityki i strategii ochrony i obrony narodowej oraz warunki ich realizacji.	potrafi analizować i ocenić zasady polityki i strategii ochrony i obrony narodowej oraz warunki i wymogi ich realizacji.
P_U02	Nie potrafi ocenić zasad funkcjonowania obronnego systemu militarnego RP, którego trzon stanowią SZ RP. Nie jest w stanie przeprowadzić analizy ich roli w państwie oraz ocenić zasady przygotowań i określania założeń, celów i praktycznej realizacji narodowej strategii wojskowej RP. Nie potrafi wykorzystać wiedzę o zadaniach SZ RP w czasie: pokoju, kryzysu i wojny do formułowania i rozwiązywania problemów	potrafi ocenić zasady funkcjonowania obronnego systemu militarnego RP, którego trzon stanowią SZ RP.	potrafi ocenić zasady funkcjonowania obronnego systemu militarnego RP, którego trzon stanowią SZ RP. Jest w stanie przeprowadzić analizę ich roli w państwie oraz ocenić zasady przygotowań i określania założeń, celów i praktycznej realizacji narodowej strategii wojskowej RP.	potrafi ocenić zasady funkcjonowania obronnego systemu militarnego RP, którego trzon stanowią SZ RP. Jest w stanie przeprowadzić analizę ich roli w państwie oraz ocenić zasady przygotowań i określania założeń, celów i praktycznej realizacji narodowej strategii wojskowej RP. Potrafi wykorzystać wiedzę o zadaniach SZ RP w czasie: pokoju, kryzysu i wojny do formułowania i rozwiązywania problemów bezpieczeństwa.

	bezpieczeństwa.			
P_U03	Nie potrafi ocenić zasad ogłaszania mobilizacji i stanów gotowości obronnej RP na wypadek zagrożenia jej bezpieczeństwa: z zewnątrz (ochrona granic RP) i wewnątrz państwa (ochrona porządku publicznego).	potrafi ocenić niektóre zasady ogłaszania mobilizacji i stanów gotowości obronnej RP na wypadek zagrożenia jej bezpieczeństwa: z zewnątrz (ochrona granic RP) i wewnątrz państwa (ochrona porządku publicznego).	potrafi ocenić większość zasad ogłaszania mobilizacji i stanów gotowości obronnej RP na wypadek zagrożenia jej bezpieczeństwa: z zewnątrz (ochrona granic RP) i wewnątrz państwa (ochrona porządku publicznego).	potrafi ocenić wszystkie zasady ogłaszania mobilizacji i stanów gotowości obronnej RP na wypadek zagrożenia jej bezpieczeństwa: z zewnątrz (ochrona granic RP) i wewnątrz państwa (ochrona porządku publicznego).
P_K01	Nie jest gotów w sposób profesjonalny działać w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa państwa w zakresie ochrony i obrony.	jest gotów w sposób profesjonalny działać w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa państwa w zakresie ochrony i obrony.		
P_K02	Nie jest gotów do krytycznej oceny swojej wiedzy z zakresu ochrony i obrony państwa.	jest gotów do krytycznej oceny swojej wiedzy z zakresu ochrony i obrony państwa.		

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	42 h	24 h
Egzamin/zaliczenie	2 h	2 h
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	31 h	49 h
- Przygotowanie eseju	---	---
- Przeprowadzenie badań literaturowych	5 h	10 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, przygotowanie prezentacji, itd.)	12 h	20 h
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	4 h	9 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	10 h	10 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75 h / 3 ECTS**	**75 h / 3 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	44 h / 1,76 ECTS	26 h / 1,04 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	50 h / 2 ECTS	50 h / 2 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Ustawa o Obronie Ojczyzny 2022.
- Strategia Bezpieczeństwa Narodowego 2020.
- Michailiuk B., *Ochrona ludności: wybrane problemy*, Akademia Sztuki Wojennej, Warszawa 2017.
- Krynojewski F. R., *Obrona cywilna Rzeczpospolitej Polskiej*, Difin, Warszawa 2016.
- Ustawa o zarządzaniu kryzysowym 2007.
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej, 1997.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Zawisza J., *Organizacja i funkcjonowania polskiego systemu bezpieczeństwa w sytuacji transgranicznych zagrożeń*, Słupsk,

2017.

- Czaputowicz J., *Bezpieczeństwo międzynarodowe współczesne koncepcje.* Wydawnictwo naukowe PWN, Warszawa 2012.
- Jagusiak B., Systemy polityczne państw sąsiednich Polski. Wydawnictwo Difin. Warszawa 2011.

Inne materiały dydaktyczne:

- prezentacja multimedialna, teksty case studies, dokumenty źródłowe, mapy poglądowe.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE	
KOD PRZEDMIOTU: **P14**	**System bezpieczeństwa narodowego**
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk w Łodzi**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Nie dotyczy**
Rodzaj modułu kształcenia:	**Podstawowy i kierunkowy / kształtujący umiejętności praktyczne**
Punkty ECTS:	**6 ECTS**
Rok / Semestr:	**I / 1**
Osoba koordynująca przedmiot:	**Prof. dr hab. Edmund Szweda**

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Znajomość podstawowych zagadnień poruszanych w ramach przedmiotu: Wiedza o państwie i prawie, Teoria bezpieczeństwa.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Dostarczenie wiedzy o systemie bezpieczeństwa narodowego RP, jego zadaniach, strukturze, funkcjonowaniu.
C2	Przygotowanie do dyskusji o współczesnych zagrożeniach bezpieczeństwa państwa, roli organizacji międzynarodowych w tworzeniu bezpieczeństwa.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne	28	28							2	**58**
Studia niestacjonarne	16	16							2	**34**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Wykład	Wykład z elementami dyskusji
Ćwiczenia	Dyskusja, case study, zadania praktyczne indywidualne i grupowe

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Posiada wiedzę o różnych rodzajach struktur i więzi społecznych, politycznych, ekonomicznych i prawnych, które determinują system bezpieczeństwa w skali lokalnej, krajowej i międzynarodowej.	K1P_W04, K1P_W09, K1P_W10
P_W02	Identyfikuje i opisuje uczestników procesów bezpieczeństwa oraz rozpoznaje relacje i więzi między nimi w skali lokalnej, krajowej i międzynarodowej, w szczególności w odniesieniu do	K1P_W09, K1P_W10

	Polski.	
Umiejętności:		
P_U01	Potrafi porządkować i wyjaśniać relacje zachodzące między procesami, podmiotami i strukturami tworzącymi system bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego.	K1P_U01
P_U02	Potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną do analizowania konkretnych procesów i zjawisk społecznych oraz charakteryzujących narodowe środowisko bezpieczeństwa, w tym ich dynamikę oraz najistotniejsze elementy. Potrafi diagnozować i prognozować procesy i zjawiska w zakresie bezpieczeństwa oraz generować rozwiązania konkretnych problemów w zakresie bezpieczeństwa.	K1P_U01, K1P_U02, K1P_U05, K1P_U06
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Rozumie znaczenie priorytetów i hierarchii dóbr w działaniach na rzecz bezpieczeństwa oraz jest zdolny do samodzielnego kształtowania i wyrażania własnych poglądów, w tym potrafi dokonać krytycznej oceny zjawisk rodzących się wraz z rozwojem nowych technologii	K1P_K01, K1P_K04

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	**Wykład:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
W1	Podstawy bezpieczeństwa narodowego.	P_W01, P_W02, P_K01
W2	Istota i znaczenie bezpieczeństwa narodowego.	P_W01, P_W02, P_K01
W3	Podstawowa terminologia bezpieczeństwa narodowego.	P_W01, P_W02, P_K01
W4	Organizacja systemu bezpieczeństwa narodowego.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
W5	Główne problemy bezpieczeństwa globalnego.	P_W01, P_W02, P_U01, P_K01
W6	System bezpieczeństwa narodowego RP.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
W7	Strategia bezpieczeństwa narodowego RP.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
W8	System bezpieczeństwa narodowego RP, zadania, struktura, funkcjonowanie.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
W9	Polityka zagraniczna jako narzędzie systemu bezpieczeństwa narodowego.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
W10	Cele i zadania polityki zagranicznej w aspekcie bezpieczeństwa narodowego.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
Lp.	**Ćwiczenia:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
Ćw1	Definicja państwa i jej części składowe: terytorium, ludność, władza. Funkcje i kompetencje władzy państwowej	P_W01, P_U02

Ćw2	Cele, funkcje i zadania państwa.	P_W01, P_W03, P_U02, P_K01, P_K02
Ćw3	Typy i formy państw.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U02
Ćw4	Organy państwowe i ich klasyfikacja.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02
Ćw5	Trójpodział władzy i jego ewolucja.	P_W01, P_W03
Ćw6	Główne zasady ustrojowe Rzeczpospolitej.	P_W01, P_W02, P_U01, P_K02
Ćw7	Władza ustawodawcza – struktura, organizacja, funkcje i zadania parlamentu.	P_W01, P_W02, P_U01, P_K01
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
PW1	Przygotowanie do dyskusji / wypowiedzi ustnej na zajęciach.	P_U01, P_U02, P_K01
PW2	Przygotowanie do egzaminu końcowego.	P_W01, P_W02

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Metoda weryfikacji**											**Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU**
	Egzamin pisemny	Egzamin ustny	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania/praca samodzielna	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	
P_W01	x											Wykład
P_W02	x											Wykład
P_U01					x						x	Ćwiczenia
P_U02					x						x	Ćwiczenia
P_K01					x						x	Ćwiczenia

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Ocena niedostateczna** Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Ocena bardzo dobra** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_W01	Nie posiada wiedzy o różnych rodzajach struktur i więzi społecznych, politycznych, ekonomicznych i prawnych, które determinują system bezpieczeństwa w skali lokalnej, krajowej i międzynarodowej.	Posiada podstawową wiedzę o różnych rodzajach struktur i więzi społecznych, politycznych, ekonomicznych i prawnych, które determinują system bezpieczeństwa w skali lokalnej, krajowej i międzynarodowej.	Posiada szczegółową wiedzę o różnych rodzajach struktur i więzi społecznych, politycznych, ekonomicznych i prawnych, które determinują system bezpieczeństwa w skali lokalnej, krajowej i międzynarodowej.	Posiada wyczerpującą wiedzę o różnych rodzajach struktur i więzi społecznych, politycznych, ekonomicznych i prawnych, które determinują system bezpieczeństwa w skali lokalnej, krajowej i międzynarodowej.
P_W02	Nie identyfikuje i nie opisuje uczestników procesów bezpieczeństwa oraz nie rozpoznaje relacji i więzi między nimi w skali lokalnej, krajowej i międzynarodowej,	Identyfikuje i opisuje uczestników procesów bezpieczeństwa.	Identyfikuje i opisuje uczestników procesów bezpieczeństwa oraz rozpoznaje relacje i więzi między nimi w skali lokalnej, krajowej i	Identyfikuje i opisuje uczestników procesów bezpieczeństwa oraz rozpoznaje relacje i więzi między nimi w skali lokalnej, krajowej i międzynarodowej,

	w szczególności w odniesieniu do Polski.		międzynarodowej.	w szczególności w odniesieniu do Polski.
P_U01	Nie potrafi porządkować i wyjaśniać relacje zachodzące między procesami, podmiotami i strukturami tworzącymi system bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego.	Potrafi porządkować i wyjaśniać niektóre relacje zachodzące między procesami, podmiotami i strukturami tworzącymi system bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego.	Potrafi porządkować i wyjaśniać większość relacji zachodzących między procesami, podmiotami i strukturami tworzącymi system bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego.	Potrafi porządkować i wyjaśniać wszystkie poznane relacje zachodzące między procesami, podmiotami i strukturami tworzącymi system bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego.
P_U02	Nie potrafi wykorzystać wiedzy teoretycznej do analizowania konkretnych procesów i zjawisk społecznych oraz charakteryzujących narodowe środowisko bezpieczeństwa, w tym ich dynamikę oraz najistotniejsze elementy. Nie potrafi diagnozować i prognozować procesów i zjawisk w zakresie bezpieczeństwa oraz generować rozwiązania konkretnych problemów w zakresie bezpieczeństwa.	Potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną do analizowania konkretnych procesów i zjawisk społecznych oraz charakteryzujących narodowe środowisko bezpieczeństwa, w tym ich dynamikę oraz najistotniejsze elementy.	Potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną do analizowania konkretnych procesów i zjawisk społecznych oraz charakteryzujących narodowe środowisko bezpieczeństwa, w tym ich dynamikę oraz najistotniejsze elementy. Potrafi diagnozować i prognozować procesy i zjawiska w zakresie bezpieczeństwa.	Potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną do analizowania konkretnych procesów i zjawisk społecznych oraz charakteryzujących narodowe środowisko bezpieczeństwa, w tym ich dynamikę oraz najistotniejsze elementy. Potrafi diagnozować i prognozować procesy i zjawiska w zakresie bezpieczeństwa oraz generować rozwiązania konkretnych problemów w zakresie bezpieczeństwa.
P_K01	Nie rozumie znaczenia priorytetów i hierarchii dóbr w działaniach na rzecz bezpieczeństwa oraz nie jest zdolny do samodzielnego kształtowania i wyrażania własnych poglądów, w tym nie potrafi dokonać krytycznej oceny zjawisk rodzących się wraz z rozwojem nowych technologii	Rozumie znaczenie priorytetów i hierarchii dóbr w działaniach na rzecz bezpieczeństwa oraz jest zdolny do samodzielnego kształtowania i wyrażania własnych poglądów, w tym potrafi dokonać krytycznej oceny zjawisk rodzących się wraz z rozwojem nowych technologii		

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	56 h	32 h
Egzamin/zaliczenie	2 h	2 h
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	92 h	116 h
- Przygotowanie eseju	---	---
- Przeprowadzenie badań literaturowych	30 h	40 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, itd.)	---	---
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	47 h	61 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	15 h	15 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**150 h / 6 ECTS**	**150 h / 6 ECTS**

Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	58 h / 2,32 ECTS	34 h / 1,36 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	50 h / 2 ECTS	50 h / 2 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- *Bezpieczeństwo międzynarodowe w XXI wieku*, pod red. Ryszard Zięba, Wydawnictwo POLTEXT, Warszawa 2018.
- Mickiewicz P., *System bezpieczeństwa narodowego w rozwiązaniach systemowych wybranych państw*, Difin, Warszawa 2018.
- Zawisza J., *Organizacja i funkcjonowanie polskiego systemu bezpieczeństwa w sytuacjach transgranicznych zagrożeń: studia nad jakością bezpieczeństwa*, Fundacja "Pro Pomerania", Słupsk 2017.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- System bezpieczeństwa narodowego w rozwiązaniach systemowych wybranych państw Mickiewicz P., Difin 2018.
- Sitek R. Militaryzacja w systemie bezpieczeństwa narodowego 2018.
- Organizacja bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej. Aspekty ustrojowe, prawno-administracyjne i systemowe Kitler W. Wyd Marszałek 2018.

Inne materiały dydaktyczne:

- Materiały audiowizualne

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE	
KOD PRZEDMIOTU: **P15**	**Zarządzanie kryzysowe**
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Nie dotyczy**
Rodzaj modułu kształcenia:	**Podstawowy i kierunkowy / kształtujący umiejętności praktyczne**
Punkty ECTS:	**4 ECTS**
Rok / Semestr:	**II / 3**
Osoba koordynująca przedmiot:	**Dr inż. Wiesław Szot**

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Znajomość podstawowych zagadnień poruszanych w ramach przedmiotów: Organizacja i zarządzanie, Wiedza o państwie i prawie, Teoria bezpieczeństwa, System bezpieczeństwa narodowego.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Dostarczenie wiedzy o przyczynach i występowaniu sytuacji kryzysowych oraz organizacji systemu zarządzania kryzysowego w Polsce.
C2	Przygotowanie do praktycznego uczestnictwa w zespole zarządzania kryzysowego.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne	28	28							2	**58**
Studia niestacjonarne	16	16							2	**34**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Wykład	Wykład z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych i filmów, dyskusja,
Ćwiczenia	Dyskusja, praca w grupach, prezentacja, case study, zadania problemowe, wizyta studyjna w podmiocie zarządzania kryzysowego.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Zna w zaawansowanym stopniu zadania administracji publicznej i obywateli w zakresie zarządzania kryzysowego. Zna i charakteryzuje organizacje i instytucje państwowe uczestniczące w systemie zarządzania kryzysowego.	K1P_W03

P_W02	Ma wiedzę o strukturach organizacyjnych oraz znaczeniu i roli głównych elementów decyzyjnych, kierowania oraz zadaniach i relacjach zachodzących podmiotów kierowniczych i wykonawczych w systemie zarządzania kryzysowego.	K1P_W08
P_W03	Zna w zaawansowanym stopniu normy prawne i organizacyjne, zasady i reguły pozwalające opisać zadania i zasady funkcjonowania systemu zarządzania kryzysowego.	K1P_W04, K1P_W08
Umiejętności:		
P_U01	Potrafi analizować przyczyny i zagrożenia oraz zasadnicze problemy z zakresu zarządzania kryzysowego wskazując na możliwy przebieg sytuacji kryzysowej oraz przewidywane skutki oraz ocenia mechanizmy funkcjonowania podmiotów kierowniczych i wykonawczych uczestniczących w systemie zarzadzania kryzysowego.	K1P_U01, K1P_U15
P_U02	Właściwie posługuje się normami prawnymi i regułami w celu rozwiązania konkretnego zadania z zakresu zarządzania kryzysowego.	K1P_U07
P_U03	Potrafi działać w zespole w różnych rolach i ma zdolność porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w dziedzinie zarządzania kryzysowego, potrafi dostosować się do działania w sytuacjach związanych z wystąpieniem sytuacji kryzysowej w trudnych do przewidzenia warunkach.	K1P_U12, K1P_U13, K1P_U15, K1P_U17
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Ma świadomość zmian środowiska bezpieczeństwa i konieczności modyfikowania struktur, instytucji oraz zadań systemu zarządzania kryzysowego, jest gotów uczestniczyć w przygotowaniu różnych projektów z obszaru zarządzania kryzysowego uwzględniając aspekty prawne, ekonomiczne, społeczne i ekologiczne.	K1P_K01, K1P_K03

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	**Wykład:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
W1	Wprowadzenie do przedmiotu, omówienie tematyki i zasad zaliczania. Kryzys i jego cechy. Istota i cechy sytuacji kryzysowej. Pojmowanie zarządzania kryzysowego w sytuacjach kryzysowych. Zarządzanie kryzysowe jako element bezpieczeństwa narodowego.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
W2	Zakres, zadania i podstawowe kategorie systemu zarządzania kryzysowego. Zasady zarządzania kryzysowego. Zarządzanie kryzysowe jako zadanie administracji publicznej. Teoretyczne aspekty zarządzania kryzysowego. Przedsięwzięcia zarządzania kryzysowego realizowane w fazach: zapobiegania, przygotowania, reagowania i odbudowy.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
W3	Źródła współczesnych zagrożeń i rodzaje zjawisk kryzysowych. Typologia zjawisk kryzysowych, zagrożenia klasyczne i asymetryczne. Klęski żywiołowe i katastrofy i ich skutki dla ludności, mienia, infrastruktury i środowiska.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
W4	Organizacyjno-prawne uwarunkowania systemu zarządzania kryzysowego. System zarządzania kryzysowego na szczeblu państwa, województwa, powiatu i gminy. Podstawowe dokumenty obowiązujące w zarządzaniu kryzysowym. Rada Ministrów i Prezes RM, Rządowy Zespół Zarządzania Kryzysowego, Prezydent PR w systemie ZK. Rządowe Centrum Bezpieczeństwa. Zdarzenia o charakterze terrorystycznym – współpraca i zadania podmiotów systemu w procesie przeciwdziałania zagrożeniom.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
W5	Charakterystyka stanów nadzwyczajnych. Cel i zasady prowadzania stanów nadzwyczajnych. Zasady działania administracji publicznej w stanach nadzwyczajnych. Ograniczenia praw i wolności w warunkach obowiązywania stanów nadzwyczajnych.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
W6	Zadania i kompetencje organów władzy publicznej oraz instytucji i organizacji państwowych w systemie zarządzania kryzysowego. Organizacja zarządzania kryzysowego na szczeblu województwa, powiatu i gminy. Rola i zadania wojewody w systemie zarządzania kryzysowego w województwie. Administracja zespolona i niezespolona w procesie zarządzania kryzysowego	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01

	na szczeblu wojewódzkim. Powiaty i gminy w systemie zarządzania kryzysowego. Zadania starostów i wójtów. Finansowanie zadań.	
W7	Planowanie cywilne. Zasady przygotowywania planów zarządzania kryzysowego. Plan główny. Zespół przedsięwzięć na wypadek sytuacji kryzysowych. Załączniki funkcjonalne. Siatki bezpieczeństwa. Ochrona infrastruktury krytycznej.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
W8	Organizacja monitorowania zagrożeń, ostrzegania i alarmowania. Charakterystyka systemów wykrywania zagrożeń w Polsce. Zasady informowania ludności o zagrożeniach i sposobach postępowania na wypadek zagrożeń.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
W9	Centra zarządzania kryzysowego. Organizacja i zadania. Zadania stałych struktur Centrów Zarządzania Kryzysowego w procesie decyzyjnym. Zadania czasowych struktur Centrów Zarządzania Kryzysowego w procesie decyzyjnym.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
W10	Sposób tworzenia zespołów reagowania kryzysowego na szczeblu gminy, powiatu i województwa. Skład i zadania zespołów. Zadania Zespołów Zarządzania Kryzysowego w procesie decyzyjnym. Zadania Zespołów zarządzania kryzysowego w kierowaniu akcją ratowniczą w sytuacji kryzysowej. Funkcje specjalistów i ekspertów w zespole zarządzania kryzysowego.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
W11	Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy. Geneza i cel działania systemu. Zadania KSRG. Podmioty tworzące system. Organizacja systemu. Stany funkcjonowania. Stanowisko kierowania Komendanta Powiatowego. Stan organizacyjny KSRG. Odwody operacyjne.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
W12	Państwowa Straż Pożarna i Ochotnicze Straże Pożarne w systemie zarządzania kryzysowego. Zadania Państwowej Straży Pożarnej. Organizacja PSP. Rodzaje ratownictwa. Współpraca z innymi podmiotami systemu ratowniczego. Specyfika i zadania Ochotniczych Straży Pożarnych w systemie zarządzania kryzysowego	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
W13	Państwowe Ratownictwo Medyczne. Cele i zadania ratownictwa medycznego. Podmioty systemu. Rola wojewody w organizacji PRM. Centra Powiadamiania Ratunkowego. Wojewódzki Plan Systemu Ratownictwa Medycznego. Zakres pierwszej pomocy. Zadania służb ratowniczych. Segregacja medyczna. PRM w regionie łódzkim.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
W14	Rola i zadania Policji w systemie zarządzania kryzysowego. Podstawowe zadania Policji. Organizacja Policji. Uprawnienia Policji. Szczegółowe zadania Policji w przypadku sytuacji kryzysowych. Współdziałanie z innymi podmiotami zarządzania kryzysowego.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
W15	Siły Zbrojne RP w systemie zarządzania kryzysowego. Zasady użycia SZ RP w działania pozamilitarnych. System kierowania reagowaniem kryzysowym resortu obrony narodowej. System Reagowania Kryzysowego NATO.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
Lp.	**Ćwiczenia:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
Ćw1	Przyczyny i występowanie sytuacji kryzysowych: - zagrożenia bezpieczeństwa spowodowane siłami natury - analiza rozmieszczenia na terytorium Polski i województwa łódzkiego miejsc zagrożonych występowaniem klęsk naturalnych, Zagrożenia bezpieczeństwa wywołane działalnością człowieka - lokalizacja obiektów przemysłowych i infrastruktury zagrożonych wystąpieniem katastrof.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
Ćw2	Organizacja systemu zarządzania kryzysowego w Polsce. Model funkcjonalny systemu ZK-podmioty i organy. Spójność z systemem kierowania bezpieczeństwem narodowym.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
Ćw3	Struktura i organy systemu ZK w Polsce. Miejsce Rządowego Centrum Bezpieczeństwa w strukturze kierowania bezpieczeństwem narodowym. Proces podejmowania decyzji i realizacja	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01,

	zadań w obszarze zarządzania kryzysowego. Stopnie alarmowe – rodzaje, istota i zasady wprowadzania.	P_U02, P_U03, P_K01
Ćw4	Cele i zasady planowania cywilnego. Metody i zasady opracowywania planu zarządzania kryzysowego. Zasady opracowywania planów zarządzania kryzysowego. Analiza planów zarządzania kryzysowego gminy, powiatu i województwa. Plany ratownicze służb, inspekcji, straży jako elementy składowe do planu zarządzania kryzysowego.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
Ćw5	Metodyka pracy zespołu zarządzania kryzysowego. Zasady powoływania Zespołów Zarządzania Kryzysowego. Planowanie i kierowanie działaniami przez zespół w czasie sytuacji kryzysowych. Dokumentacja zarządzania kryzysowego w sytuacji klęski żywiołowej. Struktura i treści Planu reagowania kryzysowego. Doświadczenia i wnioski z reagowania kryzysowego**.**	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
Ćw6	Tryb uruchamiania sił i środków niezbędnych do realizacji działań w wypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej. Procedury reagowania kryzysowego w sytuacjach kryzysowych.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
Ćw7	Procedury postępowania w ochronie infrastruktury krytycznej. Charakterystyka sił i środków z różnych poziomów zarządzania kryzysowego oraz możliwości ich wykorzystania w sytuacjach kryzysowych. Zasady planowania, struktura planów, uzgodnienia i aktualizacja planów. Działania niezbędne do zapewnienia funkcjonowania lub szybkiego odtworzenia. Infrastruktury krytycznej.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
Ćw8	Siły i środki gminnego zespołu reagowania. Metodyka pracy gminnego zespołu reagowania w czasie klęski żywiołowej.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
Ćw9	Procedury operacyjne w nagłych zagrożeniach. Funkcje ekspertów i specjalistów w zespole zarządzania kryzysowego. Rola i przesłanki tworzenia struktury zadaniowej zdolnej do funkcjonowania w warunkach zagrożenia.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_U04, P_K01
Ćw10	Planowanie i organizacja ewakuacji z zagrożonych obszarów i obiektów. Planowanie akcji ratowniczej, opieki medycznej, pomocy społecznej i pomocy psychologicznej**.**	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
Ćw11	Procesy informacyjne – rola i zadnia. Źródła informacji o zagrożeniach i ich charakterystyka. Metody zbierania informacji dla potrzeb zarządzania kryzysowego. Zbiory informacji. Selekcja i dystrybucja informacji.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
Ćw12	Organizacja ćwiczeń z zakresu zarządzania kryzysowego. Zasady opracowania dokumentacji**.**	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
Ćw13	Służby, inspekcje, straże w zarządzaniu kryzysowym. Organizacje pozarządowe w zarządzaniu kryzysowym.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
Ćw14	Zasady wykorzystania wydzielonych Sił Zbrojnych RP w zarządzaniu kryzysowym. Zwalczanie powodzi, akcje ratowniczo-gaśnicze, oczyszczanie terenu z materiałów wybuchowych i niebezpiecznych. Akcje poszukiwawczo-ratownicze, awarie technicznych środków przemysłowych, działania przeciwepidemiczne. Możliwości SZ RP w zwalczaniu terroryzmu powietrznego.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
Ćw15	Reagowanie na sytuacje kryzysowe w wybranych krajach Unii Europejskiej.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01

Lp.	Praca własna:	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
PW1	Przygotowanie do dyskusji / rozwiązywania zadań problemowych o charakterze warsztatowym.	P_U01, P_U02, P_K01
PW2	Przygotowanie do egzaminu końcowego.	P_W01, P_W02, P_W03

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	Metoda weryfikacji											Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU
	Egzamin pisemny	Egzamin ustny	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania/praca samodzielna	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	
P_W01		x										Wykład
P_W02		x										Wykład
P_W03		x										Wykład
P_U01					x					x	x	Ćwiczenia
P_U02					x					x	x	Ćwiczenia
P_U03					x					x	x	Ćwiczenia
P_K01					x					x	x	Ćwiczenia

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	Ocena niedostateczna Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	Ocena bardzo dobra Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_W01	Nie zna zadań administracji publicznej i obywateli w zakresie zarządzania kryzysowego. Nie zna i nie charakteryzuje organizacji i instytucji państwowych uczestniczących w systemie zarządzania kryzysowego.	Zna w zaawansowanym stopniu zadania administracji publicznej i obywateli w zakresie zarządzania kryzysowego.	Zna w zaawansowanym stopniu zadania administracji publicznej i obywateli w zakresie zarządzania kryzysowego. Zna instytucje państwowe uczestniczące w systemie zarządzania kryzysowego.	Zna w zaawansowanym stopniu zadania administracji publicznej i obywateli w zakresie zarządzania kryzysowego. Zna i charakteryzuje organizacje i instytucje państwowe uczestniczące w systemie zarządzania kryzysowego.
P_W02	Nie ma wiedzy o strukturach organizacyjnych oraz znaczeniu i roli głównych elementów decyzyjnych, kierowania oraz zadaniach i relacjach zachodzących podmiotów kierowniczych i wykonawczych w systemie zarządzania kryzysowego.	Ma wiedzę o strukturach organizacyjnych oraz znaczeniu i roli głównych elementów decyzyjnych systemu zarządzania kryzysowego.	Ma wiedzę o strukturach organizacyjnych oraz znaczeniu i roli głównych elementów decyzyjnych, kierowania oraz zadaniach w systemie zarządzania kryzysowego.	Ma wiedzę o strukturach organizacyjnych oraz znaczeniu i roli głównych elementów decyzyjnych, kierowania oraz zadaniach i relacjach zachodzących podmiotów kierowniczych i wykonawczych w systemie zarządzania kryzysowego.
P_W03	Nie zna norm prawnych i organizacyjnych, zasad i reguł pozwalających opisać zadania i zasady funkcjonowania systemu zarządzania kryzysowego.	Zna w zaawansowanym stopniu normy prawne i organizacyjne systemu zarządzania kryzysowego.	Zna w zaawansowanym stopniu normy prawne i organizacyjne, zasady i reguły systemu zarządzania kryzysowego.	Zna w zaawansowanym stopniu normy prawne i organizacyjne, zasady i reguły pozwalające opisać zadania i zasady funkcjonowania systemu zarządzania kryzysowego.
P_U01	Nie potrafi analizować	Potrafi analizować przyczyny	Potrafi analizować	Potrafi analizować przyczyny

	przyczyn i zagrożeń oraz zasadniczych problemów z zakresu zarządzania kryzysowego wskazując na możliwy przebieg sytuacji kryzysowej oraz przewidywane skutki oraz nie ocenia mechanizmy funkcjonowania podmiotów kierowniczych i wykonawczych uczestniczących w systemie zarzadzania kryzysowego.	i zagrożenia z zakresu zarządzania kryzysowego.	przyczyny i zagrożenia oraz zasadnicze problemy z zakresu zarządzania kryzysowego wskazując na możliwy przebieg sytuacji kryzysowej oraz przewidywane skutki.	i zagrożenia oraz zasadnicze problemy z zakresu zarządzania kryzysowego wskazując na możliwy przebieg sytuacji kryzysowej oraz przewidywane skutki oraz ocenia mechanizmy funkcjonowania podmiotów kierowniczych i wykonawczych uczestniczących w systemie zarzadzania kryzysowego.
P_U02	Niewłaściwie posługuje się normami prawnymi i regułami w celu rozwiązania konkretnego zadania z zakresu zarządzania kryzysowego.	Poprawnie posługuje się normami prawnymi i regułami w celu rozwiązania konkretnego zadania z zakresu zarządzania kryzysowego.	Z błędami posługuje się normami prawnymi i regułami w celu rozwiązania konkretnego zadania z zakresu zarządzania kryzysowego.	Właściwie posługuje się normami prawnymi i regułami w celu rozwiązania konkretnego zadania z zakresu zarządzania kryzysowego.
P_U03	Nie potrafi działać w zespole w różnych rolach i ma zdolność porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w dziedzinie zarządzania kryzysowego, nie potrafi dostosować się do działania w sytuacjach związanych z wystąpieniem sytuacji kryzysowej w trudnych do przewidzenia warunkach.	Potrafi działać w zespole w różnych rolach.	Potrafi działać w zespole w różnych rolach i ma zdolność porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w dziedzinie zarządzania kryzysowego.	Potrafi działać w zespole w różnych rolach i ma zdolność porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w dziedzinie zarządzania kryzysowego, potrafi dostosować się do działania w sytuacjach związanych z wystąpieniem sytuacji kryzysowej w trudnych do przewidzenia warunkach.
P_K01	Nie ma świadomości zmian środowiska bezpieczeństwa i konieczności modyfikowania struktur, instytucji oraz zadań systemu zarządzania kryzysowego, nie jest gotów uczestniczyć w przygotowaniu różnych projektów z obszaru zarządzania kryzysowego uwzględniając aspekty prawne, ekonomiczne, społeczne i ekologiczne.	Ma świadomość zmian środowiska bezpieczeństwa i konieczności modyfikowania struktur, instytucji oraz zadań systemu zarządzania kryzysowego, jest gotów uczestniczyć w przygotowaniu różnych projektów z obszaru zarządzania kryzysowego uwzględniając aspekty prawne, ekonomiczne, społeczne i ekologiczne.		

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	56 h	32 h
Egzamin/zaliczenie	2 h	2 h
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	42 h	66 h
- Przygotowanie eseju	---	---
- Przeprowadzenie badań literaturowych	15 h	20 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---

- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, itd.)	---	---
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	22 h	41 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	5 h	5 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**100 h / 4 ECTS**	**100 h / 4 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	58 h / 2,32 ECTS	34 h / 1,36 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	75 h / 3 ECTS	75 h / 3 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Rysz. S., Zarządzanie kryzysowe zintegrowane, Difin, Warszawa 2016.
- Sienkiewcz-Małuryjek K., Skuteczne zarządzanie kryzysowe, Difin, Warszawa 2015.
- Krynojewski F. R., Vademecum planowania w zarządzaniu kryzysowym, Difin, Warszawa 2015.
- Gołębiewski J., Propedutyka zarządzania, wyd. Difin, Warszawa 2015.
- Gołębiewski J., Zarządzanie kryzysowe na szczeblu samorządowym. Teoria i praktyka, Difin, Warszawa 2015.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Ziarko J., Walas-Trębacz J., Podstawy zarządzania kryzysowego, KA im. A.F. Modrzewskiego, Kraków 2011.
- Akty prawne dotyczące zarządzania kryzysowego.

Inne materiały dydaktyczne:

- Oprogramowanie PROCeed
- filmy dokumentalne, teksty case studies, materiały prasowe, materiały i dokumenty podmiotów zarządzania kryzysowego, sprzęt ratowniczy wykorzystywany w zarządzaniu kryzysowym.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE	
KOD PRZEDMIOTU: **P16**	**Logistyka w sytuacjach kryzysowych**
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk w Łodzi**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Nie dotyczy**
Rodzaj modułu kształcenia:	**Podstawowy i kierunkowy / kształtujący umiejętności praktyczne**
Punkty ECTS:	**4 ECTS**
Rok / Semestr:	**II / 4**
Osoba koordynująca przedmiot:	**Dr Michał Tumielewicz**

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Znajomość podstawowych zagadnień poruszanych w ramach przedmiotów: Organizacja i zarządzanie, Zarządzanie kryzysowe, System bezpieczeństwa narodowego, Ochrona i obrona narodowa.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Dostarczenie wiedzy z zakresu logistyki sytuacji kryzysowych i zarządzania kryzysowego.
C2	Przygotowanie do analizy konkretnych problemów logistycznych i proponowania przykładowego rozwiązania w tym zakresie.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne	28	28							2	**58**
Studia niestacjonarne	16	16							2	**34**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Wykład	Wykład z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych i filmów, dyskusja,
Ćwiczenia	Dyskusja, praca w grupach, prezentacja, case study, zadania problemowe.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Definiuje i rozumie pojęcia i zasady z zakresu logistyki sytuacji kryzysowych oraz zna w zaawansowanym stopniu podstawowe koncepcje, zasady i normy oraz procesy podejmowania decyzji.	K1P_W01, K1P_W03, K1P_W08
P_W02	Zna w zaawansowanym stopniu mechanizmy organizacji zabezpieczenia logistycznego w	K1P_W03,

	sytuacjach kryzysowych, zna istotę procesów łańcucha logistycznego.	K1P_W08
P_W03	Zna w zaawansowanym stopniu sposoby organizacji zaopatrzenia, świadczenia usług specjalistycznych i socjalno-bytowych na rzecz ludności poszkodowanej oraz uczestników działań zarządzania kryzysowego.	K1P_W08
Umiejętności:		
P_U01	Potrafi ocenić potrzeby logistyczne w zakresie rzeczowym i ilościowym w zależności od skali zagrożenia oraz określić przydatność dostępnych zasobów, ustalić zasady ich racjonalnego wykorzystania.	K1P_U01, K1P_U03, K1P_U09
P_U02	Potrafi samodzielnie sporządzić plan zabezpieczenia logistycznego łączący potencjały podmiotów uczestniczących w działaniach operacyjnych i ratowniczych.	K1P_U03, K1P_U09
P_U03	Analizuje przykładowe rozwiązania konkretnych problemów logistycznych i proponuje w tym zakresie odpowiednie wymagania.	K1P_U03, K1P_U09
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Wykazuje zrozumienie i wrażliwość na oczekiwania i potrzeby ludności poszkodowanej w wyniku sytuacji kryzysowych. Jest gotów formułować racjonalne opinie w zakresie działań logistycznych w sytuacji kryzysowej i ich wpływu na bezpieczeństwo określając priorytety w tym zakresie.	K1P_K01, K1P_K04, K1P_K06
P_K02	Posiada zdolność do pracy w zespole zadaniowym, docenia rolę współpracy i współdziałania w organizacji działań logistycznych w sytuacjach kryzysowych.	K1P_K03, K1P_K06

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	Wykład:	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
W1	Geneza pojęcia logistyka. Wojskowy rodowód logistyki sytuacji kryzysowych. Pojęcia i zadania logistyki wojskowej. Logistyka jako nauka wojenna. Logistyka wojskowa – geneza, obecnie. Istota logistyki wojskowej. Skuteczność działań logistycznych. Racjonalizacja systemów logistycznych.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
W2	Pojęcie i zadania logistyki cywilnej. Misja logistyki. Definicje logistyki cywilnej. Logistyka szczegółowa. Podstawowe fazy logistyki. Cele i zadania logistyki. Kluczowe i pomocnicze zadania działalności logistycznej. Zasady logistyczne. Współczesne koncepcje zarządzania logistyce cywilnej.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
W3	Pojęcie i zadania współczesnej logistyki w sytuacjach kryzysowych. Rodzaje zadań logistyki w zależności od rodzajów zagrożeń. Pojęcie i cechy systemów logistycznych w sytuacjach kryzysowych. Logistyka a strategia bezpieczeństwa. Podejmowanie decyzji. Specyfika zarządzania w procesach logistyki w sytuacjach kryzysowych.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
W4	Misja, cele i zadania działań logistycznych w sytuacji zagrożeń ludności. Rola i zadania zabezpieczenia logistycznego. Potencjał sił i środków wykorzystywanych w LwSK. Zasady racjonalności działania. Kluczowe pojęcia w logistyce w sytuacjach kryzysowych.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
W5	Organy kierowania oraz ich zadania w realizacji zarządzania logistycznego. Planowanie logistyczne w sytuacjach kryzysowych. Udział grup logistycznych organów zarzadzania kryzysowego w procesie decyzyjnym. Kierowanie zabezpieczeniem logistycznym poszkodowanej ludności w sytuacjach kryzysowych.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
W6	Czynniki determinujące logistyczne zabezpieczenie poszkodowanej ludności. Pojęcie i zasady ewakuacji. Zasady w logistyce zabezpieczenia poszkodowanej ludności. Stopień żywotności produktu logistycznego.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
W7	Charakterystyka potencjału organizacyjnego wykorzystywanego do zabezpieczenia logistycznego. Istota potencjału logistycznego. Gmina jako realizator zadań logistycznych. Zasady przygotowywania potencjału logistycznego. Rola i zadania zasobów ludzkich	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03,

		P_K01, P_K02
W8	Logistyczne zabezpieczenie ludności w zakresie pomocy medycznej. Hierarchia potrzeb w zakresie pomocy medycznej. Typowe obrażenia osób poszkodowanych. Etapy świadczenia pomocy medycznej, zabiegi przedlekarskie, ewakuacja medyczna osób poszkodowanych, ekipy ratownictwa medycznego.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
W9	Potrzeby logistyczne w zakresie artykułów powszechnego użytku ludności poszkodowanej w sytuacjach kryzysowych. Zapotrzebowanie na artykuły powszechnego użytku. Dostarczanie potrzebnych artykułów. Nośniki energii. Paliwa. Usługi logistyczne.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
W10	Potrzeby logistyczne w zakresie wyżywienia ludności poszkodowanej w sytuacjach kryzysowych. Określanie potrzeb logistycznych ludności poszkodowanej. Kalkulacja potrzeb logistycznych. Strategia działań logistycznych. Normy zaopatrzenia. Znaczenie zapewnienia dostaw wody. Zapotrzebowanie na dostawy żywności. Ustalanie norm żywieniowych.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
W11	Znaczenie infrastruktury w realizacji procesów logistycznych, diagnoza i kierunki doskonalenia infrastruktury transportowej, infrastruktury magazynowej, systemów opakowań, infrastruktury informatycznej logistyki. Terenowa infrastruktura logistyczna i rezerwy strategiczne. Organizacja zabezpieczenia logistycznego podmiotów i instytucji prowadzących działania ratownicze i prewencyjne.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
W12	Organizacja usług logistycznych. Organizacja usług transportowych dla ludności poszkodowanej (transport samochodowy, kolejowy, powietrzny, wodny i inne rodzaje transportu). Procedury i technologie o których należy pamiętać w czasie organizacji transportu. Etapy ewakuacji ludności.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
W13	Organizacja dostaw zaopatrzenia dla ludności poszkodowanej. Organizacja dostaw zaopatrzenia: wody, żywności, artykułów powszechnego użytku, innych rodzajów zaopatrzenia.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
W14	Użycie Sił Zbrojnych w sytuacji kryzysowej. Warunki i zasady użycia wojska w sytuacji kryzysowej. Zadania sił zbrojnych w sytuacji kryzysowej. Dowodzenie jednostkami wojskowymi w sytuacji kryzysowej. Koordynacja działań jednostek woskowych.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
W15	Współczesne wyzwania i tendencje rozwoju zarządzania logistycznego w sytuacjach kryzysowych.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
Lp.	**Ćwiczenia:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
Ćw1	Współczesne postrzeganie logistyki w różnych obszarach działalności. Specyfika organizacji zadań logistycznych w sytuacjach kryzysowych. Charakterystyka aspektów zarządzania logistycznego w sytuacjach kryzysowych. Logistyczny punkt widzenia sytuacji kryzysowych.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
Ćw2	Ogólne zasady organizacji zabezpieczenia logistycznego poszkodowanej ludności oraz służb ratowniczych. Właściwości określania potrzeb logistycznych ludności poszkodowanej w sytuacjach kryzysowych.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
Ćw3	Zadania administracji publicznej w zakresie zabezpieczenia logistycznego poszkodowanej ludności oraz przygotowania terenu do prowadzenia działań ratowniczych. Aspekty prawne i organizacyjne.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
Ćw4	Organizacja i rodzaje zaopatrzenia poszkodowanej ludności w środki niezbędne do przeżycia w sytuacjach kryzysowych. Potrzeby zaopatrzeniowe ludności: dostawy wody, żywności, artykułów powszechnego użytku – **zajęcia warsztatowe**.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02

Ćw5	Zasady organizacji ewakuacji osób, inwentarza żywego i mienia w zdarzeniach losowych. Planowanie i kierowanie działaniami ewakuacyjnymi..	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
Ćw6	Organizacja zabezpieczenia medycznego podczas akcji ratowniczych. Planowanie i organizacja przedsięwzięć leczniczo - ewakuacyjnych, sanitarno - higienicznych i przeciwepidemicznych.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
Ćw7	Organizacja transportu i miejsc zakwaterowania ludności poszkodowanej. Usługi transportowe, remontowe i socjalno – bytowe.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
Ćw8	Organizacja zaplecza magazynowo - technicznego dla potrzeb zarządzania kryzysowego. Przykłady rozwiązań.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
Ćw9	Organizacje pozarządowe i wolontariat w zabezpieczeniu działań logistycznych na rzecz poszkodowanych. Rola Ochotniczych Straży Pożarnych w działaniach logistycznych na rzecz ludności poszkodowanej.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
Ćw10	Organizacja rezerw strategicznych oraz zasady korzystania. Znaczenie infrastruktury w realizacji procesów logistycznych, rola infrastruktury informatycznej logistyki. Terenowa infrastruktura logistyczna i rezerwy strategiczne.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
Ćw11	Grupy logistyczne w „Systemie zarządzania kryzysowego" ich rola i zadania - przykłady. Udział grup logistycznych organów zarządzania kryzysowego w procesie decyzyjnym. Kierowanie zabezpieczeniem logistycznym poszkodowanej ludności w sytuacjach kryzysowych.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
Ćw12	Wykorzystanie możliwości logistyki wojska i służb bezpieczeństwa dla potrzeb logistyki zarządzania kryzysowego - logistyka SZ RP i jej możliwości, logistyka PSP i PRM i ich możliwości. Analiza wybranych przykładów.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
Ćw13	Bilansowanie potrzeb logistycznych i medycznych dla ludności poszkodowanej w sytuacjach kryzysowych oraz możliwości ich zabezpieczenia (posiadany potencjał logistyczny, w tym rezerwy państwowe, świadczenia osobiste i rzeczowe oraz użycie jednostek wojskowych do realizacji zadań logistycznych).	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
Ćw14	Organizacja zabezpieczenia logistycznego dla typowych zdarzeń powodujących sytuację kryzysową. Analiza wybranych przypadków.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
Ćw15	Organizacja procesu ewakuacji i zabezpieczenia logistycznego ewakuacji - na wybranym przykładzie.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
PW1	Przygotowanie do dyskusji / rozwiązywania zadań problemowych w ramach zajęć o charakterze warsztatowym.	P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
PW2	Przygotowanie do egzaminu końcowego.	P_W01, P_W02, P_W03

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ												
Przedmiotowe efekty uczenia się	**Metoda weryfikacji**											**Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU**
	Egzamin pisemny	Egzamin ustny	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania/praca samodzielna	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	
P_W01	x						x					Wykład / ćwiczenia
P_W02	x						x					Wykład / ćwiczenia
P_W03	x						x					Wykład / ćwiczenia
P_U01							x				x	Ćwiczenia
P_U02							x				x	Ćwiczenia
P_U03							x				x	Ćwiczenia
P_K01										x	x	Ćwiczenia
P_K02										x	x	Ćwiczenia

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ				
Przedmiotowe efekty uczenia się	**Ocena niedostateczna** Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Ocena bardzo dobra** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_W01	Nie definiuje i nie rozumie pojęć i zasad z zakresu logistyki sytuacji kryzysowych oraz nie zna w koncepcji, zasad i norm oraz procesów podejmowania decyzji.	Definiuje i rozumie pojęcia i zasady z zakresu logistyki sytuacji kryzysowych.	Definiuje i rozumie pojęcia i zasady z zakresu logistyki sytuacji kryzysowych oraz zna w zaawansowanym stopniu podstawowe koncepcje, zasady i normy.	Definiuje i rozumie pojęcia i zasady z zakresu logistyki sytuacji kryzysowych oraz zna w zaawansowanym stopniu podstawowe koncepcje, zasady i normy oraz procesy podejmowania decyzji.
P_W02	Nie zna mechanizmów organizacji zabezpieczenia logistycznego w sytuacjach kryzysowych, zna istotę procesów łańcucha logistycznego.	Zna w podstawowym stopniu mechanizmy organizacji zabezpieczenia logistycznego w sytuacjach kryzysowych.	Zna w zaawansowanym stopniu mechanizmy organizacji zabezpieczenia logistycznego w sytuacjach kryzysowych.	Zna w zaawansowanym stopniu mechanizmy organizacji zabezpieczenia logistycznego w sytuacjach kryzysowych, zna istotę procesów łańcucha logistycznego.
P_W03	Nie zna sposobów organizacji zaopatrzenia, świadczenia usług specjalistycznych i socjalno-bytowych na rzecz ludności poszkodowanej oraz uczestników działań zarządzania kryzysowego.	Zna w podstawowym stopniu sposoby organizacji zaopatrzenia, świadczenia usług specjalistycznych i socjalno-bytowych na rzecz ludności poszkodowanej.	Zna w zaawansowanym stopniu sposoby organizacji zaopatrzenia, świadczenia usług specjalistycznych i socjalno-bytowych na rzecz ludności poszkodowanej.	Zna w zaawansowanym stopniu sposoby organizacji zaopatrzenia, świadczenia usług specjalistycznych i socjalno-bytowych na rzecz ludności poszkodowanej oraz uczestników działań zarządzania kryzysowego.
P_U01	Nie potrafi ocenić potrzeb logistycznych w zakresie rzeczowym i ilościowym w zależności od skali zagrożenia oraz określić przydatność dostępnych zasobów, ustalić zasady ich racjonalnego	Potrafi ocenić potrzeby logistyczne w zakresie rzeczowym i ilościowym w zależności od skali zagrożenia.	Potrafi ocenić potrzeby logistyczne w zakresie rzeczowym i ilościowym w zależności od skali zagrożenia oraz określić przydatność dostępnych zasobów.	Potrafi ocenić potrzeby logistyczne w zakresie rzeczowym i ilościowym w zależności od skali zagrożenia oraz określić przydatność dostępnych zasobów, ustalić zasady ich racjonalnego

	wykorzystania.			wykorzystania.
P_U02	Nie potrafi sporządzić plan zabezpieczenia logistycznego łączący potencjały podmiotów uczestniczących w działaniach operacyjnych i ratowniczych.	Potrafi z błędami sporządzić plan zabezpieczenia logistycznego łączący potencjały podmiotów uczestniczących w działaniach operacyjnych i ratowniczych.	Potrafi z niewielką pomocą prowadzącego sporządzić plan zabezpieczenia logistycznego łączący potencjały podmiotów uczestniczących w działaniach operacyjnych i ratowniczych.	Potrafi samodzielnie sporządzić plan zabezpieczenia logistycznego łączący potencjały podmiotów uczestniczących w działaniach operacyjnych i ratowniczych.
P_U03	Nie analizuje przykładowych rozwiązań konkretnych problemów logistycznych i nie proponuje w tym zakresie odpowiednich wymagań.	Analizuje przykładowe rozwiązania niektórych problemów logistycznych	Analizuje przykładowe rozwiązania istotnych problemów logistycznych.	Analizuje przykładowe rozwiązania konkretnych problemów logistycznych i proponuje w tym zakresie odpowiednie wymagania.
P_K01	Nie wykazuje zrozumienia i wrażliwości na oczekiwania i potrzeby ludności poszkodowanej w wyniku sytuacji kryzysowych. Nie jest gotów formułować racjonalne opinie w zakresie działań logistycznych w sytuacji kryzysowej i ich wpływu na bezpieczeństwo określając priorytety w tym zakresie.	Wykazuje zrozumienie i wrażliwość na oczekiwania i potrzeby ludności poszkodowanej w wyniku sytuacji kryzysowych. Jest gotów formułować racjonalne opinie w zakresie działań logistycznych w sytuacji kryzysowej i ich wpływu na bezpieczeństwo określając priorytety w tym zakresie.		
P_K02	Nie posiada zdolności do pracy w zespole zadaniowym, nie docenia roli współpracy i współdziałania w organizacji działań logistycznych w sytuacjach kryzysowych.	Posiada zdolność do pracy w zespole zadaniowym, docenia rolę współpracy i współdziałania w organizacji działań logistycznych w sytuacjach kryzysowych.		

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	56 h	32 h
Egzamin/zaliczenie	2 h	2 h
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	42 h	66 h
- Przygotowanie eseju	---	---
- Przeprowadzenie badań literaturowych	15 h	20 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, itd.)	---	---
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	22 h	41 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	5 h	5 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**100 h / 4 ECTS**	**100 h / 4 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	58 h / 2,32 ECTS	34 h / 1,36 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	75 h / 3 ECTS	75 h / 3 ECTS

Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Ficoń K., Logistyka kryzysowa – procedury, potrzeby, potencjał, Bel Studio, Warszawa 2011.
- Szymonik A., Logistyka w bezpieczeństwie, Difin, Warszawa 2011.
- Nowak E., Zarządzanie logistyczne w sytuacjach kryzysowych, Wydawnictwo Akademii Obrony Narodowej, Warszawa 2013.
- Pietrek G., *System zarządzania kryzysowego: diagnoza i kierunki doskonalenia*, Difin, Warszawa 2018.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Blaik P., *Logistyka*, Wyd. PWE, Warszawa 2012.
- Nowak E., *Zarządzanie logistyczne w sytuacja kryzysowych*, AON, Warszawa 2013.
- Kwiatkowski M. (red.), *Logistyka w bezpieczeństwie kraju*, SGSP, Warszawa 2013.

Inne materiały dydaktyczne:

- Oprogramowanie PROCeed
- Filmy dokumentalne, zadania problemowe, teksty case studies.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE	
KOD PRZEDMIOTU: **P17**	**Międzynarodowe stosunki polityczne**
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Nie dotyczy**
Rodzaj modułu kształcenia:	**Podstawowy i kierunkowy**
Punkty ECTS:	**4 ECTS**
Rok / Semestr:	**II / 3**
Osoba koordynująca przedmiot:	**Dr Konrad Hening**

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Znajomość podstawowych zagadnień poruszanych w ramach przedmiotu: Geografia bezpieczeństwa, Współczesne systemy polityczne.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Dostarczenie wiedzy z zakresu struktur, instytucji i organizacji bezpieczeństwa międzynarodowego i relacji między uczestnikami nimi.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne	14	28							2	**44**
Studia niestacjonarne	8	16							2	**26**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH	
Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Wykład	Wykład z elementami dyskusji.
Ćwiczenia	Dyskusja, analiza przypadków.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Zna w zaawansowanym stopniu pojęcia i kategorie stosunków międzynarodowych.	K1P_W01
P_W02	Zna w zaawansowanym stopniu struktury instytucje i organizacje bezpieczeństwa międzynarodowego oraz relacje zachodzące między nimi.	K1P_W10
P_W03	Zna w zaawansowanym stopniu charakter i istotę relacji między uczestnikami stosunków międzynarodowych (państwami, instytucjami i organizacjami międzynarodowymi).	K1P_W04, K1P_W10

Umiejętności:		
P_U01	Analizuje zjawiska zachodzące w środowisku stosunków międzynarodowych.	K1P_U02
P_U02	Potrafi prawidłowo zidentyfikować przyczyny i skutki przemian w układzie międzynarodowym.	K1P_U01
P_U03	Potrafi ocenia cele, zadania i funkcje wybranych organizacji i instytucji międzynarodowych oraz politykę zagraniczną i rolę w świecie ważniejszych państw.	K1P_U03, K1P_U08
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest gotów do uznawania roli wiedzy w rozwiazywaniu problemów poznawczych związanych z międzynarodowymi stosunkami politycznymi.	K1P_K02
P_K02	Jest gotów do krytycznej oceny odbieranych informacji dotyczących zmian zachodzących w międzynarodowych stosunkach politycznych w skali globalnej i regionalnej.	K1P_K01

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	Wykład:	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
W1	Międzynarodowe stosunki polityczne – pojęcie, przedmiot zainteresowań.	P_W01, P_W02, P_W03
W2	Czynniki kształtujące międzynarodowe stosunki polityczne.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_K01, P_K02
W3	Pojęcie uczestnika międzynarodowych stosunków politycznych, klasyfikacja uczestników msp.	P_W01, P_W02, P_W03
W4	Rola wielkich mocarstw w kształtowaniu stosunków międzynarodowych. Geneza i ewolucja ładu dwubiegunowego w świecie po II wojnie światowej.	P_W02, P_W03, P_U01, P_U02
W5	Procesy transformacji ładu międzynarodowego po okresie zimnej wojny.	P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_K02
W6	Dekolonizacja i wybrane konflikty postkolonialne.	P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
W7	Problemy i wyzwania globalne w międzynarodowych stosunkach politycznych w pocz. XXI w. Główne zagrożenia dla pokoju i bezpieczeństwa.	P_W02, P_W03, P_U01, P_K02
W8	Problem kontroli zbrojeń i rozbrojenia w świecie.	P_W02, P_W03, P_U01, P_K01
W9	Problem terroryzmu we współczesnym świecie.	P_W02, P_W03, P_U01, P_K01
W10	Rola Stanów Zjednoczonych w stosunkach międzynarodowych.	P_W02, P_W03, P_U02, P_U03
W11	Chiny i Indie we współczesnych stosunkach międzynarodowych.	P_W02, P_W03, P_U02, P_U03
W12	Narody Zjednoczone wobec wyzwań i zagrożeń XXI w. Problem reformy ONZ.	P_W02, P_W03, P_U03, P_K02
W13	Geneza i ewolucja oraz rola międzynarodowa UE.	P_W02, P_W03, P_U02, P_U03, P_K02
W14	Główne kierunki polskiej polityki zagranicznej po 1989 r.	P_W02, P_W03, P_U03, P_K02

W15	Znaczenie Polski w stosunkach międzynarodowych.	P_W02, P_W03, P_U03, P_K02
Lp.	**Ćwiczenia:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
Ćw1	Państwo jako podstawowy podmiot stosunków międzynarodowych.	P_W01, P_W02, P_W03
Ćw2	ONZ – cele i zadania organizacji, system bezpieczeństwa ONZ, operacje pokojowe.	P_W02, P_W03, P_U03
Ćw3	Konflikty i spory międzynarodowe – konflikt w byłej Jugosławii, problem baskijski, problem kurdyjski.	P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_K01
Ćw4	Struktura, cele i obszary działalności OBWE.	P_W02, P_W03, P_U03
Ćw5	Ewolucja NATO. Wyzwania i problemy organizacji w XXI w.	P_W02, P_W03, P_U03, P_K01, P_K02
Ćw6	Rosja i Niemcy we współczesnych stosunkach międzynarodowych.	P_W02, P_W03, P_U02, P_U03, P_K02
Ćw7	Stosunki międzynarodowe na Bliski i Środkowym Wschodzie.	P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
Ćw8	Wyzwania dla bezpieczeństwa na kontynencie afrykańskim.	P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
PW1	Przygotowanie do dyskusji w ramach zajęć. Przygotowanie prezentacji.	P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
PW2	Przygotowanie do egzaminu końcowego.	P_W01, P_W02, P_W03

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Metoda weryfikacji**											**Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU**
	Egzamin pisemny	Egzamin ustny	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania/praca samodzielna	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	
P_W01		x										Wykład
P_W02		x										Wykład
P_W03		x										Wykład
P_U01						x					x	Ćwiczenia
P_U02						x					x	Ćwiczenia
P_U03						x					x	Ćwiczenia

P_K01										x	x	Ćwiczenia
P_K02										x	x	Ćwiczenia

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Ocena niedostateczna** Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Ocena bardzo dobra** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_W01	Nie zna pojęć i kategorii stosunków międzynarodowych.	Zna w podstawowym stopniu pojęcia i kategorie stosunków międzynarodowych.	Zna w zaawansowanym stopniu pojęcia stosunków międzynarodowych.	Zna w zaawansowanym stopniu pojęcia i kategorie stosunków międzynarodowych.
P_W02	Nie zna struktur instytucji i organizacje bezpieczeństwa międzynarodowego oraz relacje zachodzące między nimi.	Zna w podstawowym stopniu struktury instytucje i organizacje bezpieczeństwa międzynarodowego	Zna w zaawansowanym stopniu struktury instytucje i organizacje bezpieczeństwa międzynarodowego.	Zna w zaawansowanym stopniu struktury instytucje i organizacje bezpieczeństwa międzynarodowego oraz relacje zachodzące między nimi.
P_W03	Nie zna charakteru i istoty relacji między uczestnikami stosunków międzynarodowych (państwami, instytucjami i organizacjami międzynarodowymi).	Zna w podstawowym stopniu charakter relacji między uczestnikami stosunków międzynarodowych (państwami, instytucjami i organizacjami międzynarodowymi).	Zna w zaawansowanym stopniu charakter relacji między uczestnikami stosunków międzynarodowych (państwami, instytucjami i organizacjami międzynarodowymi).	Zna w zaawansowanym stopniu charakter i istotę relacji między uczestnikami stosunków międzynarodowych (państwami, instytucjami i organizacjami międzynarodowymi).
P_U01	Nie analizuje zjawisk zachodzących w środowisku stosunków międzynarodowych.	Analizuje niektóre zjawiska zachodzące w środowisku stosunków międzynarodowych.	Analizuje większość zjawisk zachodzących w środowisku stosunków międzynarodowych.	Analizuje wszystkie zjawiska zachodzące w środowisku stosunków międzynarodowych.
P_U02	Nie potrafi zidentyfikować przyczyny i skutki przemian w układzie międzynarodowym.	Potrafi z błędami zidentyfikować przyczyny i skutki przemian w układzie międzynarodowym.	Potrafi z niewielką pomocą wykładowcy zidentyfikować przyczyny i skutki przemian w układzie międzynarodowym.	Potrafi prawidłowo zidentyfikować przyczyny i skutki przemian w układzie międzynarodowym.
P_U03	Nie potrafi ocenić celów, zadań i funkcji wybranych organizacji i instytucji międzynarodowych oraz polityki zagranicznej i roli w świecie ważniejszych państw.	Potrafi ocenia cele, zadania i funkcje wybranych organizacji i instytucji międzynarodowych	Potrafi ocenia cele, zadania i funkcje wybranych organizacji i instytucji międzynarodowych oraz politykę zagraniczną.	Potrafi ocenia cele, zadania i funkcje wybranych organizacji i instytucji międzynarodowych oraz politykę zagraniczną i rolę w świecie ważniejszych państw.
P_K01	Nie jest gotów do uznawania roli wiedzy w rozwiazywaniu problemów poznawczych związanych z międzynarodowymi stosunkami politycznymi.	Jest gotów do uznawania roli wiedzy w rozwiazywaniu problemów poznawczych związanych z międzynarodowymi stosunkami politycznymi.		
P_K02	Nie jest gotów do krytycznej oceny odbieranych informacji dotyczących zmian zachodzących w międzynarodowych stosunkach politycznych w skali globalnej i regionalnej.	Jest gotów do krytycznej oceny odbieranych informacji dotyczących zmian zachodzących w międzynarodowych stosunkach politycznych w skali globalnej i regionalnej.		

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności **ECTS**	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**

Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	42 h	24 h
Egzamin/zaliczenie	2 h	2 h
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	56 h	74 h
- Przygotowanie eseju	---	---
- Przeprowadzenie badań literaturowych	10 h	15 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, itd.)	---	---
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	41 h	54 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	5 h	5 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**100 h / 4 ECTS**	**100 h / 4 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	44 h / 1,76 ECTS	26 h / 1,04 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	---	---
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Międzynarodowe stosunki polityczne, praca zbiorowa, UMCS 2021
- Maria Ewa Szatlach, *Interregionalizm w międzynarodowych stosunkach politycznych*, Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz 2012.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Stosunki międzynarodowe w Europie 1945-2022 Parzymies Wydawnicwto akademickie Dialog 2022
- Zięba R., Główne kierunki polityki zagranicznej Polski po zimnej wojnie, Warszawa 2010.

Inne materiały dydaktyczne:

- teksty case studies, filmy.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE	
KOD PRZEDMIOTU: **P18**	**Międzynarodowe stosunki wojskowe**
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Nie dotyczy**
Rodzaj modułu kształcenia:	**Podstawowy i kierunkowy**
Punkty ECTS:	**3 ECTS**
Rok / Semestr:	**II / 4**
Osoba koordynująca przedmiot:	**dr hab. Piotr Rozwadowski, prof.**

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Brak wymagań.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Przekazanie wiedzy na temat struktur, rodzajów i zadań sił zbrojnych, sojuszach wojskowo-politycznych i relacjach między strukturami narodowymi i sojuszniczymi we współczesnych świecie.
C2	Przygotowanie do analizowania techniki i taktyki oraz konfliktów zbrojnych.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne	28	28							2	**58**
Studia niestacjonarne	16	16							2	**34**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Wykład	Wykład, debata.
Ćwiczenia	Dyskusja, prezentacja, praca pod kierunkiem z mapą.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Zna w zaawansowanym stopniu struktury, rodzaje i zadania sił zbrojnych.	K1P_W07, K1P_W12
P_W02	Ma zaawansowaną wiedzę o konfliktach i wojnach oraz sojuszach wojskowo-politycznych i relacjach między strukturami narodowymi i sojuszniczymi we współczesnych świecie.	K1P_W05, K1P_W07, K1P_W12

P_W03	Ma wiedzę o kształtowaniu się i zmienności sił zbrojnych, techniki, strategii i taktyki wybranych państw.	K1P_W05, K1P_W07, K1P_W12
Umiejętności:		
P_U01	Potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną do analizowania konkretnych procesów i zjawisk zachodzących w sferze militarnej oraz charakteryzujących narodowe środowisko bezpieczeństwa.	K1P_U01, K1P_U03
P_U02	Potrafi prognozować procesy i zjawiska charakteryzujące środowisko bezpieczeństwa z wykorzystaniem standardowych metod i narzędzi w zakresie rozpoznawania i diagnozowania zagrożeń.	K1P_U02, K1P_U03
P_U03	Potrafi współdziałać w grupie przyjmując w niej różne role i porozumiewać się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie.	K1P_U10, K1P_U12, K1P_U13
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest gotów do odpowiedzialnego przygotowania się do swojej pracy, postępując zgodnie z zasadami etyki.	K1P_K05, K1P_K06

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	**Wykład:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
W1	Siły zbrojne – pojęcie, rodzaje, ewolucja.	P_W01; P_W02; P_U02; P_U04
W2	Konflikty zbrojne, wojna – pojęcie, typologia, historyczna ewolucja.	P_W02; P_W03; P_U01; P_U02, P_U03
W3	Wojny współczesne – typologia, technologie, RMA.	P_W01; P_W03; P_U02; P_U03
W4	Broń masowego rażenia.	P_W02; P_U03
W5	Koalicje i sojusze.	P_W02; P_W03; P_U01; P_K01
Lp.	**Ćwiczenia:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
Ćw1	Siły zbrojne wybranych państw (USA, Federacja Rosyjska, państwa UE) - ewolucja doktryny, budżetu i składu po 1990 r.	P_W03; P_U02; P_K01
Ćw2	Współczesne wojska lądowe.	P_W01; P_W03; P_U02; P_K01
Ćw3	Siły powietrzne i kosmiczne.	P_W03; P_U01; P_U03
Ćw4	Marynarki wojenne wybranych państw.	P_W02; P_U02; P_K01
Ćw5	Wybrane konflikty zbrojne.	P_W3; P_U02; P_K01
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
PW1	Przygotowanie do dyskusji / zadania zespołowego w ramach zajęć.	P_U01, P_U02, P_U03, P_K01

PW2	Przygotowanie do egzaminu końcowego.	P_W01, P_W02, P_W03

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	Metoda weryfikacji											Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU
	Egzamin pisemny	Egzamin ustny	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania/praca samodzielna	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	
P_W01		x										Wykład
P_W02		x										Wykład
P_W03		x										Wykład
P_U01						x					x	Ćwiczenia
P_U02						x					x	Ćwiczenia
P_U03						x					x	Ćwiczenia
P_K01						x					x	Wykład / ćwiczenia

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	Ocena niedostateczna Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	Ocena bardzo dobra Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_W01	Nie zna struktur, rodzajów i zadań sił zbrojnych.	Zna w podstawowym stopniu struktury, rodzaje i zadania sił zbrojnych.	Zna w zaawansowanym stopniu struktury i rodzaje sił zbrojnych.	Zna w zaawansowanym stopniu struktury, rodzaje i zadania sił zbrojnych.
P_W02	Nie ma wiedzy o konfliktach i wojnach oraz sojuszach wojskowo-politycznych i relacjach między strukturami narodowymi i sojuszniczymi we współczesnych świecie.	Ma podstawową wiedzę o konfliktach i wojnach oraz sojuszach wojskowo-politycznych.	Ma zaawansowaną wiedzę o konfliktach i wojnach oraz sojuszach wojskowo-politycznych.	Ma zaawansowaną wiedzę o konfliktach i wojnach oraz sojuszach wojskowo-politycznych i relacjach między strukturami narodowymi i sojuszniczymi we współczesnych świecie.
P_W03	Nie ma wiedzy o kształtowaniu się i zmienności sił zbrojnych, techniki, strategii i taktyki wybranych państw.	Ma podstawową wiedzę o kształtowaniu się i zmienności sił zbrojnych, techniki, strategii i taktyki wybranych państw.	Ma szczegółową wiedzę o kształtowaniu się i zmienności sił zbrojnych, techniki, strategii i taktyki wybranych państw.	Ma wyczerpującą wiedzę o kształtowaniu się i zmienności sił zbrojnych, techniki, strategii i taktyki wybranych państw.
P_U01	Nie potrafi wykorzystać wiedzy teoretycznej do analizowania konkretnych procesów i zjawisk zachodzących w sferze militarnej oraz charakteryzujących narodowe środowisko bezpieczeństwa.	Potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną do analizowania konkretnych procesów zachodzących w sferze militarnej	Potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną do analizowania konkretnych procesów i zjawisk zachodzących w sferze militarnej.	Potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną do analizowania konkretnych procesów i zjawisk zachodzących w sferze militarnej oraz charakteryzujących narodowe środowisko bezpieczeństwa.
P_U02	Nie potrafi prognozować procesów i zjawisk charakteryzujących środowisko bezpieczeństwa z wykorzystaniem standardowych metod i narzędzi w zakresie rozpoznawania i	Potrafi prognozować procesy i zjawiska charakteryzujące środowisko bezpieczeństwa.	Potrafi prognozować procesy i zjawiska charakteryzujące środowisko bezpieczeństwa z wykorzystaniem standardowych metod zakresie rozpoznawania i diagnozowania zagrożeń.	Potrafi prognozować procesy i zjawiska charakteryzujące środowisko bezpieczeństwa z wykorzystaniem standardowych metod i narzędzi w zakresie rozpoznawania i diagnozowania zagrożeń.

	diagnozowania zagrożeń.			
P_U03	Nie potrafi współdziałać w grupie przyjmując w niej różne role i porozumiewać się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie.	Potrafi współdziałać w grupie przyjmując w niej różne role.	Potrafi współdziałać w grupie przyjmując w niej różne role i porozumiewać się z osobami niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie.	Potrafi współdziałać w grupie przyjmując w niej różne role i porozumiewać się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie.
P_K01	Nie jest gotów do odpowiedzialnego przygotowania się do swojej pracy, postępując zgodnie z zasadami etyki.	Jest gotów do odpowiedzialnego przygotowania się do swojej pracy, postępując zgodnie z zasadami etyki.		

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	56 h	32 h
Egzamin/zaliczenie	2 h	2 h
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	17 h	41 h
- Przygotowanie eseju	---	---
- Przeprowadzenie badań literaturowych	10 h	15 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, itd.)	---	---
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	2 h	21 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	5 h	5 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75 h / 3 ECTS**	**75 h / 3 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	58 h / 2,32 ECTS	34 h / 1,36 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	---	---
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Czaputowicz J., Bezpieczeństwo międzynarodowe : współczesne koncepcje, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2012
- Wrzosek M., Wojny przyszłości : doktryna, technika, operacje militarne, Fronda PL, Warszawa 2018.
- Wojny Zachodu: interwencje zbrojne państw zachodnich po zimnej wojnie, pod red. Marek Madej, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2017.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Banach K., Wojska lądowe Stanów Zjednoczonych, Bellona, Warszawa 2015.
- Depczyński M., Rosyjskie siły zbrojne, Bellona 2015.
- Galoch B. A., Compa T., Broń przyszłości, Wyd. WSOSP, Dęblin 2014
- Zarychta S., Broń jądrowa w kształtowaniu bezpieczeństwa 1945-2015, Bellona, Warszawa 2016.

Inne materiały dydaktyczne:

- Mapy

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE	
KOD PRZEDMIOTU: **P19**	**Podstawy systemu zwalczania zagrożeń terrorystycznych**
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Nie dotyczy**
Rodzaj modułu kształcenia:	**Podstawowy i kierunkowy / kształtujący umiejętności praktyczne**
Punkty ECTS:	**3 ECTS**
Rok / Semestr:	**III / 5**
Osoba koordynująca przedmiot:	**dr Marcin Fiedukowicz**

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Brak wymagań.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Opanowanie wiedzy na temat struktur i relacji instytucji zajmujących się zwalczaniem terroryzmu.
C2	Nabycie umiejętności analizy procesów i zjawisk odnoszących się do narodowego środowiska bezpieczeństwa oraz instytucji skupionych na walce z terroryzmem.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne	14	28								**42**
Studia niestacjonarne	8	16								**24**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Wykład	Wykład z elementami dyskusji.
Ćwiczenia	Case studies, zadania praktyczne w grupach, dyskusja, prezentacja.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Ma wiedzę o realnych i potencjalnych zagrożeniach terrorystycznych w ujęciu regionalnym, krajowym i międzynarodowym, w tym eskalacji i rozwiązywania konfliktów. Zna prawne uwarunkowania dotyczące zwalczania terroryzmu.	K1P_W04, K1P_W05, K1P_W09, K1P_W10
P_W02	Zna w zaawansowanym stopniu i identyfikuje instytucje oraz organizacje bezpieczeństwa międzynarodowego odpowiedzialne za zwalczanie zagrożenia terrorystycznego. Wskazuje na	K1P_W09,

	relacje występujące między nimi.	K1P_W10
Umiejętności:		
P_U01	Potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną do analizowania przepisów prawnych dot. terroryzmu, konkretnych procesów i zjawisk społecznych oraz charakteryzujących narodowe środowisko bezpieczeństwa, w tym ich dynamikę oraz najistotniejsze elementy związane ze zwalczaniem terroryzmu.	K1P_U01, K1P_U06, K1P_U07
P_U02	Potrafi właściwie analizować przyczyny i przebieg konkretnych procesów i zjawisk z zakresu bezpieczeństwa międzynarodowego, umożliwiających poznanie oraz zrozumienie mechanizmów funkcjonowania instytucji, w szczególności międzynarodowych instytucji bezpieczeństwa zajmujących się zwalczaniem terroryzmu.	K1P_U01, K1P_U06, K1P_U08
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest gotów uczestniczyć w przygotowaniu różnych projektów dotyczących sfery bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego, uwzględniając aspekty prawne i polityczne, związane ze zwalczaniem terroryzmu.	K1P_K03, K1P_K06

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	Wykład/ćwiczenia:	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
T1	Zwalczanie terroryzmu – podstawowe pojęcia.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
T2	Modele zwalczania terroryzmu.	P_W01, P_U01, P_U02, P_K01
T3	Antyterroryzm – pojęcie, elementy składowe.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
T4	Kontrterroryzm – pojęcie, elementy składowe.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
T5	Ograniczenie praw i wolności obywatelskich w związku ze zwalczaniem terroryzmu w tym użycie siły przez funkcjonariuszy publicznych.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
T6	Założenia polskiego systemu antyterrorystycznego.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
T7	Podmioty odpowiedzialne za zwalczanie terroryzmu w Polsce.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
T8	Rola i zadania służb specjalnych w zwalczaniu terroryzmu w Polsce.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
T9	System jednostek i komórek antyterrorystycznych policji w Polsce.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
T10	Wykorzystanie jednostek wojskowych w zwalczaniu terroryzmu.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
T11	Założenia systemu antyterrorystycznego Unii Europejskiej.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02,

		P_K01
T12	Platforma współpracy ATLAS.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
PW1	Przygotowanie się do zaliczenia przedmiotu	P_W01, P_W02
PW2	Opracowanie prezentacji w ramach pracy w grupach i wykonywanie zadań dotyczących terroryzmu.	P_U01, P_U02, P_K01

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Metoda weryfikacji**											**Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU**
	Egzamin pisemny	Egzamin ustny	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania/praca samodzielna	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	
P_W01			x									Wykład
P_W02			x									Wykład
P_U01					x		x				x	Ćwiczenia
P_U02					x		x				x	Ćwiczenia
P_K01					x		x				x	Ćwiczenia

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Ocena niedostateczna** Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Ocena bardzo dobra** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_W01	Nie ma wiedzy o realnych i potencjalnych zagrożeniach terrorystycznych w ujęciu regionalnym, krajowym i międzynarodowym, w tym eskalacji i rozwiązywania konfliktów. Nie zna prawnych uwarunkowań dotyczących zwalczania terroryzmu.	Ma ogólną wiedzę o realnych i potencjalnych zagrożeniach terrorystycznych w ujęciu regionalnym, krajowym i międzynarodowym, w tym eskalacji i rozwiązywania konfliktów.	Ma szczegółową wiedzę o realnych i potencjalnych zagrożeniach terrorystycznych w ujęciu regionalnym, krajowym i międzynarodowym, w tym eskalacji i rozwiązywania konfliktów.	Ma wyczerpującą wiedzę o realnych i potencjalnych zagrożeniach terrorystycznych w ujęciu regionalnym, krajowym i międzynarodowym, w tym eskalacji i rozwiązywania konfliktów. Zna prawne uwarunkowania dotyczące zwalczania terroryzmu.
P_W02	Nie zna i nie identyfikuje instytucji oraz organizacji bezpieczeństwa międzynarodowego odpowiedzialnych za zwalczanie zagrożenia terrorystycznego. Nie wskazuje na relacje występujące między nimi.	Zna i identyfikuje niektóre instytucje oraz organizacje bezpieczeństwa międzynarodowego odpowiedzialne za zwalczanie zagrożenia terrorystycznego. Wskazuje na relacje występujące między nimi.	Zna i identyfikuje większość instytucji oraz organizacje bezpieczeństwa międzynarodowego odpowiedzialne za zwalczanie zagrożenia terrorystycznego. Wskazuje na relacje występujące między nimi.	Zna i identyfikuje wszystkie znane instytucje oraz organizacje bezpieczeństwa międzynarodowego odpowiedzialne za zwalczanie zagrożenia terrorystycznego. Wskazuje na relacje występujące między nimi.
P_U01	Nie potrafi wykorzystać wiedzy teoretycznej do analizowania przepisów prawnych dot. terroryzmu, konkretnych procesów i zjawisk społecznych oraz charakteryzujących narodowe	Potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną do analizowania przepisów prawnych dot. terroryzmu, konkretnych procesów i zjawisk społecznych.	Potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną do analizowania przepisów prawnych dot. terroryzmu, konkretnych procesów i zjawisk społecznych oraz charakteryzujących	Potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną do analizowania przepisów prawnych dot. terroryzmu, konkretnych procesów i zjawisk społecznych oraz charakteryzujących narodowe

	środowisko bezpieczeństwa, w tym ich dynamikę oraz najistotniejsze elementy związane ze zwalczaniem terroryzmu.		narodowe środowisko bezpieczeństwa, w tym ich dynamikę.	środowisko bezpieczeństwa, w tym ich dynamikę oraz najistotniejsze elementy związane ze zwalczaniem terroryzmu.
P_U02	Nie potrafi właściwie analizować przyczyny i przebieg konkretnych procesów i zjawisk z zakresu bezpieczeństwa międzynarodowego, umożliwiających poznanie oraz zrozumienie mechanizmów funkcjonowania instytucji, w szczególności międzynarodowych instytucji bezpieczeństwa zajmujących się zwalczaniem terroryzmu.	Potrafi właściwie analizować przyczyny i przebieg konkretnych procesów i zjawisk z zakresu bezpieczeństwa międzynarodowego.	Potrafi właściwie analizować przyczyny i przebieg konkretnych procesów i zjawisk z zakresu bezpieczeństwa międzynarodowego, umożliwiających poznanie oraz zrozumienie mechanizmów funkcjonowania instytucji.	Potrafi właściwie analizować przyczyny i przebieg konkretnych procesów i zjawisk z zakresu bezpieczeństwa międzynarodowego, umożliwiających poznanie oraz zrozumienie mechanizmów funkcjonowania instytucji, w szczególności międzynarodowych instytucji bezpieczeństwa zajmujących się zwalczaniem terroryzmu.
P_K01	Nie jest gotów uczestniczyć w przygotowaniu różnych projektów dotyczących sfery bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego, uwzględniając aspekty prawne i polityczne, związane ze zwalczaniem terroryzmu.	Jest gotów uczestniczyć w przygotowaniu różnych projektów dotyczących sfery bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego, uwzględniając aspekty prawne i polityczne, związane ze zwalczaniem terroryzmu.		

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	42 h	24 h
Egzamin/zaliczenie	---	---
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	33 h	51 h
- Przygotowanie eseju	---	---
- Przeprowadzenie badań literaturowych	6 h	10 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, itd.)	---	---
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	22 h	36 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	5 h	5 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75 h / 3 ECTS**	**75 h / 3 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	42 h / 1,68 ECTS	24 h / 0,96 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	50 h / 2 ECTS	50 h / 2 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Wojciechowski S., Terroryzm na początku XXI wieku. Pojęcie, przejawy, przyczyny, Wydawnictwo Naukowe CONTACT, Poznań 2011.
- Narodowy Program Antyterrorystyczny na lata 2015-2019.
- Decyzja Rady 2008/617/WSiSW z dnia 23 czerwca 2008 r. w sprawie usprawnienia współpracy pomiędzy specjalnymi jednostkami interwencyjnymi państw członkowskich Unii Europejskiej w sytuacjach kryzysowych.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Jałoszyński K., Zubrzycki W., Babiński A. (red.), Policyjne siły specjalne w Polsce, WSPol Szczytno, 2015.
- NATO's military concept for defence against terrorism – Militarna koncepcja obrony przed terroryzmem NATO.

Inne materiały dydaktyczne:

- materiały audiowizualne.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE		
KOD PRZEDMIOTU: **P20**	**Edukacja dla bezpieczeństwa**	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk w Łodzi**	
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**	
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**	
Nazwa specjalności:	**Nie dotyczy**	
Rodzaj modułu kształcenia:	**Do wyboru / kształtujący umiejętności praktyczne**	
Punkty ECTS:	**3 ECTS**	
Rok / Semestr:	**II / 3**	
Osoba koordynująca przedmiot:	**Dr hab. Remigiusz Wiśniewski**	

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Znajomość podstawowych zagadnień poruszanych w ramach przedmiotu: Teoria bezpieczeństwa.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Dostarczenie wiedzy z zakresu edukacji obronnej społeczeństwa.
C2	Przygotowanie do analizy i dyskusji nad edukacją obronną we współczesnej Polsce.
C3	Przygotowanie wzorcowych zajęć szkolenia strzeleckiego.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne	14	28								**42**
Studia niestacjonarne	8	16								**24**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Wykład / ćwiczenia	Dyskusja ze studentami; pokaz i omówienie prezentacji i projektów; ćwiczenia - strzelnica sportowa z udziałem instruktorów strzelectwa.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Student ma wiedzę o relacjach między strukturami i instytucjami oraz organizacjami bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego, zwłaszcza w obszarze edukacji obronnej.	K1P_W09, K1P_W10
P_W02	Student ma uporządkowaną wiedzę o więziach jednostkowych i społecznych oraz relacjach występujących w obszarze bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego, funkcjonowania systemu obronnego państwa, w tym roli i zadań sił zbrojnych w narodowych i sojuszniczych	K1P_W05, K1P_W07, K1P_W09, K1P_W10,

	systemach bezpieczeństwa oraz ich powiązań z systemem edukacji szkolnej i pozaszkolnej.	K1P_W13
P_W03	Student ma wiedzę o człowieku, jego roli i miejscu w strukturach społecznych i zasadach ich funkcjonowania, a także o procesach komunikowania interpersonalnego i społecznego w obszarze bezpieczeństwa, polityki, zarządzania i administracji związanych z edukacja obronną społeczeństwa.	K1P_W05
Umiejętności:		
P_U01	Potrafi analizować problemy społeczne, zwłaszcza w EDB, wskazując na ich przyczyny, możliwy przebieg oraz przewidywane skutki.	K1P_U01, K1P_U05
P_U02	Potrafi, zgodnie z obowiązującymi przepisami organizować szkolenia z zakresu edukacji dla bezpieczeństwa, zakładając współpracę instytucji i formacji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo Rzeczypospolitej i jej obywateli i organizacji społecznych i samorządowych działających na rzecz edukacji dla bezpieczeństwa.	K1P_U03, K1P_U07
P_U03	Potrafi prognozować procesy i zjawiska charakteryzujące środowisko bezpieczeństwa (z uwzględnieniem EDB) z wykorzystaniem standardowych metod i narzędzi w zakresie rozpoznawania i diagnozowania zagrożeń oraz opracowywania programów bezpieczeństwa narodowego, regionalnego i lokalnego.	K1P_U02, K1P_U03, K1P_U05
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Student jest gotów do odpowiedzialnego podjęcia działalności w zakresie planowania i przygotowywania edukacji dla bezpieczeństwa, jest gotów do aktywnego uczestnictwa w różnych środowiskach społecznych, organizacjach i instytucjach realizujących działania związane z bezpieczeństwem.	K1P_K03, K1P_K06

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	Wykład / ćwiczenia:	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
T1	**Przygotowanie obronne społeczeństwa na przestrzeni dziejów** Pojęcie, istota oraz rodzaje edukacji obronnej. Starożytna Grecja Ateny i Sparta. Wychowanie wojskowe w Rzymie. Wychowanie rycerskie. Przysposobienie wojskowe w okresie międzywojennym i w czasie zimnej wojny. Wprowadzenie do przygotowania projektu zaliczeniowego (omówienie tematyki, formy projektu, metod i narzędzi badawczych).	P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03. P_K01
T2	**Polskie tradycje wychowania wojskowego i patriotycznego do 1918 roku.** Wychowanie rycerskie w tradycji polskiej Pospolite ruszenie w Rzeczypospolitej Szkoła Rycerska. Wojna ludowa w teorii i praktyce. Organizacje patriotyczne okresu zaborów i I wojny światowej	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
T3	**Organizacje paramilitarne i przysposobienie wojskowe w Polsce do 1989 roku** Rola młodzieży i ochotników w odzyskaniu niepodległości i w czasie walk o granice. Organizacje paramilitarne w II Rzeczypospolitej Państwowy Urząd Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Obronnego Szkolenie wojskowe w Polskim Państwie Podziemnym Przysposobienie wojskowe w PRL	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
T4	**Edukacja dla bezpieczeństwa –wyzwania współczesności** Pojęcie współczesnej edukacji dla bezpieczeństwa Zadania edukacji dla bezpieczeństwa Edukacja dla bezpieczeństwa w systemie szkolnictwa w Polsce Podstawy prawne. Programy realizowane na wczesnych etapach nauczania. Elementy EDB w szkołach średnich. Polskie szkolnictwo wyższe a edukacja dla bezpieczeństwa	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01

	Formy i metody	
T5	**Realizacja zadań EDB w systemie pozaszkolnym** Szkolenia na rzecz bezpieczeństwa w instytucjach rządowych i samorządowych. Organizacje społeczne i samorządowe działające na rzecz edukacji dla bezpieczeństwa. Przygotowanie projektu (praca zespołowa) modelowej współpracy organizacji paramilitarnych z instytucjami i formacjami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo Rzeczypospolitej i jej obywateli**.**	P_W01, P_W03, P_U01, P_U02, P_K01
T6	**Uzależnienie treści, form , metod i zakresu edukacji dla bezpieczeństwa od zmian w otoczeniu międzynarodowym Polski** Zagrożenia terrorystyczne jako element wpływający na kształt EDB w Polsce i na świecie. Przygotowanie projektu: EDB jako element wzmacniania bezpieczeństwa państwa.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U02, P_K01
T7	**Szkolenie wojskowe w ramach EDB** Formy i metody szkolenia wojskowego i paramilitarnego młodzieży Przygotowanie wzorcowych zajęć szkolenia strzeleckiego – warsztaty (strzelnica sportowa z udziałem instruktorów strzelectwa.	P_W01, P_W03, P_U01, P_U03, P_K01
T8	**Ocena efektywności systemu edukacji dla bezpieczeństwa. Omówienie i ocena projektów zaliczeniowych** Modelowanie i prognozowanie rozwoju. Edukacji obronnej we współczesnej Polsce. Zajęcia warsztatowe: Ocena efektów zmian w edukacji obronnej na przestrzenie ostatniego ćwierćwiecza.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U02, P_U03, P_K01
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
PW1	Przygotowanie modelowej współpracy organizacji paramilitarnych z instytucjami i formacjami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo Rzeczypospolitej i jej obywateli w ramach pracy zespołowej.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03
PW2	Przygotowanie wzorcowych zajęć szkolenia strzeleckiego.	P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
PW3	Przygotowanie do zaliczenia końcowego.	P_W01, P_W02, P_W03

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Metoda weryfikacji**											**Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU**
	Egzamin pisemny	Egzamin ustny	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania/praca samodzielna	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	
P_W01			x				x	x			x	Wykład / ćwiczenia
P_W02			x				x	x			x	Wykład / ćwiczenia
P_W03			x				x	x			x	Wykład / ćwiczenia
P_U01								x			x	Ćwiczenia
P_U02					x			x			x	Ćwiczenia
P_U03					x			x			x	Ćwiczenia
P_K01					x						x	Ćwiczenia

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ				
Przedmiotowe efekty uczenia się	**Ocena niedostateczna** Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Ocena bardzo dobra** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_W01	Student nie ma wiedzy o relacjach między strukturami i instytucjami oraz organizacjami bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego, zwłaszcza w obszarze edukacji obronnej.	Student ma ogólną wiedzę o relacjach między strukturami i instytucjami oraz organizacjami bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego, zwłaszcza w obszarze edukacji obronnej.	Student ma szczegółową wiedzę o relacjach między strukturami i instytucjami oraz organizacjami bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego, zwłaszcza w obszarze edukacji obronnej.	Student ma kompleksową wiedzę o relacjach między strukturami i instytucjami oraz organizacjami bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego, zwłaszcza w obszarze edukacji obronnej.
P_W02	Student nie ma wiedzy o więziach jednostkowych i społecznych oraz relacjach występujących w obszarze bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego, funkcjonowania systemu obronnego państwa, w tym roli i zadań sił zbrojnych w narodowych i sojuszniczych systemach bezpieczeństwa oraz ich powiązań z systemem edukacji szkolnej i pozaszkolnej.	Student ma ogólną wiedzę o więziach jednostkowych i społecznych oraz relacjach występujących w obszarze bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego, funkcjonowania systemu obronnego państwa, w tym roli i zadań sił zbrojnych w narodowych i sojuszniczych systemach bezpieczeństwa oraz ich powiązań z systemem edukacji szkolnej i pozaszkolnej.	Student ma szczegółową wiedzę o więziach jednostkowych i społecznych oraz relacjach występujących w obszarze bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego, funkcjonowania systemu obronnego państwa, w tym roli i zadań sił zbrojnych w narodowych i sojuszniczych systemach bezpieczeństwa oraz ich powiązań z systemem edukacji szkolnej i pozaszkolnej.	Student ma uporządkowaną wiedzę o więziach jednostkowych i społecznych oraz relacjach występujących w obszarze bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego, funkcjonowania systemu obronnego państwa, w tym roli i zadań sił zbrojnych w narodowych i sojuszniczych systemach bezpieczeństwa oraz ich powiązań z systemem edukacji szkolnej i pozaszkolnej.
P_W03	Student nie ma wiedzy o człowieku, jego roli i miejscu w strukturach społecznych i zasadach ich funkcjonowania, a także o procesach komunikowania interpersonalnego i społecznego w obszarze bezpieczeństwa, polityki, zarządzania i administracji związanych z edukacja obronną społeczeństwa.	Student ma ogólną wiedzę o człowieku, jego roli i miejscu w strukturach społecznych i zasadach ich funkcjonowania, a także o procesach komunikowania interpersonalnego i społecznego w obszarze bezpieczeństwa, polityki, zarządzania i administracji związanych z edukacja obronną społeczeństwa.	Student ma szczegółową wiedzę o człowieku, jego roli i miejscu w strukturach społecznych i zasadach ich funkcjonowania, a także o procesach komunikowania interpersonalnego i społecznego w obszarze bezpieczeństwa, polityki, zarządzania i administracji związanych z edukacja obronną społeczeństwa.	Student ma uporządkowaną wiedzę o człowieku, jego roli i miejscu w strukturach społecznych i zasadach ich funkcjonowania, a także o procesach komunikowania interpersonalnego i społecznego w obszarze bezpieczeństwa, polityki, zarządzania i administracji związanych z edukacja obronną społeczeństwa.
P_U01	Nie potrafi analizować problemów społecznych, zwłaszcza w EDB, wskazując na ich przyczyny, możliwy przebieg oraz przewidywane skutki.	Potrafi analizować problemy społeczne, zwłaszcza w EDB.	Potrafi analizować problemy społeczne, zwłaszcza w EDB, wskazując na ich przyczyny, możliwy przebieg.	Potrafi analizować problemy społeczne, zwłaszcza w EDB, wskazując na ich przyczyny, możliwy przebieg oraz przewidywane skutki.
P_U02	Nie potrafi, zgodnie z obowiązującymi przepisami, organizować szkolenia z zakresu edukacji dla bezpieczeństwa, zakładając współpracę instytucji i formacji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo Rzeczypospolitej i jej obywateli i organizacji społecznych i samorządowych działających na rzecz edukacji dla bezpieczeństwa.	Potrafi w stopniu ogólnym, zgodnie z obowiązującymi przepisami organizować szkolenia z zakresu edukacji dla bezpieczeństwa, zakładając współpracę instytucji i formacji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo Rzeczypospolitej i jej obywateli i organizacji społecznych i samorządowych działających na rzecz edukacji dla bezpieczeństwa.	Potrafi w stopniu szczegółowym, zgodnie z obowiązującymi przepisami organizować szkolenia z zakresu edukacji dla bezpieczeństwa, zakładając współpracę instytucji i formacji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo Rzeczypospolitej i jej obywateli i organizacji społecznych i samorządowych działających na rzecz edukacji dla	Potrafi w stopniu rozszerzonym i starannym, zgodnie z obowiązującymi przepisami organizować szkolenia z zakresu edukacji dla bezpieczeństwa, zakładając współpracę instytucji i formacji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo Rzeczypospolitej i jej obywateli i organizacji społecznych i samorządowych działających na rzecz edukacji dla

			bezpieczeństwa.	bezpieczeństwa.
P_U03	Nie potrafi prognozować procesów i zjawisk charakteryzujących środowisko bezpieczeństwa (z uwzględnieniem EDB) z wykorzystaniem standardowych metod i narzędzi w zakresie rozpoznawania i diagnozowania zagrożeń oraz opracowywania programów bezpieczeństwa narodowego, regionalnego i lokalnego.	Potrafi prognozować procesy i zjawiska charakteryzujące środowisko bezpieczeństwa (z uwzględnieniem EDB).	Potrafi prognozować procesy i zjawiska charakteryzujące środowisko bezpieczeństwa (z uwzględnieniem EDB) z wykorzystaniem standardowych metod i narzędzi w zakresie rozpoznawania i diagnozowania zagrożeń.	Potrafi prognozować procesy i zjawiska charakteryzujące środowisko bezpieczeństwa (z uwzględnieniem EDB) z wykorzystaniem standardowych metod i narzędzi w zakresie rozpoznawania i diagnozowania zagrożeń oraz opracowywania programów bezpieczeństwa narodowego, regionalnego i lokalnego.
P_K01	Student jest gotów do odpowiedzialnego podjęcia działalności w zakresie planowania i przygotowywania edukacji dla bezpieczeństwa, jest gotów do aktywnego uczestnictwa w różnych środowiskach społecznych, organizacjach i instytucjach realizujących działania związane z bezpieczeństwem.	Student jest gotów do odpowiedzialnego podjęcia działalności w zakresie planowania i przygotowywania edukacji dla bezpieczeństwa, jest gotów do aktywnego uczestnictwa w różnych środowiskach społecznych, organizacjach i instytucjach realizujących działania związane z bezpieczeństwem.		

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	42 h	24 h
Egzamin/zaliczenie	---	---
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	33 h	51 h
- Przygotowanie eseju	---	---
- Przeprowadzenie badań literaturowych	5 h	10 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, itd.)	15 h	15 h
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	10 h	23 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	3 h	3 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75 h / 3 ECTS**	**75 h / 3 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	42 h / 1,68 ECTS	24 h / 0,96 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	50 h / 2 ECTS	50 h / 2 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

− Załącznik nr 4 do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23.12.2008r. w sprawie podstawy programowej

wychowanie przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z dnia 15.01.2009 r.)
- Kucharski M., Edukacja obronna, Warszawa 2013.
- Szweda E., Bezpieczeństwo społeczności lokalnych najbliżej człowieka, Warszawa 2016.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Rozwadowski P., Upbringing for Safety in European Pedagogical Ideas, [w:] "The Old and New thinking abort Education", Łódź 2013.
- Rola organizacji pro-obronnych w systemie bezpieczeństwa państwa, Warszawa 2016.

Inne materiały dydaktyczne:

- Materiały MEN.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE	
KOD PRZEDMIOTU: **P21**	**Bezpieczeństwo ekologiczne**
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Nie dotyczy**
Rodzaj modułu kształcenia:	**Podstawowy i kierunkowy**
Punkty ECTS:	**2 ECTS**
Rok / Semestr:	**II / 4**
Osoba koordynująca przedmiot:	**dr Jerzy Rychlik**

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Brak wymagań.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Przedstawienie studentom i analiza problematyki bezpieczeństwa ekologicznego w Polsce oraz na świecie.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne	14									**14**
Studia niestacjonarne	8									**8**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, analiza case studies.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Student posiada zaawansowaną wiedzę o zagrożeniach dla funkcjonowania współczesnego państwa i społeczeństwa oraz ich przeobrażeniach (np. zorganizowana przestępczość, terroryzm, zagrożenia o charakterze ekologicznym) i sposobach oraz mechanizmach przeciwdziałania	K1P_W08, K1P_U11
P_W02	Student zna w zaawansowanym stopniu podstawowe prawidła fizyki, mechaniki, chemii i toksykologii przydatnych w logicznej interpretacji zjawisk traumatycznych i jego skutkach.	K1P_W01
	Umiejętności:	
P_U01	Potrafi metodą analizy logicznej ocenić czynniki ryzyka stanowiące główną przyczynę	K1P_U02,

	zagrożenia, posiada umiejętność doboru technologii ratowniczych do czynników zagrożenia.	K1P_U04
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest świadomy konieczności stałego uaktualniania wiedzy, zachowuje krytycyzm i skłonność do weryfikowania pozyskiwanych informacji, stosując aktualne i efektywne urządzenia.	K1P_K01, K1P_K02
P_K02	Jest otwarty na innowacyjność w dziedzinie bezpieczeństwa ekologicznego.	K1P_K01

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Wykład:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
W1	Bezpieczeństwo ogólne i bezpieczeństwo ekologiczne. Podmiotowy podział bezpieczeństwa ekologicznego.	P_W01; P_W02; P_U01; P_K01; P_K02
W2	Umowy międzynarodowe dotyczące bezpieczeństwa ekologicznego.	P_W01; P_W02; P_U01; P_K01; P_K02
W3	Bezpieczeństwo ekologiczne w awariach jądrowych.	P_W01; P_W02; P_U01; P_K01; P_K02
W4	Rys historyczny rozwoju komercyjnej techniki jądrowej. Definicja izotopu, moderatora i przemian jądrowych.	P_W01; P_W02; P_U01; P_K01; P_K02
W5	Bezpieczeństwo ekologiczne w pozyskiwaniu surowca jądrowego.	P_W01; P_W02; P_U01; P_K01; P_K02
W6	Rodzaje komercyjnych reaktorów jądorowych - GCR; PWR; BWR; RBMK. Reaktory powielające, przemiany jądrowe.	P_W01; P_W02; P_U01; P_K01; P_K02
W7	Konstruktywne wnioski z awarii jądrowych. Wnioski z awarii jądrowej w Windscale (GB) i Three Mile Island (USA). Wnioski z awarii jądrowej w Czarnobylu (ZSRR-Ukraina) i Fukushimie (Japonia).	P_W01; P_W02; P_U01; P_K01; P_K02
W8	Bezpieczeństwo ekologiczne w awariach chemicznych. Okoliczności największej europejskiej awarii chemicznej (dioksyny, kontenery). Eyropejskie dyrektywy Seveso I i Seveso II.	P_W01; P_W02; P_U01; P_K01; P_K02
W9	Bezpieczeństwo ekologiczne w warunkach terroru,w bioterrorze, w terrorze chemicznym. Bezpieczęnstwo ekologiczne w przemyśle wydobywczym. Bezpieczeństwo ekoligoczne a metoda Frascha wydobycia siarki.	P_W01; P_W02; P_U01; P_K01; P_K02
W10	Bezpieczeństwo ekologiczne a piece Clausa przy wydobyciu siarki. Bezpieczeństwo ekologiczne a klatraty, a gaz łupkowy, a utylizacja azbestu, a sudecki czarny trójkąt. definicja pojęcia pH. Definicja roli hemoglobiny i chlorofili.	P_W01; P_W02; P_U01; P_K01; P_K02
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
PW1	Przygotowanie zadania praktycznego.	P_W01; P_W02; P_U01; P_K01; P_K02
PW2	Przygotowanie do zaliczenia końcowego.	P_W01; P_W02; P_U01; P_K01; P_K02

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	Metoda weryfikacji											Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU
	Egzamin pisemny	Egzamin ustny	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania/praca samodzielna	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	
P_W01				x								Wykład
P_W02				x								Wykład
P_U01				x	x							Wykład
P_K01				x	x							Wykład
P_K02				x								Wykład

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	Ocena niedostateczna Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	Ocena bardzo dobra Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_W01	Student nie ma wiedzy o zagrożeniach dla funkcjonowania współczesnego państwa i społeczeństwa oraz ich przeobrażeniach (np. zorganizowana przestępczość, terroryzm, zagrożenia o charakterze ekologicznym) i sposobach oraz mechanizmach przeciwdziałania	Student posiada podstawową wiedzę o zagrożeniach dla funkcjonowania współczesnego państwa i społeczeństwa.	Student posiada zaawansowaną wiedzę o zagrożeniach dla funkcjonowania współczesnego państwa i społeczeństwa oraz ich przeobrażeniach (np. zorganizowana przestępczość, terroryzm, zagrożenia o charakterze ekologicznym).	Student posiada zaawansowaną wiedzę o zagrożeniach dla funkcjonowania współczesnego państwa i społeczeństwa oraz ich przeobrażeniach (np. zorganizowana przestępczość, terroryzm, zagrożenia o charakterze ekologicznym) i sposobach oraz mechanizmach przeciwdziałania
P_W02	Nie zna prawideł fizyki, mechaniki, chemii i toksykologii przydatnych w logicznej interpretacji zjawisk traumatycznych i jego skutkach.	Student zna w podstawowym stopniu podstawowe prawidła fizyki, mechaniki, chemii i toksykologii przydatnych w logicznej interpretacji zjawisk traumatycznych i jego skutkach.	Student zna w zaawansowanym stopniu podstawowe prawidła fizyki, mechaniki, chemii i toksykologii przydatnych w logicznej interpretacji zjawisk traumatycznych i jego skutkach.	Student zna w zaawansowanym i wyczerpującym stopniu podstawowe prawidła fizyki, mechaniki, chemii i toksykologii przydatnych w logicznej interpretacji zjawisk traumatycznych i jego skutkach.
P_U01	Nie potrafi metodą analizy logicznej ocenić czynniki ryzyka stanowiące główną przyczynę zagrożenia, posiada umiejętność doboru technologii ratowniczych do czynników zagrożenia.	Potrafi metodą analizy logicznej ocenić czynniki ryzyka stanowiące główną przyczynę zagrożenia.	Potrafi metodą analizy logicznej ocenić czynniki ryzyka stanowiące główną przyczynę zagrożenia, z problemami dobiera technologię ratowniczą do czynników zagrożenia.	Potrafi metodą analizy logicznej ocenić czynniki ryzyka stanowiące główną przyczynę zagrożenia, samodzielnie dobiera technologię ratowniczą do czynników zagrożenia.
P_K01	Nie jest świadomy konieczności stałego uaktualniania wiedzy, zachowuje krytycyzm i skłonność do weryfikowania pozyskiwanych informacji, stosując aktualne i efektywne urządzenia.	Jest świadomy konieczności stałego uaktualniania wiedzy, zachowuje krytycyzm i skłonność do weryfikowania pozyskiwanych informacji, stosując aktualne i efektywne urządzenia.		
P_K02	Nie jest otwarty na innowacyjność w dziedzinie bezpieczeństwa	Jest otwarty na innowacyjność w dziedzinie bezpieczeństwa ekologicznego.		

	ekologicznego.	

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	14 h	8 h
Egzamin/zaliczenie	---	---
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	36 h	42 h
- Przygotowanie eseju	6 h	10 h
- Przeprowadzenie badań literaturowych	6 h	10 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, itd.)	---	---
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	22 h	20 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	2 h	2 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**50 h / 2 ECTS**	**50 h / 2 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	14 h / 0,56 ECTS	8 h / 0,32 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	---	---
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Współczesne bezpieczeństwo ekologiczne (ebook) Kubiak M. Aspra 2019.
- *Wybrane obszary niebezpieczeństw XXI wieku = Chosen areas of dangers of the 21st century in the interdisciplinary presentation*, red. Barbara Małgorzata Kałdon, Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Warszawa 2016.
- Izak K., *Czy następuje schyłek ekoterroryzmu ?*, „Przegląd Bezpieczeństwa Wewnętrznego" nr 26 (14). s. 146 – 185.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Stępień-Trela A., Bezpieczeństwo jednostki w obliczu współczesnych zagrożeń, [w:] Zarządzanie wybranymi podmiotami bezpieczeństwa w Rzeczpospolitej Polskiej / Red. Agnieszka Stępień-Trela, Wydawnictwo Społecznej Akademii Nauk, „Przedsiębiorczość i Zarządzanie" t. 16, z. 6, cz. 1, Łódź-Warszawa, 2015, s. 123-136.

Inne materiały dydaktyczne:

- Teksty źródłowe.

PRZEDMIOTY DO WYBORU

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE	
KOD PRZEDMIOTU: **W1**	**Bezpieczeństwo informacji**
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Nie dotyczy**
Rodzaj modułu kształcenia:	**Do wyboru / kształtujący umiejętności praktyczne**
Punkty ECTS:	**3 ECTS**
Rok / Semestr:	**II / 3**
Osoba koordynująca przedmiot:	**Dr Agata Kołodziejska**

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Znajomość podstawowych zagadnień poruszanych w ramach przedmiotu: Teoria bezpieczeństwa.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Przekazanie wiedzy z zakresu bezpieczeństwa informacji: aspektów prawnych, zarządzania, źródeł zagrożeń.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne			28							**28**
Studia niestacjonarne			16							**16**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Konwersatorium	Zajęcia z wykorzystaniem metod: studia przypadku.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Student zna w zaawansowanym stopniu pojęcie bezpieczeństwa, a także pojęcie i znaczenie informacji oraz bezpieczeństwa informacji.	K1P_W01, K1P_W13
P_W02	Student zna w zaawansowanym stopniu normy, standardy dotyczące bezpieczeństwa informacji.	K1P_W04, K1P_W13
P_W03	Student zna w zawansowanym stopniu źródła zagrożeń bezpieczeństwa informacji oraz metod szacowania ryzyka bezpieczeństwa informacji.	K1P_W08, K1P_W13

Umiejętności:		
P_U01	Student sprawnie posługuje się normami i regułami (prawnymi, zawodowymi, etycznymi). Potrafi posługiwać się nimi w celu rozwiązywania konkretnych problemów.	K1P_U03, K1P_U07
P_U02	Student potrafi ocenić źródła zagrożeń bezpieczeństwa informacji oraz wykorzystać odpowiednie metody do szacowania ryzyka informacji.	K1P_U02, K1P_U04, K1P_U16
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Student ma świadomość potrzeby doskonalenia swojej wiedzy i umiejętności z zakresu bezpieczeństwa informacji.	K1P_K01
P_K02	Student jest gotów do rozstrzygania dylematów zawodowych i etycznych w podejmowanych działaniach, a także do doceniania znaczenie uczciwości intelektualnej w działaniach własnych i innych osób.	K1P_K05

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	Konwersatorium:	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
KW1	Istota bezpieczeństwa informacji. Pojęcie bezpieczeństwa. Pojęcie i znaczenie informacji. Pojęcie i znaczenie bezpieczeństwa informacji. Elementy bezpieczeństwa informacji, a także aspekty prawne bezpieczeństwa informacji.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02
KW2	Bezpieczeństwo informacji w prawie międzynarodowym i Unii Europejskiej. Bezpieczeństwo informacji w polskim systemie prawnym. Przykłady i sankcje karne dotyczące naruszenia bezpieczeństwa informacji.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01
KW3	Ochrona informacji niejawnych w jednostkach organizacyjnych. Geneza informacji niejawnych. Rodzaje informacji niejawnych. Podmioty zobowiązane do ochrony. Zadania pionu ochrony i osób pełniących funkcje. Odpowiedzialność za naruszenie przepisów ustawy o ochronie informacji niejawnych. Ochrona wybranych tajemnic w jednostkach organizacyjnych. Rodzaje tajemnic. Ochrona tajemnicy przedsiębiorstwa. Ochrona danych osobowych.	P_W02, P_W03, P_U01, P_U02
KW4	Systemowe zarządzanie bezpieczeństwem informacji. Normy, standardy dotyczące bezpieczeństwa informacji. Odpowiedzialność, uprawnienia i role w systemie zarządzania bezpieczeństwem informacji. Zarządzanie incydentami bezpieczeństwa informacji. Organizacja bezpieczeństwa informacji. Ustanowienie i zarządzanie bezpieczeństwem informacji.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02,
KW5	Źródła zagrożeń bezpieczeństwa informacji. Klasyfikacja zagrożeń bezpieczeństwa informacji. Wybrane zagrożenia dla bezpieczeństwem informacji.	P_W02, P_W03, P_U02, P_K01, P_K02
KW6	Audyt jako narzędzie oceny bezpieczeństwa informacji w organizacji. Rodzaje audytów w organizacji. Wewnętrzny audyt bezpieczeństwa informacji. Zewnętrzny audyt bezpieczeństwa informacji.	P_W02, P_W03, P_U02, P_K01, P_K02
KW7	Biznesowe znaczenie bezpieczeństwa informacji i skutki utraty bezpieczeństwa informacji. Rodzaje skutków. Korzyści z bezpieczeństwa informacji. Wybrane przykłady utraty informacji przez organizacje.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U02, P_K01, P_K02
KW8	Ryzyko w zarządzaniu bezpieczeństwem informacji. Pojęcie ryzyka i jego znaczenie. Szacowanie ryzyka. Charakterystyka metod szacowania ryzyka bezpieczeństwa informacji.	P_W02, P_W03, P_U02, P_K01, P_K02
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
PW1	Przygotowanie do dyskusji na zajęciach oraz zadanie praktyczne polegające na zastosowaniu zasad prawnych oraz procedur bezpieczeństwa w procesie zarządzania kryzysowego.	P_U01, P_U02, P_K01, P_K02

PW2	Przygotowanie do zaliczenia końcowego.	P_W01, P_W02, P_W03

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	Metoda weryfikacji											Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU
	Egzamin pisemny	Egzamin ustny	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania/praca samodzielna	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	
P_W01			x									Konwersatorium
P_W02			x									Konwersatorium
P_W03			x									Konwersatorium
P_U01					x						x	Konwersatorium
P_U02					x						x	Konwersatorium
P_K01					x					x	x	Konwersatorium
P_K02					x					x	x	Konwersatorium

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	Ocena niedostateczna Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	Ocena bardzo dobra Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_W01	Student nie zna pojęć bezpieczeństwa, a także pojęć i znaczenia informacji oraz bezpieczeństwa informacji.	Student zna w podstawowym stopniu pojęcie bezpieczeństwa.	Student zna w zaawansowanym stopniu pojęcie bezpieczeństwa.	Student zna w zaawansowanym stopniu pojęcie bezpieczeństwa, a także pojęcie i znaczenie informacji oraz bezpieczeństwa informacji.
P_W02	Student nie zna norm, standardów dotyczących bezpieczeństwa informacji.	Student zna w podstawowym stopniu normy, standardy dotyczące bezpieczeństwa informacji.	Student zna w rozszerzonym stopniu normy, standardy dotyczące bezpieczeństwa informacji.	Student zna w zaawansowanym i uszczegółowionym stopniu normy, standardy dotyczące bezpieczeństwa informacji.
P_W03	Student nie zna źródeł zagrożeń bezpieczeństwa informacji oraz metod szacowania ryzyka bezpieczeństwa informacji.	Student zna w podstawowym stopniu źródła zagrożeń bezpieczeństwa informacji.	Student zna w zawansowanym stopniu źródła zagrożeń bezpieczeństwa informacji.	Student zna w zawansowanym stopniu źródła zagrożeń bezpieczeństwa informacji oraz metod szacowania ryzyka bezpieczeństwa informacji.
P_U01	Student niesprawnie posługuje się normami i regułami (prawnymi, zawodowymi, etycznymi). Nie potrafi posługiwać się nimi w celu rozwiązywania konkretnych problemów.	Student ma problemy z posługiwaniem się normami i regułami (prawnymi, zawodowymi, etycznymi).	Student sprawnie posługuje się normami i regułami (prawnymi, zawodowymi, etycznymi).	Student sprawnie posługuje się normami i regułami (prawnymi, zawodowymi, etycznymi). Potrafi posługiwać się nimi w celu rozwiązywania konkretnych problemów.
P_U02	Student nie potrafi ocenić źródła zagrożeń bezpieczeństwa informacji oraz wykorzystać odpowiednie metody do szacowania ryzyka informacji.	Student potrafi pobieżnie ocenić źródła zagrożeń bezpieczeństwa informacji oraz wykorzystać odpowiednie metody do szacowania ryzyka informacji.	Student potrafi selektywnie ocenić źródła zagrożeń bezpieczeństwa informacji oraz wykorzystać odpowiednie metody do szacowania ryzyka informacji.	Student potrafi dokładnie i skrupulatnie ocenić źródła zagrożeń bezpieczeństwa informacji oraz wykorzystać odpowiednie metody do szacowania ryzyka informacji.

P_K01	Student nie ma świadomości potrzeby doskonalenia swojej wiedzy i umiejętności z zakresu bezpieczeństwa informacji.	Student ma świadomość potrzeby doskonalenia swojej wiedzy i umiejętności z zakresu bezpieczeństwa informacji.
P_K02	Student nie jest gotów do rozstrzygania dylematów zawodowych i etycznych w podejmowanych działaniach, a także do doceniania znaczenie uczciwości intelektualnej w działaniach własnych i innych osób.	Student jest gotów do rozstrzygania dylematów zawodowych i etycznych w podejmowanych działaniach, a także do doceniania znaczenie uczciwości intelektualnej w działaniach własnych i innych osób.

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	28 h	16 h
Egzamin/zaliczenie	---	---
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	47 h	59 h
- Przygotowanie eseju	---	---
- Przeprowadzenie badań literaturowych	10 h	15 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, itd.)	---	---
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	34 h	41 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	3 h	3 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75 h / 3 ECTS**	**75 h / 3 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	28 h / 1,12 ECTS	16 h / 0,64 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	50 h / 2 ECTS	50 h / 2 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Podstawy bezpieczeństwa informacji. Praktyczne wprowadzenie Andress Jason Helion 2022.
- Liderman K., *Bezpieczeństwo informacyjne*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2012
- Hoc S., Karnoprawna ochrona informacji, Opole 2012.
- *Analiza informacji w zarządzaniu bezpieczeństwem*, red. nauk. Krzysztof Liedel, Paulina Piasecka, i in., Difin, Warszawa 2013.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Ochrona informacji niejawnych w perspektywie krajowej i międzynarodowej praca zbiorowa 2021.
- Między wiedzą a władzą. Bezpieczeństwo w erze informacji wyd.Księgarnia akademicka, 2019.
- Sieciocentryczne bezpieczeństwo. Wojna, pokój i terroryzm w epoce informacji Difin 2014.
- Iwaszk B., Ochrona informacji niejawnych w praktyce, Wrocław 2012.

Inne materiały dydaktyczne:

- dokumenty źródłowe, mapy

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE	
KOD PRZEDMIOTU: **W1**	**Zarządzanie informacją w sytuacjach kryzysowych**
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Nie dotyczy**
Rodzaj modułu kształcenia:	**Do wyboru / kształtujący umiejętności praktyczne**
Punkty ECTS:	**3 ECTS**
Rok / Semestr:	**II / 3**
Osoba koordynująca przedmiot:	**Mgr Joanna Kącka**

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Brak wymagań.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Dostarczenie wiedzy z zakresu uregulowań prawnych prawa prasowego.
C2	Zapoznanie studentów z dokumentami normującymi działalność prasowo - informacyjną w obszarze zarządzania kryzysowego.
C3	Przygotowanie do kontaktów z mediami w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne			28							**28**
Studia niestacjonarne			16							**16**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Konwersatorium	Dyskusja, studium przypadku.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Student posiada gruntowną wiedzę o pojęciach i uregulowaniach prawnych, prawa prasowego, a także zna dokumenty normujące działalność prasowo - informacyjną w obszarze zarządzania kryzysowego i prawne ograniczenia informowania.	K1P_W04
P_W02	Student zna w zaawansowanym stopniu znaczenie i metody pozyskiwania mediów do współpracy w dziedzinie zarządzania kryzysowego i ratownictwa, profilaktyki i upowszechnia	K1P_W04, K1P_W08,

	zasad bezpieczeństwa oraz znaczenie relacji, charakterystyki narzędzi utrzymywania relacji z mediami i postępowania z mediami w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej.	K1P_W13
P_W03	Student posiada gruntowną wiedzę z zakresu rodzajów materiałów prasowych wykorzystywanych w sytuacjach kryzysowych i z analizy podstawowych błędów popełnianych w relacjach z mediami w czasie wystąpienia sytuacji kryzysowej. Zna w zaawansowanym stopniu zasady udzielania informacji bieżącej: opracowania prasowe, oświadczenia prasowe, informacja specjalistyczna, komunikat informacyjny.	K1P_W04, K1P_W08, K1P_W13
Umiejętności:		
P_U01	Student potrafi wykorzystać w praktyce wiedzę o podstawowych pojęciach i uregulowaniach prawnych, prawa prasowego, a także umie posługiwać się dokumentami normującymi działalność prasowo - informacyjną w obszarze zarządzania kryzysowego oraz prawne ograniczenia informowania.	K1P_U01, K1P_U07, K1P_U15
P_U02	Student potrafi wykorzystać w praktyce wiedzę o znaczeniu i metodach pozyskiwaniu mediów do współpracy w dziedzinie zarządzania kryzysowego i ratownictwa, profilaktyki i upowszechnia zasad bezpieczeństwa oraz znaczenia relacji, charakterystyki narzędzi utrzymywania relacji z mediami i postępowanie z mediami w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej.	K1P_U03, K1P_U15
P_U03	Student potrafi wykorzystać w praktyce wiedzę z zakresu rodzajów materiałów prasowych wykorzystywanych w sytuacjach kryzysowych i z analizy podstawowych błędów popełnianych w relacjach z mediami w czasie wystąpienia sytuacji kryzysowej. Potrafi zastosować zasady udzielania informacji bieżącej: opracowania prasowe, oświadczenia prasowe, informacja specjalistyczna, komunikat informacyjny.	K1P_U03, K1P_U15
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Student jest gotów do współpracy z mediami w zakresie ogólnej oceny stanu bezpieczeństwa militarnego państwa w oparciu o służbowe materiały i dane do ich prezentacji.	K1P_K03
P_K02	Student jest gotów do służby / pracy w instytucjach odpowiadających za bezpieczeństwo militarne państwa w zakresie PR i kontaktów z mediami.	K1P_K06

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	Konwersatorium:	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
KW1	Podstawowe pojęcia i uregulowania prawne prawa prasowego.	P_W01, P_W02
KW2	Dokumenty normujące działalność prasowo - informacyjną w obszarze zarządzania kryzysowego. Prawne ograniczenia informowania.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01
KW3	Znaczenie i metody pozyskiwania mediów do współpracy w dziedzinie zarządzania kryzysowego i ratownictwa, profilaktyki i upowszechnia zasad bezpieczeństwa.	P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
KW4	Zasady współpracy z mediami. Znaczenie relacji, charakterystyka narzędzi utrzymywania relacji z mediami. Postępowanie z mediami w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
KW5	Rodzaje materiałów prasowych wykorzystywanych w sytuacjach kryzysowych i analiza podstawowych błędów popełnianych w relacjach z mediami w czasie wystąpienia sytuacji kryzysowej.	P_W02, P_W03, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
KW6	Zasady udzielania informacji bieżącej, opracowania prasowe, oświadczenia prasowe, informacja specjalistyczna, komunikat informacyjny.	P_W02, P_W03, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
KW7	Manipulowanie informacją. Istota i rodzaje manipulacji. Dezinformacja i sposoby przeciwdziałania jej wystąpieniu.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U02, P_U03, P_K01,

		P_K02
KW8	Konferencja prasowa w związku z wystąpieniem sytuacji kryzysowej. Rodzaje konferencji prasowych, zasady organizacji, uczestnicy. Przebieg konferencji i sposoby jej prowadzenia. Oprawa konferencji. Monitoring publikacji po konferencji.	P_W02, P_W03, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
PW1	Przygotowanie do dyskusji / inscenizacji zaaranżowanej konferencji prasowej i oświadczeń prasowych.	P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
PW2	Przygotowanie do zaliczenia końcowego.	P_W01, P_W02, P_W03

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Metoda weryfikacji**											**Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU**
	Egzamin pisemny	Egzamin ustny	Test / zaliczenie ustne	Esej/ referat/ portfolio	Zadania/praca samodzielna	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	
P_W01			x									Konwersatorium
P_W02			x									Konwersatorium
P_W03			x									Konwersatorium
P_U01							x				x	Konwersatorium
P_U02							x				x	Konwersatorium
P_U03							x				x	Konwersatorium
P_K01							x				x	Konwersatorium
P_K02							x				x	Konwersatorium

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Ocena niedostateczna** Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Ocena bardzo dobra** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_W01	Student nie posiada wiedzy o pojęciach i uregulowaniach prawnych, prawa prasowego, a także nie zna dokumentów normujących działalność prasowo - informacyjną w obszarze zarządzania kryzysowego i prawne ograniczenia informowania.	Student posiada ogólną wiedzę o pojęciach i uregulowaniach prawnych, prawa prasowego, a także zna dokumenty normujące działalność prasowo - informacyjną w obszarze zarządzania kryzysowego i prawne ograniczenia informowania.	Student posiada szczegółową wiedzę o pojęciach i uregulowaniach prawnych, prawa prasowego, a także zna dokumenty normujące działalność prasowo - informacyjną w obszarze zarządzania kryzysowego i prawne ograniczenia informowania.	Student posiada gruntowną wiedzę o pojęciach i uregulowaniach prawnych, prawa prasowego, a także zna dokumenty normujące działalność prasowo - informacyjną w obszarze zarządzania kryzysowego i prawne ograniczenia informowania.
P_W02	Student nie zna znaczenia i metod pozyskiwania mediów do współpracy w dziedzinie zarządzania kryzysowego i ratownictwa, profilaktyki i upowszechnia zasad bezpieczeństwa oraz znaczenie relacji,	Student zna w zaawansowanym stopniu znaczenie i metody pozyskiwania mediów do współpracy w dziedzinie zarządzania kryzysowego i ratownictwa, profilaktyki i upowszechnia zasad	Student zna w zaawansowanym stopniu znaczenie i metody pozyskiwania mediów do współpracy w dziedzinie zarządzania kryzysowego i ratownictwa, profilaktyki i upowszechnia zasad	Student zna w zaawansowanym stopniu znaczenie i metody pozyskiwania mediów do współpracy w dziedzinie zarządzania kryzysowego i ratownictwa, profilaktyki i upowszechnia zasad

	charakterystyki narzędzi utrzymywania relacji z mediami i postępowania z mediami w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej.	bezpieczeństwa.	bezpieczeństwa oraz znaczenie relacji, charakterystyki narzędzi utrzymywania relacji z mediami.	bezpieczeństwa oraz znaczenie relacji, charakterystyki narzędzi utrzymywania relacji z mediami i postępowania z mediami w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej.
P_W03	Student nie posiada wiedzy z zakresu rodzajów materiałów prasowych wykorzystywanych w sytuacjach kryzysowych i z analizy podstawowych błędów popełnianych w relacjach z mediami w czasie wystąpienia sytuacji kryzysowej. Zna w zaawansowanym stopniu zasady udzielania informacji bieżącej: opracowania prasowe, oświadczenia prasowe, informacja specjalistyczna, komunikat informacyjny.	Student posiada ogólną wiedzę z zakresu rodzajów materiałów prasowych wykorzystywanych w sytuacjach kryzysowych i z analizy podstawowych błędów popełnianych w relacjach z mediami w czasie wystąpienia sytuacji kryzysowej. Zna w zaawansowanym stopniu zasady udzielania informacji bieżącej: opracowania prasowe, oświadczenia prasowe, informacja specjalistyczna, komunikat informacyjny.	Student posiada szczegółową wiedzę z zakresu rodzajów materiałów prasowych wykorzystywanych w sytuacjach kryzysowych i z analizy podstawowych błędów popełnianych w relacjach z mediami w czasie wystąpienia sytuacji kryzysowej. Zna w zaawansowanym stopniu zasady udzielania informacji bieżącej: opracowania prasowe, oświadczenia prasowe, informacja specjalistyczna, komunikat informacyjny.	Student posiada gruntowną wiedzę z zakresu rodzajów materiałów prasowych wykorzystywanych w sytuacjach kryzysowych i z analizy podstawowych błędów popełnianych w relacjach z mediami w czasie wystąpienia sytuacji kryzysowej. Zna w zaawansowanym stopniu zasady udzielania informacji bieżącej: opracowania prasowe, oświadczenia prasowe, informacja specjalistyczna, komunikat informacyjny.
P_U01	Student nie potrafi wykorzystać w praktyce wiedzy o podstawowych pojęciach i uregulowaniach prawnych, prawa prasowego, a także nie umie posługiwać się dokumentami normującymi działalność prasowo - informacyjną w obszarze zarządzania kryzysowego oraz prawne ograniczenia informowania.	Student potrafi wykorzystać w praktyce wiedzę o podstawowych pojęciach i uregulowaniach prawnych, prawa prasowego.	Student potrafi wykorzystać w praktyce wiedzę o podstawowych pojęciach i uregulowaniach prawnych, prawa prasowego, a także umie posługiwać się dokumentami normującymi działalność prasowo - informacyjną w obszarze zarządzania kryzysowego.	Student potrafi wykorzystać w praktyce wiedzę o podstawowych pojęciach i uregulowaniach prawnych, prawa prasowego, a także umie posługiwać się dokumentami normującymi działalność prasowo - informacyjną w obszarze zarządzania kryzysowego oraz prawne ograniczenia informowania.
P_U02	Student nie potrafi wykorzystać w praktyce wiedzy o znaczeniu i metodach pozyskiwaniu mediów do współpracy w dziedzinie zarządzania kryzysowego i ratownictwa, profilaktyki i upowszechnia zasad bezpieczeństwa oraz znaczenia relacji, charakterystyki narzędzi utrzymywania relacji z mediami i postępowanie z mediami w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej.	Student potrafi wykorzystać w praktyce wiedzę o znaczeniu i metodach pozyskiwaniu mediów do współpracy w dziedzinie zarządzania kryzysowego i ratownictwa, profilaktyki i upowszechnia zasad bezpieczeństwa.	Student potrafi wykorzystać w praktyce wiedzę o znaczeniu i metodach pozyskiwaniu mediów do współpracy w dziedzinie zarządzania kryzysowego i ratownictwa, profilaktyki i upowszechnia zasad bezpieczeństwa oraz znaczenia relacji, charakterystyki narzędzi utrzymywania relacji z mediami.	Student potrafi wykorzystać w praktyce wiedzę o znaczeniu i metodach pozyskiwaniu mediów do współpracy w dziedzinie zarządzania kryzysowego i ratownictwa, profilaktyki i upowszechnia zasad bezpieczeństwa oraz znaczenia relacji, charakterystyki narzędzi utrzymywania relacji z mediami i postępowanie z mediami w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej.
P_U03	Student nie potrafi wykorzystać w praktyce wiedzy z zakresu rodzajów materiałów prasowych wykorzystywanych w sytuacjach kryzysowych i z analizy podstawowych błędów popełnianych w relacjach z mediami w czasie wystąpienia sytuacji	Student potrafi wykorzystać w praktyce wiedzę z zakresu rodzajów materiałów prasowych wykorzystywanych w sytuacjach kryzysowych.	Student potrafi wykorzystać w praktyce wiedzę z zakresu rodzajów materiałów prasowych wykorzystywanych w sytuacjach kryzysowych i z analizy podstawowych błędów popełnianych w relacjach z mediami w czasie wystąpienia sytuacji	Student potrafi wykorzystać w praktyce wiedzę z zakresu rodzajów materiałów prasowych wykorzystywanych w sytuacjach kryzysowych i z analizy podstawowych błędów popełnianych w relacjach z mediami w czasie wystąpienia sytuacji

	kryzysowej. Nie potrafi zastosować zasady udzielania informacji bieżącej: opracowania prasowe, oświadczenia prasowe, informacja specjalistyczna, komunikat informacyjny.		kryzysowej.	kryzysowej. Potrafi zastosować zasady udzielania informacji bieżącej: opracowania prasowe, oświadczenia prasowe, informacja specjalistyczna, komunikat informacyjny.
P_K01	Student nie jest gotów do współpracy z mediami w zakresie ogólnej oceny stanu bezpieczeństwa militarnego państwa w oparciu o służbowe materiały i dane do ich prezentacji.	Student jest gotów do współpracy z mediami w zakresie ogólnej oceny stanu bezpieczeństwa militarnego państwa w oparciu o służbowe materiały i dane do ich prezentacji.		
P_K02	Student nie jest gotów do służby / pracy w instytucjach odpowiadających za bezpieczeństwo militarne państwa w zakresie PR i kontaktów z mediami.	Student jest gotów do służby / pracy w instytucjach odpowiadających za bezpieczeństwo militarne państwa w zakresie PR i kontaktów z mediami.		

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	28 h	16 h
Egzamin/zaliczenie	---	---
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	47 h	59 h
- Przygotowanie eseju	---	---
- Przeprowadzenie badań literaturowych	5 h	10 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, itd.)	---	---
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	39 h	46 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	3 h	3 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75 h / 3 ECTS**	**75 h / 3 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	28 h / 1,12 ECTS	16 h / 0,64 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	50 h / 2 ECTS	50 h / 2 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Telus M., *Fałszywy przekaz, jak bronić się przed dezinformacją i fake newsami w social mediach?*, Personel i Zarządzanie / 9 (360), 2022, s. 55 – 59.
- Nepelski M., Zarządzanie w sytuacjach kryzysowych, Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie 2017.
- Aleksandrowicz T. R., Podstawy walki informacyjnej, Editions Spotkania, Warszawa 2016.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Sieci centryczne bezpieczeństwo. Wojna, pokój i terroryzm w epoce informacji Difin 2014.

- Negocjacje w sytuacjach kryzysowych praca zbiorowa, Uniwersytet Szczeciński 2018.
- Zarządzanie zasobami ludzkimi w sytuacjach kryzysowych, Ciekanowski Z. i inni CEDEWU 2017.
- Akty prawne związane z prawem prasowym i zasadami funkcjonowanie rzeczników prasowych w administracji publicznej.

Inne materiały dydaktyczne:

- filmy dokumentalne, teksty przewodnie, materiały prasowe.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE	
KOD PRZEDMIOTU: **W2**	**Dowodzenie i techniki operacyjne**
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk w Łodzi**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Nie dotyczy**
Rodzaj modułu kształcenia:	**Do wyboru / kształtujący umiejętności praktyczne**
Punkty ECTS:	**2 ECTS**
Rok / Semestr:	**II / 4**
Osoba koordynująca przedmiot:	**dr Janusz Szoblik**

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Zaliczenie przedmiotu: Organizacja i zarządzanie.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Zdobycie wiedzy z zakresu form zarządzania w organizacjach systemu bezpieczeństwa państwa.
C2	Wykorzystanie w praktyce wiedzy z zakresu zasad i wymagań dowodzenia, podejmowania decyzji w organizacji wojskowej, zna charakterystykę oraz zasad sporządzania dokumentów dowodzenia

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne	14	28								**42**
Studia niestacjonarne	8	16								**24**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Wykład / ćwiczenia	Wykład z wykorzystaniem materiałów i prezentacji multimedialnych i metod: dyskusyjnej i studium przypadku, zadania praktyczne, prezentacja, praca w grupach.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Student posiada szeroką wiedzę z zakresu: istoty dowodzenia – terminologia i definicje i funkcji dowodzenia jako formy zarządzania w organizacjach systemu bezpieczeństwa państwa.	K1P_W04, K1P_W07, K1P_W09, K1P_W12
P_W02	Student posiada szeroką wiedzę z zakresu: zasad i wymagań dowodzenia, podejmowania decyzji w organizacji wojskowej i charakterystyki oraz zasad sporządzania dokumentów	K1P_W07, K1P_W12

	dowodzenia.	
P_W03	Student posiada szeroką wiedzę na temat więzi informacyjnych w organizacji wojskowej oraz organizacji dowodzenia poprzez techniczne środki łączności.	K1P_W07, K1P_W12
Umiejętności:		
P_U01	Student potrafi wykorzystać w praktyce wiedzę z zakresu istoty dowodzenia – terminologii, definicji i funkcji dowodzenia	K1P_U03
P_U02	Student potrafi wykorzystać w praktyce wiedzę z zakresu zasad i wymagań dowodzenia, podejmowania decyzji w organizacji wojskowej, zna charakterystykę oraz zasad sporządzania dokumentów dowodzenia.	K1P_U01, K1P_U06, K1P_U09
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Student jest gotów współdziałać w grupie przyjmując w niej różne role i jest zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie.	K1P_K03, K1P_K06

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	**Wykład / ćwiczenia:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
T1	Istota dowodzenia – terminologia i definicje.	P_W01, P_W02
T2	Funkcja dowodzenia jako forma zarządzania w organizacjach systemu bezpieczeństwa państwa.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_K01
T3	Zasady i wymagania dowodzenia.	P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_K01
T4	Podejmowanie decyzji w organizacji wojskowej.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_K01
T5	Charakterystyka oraz zasady sporządzania dokumentów dowodzenia.	P_W02, P_W03, P_U02, P_K01
T6	Struktury organizacyjne organizacji wojskowej.	P_W02, P_W03, P_U02
T7	Więzi informacyjne w organizacji wojskowej.	P_W02, P_W02, P_W03, P_U02, P_K01
T8	Organizacja dowodzenia poprzez techniczne środki łączności.	P_W02, P_W03, P_U02, P_K01
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
PW1	Przygotowanie projektu w postaci dokumentów dowodzenia i wykonywanie zadań z wykorzystaniem platformy PROCeed.	P_U01, P_U02, P_K01
PW2	Przygotowanie się do zaliczenia przedmiotu.	P_W01, P_W02, P_W03

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmi	**Metoda weryfikacji**	**Metoda zajęć,**

otowe efekty uczenia się	Egzamin pisemny	Egzamin ustny	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania/praca samodzielna	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	w ramach której weryfikowany jest EU
P_W01			x									Wykład
P_W02			x									Wykład
P_W03			x									Wykład
P_U01					x			x			x	Ćwiczenia
P_U02					x			x			x	Ćwiczenia
P_K01					x			x			x	Ćwiczenia

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	Ocena niedostateczna Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	Ocena bardzo dobra Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_W01	Student nie posiada wiedzy z zakresu: istoty dowodzenia – terminologii i definicji i funkcji dowodzenia jako formy zarządzania w organizacjach systemu bezpieczeństwa państwa.	Student posiada ogólną wiedzę z zakresu: istoty dowodzenia – terminologia i definicje i funkcji dowodzenia jako formy zarządzania w organizacjach systemu bezpieczeństwa państwa.	Student posiada selektywną wiedzę z zakresu: istoty dowodzenia – terminologia i definicje i funkcji dowodzenia jako formy zarządzania w organizacjach systemu bezpieczeństwa państwa.	Student posiada szeroką wiedzę z zakresu: istoty dowodzenia – terminologia i definicje i funkcji dowodzenia jako formy zarządzania w organizacjach systemu bezpieczeństwa państwa.
P_W02	Student nie posiada wiedzy z zakresu: zasad i wymagań dowodzenia, podejmowania decyzji w organizacji wojskowej i charakterystyki oraz zasad sporządzania dokumentów dowodzenia.	Student posiada ogólną wiedzę z zakresu: zasad i wymagań dowodzenia, podejmowania decyzji w organizacji wojskowej i charakterystyki oraz zasad sporządzania dokumentów dowodzenia.	Student posiada pobieżną wiedzę z zakresu: zasad i wymagań dowodzenia, podejmowania decyzji w organizacji wojskowej i charakterystyki oraz zasad sporządzania dokumentów dowodzenia.	Student posiada szeroką wiedzę z zakresu: zasad i wymagań dowodzenia, podejmowania decyzji w organizacji wojskowej i charakterystyki oraz zasad sporządzania dokumentów dowodzenia.
P_W03	Student nie posiada wiedzy na temat więzi informacyjnych w organizacji wojskowej oraz organizacji dowodzenia poprzez techniczne środki łączności.	Student posiada ogólną wiedzę na temat więzi informacyjnych w organizacji wojskowej oraz organizacji dowodzenia poprzez techniczne środki łączności.	Student posiada pobieżną wiedzę na temat więzi informacyjnych w organizacji wojskowej oraz organizacji dowodzenia poprzez techniczne środki łączności.	Student posiada szeroką wiedzę na temat więzi informacyjnych w organizacji wojskowej oraz organizacji dowodzenia poprzez techniczne środki łączności.
P_U01	Student nie potrafi wykorzystać w praktyce wiedzy z zakresu istoty dowodzenia – terminologii, definicji i funkcji dowodzenia	Student potrafi wykorzystać w praktyce podstawową wiedzę z zakresu istoty dowodzenia – terminologii, definicji i funkcji dowodzenia	Student potrafi wykorzystać w praktyce szczegółową wiedzę z zakresu istoty dowodzenia – terminologii, definicji i funkcji dowodzenia	Student potrafi wykorzystać w praktyce kompleksową wiedzę z zakresu istoty dowodzenia – terminologii, definicji i funkcji dowodzenia
P_U02	Student nie potrafi wykorzystać w praktyce wiedzy z zakresu zasad i wymagań dowodzenia, podejmowania decyzji w organizacji wojskowej, zna charakterystykę oraz zasad sporządzania dokumentów dowodzenia.	Student potrafi wykorzystać w praktyce podstawową wiedzę z zakresu zasad i wymagań dowodzenia, podejmowania decyzji w organizacji wojskowej, zna charakterystykę oraz zasad sporządzania dokumentów dowodzenia.	Student potrafi wykorzystać w praktyce szczegółową wiedzę z zakresu zasad i wymagań dowodzenia, podejmowania decyzji w organizacji wojskowej, zna charakterystykę oraz zasad sporządzania dokumentów dowodzenia.	Student potrafi wykorzystać w praktyce kompleksową wiedzę z zakresu zasad i wymagań dowodzenia, podejmowania decyzji w organizacji wojskowej, zna charakterystykę oraz zasad sporządzania dokumentów dowodzenia.
P_K01	Student nie jest gotów współdziałać w grupie	Student jest gotów współdziałać w grupie przyjmując w niej różne role i jest zdolny do		

	przyjmując w niej różne role i nie jest zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie.	porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie.

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	42 h	24 h
Egzamin/zaliczenie	---	---
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	8 h	26 h
- Przygotowanie pracy pisemnej	---	---
- Przeprowadzenie badań literaturowych	1 h	5 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, itd.)	4 h	10 h
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	1 h	9 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	2 h	2 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**50 h / 2 ECTS**	**50 h / 2 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	42 h / 1,68 ECTS	24 h / 0,96 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	25 h / 1 ECTS	25 h / 1 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Kraszewski J., Operacyjny poziom działań militarnych - implikacje dla systemu kierowania i dowodzenia Siłami Zbrojnymi RP, „Bezpieczeństwo Narodowe" nr 41, 2018, s. 21-39
- Wołejszo J., Skuteczność i jakość w dowodzeniu, „Bezpieczeństwo Narodowe", nr 41, 2018, s. 79-102
- Struniawski J., Dowodzenie w trakcie operacji policyjnych w zakresie imprez masowych i zgromadzeń publicznych, Wyższa Szkoła Policji. Wydział Wydawnictw i Poligrafii, Szczytno 2014.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Stępiński M., Teoretyczne i prawno-organizacyjne uwarunkowania decyzji dowódczych w Policji, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Policji, Szczytno 2015.

Inne materiały dydaktyczne:

- Instrukcje i wytyczne w zakresie dowodzenia na konkretnych stanowiskach, prezentacje multimedialne i dokumenty źródłowe, mapy.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE	
KOD PRZEDMIOTU: **W2**	**Gospodarowanie zasobami ludzkimi**
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Nie dotyczy**
Rodzaj modułu kształcenia:	**Do wyboru / kształtujący umiejętności praktyczne**
Punkty ECTS:	**2 ECTS**
Rok / Semestr:	**II / 4**
Osoba koordynująca przedmiot:	**Dr inż. Jan Szoblik**

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Znajomość podstawowych zagadnień poruszanych w ramach przedmiotów: Organizacja i zarządzanie, Przedsiębiorczość.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Przekazanie wiedzy z zakresu gospodarowania zasobami ludzkimi w organizacji.
C2	Przygotowanie do efektywnego i skutecznego zarządzania powierzonymi zasobami ludzkimi.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne	14	28								**42**
Studia niestacjonarne	8	16								**24**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Wykład / ćwiczenia	Zajęcia z elementami dyskusji, pracy w grupach, case study.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Zna w zaawansowanym stopniu ujęcia i funkcje gospodarowania zasobami ludzkimi w organizacji, identyfikuje podstawowe modele, składniki i elementy procesu kadrowego.	K1P_W05
P_W02	Zna w zaawansowanym stopniu typowe obszary funkcjonalne zarządzania zasobami ludzkimi oraz podstawowe relacje pomiędzy tymi obszarami.	K1P_W05
P_W03	Zna w zaawansowanym stopniu zależności pomiędzy zarządzaniem potencjałem ludzkim a strategią organizacji oraz rozwoju zasobów ludzkich w organizacji.	K1P_W05
	Umiejętności:	

P_U01	Potrafi zastosować wybrane elementy wiedzy teoretycznej w obszarze zarządzania zasobami ludzkimi organizacji.	K1P_U03
P_U02	Posiada umiejętności efektywnego i skutecznego zarządzania powierzonymi zasobami ludzkimi.	K1P_U03, K1P_U05, K1P_U06
P_U03	Potrafi dokonać oceny uwarunkowań i kryteriów rozwiązywania typowych problemów organizacji w obszarze zarządzania zasobami ludzkimi.	K1P_U05, K1P_U07
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Rozumie znaczenie rozwijania i skutecznego wykorzystywania zdolności interpersonalnych.	K1P_K01
P_K02	Ma świadomość roli zasobów ludzkich w organizacji oraz konieczności myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy w rozwoju zasobów ludzkich.	K1P_K07

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	**Wykład / ćwiczenia:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
T1	Zapoznanie z problematyką przedmiotu i zasadami zaliczania. Wprowadzenie problematyką gospodarowania zasobami ludzkimi: pojęcia z zakresu zarządzania zasobami ludzkimi, proces gospodarowania zasobami ludzkimi i jego elementy. Podstawowe problemy i cele zarządzania zasobami ludzkimi w organizacji.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
T2	Planowanie zasobów ludzkich w organizacji. Pojęcie i cel planowania zasobów ludzkich. Specyfika planowania zasobów ludzkich w organizacjach komercyjnych i zhierarchizowanych, szerokie i wąskie ujęcie planowania personalnego. Metody planowania popytu na zasoby ludzkie. Systemy informacji kadrowej.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
T3	Strategiczne zarządzanie zasobami ludzkimi. Rola strategii personalnej w zarządzania zasobami ludzkimi. Identyfikacja kluczowych pracowników w organizacji. Zasady budowy strategii personalnej. Model strategii personalnych.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
T4	Motywowanie i funkcje wynagradzania pracowników. Cele motywacji. Typy motywacji pracowniczej. Instrumenty motywowania. Zasady skutecznego motywowania. Zasady i funkcje wynagradzania. Zasady kształtowania wynagrodzeń. Zarządzanie pracą zespołu.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
T5	Ocenianie pracowników. Istota procesu oceniania pracowników. Ocena bieżąca. Ocena okresowa. Projektowanie ocen okresowych. Metody oceniania. Procedury oceniania. Wykorzystanie ocen pracowniczych w rozwoju organizacji i zasobów ludzkich. Błędy oceniania.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
T6	Rozwój pracowników i kadry kierowniczej. Programy rozwoju pracowników. Analiza potrzeb. Kształcenie i szkolenie pracowników. Szkolenia i ich struktura. Metody i techniki szkoleń. Propozycje metod szkoleniowych. Oczekiwane efekty szkoleń. Podstawowe zasady prowadzenia szkoleń**.**	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
T7	Zarządzanie wynagrodzeniami. Pojęcie i rodzaje wynagrodzeń. Kryteria podziału wynagrodzeń. Funkcje wynagrodzeń. Systemy płac. Czynniki wpływające na wysokość wynagrodzeń. Specyfika systemów wynagradzania w sektorze publicznym.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
T8	Kierowanie rozwojem kariery zawodowej jednostki. Kontekst organizacyjny kariery pracownika. Kariera zawodowa w obszarze zadaniowym. Budowanie ścieżki kariery. Doradztwo w zakresie kształtowania karier.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**

PW1	Przygotowanie do dyskusji / prezentacji w grupach.	P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
PW2	Przygotowanie do zaliczenia końcowego.	P_W01, P_W02, P_W03

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Metoda weryfikacji**											**Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU**
	Egzamin pisemny	Egzamin ustny	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania/praca samodzielna	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	
P_W01			x									Wykład
P_W02			x									Wykład
P_W03			x									Wykład
P_U01							x				x	Ćwiczenia
P_U02							x				x	Ćwiczenia
P_U03							x				x	Ćwiczenia
P_K01							x				x	Ćwiczenia
P_K02							x				x	Ćwiczenia

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Ocena niedostateczna** Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Ocena bardzo dobra** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_W01	Nie zna ujęć i funkcji gospodarowania zasobami ludzkimi w organizacji, nie identyfikuje podstawowych modeli, składników i elementów procesu kadrowego.	Zna w zaawansowanym stopniu ujęcia i funkcje gospodarowania zasobami ludzkimi w organizacji.	Zna w zaawansowanym stopniu ujęcia i funkcje gospodarowania zasobami ludzkimi w organizacji, identyfikuje podstawowe modele, składniki.	Zna w zaawansowanym stopniu ujęcia i funkcje gospodarowania zasobami ludzkimi w organizacji, identyfikuje podstawowe modele, składniki i elementy procesu kadrowego.
P_W02	Nie zna typowych obszarów funkcjonalnych zarządzania zasobami ludzkimi oraz podstawowych relacji pomiędzy tymi obszarami.	Zna w podstawowym stopniu typowe obszary funkcjonalne zarządzania zasobami ludzkimi oraz podstawowe relacje pomiędzy tymi obszarami.	Zna w rozszerzonym stopniu typowe obszary funkcjonalne zarządzania zasobami ludzkimi oraz podstawowe relacje pomiędzy tymi obszarami.	Zna w zaawansowanym stopniu typowe obszary funkcjonalne zarządzania zasobami ludzkimi oraz podstawowe relacje pomiędzy tymi obszarami.
P_W03	Nie zna zależności pomiędzy zarządzaniem potencjałem ludzkim a strategią organizacji oraz rozwoju zasobów ludzkich w organizacji.	Zna w podstawowym stopniu zależności pomiędzy zarządzaniem potencjałem ludzkim a strategią organizacji oraz rozwoju zasobów ludzkich w organizacji.	Zna w rozszerzonym stopniu zależności pomiędzy zarządzaniem potencjałem ludzkim a strategią organizacji oraz rozwoju zasobów ludzkich w organizacji.	Zna w zaawansowanym stopniu zależności pomiędzy zarządzaniem potencjałem ludzkim a strategią organizacji oraz rozwoju zasobów ludzkich w organizacji.
P_U01	Nie potrafi zastosować wybranych elementów wiedzy teoretycznej w obszarze zarządzania zasobami ludzkimi organizacji.	Potrafi zastosować niektóre elementy wiedzy teoretycznej w obszarze zarządzania zasobami ludzkimi organizacji.	Potrafi zastosować wybrane elementy wiedzy teoretycznej w obszarze zarządzania zasobami ludzkimi organizacji.	Potrafi zastosować wybrane elementy wiedzy teoretycznej w obszarze zarządzania zasobami ludzkimi organizacji i zastosować je w konkretnych przypadkach.

P_U02	Nie posiada umiejętności efektywnego i skutecznego zarządzania powierzonymi zasobami ludzkimi.	Posiada umiejętności zarządzania powierzonymi zasobami ludzkimi, lecz realizowanego z błędami.	Posiada umiejętności efektywnego zarządzania powierzonymi zasobami ludzkimi.	Posiada umiejętności efektywnego i skutecznego zarządzania powierzonymi zasobami ludzkimi.
P_U03	Nie potrafi dokonać oceny uwarunkowań i kryteriów rozwiązywania typowych problemów organizacji w obszarze zarządzania zasobami ludzkimi.	Potrafi dokonać pobieżnej oceny uwarunkowań i kryteriów rozwiązywania typowych problemów organizacji w obszarze zarządzania zasobami ludzkimi.	Potrafi dokonać szczegółowej oceny uwarunkowań i kryteriów rozwiązywania typowych problemów organizacji w obszarze zarządzania zasobami ludzkimi.	Potrafi dokonać wyczerpującej oceny uwarunkowań i kryteriów rozwiązywania typowych problemów organizacji w obszarze zarządzania zasobami ludzkimi.
P_K01	Nie rozumie znaczenia rozwijania i skutecznego wykorzystywania zdolności interpersonalnych.	Rozumie znaczenie rozwijania i skutecznego wykorzystywania zdolności interpersonalnych.		
P_K02	Nie ma świadomości roli zasobów ludzkich w organizacji oraz konieczności myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy w rozwoju zasobów ludzkich.	Ma świadomość roli zasobów ludzkich w organizacji oraz konieczności myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy w rozwoju zasobów ludzkich.		

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	42 h	24 h
Egzamin/zaliczenie	---	---
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	8 h	26 h
- Przygotowanie eseju	---	---
- Przeprowadzenie badań literaturowych	2 h	6 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, itd.)	---	---
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	4 h	18 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	2 h	2 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**50 h / 2 ECTS**	**50 h / 2 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	42 h / 1,68 ECTS	24 h / 0,96 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	25 h / 1 ECTS	25 h / 1 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Pocztowski A., *Zarządzanie zasobami ludzkimi: koncepcje, praktyki*, wyzwania, PWE, Warszawa 2018.
- *Metody i techniki zarządzania zasobami ludzkimi*, redakcja naukowa Tadeusz Listwan, Łukasz Sułkowski, Difin, Warszawa 2016.
- Michael Armstrong, Stephen Taylor, *Zarządzanie zasobami ludzkimi*, Wolters Kluwer, Warszawaw 2016.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Borkowska S., Skuteczne strategie wynagrodzeń Tworzenie i zastosowanie, Wolters Kluwer, 2012.

Inne materiały dydaktyczne:

–

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE	
KOD PRZEDMIOTU: **W3**	**Pierwsza pomoc przedmedyczna**
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Nie dotyczy**
Rodzaj modułu kształcenia:	**Do wyboru / kształtujący umiejętności praktyczne**
Punkty ECTS:	**2 ECTS**
Rok / Semestr:	**II / 4**
Osoba koordynująca przedmiot:	**Mgr Jowita Walas**

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Wiedza z biologii na poziomie szkoły średniej.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Nabycie wiedzy dotyczącej poprawnego sprawdzenia stanu poszkodowanego, odpowiedniego zabezpieczenia miejsca wypadku oraz uzyskania pomocy innych osób.
C2	Nabycie umiejętności sprawdzenia ogólnego stanu poszkodowanego (jego podstawowych funkcji życiowych – krążenie, oddech, stan świadomości, a także zlokalizowania i zabezpieczenia odniesionych urazów).

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne					28					**28**
Studia niestacjonarne					16					**16**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Warsztaty	Ćwiczenia praktyczne z wykorzystaniem materiałów medycznych do nauki udzielania pierwszej pomocy: fantomy, stetoskopy, ciśnieniomierze etc., dyskusja, case studies.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Student zna w zaawansowanym stopniu zasady udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej: teoretycznie i praktycznie. Wie, jak sprawdzić stan poszkodowanego (jego podstawowe funkcje życiowe – krążenie, oddech, stan świadomości, a także zlokalizować i zabezpieczyć odniesione urazy).	K1P_W04, K1P_W05

P_W02	Student posiada szczegółową wiedzę w zakresie odpowiedniego zabezpieczenia miejsca wypadku i uzyskania pomocy innych osób (po wezwaniu pogotowia) w celu pomocy poszkodowanym.	K1P_W04, K1P_W05
P_W03	Student posiada znaczną wiedzę w zakresie prowadzenia resuscytacji krążeniowo – oddechowej, tamowania krwotoków i działań przeciwwstrząsowych do czasu przyjazdu pomocy lekarskiej.	K1P_W04, K1P_W05
Umiejętności:		
P_U01	Student potrafi skutecznie udzielać pierwszej pomocy przedmedycznej: teoretycznie i praktycznie. Potrafi umie sprawdzić ogólny stan poszkodowanego (jego podstawowe funkcje życiowe – krążenie, oddech, stan świadomości, a także zlokalizować i zabezpieczyć odniesione urazy).	K1P_U01, K1P_U09, K1P_U17
P_U02	Student potrafi odpowiednio zabezpieczyć miejsce wypadku i uzyskać pomoc innych osób (po wcześniejszym wezwaniu pogotowia) w celu pomocy poszkodowanym.	K1P_U09, K1P_U13, K1P_U17
P_U03	Student potrafi prowadzić skutecznie resuscytację krążeniowo – oddechową, tamować krwotoki i działać przeciwwstrząsowo do czasu przyjazdu pomocy lekarskiej.	K1P_U09, K1P_U13, K1P_U17
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Student jest dobrze przygotowanym społecznie i merytorycznie członkiem społeczności lokalnej.	K1P_K03, K1P_K04

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	**Warsztaty:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
Wr1	Prewencja – nauczanie zasad udzielania pierwszej pomocy: teoretycznie i praktycznie.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U02, P_U03
Wr2	Zabezpieczenie w odpowiedni sposób miejsca wypadku.	P_W02, P_W03, P_U02, P_U03
Wr3	Postępowanie z poszkodowanym. Sprawdzenie stanu poszkodowanego (podstawowych funkcji życiowych – krążenia, oddechu, świadomości, zlokalizowanie i zabezpieczenie odniesionych urazów)	P_W02, P_W02, P_W03, P_U02, P_U03
Wr4	Zapewnienie sobie pomocy ze strony innych osób i przydzielenie im konkretnych zadań.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U02, P_U03
Wr5	Zasady wzywania ZRM. Wezwanie pogotowia ratunkowego lub innych specjalistycznych służb ratowniczych z określeniem szczegółów dotyczących zdarzenia oraz podjęcie innych niezbędnych czynności	P_W01, P_W02, P_W03, P_U02, P_U03, P_K01
Wr6	Prowadzenie resuscytacji krążeniowo – oddechowej, tamowanie krwotoków i działanie przeciwwstrząsowe do czasu przyjazdu pomocy lekarskiej.	P_W02, P_W02, P_W03, P_U02, P_U03, P_K01
Wr7	Pozycja boczna ustalona.	P_W02, P_W02, P_W03, P_U02, P_U03, P_K01
Wr8	Ćwiczenia z wykorzystaniem fantoma.	P_W02, P_W02, P_W03, P_U02, P_U03, P_K01
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych**

		efektów uczenia się
PW1	Przeprowadzenie ćwiczeń z zakresu pierwszej pomocy.	P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
PW2	Przygotowanie się do zaliczenia ustnego.	P_W01, P_W02, P_W03

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	Metoda weryfikacji											Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU
	Egzamin pisemny	Zaliczenie ustne	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	
P_W01		x									x	Warsztaty
P_W02		x									x	Warsztaty
P_W03		x									x	Warsztaty
P_U01					x						x	Warsztaty
P_U02					x						x	Warsztaty
P_U03					x						x	Warsztaty
P_K01					x						x	Warsztaty

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	Ocena niedostateczna Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	Ocena bardzo dobra Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_W01	wykazać się wiedzą na temat udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.	wykazać się podstawową wiedzą na temat udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.	wykazać się poprawną wiedzą na temat udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.	wykazać się szeroką wiedzą na temat udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.
P_W02	wykazać się wiedzą o odpowiednim zabezpieczeniu miejsca wypadku i uzyskać pomocy innych osób (po wezwaniu pogotowia) w celu pomocy poszkodowanym.	wykazać się podstawową wiedzą o odpowiednim zabezpieczeniu miejsca wypadku i uzyskać pomocy innych osób (po wezwaniu pogotowia) w celu pomocy poszkodowanym.	wykazać się poprawną wiedzą o odpowiednim zabezpieczeniu miejsca wypadku i uzyskać pomocy innych osób (po wezwaniu pogotowia) w celu pomocy poszkodowanym.	wykazać się szeroką wiedzą o odpowiednim zabezpieczeniu miejsca wypadku i uzyskać pomocy innych osób (po wezwaniu pogotowia) w celu pomocy poszkodowanym.
P_W03	opisać zasad resuscytacji krążeniowo – oddechowej, tamowania krwotoków i działań przeciwwstrząsowych do czasu przyjazdu pomocy lekarskiej.	przedstawić teoretycznie najprostsze czynności związane z ratowaniem życia ofiar wypadków.	omówić zasady udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.	wyczerpująco przedstawić teoretycznie zasady resuscytacji krążeniowo – oddechowej, tamowania krwotoków i działań przeciwwstrząsowych do czasu przyjazdu pomocy lekarskiej.
P_U01	udzielić pierwszej pomocy przedmedycznej, nie umie sprawdzić ogólnego stanu zdrowia poszkodowanego (odniesione urazy).	udzielić pierwszej pomocy przedmedycznej bez określania ogólnego stanu chorego.	samodzielnie udzielić pierwszej pomocy przedmedycznej, umie sprawdzić ogólny stan zdrowia poszkodowanego i zabezpieczyć odniesione urazy.	bardzo skutecznie i niemal profesjonalnie udzielić pierwszej pomocy przedmedycznej, a także umie sprawdzić ogólny stan zdrowia poszkodowanego i zabezpieczyć odniesione urazy.
P_U02	zabezpieczyć miejsca	przy wsparciu innych	zabezpieczyć miejsce	doskonale zabezpieczyć

	wypadku i uzyskać wsparcia innych osób (po wcześniejszym wezwaniu pogotowia) w celu pomocy poszkodowanym.	zabezpieczyć miejsce wypadku i uzyskać wsparcie innych osób (po wcześniejszym wezwaniu pogotowia) w celu pomocy poszkodowanym.	wypadku i uzyskać wsparcie innych osób (po wcześniejszym wezwaniu pogotowia) w celu pomocy poszkodowanym.	miejsce wypadku i uzyskać pomoc innych osób (po wcześniejszym wezwaniu pogotowia) w celu pomocy osobom poszkodowanym w wypadku.
P_U03	prowadzić skutecznie resuscytacji krążeniowo – oddechowej ani tamować krwotoków i działać przeciwwstrząsowo do czasu przyjazdu pomocy lekarskiej.	na poziomie podstawowym prowadzić resuscytację krążeniowo – oddechową, tamować krwotoki i działać przeciwwstrząsowo do czasu przyjazdu pomocy lekarskiej.	przeprowadzić resuscytację krążeniowo – oddechową, tamować krwotoki i działać przeciwwstrząsowo do czasu przyjazdu pomocy lekarskiej.	profesjonalnie przeprowadzić resuscytację krążeniowo – oddechową, tamować krwotoki i działać przeciwwstrząsowo do czasu przyjazdu pomocy lekarskiej.
P_K01	w sposób kompetentny udzielić pierwszej pomocy w sytuacji zagrożenia życia innych osób.	udzielić pierwszej pomocy w sytuacji zagrożenia życia innych osób.	samodzielnie udzielić pierwszej pomocy w sytuacji zagrożenia życia innych osób.	w sposób wyjątkowo kompetentny udzielić pierwszej pomocy w sytuacji zagrożenia życia innych osób.

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	28 h	16 h
Egzamin/zaliczenie	---	---
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	22 h	34 h
- Przygotowanie eseju	---	---
- Przeprowadzenie badań literaturowych	4 h	8 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, itd.)	---	---
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	13 h	21 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	5 h	5 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**50 h / 2 ECTS**	**50 h / 2 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	28 h / 1,12 ECTS	16 h / 0,64 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	50 h / 2 ECTS	50 h / 2 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Buchfelder M., Buchfelder A., *Podręcznik pierwszej pomocy*, Wydawnictwo lekarskie PZWL, Warszawa 2015.
- Goniewicz M., *Pierwsza pomoc. Podręcznik dla studentów*, Wydawnictwo lekarskie PZWL, Warszawa 2014.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Jederzejko M., Zagajewski T. (red.), *Rozpoznawanie zachowań narkotykowych. Podstawy pomocy przedmedycznej*, Oficyna Wydawnicza Aspra Jr, b.m.w., 2015.

Inne materiały dydaktyczne:

- Prezentacje multimedialne, fantom, sprzęt medyczny do udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE	
KOD PRZEDMIOTU: **W3**	**Warsztaty pomocy kryzysowej**
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Nie dotyczy**
Rodzaj modułu kształcenia:	**Do wyboru / kształtujący umiejętności praktyczne**
Punkty ECTS:	**2 ECTS**
Rok / Semestr:	**II / 4**
Osoba koordynująca przedmiot:	**Mgr Piotr Gąsowski**

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Brak wymagań.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Zapoznanie z teoretycznymi pojęciami teorii kryzysu i interwencji kryzysowej oraz omówienie różnych rodzajów kryzysu.
C2	Przekazanie wiedzy na temat standardów pomagania osobie będącej w kryzysie.
C3	Uświadomienie znaczenia pomagania osobom będącym w kryzysie

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne					28					**28**
Studia niestacjonarne					16					**16**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Warsztaty	Case studies, zadania praktyczne, wywiad, dyskusja, praca w grupach, prezentacja.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Student wymienia instytucje wsparcia społecznego oraz formy współpracy z nimi, definiuje rodzaje struktur społecznych w kontekście wpływu na jednostkę.	K1P_W02, K1P_W05, K1P_W09
P_W02	Student zna zakres postępowania z osobami dotkniętymi kryzysem i wskazuje na	K1P_W04,

	uwarunkowania etyczno-prawne występujące w relacji pomocowej.	K1P_W05
Umiejętności:		
P_U01	Student potrafi wybrać i zastosować właściwy do danego przypadku sposób postępowania interwencyjnego, dokonać analizy i oceny sytuacji osoby będącej w kryzysie, stosować adekwatne do przypadku strategie i techniki pomocy	K1P_U02, K1P_U03, K1P_U09, K1P_U15
P_U02	Student umie wymienić cele interwencji kryzysowej, opisać organizację i funkcjonowanie instytucji pomocowych, opisać zakres psychologicznych podstaw pomocy kryzysowej, wymienić zasady i procedur prowadzenia pomocy kryzysowej	K1P_U03, K1P_U07, K1P_U09, K1P_U15
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Student jest przekonany o konieczności i doniosłości zachowania się w sposób profesjonalny podczas prowadzenia działań interwencyjnych i przestrzegania zasad etyki zawodowej.	K1P_K04, K1P_K05
VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Warsztaty:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
Wr1	Prawne podstawy udzielania pomocy osobom w sytuacji kryzysowej	P_W01, P_W02
Wr2	Etyczne i prawne znaczenie zachowania tajemnicy w relacji pomocowej	P_W01, P_W02
Wr3	Osobliwość genezy kryzysu emocjonalnego w życiu człowieka. Teorie potrzeb człowieka	P_W01, P_U01
Wr4	Modele pomocy kryzysowej	P_W02, P_U01
Wr5	Sytuacje poprzedzające kryzys i objawy kryzysu; cechy osób podatnych na kryzys; cechy i kompetencje dobrego interwenta.	P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
Wr6	Postępowanie interwencyjne w konkretnych rodzajach kryzysu: - PTSD - zespół stresu pourazowego; - kryzys zagrożenia życia; - napaść seksualna; - przemoc ze strony partnera; - żałoba i smutek po stracie	P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
Wr7	Instrumentalne i emocjonalne wsparcie osobom znajdującym się w kryzysie	P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
Wr8	Samobójstwo – zjawisko i proces. Kliniczne komponenty zachowań suicydalnych. Teoria integracji jednostki ze społeczeństwem	P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
Wr9	Podstawy dialogu terapeutycznego o charakterze wsparcia	P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
Wr10	Znaczenie superwizji w pracy z ludźmi w sytuacji granicznej	P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
PW1	Wykonanie prezentacji w grupach dotyczącej wybranego problemu społecznego i wskazanie działań pomocowych.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
PW2	Przygotowanie się do zadań z zakresu pomocy kryzysowej.	P_U01, P_U02, P_K01
VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ		

Przedmiotowe efekty uczenia się	Egzamin pisemny	Egzamin ustny	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania/praca samodzielna	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU
P_W01							x				x	Warsztaty
P_W02							x				x	Warsztaty
P_U01					x		x				x	Warsztaty
P_U02					x		x				x	Warsztaty
P_K01					x		x				x	Warsztaty

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Ocena niedostateczna** Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Ocena bardzo dobra** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_W01	Student nie wymienia instytucji wsparcia społecznego oraz form współpracy z nimi, nie definiuje rodzajów struktur społecznych w kontekście wpływu na jednostkę.	Student wymienia instytucje wsparcia społecznego.	Student wymienia instytucje wsparcia społecznego oraz formy współpracy z nimi.	Student wymienia instytucje wsparcia społecznego oraz formy współpracy z nimi, definiuje rodzaje struktur społecznych w kontekście wpływu na jednostkę.
P_W02	Student nie zna zakresu postępowania z osobami dotkniętymi kryzysem i nie wskazuje na uwarunkowania etyczno-prawne występujące w relacji pomocowej.	Student zna w stopniu ogólnym zakres postępowania z osobami dotkniętymi kryzysem i wskazuje na uwarunkowania etyczno-prawne występujące w relacji pomocowej.	Student zna w stopniu rozszerzonym zakres postępowania z osobami dotkniętymi kryzysem i wskazuje na uwarunkowania etyczno-prawne występujące w relacji pomocowej.	Student zna w stopniu pogłębionym i kompleksowym zakres postępowania z osobami dotkniętymi kryzysem i wskazuje na uwarunkowania etyczno-prawne występujące w relacji pomocowej.
P_U01	Student nie potrafi wybrać i zastosować właściwego do danego przypadku sposobu postępowania interwencyjnego, nie dokonuje analizy i oceny sytuacji osoby będącej w kryzysie, nie stosuje adekwatne do przypadku strategie i techniki pomocy	Student potrafi wybrać i zastosować właściwy do danego przypadku sposób postępowania interwencyjnego.	Student potrafi wybrać i zastosować właściwy do danego przypadku sposób postępowania interwencyjnego, dokonać analizy i oceny sytuacji osoby będącej w kryzysie.	Student potrafi wybrać i zastosować właściwy do danego przypadku sposób postępowania interwencyjnego, dokonać analizy i oceny sytuacji osoby będącej w kryzysie, stosować adekwatne do przypadku strategie i techniki pomocy
P_U02	Student nie umie wymienić celów interwencji kryzysowej, nie opisuje organizację i funkcjonowanie instytucji pomocowych, opisać zakres psychologicznych podstaw pomocy kryzysowej, nie wymienia zasady i procedur prowadzenia pomocy kryzysowej	Student umie wymienić cele interwencji kryzysowej, opisać organizację i funkcjonowanie instytucji pomocowych.	Student umie wymienić cele interwencji kryzysowej, opisać organizację i funkcjonowanie instytucji pomocowych, opisać zakres psychologicznych podstaw pomocy kryzysowej.	Student umie wymienić cele interwencji kryzysowej, opisać organizację i funkcjonowanie instytucji pomocowych, opisać zakres psychologicznych podstaw pomocy kryzysowej, wymienić zasady i procedur prowadzenia pomocy kryzysowej
P_K01	Student nie jest przekonany o konieczności i doniosłości zachowania się w sposób profesjonalny podczas prowadzenia działań interwencyjnych i	Student jest przekonany o konieczności i doniosłości zachowania się w sposób profesjonalny podczas prowadzenia działań interwencyjnych i przestrzegania zasad etyki zawodowej.		

	przestrzegania zasad etyki zawodowej.	

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS		
Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	28 h	16 h
Egzamin/zaliczenie	---	---
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	22 h	34 h
- Przygotowanie eseju	---	---
- Przeprowadzenie badań literaturowych	10 h	15 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, itd.)	---	---
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	7 h	14 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	5 h	5 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**50 h / 2 ECTS**	**50 h / 2 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	28 h / 1,12 ECTS	16 h / 0,64 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	50 h / 2 ECTS	50 h / 2 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Wojciechowska-Filipek S., Mazurek-Kucharska B., *Zarządzanie w kryzysie: aspekty organizacyjne i psychologiczne*, CeDeWu, Warszawa 2014.
- Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 r.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- *Z pomocą człowiekowi: wsparcie i opieka w sytuacji nieuleczalnej choroby*, pod red. Barbary Kromolickiej, Wydawnictwo Edukacyjne "Akapit", Toruń 2012

Inne materiały dydaktyczne:

- Materiały audiowizualne, akty prawne.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE		
KOD PRZEDMIOTU: **W4**	**Przestępczość gospodarcza i zorganizowana**	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk**	
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**	
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**	
Nazwa specjalności:	**Nie dotyczy**	
Rodzaj modułu kształcenia:	**Do wyboru / kształtujący umiejętności praktyczne**	
Punkty ECTS:	**2 ECTS**	
Rok / Semestr:	**II / 4**	
Osoba koordynująca przedmiot:	**Dr Michał Podgórski**	

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Znajomość podstawowych zagadnień poruszanych w ramach przedmiotu: System bezpieczeństwa narodowego

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Przekazanie podstawowej wiedzy o genezie, cechach, formach i rodzajach przestępstw mieszczących się w kategorii przestępczość zorganizowana i przestępczość gospodarcza oraz formach ich zwalczania.
C2	Przygotowanie do dyskusji na temat skutków przestępczości zorganizowanej i gospodarczej.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne			28							**28**
Studia niestacjonarne			16							**16**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Konwersatorium	Konwersatorium z wykorzystaniem metod: dyskusyjnej i studium przypadku.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Student w zaawansowanym stopniu zna i rozumie cechy charakterystyczne dla przestępczości zorganizowanej i gospodarczej.	K1P_W11
P_W02	Student zna w zaawansowanym stopniu, cechy, formy i rodzaje przestępstw mieszczących się w kategorii przestępczość zorganizowana i przestępczość gospodarcza.	K1P_W11
P_W03	Student posiada wiedzę na temat instytucjonalnych i prawnych form zwalczania przestępczości zorganizowanej i gospodarczej.	K1P_W04, K1P_W11

Umiejętności:		
P_U01	Student potrafi w sposób spójny wypowiadać się na tematy dotyczące przestępczości zorganizowanej i gospodarczej.	K1P_U10, K1P_U11
P_U02	Student potrafi ocenić różnice pomiędzy przestępczością zorganizowana i gospodarczą a innymi rodzajami przestępczości oraz określić cechy przestępczości zorganizowanej i gospodarczej i określić formy jej popełniania.	K1P_U03
P_U03	Student potrafi analizować i ocenić skutki przestępczości zorganizowanej i gospodarczej a także przedstawić aparat zwalczania tych kategorii przestępczości zarówno w aspekcie sposobów zwalczania jak i podmiotów zwalczających i zapobiegających.	K1P_U03
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Student jest gotów do odpowiedzialności za pracę własną uwzględniając negatywne skutki społeczne i zagrożenia ekonomiczne dla społeczeństwa i państwa płynące z niewłaściwego zaangażowania państwa w zapobieganie i zwalczanie przestępczości zorganizowanej i gospodarczej.	K1P_K03, K1P_K04

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	Konwersatorium:	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
KW1	Przestępczość zorganizowana - podstawowe pojęcia. Przestępczość gospodarcza -podstawowe pojęcia.	P_W01, P_W02
KW2	Rodzaje i zasięg przestępczości zorganizowanej i gospodarczej. Cechy przestępczości zorganizowanej.	P_W01, P_W02, P_U01, P_K01
KW3	Indykatory przestępczości zorganizowanej. Geneza przestępczości zorganizowanej.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
KW4	Skutki społeczno- ekonomiczne przestępstw zorganizowanych. Ekonomiczny charakter przestępczości zorganizowanej.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
KW5	Mafia-geneza i formy działania. Przestępczość kryminalna, gospodarcza, narkotykowa, handel ludźmi.	P_W01, P_W02, , P_U01, P_U02, P_K01
KW6	Przeciwdziałanie przestępczości zorganizowanej. Regulacje Kodeksu Karnego i karnoprocesowe. Praca operacyjna w procesie przeciwdziałania.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U02; P_U03
KW7	Organy przeciwdziałające przestępczości zorganizowanej i gospodarczej.	P_W02, P_W03, P_U02, P_K01
KW8	Zwalczanie przestępczości zorganizowanej i gospodarczej z perspektywy międzynarodowej.	P_W02, P_W03, P_U02, P_U03, P_K01
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
PW1	Przygotowanie do dyskusji / zadania praktycznego.	P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
PW2	Przygotowanie prezentacji multimedialnej na zajęcia.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
PW3	Przygotowanie do zaliczenia końcowego.	P_W01, P_W02,

		P_W03

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	Metoda weryfikacji											Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU
	Egzamin pisemny	Egzamin ustny	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania/praca samodzielna	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	
P_W01			x			x						Konwersatorium
P_W02			x			x						Konwersatorium
P_W03			x			x						Konwersatorium
P_U01					x	x					x	Konwersatorium
P_U02					x	x					x	Konwersatorium
P_U03					x	x					x	Konwersatorium
P_K01					x	x				x	x	Konwersatorium

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	Ocena niedostateczna Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	Ocena bardzo dobra Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_W01	Student nie zna i nie rozumie cech charakterystycznych dla przestępczości zorganizowanej i gospodarczej.	Student w podstawowym stopniu zna i rozumie cechy charakterystyczne dla przestępczości zorganizowanej i gospodarczej.	Student w rozszerzonym stopniu zna i rozumie cechy charakterystyczne dla przestępczości zorganizowanej i gospodarczej.	Student w zaawansowanym stopniu zna i rozumie cechy charakterystyczne dla przestępczości zorganizowanej i gospodarczej.
P_W02	Student nie zna cech, form i rodzajów przestępstw mieszczących się w kategorii przestępczość zorganizowana i przestępczość gospodarcza.	Student zna w podstawowym stopniu, cechy, formy i rodzaje przestępstw mieszczących się w kategorii przestępczość zorganizowana i przestępczość gospodarcza.	Student zna w rozszerzonym stopniu, cechy, formy i rodzaje przestępstw mieszczących się w kategorii przestępczość zorganizowana i przestępczość gospodarcza.	Student zna w zaawansowanym stopniu, cechy, formy i rodzaje przestępstw mieszczących się w kategorii przestępczość zorganizowana i przestępczość gospodarcza.
P_W03	Student nie posiada wiedzy na temat instytucjonalnych i prawnych form zwalczania przestępczości zorganizowanej i gospodarczej.	Student posiada ogólną wiedzę na temat instytucjonalnych i prawnych form zwalczania przestępczości zorganizowanej i gospodarczej.	Student posiada szczegółową wiedzę na temat instytucjonalnych i prawnych form zwalczania przestępczości zorganizowanej i gospodarczej.	Student posiada wyczerpującą wiedzę na temat instytucjonalnych i prawnych form zwalczania przestępczości zorganizowanej i gospodarczej.
P_U01	Student nie potrafi w sposób spójny wypowiadać się na tematy dotyczące przestępczości zorganizowanej i gospodarczej.	Student potrafi nieskładnie wypowiadać się na tematy dotyczące przestępczości zorganizowanej i gospodarczej.	Student potrafi w sposób spójny wypowiadać się na tematy dotyczące przestępczości zorganizowanej i gospodarczej.	Student potrafi w sposób spójny i wyczerpujący wypowiadać się na tematy dotyczące przestępczości zorganizowanej i gospodarczej.
P_U02	Student nie potrafi ocenić różnic pomiędzy przestępczością zorganizowana i gospodarczą a innymi rodzajami przestępczości oraz określić	Student potrafi ocenić różnice pomiędzy przestępczością zorganizowana i gospodarczą a innymi rodzajami przestępczości.	Student potrafi ocenić różnice pomiędzy przestępczością zorganizowana i gospodarczą a innymi rodzajami przestępczości	Student potrafi ocenić różnice pomiędzy przestępczością zorganizowana i gospodarczą a innymi rodzajami przestępczości oraz określić cechy przestępczości

	cechy przestępczości zorganizowanej i gospodarczej i określić formy jej popełniania.		oraz określić cechy przestępczości zorganizowanej i gospodarczej.	zorganizowanej i gospodarczej i określić formy jej popełniania.
P_U03	Student nie potrafi analizować i oceniać skutków przestępczości zorganizowanej i gospodarczej a także nie przedstawia aparatu zwalczania tych kategorii przestępczości zarówno w aspekcie sposobów zwalczania jak i podmiotów zwalczających i zapobiegających.	Student potrafi analizować i ocenić skutki przestępczości zorganizowanej i gospodarczej.	Student potrafi analizować i ocenić skutki przestępczości zorganizowanej i gospodarczej a także przedstawić aparat zwalczania tych kategorii przestępczości zarówno w aspekcie sposobów zwalczania.	Student potrafi analizować i ocenić skutki przestępczości zorganizowanej i gospodarczej a także przedstawić aparat zwalczania tych kategorii przestępczości zarówno w aspekcie sposobów zwalczania jak i podmiotów zwalczających i zapobiegających.
P_K01	Student nie jest gotów do odpowiedzialności za pracę własną uwzględniając negatywne skutki społeczne i zagrożenia ekonomiczne dla społeczeństwa i państwa płynące z niewłaściwego zaangażowania państwa w zapobieganie i zwalczanie przestępczości zorganizowanej i gospodarczej.	Student jest gotów do odpowiedzialności za pracę własną uwzględniając negatywne skutki społeczne i zagrożenia ekonomiczne dla społeczeństwa i państwa płynące z niewłaściwego zaangażowania państwa w zapobieganie i zwalczanie przestępczości zorganizowanej i gospodarczej.		

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	28 h	16 h
Egzamin/zaliczenie	---	---
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	22 h	34 h
- Przygotowanie eseju	---	---
- Przeprowadzenie badań literaturowych	5 h	10 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, itd.)	---	---
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	12 h	19 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	5 h	5 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**50 h / 2 ECTS**	**50 h / 2 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	28 h / 1,12 ECTS	16 h / 0,64 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	50 h / 2 ECTS	50 h / 2 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Wójcik J. W., Przeciwdziałanie przestępczości zorganizowanej. Zagadnienia prawne, kryminologiczne i kryminalistyczne, Wyd. LEX a Wolters Kluwer business, Warszawa 2011.
- Pływaczewski E. W. (red.), Przestępczość zorganizowana, Wyd. C.H.Beck Warszawa 2011.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Zarządzenie nr 37 KGP z dnia 06.10.2014 r. zmieniające zarządzenie w sprawie stosowania przez Policję analizy kryminalnej (Dz. Urz. KGP nr 20, poz. 124).
- Filipkowski W., Pływaczewski E. W., Rau Z., Przestępczość w XXI wieku – zapobieganie i zwalczanie. Problemy prawno-kryminalistyczne, Wyd.Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2015.

Inne materiały dydaktyczne:

- Dokumenty źródłowe, akty prawne.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE		
KOD PRZEDMIOTU: **W4**	**Bezpieczeństwo przedsiębiorstw i wywiad gospodarczy**	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk**	
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**	
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**	
Nazwa specjalności:	**Nie dotyczy**	
Rodzaj modułu kształcenia:	**Do wyboru / kształtujący umiejętności praktyczne**	
Punkty ECTS:	**2 ECTS**	
Rok / Semestr:	**II / 4**	
Osoba koordynująca przedmiot:	**mgr Dariusz Walichnowski**	

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Treści kształcenia w zakresie obligatoryjnych przedmiotów podstawowych i kierunkowych realizowanych na wcześniejszych semestrach. Przedmioty wprowadzające: Teoria bezpieczeństwa, System bezpieczeństwa narodowego.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Przekazanie wiedzy z zakresu ochrony danych osobowych, własności przemysłowej i prawa autorskiego, wywiadu gospodarczego oraz bezpieczeństwa IT w firmie.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne			28							**28**
Studia niestacjonarne			16							**16**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Konwersatorium	Konwersatorium z wykorzystaniem dyskusji, case studies, ćwiczenia praktyczne, analiza dokumentów.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Zna w zaawansowanym stopniu rolę i znacznie głównych elementów decyzyjnych oraz wykonawczych w instytucjach państwa i w instytucjach bezpieczeństwa.	K1P_W02
P_W02	Zna w zaawansowanym stopniu i rozumie pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego oraz posiada wiedzę na temat zasad i norm etycznych odnoszących się do tego ostatniego.	K1P_W04, K1P_W13
P_W03	Zna w zaawansowanym stopniu uwarunkowania organizacyjne i prawne związane z	K1P_W04,

	aktywnością gospodarczą ludzi i organizacji, w tym ekologiczną.	K1P_W05, K1P_W14
Umiejętności:		
P_U01	Potrafi analizować problemy w zakresie bezpieczeństwa przedsiębiorstwa, wskazując na ich przyczyny, możliwy przebieg oraz przewidywane skutki.	K1P_U01, K1P_U05
P_U02	Potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną do analizowania procesów charakteryzujących bezpieczeństwo przedsiębiorstwa, w tym ich dynamikę oraz najistotniejsze elementy.	K1P_U03
P_U03	Potrafi rozwiązywać problemy i wykonywać zadania związane z organizacją bezpieczeństwa w przedsiębiorstwie.	K1P_U03
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest gotów uczestniczyć w przygotowaniu różnych projektów dotyczących dziedziny nauk społecznych oraz sfery bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego, funkcjonowania systemu obronnego państwa, uwzględniając aspekty prawne, ekonomiczne, polityczne, społeczne i ekologiczne.	K1P_K03
VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Konwersatorium:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
KW1	Strategia i polityka bezpieczeństwa przedsiębiorstwa.	P_W01, P_W03, P_U02
KW2	Rynek usług ochrony osób i mienia dla przedsiębiorstw.	P_W01, P_W03, P_U03, P_K01
KW3	Usługi detektywistyczne we współczesnym życiu gospodarczym.	P_W01, P_W03, P_U03
KW4	Ochrona danych osobowych, ochrona własności przemysłowej i prawa autorskiego.	P_W01, P_W02, P_U02
KW5	Dostęp do informacji publicznej	P_W01, P_W03, P_U03, P_K01
KW6	Ochrona informacji niejawnych.	P_W01, P_W03, P_U01
KW7	Wywiad gospodarczy. Budowa systemu wywiadu gospodarczego w przedsiębiorstwie. Wywiadownie gospodarcze. Zasady funkcjonowania wywiadowni gospodarczych.	P_W01, P_W02, P_U03
KW8	Bezpieczeństwo IT w firmie. Kontrola lojalności personelu.	P_W01, P_W03, P_U01
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
PW1	Przygotowanie do dyskusji / zadania praktycznego. Wykonanie prezentacji.	P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
PW2	Przygotowanie do zaliczenia końcowego.	P_W01, P_W02, P_W03
VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ		
Przedmi	**Metoda weryfikacji**	**Metoda zajęć,**

otowe efekty uczenia się	Egzamin pisemny	Egzamin ustny	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania/praca samodzielna	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	w ramach której weryfikowany jest EU
P_W01			x									Konwersatorium
P_W02			x									Konwersatorium
P_W03			x									Konwersatorium
P_U01					x	x					x	Konwersatorium
P_U02					x	x					x	Konwersatorium
P_U03					x	x					x	Konwersatorium
P_K01					x	x				x	x	Konwersatorium

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	Ocena niedostateczna Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	Ocena bardzo dobra Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_W01	Nie zna roli i znaczenia głównych elementów decyzyjnych oraz wykonawczych w instytucjach państwa i w instytucjach bezpieczeństwa.	zna w podstawowym stopniu rolę i znacznie głównych elementów decyzyjnych oraz wykonawczych w instytucjach państwa i w instytucjach bezpieczeństwa.	zna w rozszerzonym stopniu rolę i znacznie głównych elementów decyzyjnych oraz wykonawczych w instytucjach państwa i w instytucjach bezpieczeństwa.	zna w zaawansowanym stopniu rolę i znacznie głównych elementów decyzyjnych oraz wykonawczych w instytucjach państwa i w instytucjach bezpieczeństwa.
P_W02	Nie zna i nie rozumie pojęć i zasad z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego oraz posiada wiedzę na temat zasad i norm etycznych odnoszących się do tego ostatniego.	Zna w podstawowym stopniu i rozumie pojęcia z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego.	Zna w zaawansowanym stopniu i rozumie pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego.	Zna w zaawansowanym stopniu i rozumie pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego oraz posiada wiedzę na temat zasad i norm etycznych odnoszących się do tego ostatniego.
P_W03	Nie zna uwarunkowań organizacyjnych i prawnych związanych z aktywnością gospodarczą ludzi i organizacji, w tym ekologiczną.	Zna w podstawowym stopniu uwarunkowania organizacyjne i prawne związane z aktywnością gospodarczą ludzi i organizacji, w tym ekologiczną.	Zna w rozszerzonym stopniu uwarunkowania organizacyjne i prawne związane z aktywnością gospodarczą ludzi i organizacji, w tym ekologiczną.	Zna w zaawansowanym stopniu uwarunkowania organizacyjne i prawne związane z aktywnością gospodarczą ludzi i organizacji, w tym ekologiczną.
P_U01	Nie potrafi analizować problemów w zakresie bezpieczeństwa przedsiębiorstwa, wskazując na ich przyczyny, możliwy przebieg oraz przewidywane skutki.	Potrafi analizować problemy w zakresie bezpieczeństwa przedsiębiorstwa, wskazując na ich przyczyny.	Potrafi analizować problemy w zakresie bezpieczeństwa przedsiębiorstwa, wskazując na ich przyczyny i możliwy przebieg.	Potrafi analizować problemy w zakresie bezpieczeństwa przedsiębiorstwa, wskazując na ich przyczyny, możliwy przebieg oraz przewidywane skutki.
P_U02	Nie potrafi wykorzystać wiedzy teoretycznej do analizowania procesów charakteryzujących bezpieczeństwo przedsiębiorstwa, w tym ich dynamikę oraz najistotniejsze	Potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną w stopniu podstawowym do analizowania procesów charakteryzujących bezpieczeństwo przedsiębiorstwa, w tym ich dynamikę oraz najistotniejsze	Potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną w stopniu rozszerzonym do analizowania procesów charakteryzujących bezpieczeństwo przedsiębiorstwa, w tym ich dynamikę oraz	Potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną w stopniu wyczerpującym do analizowania procesów charakteryzujących bezpieczeństwo przedsiębiorstwa, w tym ich dynamikę oraz najistotniejsze

	elementy.	elementy.	najistotniejsze elementy.	elementy.
P_U03	Nie potrafi rozwiązywać problemów i wykonywać zadań związanych z organizacją bezpieczeństwa w przedsiębiorstwie.	Potrafi rozwiązywać niektóre problemy związane z organizacją bezpieczeństwa w przedsiębiorstwie.	Potrafi rozwiązywać większość problemów i wykonywać zadania związane z organizacją bezpieczeństwa w przedsiębiorstwie.	Potrafi rozwiązywać wszystkie problemy i wykonywać zadania związane z organizacją bezpieczeństwa w przedsiębiorstwie.
P_K01	Nie jest gotów uczestniczyć w przygotowaniu różnych projektów dotyczących dziedziny nauk społecznych oraz sfery bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego, funkcjonowania systemu obronnego państwa, uwzględniając aspekty prawne, ekonomiczne, polityczne, społeczne i ekologiczne.	Jest gotów uczestniczyć w przygotowaniu różnych projektów dotyczących dziedziny nauk społecznych oraz sfery bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego, funkcjonowania systemu obronnego państwa, uwzględniając aspekty prawne, ekonomiczne, polityczne, społeczne i ekologiczne.		

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	28 h	16 h
Egzamin/zaliczenie	---	---
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	22 h	34 h
- Przygotowanie eseju	---	---
- Przeprowadzenie badań literaturowych	10 h	15 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, itd.)	---	---
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	7 h	14 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	5 h	5 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**50 h / 2 ECTS**	**50 h / 2 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	28 h / 1,12 ECTS	16 h / 0,64 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	50 h / 2 ECTS	50 h / 2 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Filipkowski W., Mądrzejowski W. (red.), Biały wywiad Otwarte źródła informacji wokół teorii i praktyki, Wyd. C.H. Beck, Warszawa, 2012.
- Turaliński K., *Wywiad gospodarczy i polityczny*, Wydawnictwo Artefakt, Warszawa 2015

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Komentarz do ustawy o dostępie do informacji publicznej,
- Komentarz do ustawy o ochronie osób i mienia,

− Komentarz do ustawy o usługach detektywistycznych.
Inne materiały dydaktyczne: − przykładowe wzory dokumentów

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE	
KOD PRZEDMIOTU: **W5**	**Społeczeństwo obywatelskie w ochronie bezpieczeństwa**
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Nie dotyczy**
Rodzaj modułu kształcenia:	**Do wyboru / kształtujący umiejętności praktyczne**
Punkty ECTS:	**2 ECTS**
Rok / Semestr:	**II / 4**
Osoba koordynująca przedmiot:	**Dr hab. Edmund Szweda, prof. SAN**

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Brak wymagań.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Zapoznanie ze specyfiką działania społeczeństw obywatelskich, włącznie z aspektem jej udziału w ochronie bezpieczeństwa.
C2	Nabycie umiejętności analizy, prognozowania i formułowania rozwiązań dotyczących udziału społeczeństw obywatelskich w procesie ochrony bezpieczeństwa.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	**Ćwiczenia**	**Konwersat.**	**Lab.**	**Warsztaty**	**Projekt**	**Seminarium**	**Konsultacje**	**Egzamin/ zaliczenie**	**Suma godzin**
Studia stacjonarne			28							**28**
Studia niestacjonarne			16							**16**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Konwersatorium	Zajęcia z prezentacją multimedialną, case studies, praca w grupach, dyskusja, burza mózgów.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	**Opis przedmiotowych efektów uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	Student zna specyfikę funkcjonowania i uwarunkowania prawne dotyczące społeczeństw obywatelskich.	K1P_W04
P_W02	Student zna sposoby oddziaływania społeczeństw obywatelskich na wymiar bezpieczeństwa.	K1P_W05
	Umiejętności:	

P_U01	Student wykorzystuje posiadaną wiedzę teoretyczną z zakresu społeczeństw obywatelskich do pozyskiwania informacji, analizy procesów i zjawisk oraz formułowania rozwiązań dotyczących bezpieczeństwa.	K1P_U01, K1P_U03
P_U02	Student wykorzystuje posiadaną wiedzę do komunikowania się na temat udziału społeczeństw obywatelskich w ochronie bezpieczeństwa. Potrafi posługiwać się specjalistyczną terminologią.	K1P_U10, K1P_U11
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Student jest gotów wypełniać zobowiązania społeczne oraz ma poczucie misji i odpowiedzialności odnoszące się do udziału społeczeństw obywatelskich w ochronie bezpieczeństwa.	K1P_K03, K1P_K04

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	**Konwersatorium:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
KW1	Społeczeństwo obywatelskie – definiowanie, charakteryzowanie i określanie współczesnego wymiaru.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
KW2	Specyfika i historyczne uwarunkowania społeczeństwa obywatelskiego na przykładzie Polski – analiza studiów przypadku.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
KW3	Specyfika i historyczne uwarunkowania społeczeństwa obywatelskiego na przykładzie państw europejskich – analiza studiów przypadku.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
KW4	Kształtowanie bezpieczeństwa w wymiarze lokalnym. Bezpieczeństwo lokalne jako wartość. Przestrzeń publiczna i jej znaczenie.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
KW5	Community policing jako narzędzie kształtowania bezpieczeństwa lokalnego - założenia, formy realizacji, krytyka.	P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
KW6	Współczesne zagrożenia bezpieczeństwa, z którymi organizacje i stowarzyszenia obywatelskie muszą się zmierzyć	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
KW7	Pobudzenie aktywności obywatelskiej na rzecz bezpieczeństwa, wymiar edukacyjny i pozyskiwanie informacji przez społeczeństwo obywatelskie. Podstawy teoretyczne działalności obywateli na rzecz bezpieczeństwa, światowe i polskie doświadczenia związane z aktywnością obywatelską.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
PW1	Przygotowanie się do zaliczenia przedmiotu.	P_W01, P_W02
PW2	Opracowanie prezentacji w grupach poświęconej wybranemu zagrożeniu współczesnemu i sposobowi, w jaki społeczeństwo obywatelskie mogłoby sobie z nim poradzić. Wykonywanie zadań.	P_U01, P_U02, P_K01

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Metoda weryfikacji**											**Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU**
	Egzamin pisemny	Egzamin ustny	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania/praca samodzielna	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	

P_W01			x									Konwersatorium
P_W02			x									Konwersatorium
P_U01					x		x				x	Konwersatorium
P_U02					x		x				x	Konwersatorium
P_K01					x		x				x	Konwersatorium

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Ocena niedostateczna** Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Ocena bardzo dobra** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_W01	Student nie zna specyfiki funkcjonowania i uwarunkowań prawnych dotyczących społeczeństw obywatelskich.	Student zna ogólną specyfikę funkcjonowania i uwarunkowania prawne dotyczące społeczeństw obywatelskich.	Student zna szczegółową specyfikę funkcjonowania i uwarunkowania prawne dotyczące społeczeństw obywatelskich.	Student zna pogłębioną i wyczerpującą specyfikę funkcjonowania i uwarunkowania prawne dotyczące społeczeństw obywatelskich.
P_W02	Student nie zna sposobów oddziaływania społeczeństw obywatelskich na wymiar bezpieczeństwa.	Student zna niektóre sposoby oddziaływania społeczeństw obywatelskich na wymiar bezpieczeństwa.	Student zna większość sposobów oddziaływania społeczeństw obywatelskich na wymiar bezpieczeństwa.	Student zna wszystkie sposoby oddziaływania społeczeństw obywatelskich na wymiar bezpieczeństwa.
P_U01	Student nie wykorzystuje posiadanej wiedzy teoretycznej z zakresu społeczeństw obywatelskich do pozyskiwania informacji, analizy procesów i zjawisk oraz formułowania rozwiązań dotyczących bezpieczeństwa.	Student wykorzystuje posiadaną wiedzę teoretyczną z zakresu społeczeństw obywatelskich do pozyskiwania informacji dotyczących bezpieczeństwa.	Student wykorzystuje posiadaną wiedzę teoretyczną z zakresu społeczeństw obywatelskich do pozyskiwania informacji, analizy procesów i zjawisk dotyczących bezpieczeństwa.	Student wykorzystuje posiadaną wiedzę teoretyczną z zakresu społeczeństw obywatelskich do pozyskiwania informacji, analizy procesów i zjawisk oraz formułowania rozwiązań dotyczących bezpieczeństwa.
P_U02	Student nie wykorzystuje posiadanej wiedzy do komunikowania się na temat udziału społeczeństw obywatelskich w ochronie bezpieczeństwa. Nie potrafi posługiwać się specjalistyczną terminologią.	Student wykorzystuje w stopniu ogólnym posiadaną wiedzę do komunikowania się na temat udziału społeczeństw obywatelskich w ochronie bezpieczeństwa.	Student wykorzystuje w stopniu szczegółowym posiadaną wiedzę do komunikowania się na temat udziału społeczeństw obywatelskich w ochronie bezpieczeństwa.	Student wykorzystuje w stopniu kompleksowym posiadaną wiedzę do komunikowania się na temat udziału społeczeństw obywatelskich w ochronie bezpieczeństwa. Potrafi posługiwać się specjalistyczną terminologią.
P_K01	Student nie jest gotów wypełniać zobowiązania społeczne oraz nie ma poczucia misji i odpowiedzialności odnoszących się do udziału społeczeństw obywatelskich w ochronie bezpieczeństwa.	Student jest gotów wypełniać zobowiązania społeczne oraz ma poczucie misji i odpowiedzialności odnoszące się do udziału społeczeństw obywatelskich w ochronie bezpieczeństwa.		

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	28 h	16 h
Egzamin/zaliczenie	---	---
Udział w konsultacjach	---	---

Praca własna studenta, w tym:	22 h	34 h
- Przygotowanie eseju	---	---
- Przeprowadzenie badań literaturowych	10 h	15 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, itd.)	---	---
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	7 h	14 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	5 h	5 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**50 h / 2 ECTS**	**50 h / 2 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	28 h / 1,12 ECTS	16 h / 0,64 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	50 h / 2 ECTS	50 h / 2 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Kania R., Kaźmierczuk M. (red.), *Społeczeństwo obywatelskie. Historia, teoria, praktyka*, Wyd. Difin, Warszawa 2021.
- Leszczyński M., *Bezpieczeństwo społeczne Polaków wobec wyzwań XXI wieku*, Difin, Warszawa 2011.
- Szweda E., *Bezpieczeństwo społeczności lokalnych najbliżej człowieka*, Difin, Warszawa 2016.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- *Człowiek w przestrzeni lokalnej - dobre praktyki wspierania rozwoju, aktywizacji i integracji społecznej: konteksty teoretyczne i społeczno-polityczne*, pod red. Alina Szczurek-Boruta, Barbara Chojnacka-Synaszko, Jolanta Suchodolska, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2014.

Inne materiały dydaktyczne:

- Teksty źródłowe, filmy, artykuły.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE		
KOD PRZEDMIOTU: **W5**	**Bezpieczeństwo społeczności lokalnych**	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk**	
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**	
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**	
Nazwa specjalności:	**Nie dotyczy**	
Rodzaj modułu kształcenia:	**Do wyboru / kształtujący umiejętności praktyczne**	
Punkty ECTS:	**2 ECTS**	
Rok / Semestr:	**II / 4**	
Osoba koordynująca przedmiot:	**Dr hab. Edmund Szweda, prof. SAN**	

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Zaliczenie przedmiotów: Wiedza o państwie i prawie, Współczesne systemy polityczne, Administracja.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Wskazuje i definiuje problemy dotyczące bezpieczeństwa społeczności lokalnych.
C2	Potrafi dokonać analizy zjawisk i procesów dotyczących bezpieczeństwa społeczności lokalnych oraz zaproponować rozwiązanie problemu, który może się pojawić w tym obszarze.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne			28							**28**
Studia niestacjonarne			16							**16**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH	
Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Konwersatorium	Konwersatorium z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, dyskusja, prezentacja, case studies, dyskusja.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU		
Lp.	**Opis przedmiotowych efektów uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	Ma wiedzę interdyscyplinarną z zakresu nauk humanistycznych i społecznych.	K1P_W01
P_W02	Ma wiedzę na temat struktur, instytucji i organizacji bezpieczeństwa oraz relacji zachodzących między nimi.	K1P_W09
P_W03	Zna charakter i istotę relacji między instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami z obszaru bezpieczeństwa narodowego i obronności.	K1P_W02, K1P_W03,

		K1P_W09
Umiejętności:		
P_U01	Potrafi dokonać obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych mających wpływ na społeczności lokalne i ich bezpieczeństwo.	K1P_U01
P_U02	Potrafi identyfikować problemy społeczne, a w tym w szczególności bezpieczeństwa, wskazując na ich przyczyny, możliwy przebieg oraz przewidywane skutki	K1P_U05, K1P_U06
P_U03	Potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną do analizowania konkretnych procesów i zjawisk społecznych oraz charakteryzujących narodowe środowisko bezpieczeństwa, w tym ich dynamikę oraz najistotniejsze elementy.	K1P_U01, K1P_U03
P_U04	Potrafi właściwie analizować przyczyny i przebieg konkretnych procesów i zjawisk społecznych, w tym z zakresu bezpieczeństwa narodowego umożliwiających poznanie oraz zrozumienie mechanizmów funkcjonowania instytucji społecznych, a w tym w szczególności instytucji bezpieczeństwa.	K1P_U01, K1P_U08
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Docenia znaczenie nauk o bezpieczeństwie w oddziaływaniu na bezpieczeństwo obywateli i państwa, ma świadomość zmian zachodzących w tym obszarze oraz widzi potrzebę ciągłego pogłębiania wiedzy z zakresu obronności i bezpieczeństwa dla analizy tych procesów.	K1P_K01, K1P_K02

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	**Konwersatorium:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
KW1	Wprowadzenie do przedmiotu.	P_W01
KW2	Pojęcie społeczności lokalnej.	P_W01, P_W02
KW3	Rozwój lokalizmu w Europie i Polsce.	P_W01, P_W02
KW4	Tendencje i uwarunkowania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w Polsce.	P_U01, P_U02, P_K01
KW5	Podstawy prawne, formy i zadania podmiotów uczestniczących w procesie ochrony osób i mienia.	P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_K01
KW6	Problemy społeczności lokalnych – zakres i sposoby rozwiązywania.	P_W02, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
KW7	Zarządzanie kryzysowe jako realizacja obowiązku administracji samorządowej.	P_W02, P_W03, P_U04
KW8	Wykonywanie zadań z zakresu zarządzania kryzysowego przez Siły Zbrojne RP.	P_W02, P_W03
KW9	Służby mundurowe a bezpieczeństwo społeczności lokalnych.	P_W02, P_W03
KW10	Programy prewencyjne.	P_W02, P_W03, P_U03, P_U04, P_K01
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
PW1	Wykonanie zadań w oparciu o zalecenia prowadzącego. Przygotowanie prezentacji w grupach dotyczącej bezpieczeństwa społeczności lokalnych.	P_U01, P_U02, P_U03, P_U04, P_K01
PW2	Przygotowanie się do zaliczenia przedmiotu.	P_W01, P_W02, P_W03

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	Metoda weryfikacji											Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU
	Egzamin pisemny	Egzamin ustny	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania/praca samodzielna	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	
P_W01			x								x	Konwersatorium
P_W02			x								x	Konwersatorium
P_W03			x								x	Konwersatorium
P_U01					x		x				x	Konwersatorium
P_U02					x		x				x	Konwersatorium
P_U03					x		x				x	Konwersatorium
P_U04							x				x	Konwersatorium
P_K01							x				x	Konwersatorium

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	Ocena niedostateczna Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	Ocena bardzo dobra Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_W01	Nie wyjaśnia podstawowych pojęć z zakresu nauk o bezpieczeństwie i ich miejscu w systemie nauk.	wyjaśnić podstawowe pojęcia z zakresu nauk o bezpieczeństwie.	poprawnie i samodzielnie wyjaśnić pojęcia z zakresu nauk o bezpieczeństwie i ich miejscu w systemie nauk.	w sposób szczegółowy i obszerny wyjaśnić pojęcia z zakresu nauk o bezpieczeństwie i ich miejscu w systemie nauk.
P_W02	Nie omawia struktur, instytucji i organizacji bezpieczeństwa międzynarodowego oraz relacji zachodzących między nimi.	omówić struktury instytucji odpowiadających za bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe.	poprawnie i samodzielnie omówić struktury instytucji i organizacji bezpieczeństwa międzynarodowego.	w sposób szczegółowy omówić struktury instytucji i organizacji bezpieczeństwa międzynarodowego oraz relacje zachodzących między nimi.
P_W03	Nie omawia charakteru i istoty relacji między instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami z obszaru bezpieczeństwa społecznego i narodowego.	omówić charakter i istotę relacji między instytucjami, bezpieczeństwa społecznego.	poprawnie i samodzielnie omówić procesy oraz zmiany struktur i instytucji i bezpieczeństwa społecznego oraz ich elementów.	w sposób szczegółowy omówić charakter i istotę relacji między instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami z obszaru bezpieczeństwa społecznego i narodowego.
P_U01	Nie potrafi dokonać obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych mających wpływ na społeczności lokalne i ich bezpieczeństwo.	potrafi w stopniu ogólnym dokonać obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych mających wpływ na społeczności lokalne i ich bezpieczeństwo.	potrafi w stopniu szczegółowym dokonać obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych mających wpływ na społeczności lokalne i ich bezpieczeństwo.	potrafi w stopniu kompleksowym dokonać obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych mających wpływ na społeczności lokalne i ich bezpieczeństwo.
P_U02	Nie identyfikuje podstawowych problemów społecznych, a w tym w szczególności bezpieczeństwa, wskazując na ich przyczyny, możliwy przebieg oraz przewidywane skutki.	w podstawowym zakresie identyfikować podstawowe problemy społeczne.	zaobserwować i poprawnie zinterpretować oraz w większości poprawnie analizować problemy społeczne, a w tym w szczególności bezpieczeństwa społecznego.	w sposób szczegółowy zaobserwować i zinterpretować i poprawnie analizować problemy społeczne, w tym w szczególności bezpieczeństwa społecznego, wskazując na ich przyczyny, możliwy

				przebieg oraz przewidywane skutki.
P_U03	Nie zaobserwuje i nie wykorzystuje wiedzy teoretycznej do analizowania konkretnych procesów i zjawisk społecznych oraz charakteryzujących narodowe środowisko bezpieczeństwa, w tym ich dynamikę oraz najistotniejsze elementy.	w podstawowym zakresie zaobserwować i wykorzystać wiedzę teoretyczną do analizowania konkretnych zjawisk społecznych.	zaobserwować i wykorzystać wiedzę teoretyczną do analizowania konkretnych procesów i zjawisk społecznych oraz charakteryzujących narodowe środowisko bezpieczeństwa, elementy.	w sposób szczegółowy zaobserwować i wykorzystać wiedzę teoretyczną do analizowania konkretnych procesów i zjawisk społecznych oraz charakteryzujących narodowe środowisko bezpieczeństwa, w tym ich dynamikę oraz najistotniejsze elementy.
P_U04	Nie zaobserwuje i nie przeprowadza poprawnej analizy przyczyn i przebiegu konkretnych procesów i zjawisk społecznych, w tym z zakresu bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego, umożliwiających poznanie oraz zrozumienie mechanizmów funkcjonowania instytucji społecznych, a w tym w szczególności narodowych i międzynarodowych instytucji bezpieczeństwa.	w podstawowym zakresie zaobserwować i w większości poprawnie analizować przyczyny konkretnych procesów, w tym z zakresu bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego.	zaobserwować i poprawnie zinterpretować oraz w większości poprawnie analizować przyczyny konkretnych procesów i zjawisk społecznych, w tym z zakresu bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego, umożliwiających poznanie oraz zrozumienie mechanizmów funkcjonowania instytucji społecznych.	w sposób szczegółowy zaobserwować i zinterpretować oraz poprawnie analizować przyczyny konkretnych procesów i zjawisk społecznych, w tym z zakresu bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego, umożliwiających poznanie oraz zrozumienie mechanizmów funkcjonowania instytucji społecznych, a w tym w szczególności narodowych i międzynarodowych instytucji bezpieczeństwa
P_K01	Nie jest gotów ocenić znaczenia nauk o bezpieczeństwie w oddziaływaniu na bezpieczeństwo państwa na arenie międzynarodowej.	jest gotów tylko w niektórych obszarach dostrzec potrzebę posiadania odpowiedniej wiedzy o bezpieczeństwie państwa na arenie międzynarodowej.	jest gotów dostrzec potrzebę posiadania odpowiedniej wiedzy o bezpieczeństwie państwa oraz ma świadomość zmian zachodzących w tym obszarze oraz widzi potrzebę ciągłego pogłębiania wiedzy z zakresu obronności i bezpieczeństwa dla analizy tych procesów.	Jest gotów dostrzec potrzebę posiadania szerokiej wiedzy na temat o bezpieczeństwie państwa oraz ma świadomość zmian zachodzących w tym obszarze oraz widzi potrzebę ciągłego pogłębiania wiedzy z zakresu obronności i bezpieczeństwa dla analizy tych procesów i umiejętnie tę wiedzę wykorzystać na forum grupy.

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	28 h	16 h
Egzamin/zaliczenie	---	---
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	22 h	34 h
- Przygotowanie eseju	---	---
- Przeprowadzenie badań literaturowych	5 h	15 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, itd.)	---	---

- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	12 h	14 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	5 h	5 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**50 h / 2 ECTS**	**50 h / 2 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	28 h / 1,12 ECTS	16 h / 0,64 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	50 h / 2 ECTS	50 h / 2 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Urban A., Bezpieczeństwo społeczności lokalnych, podręcznik akademicki, Editions Spotkania Spółka z o.o. S.K.A 2016;
- Szweda E., Bezpieczeństwo społeczności lokalnych najbliżej człowieka, Difin, Warszawa 2016;
- Serafin T., Parszowski S., Bezpieczeństwo społeczności lokalnych. Programy prewencyjne w systemie bezpieczeństwa, Warszawa 2011;
- Kucharski M. red., *Bezpieczeństwo, dyscyplina w obszarze nauk społecznych*, Społeczna Akademia Nauk, Łódź-Warszawa 2011;
- *Biała Księga bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej*, Warszawa 2013.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Dominik Boratyn Grzegorz Bonusiak, Bezpieczeństwo społeczności lokalnych Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego Rzeszów 2021
- Leszczyński M. (red.), Bezpieczeństwo w wymiarze lokalnym, Warszawa 2013.
- Jańczuk L. (red.), Rola jednostek samorządu terytorialnego w utrzymaniu bezpieczeństwa i porządku publicznego, KUL, Lublin 2014.

Inne materiały dydaktyczne:

- Materiały audiowizualne.

Specjalność: BEZPIECZEŃSTWO PAŃSTWA

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE	
KOD PRZEDMIOTU: **S_BW1**	**Kryminologia**
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk w Łodzi**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Bezpieczeństwo Państwa**
Rodzaj modułu kształcenia:	**Specjalnościowy / powiązany z praktycznym przygotowaniem**
Punkty ECTS:	**4 ECTS**
Rok / Semestr:	**III / 5**
Osoba koordynująca przedmiot:	**dr Jolanta Grębowiec-Baffoni**

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Brak wymagań wstępnych

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Zapoznanie studentów z podstawowymi funkcjami kryminologii jako nauki empirycznej i teoretycznej, a także jej miejsca wśród nauk społecznych. Studenci poznają główne nurty kryminologii oraz zakres i sposób opisu, także wyjaśniania przestępczości oraz zjawisk z nią związanych. Studenci poznają także główne biologiczne, psychologiczne i socjologiczne teorie kryminologiczne.
C2	Przedmiotem kursu jest też przekazanie studentom wiedzy na temat interpretacji danych dotyczących rozmiarów i nasilenia przestępczości oraz metod analizy ilościowej i jakościowej tego zjawiska.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne	28	28							2	**58**
Studia niestacjonarne	16	16							2	**34**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH	
Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Wykład	Wykład z elementami dyskusji, debata, prezentacja, analiza przypadków
Ćwiczenia	Metoda problemowa (analiza przypadku, case study) i praktyczna (czytanie i analiza tekstu źródłowego, prezentacja różnych form wypowiedzi).

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	

P_W01	Posiada pogłębioną wiedzę na temat postrzegania przestępczości jako zjawiska społecznego oraz społecznej reakcji na to zjawisko, w tym reakcji przez organa państwa.	K1P_W04, K1P_W05, K1P_W11
P_W02	potrafi wyjaśniać zjawisko przestępczości z perspektywy różnych teorii kryminologicznych, potrafi scharakteryzować poszczególne rodzaje przestępczości, rozumie zjawiska patologii społecznych, potrafi trafnie rozpoznawać ich przyczyny i skutki, a także metody zapobiegania im na różnych poziomach	K1P_W11
P_W03	Rozumie zjawiska patologii społecznych, potrafi trafnie rozpoznawać ich przyczyny i skutki, a także metody zapobiegania im na różnych poziomach	K1P_W05, K1P_W11
Umiejętności:		
P_U01	Posiada umiejętność obserwacji zjawisk związanych z przestępczością oraz zachowaniami społecznie patologicznymi, a także umiejętność opisu reakcji na te zachowania.	K1P_U01, K1P_U03
P_U02	Dostrzega złożoność społecznych i psychologicznych uwarunkowań przestępczości, rozumiejąc, że wszelkie jednoaspektowe wyjaśnienia są w tym kontekście zawodne	K1P_U06
P_U03	Potrafi opracować tematykę związaną z kryminologią, wiktymologią. W oparciu o adekwatnie dobraną teorię i teksty źródłowe potrafi opisać i wyjaśniać zjawiska przestępczości	K1P_U03, K1P_U06
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Zdaje sobie sprawę ze specyfiki i wieloaspektowości współczesnych form przestępczości, jej społecznych i psychologicznych uwarunkowań; nie poddaje się społecznym stereotypom dotyczącym tego zjawiska	K1P_K01, K1P_K03, K1P_K05
P_K02	Jest świadomy trudności związanych ze zwalczaniem przestępczości oraz patologii społecznych i potrafi krytycznie oceniać funkcjonujące w tym obszarze instytucje czy mechanizmy	K1P_K01, K1P_K03

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	**Wykład:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
W1	Pojęcie i przedmiot zainteresowań badawczych kryminologii. Kryminologia jako nauka o charakterze interdyscyplinarnym	P_W01
W2	Główne nurty (paradygmaty) w kryminologii. Kryminologia klasyczna, kryminologia pozytywistyczna, antynaturalistyczna, neoklasyczna.	P_W01
W3	Etiologia przestępczości. Biologiczne i psychologiczne koncepcje etiologii przestępczości . Koncepcje socjologiczne	P_W01, P_K02
W4	Przestępczość nieletnich a demoralizacja nieletnich. Przestępczość wielokrotna. Kariery przestępcze.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U03, P_K01, P_K02
W5	Przestępczość z użyciem przemocy. Socjologiczne koncepcje wyjaśniające przestępczość z użyciem przemocy. Przestępczość seksualna. Postępowanie ze sprawcami przestępstw seksualnych	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U03, P_K01
W6	Przestępczość narkotykowa. Metody zapobiegania i zwalczania.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U03, P_K01
W7	Pomiar przestępczości. Przestępczość ujawniona, Przestępczość rzeczywista, ciemna liczba przestępstw.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U03, P_K01
W8	Rozmiary, nasilenie, dynamika i struktura przestępczości – sposób definiowania. Obraz przestępczości w Polsce w świetle wskazanych mierników.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U03, P_K01

W9	Ofiara przestępstwa jako przedmiot badań kryminologicznych. Typologie ofiar. Rola ofiary w genezie przestępstwa.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U03, P_K01, P_K02
W10	Profilowanie kryminalne. Możliwosci i perspektywy zastosowania analizy grafojęzykowej w badaniach kryminologicznych	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U03, P_K01
Lp.	**Ćwiczenia:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
Ćw1	Metody badań kryminologicznych.	P_W01, P_U02, P_K02
Ćw2	Struktura i dynamika przestępczości. Wpływ surowości karania na rozmiar przestępczości.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02, P_K03
Ćw3	Rodzaje przestępczości – zorganizowana, powrotna, z użyciem przemocy, narkotykowa, nieletnich, gospodarcza i korupcyjna.	P_W01, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02, P_K03
Ćw4	Typologie ofiar przestępstw.	P_W01, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02, P_K03
Ćw5	Wiktymizacja, skutki przestępstwa.	P_W01, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02, P_K03
Ćw6	Kryminologia w ujeciu praktycznym – zastosowanie wiedzy kryminologicznej (paradygmaty kryminologiczne) w zwalczaniu przestępczości i przeciwdziałaniu patologiom.	P_W01, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02, P_K03
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
PW1	Przygotowanie do udziału w dyskusji/debacie na zajęciach. Wykonanie prezentacji na zadany przez wykładowcę temat.	P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
PW2	Przygotowanie do egzaminu końcowego.	P_W01, P_W02, P_W03

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Metoda weryfikacji**											**Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU**
	Egzamin pisemny	Egzamin ustny	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania/praca samodzielna	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	
P_W01		x					x				x	Wykład /ćwiczenia
P_W02		x					x				x	Wykład /ćwiczenia

P_W03		x					x				x	Wykład /ćwiczenia
P_U01							x		x		x	Wykład /ćwiczenia
P_U02							x		x		x	Wykład /ćwiczenia
P_U03							x		x		x	Wykład /ćwiczenia
P_K01							x		x		x	Wykład /ćwiczenia
P_K02							x		x		x	Wykład /ćwiczenia

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Ocena niedostateczna** Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Ocena bardzo dobra** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_W01	Nie potrafi wyjaśnić zjawiska przestępczości z perspektywy różnych teorii kryminologicznych, nie potrafi scharakteryzować poszczególnych rodzajów przestępczości	Potrafi wyjaśniać w podstawowym stopniu zjawisko przestępczości z perspektywy różnych teorii kryminologicznych i scharakteryzować niektóre rodzaje przestępczości	Potrafi wyjaśniać w zaawansowanym stopniu zjawisko przestępczości z perspektywy różnych teorii kryminologicznych, potrafi scharakteryzować większość rodzajów przestępczości	Posiada zaawansowaną wiedzę z zakresu zjawisk przestępczości z perspektywy różnych teorii kryminologicznych. Posiada dogłębną wiedzę z obszaru poszczególnych rodzajów przestępczości.
P_W02	Nie posiada wiedzy z obszaru patologii społecznych. Nie potrafi rozpoznawać ich przyczyn i skutków, a także metod zapobiegania im na różnych poziomach	Posiada ogólną wiedzę z obszaru patologii społecznych. Potrafi w sposób ogólny rozpoznawać ich przyczyny i skutki, a także metody zapobiegania im na różnych poziomach	Posiada wiedzę z obszaru patologii społecznych. Potrafi rozpoznawać ich przyczyny i skutki, a także metody zapobiegania im na różnych poziomach.	Posiada dogłębną wiedzę z obszaru patologii społecznych. Potrafi w sposób wnikliwy rozpoznawać ich przyczyny i skutki, a także metody zapobiegania im na różnych poziomachi
P_W03	Nie zna technik i metod właściwych dla kryminologii i kryminalistyki.	Posiada ogólną wiedzę na temat technik i metod właściwych dla kryminologii kryminalistyki	Posiada wiedzę na temat technik i metod właściwych dla kryminologii i kryminalistyki	Posiada pogłębioną wiedzę na temat technik i metod właściwych dla kryminologii i kryminalistyki
P_U01	nie potrafi zastosować zdobytej wiedzy w procesie weryfikacji hipotez badawczych dotyczących m.in. uwarunkowań przestępczości	Częściowo wykorzystuje zdobytą wiedzę w procesie weryfikacji hipotez badawczych dotyczących m.in. uwarunkowań przestępczości	Wykorzystuje zdobytą wiedzę w procesie weryfikacji hipotez badawczych dotyczących m.in. uwarunkowań przestępczości	Wykorzystuje kompleksowo zdobytą szczegółową wiedzę w procesie weryfikacji hipotez badawczych dotyczących m.in. uwarunkowań przestępczości
P_U02	Nie potrafi opisać i wyjaśniać zjawisk przestępczości w oparciu o adekwatnie dobraną teorię i teksty źródłowe	potrafi ogólnie opisać i wyjaśniać zjawiska przestępczości w oparciu o adekwatnie dobraną teorię i teksty źródłowe	potrafi opisać i wyjaśniać zjawiska przestępczości w oparciu o adekwatnie dobraną teorię i teksty źródłowe	potrafi w sposób kompleksowy i wyczerpujący opisać i wyjaśniać zjawiska przestępczości w oparciu o adekwatnie dobraną teorię i teksty źródłowe
P_U03	Nie potrafi opracować tematyki związanej z kryminologią, wiktymologią, polityką kryminalną i wykorzystać jej merytorycznie w budowie programów/strategii przeciwdziałania określonej kategorii przestępczości.	potrafi w zakresie podstawowym opracować tematykę związaną z kryminologią, wiktymologią, polityką kryminalną i wykorzystać ją w stopniu podstawowym w budowie programów/strategii przeciwdziałania określonej kategorii przestępczości	potrafi właściwie opracować tematykę związaną z kryminologią, wiktymologią, polityką kryminalną i wykorzystać ją merytorycznie w budowie programów/strategii przeciwdziałania określonej kategorii przestępczości	Potrafi właściwie i wyczerpująco opracować tematykę związaną z kryminologią, wiktymologią, polityką kryminalną i wykorzystać ją merytorycznie w sposób szczegółowy budowie programów/strategii przeciwdziałania określonej kategorii przestępczości
P_K01	Nie zdaje sobie sprawy ze specyfiki i	Zdaje sobie sprawę ze specyfiki i wieloaspektowości współczesnych form przestępczości, jej społecznych i psychologicznych uwarunkowań; nie poddaje się społecznym stereotypom		

	wieloaspektowości współczesnych form przestępczości, jej społecznych i psychologicznych uwarunkowań. Jest skłonny ulegać społecznym stereotypom dotyczącym tego zjawiska	dotyczącym tego zjawiska
P_K02	Nie jest świadomy trudności związanych ze zwalczaniem przestępczości oraz patologii społecznych i nie potrafi krytycznie oceniać funkcjonujących w tym obszarze instytucji czy mechanizmów	Jest świadomy trudności związanych ze zwalczaniem przestępczości oraz patologii społecznych i potrafi krytycznie oceniać funkcjonujące w tym obszarze instytucje czy mechanizmy

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, konwersatoria,ćwiczenia)	56 h	32 h
Egzamin/zaliczenie	2 h	2 h
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	42 h	66 h
Przygotowanie eseju	---	---
- Przeprowadzenie badań literaturowych	10 h	20 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, itd.)	20 h	30
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	4 h	8 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	8 h	8 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**100 h / 4 ECTS**	**100 h / 4 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	58 h / 2,32 ECTS	34 h / 1,36 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	75 h / 3 ECTS	75 h / 3 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Hołyst B., Kryminologia, Wolters Kluwer, Warszawa 2016;
- Hołyst B., Wiktymologia, PWN, Warszawa 2011;
- Widacki J., Dadak W., Grzyb M., Szuba-Boroń A., Kryminologia. Zarys systemu, wyd. C.H. Beck, Warszawa 2022;
- Drzazga E., Grzyb M. (red.), Nowe kierunki w kryminologii (e-book), Warszawa 2020;
- Kuć M., Leksykon kryminologii: 100 podstawowych pojęć, Wydawnictwo C. H. Beck, Warszawa 2015.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Filipkowski W., Pływaczewski E. W., Rau Z., Przestępczość w XXI wieku zapobieganie i zwalczanie. Problemy prawno-kryminologiczne, Warszawa 2015;
- Gruszczyńska B., Marczewski M., Siemaszko A., Atlas przestępczości w Polsce, Warszawa 2015;

− Aloia M., Grębowiec-Baffoni J., Pamiętniki z Columbine. Możliwości profilowania kryminologicznego na podstawie analizy psychojęzykowej pisma (w:) Z. Kegel [red.] Współczesna kryminalistyka i nauki pokrewne w administracji, PUPWSZ im Angelusa Silesiusa, Wałbrzych 2013, pp. 53-68.
Inne materiały dydaktyczne:

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE	
KOD PRZEDMIOTU: **S_BW2**	**Współczesne aspekty bezpieczeństwa wewnętrznego państwa**
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk w Łodzi**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Bezpieczeństwo Państwa**
Rodzaj modułu kształcenia:	**Specjalnościowy / kształtujący umiejętności praktyczne**
Punkty ECTS:	**5 ECTS**
Rok / Semestr:	**III / 6**
Osoba koordynująca przedmiot:	**dr hab. Remigiusz Wiśniewski**

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Znajomość podstawowych zagadnień poruszanych w ramach przedmiotu: Wiedza o państwie i prawie, Teoria bezpieczeństwa, System bezpieczeństwa narodowego.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Celem zajęć jest przekazanie wiedzy z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego państwa. Przygotowanie do dyskusji na temat efektywnej współpracy w ramach systemu bezpieczeństwa wewnętrznego oraz przystosowania obszarów w sferze publicznej do sprawnego działania systemu bezpieczeństwa państwa.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne	28	28							2	**58**
Studia niestacjonarne	16	16							2	**34**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Wykład	Wykład informacyjny i problemowy, wspomagany prezentacjami multimedialnymi, dyskusja, studia przypadków.
Ćwiczenia	Dyskusja, debata, pogadanka, burza mózgu, praca w grupach, case study, referat, ćwiczenia pisemne, pytania / zadania problemowe.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Ma zaawansowaną wiedzę z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego oraz o służbach odpowiadających za zapewnienie ładu i porządku publicznego.	K1P_W01, K1P_W07
P_W02	Zna elementy polityki bezpieczeństwa wewnętrznego Polski.	K1P_W12

P_W03	Zna w zaawansowanym stopniu charakter i istotę relacji między instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami z obszaru bezpieczeństwa narodowego i obronności.	K1P_W03, K1P_W09, K1P_W12
Umiejętności:		
P_U01	Potrafi analizować problemy w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego państwa, wskazując na ich przyczyny, możliwy przebieg oraz przewidywane skutki.	K1P_U01, K1P_U05, K1P_U06
P_U02	Właściwie posługuje się systemami normatywnymi oraz normami i regułami w celu rozwiązania konkretnego zadania z zakresu polityki i bezpieczeństwa wewnętrznego państwa.	K1P_U03, K1P_U07
P_U03	Posiada umiejętność analizowania zjawisk zachodzących w obszarze bezpieczeństwa wewnętrznego państwa, polityki, zarządzania i administracji.	K1P_U01
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest gotów uczestniczyć w przygotowaniu różnych projektów dotyczących sfery bezpieczeństwa.	K1P_K03

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	**Wykład:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
W1	Zapoznanie studentów z celami, treścią oraz formą realizacji przedmiotu.	P_W01, P_W02, P_W03
W2	Teoretyczny wymiar bezpieczeństwa.	P_W01, P_W02, P_U01
W3	Kategorie i rodzaje bezpieczeństwa.	P_W01, P_W02, P_W03
W4	Rodzaje zagrożeń: polityczne, ekonomiczne, militarne, ekologiczne i społeczne.	P_W02, P_U02, P_U03
W5	Psychologiczne aspekty poczucia bezpieczeństwa.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01
W6	System instytucjonalny bezpieczeństwa wewnętrznego w Polsce.	P_W02, P_U02
W7	Znaczenie prawnych uwarunkowań bezpieczeństwa wewnętrznego państwa.	P_W03, P_U02
W8	Podmiotowy wymiar bezpieczeństwa wewnętrznego Polski.	P_W02, P_U01
W9	Przedmiotowy wymiar bezpieczeństwa w aspekcie globalizacji.	P_W03, P_U01
Lp.	**Ćwiczenia:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
Ćw1	Zapoznanie studentów z celami, treścią oraz formą realizacji przedmiotu. Wprowadzenie do przygotowania projektu zaliczeniowego (omówienie tematyki, formy projektu, metod i narzędzi badawczych).	P_W01, P_K01
Ćw2	Analiza pojęć i definicji z zakresu bezpieczeństwa państwa.	P_W02, P_W03, P_U01, P_K01,
Ćw3	Rola, miejsce i znaczenie osób i instytucji rządowych i pozarządowych w funkcjonowaniu systemu bezpieczeństwa państwa.	P_W02, P_W03, P_U02, P_K01
Ćw4	Prezydent RP w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego.	P_W02, P_W03, P_U02, P_K01
Ćw5	Rada Ministrów i inne naczelne organy administracji rządowej w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego. Przygotowanie projektu (praca zespołowa);	P_W02, P_W03, P_U02, P_K01
Ćw6	Zadania administracji publicznej w systemie bezpieczeństwa publicznego.	P_W02, P_W03, P_U02, P_K01

Ćw7	Współczesne zagrożenia bezpieczeństwa wewnętrznego państwa. Ocena systemu - studium przypadku.	P_W02, P_K01, P_U01,
Ćw8	Terroryzm jako zagrożenie bezpieczeństwa wewnętrznego państwa.	P_W02, P_W03, P_U01, P_K01
Ćw9	Procesy migracyjne a bezpieczeństwo wewnętrzne.	P_W02, P_W03, P_U01, P_K01
Ćw10	Ochrona informacji niejawnych w Polsce.	P_W02, P_U01, P_K01,
Ćw11	Dysfunkcje w sferze publicznej i ich wpływ na bezpieczeństwo państwa. Przygotowanie projektu (praca zespołowa).	P_W02, P_W03, P_U01, P_U03, P_K01
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
PW1	Przygotowanie projektu zespołowego z zakresu określenia zasad efektywnej współpracy Rady Ministrów z organami administracji rządowej w ramach systemu bezpieczeństwa wewnętrznego.	P_W02, P_W03, P_U02, P_K01
PW2	Przygotowanie projektu (praca zespołowa) dotyczącego wskazania obszarów w sferze publicznej, których nieprzystosowanie do spełnienia określonych celów i zadań może mień negatywne skutki dla systemu bezpieczeństwa państwa.	P_W02, P_W03, P_U01, P_U03, P_K01
PW3	Przygotowanie do dyskusji / wypowiedzi ustnej.	P_W01-03, P_U01-03
PW4	Przygotowanie do egzaminu końcowego.	P_W01-03

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Metoda weryfikacji**											**Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU**
	Egzamin pisemny – test	Egzamin ustny	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania/praca samodzielna	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy - prezentacja	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	
P_W01		x										Wykład / ćwiczenia
P_W02		x										Wykład / ćwiczenia
P_W03		x										Wykład / ćwiczenia
P_U01								x			x	Ćwiczenia
P_U02								x			x	Ćwiczenia
P_U03								x			x	Ćwiczenia
P_K01								x			x	Ćwiczenia

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Ocena niedostateczna** Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Ocena bardzo dobra** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_W01	nie ma zaawansowanej wiedzy z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego oraz o służbach odpowiadających za zapewnienie ładu i porządku publicznego.	ma zaawansowaną wiedzę z niepełnego zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego oraz o niektórych służbach odpowiadających za zapewnienie ładu i porządku publicznego.	ma zaawansowaną wiedzę z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego oraz o służbach odpowiadających za zapewnienie ładu i porządku publicznego.	ma szczegółową, zaawansowaną wiedzę z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego oraz o służbach odpowiadających za zapewnienie ładu i porządku publicznego.
P_W02	nie zna elementów polityki bezpieczeństwa	zna niektóre elementy polityki bezpieczeństwa wewnętrznego	zna elementy polityki bezpieczeństwa	zna w zawansowanym stopniu elementy polityki

	wewnętrznego Polski.	Polski.	wewnętrznego Polski.	bezpieczeństwa wewnętrznego Polski.
P_W03	nie zna w zaawansowanym stopniu charakteru i istoty relacji między instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami z obszaru bezpieczeństwa narodowego i obronności.	zna w zaawansowanym stopniu charakter i istotę części relacji między instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami z obszaru bezpieczeństwa narodowego i obronności.	zna w zaawansowanym stopniu charakter i istotę relacji między instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami z obszaru bezpieczeństwa narodowego i obronności.	zna w zaawansowanym stopniu szczegółowy charakter i istotę relacji między instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami z obszaru bezpieczeństwa narodowego i obronności.
P_U01	nie potrafi analizować problemów w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego państwa, wskazując na ich przyczyny, możliwy przebieg oraz przewidywane skutki.	potrafi analizować niektóre problemy w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego państwa, wskazując na ich przyczyny, możliwy przebieg oraz przewidywane skutki.	potrafi analizować problemy w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego państwa, wskazując na ich przyczyny, możliwy przebieg oraz przewidywane skutki.	potrafi szczegółowo analizować problemy w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego państwa, wskazując na ich przyczyny, możliwy przebieg oraz przewidywane skutki.
P_U02	nie potrafi właściwie posługiwać się systemami normatywnymi ani normami i regułami w celu rozwiązania konkretnego zadania z zakresu polityki i bezpieczeństwa wewnętrznego państwa.	potrafi właściwie posługiwać się systemami normatywnymi oraz niektórymi normami i regułami w celu rozwiązania konkretnego zadania z zakresu polityki i bezpieczeństwa wewnętrznego państwa.	potrafi właściwie posługiwać się systemami normatywnymi oraz normami i regułami w celu rozwiązania konkretnego zadania z zakresu polityki i bezpieczeństwa wewnętrznego państwa.	potrafi właściwie i kompleksowo posługiwać się systemami normatywnymi oraz normami i regułami w celu rozwiązania konkretnego, złożonego zadania z zakresu polityki i bezpieczeństwa wewnętrznego państwa.
P_U03	nie potrafi analizować zjawisk zachodzących w obszarze bezpieczeństwa wewnętrznego państwa, polityki, zarządzania i administracji.	potrafi analizować niektóre zjawiska zachodzące w obszarze bezpieczeństwa wewnętrznego państwa, polityki, zarządzania i administracji.	potrafi analizować zjawiska zachodzące w obszarze bezpieczeństwa wewnętrznego państwa, polityki, zarządzania i administracji.	potrafi szczegółowo analizować zjawiska zachodzące w obszarze bezpieczeństwa wewnętrznego państwa, polityki, zarządzania i administracji.
P_K01	nie jest gotów uczestniczyć w przygotowaniu różnych projektów dotyczących sfery bezpieczeństwa.	jest gotów uczestniczyć w przygotowaniu różnych projektów dotyczących sfery bezpieczeństwa.		

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	56 h	32 h
Egzamin/zaliczenie	2 h	2 h
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	67 h	91 h
- Przygotowanie eseju	---	---
- Przeprowadzenie badań literaturowych	10 h	20 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, przygotowanie prezentacji, itd.)	25 h	25 h
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	12 h	26 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	20 h	20 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**125 h / 5 ECTS**	**125 h / 5 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	58 h / 2,32 ECTS	34 h / 1,36 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	100 h / 4 ECTS	100 h / 4 ECTS

Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Gryz J., Bezpieczeństwo państwa. Władza-polityka-strategia, AON, Warszawa 2013.
- Ciupiński A., Wspólna polityka bezpieczeństwa i obrony Unii Europejskiej: geneza, rozwój, funkcjonowanie, Warszawa 2013.
- Badźmirowska-Masłowska K., Wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa Unii Europejskiej: aspekty prawne i polityczne, Warszawa 2013.
- Misiuk A., Instytucjonalny system bezpieczeństwa wewnętrznego, Difin, Warszawa 2013.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Williams P., Studia bezpieczeństwa, Kraków 2012.
- Czaputowicz J., Bezpieczeństwo międzynarodowe. Współczesne koncepcje, Warszawa 2012.

Inne materiały dydaktyczne:

- akty prawne, dokumenty źródłowe wydawane przez podmioty OCK

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE	
KOD PRZEDMIOTU: **S_BW3**	**System penitencjarny jako element bezpieczeństwa wewnętrznego państwa**
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Bezpieczeństwo Państwa**
Rodzaj modułu kształcenia:	**Specjalnościowy / kształtujący umiejętności praktyczne**
Punkty ECTS:	**3 ECTS**
Rok / Semestr:	**III / 5**
Osoba koordynująca przedmiot:	**Dr Grzegorz Leśniewicz**

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Znajomość podstawowych zagadnień poruszanych w ramach przedmiotów: Organizacja i zarządzanie, Administracja.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Celem przedmiotu jest przekazanie wiedzy na temat historii, podstaw prawnych i współczesnych problemów systemu penitencjarnego.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne			28							**28**
Studia niestacjonarne			16							**16**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Konwersatorium	Dyskusja, debata, pogadanka, burza mózgu, praca w grupach, analiza źródeł, case study, pytania / zadania problemowe.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Ma zaawansowaną wiedzę o strukturach i instytucjach państwowych, a w tym instytucjach wchodzących w skład systemu penitencjarnego oraz relacjach zachodzących między nimi.	K1P_W09
P_W02	Posiada zaawansowaną wiedzę na temat znaczenia i roli głównych elementów decyzyjnych oraz wykonawczych w instytucjach państwa w tym w szczególności w instytucjach systemu penitencjarnego.	K1P_W03
P_W03	Ma zaawansowaną wiedzę o normach, regułach i zasadach pozwalających opisywać struktury systemu penitencjarnego narodowego oraz międzynarodowego, występujących w nich prawidłowościach, jak również procesach w nich i między nimi zachodzących.	K1P_W04

Umiejętności:		
P_U01	Potrafi właściwie analizować przyczyny i przebieg konkretnych procesów i zjawisk społecznych, w tym z zakresu systemu penitencjarnego narodowego i międzynarodowego, umożliwiających poznanie oraz zrozumienie mechanizmów funkcjonowania instytucji społecznych, a w tym w szczególności narodowych i międzynarodowych instytucji penitencjarnych.	K1P_U01
P_U02	Właściwie posługuje się systemami normatywnymi oraz wybranymi normami i regułami w celu rozwiązania konkretnego zadania z zakresu polityki penitencjarnej państwa i bezpieczeństwa narodowego.	K1P_U03, K1P_U07
P_U03	Analizuje proponowane rozwiązania konkretnych problemów z zakresu polityki penitencjarnej państwa i wskazuje w tym zakresie odpowiednie rozwiązania.	K1P_U01, K1P_U03
P_U04	Potrafi współdziałać w grupie przyjmując w niej różne role i jest zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w zakresie systemu penitencjarnego.	K1P_U09, K1P_U10
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest gotów uczestniczyć w przygotowaniu różnych projektów dotyczących sfery polityki penitencjarnej państwa, uwzględniając aspekty prawne, ekonomiczne, polityczne i społeczne.	K1P_K03

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	Konwersatorium:	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
KW1	Więziennictwo jako element systemu państwowego.	P_W01, P_W03, P_U02
KW2	Historia europejskiego i polskiego systemu penitencjarnego.	P_W01, P_W03, P_U01, P_U02
KW3	Kształtowanie się współczesnych poglądów na funkcje kary pozbawienia wolności.	P_W03, P_U01, P_U02
KW4	Zasady polityki penitencjarnej państwa.	P_W02,P_W03
KW5	Zarys polskiego prawa penitencjarnego oraz jego źródła.	P_W01, P_W03, P_U01
KW6	Podstawy prawne funkcjonowania Służby Więziennej.	P_W01, P_W03, P_U02
KW7	Organizacja aparatu wykonania kary pozbawienia wolności.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02
KW8	Nadzór penitencjarny nad realizacją tymczasowego aresztowania i kary pozbawienia wolności.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U03, P_U04
KW9	Zasady wykonania kary pozbawienia wolności.	P W02, P_U02, P W03,
KW10	Zasady wykonywania tymczasowego aresztowania.	P_W02, P_W03, P_U02
KW11	Podkultura więzienna.	P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_U04
KW12	Kierunki oddziaływań resocjalizacyjnych w polskich zakładach karnych.	P_W03, P_U01, P_U03, P_U04, P_K01
KW13	Rola organizacji pozarządowych oraz kościołów w realizacji polityki penitencjarnej państwa	P_W02, P_W03, P U01, P_U02, P_U04, K_K01
KW14	Pomoc postpenitencjarna. Podstawy prawne jej udzielania oraz zasady jej realizacji.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U03, P_U04

KW15	Współczesne problemy polskiego więziennictwa	P_W02, P_W03, P_U01, P_U03, P_K01
KW16	Zasady wykonania kary pozbawienia wolności.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U02
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
PW1	Przygotowanie do udziału w dyskusji na zajęciach.	P_U01-04
PW2	Przygotowanie projektu / zadania praktycznego.	P_U01-04, P_K01
PW3	Przygotowanie do zaliczenia końcowego.	P_W01-03

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Metoda weryfikacji**											**Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU**
	Egzamin pisemny – test	Egzamin ustny	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania/praca samodzielna	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy - prezentacja	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	
P_W01				x								Konwersatorium
P_W02				x								Konwersatorium
P_W03				x								Konwersatorium
P_U01								x			x	Konwersatorium
P_U02								x			x	Konwersatorium
P_U03								x			x	Konwersatorium
P_U04								x			x	Konwersatorium
P_K01								x			x	Konwersatorium

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Ocena niedostateczna** Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Ocena bardzo dobra** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_W01	nie ma zaawansowanej wiedzy o strukturach i instytucjach państwowych, a w tym instytucjach wchodzących w skład systemu penitencjarnego oraz relacjach zachodzących między nimi.	ma zaawansowaną wiedzę o niektórych strukturach i instytucjach państwowych, a w tym instytucjach wchodzących w skład systemu penitencjarnego oraz relacjach zachodzących między nimi.	ma zaawansowaną wiedzę o strukturach i instytucjach państwowych, a w tym instytucjach wchodzących w skład systemu penitencjarnego oraz relacjach zachodzących między nimi.	ma zaawansowaną i szczegółową wiedzę o strukturach i instytucjach państwowych, a w tym instytucjach wchodzących w skład systemu penitencjarnego oraz relacjach zachodzących między nimi.
P_W02	nie ma zaawansowanej wiedzy na temat znaczenia i roli głównych elementów decyzyjnych oraz wykonawczych w instytucjach państwa w tym w szczególności w instytucjach systemu penitencjarnego.	ma zaawansowaną wiedzę na temat znaczenia i roli części głównych elementów decyzyjnych oraz wykonawczych w instytucjach państwa w tym w szczególności w instytucjach systemu penitencjarnego.	ma zaawansowaną wiedzę na temat znaczenia i roli głównych elementów decyzyjnych oraz wykonawczych w instytucjach państwa w tym w szczególności w instytucjach systemu penitencjarnego.	ma zaawansowaną i szczegółową wiedzę na temat znaczenia i roli głównych elementów decyzyjnych oraz wykonawczych w instytucjach państwa w tym w szczególności w instytucjach systemu penitencjarnego.
P_W03	nie ma zaawansowanej wiedzy o normach, regułach i zasadach pozwalających	ma zaawansowaną wiedzę o niektórych normach, regułach i zasadach pozwalających	ma zaawansowaną wiedzę o normach, regułach i zasadach pozwalających opisywać	ma szczegółową i zaawansowaną wiedzę o normach, regułach i zasadach

	opisywać struktury systemu penitencjarnego narodowego oraz międzynarodowego, ani występujących w nich prawidłowościach, jak również procesach w nich i między nimi zachodzących.	opisywać struktury systemu penitencjarnego narodowego oraz międzynarodowego, występujących w nich prawidłowościach, jak również procesach w nich i między nimi zachodzących.	struktury systemu penitencjarnego narodowego oraz międzynarodowego, występujących w nich prawidłowościach, jak również procesach w nich i między nimi zachodzących.	pozwalających opisywać struktury systemu penitencjarnego narodowego oraz międzynarodowego, występujących w nich prawidłowościach, jak również procesach w nich i między nimi zachodzących.
P_U01	nie potrafi właściwie analizować przyczyn i przebiegu konkretnych procesów i zjawisk społecznych, w tym z zakresu systemu penitencjarnego narodowego i międzynarodowego, umożliwiających poznanie oraz zrozumienie mechanizmów funkcjonowania instytucji społecznych, a w tym w szczególności narodowych i międzynarodowych instytucji penitencjarnych.	potrafi właściwie analizować przyczyny i przebieg wybranych konkretnych procesów i zjawisk społecznych, w tym z zakresu systemu penitencjarnego narodowego i międzynarodowego, umożliwiających poznanie oraz zrozumienie mechanizmów funkcjonowania instytucji społecznych, a w tym w szczególności narodowych i międzynarodowych instytucji penitencjarnych.	potrafi właściwie analizować przyczyny i przebieg konkretnych procesów i zjawisk społecznych, w tym z zakresu systemu penitencjarnego narodowego i międzynarodowego, umożliwiających poznanie oraz zrozumienie mechanizmów funkcjonowania instytucji społecznych, a w tym w szczególności narodowych i międzynarodowych instytucji penitencjarnych.	potrafi właściwie i kompleksowo analizować przyczyny i przebieg konkretnych procesów i zjawisk społecznych, w tym z zakresu systemu penitencjarnego narodowego i międzynarodowego, umożliwiających poznanie oraz zrozumienie mechanizmów funkcjonowania instytucji społecznych, a w tym w szczególności narodowych i międzynarodowych instytucji penitencjarnych.
P_U02	nie potrafi właściwie posługiwać się systemami normatywnymi oraz wybranymi normami i regułami w celu rozwiązania konkretnego zadania z zakresu polityki penitencjarnej państwa i bezpieczeństwa narodowego.	potrafi właściwie posługiwać się niektórymi systemami normatywnymi oraz wybranymi normami i regułami w celu rozwiązania konkretnego zadania z zakresu polityki penitencjarnej państwa i bezpieczeństwa narodowego.	potrafi właściwie posługiwać się systemami normatywnymi oraz wybranymi normami i regułami w celu rozwiązania konkretnego zadania z zakresu polityki penitencjarnej państwa i bezpieczeństwa narodowego.	potrafi właściwie posługiwać się systemami normatywnymi oraz wybranymi normami i regułami w celu rozwiązania konkretnego złożonego zadania z zakresu polityki penitencjarnej państwa i bezpieczeństwa narodowego.
P_U03	nie potrafi przeanalizować proponowanych rozwiązań konkretnych problemów z zakresu polityki penitencjarnej państwa i wskazuje w tym zakresie odpowiednie rozwiązania.	potrafi przeanalizować proponowane rozwiązania niektórych konkretnych problemów z zakresu polityki penitencjarnej państwa i wskazuje w tym zakresie odpowiednie rozwiązania.	potrafi przeanalizować proponowane rozwiązania konkretnych problemów z zakresu polityki penitencjarnej państwa i wskazuje w tym zakresie odpowiednie rozwiązania.	potrafi w sposób szczegółowy i obszerny wyjaśnić i przeanalizować proponowane rozwiązania konkretnych problemów z zakresu polityki penitencjarnej państwa i wskazuje w tym zakresie odpowiednie rozwiązania.
P_U04	nie potrafi współdziałać w grupie przyjmując w niej różne role i nie jest zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w zakresie systemu penitencjarnego.	potrafi współdziałać w grupie przyjmując w niej niektóre role i jest zdolny do względnie sprawnego porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w zakresie systemu penitencjarnego.	potrafi współdziałać w grupie przyjmując w niej różne role i jest zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w zakresie systemu penitencjarnego.	potrafi ponadstandardowo współdziałać w grupie przyjmując w niej różne role i jest zdolny do sprawnego porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w zakresie systemu penitencjarnego.
P_K01	nie jest gotów uczestniczyć w przygotowaniu różnych projektów dotyczących sfery polityki penitencjarnej państwa, uwzględniając aspekty prawne, ekonomiczne, polityczne i społeczne.	jest gotów uczestniczyć w przygotowaniu różnych projektów dotyczących sfery polityki penitencjarnej państwa, uwzględniając aspekty prawne, ekonomiczne, polityczne i społeczne.		

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	28 h	16 h

Egzamin/zaliczenie	---	---
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	47 h	59 h
- Przygotowanie eseju	20 h	20 h
- Przeprowadzenie badań literaturowych	10 h	24 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, przygotowanie prezentacji, itd.)	---	---
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	15 h	13 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	2 h	2 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75 h / 3 ECTS**	**75 h / 3 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	28 h / 1,12 ECTS	16 h / 0,64 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	50 h / 2 ECTS	50 h / 2 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Friedrich W., Czynniki ryzyka powrotu do przestępstwa, Difin, Warszawa 2020.
- Misiuk A., Kalaman M., Kierunki zmian organizacyjno-technicznych w Służbie Więziennej, Wydawnictwo Difin, Warszawa 2016.
- Porowski M., Dzieje więziennictwa polskiego w piśmiennictwie i dokumentach, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2016.
- Przybyliński S., Podkultura więzienna. Wielowymiarowość rzeczywistości penitencjarnej, Wydaw. „Impuls", Kraków 2010.
- Zoń M. (red.), Służba Więzienna, Komentarz, Wydawnictwo Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2013.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Michalski D. (red), Systemy penitencjarne świata, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Olsztyn 2018.

Inne materiały dydaktyczne:

- akty prawne, dokumenty źródłowe.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE	
KOD PRZEDMIOTU: **S_BW4**	**Służby mundurowe w systemie bezpieczeństwa państwa**
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Bezpieczeństwo Państwa**
Rodzaj modułu kształcenia:	**Specjalnościowy / kształtujący umiejętności praktyczne**
Punkty ECTS:	**3 ECTS**
Rok / Semestr:	**III / 5**
Osoba koordynująca przedmiot:	**insp. mgr Paweł Karolak**

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Znajomość podstawowych zagadnień poruszanych w ramach przedmiotu: Wiedza o państwie i prawie, Teoria bezpieczeństwa, System bezpieczeństwa narodowego.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Zdobycie przez studentów wiedzy dotyczącej funkcjonowania służb mundurowych w obszarze bezpieczeństwa wewnętrznego państwa, ze zwróceniem uwagi na specyfikę administracyjno-prawnego charakteru stosunków służbowych. Przygotowanie do dyskusji na temat efektywnej współpracy w ramach systemu bezpieczeństwa wewnętrznego oraz przystosowania obszarów w sferze publicznej do sprawnego działania systemu bezpieczeństwa państwa.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne		28	14							**42**
Studia niestacjonarne		16	8							**24**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Konwersatorium	zajęcia informacyjne i problemowe, wspomagane prezentacjami multimedialnymi, dyskusja, studia przypadków.
Ćwiczenia	Dyskusja, debata, pogadanka, burza mózgu, praca w grupach, case study, referat, ćwiczenia pisemne, pytania / zadania problemowe.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Posiada zaawansowaną wiedzę o charakterze działań służb mundurowych na rzecz bezpieczeństwa państwa.	K1P_W07

P_W02	Zna elementy polityki bezpieczeństwa wewnętrznego Polski.	K1P_W12
P_W03	Zna w zaawansowanym stopniu charakter i istotę relacji między instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami z obszaru bezpieczeństwa narodowego i obronności.	K1P_W09
Umiejętności:		
P_U01	Potrafi analizować problemy w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego państwa w obszarze związanym z funkcjonowaniem służb mundurowych, wskazując na ich przyczyny, możliwy przebieg oraz przewidywane skutki.	K1P_U01, K1P_U02
P_U02	Potrafi w stopniu szczegółowym wyszukiwać, analizować i krytycznie oceniać informacje poświęcone funkcjonowaniu służb mundurowych wykorzystując w tym celu nowoczesne technologie.	K1P_U04
P_U03	Posiada umiejętność analizowania zjawisk zachodzących w obszarze bezpieczeństwa wewnętrznego państwa, polityki, zarządzania i administracji.	K1P_U01
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest przygotowany do pracy w instytucjach związanych z bezpieczeństwem narodowym i do zachowania tradycji zawodu w obszarze bezpieczeństwa narodowego.	K1P_K06

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	**Konwersatorium:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
Kw1	Zapoznanie studentów z celami, treścią oraz formą realizacji przedmiotu.	P_W01, P_W02, P_W03
Kw2	Geneza administracji porządku i bezpieczeństwa publicznego w Polsce.	P_W01, P_W02, P_U01
Kw3	Podsystemy kierowania bezpieczeństwem narodowym RP, ze szczególnym uwzględnieniem roli i zadań Prezydenta RP, Parlamentu RP, i Rady Ministrów. Kategorie i rodzaje bezpieczeństwa.	P_W01, P_W02, P_W03
Kw5	Typologia zagrożeń dla porządku publicznego, prawne środki ich zwalczania, metody i formy działania służb mundurowych w systemie bezpieczeństwa państwa.	P_W02, P_U02, P_U03
Kw5	Organy państwowe o charakterze ogólnym oraz wyspecjalizowane organy podległe Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji i Prezesowi Rady Ministrów	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01
Lp.	**Ćwiczenia:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
Ćw1	Zapoznanie studentów z celami, treścią oraz formą realizacji przedmiotu. Wprowadzenie do przygotowania pracy zaliczeniowej (omówienie tematyki, formy pracy-prezentacja, literatury przedmiotu).	P_W01, P_K01
Ćw2	Zadania administracji publicznej w systemie bezpieczeństwa publicznego.	P_W02, P_W03, P_U01, P_K01,
Ćw3-Ćw4	Współczesne zagrożenia bezpieczeństwa wewnętrznego państwa. Ocena systemu - studium przypadku.	P_W02, P_W03, P_U01, P_K01
Ćw5-Ćw6	Struktura, metody działania, obowiązki i uprawnienia organów i formacji państwowych odpowiedzialnych za ochronę bezpieczeństwa państwa oraz zwalczanie przestępstw godzących w porządek prawny. Obowiązki i uprawnienia funkcjonariuszy Policji oraz Służby Więziennej. Dyskusja.	P_W02, P_W03, P_U02, P_K01
Ćw7-Ćw8	Struktura, metody działania, obowiązki i uprawnienia organów i formacji państwowych odpowiedzialnych za ochronę bezpieczeństwa państwa, jego porządek konstytucyjny, ochronę nienaruszalności granic oraz zwalczanie przestępstw godzących w porządek prawny. Obowiązki i uprawnienia funkcjonariuszy Straży Granicznej oraz Służby Celno-Skarbowej.	P_W02, P_W03, P_U02, P_K01

	Dyskusja.	
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
PW1	Samodzielna/grupowa praca związana z: - zbieraniem i gromadzeniem informacji potrzebnych do rozstrzygnięcia postawionych w zadaniu problemów, - selekcją i analizą zgromadzonych informacji, - wnioskowaniem ukierunkowanym na wybór optymalnego rozwiązania, - opracowaniem prezentacji z wykonywanych prac grupowych.	P_W02, P_W03, P_U02, P_K01
PW3	Przygotowanie do dyskusji / wypowiedzi ustnej.	P_W01-03, P_U01-03
PW4	Przygotowanie do zaliczenia końcowego.	P_W01-03

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Metoda weryfikacji**											**Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU**
	Egzamin pisemny – test	Egzamin ustny	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania/praca samodzielna	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy - prezentacja	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	
P_W01			x									Konwersatorium / ćwiczenia
P_W02			x									Konwersatorium / ćwiczenia
P_W03			x									Konwersatorium/ ćwiczenia
P_U01							x			x	x	Ćwiczenia
P_U02							x			x	x	Ćwiczenia
P_U03							x			x	x	Ćwiczenia
P_K01							x			x	x	Ćwiczenia

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Ocena niedostateczna** Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Ocena bardzo dobra** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_W01	nie ma zaawansowanej wiedzy z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego oraz o służbach odpowiadających za zapewnienie ładu i porządku publicznego.	ma zaawansowaną wiedzę z niepełnego zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego oraz o niektórych służbach odpowiadających za zapewnienie ładu i porządku publicznego.	ma zaawansowaną wiedzę z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego oraz o służbach odpowiadających za zapewnienie ładu i porządku publicznego.	ma szczegółową, zaawansowaną wiedzę z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego oraz o służbach odpowiadających za zapewnienie ładu i porządku publicznego.
P_W02	nie zna elementów polityki bezpieczeństwa wewnętrznego Polski.	zna niektóre elementy polityki bezpieczeństwa wewnętrznego Polski.	zna elementy polityki bezpieczeństwa wewnętrznego Polski.	zna w zawansowanym stopniu elementy polityki bezpieczeństwa wewnętrznego Polski.
P_W03	nie zna w zaawansowanym stopniu charakteru i istoty relacji między instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami z obszaru bezpieczeństwa narodowego i obronności.	zna w zaawansowanym stopniu charakter i istotę części relacji między instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami z obszaru bezpieczeństwa narodowego i obronności.	zna w zaawansowanym stopniu charakter i istotę relacji między instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami z obszaru bezpieczeństwa narodowego i obronności.	zna w zaawansowanym stopniu szczegółowy charakter i istotę relacji między instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami z obszaru bezpieczeństwa narodowego i obronności.

P_U01	Nie potrafi analizować problemów w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego państwa w obszarze związanym z funkcjonowaniem służb mundurowych, wskazując na ich przyczyny, możliwy przebieg oraz przewidywane skutki.	potrafi analizować niektóre problemy w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego państwa w obszarze związanym z funkcjonowaniem służb mundurowych, wskazując na ich przyczyny, możliwy przebieg oraz przewidywane skutki.	potrafi analizować problemy w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego państwa w obszarze związanym z funkcjonowaniem służb mundurowych, wskazując na ich przyczyny, możliwy przebieg oraz przewidywane skutki.	potrafi szczegółowo analizować problemy w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego państwa w obszarze związanym z funkcjonowaniem służb mundurowych, wskazując na ich przyczyny, możliwy przebieg oraz przewidywane skutki.
P_U02	Nie potrafi wyszukiwać, analizować i krytycznie oceniać informacje poświęcone funkcjonowaniu służb mundurowych wykorzystując w tym celu nowoczesne technologie.	Potrafi w stopniu ograniczonym wyszukiwać, analizować i krytycznie oceniać informacje poświęcone funkcjonowaniu służb mundurowych wykorzystując w tym celu nowoczesne technologie.	Potrafi w stopniu szczegółowym wyszukiwać, analizować i krytycznie oceniać informacje poświęcone funkcjonowaniu służb mundurowych wykorzystując w tym celu nowoczesne technologie.	Potrafi w stopniu kompleksowym wyszukiwać, analizować i krytycznie oceniać informacje poświęcone funkcjonowaniu służb mundurowych wykorzystując w tym celu nowoczesne technologie.
P_U03	nie potrafi analizować zjawisk zachodzących w obszarze bezpieczeństwa wewnętrznego państwa, polityki, zarządzania i administracji.	potrafi analizować niektóre zjawiska zachodzące w obszarze bezpieczeństwa wewnętrznego państwa, polityki, zarządzania i administracji.	potrafi analizować zjawiska zachodzące w obszarze bezpieczeństwa wewnętrznego państwa, polityki, zarządzania i administracji.	potrafi szczegółowo analizować zjawiska zachodzące w obszarze bezpieczeństwa wewnętrznego państwa, polityki, zarządzania i administracji.
P_K01	nie jest przygotowany do pracy w instytucjach związanych z bezpieczeństwem narodowym i do zachowania tradycji zawodu w obszarze bezpieczeństwa narodowego.	jest przygotowany do pracy w instytucjach związanych z bezpieczeństwem narodowym i do zachowania tradycji zawodu w obszarze bezpieczeństwa narodowego.		

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	42 h	24 h
Egzamin/zaliczenie	---	---
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	33 h	51 h
- Przygotowanie eseju	---	---
- Przeprowadzenie badań literaturowych	6 h	12 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, przygotowanie prezentacji, itd.)	---	---
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	17 h	19 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	10 h	20 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75 h / 3 ECTS**	**75 h / 3 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	42 h / 1,68 ECTS	24 h / 0,96 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	50 h / 2 ECTS	50 h / 2 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE
Literatura podstawowa przedmiotu: − Babiński A. (red. nauk.), Meandry bezpieczeństwa wewnętrznego państwa, Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie, Szczytno 2017. − Fałdowski M., Mocarska D. (red. nauk.), Systemowe ujęcie bezpieczeństwa wewnętrznego. Problematyka prawno – społeczna, t.1, Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie, Szczytno 2018. − Zbigniew Ściborek, Bernard Wiśniewski i in., Bezpieczeństwo *wewnętrzne: podręcznik akademicki*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2015. − Marek Leszczyński, Agata Gumieniak i in., *Bezpieczeństwo w wymiarze krajowym: wybrane obszary*, Difin, Warszawa 2018.
Literatura uzupełniająca przedmiotu: − Oleksiewicz (red.) I., Służby i formacje w ochronie bezpieczeństwa państwa, Wydawnictwo: Ofic. Wyd. Politechniki Rzeszów, 2015. − Lis W., Współczesne zagrożenia bezpieczeństwa państwa, KUL, 2015. − Misiuk A., Itrich-Drabarek J., Dobrowolska-Opała M. (red.), Encyklopedia bezpieczeństwa wewnętrznego, Elipsa 2021.
Inne materiały dydaktyczne: − materiały własne prowadzących; wybrane publikacje przybliżające przypadki (kazusy) przywołane do analizy − dokumenty źródłowe wydawane przez podmioty OCK.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE	
KOD PRZEDMIOTU: **S_BW5**	**Proces decyzyjny w instytucjach bezpieczeństwa państwa**
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk w Łodzi**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Bezpieczeństwo Państwa**
Rodzaj modułu kształcenia:	**Specjalnościowy / kształtujący umiejętności praktyczne**
Punkty ECTS:	**3 ECTS**
Rok / Semestr:	**III / 6**
Osoba koordynująca przedmiot:	**Dr Anna Rycaj-Pilipczuk**

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Znajomość podstawowych zagadnień poruszanych w ramach przedmiotów: Teoria bezpieczeństwa, System bezpieczeństwa narodowego.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z procesem decyzyjnym w instytucjach państwa i w instytucjach bezpieczeństwa. Przygotowanie do dyskusji na temat roli decydenta w instytucjach bezpieczeństwa.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	**Ćwiczenia**	**Konwersat.**	**Lab.**	**Warsztaty**	**Projekt**	**Seminarium**	**Konsultacje**	**Egzamin/ zaliczenie**	**Suma godzin**
Studia stacjonarne	14	28								**42**
Studia niestacjonarne	8	16								**24**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Wykład	Wykład informacyjny i problemowy, pytania, analiza źródeł.
Ćwiczenia	Dyskusja, debata, pogadanka, burza mózgu, praca w grupach, case study, pytania / zadania problemowe.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	**Opis przedmiotowych efektów uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	Zna w zaawansowanym stopniu charakter więzi zachodzących w obszarze bezpieczeństwa narodowego, polityki, zarządzania, administracji i ekonomii.	K1P_W02, K1P_W09
P_W02	Posiada wiedzę na temat znaczenia i roli głównych elementów decyzyjnych w instytucjach państwa i w instytucjach bezpieczeństwa.	K1P_W02, K1P_W09
P_W03	Ma wiedzę o człowieku, jego roli i miejscu w instytucjach bezpieczeństwa, także o procesach	K1P_W05

	komunikowania interpersonalnego i społecznego w obszarze bezpieczeństwa.	
Umiejętności:		
P_U01	Potrafi analizować problemy decyzyjne w instytucjach bezpieczeństwa, ich przyczyny oraz przewidywane skutki.	K1P_U01, K1P_U05
P_U02	Posiada umiejętność analizowania procesu decyzyjnego i wskazywania warunków pewności, niepewności i ryzyka w instytucjach bezpieczeństwa.	K1P_U05, K1P_U06
P_U03	Potrafi ocenić najważniejsze elementy procesu planowania i organizowania pracy zespołowej pozwalającej na realizację celów w instytucjach bezpieczeństwa. Potrafi wykorzystać zasady komunikacji w instytucjach bezpieczeństwa przy podejmowaniu decyzji.	K1P_U08, K1P_U11, K1P_U12
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Docenia znaczenie nauk o bezpieczeństwie w oddziaływaniu na bezpieczeństwo obywateli i państwa, ma świadomość roli decydenta w tym obszarze oraz widzi potrzebę ciągłego pogłębiania wiedzy z zakresu komunikacji i planowania działań profesjonalnych zespołu.	K1P_K01, K1P_K02, K1P_K03

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	**Wykład/ćwiczenia:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
T1	Pojęcie decyzji – wprowadzenie do problemu podejmowania decyzji.	P_W02, P_W03, P_U02, P_K02
T2	Typologia decyzji w instytucjach bezpieczeństwa i ich rodzaje.	P_W01, P_W02, P_U03, P_K02
T3	Rola decydenta w instytucjach bezpieczeństwa.	P_W01, P_W02, P_U03, P_K02
T4	Proces decyzyjny w instytucjach bezpieczeństwa.	P_W01, P_W03, P_U02, P_K01
T5	Warunki pewności, niepewności i ryzyka w instytucjach bezpieczeństwa.	P_W01, P_W02, P_U03, P_K02
T6	Rola konfliktu w podejmowaniu decyzji w instytucjach bezpieczeństwa. Komunikacja w instytucjach bezpieczeństwa.	P_W01, P_W03, P_U01, P_K01
T7	Sprawowanie funkcji kierowniczych i rola kierownika w realizacji zadań w zespole w instytucjach bezpieczeństwa.	P_W01, P_W03, P_U01, P_K02
T8	Problemy decyzyjne w instytucjach bezpieczeństwa w praktyce.	P_W01, P_W03, P_U01, P_K01
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
PW1	Przygotowanie do udziału w dyskusji na zajęciach.	P_U01-04
PW2	Przygotowanie projektu / zadania praktycznego.	P_U01-04, P_K01
PW3	Przygotowanie do zaliczenia końcowego.	P_W01-03

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Metoda weryfikacji**											**Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU**
	Egzamin pisemny – test	Egzamin ustny	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania/praca samodzielna	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy - prezentacja	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	

P_W01			x		x							Wykład/ćwiczenia
P_W02			x		x							Wykład/ćwiczenia
P_W03			x		x							Wykład/ćwiczenia
P_U01									x		x	Ćwiczenia
P_U02									x		x	Ćwiczenia
P_U03									x		x	Ćwiczenia
P_U04									x		x	Ćwiczenia
P_K01									x		x	Ćwiczenia

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Ocena niedostateczna** Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Ocena bardzo dobra** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_W01	nie zna w zaawansowanym stopniu charakteru więzi zachodzących w obszarze bezpieczeństwa narodowego, polityki, zarządzania, administracji i ekonomii.	zna w zaawansowanym stopniu charakter niektórych więzi zachodzących w obszarze bezpieczeństwa narodowego, polityki, zarządzania, administracji i ekonomii.	zna w zaawansowanym stopniu charakter więzi zachodzących w obszarze bezpieczeństwa narodowego, polityki, zarządzania, administracji i ekonomii.	zna w zaawansowanym stopniu charakter złożonych więzi zachodzących w obszarze bezpieczeństwa narodowego, polityki, zarządzania, administracji i ekonomii.
P_W02	nie ma wiedzy na temat znaczenia i roli głównych elementów decyzyjnych w instytucjach państwa i w instytucjach bezpieczeństwa.	ma wiedzę na temat znaczenia i roli niektórych głównych elementów decyzyjnych w instytucjach państwa i w instytucjach bezpieczeństwa.	ma wiedzę na temat znaczenia i roli głównych elementów decyzyjnych w instytucjach państwa i w instytucjach bezpieczeństwa.	ma szczegółową wiedzę na temat znaczenia i roli głównych elementów decyzyjnych w instytucjach państwa i w instytucjach bezpieczeństwa.
P_W03	nie ma wiedzy o człowieku, jego roli i miejscu w instytucjach bezpieczeństwa, także o procesach komunikowania interpersonalnego i społecznego w obszarze bezpieczeństwa.	ma wiedzę o człowieku, jego roli i miejscu w instytucjach bezpieczeństwa, także o niektórych procesach komunikowania interpersonalnego i społecznego w obszarze bezpieczeństwa.	ma wiedzę o człowieku, jego roli i miejscu w instytucjach bezpieczeństwa, także o procesach komunikowania interpersonalnego i społecznego w obszarze bezpieczeństwa.	ma szczegółową wiedzę o człowieku, jego roli i miejscu w instytucjach bezpieczeństwa, także o złożonych procesach komunikowania interpersonalnego i społecznego w obszarze bezpieczeństwa.
P_U01	nie potrafi analizować problemów decyzyjnych w instytucjach bezpieczeństwa, ich przyczyny oraz przewidywane skutki.	potrafi analizować wybrane problemy decyzyjne w instytucjach bezpieczeństwa, ich przyczyny oraz przewidywane skutki.	potrafi analizować problemy decyzyjne w instytucjach bezpieczeństwa, ich przyczyny oraz przewidywane skutki.	potrafi szczegółowo analizować złożone problemy decyzyjne w instytucjach bezpieczeństwa, ich przyczyny oraz przewidywane skutki.
P_U02	nie potrafi analizować procesu decyzyjnego i wskazywać warunki pewności, niepewności i ryzyka w instytucjach bezpieczeństwa.	potrafi analizować proces decyzyjny i wskazywać warunki pewności, niepewności i ryzyka w instytucjach bezpieczeństwa.	potrafi analizować proces decyzyjny i wskazywać warunki pewności, niepewności i ryzyka w instytucjach bezpieczeństwa.	potrafi kompleksowo analizować proces decyzyjny i wskazywać warunki pewności, niepewności i ryzyka w instytucjach bezpieczeństwa.
P_U03	nie potrafi ocenić najważniejszych elementów procesu planowania i organizowania pracy zespołowej pozwalającej na realizację celów w instytucjach bezpieczeństwa. Nie potrafi wykorzystać zasady komunikacji w instytucjach bezpieczeństwa przy podejmowaniu decyzji.	potrafi ocenić część najważniejszych elementów procesu planowania i organizowania pracy zespołowej pozwalającej na realizację celów w instytucjach bezpieczeństwa. Potrafi wykorzystać niektóre zasady komunikacji w instytucjach bezpieczeństwa przy podejmowaniu decyzji.	potrafi ocenić najważniejsze elementy procesu planowania i organizowania pracy zespołowej pozwalającej na realizację celów w instytucjach bezpieczeństwa. Potrafi wykorzystać zasady komunikacji w instytucjach bezpieczeństwa przy podejmowaniu decyzji.	potrafi w sposób szczegółowy i obszerny ocenić najważniejsze elementy procesu planowania i organizowania pracy zespołowej pozwalającej na realizację celów w instytucjach bezpieczeństwa. Potrafi ponadstandardowo wykorzystać zasady komunikacji w instytucjach bezpieczeństwa przy podejmowaniu decyzji.
P_K01	nie docenia znaczenia nauk o bezpieczeństwie w oddziaływaniu na bezpieczeństwo obywateli i państwa, ma świadomość roli	docenia znaczenie nauk o bezpieczeństwie w oddziaływaniu na bezpieczeństwo obywateli i państwa, ma świadomość roli decydenta w tym obszarze oraz widzi potrzebę ciągłego pogłębiania wiedzy z zakresu komunikacji i planowania działań profesjonalnych zespołu.		

	decydenta w tym obszarze oraz widzi potrzebę ciągłego pogłębiania wiedzy z zakresu komunikacji i planowania działań profesjonalnych zespołu.	

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	42 h	24 h
Egzamin/zaliczenie	---	---
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	33 h	51 h
- Przygotowanie eseju	---	---
- Przeprowadzenie badań literaturowych	6 h	12 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, przygotowanie prezentacji, itd.)	20 h	20 h
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	4 h	16 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	3 h	3 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75 h / 3 ECTS**	**75 h / 3 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	42 h / 1,68 ECTS	24 h / 0,96 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	50 h / 2 ECTS	50 h / 2 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- M. Zdzymira, Dowodzenie w systemie zarządzania bezpieczeństwem na mocy Ustawy z 26 kwietnia 2007 r., Wydawnictwo SAN, Łódź; Warszawa 2012.
- Lisiecki M., Zarządzanie bezpieczeństwem publicznym, Warszawa 2011.
- Penc, Decyzje i zmiany w organizacji : w poszukiwaniu skutecznych sposobów, Difin, Warszawa 2008.
- B. Kożuch, Zarządzanie publiczne. W teorii i praktyce polskich organizacji, PLACET, Warszawa 2004.
- T. Tyszka, Racjonalność decyzji, pewność i ryzyko, PWE, Warszawa 2001.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- A. Urban, Bezpieczeństwo społeczności lokalnych, Editions Spotkania Spółka z o.o. S.K.A, Warszawa, 2016.
- A. Frąckiewicz-Wronka (red.), Zarządzanie publiczne, Wyd. AE, Katowice 2009.
- H. Bieniok, H. Halama, M. Ingram Podejmowanie decyzji menedżerskich Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej, Katowice 2006.
- S.P. Robbins, Skuteczne podejmowanie decyzji, PWE, Warszawa 2005.

Inne materiały dydaktyczne:

- akty prawne, dokumenty źródłowe.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE	
KOD PRZEDMIOTU: **S_BW6**	**Wybrane aspekty bezpieczeństwa społecznego**
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk w Łodzi**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Bezpieczeństwo Państwa**
Rodzaj modułu kształcenia:	**Specjalnościowy / kształtujący umiejętności praktyczne**
Punkty ECTS:	**3 ECTS**
Rok / Semestr:	**III / 5**
Osoba koordynująca przedmiot:	**nadkom. w st. spocz. mgr Sławomir Szymański**

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Znajomość podstawowych zagadnień poruszanych w ramach przedmiotów: Teoria bezpieczeństwa, System bezpieczeństwa narodowego.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z zagadnieniami związanymi z bezpieczeństwem społecznym. Przygotowanie do dyskusji na temat przyczyn, przebiegu oraz przewidywanych skutków podstawowych problemów społecznych.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne		28	14							**42**
Studia niestacjonarne		16	8							**24**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Konwersatorium	Zajęcia informacyjne i problemowe, pytania, analiza źródeł.
Ćwiczenia	Dyskusja, debata, pogadanka, burza mózgu, praca w grupach, case study, pytania / zadania problemowe.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Zna w zaawansowanym stopniu definicje pojęć związanych z bezpieczeństwem społecznym oraz polityką społeczną.	K1P_W01
P_W02	Zna w zaawansowanym stopniu relacje pomiędzy bezpieczeństwem społecznym a bezpieczeństwem narodowym i polityką społeczną oraz potrafi scharakteryzować zagrożenia dla bezpieczeństwa społecznego.	K1P_W02, K1P_W08

P_W03	Zna w zaawansowanym stopniu rolę administracji rządowej, samorządu i organizacji pozarządowych w tworzeniu i utrzymaniu bezpieczeństwa.	K1P_W03
Umiejętności:		
P_U01	Dokonuje analizy zjawisk społecznych stanowiących zagrożenie dla bezpieczeństwa społecznego.	K1P_U01
P_U02	Ocenia podstawowe problemy społeczne, wskazując na ich przyczyny, możliwy przebieg oraz przewidywane skutki.	K1P_U02, K1P_U03
P_U03	Analizuje i ocenia działania administracji państwowej, samorządów i organizacji pozarządowych w tworzeniu i utrzymaniu bezpieczeństwa społecznego.	K1P_U03
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Docenia znaczenie nauk o bezpieczeństwie w oddziaływaniu na bezpieczeństwo obywateli i państwa oraz ma świadomość zmian zachodzących w obszarze bezpieczeństwa społecznego.	K1P_K01

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	**Konwersatorium/ćwiczenia:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
T1	Pojęcie bezpieczeństwa społecznego. Istota bezpieczeństwa społecznego. Relacje między bezpieczeństwem społecznym a bezpieczeństwem narodowych i polityką społeczną.	P_W01, P_W02
T2	Zagrożenia społeczne i ich wpływ na poziom bezpieczeństwa społecznego.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
T3	Uwarunkowania zagrożeń społecznych.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
T4	Demografia a bezpieczeństwo społeczne.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
T5	Rola państwa w tworzeniu bezpieczeństwa społecznego.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U03, P_K01
T6	Zadania władz samorządowych w zakresie bezpieczeństwa społecznego.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U03, P_K01
T7	Rola obywateli i organizacji pozarządowych w tworzeniu bezpieczeństwa Społecznego.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U03, P_K01
T8	Bezpieczeństwo społeczne a bezpieczeństwo kulturowe.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
PW1	Przygotowanie do udziału w dyskusji na zajęciach.	P_U01-03
PW2	Przygotowanie do zaliczenia końcowego.	P_W01-03

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmi	**Metoda weryfikacji**	**Metoda zajęć,**

otowe efekty uczenia się	Egzamin pisemny – test	Egzamin ustny	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania/praca samodzielna	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy - prezentacja	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	w ramach której weryfikowany jest EU
P_W01				x					x		x	Konwersatorium /ćwiczenia
P_W02				x					x		x	Konwersatorium /ćwiczenia
P_W03				x					x		x	Konwersatorium /ćwiczenia
P_U01									x		x	Ćwiczenia
P_U02									x		x	Ćwiczenia
P_U03									x		x	Ćwiczenia
P_K01									x		x	Ćwiczenia

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	Ocena niedostateczna Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	Ocena bardzo dobra Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_W01	nie zna w zaawansowanym stopniu definicji pojęć związanych z bezpieczeństwem społecznym oraz polityką społeczną.	zna w zaawansowanym stopniu definicje niektórych pojęć związanych z bezpieczeństwem społecznym oraz polityką społeczną.	zna w zaawansowanym stopniu definicje pojęć związanych z bezpieczeństwem społecznym oraz polityką społeczną.	zna w zaawansowanym stopniu definicje pojęć związanych z bezpieczeństwem społecznym oraz polityką społeczną, przywołując przy tym odpowiednią literaturę przedmiotu.
P_W02	nie zna w zaawansowanym stopniu relacji pomiędzy bezpieczeństwem społecznym a bezpieczeństwem narodowym i polityką społeczną ani nie potrafi scharakteryzować zagrożeń dla bezpieczeństwa społecznego.	zna w zaawansowanym stopniu niektóre relacje pomiędzy bezpieczeństwem społecznym a bezpieczeństwem narodowym i polityką społeczną oraz potrafi scharakteryzować wybrane zagrożenia dla bezpieczeństwa społecznego.	zna w zaawansowanym stopniu relacje pomiędzy bezpieczeństwem społecznym a bezpieczeństwem narodowym i polityką społeczną oraz potrafi scharakteryzować zagrożenia dla bezpieczeństwa społecznego.	zna w zaawansowanym stopniu szczegółowe relacje pomiędzy bezpieczeństwem społecznym a bezpieczeństwem narodowym i polityką społeczną oraz potrafi szczegółowo scharakteryzować zagrożenia dla bezpieczeństwa społecznego.
P_W03	nie zna w zaawansowanym stopniu roli administracji rządowej, samorządu i organizacji pozarządowych w tworzeniu i utrzymaniu bezpieczeństwa.	zna w zaawansowanym stopniu częściową rolę administracji rządowej, samorządu i organizacji pozarządowych w tworzeniu i utrzymaniu bezpieczeństwa.	zna w zaawansowanym stopniu rolę administracji rządowej, samorządu i organizacji pozarządowych w tworzeniu i utrzymaniu bezpieczeństwa.	zna w zaawansowanym stopniu szczegółową rolę administracji rządowej, samorządu i organizacji pozarządowych w tworzeniu i utrzymaniu bezpieczeństwa.
P_U01	nie potrafi analizować zjawisk społecznych stanowiących zagrożenie dla bezpieczeństwa społecznego.	potrafi analizować niektóre zjawiska społeczne stanowiące zagrożenie dla bezpieczeństwa społecznego.	potrafi analizować zjawiska społeczne stanowiące zagrożenie dla bezpieczeństwa społecznego.	potrafi kompleksowo analizować zjawiska społeczne stanowiące zagrożenie dla bezpieczeństwa społecznego.
P_U02	nie potrafi ocenić podstawowych problemów	potrafi oceniać wybrane podstawowe problemy	potrafi oceniać podstawowe problemy społeczne,	potrafi kompleksowo oceniać podstawowe problemy

	społecznych, nie wskazując na ich przyczyny, możliwy przebieg oraz przewidywane skutki.	społeczne, wskazując na ich niektóre przyczyny, możliwy przebieg oraz przewidywane skutki.	wskazując na ich przyczyny, możliwy przebieg oraz przewidywane skutki.	społeczne, wskazując na ich dokładne przyczyny, możliwy przebieg oraz przewidywane skutki.
P_U03	nie potrafi analizować ani ocenić działań administracji państwowej, samorządów i organizacji pozarządowych w tworzeniu i utrzymaniu bezpieczeństwa społecznego.	potrafi analizować i ocenić niektóre działania administracji państwowej, samorządów i organizacji pozarządowych w tworzeniu i utrzymaniu bezpieczeństwa społecznego.	potrafi analizować i ocenić działania administracji państwowej, samorządów i organizacji pozarządowych w tworzeniu i utrzymaniu bezpieczeństwa społecznego.	potrafi szczegółowo analizować i ocenić działania administracji państwowej, samorządów i organizacji pozarządowych w tworzeniu i utrzymaniu bezpieczeństwa społecznego.
P_K01	nie docenia znaczenia nauk o bezpieczeństwie w oddziaływaniu na bezpieczeństwo obywateli i państwa oraz ma świadomość zmian zachodzących w obszarze bezpieczeństwa społecznego.	docenia znaczenie nauk o bezpieczeństwie w oddziaływaniu na bezpieczeństwo obywateli i państwa oraz ma świadomość zmian zachodzących w obszarze bezpieczeństwa społecznego.		

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	42 h	24 h
Egzamin/zaliczenie	---	---
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	33 h	51 h
- Przygotowanie eseju	20 h	20 h
- Przeprowadzenie badań literaturowych	6 h	12 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, przygotowanie prezentacji, itd.)	---	---
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	7 h	19 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	---	---
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75 h / 3 ECTS**	**75 h / 3 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	42 h / 1,68 ECTS	24 h / 0,96 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	50 h / 2 ECTS	50 h / 2 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Majer P., Urbanek A., Bezpieczeństwo społeczne. Ewolucja, instytucje, zagrożenia, wyd. Editions Spotkania, 2017;
- Gierszewski J., Bezpieczeństwo społeczne. Studium z zakresu teorii bezpieczeństwa narodowego, Difin, Warszawa 2013;
- Skrabacz A., Bezpieczeństwo społeczne – podstawy teoretyczne i praktyczne, Elipsa, Warszawa 2012;
- Leszczyński M., Bezpieczeństwo społeczne Polaków wobec wyzwań XXI wieku, Difin, Warszawa 2011.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Gierszewski J., Organizacja systemu bezpieczeństwa społecznego, Difin, Warszawa 2013;
- Skrabacz A., Sulowskiego S. (red.), Bezpieczeństwo społeczne: pojęcia, uwarunkowania, wyzwania, Dom Wydawniczy Elipsa, Warszawa 2012;
- Szewior K., Bezpieczeństwo społeczne jednostki. Założenia a polska rzeczywistość, wyd. Aspra, Warszawa 2016;
- Leszczyński M., Bezpieczeństwo społeczne a bezpieczeństwo państwa, Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy, Kielce 2009.

Inne materiały dydaktyczne:

- akty prawne, dokumenty źródłowe.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE	
KOD PRZEDMIOTU: **S_BW7**	**Diagnoza i analiza zagrożeń w społecznościach lokalnych**
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk w Łodzi**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Bezpieczeństwo Państwa**
Rodzaj modułu kształcenia:	**Specjalnościowy / kształtujący umiejętności praktyczne**
Punkty ECTS:	**3 ECTS**
Rok / Semestr:	**III / 6**
Osoba koordynująca przedmiot:	**Dr hab. Edmund Szweda, prof. SAN**

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Znajomość podstawowych zagadnień poruszanych w ramach przedmiotów: Bezpieczeństwo społeczności lokalnych

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z zagadnieniami związanymi z diagnozą i analizą zagrożeń w społecznościach lojalnych.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne	14	28								**42**
Studia niestacjonarne	8	16								**24**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Wykład	Wykład informacyjny i problemowy, pytania, analiza źródeł.
Ćwiczenia	Dyskusja, debata, pogadanka, burza mózgu, praca w grupach, case study, pytania / zadania problemowe, realizacja projektu.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Ma zaawansowaną wiedzę o człowieku, jego roli i miejscu w społecznościach lokalnych.	K1P_W04
P_W02	Posiada wiedzę o podstawowych potrzebach i zagrożeniach dla społeczności lokalnych, potrafi wyjaśnić zachodzące zmiany w środowisku bezpieczeństwa i ich konsekwencje dla bezpieczeństwa społeczności lokalnych.	K1P_W08, K1P_W09
	Umiejętności:	
P_U01	Potrafi dokonać obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych, analizując ich wpływ na	K1P_U01

	bezpieczeństwo społeczności lokalnych.	
P_U02	Potrafi identyfikować podstawowe problemy i zagrożenia w społecznościach lokalnych.	K1P_U03
P_U03	Potrafi prognozować procesy i zjawiska z wykorzystaniem podstawowych metod i narzędzi w zakresie rozpoznawania i diagnozowania zagrożeń w społecznościach lokalnych.	K1P_U02, K1P_U03
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Docenia znaczenie nauk o bezpieczeństwie w oddziaływaniu na bezpieczeństwo społeczności lokalnych.	K1P_K01

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	**Wykład/ćwiczenia:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
T1	Wprowadzenie do przedmiotu. Podział grupy na zespoły projektowe. Określenie tematów i zadań projektowych.	P_W01
T2	Problemy i zagrożenia w społecznościach lokalnych. Kompetencje i zakres działań władz gminy i powiatu w zakresie bezpieczeństwa lokalnego.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02
T3	Diagnoza zagrożeń społecznych w gminie. Krajowa mapa zagrożeń bezpieczeństwa - instrument obrazujący skalę i rodzaj zagrożeń dla bezpieczeństwa w Polsce.	P_W02, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
T4	Rozwiązywanie problemów społeczności lokalnych.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
T5	Ogólnopolskie a lokalne programy prewencyjne.	P_W02, P_U01, P_U02
T6	Działania aktywizują społeczność lokalną na rzecz poprawy bezpieczeństwa w gminie/powiecie.	P_W01, P_W03, P_U01, P_U02, P_K01
T7	Prezentacje projektów przez poszczególne grupy.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
T8	Prezentacja projektów przez poszczególne grupy.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
PW1	Przygotowanie do udziału w dyskusji na zajęciach.	P_U01-04
PW2	Realizacja projektu.	P_U01-03
PW3	Przygotowanie do zaliczenia końcowego.	P_W01-03

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Metoda weryfikacji**											**Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU**
	Egzamin pisemny – test	Egzamin ustny	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania/praca samodzielna	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy - prezentacja	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	
P_W01						x						Wykład/ćwiczenia
P_W02						x						Wykład/ćwiczenia

P_U01						x		x			x	Ćwiczenia
P_U02						x		x			x	Ćwiczenia
P_U03						x		x			x	Ćwiczenia
P_K01						x		x			x	Ćwiczenia

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Ocena niedostateczna** Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Ocena bardzo dobra** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_W01	nie ma zaawansowanej wiedzy o człowieku, jego roli i miejscu w społecznościach lokalnych.	ma fragmentaryczną zaawansowaną wiedzę o człowieku, jego roli i miejscu w społecznościach lokalnych.	ma zaawansowaną wiedzę o człowieku, jego roli i miejscu w społecznościach lokalnych.	ma zaawansowaną wiedzę o człowieku, jego roli i miejscu w społecznościach lokalnych, przywołując przy tym odpowiednią literaturę przedmiotu.
P_W02	nie ma wiedzy o podstawowych potrzebach i zagrożeniach dla społeczności lokalnych, nie potrafi wyjaśnić zachodzących zmian w środowisku bezpieczeństwa i ich konsekwencji dla bezpieczeństwa społeczności lokalnych.	ma wiedzę o niektórych podstawowych potrzebach i zagrożeniach dla społeczności lokalnych, potrafi w zarysie wyjaśnić zachodzące zmiany w środowisku bezpieczeństwa i ich konsekwencje dla bezpieczeństwa społeczności lokalnych.	ma wiedzę o podstawowych potrzebach i zagrożeniach dla społeczności lokalnych, potrafi wyjaśnić zachodzące zmiany w środowisku bezpieczeństwa i ich konsekwencje dla bezpieczeństwa społeczności lokalnych.	ma szczegółową wiedzę o podstawowych potrzebach i zagrożeniach dla społeczności lokalnych, potrafi kompleksowo wyjaśnić zachodzące zmiany w środowisku bezpieczeństwa i ich konsekwencje dla bezpieczeństwa społeczności lokalnych.
P_U01	nie potrafi dokonać obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych, analizując ich wpływ na bezpieczeństwo społeczności lokalnych.	potrafi dokonać obserwacji i interpretacji niektórych zjawisk społecznych, analizując ich wpływ na bezpieczeństwo społeczności lokalnych.	potrafi dokonać obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych, analizując ich wpływ na bezpieczeństwo społeczności lokalnych.	potrafi dokonać szczegółowej i wnikliwej obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych, analizując ich wpływ na bezpieczeństwo społeczności lokalnych.
P_U02	nie potrafi identyfikować podstawowych problemów i zagrożeń w społecznościach lokalnych.	potrafi oceniać identyfikować niektóre podstawowe problemy i zagrożenia w społecznościach lokalnych.	potrafi identyfikować podstawowe problemy i zagrożenia w społecznościach lokalnych.	potrafi szczegółowo identyfikować podstawowe problemy i zagrożenia w społecznościach lokalnych.
P_U03	nie potrafi prognozować procesów i zjawisk z wykorzystaniem podstawowych metod i narzędzi w zakresie rozpoznawania i diagnozowania zagrożeń w społecznościach lokalnych.	potrafi prognozować niektóre procesy i zjawiska z wykorzystaniem podstawowych metod i narzędzi w zakresie rozpoznawania i diagnozowania zagrożeń w społecznościach lokalnych.	potrafi prognozować procesy i zjawiska z wykorzystaniem podstawowych metod i narzędzi w zakresie rozpoznawania i diagnozowania zagrożeń w społecznościach lokalnych.	potrafi w długim horyzoncie czasowym prognozować procesy i zjawiska z wykorzystaniem podstawowych metod i narzędzi w zakresie rozpoznawania i diagnozowania zagrożeń w społecznościach lokalnych.
P_K01	nie docenia znaczenia nauk o bezpieczeństwie w oddziaływaniu na bezpieczeństwo społeczności lokalnych.	docenia znaczenie nauk o bezpieczeństwie w oddziaływaniu na bezpieczeństwo społeczności lokalnych.		

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	42 h	24 h
Egzamin/zaliczenie	---	---
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	33 h	51 h

- Przygotowanie eseju	---	---
- Przeprowadzenie badań literaturowych	10 h	16 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, przygotowanie prezentacji, itd.)	20 h	20 h
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	3 h	15 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	---	---
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75 h / 3 ECTS**	**75 h / 3 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	42 h / 1,68 ECTS	24 h / 0,96 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	50 h / 2 ECTS	50 h / 2 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Urban A., Bezpieczeństwo społeczności lokalnych, podręcznik akademicki, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2009;
- Szweda E., Bezpieczeństwo społeczności lokalnych najbliżej człowieka, Difin, Warszawa 2016;
- Mickiewicz P., Bezpieczeństwo społeczności lokalnych: Organizacja systemu i projektowanie działań, Wydawnictwo Naukowe FNCE, 2020;
- Rządowy program ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniej im. Władysława Stasiaka, [w:] Monitor Polski, Warszawa 12.09.2022, poz. 867.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Dominik Boratyn Grzegorz Bonusiak, Bezpieczeństwo społeczności lokalnych Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego Rzeszów 2021
- Jańczuk L. (red.), Rola jednostek samorządu terytorialnego w utrzymaniu bezpieczeństwa i porządku publicznego, KUL, Lublin 2014.
- Leszczyński M. (red.), Bezpieczeństwo w wymiarze lokalnym, Warszawa 2013.
- Fehler W., Bezpieczeństwo publiczne w przestrzeni miejskiej, Warszawa 2010.
- A. Szymaniak, Samorząd a policja: kształtowanie bezpieczeństwa lokalnego, Poznań 2007.
- J. Czapska, J. Widawki (red.), Bezpieczeństwo lokalne: społeczny kontekst prewencji kryminalnej, Warszawa 2000.

Inne materiały dydaktyczne:

- prezentacje multimedialne, dane statystyczne.
- akty prawne, dokumenty źródłowe.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE	
KOD PRZEDMIOTU: **S_BW8**	**Projektowanie bezpieczeństwa lokalnego**
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk w Łodzi**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Bezpieczeństwo Państwa**
Rodzaj modułu kształcenia:	**Specjalnościowy / kształtujący umiejętności praktyczne**
Punkty ECTS:	**3 ECTS**
Rok / Semestr:	**III / 6**
Osoba koordynująca przedmiot:	**dr hab. Edmund Szweda, prof. SAN**

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Student powinien znać podstawowe pojęcia, kategorie z zakresu bezpieczeństwa. Powinien posiadać umiejętność interpretowania, odróżniania poszczególnych rodzajów bezpieczeństwa, w szczególności bezpieczeństwa narodowego i bezpieczeństwa państwa.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Poznanie źródeł potrzeb edukacyjnych w zakresie bezpieczeństwa społeczności lokalnych.
C2	Przygotowanie do współuczestnictwa w tworzeniu bezpieczeństwa lokalnego jako ważnego składnika bezpieczeństwa państwa.
C3	Opanowanie umiejętności diagnozowania zagrożeń indywidualnych wobec obywateli społeczności lokalnej, a w szerszym znaczeniu wobec siebie i innych ludzi

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	**Ćwiczenia**	**Konwersat.**	**Lab.**	**Warsztaty**	**Projekt**	**Seminarium**	**Konsultacje**	**Egzamin/ zaliczenie**	**Suma godzin**
Studia stacjonarne	14	28								**42**
Studia niestacjonarne	8	16								**24**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Wykład	Wykład informacyjny i problemowy, pytania, analiza źródeł.
Ćwiczenia	Dyskusja, debata, pogadanka, burza mózgu, praca w grupach, case study, pytania / zadania problemowe, realizacja projektu.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	**Opis przedmiotowych efektów uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	Zna dylematy związane z bezpieczeństwem lokalnym oraz związane z nimi zasady etyczne i reguły prawne.	K1P_W04

P_W02	Ma zaawansowaną wiedzę o człowieku, jego roli i miejscu w strukturach społecznych i zasadach ich funkcjonowania, a także o procesach komunikowania interpersonalnego i społecznego w obszarze bezpieczeństwa, polityki, zarządzania i administracji.	K1P_W04, K1P_W05
P_W03	Ma zaawansowaną wiedzę o procesach zmian struktur i instytucji politycznych i bezpieczeństwa oraz ich elementów, o źródłach przebiegu, skali i konsekwencjach tych zmian rzutujących na szeroko rozumiane środowisko polityczne i bezpieczeństwa.	K1P_W02, K1P_W03
Umiejętności:		
P_U01	Potrafi analizować problemy społeczne, a w tym w szczególności bezpieczeństwa, wskazując na ich przyczyny, możliwy przebieg oraz przewidywane skutki.	K1P_U05
P_U02	Potrafi prognozować oraz analizować procesy i zjawiska charakteryzujące środowisko bezpieczeństwa lokalnego.	K1P_U01, K1P_U06
P_U03	Potrafi współdziałać w grupie przyjmując w niej różne role i jest zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w dziedzinie bezpieczeństwa lokalnego,	K1P_U12, K1P_U13
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Docenia znaczenie nauk o bezpieczeństwie w oddziaływaniu na bezpieczeństwo społeczności lokalnych.	K1P_K01

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	Wykład/ćwiczenia:	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
T1	Relacje między bezpieczeństwem indywidualnym człowieka a innymi rodzajami bezpieczeństwa: globalnego, narodowego, państwowego, lokalnego.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
T2	Bezpieczeństwo społeczności lokalnej w strukturze bezpieczeństwa według kryterium podmiotowego. Bezpieczeństwo lokalne jako element systemu bezpieczeństwa państwa.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
T3	Rodzaje, kontekst, skala zagrożeń i dysfunkcji w społecznościach lokalnych. Diagnoza w oparciu o miejsce zamieszkania studentów, przygotowana pisemnie przez każdego z nich.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
T4	Organy i instytucje samorządów terytorialnych w realizacji polityki społecznej gmin i powiatów. Ich udział w bezpieczeństwie lokalnym.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
T5	Lokalne programy bezpieczeństwa - przykłady z gmin, powiatów, wybranych instytucji. Rodzaje programów bezpieczeństwa lokalnego i ich diagnoza, ocena przez studentów.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
T6	Partycypacja obywatelska w projektowaniu bezpieczeństwa lokalnego i w realizacji tych projektów.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
T7	Projektowanie bezpieczeństwa lokalnego przez studentów - wspólne i indywidualne cele projektu, jego zakres, treści i sposoby weryfikacji zastosowania praktycznego.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
T8	Prezentacje projektów bezpieczeństwa lokalnego z zastosowaniem prezentacji medialnych.	P_W01, P_W02,

	Dyskusja nad projektami. Uogólnienia, wnioski, oceny.	P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
PW1	Przygotowanie do udziału w dyskusji na zajęciach.	P_U01-04
PW2	Realizacja projektu.	P_U01-03
PW3	Przygotowanie do zaliczenia końcowego.	P_W01-03

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Metoda weryfikacji**											**Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU**
	Egzamin pisemny – test	Egzamin ustny	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania/praca samodzielna	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy - prezentacja	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	
P_W01						x						Wykład/ćwiczenia
P_W02						x						Wykład/ćwiczenia
P_W03						x						Wykład/ćwiczenia
P_U01						x		x			x	Ćwiczenia
P_U02						x		x			x	Ćwiczenia
P_U03						x		x			x	Ćwiczenia
P_K01						x		x			x	Ćwiczenia

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Ocena niedostateczna** Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Ocena bardzo dobra** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_W01	nie zna dylematów związanych z bezpieczeństwem lokalnym oraz związanych z nimi zasady etyczny i reguły prawny.	zna niektóre dylematy związane z bezpieczeństwem lokalnym oraz związane z nimi zasady etyczne i reguły prawne.	zna dylematy związane z bezpieczeństwem lokalnym oraz związane z nimi zasady etyczne i reguły prawne.	szczegółowo zna dylematy związane z bezpieczeństwem lokalnym oraz związane z nimi zasady etyczne i reguły prawne.
P_W02	nie ma zaawansowanej wiedzy o człowieku, jego roli i miejscu w strukturach społecznych i zasadach ich funkcjonowania, ani o procesach komunikowania interpersonalnego i społecznego w obszarze bezpieczeństwa, polityki, zarządzania i administracji.	ma zaawansowaną, acz częściową wiedzę o człowieku, jego roli i miejscu w strukturach społecznych i zasadach ich funkcjonowania, a także o niektórych procesach komunikowania interpersonalnego i społecznego w obszarze bezpieczeństwa, polityki, zarządzania i administracji.	ma zaawansowaną wiedzę o człowieku, jego roli i miejscu w strukturach społecznych i zasadach ich funkcjonowania, a także o procesach komunikowania interpersonalnego i społecznego w obszarze bezpieczeństwa, polityki, zarządzania i administracji.	ma szczegółową zaawansowaną wiedzę o człowieku, jego roli i miejscu w strukturach społecznych i zasadach ich funkcjonowania, a także o złożonych procesach komunikowania interpersonalnego i społecznego w obszarze bezpieczeństwa, polityki, zarządzania i administracji.
P_W03	nie ma zaawansowanej wiedzy o procesach zmian struktur i instytucji politycznych i bezpieczeństwa oraz ich elementów, ani o źródłach przebiegu, skali i	ma zaawansowaną wiedzę o niektórych procesach zmian struktur i instytucji politycznych i bezpieczeństwa oraz ich elementów, o wybranych źródłach przebiegu, skali i konsekwencjach tych	ma zaawansowaną wiedzę o procesach zmian struktur i instytucji politycznych i bezpieczeństwa oraz ich elementów, o źródłach przebiegu, skali i konsekwencjach tych zmian	ma zaawansowaną i szczegółową wiedzę o procesach zmian struktur i instytucji politycznych i bezpieczeństwa oraz ich elementów, o trudno uchwytnych źródłach

	konsekwencjach tych zmian rzutujących na szeroko rozumiane środowisko polityczne i bezpieczeństwa.	zmian rzutujących na szeroko rozumiane środowisko polityczne i bezpieczeństwa.	rzutujących na szeroko rozumiane środowisko polityczne i bezpieczeństwa.	przebiegu, skali i konsekwencjach tych zmian rzutujących na szeroko rozumiane środowisko polityczne i bezpieczeństwa.
P_U01	nie potrafi analizować problemów społecznych, a w tym w szczególności bezpieczeństwa, wskazując na ich przyczyny, możliwy przebieg oraz przewidywane skutki.	potrafi analizować niektóre problemy społeczne, a w tym w szczególności bezpieczeństwa, wskazując na ich przyczyny, możliwy przebieg oraz przewidywane skutki.	potrafi analizować problemy społeczne, a w tym w szczególności bezpieczeństwa, wskazując na ich przyczyny, możliwy przebieg oraz przewidywane skutki.	potrafi kompleksowo analizować problemy społeczne, a w tym w szczególności bezpieczeństwa, wskazując na ich przyczyny, możliwy przebieg oraz przewidywane skutki.
P_U02	nie potrafi prognozować ani analizować procesów i zjawisk charakteryzujących środowisko bezpieczeństwa lokalnego.	potrafi w zarysie prognozować oraz analizować niektóre procesy i zjawiska charakteryzujące środowisko bezpieczeństwa lokalnego.	potrafi prognozować oraz analizować procesy i zjawiska charakteryzujące środowisko bezpieczeństwa lokalnego.	potrafi prognozować w długim terminie oraz szczegółowo analizować procesy i zjawiska charakteryzujące środowisko bezpieczeństwa lokalnego.
P_U03	nie potrafi współdziałać w grupie przyjmując w niej różne role i nie jest zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w dziedzinie bezpieczeństwa lokalnego,	potrafi współdziałać w grupie przyjmując w niej niektóre role i jest zdolny do porozumiewania się z większością osób będących i niebędących specjalistami w dziedzinie bezpieczeństwa lokalnego,	potrafi współdziałać w grupie przyjmując w niej różne role i jest zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w dziedzinie bezpieczeństwa lokalnego,	potrafi ponadstandardowo współdziałać w grupie przyjmując w niej różne role i jest zdolny do rzeczowego i sprawnego porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w dziedzinie bezpieczeństwa lokalnego,
P_K01	nie jest świadom znaczenia nauk o bezpieczeństwie w oddziaływaniu na bezpieczeństwo społeczności lokalnych.	jest świadomy znaczenia nauk o bezpieczeństwie w oddziaływaniu na bezpieczeństwo społeczności lokalnych.		

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	42 h	24 h
Egzamin/zaliczenie	---	---
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	33 h	51 h
- Przygotowanie eseju	---	---
- Przeprowadzenie badań literaturowych	10 h	16 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, przygotowanie prezentacji, itd.)	20 h	20 h
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	7 h	15 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	---	---
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75 h / 3 ECTS**	**75 h / 3 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	42 h / 1,68 ECTS	24 h / 0,96 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	50 h / 2 ECTS	50 h / 2 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE
Literatura podstawowa przedmiotu: − Urban A., Bezpieczeństwo społeczności lokalnych, podręcznik akademicki, Editions Spotkania Spółka z o.o. S.K.A, Warszawa 2016; − Serafin T., Parszowski S., Bezpieczeństwo społeczności lokalnych. Programy prewencyjne w systemie bezpieczeństwa, Warszawa 2011. − Szweda E., Bezpieczeństwo społeczności lokalnych najbliżej człowieka, Difin, Warszawa 2016; − Mickiewicz P., Bezpieczeństwo społeczności lokalnych: Organizacja systemu i projektowanie działań, Wydawnictwo Naukowe FNCE, 2020; − Rządowy program ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniej im. Władysława Stasiaka, [w:] Monitor Polski, Warszawa 12.09.2022, poz. 867.
Literatura uzupełniająca przedmiotu: − Dominik Boratyn Grzegorz Bonusiak, Bezpieczeństwo społeczności lokalnych Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego Rzeszów 2021 − Biała Księga Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa 2013. − Kucharski M. (red.), Bezpieczeństwo dyscyplina w obszarze nauk społecznych, Łódź-Warszawa 2012. − Lisiecki M., Zarządzanie bezpieczeństwem publicznym, Wyd. Oficyna Wydawnicza Łośgraf, Warszawa 2011.
Inne materiały dydaktyczne: − akty prawne, dokumenty źródłowe.

Specjalność: ZARZĄDZANIE KRYZYSOWE I RATOWNICTWO

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE	
KOD PRZEDMIOTU: **S_ZK1**	**Ochrona ludności i obrona cywilna**
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk w Łodzi**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Zarządzanie kryzysowe i ratownictwo**
Rodzaj modułu kształcenia:	**Specjalnościowy / kształtujący umiejętności praktyczne**
Punkty ECTS:	**4 ECTS**
Rok / Semestr:	**III / 5**
Osoba koordynująca przedmiot:	**Mgr Stanisław Krasoń**

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Znajomość podstawowych zagadnień poruszanych w ramach przedmiotów: Ochrona i obrona narodowa, System bezpieczeństwa państwa, Zarządzanie kryzysowe.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Celem zajęć jest przekazanie wiedzy z zakresu struktury i zadań obrony cywilnej i ochrony ludności.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne		28	28						2	**58**
Studia niestacjonarne		16	16						2	**34**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Konwersatorium	Konwersatorium informacyjne i problemowe, wspomagany prezentacjami multimedialnymi, dyskusja, studia przypadków.
Ćwiczenia	Dyskusja, debata, pogadanka, burza mózgu, praca w grupach, case study, referat, ćwiczenia pisemne, pytania / zadania problemowe.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	zna w zaawansowanym stopniu definicje pojęć i terminy z zakresu obrony cywilnej i ochrony ludności.	K1P_W01, K1P_W12
P_W02	zna w zaawansowanym stopniu zadania i strukturę obrony cywilnej i ochrony ludności,	K1P_W12

	rozróżnia jej obszary działania w czasie pokoju, kryzysu i wojny.	
P_W03	zna w zaawansowanym stopniu zadania podmiotów tworzących obronę cywilną i zasady współdziałania z innymi pomiotami.	K1P_W02, K1P_W03, K1P_W12
Umiejętności:		
P_U01	Potrafi ocenić zadania obrony cywilnej w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego państwa, analizuje sfery obrony cywilnej i ochrony ludności.	K1P_U01
P_U02	Posiada umiejętność analizowania i oceny sygnałów powszechnego ostrzegania i potrafi posługiwać się indywidualnymi środkami ochrony przed skażeniami.	K1P_U02, K1P_U03
P_U03	Potrafi analizować plan obrony cywilnej wybranego organu administracji publicznej.	K1P_U03, K1P_U09
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest świadomy swojej powinności jako obywatela RP w zakresie obrony cywilnej, ciągłej konieczności uaktualniania swojej wiedzy, jest gotów do krytycznego weryfikowania pozyskiwanych informacji.	K1P_K01, K1P_K02, K1P_K04
P_K02	Jest otwarty na poglądy innych ludzi i skłonny do podejmowania dyskusji na tematy związane z obroną cywilną i ochroną ludności.	K1P_K01

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	Konwersatorium:	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Kw1	Wprowadzenie do przedmiotu - treść, struktura i organizacja przedmiotu, zasady zaliczania przedmiotu i ćwiczeń, literatura przedmiotu obowiązkowa i uzupełniająca. Istota i humanitarny charakter obrony cywilnej. Geneza i ewolucja obrony cywilnej. Etapy rozwoju OC.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
Kw2	Obrona cywilna w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego RP. Funkcje OC w systemie bezpieczeństwa państwa. Sytuacja OC i ratownictwa po 1989 r. Miejsce i rola OC w systemie w systemie obronnym państwa w kontekście przynależności do NATO.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
Kw3	Konwencje Genewskie. Umowy międzynarodowe. Konstytucja RP. Ochrona ludności w świetle międzynarodowego prawa humanitarnego. Zasada humanitarności, reguły walki zbrojnej. Źródła międzynarodowego prawa humanitarnego. Podstawowe zasady ochrony humanitarnej. Osoby i dobra objęte ochroną humanitarną. Odpowiedzialność za nieprzestrzeganie norm międzynarodowego prawa humanitarnego.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
Kw4	Aspekty prawne i organizacyjne obrony cywilnej i ochrony ludności. Stany gotowości obronnej państwa. Powszechny obowiązek obrony RP. Świadczenia na rzec obrony. Zadania samorządu terytorialnego i służb państwowych.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
Kw5	Uwarunkowania funkcjonowania OC w Polsce; struktura i cele. Ochrona ludności jako zadanie OC. Zadania w czasie pokoju i wojny. Zasady organizacji Obrony Cywilnej w Polsce. Centralne i terenowe organa OC. Założenia systemu ochrony ludności.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
Kw6	Formacje Obrony Cywilnej. Zadania jednostek organizacyjnych OC. Rodzaje oddziałów OC. Oddziały do zadań specjalnych. Podmioty tworzące formacje OC. Stopnie gotowości. Przykładowe struktury organizacyjne i wyposażenie. Plany działania formacji OC.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
Kw7	Planowanie obrony cywilnej. Działalność planistyczna w zakresie obrony cywilnej. Wytyczne do tworzenia planów OC. Treść planów. Część graficzna. Legenda – część opisowa. Prace organizacyjne.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
Kw8	Krajowy System Wykrywania Skażeń i Alarmowania. Uwarunkowania prawne. Podstawowe pojęcia. Zadania systemu. Ćwiczenia i treningi ogólnokrajowe. Alarmowanie i ostrzeganie.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03,

		P_K01, P_K02
Kw9	Zasady ewakuacji ludności, zwierząt i mienia. Istota działań ewakuacyjnych. Typy i rodzaje ewakuacji. Osoby podlegające ewakuacji. Planowanie ewakuacji. Plany ewakuacji na szczeblu województwa, powiatu i gminy	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
Kw10	Prowadzenie ewakuacji ludności, zwierząt i mienia. Istota prowadzenia działań ewakuacyjnych. Elementy organizacyjne procesu ewakuacji. Samoewakuacja, ewakuacja I, II i III stopnia.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
Kw11	Szkolenia w OC, powszechna samoobrona ludności. Szkolenie specjalistyczne w zakresie OC. Profesjonalne szkolenie ratownicze. Edukacja społeczeństwa w zakresie powszechnej samoobrony. Ćwiczenia OC.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
Kw12	Monitoring zagrożeń. Istota i rola monitoringu w systemie OC. Państwowy Monitoring Środowiska. Sieć monitoringu radiologicznego. Inne systemy wczesnej detekcji zagrożeń. Poziomy zbierania informacji o zagrożeniach. Sposoby monitorowania. Prognozowanie zagrożeń. Organizacja monitoringu na szczeblu powiatu.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
Kw13	Ochrona ludności przed toksycznymi środkami przemysłowymi (TSP). Podstawowe dane o TSP. Zagrożenie obszaru kraju przez TSP. Międzynarodowe oznaczenia materiałów i towarów niebezpiecznych. Zasady postępowania podczas zdarzeń z udziałem TSP.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
Kw14	Organizacja obrony cywilnej i ochrony ludności w UE i NATO. Obrona cywilna w wybranych krajach Europy.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
Kw15	Ocena przygotowań w zakresie ochrony ludności i obrony Cywilnej w Polsce.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
Lp.	**Ćwiczenia:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
Ćw1	Zakres pojęciowy obrony cywilnej. Cele i zasady funkcjonowania obrony cywilnej i ochrony ludności w Polsce. Struktura obrony cywilnej w Polce. Organizacja zarządzania OC na terenie Polski.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
Ćw2	Zagrożenia ludności cywilnej w czasie pokoju, kryzysu i wojny. Pojęcie i istota zagrożeń czasu pokoju i wojny. Podział zagrożeń. Charakterystyka zagrożeń naturalnych. Zagrożenia związane z działalnością człowieka. Charakterystyka zagrożeń wojennych.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
Ćw3	Zakres działania Szefa Obrony Cywilnej Kraju, szefów obrony cywilnej województw, powiatów i gmin. Analiza wytycznych Szefa OCK oraz terenowych szefów OC.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
Ćw4	Formacje obrony cywilnej. Rodzaje i zadania. Zasady powoływania do służby w OC oraz formacji OC. Zasady wykorzystania formacji OC w zarządzaniu kryzysowym. Nadawanie przydziałów organizacyjno-mobilizacyjnych. Czasy osiągania gotowości do działania. Analiza zasad przygotowania planów formacji.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
Ćw5	Wyposażenie formacji OC. Normatywy w zakresie zaopatrywania formacji OC w sprzęt, środki techniczne i umundurowanie do zadań podstawowych.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
Ćw6	Ostrzeganie i alarmowanie. Podstawy prawne. Funkcja profilaktyczna ostrzegania i alarmowania. Wybrane techniki informowania ludności o zagrożeniach. Obowiązki organów, instytucji i podmiotów gospodarczych. System wczesnego ostrzegania i alarmowania. Sygnały powszechnego ostrzegania – warsztaty.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02

Ćw7	Zadania administracji publicznej, przedsiębiorstw i obywateli w zadaniach obrony cywilnej. Analiza przykładów. Zarządzanie w ochronie cywilnej. Planowanie, prognozowanie i organizowanie w organizacji. Reagowanie kryzysowe.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
Ćw8	Plany Obrony cywilnej. Zakres i zasady tworzenia. Analiza wybranych planów obrony cywilnej województwa, powiatu i gminy – warsztaty.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
Ćw9	Rodzaje ewakuacji ludności, zwierząt i mienia. Wytyczne szefa OCK w sprawie zasad ewakuacji. Plany ewakuacji II i III stopnia. Analiza planów ewakuacji. Rola służb OC w procesie ewakuacji. Kierowanie przebiegiem samoewakuacji. Zadania zespołów zarządzania kryzysowego – warsztaty	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
Ćw10	Indywidualne środki ochrony przed skażeniami. Budowa, przeznaczenie i posługiwanie się maską p. gaz. Budowa, przeznaczenie i posługiwanie się odzieżą ochronną - warsztaty.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
Ćw11	Zabiegi sanitarne i specjalne. Częściowe i całkowite zabiegi sanitarne. Sposoby i środki odkażania, dezaktywacji i dezynfekcji. Zasady bezpieczeństwa podczas zabiegów specjalnych.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
Ćw12	Bioterroryzm. Definicje i zakres problemu. Prawdopodobieństwo możliwych do wykorzystania czynników biologicznych. Możliwości ataku z użyciem BMR na terytorium RP. Skala zagrożeń. Współpraca międzynarodowa w zakresie przeciwdziałania bioterroryzmowi. Przeciwdziałanie bioterroryzmowi w Polsce.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
Ćw13	Ochrona dóbr kultury i środowiska naturalnego. Podstawy prawne ochrony dóbr kultury i dziedzictwa naturalnego. Charakterystyka dóbr kultury. Ochrona dóbr kultury i środowiska naturalnego przed skutkami nadzwyczajnych zagrożeń.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
Ćw14	Rola środków masowego przekazu w systemie ochrony ludności. Media w systemie ochrony ludności. Media w stanach nadzwyczajnych. Media w zarządzaniu kryzysowym.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
Ćw15	Budowle ochronne i możliwości ich wykorzystania w okresie wystąpienia zagrożenia. Definicje. Schrony i ich przeznaczenie. Stałe budowle ochronne. Pomieszczenia i urządzenia znajdujące się w stałych budowlach ochronnych. Specyfikacja budowli ochronnych.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
PW1	Przygotowanie rozwiązania konkretnego przypadku oraz prezentacji. Przygotowanie do dyskusji.	P_U01-03, P_K01-02
PW2	Przygotowanie do egzaminu końcowego.	P_W01-03

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Metoda weryfikacji**											**Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU**
	Egzamin pisemny – test	Egzamin ustny	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania/praca samodzielna	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy - prezentacja	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	
P_W01		x										Konwersatorium/ ćwiczenia
P_W02		x										Konwersatorium/ ćwiczenia
P_W03		x										Konwersatorium/ ćwiczenia

P_U01									x	x	x	Ćwiczenia
P_U02									x	x	x	Ćwiczenia
P_U03									x	x	x	Ćwiczenia
P_K01										x		Ćwiczenia
P_K02										x		Ćwiczenia

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Ocena niedostateczna** Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Ocena bardzo dobra** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_W01	nie zna w zaawansowanym stopniu definicji pojęć i terminów z zakresu obrony cywilnej i ochrony ludności.	zna w zaawansowanym stopniu niektóre definicje pojęć i niektóre terminy z zakresu obrony cywilnej i ochrony ludności	zna w zaawansowanym stopniu definicje pojęć i terminy z zakresu obrony cywilnej i ochrony ludności.	zna w zaawansowanym stopniu definicje pojęć i terminy z zakresu obrony cywilnej i ochrony ludności i je szczegółowo objaśnia przywołując literaturę przedmiotu.
P_W02	nie zna w zaawansowanym stopniu zadań i struktury obrony cywilnej i ochrony ludności i nie rozróżnia jej obszarów działania w czasie pokoju, kryzysu i wojny.	zna w zaawansowanym stopniu niektóre zadania i nie które elementy struktury obrony cywilnej i ochrony ludności, rozróżnia jej niektóre obszary działania w czasie pokoju, kryzysu i wojny.	zna w zaawansowanym stopniu zadania i strukturę obrony cywilnej i ochrony ludności, rozróżnia jej obszary działania w czasie pokoju, kryzysu i wojny.	zna w zaawansowanym stopniu szczegółowe zadania i strukturę obrony cywilnej i ochrony ludności, rozróżnia jej obszary działania w czasie pokoju, kryzysu i wojny przywołując przy tym odpowiednią literaturę przedmiotu.
P_W03	nie zna w zaawansowanym stopniu zadań podmiotów tworzących obronę cywilną i zasad współdziałania z innymi pomiotami.	zna w zaawansowanym stopniu niektóre zadania podmiotów tworzących obronę cywilną i niektóre zasady współdziałania z innymi pomiotami.	zna w zaawansowanym stopniu zadania podmiotów tworzących obronę cywilną i zasady współdziałania z innymi pomiotami.	zna w zaawansowanym stopniu szczegółowe zadania podmiotów tworzących obronę cywilną i szczegółowo zasady współdziałania z innymi podmiotami.
P_U01	nie potrafi ocenić zadań obrony cywilnej w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego państwa, nie potrafi analizować sfery obrony cywilnej i ochrony ludności.	potrafi ocenić niektóre zadania obrony cywilnej w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego państwa, analizuje niektóre sfery obrony cywilnej i ochrony ludności.	potrafi ocenić zadania obrony cywilnej w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego państwa, analizuje sfery obrony cywilnej i ochrony ludności.	potrafi ocenić kompleksowo zadania obrony cywilnej w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego państwa, analizuje kompleksowo poszczególne sfery obrony cywilnej i ochrony ludności.
P_U02	nie posiada umiejętności analizowania i oceny sygnałów powszechnego ostrzegania i nie potrafi posługiwać się indywidualnymi środkami ochrony przed skażeniami.	posiada umiejętność analizowania i oceny niektórych sygnałów powszechnego ostrzegania i potrafi posługiwać się niektórymi indywidualnymi środkami ochrony przed skażeniami.	posiada umiejętność analizowania i oceny sygnałów powszechnego ostrzegania i potrafi posługiwać się indywidualnymi środkami ochrony przed skażeniami.	posiada umiejętność szczegółowego analizowania i kompleksowej oceny sygnałów powszechnego ostrzegania i potrafi posługiwać się indywidualnymi środkami ochrony przed skażeniami.
P_U03	nie potrafi analizować planu obrony cywilnej wybranego organu administracji publicznej.	potrafi analizować niektóre elementy planu obrony cywilnej wybranego organu administracji publicznej.	potrafi analizować plan obrony cywilnej wybranego organu administracji publicznej.	potrafi kompleksowo analizować plan obrony cywilnej wybranego organu administracji publicznej.
P_K01	nie jest świadomy swojej powinności jako obywatela RP w zakresie obrony cywilnej, ciągłej konieczności uaktualniania swojej wiedzy, nie jest gotów do krytycznego weryfikowania pozyskiwanych informacji.	jest świadomy swojej powinności jako obywatela RP w zakresie obrony cywilnej, ciągłej konieczności uaktualniania swojej wiedzy, jest gotów do krytycznego weryfikowania niektórych pozyskiwanych informacji.	jest świadomy swojej powinności jako obywatela RP w zakresie obrony cywilnej, ciągłej konieczności uaktualniania swojej wiedzy, jest gotów do krytycznego weryfikowania pozyskiwanych informacji.	jest świadomy swojej powinności jako obywatela RP w zakresie obrony cywilnej, ciągłej konieczności uaktualniania swojej wiedzy, jest gotów do krytycznego i szczegółowego weryfikowania pozyskiwanych informacji.
P_K02	nie jest otwarty na poglądy innych ludzi i nie jest skłonny do podejmowania dyskusji na tematy związane z obroną	jest otwarty na poglądy innych ludzi i skłonny do podejmowania dyskusji na niektóre tematy związane z obroną cywilną i ochroną ludności.		

	cywilną i ochroną ludności.	

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS		
Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	56 h	32 h
Egzamin/zaliczenie	2 h	2 h
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	42 h	66 h
- Przygotowanie eseju	---	---
- Przeprowadzenie badań literaturowych	8 h	12 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, przygotowanie prezentacji, itd.)	15 h	20 h
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	10 h	24 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	10 h	10 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**100 h / 4 ECTS**	**100 h / 4 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	58 h / 2,32 ECTS	34 h / 1,36 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	75 h / 3 ECTS	75 h / 3 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej, 1997.
- Strategia Bezpieczeństwa Narodowego 2020.
- Stochaj J., Ochrona ludności i obrona cywilna w systemie bezpieczeństwa narodowego, Difin, Warszawa 2020
- Ustawa o zarządzaniu kryzysowym 2007

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Krynojewski F., *Obrona cywilna Rzeczypospolitej Polskiej*, Difin, Warszawa 2012.
- Szymonik A., *Organizacja i funkcjonowanie systemów bezpieczeństwa*, Difin, Warszawa 2011.
- Kitler W., Skrabacz A., *Bezpieczeństwo ludności cywilnej. Pojęcie organizacja i zadania w czasie pokoju kryzysu i wojny*, TWO, Warszawa 2010.
- Krynojewski F., *Vademecum planowania w zarządzaniu kryzysowym*, Difin, Warszawa 2015.
- Serafin T., Parszowski S., *Bezpieczeństwo społeczności lokalnych*, Difin, Warszawa 2011.

Inne materiały dydaktyczne:

- akty prawne, dokumenty źródłowe wydawane przez podmioty OCK.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE	
KOD PRZEDMIOTU: **S_ZK2**	**System zarządzania kryzysowego**
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk w Łodzi**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Zarządzanie kryzysowe i ratownictwo**
Rodzaj modułu kształcenia:	**Specjalnościowy / kształtujący umiejętności praktyczne**
Punkty ECTS:	**5 ECTS**
Rok / Semestr:	**III / 6**
Osoba koordynująca przedmiot:	**Dr Michał Podgórski**

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Znajomość podstawowych zagadnień poruszanych w ramach przedmiotu: Zarządzanie kryzysowe.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Celem zajęć jest przekazanie wiedzy z zakresu systemu zarządzania kryzysowego.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne	28	28							2	**58**
Studia niestacjonarne	16	16							2	**34**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Wykład	Wykład informacyjny i problemowy, wspomagany prezentacjami multimedialnymi, dyskusja, studia przypadków.
Ćwiczenia	Dyskusja, debata, pogadanka, burza mózgu, praca w grupach, case study, referat, ćwiczenia pisemne, pytania / zadania problemowe.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Posiada zaawansowaną wiedzę z zakresu zarządzania bezpieczeństwem i sytuacjami kryzysowymi; rozpoznaje i identyfikuje relacje instytucjonalne i strukturalne między zarządzaniem kryzysowym a bezpieczeństwem.	K1P_W03, K1P_W08, K1P_W09
P_W02	Ma specjalistyczną wiedzę na temat zagrożeń bezpieczeństwa oraz sposobów ich identyfikowania, zapobiegania i przeciwdziałania, w szczególności odnośnie do funkcjonowania krajowego systemu zarządzania kryzysowego.	K1P_W08, K1P_W09

Umiejętności:		
P_U01	Posiada umiejętność wykorzystania wiedzy teoretycznej z zakresu bezpieczeństwa i zarządzania kryzysowego w celu analizowania i interpretowania konkretnych problemów i zjawisk politycznych, prawnych, ekonomicznych, społecznych i kulturowych w obszarze zarządzania kryzysowego.	K1P_U01, K1P_U15
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w grupach, pracować zespołowo i wykorzystywać umiejętność współdziałania organizacjach i instytucjach związanych z zagadnieniami zarządzania kryzysowego.	K1P_K03, K1P_K06

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	Wykład:	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
W1	Organizacja krajowego systemu zarządzania kryzysowego.	P_W01, P_W02, P_U01, P_K01
W2	Rola i zadania a) organów zarządzania kryzysowego, b) organów opiniodawczo-doradczych właściwych w sprawach inicjowania i koordynowania działań podejmowanych w zakresie zarządzania kryzysowego, c) centrów zarządzania kryzysowego.	P_W01, P_W02, P_U01, P_K01
W3	Prawno-ustrojowe aspekty krajowego systemu zarządzania kryzysowego.	P_W01, P_W02, P_U01, P_K01
W4	Krajowy plan zarządzania kryzysowego. Plany reagowania kryzysowego i ochrony infrastruktury krytycznej.	P_W01, P_W02, P_U01, P_K01
W5	Poziomy krajowego systemu zarządzania kryzysowego: lokalny /miejski, gminny, powiatowy/, wojewódzki, centralny.	P_W01, P_W02, P_U01, P_K01
Lp.	**Ćwiczenia:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
Ćw1	Zadania organów administracji publicznej w zakresie zarzadzania kryzysowego na poszczególnych szczeblach podziału administracyjnego kraju.	P_W01, P_W02, P_U01, P_K01
Ćw2	Rola Rządowego Centrum Bezpieczeństwa w zarzadzaniu kryzysowym, ze szczególnym zwróceniem uwagi na infrastrukturę krytyczną, w tym europejską infrastrukturę krytyczną.	P_W01, P_W02, P_U01, P_K01
Ćw3	Komórki organizacyjne w urzędach obsługujących organa zarządzania kryzysowego. Zadania i zasady współpracy z innymi podmiotami realizującymi zadania z zakresu zarzadzania kryzysowego.	P_W01, P_W02, P_U01, P_K01
Ćw4	Zasady wykorzystania administracji zespolonej i niezespolonej do realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego.	P_W01, P_W02, P_U01, P_K01
Ćw5	Zasady wykorzystania podmiotów gospodarczych oraz osób fizycznych (ekspertów) do realizacji zadań z zakresu zarzadzania kryzysowego. Zawieranie umów i porozumień. Świadczenia rzeczowe i osobiste w czasie pokoju.	P_W01, P_W02, P_U01, P_K01
Cw6	Zasady udzielania pomocy dla poszkodowanej ludności przez organy zarządzania kryzysowego szczebla gminnego. Sporządzanie wykazy form szczególnej pomocy oraz zasady informowania społeczeństwa o takiej pomocy.	P_W01, P_W02, P_U01, P_K01
Cw7	Społeczne organizacje ratownicze w systemie zarzadzania kryzysowego. Podział organizacji społecznych, ich zadania oraz zasady współpracy z innymi podmiotami realizującymi zadania z zakresu zarzadzania kryzysowego.	P_W01, P_W02, P_U01, P_K01
Ćw8	Ocena ryzyka wystąpienia zagrożeń. Zasady opracowania mapy zagrożenia oraz mapy ryzyka zagrożenia.	P_W01, P_W02, P_U01, P_K01
Ćw9	Systemy infrastruktury krytycznej i ich znaczenie w zarzadzaniu kryzysowym.	P_W01, P_W02, P_U01, P_K01
Ćw10	Możliwość wykorzystania Raportu o zagrożeniach bezpieczeństwa narodowego do opracowania analizy zagrożenia gminy, powiatu i województwa.	P_W01, P_W02, P_U01, P_K01

Ćw11	Regulamin organizacyjny zespołów zarzadzania kryzysowego. Planowanie pracy zespołów zarzadzania kryzysowego, tematyka do omówienia.	P_W01, P_W02, P_U01, P_K01
Ćw12	Realizacja zadań z zakresu stałego dyżuru w zakresie gotowości obronnej państwa przez organa administracji publicznej odpowiedzialne za zarządzanie kryzysowe.	P_W01, P_W02, P_U01, P_K01
Ćw13	Wykorzystanie jednostek organizacyjnych i pomocniczych samorządowych do realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego.	P_W01, P_W02, P_U01, P_K01
Ćw14	Zasady alarmowania składów osobowych zespołów zarzadzania kryzysowego oraz społeczności lokalnej w przypadku wystąpienia zagrożenia.	P_W01, P_W02, P_U01, P_K01
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
PW1	Przygotowanie do dyskusji / zadań.	P_U01, P_K01
PW2	Przygotowanie do egzaminu końcowego.	P_W01, P_W02

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Metoda weryfikacji**											**Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU**
	Egzamin pisemny – test	Egzamin ustny	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania/praca samodzielna	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy - prezentacja	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	
P_W01		x										Wykład / ćwiczenia
P_W02		x										Wykład / ćwiczenia
P_U01										x	x	Ćwiczenia
P_K01										x	x	Ćwiczenia

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Ocena niedostateczna** Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Ocena bardzo dobra** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_W01	nie posiada wiedzy z zakresu zarządzania bezpieczeństwem i sytuacjami kryzysowymi; rozpoznaje i identyfikuje relacje instytucjonalne i strukturalne między zarządzaniem kryzysowym a bezpieczeństwem	posiada podstawową wiedzę z zakresu zarządzania bezpieczeństwem i sytuacjami kryzysowymi; rozpoznaje i identyfikuje relacje instytucjonalne i strukturalne między zarządzaniem kryzysowym a bezpieczeństwem	posiada wiedzę z zakresu zarządzania bezpieczeństwem i sytuacjami kryzysowymi; rozpoznaje i identyfikuje relacje instytucjonalne i strukturalne między zarządzaniem kryzysowym a bezpieczeństwem	posiada zaawansowaną wiedzę z zakresu zarządzania bezpieczeństwem i sytuacjami kryzysowymi; rozpoznaje i identyfikuje relacje instytucjonalne i strukturalne między zarządzaniem kryzysowym a bezpieczeństwem
P_W02	nie posiada wiedzy na temat zagrożeń bezpieczeństwa oraz sposobów ich identyfikowania, zapobiegania i przeciwdziałania, w szczególności odnośnie do funkcjonowania krajowego systemu zarządzania kryzysowego	Posiada podstawową wiedzę na temat zagrożeń bezpieczeństwa oraz sposobów ich identyfikowania, zapobiegania i przeciwdziałania, w szczególności odnośnie do funkcjonowania krajowego systemu zarządzania kryzysowego	Posiada wiedzę na temat zagrożeń bezpieczeństwa oraz sposobów ich identyfikowania, zapobiegania i przeciwdziałania, w szczególności odnośnie do funkcjonowania krajowego systemu zarządzania kryzysowego	Posiada zaawansowaną wiedzę na temat zagrożeń bezpieczeństwa oraz sposobów ich identyfikowania, zapobiegania i przeciwdziałania, w szczególności odnośnie do funkcjonowania krajowego systemu zarządzania kryzysowego
P_U01	nie potrafi wykorzystać wiedzy teoretycznej z zakresu bezpieczeństwa i zarządzania kryzysowego w celu analizowania i interpretowania konkretnych	na elementarnym poziomie potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną z zakresu bezpieczeństwa i zarządzania kryzysowego w celu analizowania i interpretowania	potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną z zakresu bezpieczeństwa i zarządzania kryzysowego w celu analizowania i interpretowania konkretnych	W zaawansowanym stopniu potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną z zakresu bezpieczeństwa i zarządzania kryzysowego w celu analizowania i interpretowania

	problemów i zjawisk politycznych, prawnych, ekonomicznych, społecznych i kulturowych w obszarze zarządzania kryzysowego.	konkretnych problemów i zjawisk politycznych, prawnych, ekonomicznych, społecznych i kulturowych w obszarze zarządzania kryzysowego.	problemów i zjawisk politycznych, prawnych, ekonomicznych, społecznych i kulturowych w obszarze zarządzania kryzysowego.	konkretnych problemów i zjawisk politycznych, prawnych, ekonomicznych, społecznych i kulturowych w obszarze zarządzania kryzysowego.
P_K01	nie jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w grupach, pracować zespołowo i wykorzystywać umiejętność współdziałania organizacjach i instytucjach związanych z zagadnieniami zarządzania kryzysowego.	jest częściowo przygotowany do aktywnego uczestnictwa w grupach, pracować zespołowo i wykorzystywać umiejętność współdziałania organizacjach i instytucjach związanych z zagadnieniami zarządzania kryzysowego.	jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w grupach, pracować zespołowo i wykorzystywać umiejętność współdziałania organizacjach i instytucjach związanych z zagadnieniami zarządzania kryzysowego.	jest w pełni przygotowany do aktywnego uczestnictwa w grupach, pracować zespołowo i wykorzystywać umiejętność współdziałania organizacjach i instytucjach związanych z zagadnieniami zarządzania kryzysowego.

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	56 h	32 h
Egzamin/zaliczenie	2 h	2 h
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	67 h	91 h
- Przygotowanie eseju	---	---
- Przeprowadzenie badań literaturowych	16 h	32 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, przygotowanie prezentacji, itd.)	---	---
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	42 h	49 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	10 h	10 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**125 h / 5 ECTS**	**125 h / 5 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	58 h / 2,32 ECTS	34 h / 1,36 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	100 h / 4 ECTS	100 h / 4 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

– Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz.U. z 2007 r. Nr 89, poz. 590 z późn. zmianami).
– K. Sienkiewicz-Małyjurek, F. K. Krynojewski, Zarządzanie kryzysowe w administracji publicznej, Warszawa 2016.
– Zarządzanie kryzysowe w samorządzie. Podstawy organizacyjno – prawne, red. A. Kurkiewicz, Warszawa 2009.
– Zarządzanie kryzysowe w Polsce, red. M. Jabłonowski, L. Smolak, Pułtusk 2007.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

– A. Misiuk, Administracja porządku i bezpieczeństwa publicznego. Zagadnienia prawno-ustrojowe, Warszawa 2008,
– J. Gryz, W. Kitler: System reagowania kryzysowego, Toruń 2007
– Wyzwania bezpieczeństwa cywilnego XXI wieku – inżynieria działań w obszarach nauki, dydaktyki i praktyki, red. B. Kosowski, A. Włodarski, Warszawa 2007.

Inne materiały dydaktyczne:

– akty prawne, dokumenty źródłowe.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE	
KOD PRZEDMIOTU: **S_ZK3**	**Infrastruktura krytyczna państwa**
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk w Łodzi**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Zarządzanie kryzysowe i ratownictwo**
Rodzaj modułu kształcenia:	**Specjalnościowy / kształtujący umiejętności praktyczne**
Punkty ECTS:	**3 ECTS**
Rok / Semestr:	**III / 5**
Osoba koordynująca przedmiot:	**dr Anna Rycaj-Pilipczuk**

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Znajomość podstawowych zagadnień poruszanych w ramach przedmiotów: Administracja i Ekonomia.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Celem zajęć jest zapoznanie studentów z charakterystyką infrastruktury krytycznej. Przygotowanie do dyskusji na temat roli infrastruktury krytycznej w zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne			28							**28**
Studia niestacjonarne			16							**16**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Konwersatorium	Dyskusja, debata, pogadanka, burza mózgu, praca w grupach, case study, referat, ćwiczenia pisemne, pytania / zadania problemowe.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Student ma zaawansowaną wiedzę dotyczącą charakteru i specyfiki relacji między poszczególnymi rodzajami infrastruktury.	K1P_W02, K1P_W03
P_W02	Student ma zaawansowaną wiedzę na temat struktur, instytucji i organów uczestniczących w realizacji Programu Ochrony Infrastruktury Krytycznej oraz relacji zachodzących między nimi.	K1P_W03, K1P_W08
	Umiejętności:	
P_U01	Student potrafi prognozować procesy i zjawiska charakteryzujące środowisko bezpieczeństwa z wykorzystaniem standardowych metod i narzędzi w zakresie rozpoznawania i diagnozowania	K1P_U02, K1P_U03,

	zagrożeń oraz opracowywania programów dotyczących ochrony infrastruktury krytycznej.	K1P_U07
P_U02	Student analizuje proponowane rozwiązania konkretnych problemów dotyczących infrastruktury krytycznej i wskazuje w tym zakresie odpowiednie rozwiązania.	K1P_U03
P_U03	Student potrafi ocenić problemy społeczne związane z systemami infrastruktury krytycznej, wskazując na ich przyczyny, możliwy przebieg oraz przewidywane skutki.	K1P_U01, K1P_U03
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Student jest gotów do uznawania znaczenie nauk o bezpieczeństwie, w szczególności regulacji związanych z infrastrukturą krytyczną państwa, w oddziaływaniu na bezpieczeństwo obywateli i państwa.	K1P_K02
P_K02	Student ma przekonanie o randze zachowania się w sposób profesjonalny przy określaniu priorytetów ukierunkowanych na realizację postawionych przez siebie lub innych celów.	K1P_K05

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	**Konwersatorium:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
KW1	Pojęcie, zakres przedmiotowy i funkcje infrastruktury.	P_W01, P_U02, P_K01
KW2	Charakterystyka systemów infrastruktury krytycznej.	P_W02, P_U03, P_K02
KW3	Infrastruktura krytyczna i jej ochrona w polskich unormowaniach prawnych.	P_W02, P_U02, P_K01
KW4	Organy i pomioty uczestniczące w realizacji Programu Ochrony Infrastruktury Krytycznej.	P_W02, P_U03, P_K02
KW5	Klasyfikacja i rodzaje infrastruktury.	P_W02, P_U02, P_K02
KW6	Przygotowanie i prowadzenie ochrony infrastruktury krytycznej.	P_W01, P_U01, P_K01
KW7	Infrastruktura krytyczna w zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego.	P_W02, P_U02, P_K01
KW8	Policja a ochrona infrastruktury krytycznej. Zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego.	P_W02, P_U03, P_K02
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
PW1	Przygotowanie rozwiązania konkretnego przypadku oraz prezentacji. Przygotowanie do dyskusji.	P_U01-03, P_K01-02
PW2	Przygotowanie do zaliczenia końcowego.	P_W01-03

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Metoda weryfikacji**											**Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU**
	Egzamin pisemny – test	Egzamin ustny	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania/praca samodzielna	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy - prezentacja	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	
P_W01			x									Konwersatorium

P_W02			x								Konwersatorium
P_U01					x				x	x	x	Konwersatorium
P_U02					x				x	x	x	Konwersatorium
P_U03					x				x	x	x	Konwersatorium
P_K01					x					x		Konwersatorium
P_K02					x					x		Konwersatorium

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Ocena niedostateczna** Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Ocena bardzo dobra** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_W01	nie ma zaawansowanej wiedzy dotyczącej charakteru i specyfiki relacji między poszczególnymi rodzajami infrastruktury.	ma zaawansowaną wiedzę dotyczącą charakteru i specyfiki niektórych relacji między poszczególnymi rodzajami infrastruktury	ma zaawansowaną wiedzę dotyczącą charakteru i specyfiki relacji między poszczególnymi rodzajami infrastruktury	ma zaawansowaną i uporządkowaną wiedzę dotyczącą charakteru i specyfiki relacji między poszczególnymi rodzajami infrastruktury
P_W02	nie ma zaawansowanej wiedzy na temat struktur, instytucji i organów uczestniczących w realizacji Programu Ochrony Infrastruktury Krytycznej oraz relacji zachodzących między nimi.	ma zaawansowaną wiedzę na temat wybranych struktur, instytucji i organów uczestniczących w realizacji Programu Ochrony Infrastruktury Krytycznej oraz relacji zachodzących między nimi.	ma zaawansowaną wiedzę na temat struktur, instytucji i organów uczestniczących w realizacji Programu Ochrony Infrastruktury Krytycznej oraz relacji zachodzących między nimi.	ma zaawansowaną i uporządkowaną wiedzę na temat struktur, instytucji i organów uczestniczących w realizacji Programu Ochrony Infrastruktury Krytycznej oraz relacji zachodzących między nimi.
P_U01	nie potrafi prognozować procesy i zjawiska charakteryzujące środowisko bezpieczeństwa z wykorzystaniem standardowych metod i narzędzi w zakresie rozpoznawania i diagnozowania zagrożeń oraz opracowywania programów dotyczących ochrony infrastruktury krytycznej.	potrafi prognozować niektóre procesy i zjawiska charakteryzujące środowisko bezpieczeństwa z wykorzystaniem standardowych metod i narzędzi w zakresie rozpoznawania i diagnozowania zagrożeń oraz opracowywania programów dotyczących ochrony infrastruktury krytycznej	potrafi prognozować procesy i zjawiska charakteryzujące środowisko bezpieczeństwa z wykorzystaniem standardowych metod i narzędzi w zakresie rozpoznawania i diagnozowania zagrożeń oraz opracowywania programów dotyczących ochrony infrastruktury krytycznej	potrafi kompleksowo prognozować procesy i zjawiska charakteryzujące środowisko bezpieczeństwa z wykorzystaniem standardowych metod i narzędzi w zakresie rozpoznawania i diagnozowania zagrożeń oraz opracowywania programów dotyczących ochrony infrastruktury krytycznej
P_U02	nie potrafi analizować proponowanych rozwiązań konkretnych problemów dotyczących infrastruktury krytycznej i wskazuje w tym zakresie odpowiednie rozwiązania.	analizuje niektóre proponowane rozwiązania konkretnych problemów dotyczących infrastruktury krytycznej i wskazuje w tym zakresie odpowiednie rozwiązania.	analizuje proponowane rozwiązania konkretnych problemów dotyczących infrastruktury krytycznej i wskazuje w tym zakresie odpowiednie rozwiązania.	kompleksowo analizuje proponowane rozwiązania konkretnych problemów dotyczących infrastruktury krytycznej i wskazuje w tym zakresie odpowiednie rozwiązania.
P_U03	nie potrafi ocenić problemów społeczne związane z systemami infrastruktury krytycznej, wskazując na ich przyczyny, możliwy przebieg oraz przewidywane skutki.	potrafi ocenić niektóre problemy społeczne związane z systemami infrastruktury krytycznej, wskazując na ich przyczyny, możliwy przebieg oraz przewidywane skutki.	potrafi ocenić problemy społeczne związane z systemami infrastruktury krytycznej, wskazując na ich przyczyny, możliwy przebieg oraz przewidywane skutki.	potrafi kompleksowo ocenić problemy społeczne związane z systemami infrastruktury krytycznej, wskazując na ich przyczyny, możliwy przebieg oraz przewidywane skutki.
P_K01	nie jest gotów do uznawania znaczenie nauk o bezpieczeństwie, w szczególności regulacji związanych z infrastrukturą krytyczną państwa, w oddziaływaniu na bezpieczeństwo obywateli i państwa.	jest gotów do uznawania znaczenie nauk o bezpieczeństwie, w szczególności regulacji związanych z infrastrukturą krytyczną państwa, w oddziaływaniu na bezpieczeństwo obywateli i państwa.		

P_K02	nie ma przekonania o randze zachowania się w sposób profesjonalny przy określaniu priorytetów ukierunkowanych na realizację postawionych przez siebie lub innych celów.	ma przekonanie o randze zachowania się w sposób profesjonalny przy określaniu priorytetów ukierunkowanych na realizację postawionych przez siebie lub innych celów.

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	28 h	16 h
Egzamin/zaliczenie	---	---
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	47 h	59 h
- Przygotowanie eseju	---	---
- Przeprowadzenie badań literaturowych	8 h	12 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, przygotowanie prezentacji, itd.)	15 h	15 h
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	14 h	22 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	10 h	10 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75 h / 3 ECTS**	**75 h / 3 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	28 h / 1,12 ECTS	16 h / 0,64 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	50 h / 2 ECTS	50 h / 2 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Radziejowski R., Ochrona infrastruktury krytycznej : teoria a praktyka, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2014.
- Lidwa W., Krzeszowski W, Wiącek W., Kamiński P., Ochrona Infrastruktury Krytycznej, AON, Warszawa 2012.
- Narodowy Program Ochrony Infrastruktury Krytycznej 2018 w kształtowaniu bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej.
- Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. Nr 89, poz. 590, z późn. zm.)
- Koziej S., Biała Księga Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej, Biuro Bezpieczeństwa Narodowego. Warszawa 2013.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Lach Z, Skrzyp J., Łaszczuk A, Uwarunkowania geopolityczne bezpieczeństwa narodowego, Zeszyty Naukowe AON, Warszawa 2011.
- Brzozowska K., Finansowanie inwestycji infrastrukturalnych przez kapitał prywatny na zasadach, project finance, CeDeWu, Warszawa 2005.
- Brodecki Z., Infrastruktura, Wydawnictwo Prawnicze Lewis Nexis, Warszawa 2004.

Inne materiały dydaktyczne:

- Akty prawne

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE	
KOD PRZEDMIOTU: **S_ZK4**	**Zarządzanie zasobami ludzkimi w zarządzaniu kryzysowym**
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Zarządzanie kryzysowe i ratownictwo**
Rodzaj modułu kształcenia:	**Specjalnościowy / kształtujący umiejętności praktyczne**
Punkty ECTS:	**3 ECTS**
Rok / Semestr:	**III / 5**
Osoba koordynująca przedmiot:	**dr Jolanta Grębowiec-Baffoni**

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Znajomość podstawowych zagadnień poruszanych w ramach przedmiotu Zarządzanie kryzysowe.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Zapoznanie studentów z podstawowymi założeniami ZZL w zarządzaniu kryzysowym. Przygotowanie do wykorzystania nabytej wiedzy do zaplanowania i kształtowania procesu zarządzania zasobami ludzkimi w zarządzaniu kryzysowym.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne	14	28								**42**
Studia niestacjonarne	8	16								**24**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Wykład	Wykład informacyjny i problemowy, wspomagany prezentacjami multimedialnymi, dyskusja, studia przypadków.
Ćwiczenia	Dyskusja, debata, pogadanka, burza mózgu, praca w grupach, case study, referat, ćwiczenia pisemne, pytania / zadania problemowe.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Student zna w zaawansowanym stopniu założenia ZZL, modele ZZL w zarządzaniu kryzysowym.	K1P_W01
P_W02	Student zna w zaawansowanym stopniu zależności między zarządzaniem potencjałem ludzkim a skutecznością zarządzania kryzysowego.	K1P_W03, K1P_W08

Umiejętności:		
P_U01	Potrafi wykorzystać mechanizmy w zarządzania ludźmi w organizacji w zależności od obranej strategii zarządzania w sytuacji kryzysowej.	K1P_U02, K1P_U05, K1P_U15
P_U02	Potrafi wykorzystać nabytą wiedzę do zaplanowania i kształtowania procesu zarządzania zasobami ludzkimi w zarządzaniu kryzysowym.	K1P_U03, K1P_U15
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest świadomy znaczenia kapitału ludzkiego i czynników społeczno-psychologicznych w zarządzaniu kryzysowym.	K1P_K04
P_K02	Jest zaangażowany w aktywność zespołową oraz świadome współuczestniczenie w tworzeniu kultury organizacyjnej.	K1P_K03, K1P_K06

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	**Wykład / ćwiczenia:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
T1	Ewolucja zarządzania zasobami ludzkimi.	P_W01
T2	Sytuacja kryzysowa i zarządzanie kryzysowe – uwarunkowania.	P_W01, P_W02, P_K01
T3	Rodzaje zarządzania i kierowania zespołem.	P_W01, P_U01
T4	Komunikowanie – uwarunkowania i zależności.	P_W01, P_W02, P_U01
T5	Podstawowe elementy procesu kadrowego w organizacjach zhierarchizowanych.	P_W01, P_W02
T6	Podmioty i narzędzia zarządzania zasobami ludzkimi w warunkach kryzysu.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K02
T7	System informacji personalnej i etyka zarządzania zasobami ludzkimi w sytuacjach kryzysowych.	P_W02, P_U01, P_K01
T8	Tendencje zmian w zarządzaniu zasobami ludzkimi w zarządzaniu kryzysowym.	P_W01, P_W02, P_U02
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
PW1	Przygotowanie rozwiązania konkretnego przypadku oraz prezentacji. Przygotowanie do dyskusji.	P_U01-03, P_K01-02
PW2	Przygotowanie do zaliczenia końcowego.	P_W01-02

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Metoda weryfikacji**											**Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU**
	Egzamin pisemny – test	Egzamin ustny	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania/praca samodzielna	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy - prezentacja	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	

P_W01			x									Wykład / ćwiczenia
P_W02			x									Wykład / ćwiczenia
P_U01							x		x	x	x	Ćwiczenia
P_U02							x		x	x	x	Ćwiczenia
P_K01										x		Ćwiczenia
P_K02										x		Ćwiczenia

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Ocena niedostateczna** Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Ocena bardzo dobra** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_W01	nie zna w zaawansowanym stopniu założeń ZZL, modele ZZL w zarządzaniu kryzysowym.	zna w zaawansowanym stopniu niektóre założenia ZZL, modele ZZL w zarządzaniu kryzysowym.	zna w zaawansowanym stopniu założenia ZZL, modele ZZL w zarządzaniu kryzysowym.	zna w zaawansowanym stopniu założenia ZZL, modele ZZL w zarządzaniu kryzysowym i je szczegółowo objaśnia przywołując literaturę przedmiotu.
P_W02	nie zna w zaawansowanym stopniu zależności między zarządzaniem potencjałem ludzkim a skutecznością zarządzania kryzysowego	zna w zaawansowanym stopniu niektóre zależności między zarządzaniem potencjałem ludzkim a skutecznością zarządzania kryzysowego	zna w zaawansowanym stopniu zależności między zarządzaniem potencjałem ludzkim a skutecznością zarządzania kryzysowego.	zna w zaawansowanym stopniu szczegółowe zależności między zarządzaniem potencjałem ludzkim a skutecznością zarządzania kryzysowego przywołując przy tym odpowiednią literaturę przedmiotu.
P_U01	nie potrafi wykorzystać mechanizmów w zarządzania ludźmi w organizacji w zależności od obranej strategii zarządzania w sytuacji kryzysowej.	potrafi wykorzystać niektóre mechanizmy w zarządzania ludźmi w organizacji w zależności od obranej strategii zarządzania w sytuacji kryzysowej.	potrafi wykorzystać mechanizmy w zarządzania ludźmi w organizacji w zależności od obranej strategii zarządzania w sytuacji kryzysowej.	potrafi kompleksowo wykorzystać mechanizmy w zarządzania ludźmi w organizacji w zależności od obranej strategii zarządzania w sytuacji kryzysowej.
P_U02	nie potrafi wykorzystać nabytą wiedzę do zaplanowania i kształtowania procesu zarządzania zasobami ludzkimi w zarządzaniu kryzysowym.	potrafi wykorzystać nabytą wiedzę do ramowego zaplanowania i kształtowania procesu zarządzania zasobami ludzkimi w zarządzaniu kryzysowym.	potrafi wykorzystać nabytą wiedzę do zaplanowania i kształtowania procesu zarządzania zasobami ludzkimi w zarządzaniu kryzysowym.	potrafi wykorzystać nabytą wiedzę do kompleksowego zaplanowania i kształtowania procesu zarządzania zasobami ludzkimi w zarządzaniu kryzysowym
P_K01	nie jest świadomy znaczenia kapitału ludzkiego i czynników społeczno-psychologicznych w zarządzaniu kryzysowym.	jest świadomy znaczenia kapitału ludzkiego i czynników społeczno-psychologicznych w zarządzaniu kryzysowym.		
P_K02	nie jest zaangażowany w aktywność zespołową oraz świadome współuczestniczenie w tworzeniu kultury organizacyjnej.	jest zaangażowany w aktywność zespołową oraz świadome współuczestniczenie w tworzeniu kultury organizacyjnej.		

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	42 h	24 h
Egzamin/zaliczenie	---	---
Udział w konsultacjach	---	---

Praca własna studenta, w tym:	33 h	51 h
- Przygotowanie eseju	---	---
- Przeprowadzenie badań literaturowych	6 h	8 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, przygotowanie prezentacji, itd.)	15 h	15 h
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	2 h	18 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	10 h	10 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75 h / 3 ECTS**	**75 h / 3 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	42 h / 1,68 ECTS	24 h / 0,96 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	50 h / 2 ECTS	50 h / 2 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Ciekanowski Z., Wyrębek H., Nowicka J., Zarządzanie zasobami ludzkimi w sytuacjach kryzysowych, wyd. CeDeWu, Warszawa 2017,
- Grodzki R., Zarządzanie kryzysowe. Dobre praktyki, wyd. Difin, Warszawa 2020;
- Nepelski M., Zarządzanie w sytuacjach kryzysowych, wyd. WSPol., Szczytno 2016;
- Armstrong M., Taylor S., Zarządzanie zasobami ludzkimi, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2016.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Pietrek G., System zarządzania kryzysowego, wyd. Difin, Warszawa 2018,
- Ostrowska M. Górski P., Molendowska M., Kołodziejczyk R., System zarządzania kryzysowego w Polsce w kontekście członkowsta w Unii Europejskiej, wyd.Tantis, Warszawa 2019;
- Aleheghn D., Podstawy zarządzania zasobami ludzkimi, wyd. KSOmniScriptum Publishing, Warszawa 2021;
- Mazur S. (red.), Zarządzanie kryzysowe, obrona cywilna kraju, ochrona informacji niejawnych, AFW, Katowice 2013;
- Litwan T., Sułkowski Ł.,(red.) Metody i techniki zarządzania zasobami ludzkimi, wyd. Difin, Warszawa 2016
- Baron, M. Armstrong, Zarządzanie kapitałem ludzkim. Uzyskiwanie wartości dodanej dzięki ludziom, Oficyna Wolters Kluwer, Kraków 2016.

Inne materiały dydaktyczne:

- materiały własne prowadzących; wybrane publikacje przybliżające przypadki (kazusy) przywołane do analizy.
- dokumenty źródłowe wydawane przez podmioty OCK.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE	
KOD PRZEDMIOTU: **S_ZK5**	**Bezpieczeństwo publiczne jako zadanie własne samorządu terytorialnego**
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Zarządzanie kryzysowe i ratownictwo**
Rodzaj modułu kształcenia:	**Specjalnościowy / kształtujący umiejętności praktyczne**
Punkty ECTS:	**3 ECTS**
Rok / Semestr:	**III / 6**
Osoba koordynująca przedmiot:	**dr Grzegorz Leśniewicz**

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Znajomość podstawowych zagadnień poruszanych w ramach przedmiotów: Administracja, Wiedza o państwie i prawie.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Celem zajęć jest przekazanie wiedzy z zakresu roli i zadań samorządu terytorialnego w zakresie bezpieczeństwa publicznego i zarządzania kryzysowego.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne	14	28								**42**
Studia niestacjonarne	8	16								**24**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Wykład	Wykład informacyjny i problemowy, wspomagany prezentacjami multimedialnymi, dyskusja, studia przypadków.
Ćwiczenia	Dyskusja, debata, pogadanka, burza mózgu, praca w grupach, case study, referat, ćwiczenia pisemne, pytania / zadania problemowe.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Student ma zaawansowaną wiedzę dotyczącą charakteru i specyfiki relacji między instytucjami rządowymi i samorządowymi.	K1P_W02, K1P_W09
P_W02	Student zna w zaawansowanym stopniu charakter więzi zachodzących w obszarze bezpieczeństwa publicznego na poziomie jednostki samorządu terytorialnego.	K1P_W02
P_W03	Student zna w zaawansowanym stopniu zadania organów samorządu terytorialnego w zakresie	K1P_W03

	bezpieczeństwa publicznego oraz zasady współpracy jednostek samorządu terytorialnego z innymi podmiotami w zakresie bezpieczeństwa publicznego.	
Umiejętności:		
P_U01	Student potrafi prognozować procesy i zjawiska charakteryzujące środowisko bezpieczeństwa publicznego z wykorzystaniem standardowych metod i narzędzi w zakresie rozpoznawania i diagnozowania zagrożeń oraz opracowywania programów bezpieczeństwa regionalnego i lokalnego.	K1P_U01, K1P_U02, K1P_U03
P_U02	Potrafi wykonywać zadania związane z organizacją bezpieczeństwa publicznego w jednostkach samorządu terytorialnego.	K1P_U09, K1P_U13
P_U03	Student potrafi ocenić problemy bezpieczeństwa publicznego, wskazując na ich przyczyny, możliwy przebieg oraz przewidywane skutki.	K1P_U01, K1P_U02, K1P_U05
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Student docenia znaczenie nauk o bezpieczeństwie i regulacji związanych z bezpieczeństwem publicznym na szczeblu samorządowym w oddziaływaniu na bezpieczeństwo obywateli i państwa.	K1P_K01
P_K02	Student ma przekonanie o randze zachowania się w sposób profesjonalny przy określaniu priorytetów ukierunkowanych na realizację postawionych przez siebie lub innych celów.	K1P_K05

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	**Wykład / ćwiczenia:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
T1	Samorząd terytorialny jako forma władzy publicznej.	P_W01, P_U02, P_K01
T2	Administracja samorządowa w systemie bezpieczeństwa publicznego.	P_W03, P_U03, P_K02
T3	Zadania własne i zlecone samorządu terytorialnego.	P_W02, P_U01, P_K01
T4	Samorząd terytorialny w zarządzaniu kryzysowym.	P_W01, P_U03, P_K02
T5	Funkcjonowanie administracji publicznej w stanach nadzwyczajnych zagrożeń.	P_W02, P_U01, P_K01
T6	Organy administracji właściwe w sprawach ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego.	P_W01, P_U03, P_K02
T7	Rola jednostek samorządu terytorialnego w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego.	P_W03, P_U01, P_K01
T8	Współpraca jednostek samorządu terytorialnego z innymi podmiotami w zakresie bezpieczeństwa publicznego.	P_W02, P_U02, P_K02
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
PW1	Przygotowanie rozwiązania konkretnego przypadku oraz prezentacji. Przygotowanie do dyskusji.	P_U01-03, P_K01-02
PW2	Przygotowanie do zaliczenia końcowego.	P_W01-03

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmi	**Metoda weryfikacji**	**Metoda zajęć,**

otowe efekty uczenia się	Egzamin pisemny – test	Egzamin ustny	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania/praca samodzielna	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy - prezentacja	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	w ramach której weryfikowany jest EU
P_W01			x									Wykład / ćwiczenia
P_W02			x									Wykład / ćwiczenia
P_W03			x									Wykład / ćwiczenia
P_U01						x				x	x	Ćwiczenia
P_U02						x				x	x	Ćwiczenia
P_U03						x				x	x	Ćwiczenia
P_K01						x				x		Ćwiczenia
P_K02						x				x		Ćwiczenia

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Ocena niedostateczna** Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Ocena bardzo dobra** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_W01	nie ma zaawansowanej wiedzy dotyczącej charakteru i specyfiki relacji między instytucjami rządowymi i samorządowymi.	ma zaawansowaną wiedzę dotyczącą charakteru i specyfiki relacji między niektórymi instytucjami rządowymi i samorządowymi.	ma zaawansowaną wiedzę dotyczącą charakteru i specyfiki relacji między instytucjami rządowymi i samorządowymi.	ma zaawansowaną i podpartą znajomością źródeł prawnych wiedzę dotyczącą charakteru i specyfiki relacji między instytucjami rządowymi i samorządowymi.
P_W02	nie zna w zaawansowanym stopniu charakteru więzi zachodzących w obszarze bezpieczeństwa publicznego na poziomie jednostki samorządu terytorialnego.	zna w zaawansowanym stopniu charakter niektórych więzi zachodzących w obszarze bezpieczeństwa publicznego na poziomie jednostki samorządu terytorialnego.	zna w zaawansowanym stopniu charakter więzi zachodzących w obszarze bezpieczeństwa publicznego na poziomie jednostki samorządu terytorialnego.	zna w zaawansowanym stopniu i z przywołaniem literatury przedmiotu charakter więzi zachodzących w obszarze bezpieczeństwa publicznego na poziomie jednostki samorządu terytorialnego.
P_W03	nie zna w zaawansowanym stopniu zadań organów samorządu terytorialnego w zakresie bezpieczeństwa publicznego oraz zasady współpracy jednostek samorządu terytorialnego z innymi podmiotami w zakresie bezpieczeństwa publicznego.	zna w zaawansowanym stopniu niektóre zadania organów samorządu terytorialnego w zakresie bezpieczeństwa publicznego oraz wybrane zasady współpracy jednostek samorządu terytorialnego z innymi podmiotami w zakresie bezpieczeństwa publicznego.	zna w zaawansowanym stopniu zadania organów samorządu terytorialnego w zakresie bezpieczeństwa publicznego oraz zasady współpracy jednostek samorządu terytorialnego z innymi podmiotami w zakresie bezpieczeństwa publicznego.	zna w zaawansowanym stopniu szczegółowe zadania organów samorządu terytorialnego w zakresie bezpieczeństwa publicznego oraz szczegółowe zasady współpracy jednostek samorządu terytorialnego z innymi podmiotami w zakresie bezpieczeństwa publicznego.
P_U01	nie potrafi prognozować procesów i zjawisk charakteryzujących środowisko bezpieczeństwa publicznego z wykorzystaniem standardowych metod i narzędzi w zakresie rozpoznawania i diagnozowania zagrożeń oraz opracowywania programów bezpieczeństwa regionalnego i lokalnego.	potrafi prognozować niektóre procesy i zjawiska charakteryzujące środowisko bezpieczeństwa publicznego z wykorzystaniem standardowych metod i narzędzi w zakresie rozpoznawania i diagnozowania zagrożeń oraz opracowywania programów bezpieczeństwa regionalnego i lokalnego.	potrafi prognozować procesy i zjawiska charakteryzujące środowisko bezpieczeństwa publicznego z wykorzystaniem standardowych metod i narzędzi w zakresie rozpoznawania i diagnozowania zagrożeń oraz opracowywania programów bezpieczeństwa regionalnego i lokalnego.	potrafi kompleksowo prognozować procesy i zjawiska charakteryzujące środowisko bezpieczeństwa publicznego z wykorzystaniem standardowych metod i narzędzi w zakresie rozpoznawania i diagnozowania zagrożeń oraz opracowywania programów bezpieczeństwa regionalnego i lokalnego.
P_U02	nie potrafi wykonywać zadań związanych z organizacją bezpieczeństwa publicznego w jednostkach samorządu	potrafi wykonywać niektóre zadania związane z organizacją bezpieczeństwa publicznego w jednostkach samorządu	potrafi wykonywać zadania związane z organizacją bezpieczeństwa publicznego w jednostkach samorządu	potrafi szczegółowo wykonywać zadania związane z organizacją bezpieczeństwa publicznego w jednostkach

	terytorialnego.	terytorialnego.	terytorialnego.	samorządu terytorialnego.
P_U03	nie potrafi ocenić problemów bezpieczeństwa publicznego, wskazując na ich przyczyny, możliwy przebieg oraz przewidywane skutki.	potrafi ocenić niektóre problemy bezpieczeństwa publicznego, wskazując na ich przyczyny, możliwy przebieg oraz przewidywane skutki.	potrafi ocenić problemy bezpieczeństwa publicznego, wskazując na ich przyczyny, możliwy przebieg oraz przewidywane skutki.	potrafi kompleksowo ocenić problemy bezpieczeństwa publicznego, wskazując na ich przyczyny, możliwy przebieg oraz przewidywane skutki.
P_K01	nie docenia znaczenia nauk o bezpieczeństwie i regulacji związanych z bezpieczeństwem publicznym na szczeblu samorządowym w oddziaływaniu na bezpieczeństwo obywateli i państwa.	docenia znaczenie nauk o bezpieczeństwie i regulacji związanych z bezpieczeństwem publicznym na szczeblu samorządowym w oddziaływaniu na bezpieczeństwo obywateli i państwa.		
P_K02	nie ma przekonania o randze zachowania się w sposób profesjonalny przy określaniu priorytetów ukierunkowanych na realizację postawionych przez siebie lub innych celów.	ma przekonanie o randze zachowania się w sposób profesjonalny przy określaniu priorytetów ukierunkowanych na realizację postawionych przez siebie lub innych celów.		

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	42 h	24 h
Egzamin/zaliczenie	---	---
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	33 h	51 h
- Przygotowanie eseju	---	---
- Przeprowadzenie badań literaturowych	6 h	8 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, przygotowanie prezentacji, itd.)	---	---
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	17 h	23 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	10 h	20 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75 h / 3 ECTS**	**75 h / 3 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	42 h / 1,68 ECTS	24 h / 0,96 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	50 h / 2 ECTS	50 h / 2 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Gierszewski J., Organizacja systemu bezpieczeństwa społecznego, Difin. Warszawa 2013.
- Hausner J., Administracja publiczna, PWN, Warszawa 2016.
- Izdebski H., Samorząd terytorialny. Podstawy ustroju i działalności, LexisNexis, Warszawa 2008.
- Pieprzny S., Administracja bezpieczeństwa i porządku publicznego, wyd. II uaktualnione, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2012.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Administracja publiczna w systemie przeciwdziałania nadzwyczajnym zagrożeniom dla ludzi i środowiska / pr. zbior. pod

red. nauk. K. Liedela, J. Prońko, B.Wiśniewskiego; Wyższa Szkoła Administracji w Bielsku-Białej, Centrum Badań nad Terroryzmem Collegium Civitas w Warszawie. Bielsko-Biała - Warszawa: Wyższa Szkoła Administracji, 2007.

- Osiński J.(red), Administracja publiczna na progu XXI wieku, SGH w Warszawie, Warszawa 2008.
- Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. Nr 89, poz. 590, z późn. zm.)
- Inne obowiązujące akty prawne, w tym akty prawa miejscowego.

Inne materiały dydaktyczne:

- dokumenty źródłowe wydawane przez podmioty OCK.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE	
KOD PRZEDMIOTU: **S_ZK6**	**Ochrona przeciwpożarowa**
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk w Łodzi**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Zarządzanie kryzysowe i ratownictwo**
Rodzaj modułu kształcenia:	**Specjalnościowy / kształtujący umiejętności praktyczne**
Punkty ECTS:	**3 ECTS**
Rok / Semestr:	**III / 5**
Osoba koordynująca przedmiot:	**St. bryg. mgr Stanisław Krasoń**

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Znajomość podstawowych zagadnień poruszanych w ramach przedmiotu Zarządzanie kryzysowe.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Zapoznanie z obowiązującym stanem prawnym oraz organizacją ochrony przeciwpożarowej w Polsce. Zapoznanie z zasadami bezpieczeństwa przeciwpożarowego. Rola i znaczenie ochrony przeciwpożarowej w zarządzaniu kryzysowym.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	**Ćwiczenia**	**Konwersat.**	**Lab.**	**Warsztaty**	**Projekt**	**Seminarium**	**Konsultacje**	**Egzamin/ zaliczenie**	**Suma godzin**
Studia stacjonarne	14	28								**42**
Studia niestacjonarne	8	16								**24**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Wykład	Wykład informacyjny i problemowy, wspomagany prezentacjami multimedialnymi, dyskusja, studia przypadków.
Ćwiczenia	Dyskusja, debata, pogadanka, burza mózgu, praca w grupach, case study, referat, ćwiczenia pisemne, pytania / zadania problemowe.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	**Opis przedmiotowych efektów uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	Student w zaawansowanym stopniu zna pojęcia i terminy z zakresu ochrony przeciwpożarowej.	K1P_W01
P_W02	Student zna zadania i elementy struktury ochrony przeciwpożarowej, rozróżnia jej obszary działania i określa podmioty decyzyjne oraz wykonawcze.	K1P_W08
P_W03	Student zna zadania podmiotów tworzących ochronę przeciwpożarową oraz zasady ich	K1P_W08

	współdziałania i stosowanych procedur.	
Umiejętności:		
P_U01	Potrafi wskazać zadania obrony przeciwpożarowej w systemie zarządzania kryzysowego, zanalizować poszczególne obszary działania.	K1P_U01, K1P_U15
P_U02	Potrafi rozpoznać przyczyny powstawania zagrożeń pożarowych i innych miejscowych zagrożeń, ponad standardowo zidentyfikować zasady utrzymania obiektów budowlanych i obszarów leśnych, znać przeznaczenie i użyć podręczny sprzęt gaśniczy oraz przeprowadzić ewakuację budynku.	K1P_U01, K1P_U05, K1P_U09
P_U03	Potrafi wskazać zadania poszczególnych podmiotów ochrony przeciwpożarowej oraz opracować analizę zagrożeń.	K1P_U12
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest gotów wykazać potrzebę samodzielnego zdobywania i doskonalenia wiedzy oraz umiejętności profesjonalnych i badawczych w zakresie ochronny przeciwpożarowej, potrafi dobrze działać w zespole.	K1P_K01, K1P_K03
P_K02	Jest gotów wykorzystać zasady ochrony przeciwpożarowej, zasady ewakuacji i praktycznego użycia w przypadku wystąpienia zagrożenia podręcznego sprzętu gaśniczego.	K1P_K02, K1P_K04, K1P_K06

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	Wykład / ćwiczenia:	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
T1	Zagadnienia organizacyjne. Zapoznanie z tematyką zajęć, celem prowadzonych zajęć, zasadami prowadzenia zajęć, literaturą fachową i pomocniczą, zasadami zaliczenia przedmiotu.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_U04, P_K01, P_K02, P_K03
T2	Organizacja ochrony przeciwpożarowej, podstawowe definicje z zakresu ochrony przeciwpożarowej, zadania stawiane jednostkom organizacyjnym ochrony przeciwpożarowej.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_U04, P_K01, P_K02, P_K03
T3	Przyczyny powstawania oraz rozprzestrzeniania się pożarów, klęsk żywiołowych oraz miejscowych zagrożeń. Uregulowania prawne w tym zakresie.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_U04, P_K01, P_K02, P_K03
T4	Proces palenia, sposoby przerywania procesu palenia. Środki gaśnicze, zakres stosowania. Grupy pożarów.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_U04, P_K01, P_K02, P_K03
T5	Podręczny sprzęt gaśniczy, zasady wyposażania obiektów w podręczny sprzęt gaśniczy oraz konserwacja podręcznego sprzętu gaśniczego.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_U04, P_K01, P_K02, P_K03
T6	Rola Państwowej Straży Pożarnej w zarzadzaniu kryzysowym ze szczególnym uwzględnieniem krajowego sytemu ratowniczo-gaśniczego oraz specjalistycznych grup ratowniczych. Udział Państwowej Straży Pożarnej w ratownictwie międzynarodowym.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_U04, P_K01, P_K02, P_K03
T7	Rola i znaczenie ochotniczych straży pożarnych oraz innych jednostek organizacyjnych ochrony przeciwpożarowej w bezpieczeństwie wewnętrznym państwa.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03,

		P_U04, P_K01, P_K02, P_K03
T8	Rola organów administracji rządowej i samorządowej w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa przeciwpożarowego oraz funkcjonowania jednostek ochrony przeciwpożarowej.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_U04, P_K01, P_K02, P_K03
T9	Zasady zapewnienia warunków ewakuacji z budynków. Drogi ewakuacyjne, warunki budowlane, wystrój, oznakowanie znakami ewakuacyjnymi.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_U04, P_K01, P_K02, P_K03
T10	Obiekty użyteczności publicznej w zakresie ochrony przeciwpożarowej. Dźwiękowy system ostrzegawczy, system sygnalizacji pożarowej. Przeciwpożarowe zaopatrzenie wodne.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_U04, P_K01, P_K02, P_K03
T11	Poważne awarie przemysłowe. Zasady kwalifikacji zakładów dużego i zwiększonego ryzyka powstania poważnej awarii przemysłowej. Organa odpowiedzialne za pozwolenie na prowadzenie działalności zakładów dużego i zwiększonego ryzyka oraz ich zadania.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_U04, P_K01, P_K02, P_K03
T12	Zasady prowadzenia szkolenia w zakresie ochrony przeciwpożarowej. Rodzaje szkoleń, program szkoleń, czasokresy szkoleń, przygotowanie osób prowadzących szkolenia.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_U04, P_K01, P_K02, P_K03
T13	Odpowiedzialność właścicieli, kierowników, prowadzących zakłady pracy w zakresie ochrony przeciwpożarowej.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_U04, P_K01, P_K02, P_K03
T14	Zasady utrzymania obiektów budowlanych oraz obszarów leśnych w zakresie ochrony przeciwpożarowej. Zasady opracowania instrukcji bezpieczeństwa przeciwpożarowego dla obiektów budowlanych. Zasady przeprowadzania kontroli w zakresie bezpieczeństwa przeciwpożarowego.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_U04, P_K01, P_K02, P_K03
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
PW1	Przygotowanie rozwiązania konkretnego przypadku oraz prezentacji. Przygotowanie do dyskusji.	P_U01-03, P_K01-02
PW2	Przygotowanie do zaliczenia końcowego.	P_W01-03

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ		
Przedmiotowe efekty uczenia się	**Metoda weryfikacji**	**Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU**

	Egzamin pisemny – test	Egzamin ustny	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania/praca samodzielna	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy - prezentacja	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	
P_W01			x									Wykład / ćwiczenia
P_W02			x									Wykład / ćwiczenia
P_W03			x									Wykład / ćwiczenia
P_U01					x				x	x	x	Ćwiczenia
P_U02					x				x	x	x	Ćwiczenia
P_U03					x				x	x	x	Ćwiczenia
P_K01					x					x		Ćwiczenia
P_K02					x					x		Ćwiczenia

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Ocena niedostateczna** Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Ocena bardzo dobra** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_W01	nie zna w zaawansowanym stopniu pojęć i terminów z zakresu ochrony przeciwpożarowej.	zna w zaawansowanym stopniu niektóre pojęcia i terminy z zakresu ochrony przeciwpożarowej.	zna w zaawansowanym stopniu pojęcia i terminy z zakresu ochrony przeciwpożarowej.	zna w zaawansowanym stopniu pojęcia i terminy z zakresu ochrony przeciwpożarowej i je szczegółowo objaśnia przywołując literaturę przedmiotu.
P_W02	nie zna zadania i elementy struktury ochrony przeciwpożarowej, rozróżnia jej obszary działania i określa podmioty decyzyjne oraz wykonawcze.	zna niektóre zadania i elementy struktury ochrony przeciwpożarowej, rozróżnia jej obszary działania i określa podmioty decyzyjne oraz wykonawcze.	zna zadania i elementy struktury ochrony przeciwpożarowej, rozróżnia jej obszary działania i określa podmioty decyzyjne oraz wykonawcze.	zna zadania i elementy struktury ochrony przeciwpożarowej, szczegółowo rozróżnia jej obszary działania i określa podmioty decyzyjne oraz wykonawcze.
P_W03	nie zna zadań podmiotów tworzących ochronę przeciwpożarową oraz zasady ich współdziałania i stosowanych procedur.	zna niektóre zadania podmiotów tworzących ochronę przeciwpożarową oraz zasady ich współdziałania i stosowanych procedur.	zna zadania podmiotów tworzących ochronę przeciwpożarową oraz zasady ich współdziałania i stosowanych procedur.	zna zadania podmiotów tworzących ochronę przeciwpożarową oraz zasady ich współdziałania i stosowanych procedur przywołując źródła prawne.
P_U01	nie potrafi wskazać zadań obrony przeciwpożarowej w systemie zarządzania kryzysowego ani zanalizować poszczególne obszary działania.	potrafi wskazać wybrane zadania obrony przeciwpożarowej w systemie zarządzania kryzysowego oraz częściowo zanalizować poszczególne obszary działania	potrafi wskazać zadania obrony przeciwpożarowej w systemie zarządzania kryzysowego, zanalizować poszczególne obszary działania.	potrafi szczegółowo wskazać zadania obrony przeciwpożarowej w systemie zarządzania kryzysowego oraz kompleksowo zanalizować poszczególne obszary działania.
P_U02	nie potrafi rozpoznać przyczyn powstawania zagrożeń pożarowych i innych miejscowych zagrożeń, ponad standardowo zidentyfikować zasad utrzymania obiektów budowlanych i obszarów leśnych, nie zna przeznaczenia i nie potrafi użyć podręcznego sprzętu gaśniczego ani przeprowadzić ewakuacji budynku.	potrafi rozpoznać niektóre przyczyny powstawania zagrożeń pożarowych i innych miejscowych zagrożeń, ponad standardowo zidentyfikować niektóre zasady utrzymania obiektów budowlanych i obszarów leśnych, znać przeznaczenie i użyć podręczny sprzęt gaśniczy oraz przeprowadzić ewakuację budynku.	potrafi rozpoznać przyczyny powstawania zagrożeń pożarowych i innych miejscowych zagrożeń, ponad standardowo zidentyfikować zasady utrzymania obiektów budowlanych i obszarów leśnych, znać przeznaczenie i użyć podręczny sprzęt gaśniczy oraz przeprowadzić ewakuację budynku.	potrafi szczegółowo rozpoznać przyczyny powstawania zagrożeń pożarowych i innych miejscowych zagrożeń, ponad standardowo zidentyfikować szczegółowe zasady utrzymania obiektów budowlanych i obszarów leśnych, znać przeznaczenie i użyć w pełnym podręczny sprzęt gaśniczy oraz przeprowadzić ewakuację budynku.
P_U03	nie potrafi wskazać zadań	potrafi wskazać niektóre	potrafi wskazać zadania	potrafi wskazać szczegółowe

	poszczególnych podmiotów ochrony przeciwpożarowej ani opracować analizy zagrożeń.	zadania poszczególnych podmiotów ochrony przeciwpożarowej oraz opracować analizę części zagrożeń.	poszczególnych podmiotów ochrony przeciwpożarowej oraz opracować analizę zagrożeń.	zadania poszczególnych podmiotów ochrony przeciwpożarowej oraz opracować kompleksową analizę zagrożeń.
P_K01	nie jest gotów wykazać potrzeby samodzielnego zdobywania i doskonalenia wiedzy oraz umiejętności profesjonalnych i badawczych w zakresie ochronny przeciwpożarowej, nie potrafi dobrze działać w zespole.	jest gotów wykazać potrzebę samodzielnego zdobywania i doskonalenia wiedzy oraz umiejętności profesjonalnych i badawczych w zakresie ochronny przeciwpożarowej, potrafi dobrze działać w zespole.		
P_K02	nie jest gotów wykorzystać zasady ochrony przeciwpożarowej, zasady ewakuacji i praktycznego użycia w przypadku wystąpienia zagrożenia podręcznego sprzętu gaśniczego.	jest gotów wykorzystać zasady ochrony przeciwpożarowej, zasady ewakuacji i praktycznego użycia w przypadku wystąpienia zagrożenia podręcznego sprzętu gaśniczego.		

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	42 h	24 h
Egzamin/zaliczenie	---	---
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	33 h	51 h
- Przygotowanie eseju	---	---
- Przeprowadzenie badań literaturowych	6 h	8 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, przygotowanie prezentacji, itd.)	15 h	20 h
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	2 h	13 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	10 h	10 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75 h / 3 ECTS**	**75 h / 3 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	42 h / 1,68 ECTS	24 h / 0,96 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	50 h / 2 ECTS	50 h / 2 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Górski S., Współczesna ochrona ludności: aspekty prawne i organizacyjne, Szkoła Główna Służby Pożarniczej, Warszawa 2016. Górski S., Współczesna ochrona ludności: aspekty prawne i organizacyjne, Szkoła Główna Służby Pożarniczej, Warszawa 2016.
- Barbara Mróz, Zarządzanie kryzysowe w świetle transgranicznych zagrożeń Polski. Wyższa szkoła Gospodarki Euroregionalnej, Wydawnictwo WSGE, 2018 r..
- Dawid Czarnecki, Dariusz Skalski Zarządzanie kryzysowe w administracji publicznej-wybrane aspekty, Wyd. Uczelniane AWFiS w Gdańsku , 2019.

- Gołębiewski J. Zarządzanie kryzysowe w świetle wymogów bezpieczeństwa. Szkoła Aspirantów Państwowej Straży Pożarnej w Krakowie 2011.
- Biniak-Pieróg M., Zamiar Z., Organizacja systemów ratownictwa, UWP, Wrocław 2013.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Witold Frankowski, Skrypt inspektora ochrony przeciwpożarowej, Ośrodek Techniki Pożarnictwa, 2022.
- Ochrona przeciwpożarowa a bezpieczeństwo państwa. Wyd. Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony Przeciwpożarowej im. Józefa Tuliszkowskiego. Państwowy Instytut Badawczy Józefów 2014 r. Publikacja internetowa. /www.cnbop.pl/.
- Kociołek K. Poradnik inspektora ochrony przeciwpożarowej. TARBONUS Kraków 2015.
- Gajek A. System przeciwdziałania poważnym awariom przemysłowym. Polskie przepisy, Dyrektywa Seveso II i Dyrektywa Seveso III.

Inne materiały dydaktyczne:

- Filmy, plansze, instrukcje, podręczny sprzęt gaśniczy.
- USTAWA z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej z późniejszymi zmianami,
- USTAWA z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej z późniejszymi zmianami,
- USTAWA z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska z późniejszymi zmianami,
- USTAWA z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks Pracy z późniejszymi zmianami,
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów z późniejszymi zmianami,
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 października 2005 r. w sprawie czynności kontrolno-rozpoznawczych przeprowadzanych przez Państwową Straż Pożarną,
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 września 2021 r. w sprawie uzgadniania projektu zagospodarowania działki lub terenu, projektu architektoniczno-budowlanego, projektu technicznego oraz projektu urządzenia przeciwpożarowego pod względem zgodności z wymaganiami ochrony przeciwpożarowej
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych,
- Obwieszczenie Ministra Rozwoju i Techniki z dnia 15 kwietnia 2022 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie,
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 15 września 2014 r. w sprawie zakresu, szczegółowych warunków i trybu włączania jednostek ochrony przeciwpożarowej do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego,
- OBWIESZCZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH z dnia 11 kwietnia 2013 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie szczegółowych zasad kierowania i współdziałania jednostek ochrony przeciwpożarowej biorących udział w działaniu ratowniczym,
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 10 listopada 2015 r. w sprawie wymagań kwalifikacyjnych oraz szkoleń dla strażaków jednostek ochrony przeciwpożarowej,
  Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 13 stycznia 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szkoleń inspektorów ochrony przeciwpożarowej.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE	
KOD PRZEDMIOTU: **S_ZK7**	**Centra zarządzania kryzysowego - organizacja i zadania**
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk w Łodzi**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Zarządzanie kryzysowe i ratownictwo**
Rodzaj modułu kształcenia:	**Specjalnościowy / kształtujący umiejętności praktyczne**
Punkty ECTS:	**3 ECTS**
Rok / Semestr:	**III / 6**
Osoba koordynująca przedmiot:	**dr Janusz Szoblik**

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Znajomość podstawowych zagadnień poruszanych w ramach przedmiotów: Zarządzanie kryzysowe, Organizacja i zarządzanie.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Celem przedmiotu jest przekazanie podstawowej wiedzy o strukturach i instytucjach zajmujących się zarządzaniem kryzysowym, ich zadaniach, metodach pracy oraz współpracy między nimi.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	**Ćwiczenia**	**Konwersat.**	**Lab.**	**Warsztaty**	**Projekt**	**Seminarium**	**Konsultacje**	**Egzamin/ zaliczenie**	**Suma godzin**
Studia stacjonarne	14	28								**42**
Studia niestacjonarne	8	16								**24**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Wykład	Wykład informacyjny i problemowy, wspomagany prezentacjami multimedialnymi, dyskusja, studia przypadków.
Ćwiczenia	Dyskusja, debata, pogadanka, burza mózgu, praca w grupach, case study, referat, ćwiczenia pisemne, pytania / zadania problemowe.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	**Opis przedmiotowych efektów uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	Zna w zaawansowanym stopniu terminy i pojęcia z zakresu zarządzania kryzysowego.	K1P_W03, K1P_W08
P_W02	Ma zaawansowaną wiedzę o strukturach i instytucjach zajmujących się zarządzaniem kryzysowym oraz relacjach zachodzących między nimi.	K1P_W03, K1P_W08
P_W03	Zna w zaawansowanym stopniu charakter więzi zachodzących w obszarze zarządzania	K1P_W03,

	kryzysowego, polityki, administracji i ekonomii.	K1P_W08
Umiejętności:		
P_U01	Potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną do analizowania procesów zarządzania kryzysowego, w tym ich dynamikę oraz najistotniejsze elementy.	K1P_U03, K1P_U15
P_U02	Właściwie posługuje się systemami normatywnymi oraz wybranymi normami i regułami w celu rozwiązania konkretnego zadania z zakresu zarządzania kryzysowego.	K1P_U03, K1P_U07, K1P_U15
P_U03	Analizuje proponowane rozwiązania konkretnych problemów z zakresu zarządzania kryzysowego i wskazuje w tym zakresie odpowiednie rozwiązania.	K1P_U03, K1P_U15
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest gotów uczestniczyć w przygotowaniu różnych projektów dotyczących zarządzania kryzysowego.	K1P_K03

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	**Wykład:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
W1	Zadania i funkcje Centrów Zarządzania Kryzysowego.	P_W01, P_W02, P_W03
W2	Miejsce i funkcja Centrów Zarządzania Kryzysowego w uniwersalnym modelu kierowania.	P_W01, P_W02, P_W03
W3/4	Podstawowe zadania Centrów Zarządzania Kryzysowego: – Monitorowanie zagrożeń, – Utrzymanie systemów łączności.	P_W01, P_W02, P_W03
W5/6	Współpraca CZK oraz innych podsystemów Systemu Bezpieczeństwa Narodowego, w szczególności takich jak: Krajowy System Ratowniczo – Gaśniczy oraz System Państwowe Ratownictwo Medyczne.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_U04, P_K01
W7	Obieg informacji w zarządzaniu kryzysowym – narzędzia i procedury: – Centralna Aplikacja Raportująca, – System Informacji o Szpitalach,	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_K01
W8	Obieg informacji w zarządzaniu kryzysowym	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_U04, P_K01
Lp.	**Ćwiczenia:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
Ćw1	Pojęcie i istota zarządzania Centrów Zarządzania Kryzysowego w systemie zarządzania kryzysowego.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
Ćw2	Umiejscowienie CZK w polskim systemie prawnym.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
Ćw3	Zadania centrów zarządzania kryzysowego na poszczególnych szczeblach administracji centralnej i terenowej.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
Ćw4	Ostrzeganie i alarmowanie.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03,

		P_K01, P_K02
Ćw5	Krajowy System Wykrywania Skażeń i Alarmowania.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
Ćw6	Podmioty wspierające działania ratownicze (Siły Zbrojne, stowarzyszenia, organizacje pożytku publicznego).	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
Ćw7	System OPAL.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
Ćw8	Panel informacyjny i inne bazy danych używane w CZK.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
PW1	Przygotowanie rozwiązania konkretnego przypadku oraz prezentacji. Przygotowanie do dyskusji i do zaliczenia końcowego	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Metoda weryfikacji**											**Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU**
	Egzamin pisemny – test	Egzamin ustny	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania/praca samodzielna	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy - prezentacja	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	
P_W01			x								x	Wykład
P_W02			x								x	Wykład
P_W03			x								x	Wykład
P_U01					x	x					x	Ćwiczenia
P_U02					x	x					x	Ćwiczenia
P_U03					x	x					x	Ćwiczenia
P_K01					x	x					x	Ćwiczenia

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Ocena niedostateczna** Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Ocena bardzo dobra** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_W01	nie zna w zaawansowanym stopniu terminów i pojęć z zakresu zarządzania kryzysowego.	zna w zaawansowanym stopniu niektóre terminy i pojęcia z zakresu zarządzania kryzysowego.	zna w zaawansowanym stopniu terminy i pojęcia z zakresu zarządzania kryzysowego.	zna w zaawansowanym stopniu terminy i pojęcia z zakresu zarządzania kryzysowego z przywołaniem literatury przedmiotu.
P_W02	nie ma zaawansowanej wiedzy o strukturach i instytucjach zajmujących się zarządzaniem kryzysowym oraz relacjach zachodzących między nimi.	ma zaawansowaną wiedzę o niektórych strukturach i instytucjach zajmujących się zarządzaniem kryzysowym oraz relacjach zachodzących między nimi.	ma zaawansowaną wiedzę o strukturach i instytucjach zajmujących się zarządzaniem kryzysowym oraz relacjach zachodzących między nimi.	ma szczegółową i zaawansowaną wiedzę o strukturach i instytucjach zajmujących się zarządzaniem kryzysowym oraz relacjach zachodzących między nimi.

P_W03	nie zna w zaawansowanym stopniu charakteru więzi zachodzących w obszarze zarządzania kryzysowego, polityki, administracji i ekonomii.	zna w zaawansowanym stopniu charakter części więzi zachodzących w obszarze zarządzania kryzysowego, polityki, administracji i ekonomii.	zna w zaawansowanym stopniu charakter więzi zachodzących w obszarze zarządzania kryzysowego, polityki, administracji i ekonomii.	zna w zaawansowanym stopniu charakter więzi zachodzących w obszarze zarządzania kryzysowego, polityki, administracji i ekonomii z przywołaniem literatury przedmiotu.
P_U01	nie potrafi wykorzystać wiedzy teoretycznej do analizowania procesów zarządzania kryzysowego, w tym ich dynamikę oraz najistotniejsze elementy.	potrafi wykorzystać ramową wiedzę teoretyczną do analizowania niektórych procesów zarządzania kryzysowego, w tym ich dynamikę oraz najistotniejsze elementy.	potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną do analizowania procesów zarządzania kryzysowego, w tym ich dynamikę oraz najistotniejsze elementy.	potrafi wykorzystać szczegółową wiedzę teoretyczną do analizowania złożonych procesów zarządzania kryzysowego, w tym ich dynamikę oraz najistotniejsze elementy.
P_U02	nie potrafi właściwie posługiwać się systemami normatywnymi oraz wybranymi normami i regułami w celu rozwiązania konkretnego zadania z zakresu zarządzania kryzysowego.	potrafi właściwie posługiwać się systemami normatywnymi oraz wybranymi normami i regułami w celu rozwiązania niektórych zadań z zakresu zarządzania kryzysowego.	potrafi właściwie posługiwać się systemami normatywnymi oraz wybranymi normami i regułami w celu rozwiązania konkretnego zadania z zakresu zarządzania kryzysowego.	potrafi właściwie posługiwać się systemami normatywnymi oraz wybranymi normami i regułami w celu rozwiązania złożonego zadania z zakresu zarządzania kryzysowego.
P_U03	nie potrafi analizować proponowanych rozwiązań konkretnych problemów z zakresu zarządzania kryzysowego i wskazuje w tym zakresie odpowiednie rozwiązania.	potrafi analizować proponowane rozwiązania niektórych problemów z zakresu zarządzania kryzysowego i wskazuje w tym zakresie odpowiednie rozwiązania.	potrafi analizować proponowane rozwiązania konkretnych problemów z zakresu zarządzania kryzysowego i wskazuje w tym zakresie odpowiednie rozwiązania.	potrafi szczegółowo analizować proponowane rozwiązania konkretnych problemów z zakresu zarządzania kryzysowego i wskazuje w tym zakresie odpowiednie rozwiązania.
P_K01	nie jest gotów uczestniczyć w przygotowaniu różnych projektów dotyczących zarządzania kryzysowego.	Jest gotów uczestniczyć w przygotowaniu różnych projektów dotyczących zarządzania kryzysowego.		

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	42 h	24 h
Egzamin/zaliczenie	---	---
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	33 h	51 h
- Przygotowanie eseju	---	---
- Przeprowadzenie badań literaturowych	8 h	12 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, przygotowanie prezentacji, itd.)	---	---
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	13 h	29 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	10 h	10 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75 h / 3 ECTS**	**75 h / 3 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	42 h / 1,68 ECTS	24 h / 0,96 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	50 h / 2 ECTS	50 h / 2 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do	---	---

prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności		

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym,
- Piwowarski J., System zarządzania kryzysowego w Polsce. Wybrane aspekty, Kraków – Katowice 2018,
- Sadowski J., Skrabacz A., Rogowski K., Zarządzanie w sytuacjach kryzysowych. Podstawy prawne i organizacyjne, Słupsk 2020,
- Mikołajczyk D. P., Sprawność terytorialnego systemu zarządzania kryzysowego, Łódź 2019.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Konstytucja RP,
- Ustawa z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej,
- Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym,
- Ustawa z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego,
- Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej,
- Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej,
- Ustawa z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym.

Inne materiały dydaktyczne:

- Strony internetowe centrów zarządzania kryzysowego.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE	
KOD PRZEDMIOTU: **S_ZK8**	**Organizacja systemu ratownictwa**
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk w Łodzi**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Zarządzanie kryzysowe i ratownictwo**
Rodzaj modułu kształcenia:	**Specjalnościowy / kształtujący umiejętności praktyczne**
Punkty ECTS:	**3 ECTS**
Rok / Semestr:	**III / 6**
Osoba koordynująca przedmiot:	**St. bryg. mgr Stanisław Krasoń**

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Brak.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Przekazanie studentom wiedzy na temat prawa określającego podstawy działania służb ratownictwa, struktur funkcjonalnych tych służb i ich zorganizowania w kraju i na świecie, oraz zasad prowadzenia i kierowania akcjami ratowniczymi na różnych poziomach i w różnych obszarach występowania różnorodnych zagrożeń. Zrozumienie zasad funkcjonowania i metod działania służb ratowniczych, umiejętność tworzenia scenariuszy postępowania w różnych sytuacjach zagrożeń, umiejętność współpracy ze służbami ratownictwa. Wykształcenie u studentów kompetencji reagowania w sposób profesjonalny w sytuacji, gdy konieczne jest udzielenie pomocy, ratowanie życia lub mienia, w tym kompetencji do zorganizowania, a w razie potrzeby kierowania akcją ratowniczą.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne	14	28								**42**
Studia niestacjonarne	8	16								**24**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Wykład	Wykład informacyjny i problemowy, wspomagany prezentacjami multimedialnymi, dyskusja, studia przypadków.
Ćwiczenia	Dyskusja, debata, pogadanka, burza mózgu, praca w grupach, case study, referat, ćwiczenia pisemne, pytania / zadania problemowe.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Student ma zaawansowaną wiedzę na temat prawa określającego podstawy działania służb	K1P_W04,

	ratownictwa, struktur organizacyjnych i funkcjonalnych tych służb oraz ich zorganizowania w kraju i na świecie.	K1P_U08, K1P_W09
P_W02	Student zna w zaawansowanym stopniu zasady prowadzenia akcji i kierowania akcjami ratowniczymi na różnych szczeblach i w obszarach występowania różnorodnych zagrożeń.	K1P_W08
Umiejętności:		
P_U01	Student potrafi wykorzystać zasady funkcjonowania służb i systemu ratownictwa oraz wskazać właściwe służby do działania w danej sytuacji na podstawie oceny zagrożenia lub scenariusza katastrofy.	K1P_U03, K1P_U15, K1P_U16
P_U02	Student posiada umiejętność tworzenia scenariuszy postępowania w różnych sytuacjach zagrożeń oraz umiejętność współpracy ze służbami ratownictwa.	K1P_U03, K1P_U13
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Student jest gotów do profesjonalnego wykonywania obowiązków w sytuacji, gdy konieczne jest udzielenie pomocy, ratowanie życia lub mienia.	K1P_K05
P_K02	Student ma kompetencje do zorganizowania, a w razie potrzeby kierowania akcją ratowniczą. Ma świadomość znaczenia szybkiego udzielenia pomocy dla zwiększenia szans uratowania życia i czuje się za to odpowiedzialny.	K1P_K03, K1P_K05, K1P_K06

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	Wykład:	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
W1	Rola zarządzania kryzysowego w zapewnieniu bezpieczeństwa państwa. Zadania administracji publicznej w zakresie funkcjonowania systemu zarzadzania kryzysowego.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
W2	Podmioty realizujące zadania z zakresu zarzadzania kryzysowego. Uwarunkowania prawne.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
W3	Rodzaje zagrożeń wewnętrznych oraz rodzaje systemów ratowniczych przystosowanych do zwalczania skutków tych zagrożeń.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
W4	Zadania administracji publicznej w zakresie organizacji Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego, Państwowego Ratownictwa Medycznego, Systemu Powiadamiania Ratunkowego, Systemu Wykrywania i Alarmowania.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
W5	Zasady włączania jednostek ochrony przeciwpożarowej, podmiotów gospodarczych oraz ekspertów do Krajowego Sytemu Ratowniczo-Gaśniczego.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
W6	Ratownictwo specjalistyczne w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
W7	Unijny system ochrony ludności. Udział sił i środków Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego w ratownictwie międzynarodowym.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
W8	Ratownictwo wodne, w tym morskie i śródlądowe. Zasady współpracy z innymi podmiotami ratowniczymi.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
W9	Ratownictwo górskie. Zasady prowadzenia działań ratowniczych oraz współpraca z innymi podmiotami ratowniczymi.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
W10	Ratownictwo górnicze z zakładach górniczych podziemnych oraz odkrywkowych	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
W11	Ratownictwo komunalne. Podmioty zobowiązane do utworzenia i utrzymania pogotowia gazowego, wodno-kanalizacyjnego, energetycznego.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02

W12	Organizacja zabezpieczenia medycznego akcji ratowniczych prowadzonych przez służby ratownicze ze szczególnym uwzględnieniem zdarzeń masowych.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
W13	Znaczenie systemu powiadamiania ratunkowego w organizacji działań ratowniczych. Źródła informacji o zagrożeniach, podmioty uczestniczące w systemie powiadamiania ratunkowego.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
W14	Możliwości wykorzystania Sił Zbrojnych RP w działaniach ratowniczych w czasie pokoju. Zasady użycia Sił Zbrojnych RP, zasady podległości w czasie prowadzonych działań ratowniczych.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
Lp.	**Ćwiczenia:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
Ćw1	Akty prawne regulujące funkcjonowanie systemu ratownictwa.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
Ćw2	Analiza miejsca zdarzenia (niesienie najefektywniejszej pomocy, przewidywanie możliwości wystąpienia innych zdarzeń niepożądanych).	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
Ćw3	Zasady postępowania w przypadku akcji ratowniczych prowadzonych na lądzie, wodzie i w powietrzu.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
Ćw4	Zasady współdziałania i koordynacji służb ratowniczych na miejscu wypadku. Organizacja i współpraca systemów ratownictwa w Polsce i na świecie.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
Ćw5	Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy. Organizacja struktur zintegrowanego Ratownictwa Medycznego w Polsce.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
Ćw6	Poziomy kierowania akcją ratowniczą.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
Ćw7	Narzędzia służące do wspomagania procesów decyzyjnych podczas prowadzenia akcji ratowniczych. Systemy informacji przestrzennej.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
Ćw8	Zwalczanie pożarów, awarii technicznych i katastrof naturalnych na ladzie, wodzie i w powietrzu.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
Ćw9	Rola i zadania administracji publicznej, służb oraz straży i inspekcji w systemie ratownictwa. Współpraca między instytucjami.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
Ćw10	Rola organizacji ochotniczych i pozarządowych w akcjach ratowniczych. Organizacja pomocy humanitarnej.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
Ćw11	Modele i zasady współpracy międzynarodowej.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
Ćw12	Opracowanie scenariuszy postępowania niesienia pomocy ofiarom wybranych zdarzeń na lądzie, morzu i w powietrzu.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
Ćw13	Wykorzystanie narzędzi wspomagających procesy decyzyjne podczas akcji ratowniczej.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
Ćw14	Opracowanie scenariusza prowadzenia akcji ratowniczej z uwzględnieniem współpracy między instytucjami oraz organizacjami ochotniczymi i pozarządowymi.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
PW1	Przygotowanie rozwiązania konkretnego przypadku oraz prezentacji. Przygotowanie do	P_U01-03,

	dyskusji.	P_K01-02
PW2	Przygotowanie do zaliczenia końcowego.	P_W01-02

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Metoda weryfikacji**											**Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU**
	Egzamin pisemny – test	Egzamin ustny	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania/praca samodzielna	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy - prezentacja	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	
P_W01			x									Wykład / ćwiczenia
P_W02			x									Wykład / ćwiczenia
P_U01						x				x	x	Ćwiczenia
P_U02						x				x	x	Ćwiczenia
P_K01						x				x		Ćwiczenia
P_K02						x				x		Ćwiczenia

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Ocena niedostateczna** Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Ocena bardzo dobra** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_W01	nie ma zaawansowanej wiedzy na temat prawa określającego podstawy działania służb ratownictwa, struktur organizacyjnych i funkcjonalnych tych służb oraz ich zorganizowania w kraju i na świecie.	ma zaawansowaną, choć niepełną wiedzę na temat prawa określającego podstawy działania służb ratownictwa, struktur organizacyjnych i funkcjonalnych tych służb oraz ich zorganizowania w kraju i na świecie.	ma zaawansowaną wiedzę na temat prawa określającego podstawy działania służb ratownictwa, struktur organizacyjnych i funkcjonalnych tych służb oraz ich zorganizowania w kraju i na świecie.	ma zaawansowaną i podpartą znajomością źródeł wiedzę na temat prawa określającego podstawy działania służb ratownictwa, struktur organizacyjnych i funkcjonalnych tych służb oraz ich zorganizowania w kraju i na świecie.
P_W02	nie zna w zaawansowanym stopniu zasad prowadzenia akcji i kierowania akcjami ratowniczymi na różnych szczeblach i w obszarach występowania różnorodnych zagrożeń.	zna w zaawansowanym stopniu wybrane zasady prowadzenia akcji i kierowania akcjami ratowniczymi na różnych szczeblach i w obszarach występowania różnorodnych zagrożeń.	zna w zaawansowanym stopniu zasady prowadzenia akcji i kierowania akcjami ratowniczymi na różnych szczeblach i w obszarach występowania różnorodnych zagrożeń.	zna w zaawansowanym stopniu szczegółowe zasady prowadzenia akcji i kierowania akcjami ratowniczymi na różnych szczeblach i w obszarach występowania różnorodnych zagrożeń.
P_U01	nie potrafi wykorzystać zasad funkcjonowania służb i systemu ratownictwa ani wskazać właściwych służb do działania w danej sytuacji na podstawie oceny zagrożenia lub scenariusza katastrofy.	potrafi wykorzystać niektóre zasady funkcjonowania służb i systemu ratownictwa oraz wskazać właściwe służby do działania w danej sytuacji na podstawie oceny zagrożenia lub scenariusza katastrofy.	potrafi wykorzystać zasady funkcjonowania służb i systemu ratownictwa oraz wskazać właściwe służby do działania w danej sytuacji na podstawie oceny zagrożenia lub scenariusza katastrofy.	potrafi kompleksowo wykorzystać zasady funkcjonowania służb i systemu ratownictwa oraz wskazać właściwe służby do działania w danej sytuacji na podstawie oceny zagrożenia lub scenariusza katastrofy.
P_U02	nie posiada umiejętności tworzenia scenariuszy postępowania w różnych sytuacjach zagrożeń oraz umiejętność współpracy ze służbami ratownictwa.	posiada umiejętność tworzenia scenariuszy postępowania w niektórych sytuacjach zagrożeń oraz umiejętność współpracy ze służbami ratownictwa.	posiada umiejętność tworzenia scenariuszy postępowania w różnych sytuacjach zagrożeń oraz umiejętność współpracy ze służbami ratownictwa.	posiada umiejętność tworzenia scenariuszy postępowania w nietypowych sytuacjach zagrożeń oraz umiejętność współpracy ze służbami ratownictwa.
P_K01	nie jest gotów do profesjonalnego wykonywania obowiązków w sytuacji, gdy konieczne jest udzielenie pomocy, ratowanie życia lub mienia.	jest gotów do profesjonalnego wykonywania obowiązków w sytuacji, gdy konieczne jest udzielenie pomocy, ratowanie życia lub mienia.		

P_K02	nie ma kompetencji do zorganizowania, a w razie potrzeby kierowania akcją ratowniczą. Nie ma świadomości znaczenia szybkiego udzielenia pomocy dla zwiększenia szans uratowania życia i czuje się za to odpowiedzialny.	ma kompetencje do zorganizowania, a w razie potrzeby kierowania akcją ratowniczą. Ma świadomość znaczenia szybkiego udzielenia pomocy dla zwiększenia szans uratowania życia i czuje się za to odpowiedzialny.

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	42 h	24 h
Egzamin/zaliczenie	---	---
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	33 h	51 h
- Przygotowanie eseju	---	---
- Przeprowadzenie badań literaturowych	6 h	8 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, przygotowanie prezentacji, itd.)	---	---
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	17 h	33 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	10 h	10 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75 h / 3 ECTS**	**75 h / 3 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	42 h / 1,68 ECTS	24 h / 0,96 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	50 h / 2 ECTS	50 h / 2 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- GIOŚ, Zasady postępowania ratowniczego, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska - Firex, Warszawa, 2016.
- Kołodziński E., Komputerowe wspomaganie zarządzania bezpieczeństwem publicznym, WAT, Warszawa, 2003
- Lipiński S. [red.], Skuteczne ratownictwo. Fachowy poradnik dla służb ratowniczych, Verlag Dashofer, Warszawa, 2008.
- Kalinko J. , Lipiński S., Poziomy kierowania na potrzeby działań ratowniczych, wyd. Szkoła Główna Służby Pożarniczej, Warszawa 2018.
- Ciećkiewicz J., Organizacja pomocy medycznej w wypadkach masowych i katastrofach, wyd. Górnicki, Wrocław 2022.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Bielicki P. P., *Ratownictwo i ewakuacja podczas pożaru*, Centralna Szkoła Państwowej Straży Pożarnej, Częstochowa, 2001
- Cieckiewicz Jan [red.], *Ratownictwo medyczne w wypadkach masowych*, Górnicki Wydawnictwo Medyczne, Wrocław, 2005.
- Konecki M., Król B., Wróblewski D., *Nowoczesne metody działań ratowniczo-gaśniczych*, Szkoła Główna Służby Pożarniczej, Warszawa, 2003
- Ranecki J., *Ratownictwo chemiczno-ekologiczne*, Szkoła Aspirantów Państwowej Straży Pożarnej, Poznań, 1998.

Inne materiały dydaktyczne:

- akty prawne, dokumenty źródłowe wydawane przez podmioty OCK.

Specjalność: BEZPIECZEŃSTWO MILITARNE I OBRONA NARODOWA

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE	
KOD PRZEDMIOTU: **S_BM1**	**Siły Zbrojne RP w systemie bezpieczeństwa państwa**
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Nie dotyczy**
Rodzaj modułu kształcenia:	**Specjalnościowy / kształtujący umiejętności praktyczne**
Punkty ECTS:	**4 ECTS**
Rok / Semestr:	**III / 6**
Osoba koordynująca przedmiot:	**ppłk dr inż. Michał Siek**

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
System bezpieczeństwa narodowego, Polityka i strategia bezpieczeństwa.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Przekazanie wiedzy na temat Sił Zbrojnych RP – ich miejscu w podsystemie obronnym, rodzajach, strukturze dowodzenia, prawnych uregulowaniach oraz statusie.
C2	Przygotowanie do określenia przeznaczenia Sił Zbrojnych RP oraz wykorzystania wiedzy na ten temat w służbie czy też badaniach naukowych.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne	28	28							2	**58**
Studia niestacjonarne	16	16							2	**34**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Wykład	Wykład z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych, map i innych środków
Ćwiczenia	Studium przypadku, dyskusja, zadanie problemowe, metoda projektowa

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Student posiada wiedzę w zakresie przeznaczenia Sił Zbrojnych RP, ich miejsca w podsystemie obronnym państwa oraz regulacji prawnych określających ich status, zadania do realizacji i skład bojowy.	K1P_W04, K1P_W07, K1P_W12

P_W02	Student posiada szeroką wiedzę w zakresie struktur systemów dowodzenia zadań najważniejszych organów państwa i SZ: Prezydenta RP, MON, Sztabu Generalnego, Dowództwa Generalnego Rodzajów SZ, Dowództwa Operacyjnego Rodzajów SZ, Dowództwa Garnizonu Warszawa, Wielonarodowego Korpusu Północny Wschód, Centrum Szkolenia Sił Połączonych NATO, Żandarmerii Wojskowej, Inspektoratu Uzbrojenia, Inspektoratu Implementacji Innowacyjnych Technologii Obronnych.	K1P_W07, K1P_W12
P_W03	Student posiada szeroką wiedzę w zakresie rodzajów SZ RP, struktury, stanu, przeznaczenia i uzbrojenia: Wojsk Lądowych, Siły Powietrznych, Marynarki Wojennej, Wojsk Specjalnych, a także budżetu i jego struktury oraz zdolności ekspedycyjnych, misji z udziałem jednostek SZ RP i ich znaczenia dla wiarygodności Polski wśród sojuszników z NATO i UE.	K1P_W07, K1P_W12
Umiejętności:		
P_U01	Student potrafi określić przeznaczenie Sił Zbrojnych RP, ich miejsca w podsystemie obronnym państwa oraz umie wykorzystać w praktyce (w służbie i do badań) regulacje prawne określające ich status, zadania do realizacji oraz skład bojowy.	K1P_U03, K1P_U07
P_U02	Student potrafi określić znaczenie Sił Zbrojnych RP w podsystemie obronnym państwa, regulacje prawne określające ich status, zadania do realizacji, skład bojowy, strukturę i system dowodzenia.	K1P_U03, K1P_U07
P_U03	Student potrafi wykorzystać nabytą wiedzę z zakresu rodzajów SZ RP, struktury, stanu, przeznaczenia i uzbrojenia: Wojsk Lądowych, Siły Powietrznych, Marynarki Wojennej, Wojsk Specjalnych, a także budżetu i jego struktury oraz zdolności ekspedycyjnych, misji z udziałem jednostek SZ RP i ich znaczenia dla wiarygodności Polski wśród sojuszników z NATO i UE.	K1P_U03, K1P_U07, K1P_U09
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Student posiada kompetencje w zakresie znajomości i wykorzystania wiedzy z zakresu zagadnień związanych z funkcjonowaniem SZ RP, a także dla celów poznania naukowego.	K1P_K02
P_K02	Student umie uczestniczyć w przygotowaniu różnych projektów dotyczących dziedziny nauk społecznych oraz sfery bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego, funkcjonowania systemu obronnego państwa.	K1P_K03, K1P_K06

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	**Wykład:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
W1	Przeznaczenie Sił Zbrojnych RP i ich: miejsce w podsystemie obronnym państwa.	P_W01, P_W02
W2	System kierowania i dowodzenia SZ RP. Rola czynników politycznych (Prezydenta parlamentu i rządu RP, MON) i wojskowych Sztabu Generalnego, Dowództwa Generalnego Rodzajów SZ, Dowództwa Operacyjnego Rodzajów SZ.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01
W3	Struktura stan, przeznaczenie i uzbrojenie Wojsk Lądowych RP.	P_W02, P_W03, P_U01, P_U03
W4	Struktura stan, przeznaczenie i uzbrojenie Sił Powietrznych RP.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02,
W5	Struktura stan, przeznaczenie i uzbrojenie Marynarki Wojennej RP.	P_W02, P_W03, P_U02, P_U03
W6	Struktura stan, przeznaczenie i uzbrojenie Wojsk Specjalnych RP.	P_W02, P_W03, P_U02, P_U03
W7	Wojska Obrony Terytorialnej	P_W02, P_W03, P_U02, P_U03
W8	Organizacja sił zbrojnych w armiach obcych: sojuszniczych i spoza NATO na w wybranych przykładach (USA, Federacja Rosyjska, Wielka Brytania, Chiny, Indie)	P_W02, P_W03, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02

Lp.	Ćwiczenia:	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Ćw1	Regulacje prawne określające status i zadania Sił Zbrojnych RP.	P_W01, P_W02, P_U01
Ćw2	Struktura i zadania Dowództwa Generalnego SZ RP, Dowództwa Operacyjnego, Dowództwa Garnizonu Warszawa, Wielonarodowego Korpusu Północny - Wschód, Centrum Szkolenia Sił Połączonych NATO, Żandarmerii Wojskowej, Inspektoratu Uzbrojenia, Inspektoratu Implementacji Innowacyjnych Technologii Obronnych. Zajęcia warsztatowe: Realizacja zadań organów kierowania Sil Zbrojnych RP w przypadku wybuchu konfliktu zbrojnego.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01
Ćw3	Współpraca poszczególnych rodzajów SZ w sytuacji zagrożenia militarnego państwa konfliktem zbrojnym (agresją). Przygotowanie projektu: Wykorzystanie rodzajów Sil zbrojnych RP i współdziałanie miedzy nimi w zależności od charakteru konfliktu.	P_W02, P_W03, P_U01, P_U03, P_K01, P_K02
Ćw4	Wsparcie SZ w trakcie wojny przez struktury cywilne i społeczeństwo. Współpraca Rządu RP i władz samorządowych z Silami Zbrojnymi w czasie „W" –projekt.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02,
Ćw5	Skuteczność ochrony granicy morskiej państwa polskiego w kontekście stanu i potencjału Marynarki Wojennej RP.	P_W02, P_W03, P_U02, P_U03
Ćw6	Wykorzystanie Sił Zbrojnych do celów nie związanych z zagrożeniem militarnym państwa w innych sytuacjach nadzwyczajnych – regulacje prawne i zasady. Zajęcia warsztatowe: Wykorzystanie Sil Zbrojnych RP w zwalczaniu klęsk żywiołowych.	P_W02, P_W03, P_U02, P_U03
Ćw7	System edukacji wojskowej w Polsce i metody naboru do SZ RP.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
Ćw8	Znaczenie udziału jednostek SZ RP dla jej wiarygodności wśród sojuszników z NATO i UE. Optymalizacja współpracy państw NATO na wschodniej flance sojuszu - projekt.	P_W02, P_W03, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
PW1	Przygotowanie projektu dotyczącego Sił Zbrojnych RP. Udział w zajęciach warsztatowych.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
PW2	Przygotowanie do egzaminu ustnego.	P_W01, P_W02, P_W03

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	Metoda weryfikacji											Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU
	Egzamin pisemny	Egzamin ustny	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zajęcia warsztatowe	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	
P_W01		x			x			x				Wykład
P_W02		x			x			x				Wykład

P_W03		x			x			x				Wykład
P_U01					x						x	Ćwiczenia
P_U02					x			x			x	Ćwiczenia
P_U03					x			x			x	Ćwiczenia
P_K01								x		x	x	Ćwiczenia
P_K02								x		x	x	Wykład / ćwiczenia

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Ocena niedostateczna** Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Ocena bardzo dobra** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_W01	samodzielnie zdefiniować przeznaczenia Sił Zbrojnych RP oraz ich miejsca w podsystemie obronnym RP.	przy pomocy wykładowcy określić zakres przeznaczenia Sił Zbrojnych RP, ich miejsca w podsystemie obronnym państwa.	samodzielnie określić zakres przeznaczenia Sił Zbrojnych RP, ich miejsca w podsystemie obronnym państwa oraz wskazać na regulacje prawne określające ich status, zadania do realizacji i skład bojowy.	w pełni samodzielnie i precyzyjnie określić przeznaczenie SZ RP, ich miejsce w podsystemie obronnym państwa, zakres regulacji prawnych określających ich status, zadania do realizacji i skład bojowy.
P_W02	samodzielnie określić struktury, systemów dowodzenia oraz zadań najważniejszych organów państwa i SZ.	przy pomocy wykładowcy określić zakres strukturę, systemy dowodzenia i niektóre zadania najważniejszych organów państwa i Rodzajów SZ.	samodzielnie omówić (opisać) struktury, systemy dowodzenia i zadania najważniejszych organów państwa i SZ: Prezydenta RP, MON, Sztabu Generalnego, Dowództwa Generalnego Rodzajów SZ, Dowództwa Operacyjnego Rodzajów SZ, Dowództwa Garnizonu Warszawa.	w pełni samodzielnie i precyzyjnie określić struktury, systemy dowodzenia, zadania najważniejszych organów państwa i SZ: Prezydenta RP, MON, Sz. Gen. Dowództwa Generalnego Rodzajów SZ, Dowództwa Operacyjnego Rodzajów SZ, Dowództwa Garnizonu Warszawa, Wielonarodowego Korpusu Północny Wschód, Centrum Szkolenia Sił Połączonych NATO, ŻW, Inspektoratu Uzbrojenia i innych.
P_W03	samodzielnie określić rodzajów SZ RP, struktury, stanu, przeznaczenia i uzbrojenia: Wojsk Lądowych, Sił Powietrznych, Marynarki Wojennej, Wojsk Specjalnych.	przy pomocy wykładowcy określić rodzaje SZ RP, struktury, stan, przeznaczenie i uzbrojenia: Wojsk Lądowych, Sił Powietrznych oraz Marynarki Wojennej.	samodzielnie omówić (opisać) rodzaje SZ RP, ich strukturę, stan, przeznaczenie i uzbrojenie: Wojsk Lądowych, Sił Powietrznych, Marynarki Wojennej, Wojsk Specjalnych, a także budżet i jego strukturę, zdolności ekspedycyjne, misji z udziałem jednostek SZ RP.	w pełni samodzielnie i precyzyjnie określić strukturę, stan, przeznaczenie i uzbrojenie: Wojsk Lądowych, Sił Powietrznych, Marynarki Wojennej, Wojsk Specjalnych, budżetu i jego struktury oraz zdolności ekspedycyjnych do misji z udziałem jednostek SZ RP oraz znaczenia tychże dla wiarygodności Polski wśród sojuszników z NATO i UE.

P_U01	w praktyce umiejętnie wykorzystać wiedzy z zakresu rodzajów SZ RP, struktury, stanu, przeznaczenia i uzbrojenia: Wojsk Lądowych, Siły Powietrznych, Marynarki Wojennej, Wojsk Specjalnych.	przy pomocy wykładowcy wykorzystać wiedzę z zakresu rodzajów SZ RP, struktury, stanu, przeznaczenia i uzbrojenia: Wojsk Lądowych, Siły Powietrznych, Marynarki Wojennej, Wojsk Specjalnych.	samodzielnie wykorzystać w praktyce wiedzę z zakresu rodzajów SZ RP, struktury, stanu, przeznaczenia i uzbrojenia: Wojsk Lądowych, Siły Powietrznych, Marynarki Wojennej, Wojsk Specjalnych.	w pełni samodzielnie oraz precyzyjnie wykorzystać na swoim stanowisku służbowym / pracy nabyte umiejętności z zakresu rodzajów SZ RP, struktury, stanu, przeznaczenia i uzbrojenia: Wojsk Lądowych, Siły Powietrznych, Marynarki Wojennej, Wojsk Specjalnych, a także budżetu i jego struktury oraz zdolności ekspedycyjnych, misji z udziałem jednostek SZ.
P_U02	w praktyce umiejętnie wykorzystać wiedzy z zakresu struktury, systemów dowodzenia i zadań SZ RP.	przy pomocy wykładowcy wykorzystać wiedzę z zakresu struktury, systemów dowodzenia i zadań i SZ RP.	wykorzystać w praktyce wiedzę z zakresu struktury systemów dowodzenia i zadań SZ RP.	wykorzystać na stanowisku służbowym/pracy umiejętności z zakresu struktury, systemów dowodzenia i zadań SZ RP.
P_U03	wykorzystać praktycznie wiedzy o rodzajach SZ RP, ich strukturze, stanie, przeznaczeniu i uzbrojeniu.	przy pomocy wykładowcy wykorzystać wiedzę z zakresu rodzajów SZ RP, ich struktury, stanu, przeznaczenia i uzbrojenia. Dotyczy to Wojsk Lądowych, Sił Powietrznych oraz Marynarki Wojennej.	samodzielnie wykorzystać w praktyce podstawową wiedzę o rodzajach SZ RP, ich strukturze, stanie, przeznaczeniu i uzbrojeniu. Dotyczy to Wojsk Lądowych, Sił Powietrznych, MW, Wojsk Specjalnych oraz misji poza granicami RP z udziałem polskich żołnierzy.	samodzielnie wykorzystać wiedzę o rodzajach SZ RP, ich strukturze, stanie, przeznaczeniu i uzbrojenia. Dotyczy to: Wojsk Lądowych, Sił Powietrznych, Marynarki Wojennej, Wojsk Specjalnych, a także misji z udziałem polskich żołnierzy poza granicami RP.
P_K01	w sposób kompetentny zaprezentować zdobytej wiedzy na temat zagadnień związanych z funkcjonowaniem rodzajów SZ RP.	przy pomocy wykładowcy zaprezentować swoje kompetencje z zakresu zagadnień związanych z funkcjonowaniem rodzajów SZ RP.	samodzielnie zaprezentować swoje kompetencje z zakresu zagadnień związanych z funkcjonowaniem rodzajów SZ RP w swojej służbie/pracy a także dla celów poznania naukowego.	profesjonalnie i kompetentnie wykorzystać wiedzę z zagadnień związanych z funkcjonowaniem rodzajów SZ RP w swojej służbie/pracy a także dla celów poznania naukowego.
P_K02	w sposób kompetentny na tyle zaprezentować zdobytej wiedzy aby po ukończeniu studiów mógł podjąć służbę lub pracę w charakterze pracownika cywilnego w strukturach SZ RP i innych instytucjach związanych z tym sektorem działalności państwa.	jedynie na poziomie elementarnym zaprezentować swoje kompetencje pozwalające mu po ukończeniu studiów podjąć służbę lub pracę w charakterze pracownika cywilnego w strukturach SZ RP i innych instytucjach.	zaprezentować swoje kompetencje pozwalające mu po ukończeniu studiów na podjęcie służby lub pracy w charakterze pracownika cywilnego w strukturach SZ RP i innych instytucjach związanych z tym sektorem działalności państwa.	w sposób profesjonalny samodzielnie zaprezentować swoje kompetencje pozwalające po ukończeniu studiów podjąć służbę lub pracę w charakterze pracownika cywilnego w strukturach SZ RP i innych instytucjach związanych z tym sektorem działalności państwa.

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS		
Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	56 h	32 h
Egzamin/zaliczenie	2 h	2 h
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	67 h	91 h
- Przygotowanie eseju	---	---
- Przeprowadzenie badań literaturowych	10 h	15 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, itd.)	---	---
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	52 h	71 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	5 h	5 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**100 h / 4 ECTS**	**100 h / 4 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	58 h / 2,36 ECTS	34 h / 1,36 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	75 h / 3 ECTS	75 h / 3 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

– Dokumenty źródłowe (Konstytucja RP 1997, obecnie obowiązujące ustawy i rozporządzenia, strategie BN, prognozy, raporty, Program rozwoju i modernizacji SZ RP itp.) opracowane przez instytucje centralne odpowiedzialne za kształtowanie bezpieczeństwa narodowego: Parlament RP, Prezydent RP, RBN, MON.
– Pacek B., Wojska specjalne Sił Zbrojnych RP, OW Rytm, Warszawa 2018.
– Gac M, będzimirowski J., Polska Marynarka Wojenna a bezpieczeństwo morskie państwa, Wyd. Sophia, Katowice 2018.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

– Rawłuszko M., Zdolności Sił Powietrznych i Wojsk Lądowych Sił Zbrojnych Rzeczpospolitej Polskie do realizacji bezpośredniego wsparcia lotniczego w konflikcie o dużej intensywności, Wyd, ASzWoj, Warszawa 2022.
– Balcerowicz B., Siły zbrojne w stanie pokoju, kryzysu i wojny, PWN, Warszawa 2010.

Inne materiały dydaktyczne:

– mapy

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE	
KOD PRZEDMIOTU: **S_BM2**	**Siły zbrojne wybranych państw**
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Bezpieczeństwo militarne i obrona narodowa**
Rodzaj modułu kształcenia:	**Specjalnościowy / kształtujący umiejętności praktyczne**
Punkty ECTS:	**5 ECTS**
Rok / Semestr:	**III / 6**
Osoba koordynująca przedmiot:	**dr hab. Piotr Rozwadowski, prof.**

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Znajomość pojęć z zakresu teorii bezpieczeństwa, międzynarodowych stosunków wojskowych, międzynarodowych stosunków politycznych, podstaw bezpieczeństwa militarnego.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Przekazanie wiedzy na temat struktur, rodzajów i zadań sił zbrojnych wojsk sojuszniczych, państw neutralnych i wskazywanych jako potencjalne zagrożenie RP oraz relacjach r między strukturami militarnymi narodowymi i sojuszniczymi we współczesnych świecie.
C2	Przygotowanie do analizowania techniki i taktyki oraz konfliktów zbrojnych.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne	28	28							2	**58**
Studia niestacjonarne	16	16							2	**34**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Wykład	Wykład z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, debata.
Ćwiczenia	Dyskusja, prezentacja, praca pod kierunkiem z mapą.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Zna w zaawansowanym stopniu struktury, rodzaje i zadania sił zbrojnych wybranych państw.	K1P_W07, K1P_W12
P_W02	Ma zaawansowaną wiedzę o konfliktach i wojnach oraz sojuszach wojskowo-politycznych i	K1P_W04,

	relacjach między strukturami narodowymi i sojuszniczymi we współczesnych świecie.	K1P_W07, K1P_W12
P_W03	Ma wiedzę o kształtowaniu się i zmienności sił zbrojnych, techniki, strategii i taktyki wybranych państw.	K1P_W04, K1P_W07, K1P_W12
Umiejętności:		
P_U01	Potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną do analizowania konkretnych procesów i zjawisk zachodzących w sferze militarnej oraz charakteryzujących środowisko bezpieczeństwa militarnego w skali od globalnej do krajowej.	K1P_U01, K1P_U03
P_U02	Potrafi prognozować procesy i zjawiska charakteryzujące środowisko bezpieczeństwa militarnego z wykorzystaniem standardowych metod i narzędzi w zakresie rozpoznawania i diagnozowania zagrożeń.	K1P_U02, K1P_U03
P_U03	Potrafi współdziałać w grupie przyjmując w niej różne role i porozumiewać się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie.	K1P_U10, K1P_U12, K1P_U13
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest gotów do odpowiedzialnego przygotowania się do swojej pracy, postępując zgodnie z zasadami etyki.	K1P_K05, K1P_K06

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	**Wykład:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
W1	Siły zbrojne we współczesnym świecie – pojęcie, rodzaje, ewolucja, realne i symboliczne znaczenie dla bytów państwowych .	P_W01; P_W02; P_U02; P_U04
W2	Wpływ aktualnie toczących się konfliktów militarnych na uczestniczące w nich siły zbrojne wybranych państw.	P_W02; P_W03; P_U01; P_U02, P_U03
W3	Siły zbrojne mocarstw (USA, Rosja, Chiny) - porównanie struktur i możliwości bojowych	P_W01; P_W03; P_U02; P_U03
W4	Doktryny użycia i struktury organizacyjne wojsk strategicznych (dysponujących bronią masowego rażenia) w armiach tzw. państw atomowych.	P_W02; P_U03
W5	Koalicje i sojusze z punktu widzenia wspólnego zarządzania wojskami.	P_W02; P_W03; P_U01; P_K01
W6	Siły Zbrojne USA jako największa potęga militarna współczesnego świata .	P_W01; P_W02; P_W03; P_U01; P_K01
W7	Armia i Flota Federacji Rosyjskiej versus Siły Zbrojne Republiki Ukrainy	P_W01; P_W02; P_W03; P_U01; P_K01
Lp.	**Ćwiczenia:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
Ćw1	Siły zbrojne wybranych państw (USA, Federacja Rosyjska, państwa UE) - ewolucja doktryny, budżetu i składu po 1990 r.	P_W03; P_U02; P_K01
Ćw2	Współczesne wojska Wielkiej Brytanii	P_W01; P_W03; P_U02; P_K01
Ćw3	Bundeswehra – siły zbrojne Niemiec.	P_W03; P_U01; P_U03

Ćw4	Siły zbrojne Francji i Włoch	P_W02; P_U02; P_K01
Ćw5	Wybrane konflikty zbrojne o charakterze lokalnym i biorące w nich udział siły regularne i nieregularne.	P_W03; P_U02; P_U03; P_K01
Ćw6	Siły Zbrojne Indii.	P_W01; P_W02; P_W03; P_U02; P_K01
Ćw7	Porównanie sił zbrojnych Korei Północnej Południowej.	P_W01; P_W02; P_W03; P_U02; P_K01
Ćw8	Siły zbrojne państw Ameryki Południowej.	P_W01; P_W02; P_W03; P_U02; P_K01
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
PW1	Przygotowanie do dyskusji / zadania zespołowego w ramach zajęć.	P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
PW2	Przygotowanie do egzaminu końcowego.	P_W01, P_W02, P_W03

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Metoda weryfikacji**											**Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU**
	Egzamin pisemny	Egzamin ustny	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania/praca samodzielna	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	
P_W01		x										Wykład
P_W02		x										Wykład
P_W03		x										Wykład
P_U01						x					x	Ćwiczenia
P_U02						x					x	Ćwiczenia
P_U03						x					x	Ćwiczenia
P_K01		x				x					x	Wykład / ćwiczenia

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Ocena niedostateczna** Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Ocena bardzo dobra** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_W01	Nie zna struktur, rodzajów i zadań omawianych sił zbrojnych.	Zna w podstawowym stopniu struktury, rodzaje i zadania omawianych sił zbrojnych.	Zna w zaawansowanym stopniu struktury i rodzaje omawianych sił zbrojnych.	Zna w zaawansowanym stopniu struktury, rodzaje i zadania omawianych sił zbrojnych.
P_W02	Nie ma wiedzy o konfliktach i wojnach oraz sojuszach wojskowo-politycznych i oraz organizacji omawianych sił	Ma podstawową wiedzę o konfliktach i wojnach oraz sojuszach omawianych wojskowo-politycznych.	Ma zaawansowaną wiedzę o konfliktach i wojnach oraz sojuszach wojskowo-politycznych.	Ma zaawansowaną wiedzę o konfliktach i wojnach oraz sojuszach wojskowo-politycznych i relacjach między strukturami

	zbrojnych.			narodowymi i sojuszniczymi we współczesnych świecie.
P_W03	Nie ma wiedzy o kształtowaniu się i zmienności sił zbrojnych, techniki, strategii i taktyki wybranych państw.	Ma podstawową wiedzę o kształtowaniu się i zmienności sił zbrojnych, techniki, strategii i taktyki wybranych państw.	Ma szczegółową wiedzę o kształtowaniu się i zmienności sił zbrojnych, techniki, strategii i taktyki wybranych państw.	Ma wyczerpującą wiedzę o kształtowaniu się i zmienności sił zbrojnych, techniki, strategii i taktyki wybranych państw.
P_U01	Nie potrafi wykorzystać wiedzy teoretycznej do analizowania konkretnych procesów i zjawisk zachodzących w sferze militarnej oraz omawianych sił zbrojnych. charakteryzujących narodowe środowiska bezpieczeństwa.	Potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną do analizowania konkretnych procesów zachodzących w sferze militarnej oraz omawianych sił zbrojnych. charakteryzujących narodowe środowiska bezpieczeństwa.	Potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną do analizowania konkretnych procesów i zjawisk zachodzących w sferze militarnej omawianych sił zbrojnych. charakteryzujących narodowe środowiska bezpieczeństwa .	Potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną do analizowania konkretnych procesów i zjawisk zachodzących w sferze militarnej omawianych sił zbrojnych. charakteryzujących narodowe środowiska bezpieczeństwa oraz charakteryzujących narodowe środowiska bezpieczeństwa.
P_U02	Nie potrafi prognozować procesów i zjawisk charakteryzujących zmiany w poszczególnych armiach obcych.	Potrafi prognozować procesy i zjawiska charakteryzujące środowisko bezpieczeństwa militarnego w wybranych państwach.	Potrafi prognozować procesy i zjawiska charakteryzujące środowisko bezpieczeństwa militarnego i struktur armii obcych z wykorzystaniem standardowych metod zakresie rozpoznawania i diagnozowania zagrożeń.	Potrafi prognozować procesy i zjawiska charakteryzujące środowisko bezpieczeństwa militarnego i struktur armii obcych z wykorzystaniem standardowych metod i narzędzi w zakresie rozpoznawania i diagnozowania zagrożeń.
P_U03	Nie potrafi współdziałać w grupie przyjmując w niej różne role i porozumiewać się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie.	Potrafi współdziałać w grupie przyjmując w niej różne role.	Potrafi współdziałać w grupie przyjmując w niej różne role i porozumiewać się z osobami niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie.	Potrafi współdziałać w grupie przyjmując w niej różne role i porozumiewać się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie.
P_K01	Nie jest gotów do odpowiedzialnego przygotowania się do swojej pracy, postępując zgodnie z zasadami etyki.	Jest gotów do odpowiedzialnego przygotowania się do swojej pracy, postępując zgodnie z zasadami etyki.		

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	56 h	32 h
Egzamin/zaliczenie	2 h	2 h
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	67 h	91 h
- Przygotowanie eseju	---	---
- Przeprowadzenie badań literaturowych	10 h	15 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, itd.)	---	---
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	52 h	71 h

- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	5 h	5 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**125 h / 5 ECTS**	**125 h / 5 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	58 h / 2,56 ECTS	34 h / 1,44 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	100 h / 4 ECTS	100 h / 4 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Banach K., Wojska lądowe Stanów Zjednoczonych, Bellona, Warszawa 2015.
- Kuźniar R., Polityka i siła. Studia strategiczne – zarys problematyki, SCHOLAR, Warszawa 2006.
- Przymies S, Stosunki międzynarodowe w Europie 1945-2022, WA Dialog, Warszawa 2022.
- Zb., Międzynarodowe Stosuki Polityczne, red. nauk. Pietraś M., UMCS, Lublin 2021

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Depczyński M., Rosyjskie siły zbrojne, Bellona 2015.
- Galoch B. A., Compa T., Broń przyszłości, Wyd. WSOSP, Dęblin 2014
- Zarychta S., Broń jądrowa w kształtowaniu bezpieczeństwa 1945-2015, Bellona, Warszawa 2016.

Inne materiały dydaktyczne:

- Mapy.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE	
KOD PRZEDMIOTU: **S_BM3**	**Podstawy bezpieczeństwa militarnego**
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Bezpieczeństwo militarne i obrona narodowa**
Rodzaj modułu kształcenia:	**Specjalnościowy / kształtujący umiejętności praktyczne**
Punkty ECTS:	**3 ECTS**
Rok / Semestr:	**III / 5**
Osoba koordynująca przedmiot:	**Dr hab. Piotr Rozwadowski, prof. SAN**

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
System bezpieczeństwa narodowego, Ochrona i obrona narodowa

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Zapoznanie studentów z podstawowymi wiadomościami dotyczącymi genezy, organizacji i zadań systemy bezpieczeństwa militarnego oraz narodowego potencjału obronnego.
C2	Ukazanie założeń planu obrony państwa w ujęciu funkcjonalnym i strukturalnym.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne	14	28								**42**
Studia niestacjonarne	8	16								**24**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Wykład	Wykład z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych.
Ćwiczenia	Dyskusja, studium przypadków.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Student zna dobrze podstawy bezpieczeństwa militarnego państwa i potrafi je definiować w sposób zgodny z kryteriami przyjętymi w dyscyplinie: nauki o bezpieczeństwie.	K1P_W01, K1P_W12
P_W02	Student posiada szeroką wiedzę w zakresie różnorakich uwarunkowań bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej z uwzględnieniem warunków geograficzno – sąsiedzkich, ale także sytuacji społecznej w kraju.	K1P_W04, K1P_W12

P_W03	Student posiada wiedzę dotyczącą militarnego, a także gospodarczo – ekonomicznego potencjału państwa polskiego, co pozwala mu ocenę szans, wyzwań, ryzyk i zagrożeń w zakresie kształtowania bezpieczeństwa militarnego państwa.	K1P_W04, K1P_W09, K1P_W12
Umiejętności:		
P_U01	Student posiada umiejętności w zakresie rozumienia i stosowania w praktyce zasad bezpieczeństwa militarnego państwa i potrafi je wykorzystać dla własnego rozwoju i dobra służby/pracy, które spełnia.	K1P_U03, K1P_U09, K1P_U19
P_U02	Student posiada odpowiednio wysokie umiejętności w zakresie wykorzystania wiedzy zdobytej na studiach dla celów praktycznych.	K1P_U03, K1P_U09
P_U03	Student posiada umiejętności właściwe, dla poziomu jego studiów, oceny szans, wyzwań, ryzyka i zagrożeń w zakresie kształtowania bezpieczeństwa państwa.	K1P_U01, K1P_U05, K1P_U06
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Student jest osobą kompetentną w zakresie ogólnej oceny stanu bezpieczeństwa militarnego państwa w oparciu o ogólnodostępne materiały i dane.	K1P_K01, K1P_K06, K1P_K07

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	Wykład/ćwiczenia:	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
T1	Szczegółowe omówienie wybranych problemów bezpieczeństwa militarnego RP.	P_W01, P_W02, P_U01
T2	Inne ważne, poza geograficznymi, determinanty bezpieczeństwa Polski.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01
T3	Ugruntowanie wiedzy studentów i dyskusja z podsumowaniem, w zakresie znajomości zagadnień z zakresu współpracy Polski z innymi państwami, a także z organizacjami o charakterze obronnym, w sferze militarnej.	P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_K01
T4	Przemysł zbrojeniowy RP i jego współpraca z MON w zakresie wyposażenia polskich SZ.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02
T5	Potencjały militarno – obronnych i gospodarcze państw nie sąsiadujących z Polską ale mających znaczenie dla bezpieczeństwa w skali kontynentalnej i globalnej.	P_W02, P_W03, P_U02, P_U03
T6	Współpraca RP z pozarządowymi organizacjami międzynarodowymi w zakresie osiągnięcia i utrzymania jej bezpieczeństwa militarnego. Ocena stanu faktycznego i postulaty zmian.	P_W02, P_W03, P_U02, P_U03, P_K01
T7	Zmiany charakteru konfliktów zbrojnych (hybrydyzacja, automatyzacja, przeniesienie w cyberprzestrzeń i przestrzeń kosmiczną) jako wyzwania dla systemu militarnego RP.	P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
T8	Polska w oczach Zachodu jako wiarygodny partner do współpracy w zakresie bezpieczeństwa międzynarodowego-czynniki warunkujące.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U02, P_U03, P_K01
T9	Ugruntowanie wiedzy studentów i dyskusja z podsumowaniem, w zakresie znajomości i właściwego rozpoznania wyzwań, ryzyk i zagrożeń Polski w II dekadzie XXI wieku. Przygotowanie projektu zaliczeniowego z zakresu określenia konkretnych wyzwań dla np. województwa łódzkiego czy kraju.	P_W02, P_W03, P_U02, P_U03, P_K01
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**

PW1	Przygotowanie prezentacji na wybrany wcześniej temat.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
PW2	Przygotowanie się do zaliczenia przedmiotu.	P_W01, P_W02, P_W03

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Metoda weryfikacji**											**Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU**
	Egzamin pisemny	Egzamin ustny	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania/praca samodzielna	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	
P_W01			x			x						Wykład / ćwiczenia
P_W02			x			x						Wykład / ćwiczenia
P_W03			x			x						Wykład / ćwiczenia
P_U01						x					x	Ćwiczenia
P_U02						x					x	Ćwiczenia
P_U03						x					x	Ćwiczenia
P_K01						x					x	Ćwiczenia

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Ocena niedostateczna** Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Ocena bardzo dobra** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_W01	Student nie zna dobrze podstaw bezpieczeństwa militarnego państwa i nie potrafi ich definiować w sposób zgodny z kryteriami przyjętymi w dyscyplinie: nauki o bezpieczeństwie.	Student zna niezbyt dobrze podstawy bezpieczeństwa militarnego państwa i nie do końca potrafi je definiować w sposób zgodny z kryteriami przyjętymi w dyscyplinie: nauki o bezpieczeństwie.	Student zna dobrze podstawy bezpieczeństwa militarnego państwa i potrafi je odpowiednio definiować w sposób zgodny z kryteriami przyjętymi w dyscyplinie: nauki o bezpieczeństwie.	Student zna bardzo dobrze podstawy bezpieczeństwa militarnego państwa i potrafi je wyczerpująco definiować w sposób zgodny z kryteriami przyjętymi w dyscyplinie: nauki o bezpieczeństwie.
P_W02	Student nie posiada szerokiej wiedzy w zakresie różnorakich uwarunkowań bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej z uwzględnieniem warunków geograficzno – sąsiedzkich ale także sytuacji społecznej w kraju.	Student posiada ograniczoną wiedzę w zakresie różnorakich uwarunkowań bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej z uwzględnieniem warunków geograficzno – sąsiedzkich ale także sytuacji społecznej w kraju.	Student posiada szeroką wiedzę w zakresie różnorakich uwarunkowań bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej z uwzględnieniem warunków geograficzno – sąsiedzkich ale także sytuacji społecznej w kraju.	Student posiada kompleksową wiedzę w zakresie różnorakich uwarunkowań bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej z uwzględnieniem warunków geograficzno – sąsiedzkich ale także sytuacji społecznej w kraju.
P_W03	Student nie posiada wiedzy dotyczącej militarnego, a także gospodarczo	Student posiada ograniczoną wiedzę dotyczącą militarnego, a także gospodarczo – ekonomicznego	Student posiada rozszerzoną wiedzę dotyczącą militarnego, a także go-	Student posiada kompleksową wiedzę dotyczącą militarnego, a także gospodarczo – ekonomicznego

	– ekonomicznego potencjału państwa polskiego, co nie pozwala mu ocenę szans, wyzwań, ryzyk i zagrożeń w zakresie kształtowania bezpieczeństwa militarnego państwa.	potencjału państwa polskiego, co pozwala mu ocenę niektórych szans, wyzwań, ryzyk i zagrożeń w zakresie kształtowania bezpieczeństwa militarnego państwa.	spodarczo – ekonomicznego potencjału państwa polskiego, co pozwala mu ocenę większości szans, wyzwań, ryzyk i zagrożeń w zakresie kształtowania bezpieczeństwa militarnego państwa.	potencjału państwa polskiego, co pozwala mu ocenę wszystkich szans, wyzwań, ryzyk i zagrożeń w zakresie kształtowania bezpieczeństwa militarnego państwa.
P_U01	Student nie posiada umiejętności w zakresie rozumienia i stosowania w praktyce zasad bezpieczeństwa militarnego państwa i nie potrafi je wykorzystać dla własnego rozwoju i dobra służby/pracy, które spełnia.	Student posiada ograniczone umiejętności w zakresie rozumienia i stosowania w praktyce zasad bezpieczeństwa militarnego państwa i potrafi je wykorzystać w stopniu niepełnym dla własnego rozwoju i dobra służby/pracy, które spełnia.	Student posiada poszerzone umiejętności w zakresie rozumienia i stosowania w praktyce zasad bezpieczeństwa militarnego państwa i potrafi je wykorzystać w stopniu pełnym dla własnego rozwoju i dobra służby/pracy, które spełnia.	Student posiada kompleksowe umiejętności w zakresie rozumienia i stosowania w praktyce zasad bezpieczeństwa militarnego państwa i potrafi je wykorzystać w stopniu pełnym i wyczerpującym dla własnego rozwoju i dobra służby/pracy, które spełnia.
P_U02	Student nie posiada odpowiednio wysokich umiejętności w zakresie wykorzystania wiedzy zdobytej na studiach dla celów praktycznych.	Student posiada ograniczone umiejętności w zakresie wykorzystania wiedzy zdobytej na studiach dla celów praktycznych.	Student posiada odpowiednio wysokie umiejętności w zakresie wykorzystania wiedzy zdobytej na studiach dla celów praktycznych.	Student posiada kompleksowe i odpowiednio wysokie umiejętności w zakresie wykorzystania wiedzy zdobytej na studiach dla celów praktycznych.
P_U03	Student nie posiada umiejętności właściwych, dla poziomu swoich studiów, oceny szans, wyzwań, ryzyka i zagrożeń w zakresie kształtowania bezpieczeństwa państwa.	Student posiada ograniczone umiejętności właściwe, dla poziomu jego studiów, oceny szans, wyzwań, ryzyka i zagrożeń w zakresie kształtowania bezpieczeństwa państwa.	Student posiada umiejętności właściwe, dla poziomu jego studiów, oceny szans, wyzwań, ryzyka i zagrożeń w zakresie kształtowania bezpieczeństwa państwa.	Student posiada kompleksowe umiejętności właściwe, dla poziomu jego studiów, oceny szans, wyzwań, ryzyka i zagrożeń w zakresie kształtowania bezpieczeństwa państwa.
P_K01	Student nie jest osobą kompetentną w zakresie ogólnej oceny stanu bezpieczeństwa militarnego państwa w oparciu o ogólnodostępne materiały i dane.	Student jest osobą kompetentną w zakresie ogólnej oceny stanu bezpieczeństwa militarnego państwa w oparciu o ogólnodostępne materiały i dane.		

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	42 h	24 h
Egzamin/zaliczenie	---	---
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	33 h	51 h
- Przygotowanie eseju	---	---
- Przeprowadzenie badań literaturowych	6 h	10 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---

- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, itd.)	---	---
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	23 h	37 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	4 h	4 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75 h / 3 ECTS**	**75 h / 3 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	42 h / 1,68 ECTS	24 h / 0,96 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	50 h / 2 ECTS	50 h / 2 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Strategia Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa, 2020.
- Biała Księga Bezpieczeństwa Narodowego, BBN, Warszawa 2015.
- Podstawy bezpieczeństwa narodowego państwa, red. nauk. Pawłowski J. Wyd. Akademii Sztuki Wojennej, Warszawa 2021
- Ustawa o Obronie Ojczyzny 2022.
- Zawisza J., Planowanie obronne w państwie, Warszawa 2018.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Koziej S., Między piekłem a rajem. Szare bezpieczeństwo na progu XXI wieku, Toruń 2009.
- Gryz J. (red.), Bezpieczeństwo w stosunkach transatlantyckich, Toruń 2008.
- Madej M., Zagrożenia asymetryczne bezpieczeństwa państw obszaru transatlantyckiego, Warszawa 2007.

Inne materiały dydaktyczne:

- Dokumenty źródłowe z zakresu bezpieczeństwa, mapy, prezentacje multimedialne.
- Mapy, schematy, tablice

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE	
KOD PRZEDMIOTU: **S_BM4**	**Współpraca cywilno-wojskowa**
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Bezpieczeństwo militarne i obrona narodowa**
Rodzaj modułu kształcenia:	**Specjalnościowy / kształtujący umiejętności praktyczne**
Punkty ECTS:	**3 ECTS**
Rok / Semestr:	**III / 6**
Osoba koordynująca przedmiot:	**ppłk dr inż. Michał Siek**

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
System bezpieczeństwa narodowego, Ochrona i obrona narodowa.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Nabycie wiedzy dotyczącej podstaw prawnych realizacji CIMIC
C2	Nabycie umiejętności formułowania zasad i sposobu realizacji CIMIC
C3	Nabycie wiedzy dotyczącej zasad realizacji CIMIC w czasie konfliktu zbrojnego oraz zasad współpracy z administracją państwową w zakresie reagowania kryzysowego

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne	14	28								**42**
Studia niestacjonarne	8	16								**24**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Wykład	Wykład z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej.
Ćwiczenia	Dyskusja, projekt, case studies.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Student zna dobrze podstawy współpracy cywilno-wojskowej i potrafi je definiować w sposób zgodny z kryteriami przyjętymi w dyscyplinie: nauki o bezpieczeństwie.	K1P_W01, K1P_W02, K1P_W12

P_W02	Student posiada szeroką wiedzę w zakresie różnorakich uwarunkowań współpracy cywilno-wojskowej w aspekcie krajowym oraz podczas prowadzenia operacji poza granicami kraju.	K1P_W04, K1P_W12
P_W03	Student posiada wiedzę dotyczącą sojuszniczych i krajowych dokumentów doktrynalnych regulujących zasady współpracy cywilno-wojskowej, co pozwala mu na ogólną ocenę szans, wyzwań, ryzyka i zagrożeń w zakresie kształtowania tej współpracy.	K1P_W04, K1P_W09, K1P_W10, K1P_W12
Umiejętności:		
P_U01	Student posiada umiejętności w zakresie rozumienia i stosowania w praktyce zasad współpracy cywilno-wojskowej i potrafi je wykorzystać dla własnego rozwoju i dobra służby/pracy, które spełnia.	K1P_U03, K1P_U09, K1P_U19
P_U02	Student posiada odpowiednio wysokie umiejętności w zakresie wykorzystania wiedzy zdobytej na studiach dla celów praktycznych.	K1P_U03, K1P_U09
P_U03	Student posiada umiejętności właściwe, dla poziomu jego studiów, oceny szans, wyzwań, ryzyka i zagrożeń w zakresie kształtowania współpracy cywilno-wojskowej.	K1P_U01, K1P_U05, K1P_U06
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Student jest osobą kompetentną w zakresie ogólnej oceny możliwości i obszaru współpracy cywilno-wojskowej w oparciu o istniejące przepisy oraz ogólnodostępne materiały i dane.	K1P_K02, K1P_K06

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	**Wykład/ćwiczenia:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
T1	Rola CIMIC we współczesnych operacjach	P_W01, P_W02, P_W03
T2	Historyczne aspekty współpracy cywilno-wojskowej. Wymiar krajowy i zagraniczny tej współpracy.	P_W01, P_W02, P_U01
T3	Krajowy wymiar współpracy cywilno-wojskowej. Wojskowe wsparcie władz w stanach wyjątkowych, stanach klęski żywiołowej, w zadaniach reagowania kryzysowego - akty prawne dotyczące tego wsparcia.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01
T4	Współpraca cywilno-wojskowa wg dokumentów normatywnych: Doktryna współpracy cywilno-wojskowej NATO, Doktryna współpracy cywilno-wojskowej Sił Zbrojnych RP, dokumenty Unii Europejskiej.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02
T5	Zagraniczny wymiar współpracy cywilno-wojskowej (w trakcie prowadzenia operacji poza granicami kraju) – komponenty CIMIC, ich cele, zadania, funkcje.	P_W02, P_W03, P_U02, P_U03
T6	Współpraca wojska z instytucjami państwowymi i organizacjami cywilnymi w zakresie umacniania bezpieczeństwa militarnego i zarządzania kryzysowego. Opracowanie projektu (student/grupa) – modelu działań ukazujących ww. współpracę.	P_W02, P_W03, P_U02, P_U03, P_K01
T7	Rola państwa-gospodarza (HNS) w zakresie wsparcia sojuszniczych sił zbrojnych wg dokumentów normatywnych: Doktryna wsparcia przez państwo-gospodarza.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U02, P_U03, P_K01
T8	Ugruntowanie wiedzy studentów i dyskusja z podsumowaniem w zakresie znajomości zasad i właściwego rozumienia współpracy cywilno-wojskowej. Przedstawienie projektu z zakresu krajowego i zagranicznego wymiaru współpracy cywilno-wojskowej.	P_W02, P_W03, P_U02, P_U03, P_K01
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
PW1	Opracowanie projektu dotyczącego praktycznej realizacji przedsięwzięć CIMIC	P_W02, P_W03, P_U02, P_U03, P_K01

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ												
Przedmiotowe efekty uczenia się	**Metoda weryfikacji**											**Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU**
	Egzamin pisemny	Zaliczenie pisemne	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania/praca samodzielna	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	
P_W01		x									x	Wykład / ćwiczenia
P_W02		x									x	Wykład / ćwiczenia
P_W03		x									x	Wykład / ćwiczenia
P_U01									x		x	ćwiczenia
P_U02									x		x	ćwiczenia
P_U03									x		x	ćwiczenia
P_K01									x		x	ćwiczenia

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ				
Przedmiotowe efekty uczenia się	**Ocena niedostateczna** Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Ocena bardzo dobra** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_W01	samodzielnie zdefiniować elementów teorii współpracy cywilno-wojskowej, nie potrafi definiować ich w sposób właściwy i zgodny z kryteriami przyjętymi w nauce o bezpieczeństwie.	przy pomocy wykładowcy określić podstawy z zakresu współpracy cywilno-wojskowej i definiować je.	samodzielnie omówić podstawy teorii współpracy cywilno-wojskowej, oraz definiować je w sposób właściwy i zgodny z kryteriami przyjętymi w nauce o bezpieczeństwie. Zna także wybrane uwarunkowania bezpieczeństwa RP.	w sposób jasny i wyczerpujący omówić podstawy teorii współpracy cywilno-wojskowej i potrafi je definiować w sposób właściwy i zgodny z kryteriami przyjętymi w nauce o bezpieczeństwie. Ponadto posiada wiedzę w zakresie uwarunkowań bezpieczeństwa państwa polskiego.
P_W02	samodzielnie zdefiniować podstaw współpracy cywilno-wojskowej w zakresie krajowym i zagranicznym.	przy pomocy wykładowcy określić podstawy z zakresu współpracy cywilno-wojskowej w wymiarze krajowym i zagranicznym.	samodzielnie omówić współpracę cywilno-wojskową w wymiarze krajowym i zagranicznym.	w sposób wyczerpujący omówić zakres współpracy cywilno-wojskowej w wymiarze krajowym i zagranicznym, a poza tym określić znaczenie tej współpracy dla RP.
P_W03	samodzielnie zdefiniować potencjału i możliwości prowadzenia współpracy cywilno-wojskowej w różnych obszarach krajowych i zagranicznych.	przy pomocy wykładowcy określić podstawy wiedzy teoretycznej dotyczącej potencjału i możliwości prowadzenia współpracy cywilno-wojskowej w wymiarze krajowym i zagranicznym.	samodzielnie omówić potencjał i możliwości współpracy cywilno-wojskowej w wymiarze krajowym i zagranicznym, co pozwala mu na pobieżną, w zakresie określonym ramami i poziomem studiów, ocenę	w sposób precyzyjny posługiwać się wiedzą teoretyczną dotyczącą potencjału i możliwości prowadzenia współpracy cywilno-wojskowej, co pozwala mu na właściwą, w zakresie określonym ramami i poziomem studiów,

			szans, wyzwań i zagrożeń bezpieczeństwa państwa polskiego.	ocenę szans, wyzwań, ryzyk i zagrożeń w zakresie kształtowania bezpieczeństwa państwa polskiego.
P_U01	w praktyce umiejętnie wykorzystać wiedzę z zakresu teorii współpracy cywilno-wojskowej w wymiarze krajowym i zagranicznym.	przy pomocy wykładowcy wykorzystać wiedzę z zakresu teorii współpracy cywilno-wojskowej, jednak słabo zna uwarunkowania tej współpracy.	samodzielnie wykorzystać w praktyce wiedzę z zakresu teorii współpracy cywilno-wojskowej oraz wybranych uwarunkowań tej współpracy.	w pełni samodzielnie i precyzyjnie umie wykorzystać nabyte umiejętności z zakresu teorii współpracy cywilno-wojskowej, co w połączeniu ze znajomością jej uwarunkowań jest niezbędne do wykazania swojej wartości i przydatności w służbie/pracy.
P_U02	w praktyce wykorzystać umiejętności współpracy z innymi osobami i instytucjami w zakresie organizacji bezpieczeństwa.	współdziałać w grupie przyjmując różne role i jest zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi specjalistami w zakresie organizacji bezpieczeństwa.	w sposób poprawny współdziała w grupie przyjmując w niej różne role i jest zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w zakresie organizacji i zapewnienia bezpieczeństwa.	w sposób szczególnie poprawny i z dużym zaangażowaniem współdziała w grupie przyjmując w niej różne role i jest zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w zakresie organizacji i zapewnienia bezpieczeństwa.
P_U03	dokonać oceny szans, wyzwań, ryzyka i zagrożeń w zakresie kształtowania bezpieczeństwa państwa.	w bardzo ograniczonym zakresie oraz przy wsparciu wykładowcy dokonać oceny występujących w środowisku międzynarodowym szans, wyzwań, ryzyka i zagrożeń w zakresie bezpieczeństwa państwa.	samodzielnie zdiagnozować występujące w środowisku międzynarodowym szanse, ryzyko, wyzwania i zagrożenia bezpieczeństwa państwa.	wyczerpująco zdiagnozować występujące w środowisku międzynarodowym szanse, ryzyko, wyzwania i zagrożenia bezpieczeństwa państwa, a także wyciągnąć z tego właściwe wnioski.
P_K01	w sposób kompetentny zaprezentować zdobytej wiedzy na temat współpracy instytucji wojskowych i cywilnych w wymiarze krajowym i zagranicznym.	na poziomie dostatecznym wykorzystać swoje ograniczone kompetencje w zakresie wspierania współpracy cywilno-wojskowej na rzecz bezpieczeństwa państwa.	samodzielnie w sposób kompetentny działać na rzecz wspierania współpracy cywilno-wojskowej i bezpieczeństwa państwa.	profesjonalnie i w sposób kompetentny wykorzystać swoją wiedzę i umiejętności w działaniu na rzecz wspierania współpracy cywilno-wojskowej i bezpieczeństwa państwa.

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	42 h	24 h
Egzamin/zaliczenie	---	---
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	33 h	51 h
- Przygotowanie eseju	---	---
- Przeprowadzenie badań literaturowych	6 h	10 h

- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, itd.)	15 h	15 h
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	8 h	22 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	4 h	4 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75 h / 3 ECTS**	**75 h / 3 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	42 h / 1,68 ECTS	24 h / 0,96 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	50 h / 2 ECTS	50 h / 2 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Mazurkiewicz A., Współpraca cywilno-wojskowa NATO w regionalnym systemie bezpieczeństwa: CIMIC w reagowaniu kryzysowym i obronie kolektywnej, Księgarnia Akademicka, Kraków 2020.
- Krzemińska A., Rola i znaczenie CIMIC we współczesnych operacjach, Zeszyty Naukowe Wydziału Zarzadzania i Dowodzenia ASzWoj., 3(11)/21, Warszawa 2021.
- Ustawa o Obronie Ojczyzny 2022.
- Doktryna wsparcia przez państwo-gospodarza DD-4.5(B), MON, SGWP, Warszawa 2016.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Elak L., Komponent cywilno – wojskowy w operacjach reagowania kryzysowego, AON, Warszawa 2011.
- Akty prawne regulujące udział Sił Zbrojnych RP w sytuacjach kryzysowych i stanach nadzwyczajnych (klęski żywiołowe, stan wyjątkowy, stan wojenny).

Inne materiały dydaktyczne:

- prezentacje multimedialne, film, audycja radiowa.
- mapy, schematy.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE		
KOD PRZEDMIOTU: **S_BM5**	**Współczesne wojny i konflikty zbrojne – istota i przyczyny**	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk**	
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**	
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**	
Nazwa specjalności:	**Bezpieczeństwo militarne i obrona narodowa**	
Rodzaj modułu kształcenia:	**Specjalnościowy / kształtujący umiejętności praktyczne**	
Punkty ECTS:	**3 ECTS**	
Rok / Semestr:	**III / 5**	
Osoba koordynująca przedmiot:	**ppłk w st. spocz. dr Janusz Szoblik**	

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Międzynarodowe stosunki wojskowe, Międzynarodowe stosunki polityczne.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Zapoznanie studentów z istotą sporów i konfliktów międzynarodowych, sposobami ich zapobiegania oraz przyczynami powstawania
C2	Nabycie przez studentów umiejętności wykorzystania wiedzy w zakresie autoryzacji użycia siły militarnej, określenia punktów zapalnych konfliktów międzynarodowych oraz określenia aktualnych wojen czy konfliktów zbrojnych zarówno dla celów służby, jak i badań.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne			28							**28**
Studia niestacjonarne			16							**16**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Konwersatorium	Konwersatoria z wykorzystaniem metod takich jak: studium przypadku, metoda dyskusyjna

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Student posiada wiedzę na temat przyczyn i możliwych następstw wojen oraz konfliktów zbrojnych, a także zagadnień związanych z użyciem siły militarnej we współczesnym świecie.	K1P_W01, K1P_W05, K1P_W06, K1P_W12

P_W02	Student posiada rozległą wiedzę dotyczącą zasad autoryzacji użycia siły militarnej w międzynarodowej przestrzeni bezpieczeństwa przez Radę Bezpieczeństwa ONZ i organizacje przez ONZ upoważnione jak np. OBWE.	K1P_W04, K1P_W07, K1P_W10, K1P_W12
P_W03	Student posiada znaczną wiedzę w zakresie występowania punktów zapalnych powodujące napięcia w relacjach pomiędzy państwami i ogólnie, globalny układ sił. Wie czym się charakteryzują wybrane wojny i konflikty zbrojne na zasadzie studium przypadków.	K1P_W01, K1P_W04, K1P_W05, K1P_W06
Umiejętności:		
P_U01	Student posiada umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy z zakresu przyczyn i następstw wojen oraz konfliktów zbrojnych, a także zagadnień związanych z użyciem siły militarnej na świecie do prowadzenia dalszych badań własnych.	K1P_U03, K1P_U04, K1P_U05
P_U02	Student umie w praktyce skorzystać z wiedzy dotyczącej zasad autoryzacji użycia siły militarnej przez Radę Bezpieczeństwa ONZ i organizacje przez ONZ upoważnione, dla celów wynikających z obowiązków służbowych i ewentualnych dalszych badań.	K1P_U02, K1P_U03
P_U03	Student posiada umiejętności wykorzystania wiedzy w zakresie występowania punktów zapalnych powodujących napięcia międzynarodowe, w oparciu o globalny układ sił. Potrafi scharakteryzować także wybrane wojny i konflikty zbrojne.	K1P_U01, K1P_U03, K1P_U06
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Student jest kompetentny w zakresie oceny istoty, przyczyn oraz następstw wojen i konfliktów zbrojnych, a także może wykorzystać swoją wiedze w służbie / pracy	K1P_K02, K1P_K06

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	Konwersatorium:	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
KW1	Ogólna charakterystyka przyczyn oraz następstw wojen i konfliktów zbrojnych.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
KW2	Zarys historii wojen i konfliktów zbrojnych; ewolucja sposobów, metod oraz środków walki zbrojnej.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_K01
KW3	Wojna, konflikt zbrojny oraz użycie siły militarnej we współczesnym świecie.	P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_K01
KW4	Charakterystyka ewolucji globalnego układu sił na przełomie XX i XXI w.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_K01
KW5	Autoryzacja użycia siły militarnej w przestrzeni międzynarodowej przez RB ONZ.	P_W02, P_W03, P_U02, P_U03, P_K01
KW6	Wojny i konflikty zbrojne, w które zaangażowana była Polska po odzyskaniu niepodległości w 1918 r.	P_W02, P_W03, P_U02, P_U03, P_K01
KW7	Punkty zapalne powodujące napięcia w relacjach między państwami w XXI w.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U02, P_U03, P_K01
KW8	Charakterystyka wybranych wojen i konfliktów zbrojnych – studium przypadków.	P_W02, P_W03, P_U02, P_U03, P_K01

Lp.	Praca własna:	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
PW1	Przygotowanie się do zaliczenia ustnego na ocenę.	P_W01, P_W02, P_W03
PW2	Przygotowanie się do wykonania zadania praktycznego.	P_U01, P_U02, P_U03

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	Metoda weryfikacji											Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU
	Egzamin pisemny	Zaliczenie ustne na ocenę	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania/praca samodzielna	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	
P_W01		x										Konwersatorium
P_W02		x										Konwersatorium
P_W03		x										Konwersatorium
P_U01					x						x	Konwersatorium
P_U02					x						x	Konwersatorium
P_U03					x						x	Konwersatorium
P_K01										x	x	Konwersatorium

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	Ocena niedostateczna Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	Ocena bardzo dobra Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_W01	określić przyczyn i możliwych następstw wojen, i konfliktów zbrojnych.	przy udziale wykładowcy omówić przyczyny i możliwe następstwa wojen oraz konfliktów zbrojnych.	samodzielnie omówić przyczyny i możliwe następstwa wojen oraz konfliktów zbrojnych, a także zagadnienia związane z użyciem siły militarnej w świecie.	w sposób precyzyjny i wyczerpujący przedstawić przyczyny i możliwe następstwa wojen i konfliktów zbrojnych, a także kwestie związane z użyciem siły militarnej we współczesnym świecie.
P_W02	przedstawić zasad autoryzacji użycia siły militarnej w międzynarodowej przestrzeni bezpieczeństwa przez Radę Bezpieczeństwa ONZ.	przy udziale wykładowcy omówić zasady autoryzacji użycia siły militarnej w międzynarodowej przestrzeni bezpieczeństwa przez Radę Bezpieczeństwa ONZ..	samodzielnie omówić zasady dotyczące autoryzacji użycia siły militarnej w międzynarodowej przestrzeni bezpieczeństwa przez Radę Bezpieczeństwa ONZ i organizacje przez nią upoważnione.	w sposób precyzyjny i wyczerpujący omówić autoryzacji użycia siły militarnej przez Radę Bezpieczeństwa ONZ i organizacje przez nią upoważnione (np. OBWE), użycia siły militarnej w świecie.
P_W03	omówić przyczyn występowania punktów zapalnych w świecie, powodujących napięcia w relacjach pomiędzy państwami.	przy udziale wykładowcy omówić przyczyny występowania oraz usytuowanie punktów zapalnych, powo-	samodzielnie omówić przyczyny występowania oraz usytuowanie punktów zapalnych, powodu-	w sposób precyzyjny i wyczerpujący omówić przyczyny występowania oraz usytuowanie punktów za-

		dujących napięcia w relacjach pomiędzy państwami.	jących napięcia w relacjach pomiędzy państwami oraz przedstawić zarys globalnego układu sił.	palnych, powodujących napięcia w relacjach pomiędzy państwami oraz przedstawić zarys globalnego układu sił, a także charakterystykę wybranych wojen i konfliktów zbrojnych.
P_U01	wykorzystać wiedzy z zakresu uwarunkowań, przyczyn oraz możliwych następstw wojen i konfliktów zbrojnych.	przy wsparciu wykładowcy omówić i wykorzystać wiedzę na temat przyczyn i następstw wojen i konfliktów zbrojnych w pracy i badaniach.	umiejętnie wykorzystać w praktyce wiedzę o przyczynach i następstwach wojen i konfliktów zbrojnych, a także niektórych zagadnień związanych z użyciem siły militarnej.	wykorzystać w sposób optymalny w praktyce swoją wiedzę, w zakresie przyczyn i następstw wojen oraz konfliktów zbrojnych, a także zagadnień związanych z użyciem siły militarnej we współczesnym świecie.
P_U02	odpowiednio wykorzystać swojej wiedzy z zakresu zasad autoryzacji użycia siły militarnej przez Radę Bezpieczeństwa ONZ.	przy wsparciu wykładowcy omówić i wykorzystać wiedzę dotyczącą zasad autoryzacji użycia siły militarnej przez Radę Bezpieczeństwa NZ dla celów służbowych i ewentualnych badań.	wykorzystać w praktyce wiedzę na temat zasad autoryzacji użycia siły militarnej przez Radę Bezpieczeństwa NZ i organizacje przez nią upoważnione, dla celów służbowych i ewentualnych badań.	wykorzystać w sposób optymalny w praktyce swoją wiedzę, w zakresie zasad autoryzacji użycia siły militarnej przez Radę Bezpieczeństwa NZ i organizacje przez ONZ upoważnione, dla celów służbowych i ewentualnych badań.
P_U03	odpowiednio wykorzystać swojej wiedzy w zakresie występowania punktów zapalnych powodujących napięcia międzynarodowe, w oparciu o globalny układ sił.	przy wsparciu wykładowcy omówić i wykorzystać wiedzę w zakresie występowania punktów zapalnych powodujących napięcia międzynarodowe, w oparciu o globalny układ sił.	wykorzystać w praktyce wiedzę dotyczącą występowania punktów zapalnych powodujących napięcia międzynarodowe, w oparciu o globalny układ sił. Potrafi także scharakteryzować wybraną wojnę lub konflikt zbrojny.	wykorzystać w sposób optymalny w praktyce wiedzę, w zakresie występowania punktów zapalnych, powodujących napięcia na świecie w oparciu o globalny układ sił. Potrafi także scharakteryzować wybrane wojny i konflikty zbrojne.
P_K01	w sposób kompetentny dokonać oceny istoty, przyczyn oraz następstw wojen i konfliktów zbrojnych.	na poziomie elementarnym dokonać oceny istoty, przyczyn oraz następstw wojen i konfliktów zbrojnych.	dokonać oceny istoty, przyczyn oraz następstw wojen / konfliktów zbrojnych.	w sposób precyzyjny i kompleksowy może dokonać oceny istoty, przyczyn oraz następstw wojen i konfliktów zbrojnych.

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	28 h	16 h
Egzamin/zaliczenie	---	---
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	47 h	59 h
- Przygotowanie eseju	---	---
- Przeprowadzenie badań literaturowych	8 h	12 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---

- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, itd.)	---	---
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	31 h	39 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	8 h	8 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75 h / 3 ECTS**	**75 h / 3 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	28 h / 1,12 ECTS	16 h / 0,64 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	50 h / 2 ECTS	50 h / 2 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Wojny Zachodu. Interwencje zbrojne państw zachodnich po zimnej wojnie, M. Madej red., Scholar, Warszawa 2017.
- Łoś R., Reginia – Zacharski J., Współczesne konflikty zbrojne, PWN, Warszawa 2022.
- Fiszer M, Fiszer J., Wojna w Ukrainie, Wydawnictwo Polityka, Warszawa 2022

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Kubiak K., Wojny, konflikty zbrojne i punkty zapalne na świecie, Warszawa 2005.
- Pieniążek P, Po kalifacie. Nowa wojna w Syrii, Wyd.Czarne, Warszawa 2019

Inne materiały dydaktyczne:

- Portale internetowe: <osw.waw.pl>, <defence24.pl>, <pism.pl>, <altair.com.pl>.
- Mapy, tablice, schematy, materiały audiowizualne.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE	
KOD PRZEDMIOTU: **S_BM6**	**Misje pokojowe – rodzaje, istota i podstawy działania**

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Bezpieczeństwo militarne i obrona narodowa**
Rodzaj modułu kształcenia:	**Specjalnościowy / kształtujący umiejętności praktyczne**
Punkty ECTS:	**3 ECTS**
Rok / Semestr:	**III / 6**
Osoba koordynująca przedmiot:	**ppłk w st. spocz. dr Janusz Szoblik**

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Międzynawowe stosunki wojskowe, Bezpieczeństwo europejskie i euroatlantyckie.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Poszerzenie wiedzy studentów na temat operacji/misji pokojowych we współczesnych konfliktach i wojnach oraz zaangażowaniem w nich żołnierzy Wojska Polskiego.
C2	Uświadomienie znaczenia podejmowanych wysiłków nad zachowaniem pokoju przez ONZ, UE i NATO oraz inne organizacje międzynarodowe.
C3	Kształtowanie gotowości do aktywnego uczestnictwa w dyskusji obejmującej problematykę przedmiotu.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne	14	28								**42**
Studia niestacjonarne	8	16								**24**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Wykład	Wykład z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej.
Ćwiczenia	Case studies, debata oksfordzka, materiały źródłowe, burza mózgów.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Student posiada gruntowną wiedzę w zakresie prawno–administracyjnych podstaw ustanawiania misji wojskowych pod auspicjami organizacji odpowiadających za utrzymanie pokoju na	K1P_W04, K1P_W10, K1P_W12

	świecie i w poszczególnych jego regionach): RB NZ, OBWE, NATO, Unii Europejskiej i innych regionalnych organizacji bezpieczeństwa zbiorowego. Zna więc zasady funkcjonowanie misji humanitarnych, implementacyjnych, stabilizacyjnych; peacemaking.	
P_W02	Student posiada gruntowną wiedzę na temat wybranych misji zorganizowanych pod auspicjami ONZ i OBWE, NATO i UE. Wie co spowodowało konieczność ich przeprowadzenia i jakie skutki osiągnięto w wyniku tych działań.	K1P_W07, K1P_W10, K1P_W12
P_W03	Student posiada gruntowną wiedzę na temat udziału Polaków w operacjach i misjach pokojowych oraz potrafi wyjaśnić jego znaczenie dla pozycji, i znaczenia Polski na arenie międzynarodowej.	K1P_W05, K1P_W07, K1P_W12
Umiejętności:		
P_U01	Student potrafi uzasadnić prawno-administracyjne podstawy ustanawiania misji wojskowych pod auspicjami organizacji odpowiadających za utrzymanie pokoju na świecie i w poszczególnych jego regionach): RB NZ, OBWE, NATO, UE i innych regionalnych organizacji bezpieczeństwa zbiorowego.	K1P_U01, K1P_U03, K1P_U10, K1P_U11
P_U02	Student posiada umiejętność omówienia ze zrozumieniem wybranych misji zorganizowanych pod auspicjami ONZ i OBWE, NATO i UE. Potrafi także wyjaśnić powody ich przeprowadzenia i skutki osiągnięte w wyniku tych działań.	K1P_U03, K1P_U05, K1P_U06, K1P_U10, K1P_U11
P_U03	Student potrafi uzasadnić znaczenie udziału Polaków w operacjach i misjach pokojowych dla pozycji i znaczenia Polski na arenie międzynarodowej.	K1P_U03, K1P_U10, K1P_U11
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Student posiada odpowiednio wysokie kompetencje dotyczące wiedzy na temat sposobów organizacji misji tak, aby mógł ją wykorzystać w swojej praktyce zawodowej i dalszej nauce.	K1P_K02, K1P_K03, K1P_K04
VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Wykład:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
W1	Wyzwania i zagrożenia bezpieczeństwa światowego w I dekadzie XXI w. (m.in. na: Bałkanach, a także obszarach WNP, Bliskiego i Dalekiego Wschodu).	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
W2	Instytucje odpowiedzialne za bezpieczeństwo międzynarodowe; regionalne (OBWE, NATO, UE, ANZUS, SEATO, LPA, UA) i uniwersalna (ONZ).	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01
W3	Prawno – administracyjno - wojskowe podstawy ustanawiania misji wojskowych pod auspicjami organizacji odpowiadających za utrzymanie pokoju na świecie i w poszczególnych jego regionach.	P_W02, P_W03, P_U01, P_U02
W4	Ogólne zasady i determinanty powoływania finansowania, obsady i funkcjonowania misji humanitarnych, implementacyjnych, stabilizacyjnych.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02
W5	Misje pokojowe pod auspicjami Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ) w ujęciu historycznym i współczesnym.	P_W02, P_W03, P_U02, P_U03
W6	Misje organizowane przez NATO, a także dalszy rozwój zdolności Sojuszu w zakresie reagowania kryzysowego we współpracy z UE.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02
Lp.	**Ćwiczenia:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**

Ćw1	Wyzwania i zagrożenia bezpieczeństwa światowego w I dekadzie XXI w. (m.in. na: Bałkanach, a także obszarach WNP, Bliskiego i Dalekiego Wschodu).	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
Ćw2	Instytucje odpowiedzialne za bezpieczeństwo międzynarodowe; regionalne (OBWE, NATO, UE, ANZUS, SEATO, LPA, UA) i uniwersalna (ONZ).	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01
Ćw3	Prawno – administracyjno - wojskowe podstawy ustanawiania misji wojskowych pod auspicjami organizacji odpowiadających za utrzymanie pokoju na świecie i w poszczególnych jego regionach.	P_W02, P_W03, P_U01, P_U02
Ćw4	Ogólne zasady i determinanty powoływania finansowania, obsady i funkcjonowania misji humanitarnych, implementacyjnych, stabilizacyjnych.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02,
Ćw5	Misje pokojowe pod auspicjami Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ) w ujęciu historycznym i współczesnym.	P_W02, P_W03, P_U02, P_U03
Ćw6	Misje organizowane przez NATO,a także dalszy rozwój zdolności Sojuszu w zakresie reagowania kryzysowego we współpracy z UE.	P_W02, P_W03, P_U02, P_U03, P_K01
Ćw7	Geneza i rozwój Europejskich Grup Bojowych UE. Komitet wojskowy. Sztab wojskowy. Grupa polityczno-wojskowa. Europejski Korpus Reagowania Kryzysowego	P_W02, P_W03, P_U02, P_U03
Ćw8	Udział Polaków w operacjach i misjach pokojowych oraz jego znaczenie dla Polski.	P_W02, P_W03, P_U02, P_U03, P_K01
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
PW1	Przygotowanie się do zajęć.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Metoda weryfikacji**											**Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU**
	Egzamin pisemny	Zaliczenie pisemne	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	
P_W01		x			x							Wykład / ćwiczenia
P_W02		x			x							Wykład / ćwiczenia
P_W03		x			x						x	Wykład / ćwiczenia
P_U01		x			x						x	ćwiczenia
P_U02		x			x						x	ćwiczenia
P_U03		x			x						x	ćwiczenia
P_K01					x						x	ćwiczenia

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Ocena niedostateczna** Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Ocena bardzo dobra** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_W01	zaprezentować prawno – administracyjnych podstaw ustanawiania misji wojskowych pod auspicjami organizacji odpowiadających za utrzymanie pokoju na świecie i w poszczególnych jego regionach.	z pomocą wykładowcy zaprezentować prawno – administracyjne podstawy ustanawiania misji wojskowych pod auspicjami organizacji odpowiadających za utrzymanie pokoju na świecie i w poszczególnych jego regionach.	samodzielnie zaprezentować prawno – administracyjne podstawy ustanawiania misji wojskowych pod auspicjami organizacji odpowiadających za utrzymanie pokoju: RB NZ, OBWE, NATO, UE, a także niektóre zasady funkcjonowania misji humanitarnych, implementacyjnych, stabilizacyjnych; peacekeeping i peacemaking.	wyczerpująco zaprezentować prawno – administracyjne podstawy ustanawiania misji wojskowych pod auspicjami organizacji odpowiadających za utrzymanie pokoju: RB NZ, OBWE, NATO, UE i innych regionalnych organizacji bezpieczeństwa zbiorowego. Zna zasady funkcjonowania misji humanitarnych, implementacyjnych, stabilizacyjnych; peacekeeping i peacemaking.
P_W02	zaprezentować misji organizowanych pod auspicjami ONZ i OBWE, NATO i UE.	z pomocą wykładowcy zaprezentować i omówić wybrane misje zorganizowane pod auspicjami ONZ i OBWE, NATO i UE.	samodzielnie zaprezentować wiedzę na temat wybranych misji zorganizowanych pod auspicjami ONZ i OBWE, NATO i UE. Wie co spowodowało konieczność ich przeprowadzenia.	szczegółowo i wyczerpująco zaprezentować organizację i istotę misji tworzonych pod auspicjami ONZ i OBWE, NATO i UE, a także powody konieczności ich przeprowadzenia i skutki osiągnięte w wyniku tych działań.
P_W03	zaprezentować wybranych misji z udziałem Polaków.	z pomocą wykładowcy zaprezentować wybrane misje z udziałem Polaków.	samodzielnie zaprezentować wiedzę na temat udziału Polaków w operacjach i misjach pokojowych, wyjaśnić ich ogólne wagę dla pozycji i znaczenia Polski w świecie.	w sposób wyczerpujący zaprezentować wiedzę na temat misji tworzonych pod auspicjami ONZ i OBWE, NATO i UE, w których brali (biorą) udział Polacy oraz wyjaśnić ich wagę dla pozycji i znaczenia Polski na arenie międzynarodowej.
P_U01	uzasadnić ani wykorzystać wiedzy z zakresu prawno – administracyjnych podstaw ustanawiania misji wojskowych pod auspicjami organizacji odpowiadających za utrzymanie pokoju na świecie.	w stopniu elementarnym uzasadnić i wykorzystać prawno – administracyjne podstawy ustanawiania misji wojskowych pod auspicjami organizacji odpowiadających za utrzymanie pokoju na świecie.	uzasadnić i wykorzystać prawno – administracyjne podstawy ustanawiania misji wojskowych pod auspicjami organizacji odpowiadających za utrzymanie pokoju na świecie i jego regionach): RB NZ, OBWE, NATO, UE.	wyczerpująco uzasadnić i wykorzystać prawno – administracyjne podstawy ustanawiania misji wojskowych pod auspicjami organizacji odpowiadających za utrzymanie pokoju na świecie i jego regionach: RB NZ, OBWE, NATO, UE i innych regionalnych organizacji bezpieczeństwa zbiorowego.
P_U02	wykorzystać zdobytą z zakresu wybranych misji zorganizowanych pod auspicjami ONZ i OBWE, NATO i UE.	wykorzystać zdobytą wiedzę z zakresu wybranych misji zorganizowanych pod auspicjami ONZ i OBWE, NATO i UE.	umiejętnie wykorzystać wiedzę z zakresu wybranych misji zorganizowanych pod auspicjami ONZ i OBWE, NATO i UE, a także powody ich	wyczerpująco uzasadnić i wykorzystać w praktyce wiedzę z zakresu wybranych misji organizowanych pod auspicjami ONZ i OBWE, NATO i UE, a

			przeprowadzenia i skutki osiągnięte w wyniku tych działań.	także powody ich przeprowadzenia i skutki osiągnięte w wyniku tych działań.
P_U03	uzasadnić ani wykorzystać wiedzy na temat znaczenia udziału Polaków w operacjach i misjach pokojowych dla pozycji i znaczenia Polski na arenie międzynarodowej.	z pomocą wykładowcy uzasadnić i wykorzystać wiedzę z zakresu udziału Polaków w operacjach i misjach pokojowych i określić ich znaczenie dla pozycji i znaczenia Polski na arenie międzynarodowej.	uzasadnić znaczenie udziału Polaków w operacjach i misjach pokojowych dla pozycji i znaczenia Polski na arenie międzynarodowej.	wyczerpująco uzasadnić i wykorzystać w praktyce wiedzę z zakresu znaczenia udziału Polaków w operacjach i misjach pokojowych dla pozycji i znaczenia Polski na arenie międzynarodowej.
P_K01	wykazać wystarczających kompetencji dotyczących wykorzystania wiedzy na temat sposobów organizacji misji pokojowych.	wykazać podstawowe kompetencje dotyczące wiedzy na temat sposobów organizacji misji, aby mógł ją w takim stopniu wykorzystać w swojej praktyce zawodowej.	wykazać się kompetencjami w zakresie wiedzy na temat sposobów organizacji misji tak, aby mógł ją wykorzystać w swojej praktyce zawodowej i dalszej nauce.	wykazać się wysokimi kompetencjami w zakresie znajomości sposobów organizacji misji wykorzystać je w swojej praktyce zawodowej i dalszej nauce.

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	42 h	24 h
Egzamin/zaliczenie	---	---
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	33 h	51 h
- Przygotowanie eseju	---	---
- Przeprowadzenie badań literaturowych	8 h	12 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, itd.)	---	---
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	20 h	34h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	5 h	5 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75 h / 3 ECTS**	**75 h / 3 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	42 h / 1,68 ECTS	24 h / 0,96 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	50 h / 2 ECTS	50 h / 2 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Kozerawski D.: *Międzynarodowe operacje pokojowe i stabilizacyjne w polskiej polityce bezpieczeństwa w XX i XXI wieku*.: Wydawnictwo Akademii Obrony Narodowej, Warszawa 2016
- Jureńczyk Ł., Polska misja w Afganistanie. Wojsko Polskie w operacjach reagowania kryzysowego NATO, Wyd. UKW, Bydgoszcz 2016.
- Kaliciak G., Bałkany-Raport z polskich misji , Wyd. Czarne, Warszawa 2019.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Kuźniar R., Bezpieczeństwo międzynarodowe, Warszawa 2012.
- Panek B., Operacje reagowania kryzysowego narzędziem polityki bezpieczeństwa euroatlantyckiego, SAN Łódź 2013. Strategia udziału Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w operacjach międzynarodowych, Warszawa 2009.
- Materiały Ośrodka Informacyjnego ONZ Warszawa.

Inne materiały dydaktyczne:

- prezentacje multimedialne, film, audycja radiowa.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE	
KOD PRZEDMIOTU: **S_BM7**	**Wprowadzenie do prawa konfliktów zbrojnych**
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Bezpieczeństwo militarne i obrona narodowa**
Rodzaj modułu kształcenia:	**Specjalnościowy / kształtujący umiejętności praktyczne**
Punkty ECTS:	**3 ECTS**
Rok / Semestr:	**III / 6**
Osoba koordynująca przedmiot:	**Dr Marcin Fiedukowicz**

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Wiedza o państwie i prawie, Międzynarodowe stosunki wojskowe.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Zapoznanie z rolą międzynarodowego prawa humanitarnego we współczesnych stosunkach międzynarodowych oraz w często występujących konfliktach zbrojnych o charakterze nie międzynarodowym.
C2	Uświadomienie mechanizmu działania międzynarodowego prawa humanitarnego
C3	Kształtowanie gotowości do aktywnego uczestnictwa w dyskusji obejmującej problematykę przedmiotu.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne	14	28								**42**
Studia niestacjonarne	8	16								**24**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Wykład	Wykład podający, wykład konwersatoryjny z prezentacją.
Ćwiczenia	Metoda problemowa, burza mózgów, case study.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Student posiada bardzo szeroką wiedzę z zakresu istoty i znaczenia istnienia MPH (PKZ), a także zna zasadnicze założenia regulujące tę sferę działalności państw (Konwencje Haskie i Konwencje Genewskie, protokoły uzupełniające i zwyczaje międzynarodowe).	K1P_W01, K1P_W04, K1P_W05, K1P_W10

P_W02	Student posiada bardzo szeroką wiedzę z zakresu egzekwowania przez społeczność międzynarodową zapisów MPH (PKZ), sankcji dla państw je łamiących. W podobnym stopniu zna instytucje kontrolujące przestrzeganie zasad MPH (PKZ), ich strukturę, usytuowanie i zakres oddziaływania.	K1P_W04, K1P_W05, K1P_W10
P_W03	Student posiada bardzo szeroką wiedzę na temat realnych możliwości działania społeczności międzynarodowej w zakresie złagodzenia skutków konfliktów zbrojnych w świecie i faktyczne efekty tych działań.	K1P_W04, K1P_W05, K1P_W10
Umiejętności:		
P_U01	Student posiada wysokie umiejętności praktycznego wykorzystania wiedzy z zakresu istoty i znaczenia istnienia MPH (PKZ), a także założeń regulujących tę sferę działalności państw.	K1P_U01, K1P_U02, K1P_U03, K1P_U07
P_U02	Student posiada wysokie umiejętności praktycznego wykorzystania wiedzy z zakresu egzekwowania przez społeczność międzynarodową zapisów MPH (PKZ), warunków wprowadzania sankcji dla państw je łamiących, a także instytucji kontrolujących przestrzeganie zasad MPH (PKZ), ich struktury, usytuowania i możliwości oddziaływania.	K1P_U03, K1P_U07
P_U03	Student posiada wysokie umiejętności praktycznego wykorzystania wiedzy z zakresu realnych możliwości działania społeczności międzynarodowej dla złagodzenia skutków konfliktów zbrojnych w świecie i faktycznych efektów tych działań.	K1P_U03, K1P_U05, K1P_U07
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Potrafi współdziałać w grupie przyjmując w niej różne role i jest zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie.	K1P_K03, K1P_K06

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	Wykład/Ćwiczenia:	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
T1	Geneza, cele i ogólna specyfika ustanowienia Międzynarodowego Prawa Humanitarnego (MPH), zwanego też Prawem Konfliktów Zbrojnych (PKZ).	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
T2	Najważniejsze zapisy Międzynarodowego Prawa Humanitarnego, będącego jednocześnie elementem Międzynarodowego Prawa Publicznego.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_K01
T3	Zastosowanie zasad MPH (PKZ) w konwencjach oraz w zwyczajach dotyczących konfliktów zbrojnych (Konwencje Haskie, Konwencje Genewskie, protokoły uzupełniające i zwyczaje międzynarodowe).	P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_K01
T4	Instytucje kontrolujące przestrzeganie zasad MPH (PKZ), ich struktura, usytuowanie oraz zakres oddziaływania.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_K01
T5	Sposoby egzekwowania przez społeczność międzynarodową zapisów MPH i sankcje dla państw je łamiących (sfera prawna i realia).	P_W02, P_W03, P_U02, P_U03, P_K01
T6	Realne możliwości i działania społeczności międzynarodowej na rzecz złagodzenia skutków konfliktów zbrojnych w różnych regionach świata i efekty tych działań.	P_W02, P_W03, P_U02, P_U03, P_K01
T7	Pomoc ofiarom wojen i konfliktów zbrojnych ze szczególnym uwzględnieniem cywilów (starców, kobiet i dzieci).	P_W01, P_W03, P_U02, P_U03, P_K01

T8	Międzynarodowe Trybunały Karne (w różnej konfiguracji), Międzynarodowe Trybunały Wojskowe i inne składy sędziowskie (np. izby).	P_W02, P_W03, P_U02, P_U03, P_K01
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
PW1	Opracowanie referatu na wybrany wcześniej temat.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
PW2	Przygotowanie się do zaliczenia.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Metoda weryfikacji**											**Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU**
	Egzamin pisemny	Zaliczenie ustne	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania/praca samodzielna	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	
P_W01		x									x	Wykład
P_W02		x									x	Wykład
P_W03		x									x	Wykład
P_U01				x							x	ćwiczenia
P_U02				x							x	ćwiczenia
P_U03				x							x	ćwiczenia
P_K01				x							x	ćwiczenia

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Ocena niedostateczna** Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Ocena bardzo dobra** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_W01	przedstawić zakresu, istoty i znaczenia istnienia MPH (PKZ), a także założeń regulujących tę sferę działalności państw.	przedstawić na poziomie wystarczającym wiedzę z zakresu istoty i znaczenia istnienia MPH (PKZ), a także niektórych założeń regulujących tę sferę działalności państw.	samodzielnie omówić istotę i znaczenie istnienia MPH (PKZ) oraz założenia regulujące tę sferę działalności państw (Konwencje Haskie i Konwencje Genewskie).	przedstawić w sposób jasny i zrozumiały istotę i znaczenie istnienia MPH (PKZ), a także założeń regulujących tę sferę działalności państw (Konwencje Haskie i Konwencje Genewskie, protokoły uzupełniające i zwyczaje międzynarodowe).
P_W02	przedstawić zakresu, istoty i celów egzekwowania przez społeczność międzynarodową zapisów MPH (PKZ) i sankcji dla państw je łamiących.	przedstawić na poziomie elementarnym wiedzę o egzekwowania przez społeczność międzynarodową zapisów MPH (PKZ),	przedstawić w pełni wiedzę z zakresu egzekwowania przez społeczność międzynarodową zapi-	wyczerpująco przedstawić wiedzę z zakresu egzekwowania przez społeczność międzynarodową zapisów MPH (PKZ), sankcji dla

		sankcji dla państw je łamiących.	sów PKZ sankcji dla państw je łamiących, a także znajomości instytucji kontrolujących przestrzeganie zasad MPH (PKZ).	państw je łamiących, znajomości instytucji kontrolujących przestrzeganie zasad MPH, a także ich strukturę, usytuowanie i zakres oddziaływania.
P_W03	przedstawić zakresu, istoty i znaczenia realnych możliwości działania społeczności międzynarodowej w zakresie złagodzenia skutków konfliktów zbrojnych w świecie.	przedstawić i użyć na ograniczonym poziomie wiedzę z zakresu realnych możliwości działania społeczności międzynarodowej w łagodzeniu skutków konfliktów zbrojnych w świecie.	samodzielnie przedstawić i użyć wiedzę z zakresu realnych możliwości działania społeczności międzynarodowej w łagodzeniu skutków konfliktów zbrojnych w świecie i faktyczne efekty tych działań.	przedstawić w sposób wyczerpujący i użyć wiedzę z zakresu realnych możliwości działania społeczności międzynarodowej w złagodzeniu skutków konfliktów zbrojnych w świecie i faktyczne efekty tych działań.
P_U01	praktycznie wykorzystać wiedzy z zakresu istoty i znaczenia istnienia MPH (PKZ).	przedstawić na poziomie elementarnym i użyć wiedzę z zakresu istoty i znaczenia istnienia MPH (PKZ).	samodzielnie przedstawić i użyć wiedzę z zakresu istoty istnienia MPH (PKZ), a także wybranych założeń regulujących tę sferę działalności państw.	szeroko zaprezentować i użyć wiedzę z zakresu istoty istnienia MPH (PKZ), a także założeń regulujących tę sferę działalności państw.
P_U02	praktycznie wykorzystać wiedzy z zakresu egzekwowania przez społeczność międzynarodową zapisów MPH (PKZ) oraz warunków wprowadzania sankcji dla państw je łamiących.	przedstawić na poziomie elementarnym wiedzę z zakresu egzekwowania przez społeczność międzynarodową zapisów MPH (PKZ) oraz warunków wprowadzania sankcji dla państw je łamiących.	przedstawić wiedzę z zakresu egzekwowania przez społeczność międzynarodową zapisów PKZ, a także warunków wprowadzania sankcji dla państw je łamiących.	przedstawić w sposób wyczerpujący wiedzę z zakresu egzekwowania przez społeczność międzynarodową zapisów PKZ, warunków wprowadzania sankcji dla państw je łamiących, a także instytucji kontrolujących przestrzeganie zasad PKZ, ich struktury, usytuowania i możliwości oddziaływania.
P_U03	praktycznie wykorzystać wiedzy z zakresu realnych możliwości działania społeczności międzynarodowej dla złagodzenia skutków konfliktów zbrojnych w świecie.	przedstawić i używać na poziomie podstawowym wiedzę z zakresu realnych możliwości działania społeczności międzynarodowej dla złagodzenia skutków konfliktów zbrojnych w świecie.	przedstawić i używać wiedzę z zakresu realnych możliwości działania społeczności międzynarodowej dla złagodzenia skutków konfliktów zbrojnych w świecie.	przedstawić w sposób wyczerpujący wiedzę z zakresu realnych możliwości działania społeczności międzynarodowej dla złagodzenia skutków konfliktów zbrojnych w świecie i faktycznych efektów tych działań.
P_K01	współdziałać w grupie przyjmując w niej różne role i nie jest zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie.	współdziałać w grupie przyjmując w niej różne role i jest zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie.	aktywnie współdziałać w grupie przyjmując w niej różne role i jest zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie.	współdziałać w grupie przyjmując w niej wiodące role i jest zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie.

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt,	42 h	24 h

laboratoria, warsztaty, seminaria)		
Egzamin/zaliczenie	---	---
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	33 h	51 h
- Przygotowanie eseju	15 h	15 h
- Przeprowadzenie badań literaturowych	6 h	8 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, itd.)	---	---
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	8 h	24 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	4 h	4 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75 h / 3 ECTS**	**75 h / 3 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	42 h / 1,68 ECTS	24 h / 0,96 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	50 h / 2 ECTS	50 h / 2 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Kroplewski j., Skelnik K., *Międzynarodowe Prawo Humanitarne Konfliktów Zbrojnych w praktyce*. Zbiór kazusów z komentarzami i odpowiedziami, Wyd. CeDeWu, Warszawa 2022.
- Marszałek P., *Międzynarodowe prawo humanitarne konfliktów zbrojnych. Dokumenty,* C. H BECK*,* Warszawa 2020.
- Bieńczyk-Missala A., *Zapobieganie masowym naruszeniom praw człowieka*, Warszawa 2018

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Falkowski Z, Marcinko M., *Międzynarodowe prawo humanitarne konfliktów zbrojnych*, Warszawa 2014.
- Jasudowicz T.,Szuniewicz M., Balcerzak M. (red.), *Wojna i pokój. Prawa człowieka w konfliktach zbrojnych*, Toruń 2008;
- Drożdż D., *Międzynarodowe Trybunały Karne (geneza, skład, jurysdykcja, postępowanie, działalność*), SAN, Łódź 2011
- Szpak A., *Międzynarodowe prawo humanitarne*, Toruń 2014.

Inne materiały dydaktyczne:

- Międzynarodowe konwencje dot. Konfliktów zbrojnych.
- prezentacje multimedialne, film, audycja radiowa.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE	
KOD PRZEDMIOTU: **S_BM8**	**Współczesne zagadnienia taktyczne i operacyjne wybranych sił zbrojnych**

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Bezpieczeństwo militarne i obrona narodowa**
Rodzaj modułu kształcenia:	**Specjalnościowy / kształtujący umiejętności praktyczne**
Punkty ECTS:	**3 ECTS**
Rok / Semestr:	**III / 5**
Osoba koordynująca przedmiot:	**Dr Daniel Jurewicz**

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)

Znajomość podstawowych zagadnień w zakresie systemu bezpieczeństwa narodowego, ochrona i obrona narodowej.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU

C1	Zdobycie przez studentów wiedzy, umiejętności i kompetencji w zakresie współczesnych zagadnień operacyjnych.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne	14	28								**42**
Studia niestacjonarne	8	16								**24**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Wykład	Wykład z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej.
Ćwiczenia	Dyskusja, studium przypadków, prezentacje.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Student zna dobrze podstawy bezpieczeństwa militarnego państwa i potrafi je definiować w sposób zgodny z kryteriami przyjętymi w dyscyplinie: nauki o bezpieczeństwie.	K1P_W01, K1P_W12
P_W02	Student posiada wiedzę w zakresie uwarunkowań bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej z uwzględnieniem warunków geograficznych i geopolitycznych oraz sytuacji społecznej w kraju.	K1P_W02, K1P_W04
P_W03	Student posiada ogólną wiedzę dotyczącą militarnego oraz gospodarczo – ekonomicznego potencjału Polski, co pozwala mu na podstawową ocenę szans, wyzwań, ryzyk i zagrożeń w zakresie kształtowania bezpieczeństwa militarnego państwa.	K1P_W04, K1P_W12

Umiejętności:		
P_U01	Student posiada umiejętności w zakresie rozumienia i stosowania w praktyce zasad bezpieczeństwa militarnego państwa i potrafi je wykorzystać dla własnego rozwoju i dobra służby/pracy, które spełnia.	K1P_U01, K1P_U03, K1P_U19
P_U02	Student posiada odpowiednio wysokie umiejętności w zakresie wykorzystania wiedzy zdobytej na studiach dla celów praktycznych.	K1P_U03
P_U03	Student posiada umiejętności właściwe, dla poziomu jego studiów, oceny szans, wyzwań, ryzyka i zagrożeń w zakresie kształtowania bezpieczeństwa państwa.	K1P_U01, K1P_U05, K1P_U06
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Student jest osobą kompetentną w zakresie ogólnej oceny stanu bezpieczeństwa militarnego państwa w oparciu o ogólnodostępne materiały i dane.	K1P_K01, K1P_K02, K1P_K06

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	**Wykład/ćwiczenia:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
T1	Współczesne trendy w rozwoju wiodących armii świata.	P_W01, P_W02, P_U01
T2	Działania hybrydowe we współczesnych konfliktach zbrojnych	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01
T3	Znaczenie logistyki na współczesnym polu walki	P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_K01
T4	Demografia i morale jako czynniki warunkujące skuteczne działania wojenne państw.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
PW1	Przygotowanie się do zaliczenia ustnego przedmiotu.	P_W01, P_W02, P_W03
PW2	Opracowanie w ramach pracy w grupach prezentacji wybranego zagadnienia taktycznego lub operacyjnego sił zbrojnych.	P_U01, P_U02, P_U03, P_K01

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Metoda weryfikacji**											**Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU**
	Egzamin pisemny	Zaliczenie ustne	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania/praca samodzielna	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	
P_W01		x										Wykład
P_W02		x										Wykład
P_W03		x										Wykład
P_U01					x		x				x	Ćwiczenia
P_U02					x		x				x	Ćwiczenia

P_U03					x		x				x	Ćwiczenia
P_K01					x					x	x	Ćwiczenia

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ				
Przedmiotowe efekty uczenia się	**Ocena niedostateczna** Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Ocena bardzo dobra** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_W01	zdefiniować elementów współczesnego pola walki, nie potrafi definiować go w sposób właściwy i zgodny z kryteriami przyjętymi w nauce o bezpieczeństwie.	przy pomocy wykładowcy zdefiniować elementy sztuki wojennej i współczesnego pola walki.	samodzielnie omówić podstawy elementy sztuki wojennej i współczesnego pola walki. .	w sposób jasny i wyczerpujący omówić elementy sztuki wojennej i współczesnego pola walki. Ponadto posiada wiedzę w zakresie uwarunkowań współczesnych konfliktów zbrojnych.
P_W02	Samodzielnie wskazać, które z tendencji w rozwoju sztuki wojennej i współczesnego pola walki. dominujące.	przy pomocy wykładowcy określić podstawy z zakresu sztuki wojennej i współczesnego pola walki..	Samodzielnie tendencji w rozwoju sztuki wojennej i współczesnego pola walki. .	w sposób wyczerpujący omówić zakres tendencji w rozwoju sztuki wojennej i współczesnego pola walki.
P_W03	Samodzielnie określić wpływu nowoczesnych elementów sztuki wojennej i współczesnego pola walki na prowadzenie działań militarnych.	przy pomocy wykładowcy określić wpływu nowoczesnych elementów sztuki wojennej i współczesnego pola walki na prowadzenie działań militarnych.	Samodzielnie wpływu nowoczesnych elementów sztuki wojennej i współczesnego pola walki na prowadzenie działań militarnych. .	w sposób precyzyjny posługiwać się wiedzą teoretyczną dotyczącą wpływu nowoczesnych elementów sztuki wojennej i współczesnego pola walki na prowadzenie działań militarnych..
P_U01	w praktyce umiejętnie wykorzystać wiedzę z zakresu nowoczesnych elementów sztuki wojennej i współczesnego pola walki .	przy pomocy wykładowcy w praktyce umiejętnie wykorzystać wiedzę z zakresu nowoczesnych elementów sztuki wojennej i współczesnego pola walki.	samodzielnie w praktyce umiejętnie wykorzystać wiedzę z zakresu nowoczesnych elementów sztuki wojennej i współczesnego pola walki	w pełni samodzielnie i precyzyjnie umie wykorzystać nabyte umiejętności z zakresu nowoczesnych elementów sztuki wojennej i współczesnego pola walki i w sferze militarnej w służbie/pracy.
P_U02	w praktyce wykorzystać umiejętności współpracy z innymi osobami i instytucjami w zakresie nowoczesnych elementów sztuki wojennej i współczesnego pola walki	współdziałać w grupie, przyjmując różne role, i jest zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi specjalistami w zakresie analizy i inspirowania wdrażania projektów z zakresu nowoczesnych elementów sztuki wojennej i współczesnego pola walki	w sposób poprawny współdziała w grupie przyjmując w niej różne role i jest zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w zakresie analizy i inspirowania wdrażania z zakresu nowoczesnych elementów sztuki wojennej i współczesnego pola walki	w sposób szczególnie poprawny i z dużym zaangażowaniem współdziała w grupie przyjmując w niej różne role i jest zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami z zakresu nowoczesnych elementów sztuki wojennej i współczesnego pola walki
P_U03	dokonać oceny szans, wyzwań, ryzyka i zagrożeń w zakresie kształtowania nowoczesnych elementów	w bardzo ograniczonym zakresie oraz przy wsparciu wykładowcy dokonać oceny nowoczesnych elementów sztuki wojennej i	samodzielnie zdiagnozować wyzwań, ryzyka i zagrożeń z zakresu nowoczesnych elementów	wyczerpująco zdiagnozować występujące wyzwań, ryzyka i zagrożeń w zakresie nowoczesnych elementów sztuki wojennej i

	sztuki wojennej i współczesnego pola walki	współczesnego pola walk	sztuki wojennej i współczesnego pola walk	współczesnego pola walki a także wyciągnąć z tego właściwe wnioski.
P_K01	w sposób kompetentny zaprezentować zdobytej wiedzy o nowoczesnych elementach sztuki wojennej i współczesnego pola walki.	na poziomie dostatecznym wykorzystać swoje ograniczone kompetencje, wiedzę i umiejętności w działaniu na rzecz na upowszechnia wiedzy i inspirowania działań dot. wdrażania nowych rozwiązań wynikających ze zmian w sztuce wojennej na współczesnym pola walki. .	samodzielnie w sposób kompetentny na poziomie dobrym wykorzystać swoje wiedzę i umiejętności w działaniu na rzecz upowszechnia wiedzy i inspirowania działań w dot. wdrażania nowych rozwiązań wynikających ze zmian w sztuce wojennej na współczesnym pola walki. .	profesjonalnie i w sposób kompetentny wykorzystać swoją wiedzę i umiejętności w działaniu na rzecz na upowszechnia wiedzy i inspirowania działań wdrażania nowych rozwiązań wynikających ze zmian w sztuce wojennej na współczesnym pola walki.

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	42 h	24 h
Egzamin/zaliczenie	---	---
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	33 h	51 h
- Przygotowanie eseju	---	---
- Przeprowadzenie badań literaturowych	6 h	12 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, itd.)	---	---
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	22 h	34 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	5 h	5 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75 h / 3 ECTS**	**75 h / 3 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	42 h / 1,68 ECTS	24 h / 0,96 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	50 h / 2 ECTS	50 h / 2 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Grobelny Z *Natarcie*., *kompanii zmechanizowanej* [w:]. "Przegląd Sił Zbrojnych", nr 4 (2016).
- *Teoria i praktyka taktyki w XXI wieku*., red. nauk. Wojciech Więcek, Leszek Elak, Wydawnictwo Akademii Obrony Narodowej, Warszawa 2016.
- *Wyzwania i perspektywy ewolucji taktyki w świetle konfliktów lokalnych XXI wieku*., red. Leszek Elak, Artur Michalak, Wojciech Więcek,: Wydawnictwo Akademii Sztuki Wojennej, Warszawa 2016.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Zb. Najnowsze uzbrojenie Wojska Polskiego, Bellona, Warszawa 2018.
- Portal „Defence 24".

Inne materiały dydaktyczne:

- Materiały internetowe dot. współczesnych konfliktów zbrojnych.
- materiały audiowizualne.

SEMINARIUM DYPLOMOWE I EGZAMIN DYPLOMOWY

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE	
KOD PRZEDMIOTU: **SEM1**	**Seminarium dyplomowe i egzamin dyplomowy 1**
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Nie dotyczy**
Rodzaj modułu kształcenia:	**Kierunkowy**
Punkty ECTS:	**4 ECTS**
Rok / Semestr:	**III / 5**
Osoba koordynująca przedmiot:	**dr hab. Piotr Rozwadowski, prof. SAN**

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Pogłębiona wiedza z przedmiotów kierunkowych i wybranej specjalności oraz przedmiotów: Teoria bezpieczeństwa.

OGÓLNOAKADEMICKI	
C1	Przekazanie wiedzy dotyczącej zasad, wymogów przygotowania i opracowania pracy licencjackiej.
C2	Przekazanie wiedzy i wykształcenie umiejętności w zakresie przygotowania, realizacji, w tym analizy problemów badawczych w wybranym zakresie tematycznym oraz wykorzystania odpowiednich metod badawczych a także form prezentowania wyników na poziomie licencjackim.
C3	Kształtowanie postawy samodzielnego i ustawicznego pogłębiania wiedzy w zakresie badań w naukach o bezpieczeństwie.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne	4						26			**30**
Studia niestacjonarne	4						26			**30**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Seminarium	Pogadanka, dyskusja, ćwiczenia pisemne, projekt, symulacje, eksperyment, instruktaż, ankieta / kwestionariusz, analiza źródeł.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	**Opis przedmiotowych efektów uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	Ma wiedzę o projektowaniu i prowadzeniu badań w zakresie dyscypliny nauki o bezpieczeństwie, a w szczególności o problemach badawczych, metodach, technikach i narzędziach badawczych w zakresie określonym przez wybór tematu pracy licencjackiej.	K1P_W01, K1P_W04, K1P_W05
P_W02	Student zna etyczne aspekty pisania pracy dyplomowej – ryzyko i konsekwencje popełnienia plagiatu.	K1P_W04, K1P_W13

Umiejętności:		
P_U01	Student potrafi przedstawić temat swojej pracy i zarysować jej strukturę, prezentując jednocześnie przyjętą przez siebie metodologię oraz jest w stanie przedyskutować kwestię podstawowych założeń swojej pracy.	K1P_U01, K1P_U03, K1P_U10, K1P_U11
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Student posiada zdolność przekazywania i obrony własnych poglądów w zakresie teoretycznym i praktycznym wybranej tematyki	K1P_K01

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	**Seminarium:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
Sem 1	Cele pracy dyplomowej i Korzystanie z literatury – formy opracowań naukowych, stadia zapoznawania się z literaturą, zasady sporządzania notatek, opis bibliograficzny. Zadania seminarium dyplomowego. Zasady wyboru tematu pracy licencjackiej.	P_W01, P_W02, P_U01, P_K01
Sem 2	Posługiwanie się katalogami i Internetem. Storna formalna pracy - Cytaty, odnośniki i przypisy, spis bibliografii, spis tabel spis rysunków, załączniki.	P_W01, P_W02, P_U01, P_K01
Sem 3	Zbieranie materiałów empirycznych, metody ich analizy i prezentacji wyników. Tabele i wykresy. Zasady pracy badawczej– wybór problemu badawczego i formułowanie hipotez.	P_W01, P_W02, P_U01, P_K01
Sem 4	Konstrukcja i struktura tekstu pracy. Konstrukcja zakończenia i wstępu. Wybór i formułowanie tematu pracy. Przygotowanie konspektu zawierającego opis konstrukcji pracy i metod badawczych. Sprecyzowanie tematu i zakresu pracy	P_W01, P_W02, P_U01, P_K01
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
PW1	Przygotowanie indywidualnej (lub w wyjątkowych sytuacjach zespołowej) pracy o charakterze praktycznym w wybranej tematyce z zakresu dyscypliny nauki o bezpieczeństwie.	P_W01, P_W02, P_U01, P_K01

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Metoda weryfikacji**											**Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU**
	Egzamin pisemny	Egzamin ustny	Esej/ referat/ wypowiedzi	Przeprowadzenie badań literaturowych	Przeprowadzenie badań empirycznych	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	
P_W01				x	x			x				Seminarium
P_W02				x	x			x				Seminarium
P_U01				x	x			x				Seminarium
P_K01								x				Seminarium

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Ocena niedostateczna** Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Ocena bardzo dobra** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:

P_W01	nie ma wiedzy o projektowaniu i prowadzeniu badań w zakresie dyscypliny nauki o bezpieczeństwie, a w szczególności o problemach badawczych, metodach, technikach i narzędziach badawczych w zakresie określonym przez wybór tematu pracy licencjackiej.	ma ogólną wiedzę o projektowaniu i prowadzeniu badań w zakresie dyscypliny nauki o bezpieczeństwie a w szczególności o problemach badawczych, niektórych metodach, technikach i narzędziach badawczych w zakresie określonym przez wybór tematu pracy licencjackiej.	ma uporządkowaną wiedzę o projektowaniu i prowadzeniu badań w zakresie dyscypliny nauki o bezpieczeństwie, a w szczególności o problemach badawczych, metodach, technikach i narzędziach badawczych w zakresie określonym przez wybór tematu pracy licencjackiej.	ma szczegółową i uporządkowaną wiedzę o projektowaniu i prowadzeniu badań w zakresie dyscypliny nauki o bezpieczeństwie, a w szczególności o problemach badawczych, metodach, technikach i narzędziach badawczych w zakresie określonym przez wybór tematu pracy licencjackiej.
P_W02	etycznych aspektów pisania pracy licencjackiej ryzyka i konsekwencji popełnienia plagiatu.	zna niektóre etyczne aspekty pisania pracy licencjackiej – ryzyko i niektóre konsekwencje popełnienia plagiatu.	zna etyczne aspekty pisania pracy licencjackiej – ryzyko i niektóre konsekwencje popełnienia plagiatu.	zna etyczne aspekty pisania pracy licencjackiej – ryzyko i konsekwencje popełnienia plagiatu.
P_U01	przedstawić tematu swojej pracy i zarysować jej struktury, prezentując jednocześnie przyjętą przez siebie metodologię oraz nie jest w stanie przedyskutować kwestii podstawowych założeń swojej pracy.	potrafi przedstawić temat swojej pracy i zarysować ogólnie jej strukturę, prezentując jednocześnie przyjętą przez siebie metodologię oraz jest w stanie przedyskutować niektóre kwestię podstawowych założeń swojej pracy.	potrafi przedstawić temat swojej pracy i zarysować jej strukturę, prezentując jednocześnie przyjętą przez siebie metodologię oraz jest w stanie przedyskutować kwestię podstawowych założeń swojej pracy.	przedstawić temat swojej pracy i zarysować jej strukturę, prezentując jednocześnie przyjętą przez siebie metodologię oraz jest w stanie przedyskutować kwestię podstawowych założeń swojej pracy i uzasadnić przyjęte cele badawcze.
P_K01	nie posiada zdolności przekazywania i obrony własnych poglądów w zakresie teoretycznym i praktycznym wybranej tematyki.	posiada zdolność przekazywania i obrony własnych poglądów w zakresie teoretycznym i praktycznym wybranej tematyki.		

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	26 h	26 h
Egzamin/zaliczenie	4 h	4 h
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	70 h	70 h
- Przygotowanie referatu, wypowiedzi, rozprawki	---	---
- Przeprowadzenie badań literaturowych	25 h	25 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	10 h	10 h
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, itd.)	25 h	25 h
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	10 h	10 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	---	---
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**100 h / 4 ECTS**	**100 h / 4 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	30 h / 1,2 ECTS	30 h / 1,2 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	100 h / 4 ECTS	100 h / 4 ECTS

Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Nowak S., *Metodologia badań społecznych,* Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2020.
- Zenderowski R., *Technika pisania prac magisterskich i licencjackich: poradnik*, Wyd. CeDeWu, Warszawa 2014.
- Croswell J. W., *Projektowanie badań naukowych. Metody jakościowe, ilościowe i mieszane*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2013.
- Flanek Cz., Kucharski M., Sztanc J., *Elementy metodyki opracowania prac promocyjnych* (licencjacka, magisterska), Wyd. Fundacja Innowacja, Warszawa 2010.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Silverman D., *Prowadzenie badań jakościowych*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2012.

Inne materiały dydaktyczne:

- prezentacje multimedialne, materiały własne prowadzącego.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE	
KOD PRZEDMIOTU: **SEM2**	**Seminarium dyplomowe i egzamin dyplomowy 2**
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo Narodowe, studia pierwszego stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Nie dotyczy**
Rodzaj modułu kształcenia:	**Kierunkowy**
Punkty ECTS:	**6 ECTS**
Rok / Semestr:	**III / 6**
Osoba koordynująca przedmiot:	**dr hab. Piotr Rozwadowski, prof. SAN**

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Podstawowa wiedza z przedmiotów podstawowych i kierunkowych.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Przekazanie wiedzy i umiejętności w zakresie przygotowania i wykonania pracy licencjackiej.
C2	Wykształcenie umiejętności formułowania problemów badawczych odnoszących się do rzeczywistości profesjonalnej, dobierania odpowiednich metod ich rozwiązywania i formy prezentowania wyników.
C3	Kształtowanie postawy samodzielnego i ustawicznego pogłębiania wiedzy w zakresie metodologii i badań w naukach o bezpieczeństwie.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne	4						26		1	**31**
Studia niestacjonarne	4						26		1	**31**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Seminarium	Pogadanka, dyskusja, ćwiczenia pisemne, projekt, symulacje, eksperyment, instruktaż, ankieta / kwestionariusz, analiza źródeł.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Student zna etapy prowadzenia badań naukowych w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie, w tym zasady formułowania problemu badawczego i jego rozwiązywania.	K1P_W01, K1P_W04
P_W02	Student zna zasady dyplomowania Społecznej Akademii Nauk.	K1P_W13
	Umiejętności:	

P_U01	Potrafi samodzielnie przeprowadzić analizę zjawisk i procesów zachodzących współcześnie w oparciu o właściwe narzędzia badawcze i z użyciem odpowiedniej terminologii i przygotować samodzielna pracę z tego zakresu.	K1P_U01, K1P_U02, K1P_U03,
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Student posiada zdolność przekazywania i obrony własnych poglądów w zakresie teoretycznym i praktycznym wybranej tematyki.	K1P_K01

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	**Seminarium:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
Sem1	Przygotowanie wstępu z elementami metodologicznymi pracy. Omówienie pracy z promotorem, naniesienie poprawek.	P_W01, P_W02, P_U01, P_K01
Sem2	Prezentacja fragmentów pracy na seminarium. Przygotowanie części empirycznej.	P_W01, P_W02, P_U01, P_K01
Sem3	Pierwsza wersja całości pracy. Omówienie pracy z promotorem Uwzględnienie uwag i przygotowanie kolejnych wersji.	P_W01, P_W02, P_U01, P_K01
Sem4	Strona tytułowa, wymagania formalne dotyczące wyglądu pracy. Akceptacja pracy przez promotora. Przygotowanie się do egzaminy dyplomowego.	P_W01, P_W02, P_U01, P_K01
Lp.	**Praca własna:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
PW1	Przygotowanie indywidualnej (lub w wyjątkowych sytuacjach zespołowej) pracy o charakterze praktycznym w wybranej tematyce z zakresu nauki o bezpieczeństwie.	P_W01, P_W02, P_U01, P_K01

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Metoda weryfikacji**											**Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU**
	Egzamin pisemny	Egzamin ustny	Esej/ referat/ wypowiedzi	Przeprowadzenie badań literaturowych	Przeprowadzenie badań empirycznych	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	
P_W01				x	x			x				Seminarium
P_W02				x	x			x				Seminarium
P_U01				x	x			x				Seminarium
P_K01								x				Seminarium

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Ocena niedostateczna** Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Ocena bardzo dobra** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:

P_W01	nie zna etapów prowadzenia badań naukowych w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie, w tym zasad formułowania problemu badawczego i jego rozwiązywania.	zna etapy prowadzenia badań naukowych w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie, w tym niektóre zasady formułowania problemu badawczego i jego rozwiązywania.	zna etapy prowadzenia badań naukowych w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie, w tym zasady formułowania problemu badawczego i jego rozwiązywania.	zna etapy prowadzenia badań naukowych w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie, w tym zasady formułowania problemu badawczego i jego rozwiązywania i je szczegółowo objaśnia.
P_W02	nie zna zasady dyplomowania Społecznej Akademii Nauk.	zna niektóre zasady dyplomowania Społecznej Akademii Nauk.	zna zasady dyplomowania Społecznej Akademii Nauk.	zna szczegółowo zasady dyplomowania Społecznej Akademii Nauk.
P_U01	nie potrafi przeprowadzić analizy zjawisk i procesów zachodzących współcześnie w oparciu o właściwe narzędzia badawcze i z użyciem odpowiedniej terminologii i przygotować samodzielnej pracy z tego zakresu.	potrafi samodzielnie przeprowadzić wybiórczą analizę zjawisk i procesów zachodzących współcześnie w oparciu o właściwe narzędzia badawcze i z użyciem odpowiedniej terminologii i przygotować pracę z tego zakresu.	potrafi samodzielnie przeprowadzić analizę zjawisk i procesów zachodzących współcześnie w oparciu o właściwe narzędzia badawcze i z użyciem odpowiedniej terminologii i przygotować samodzielna pracę z tego zakresu.	potrafi samodzielnie przeprowadzić kompleksową analizę zjawisk i procesów zachodzących współcześnie w oparciu o właściwe narzędzia badawcze i z użyciem odpowiedniej terminologii i przygotować samodzielna pracę z tego zakresu.
P_K01	nie posiada zdolności przekazywania i obrony własnych poglądów w zakresie teoretycznym i praktycznym wybranej tematyki.	posiada zdolność przekazywania i obrony własnych poglądów w zakresie teoretycznym i praktycznym wybranej tematyki.		

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	30 h	30 h
Egzamin/zaliczenie	1 h	1 h
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	119 h	119 h
- Przygotowanie referatu, wypowiedzi, rozprawki	---	---
- Przeprowadzenie badań literaturowych	35 h	35 h
- Przeprowadzenie badań empirycznych	35 h	35 h
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, itd.)	30 h	30 h
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	9 h	9 h
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	10 h	10 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**150 h / 6 ECTS**	**150 h / 6 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	31 h / 1,24 ECTS	31 h / 1,24 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	150 h / 6 ECTS	150 h / 6 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE
Literatura podstawowa przedmiotu: – Nowak S., *Metodologia badań społecznych,* Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2020. – Zenderowski R., *Technika pisania prac magisterskich i licencjackich: poradnik*, Wyd. CeDeWu, Warszawa 2014. – Croswell J. W., *Projektowanie badań naukowych. Metody jakościowe, ilościowe i mieszane,* Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2013. – Flanek Cz., Kucharski M., Sztanc J., *Elementy metodyki opracowania prac promocyjnych* (licencjacka, magisterska), Wyd. Fundacja Innowacja, Warszawa 2010.
Literatura uzupełniająca przedmiotu: - Silverman D., *Prowadzenie badań jakościowych*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2012.
Inne materiały dydaktyczne: - prezentacje multimedialne, materiały własne prowadzącego.

PRAKTYKI ZAWODOWE

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE	
KOD PRZEDMIOTU: **ZP**	**Praktyki zawodowe 1**
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo narodowe, studia pierwszego stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Nie dotyczy**
Rodzaj modułu kształcenia:	**Kierunkowy / kształtujący umiejętności praktyczne**
Punkty ECTS:	**10 ECTS**
Rok / Semestr:	**II / 4**
Osoba koordynująca przedmiot:	**nadkom. w st. spocz. mgr Sławomir Szymański**

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Podstawowa wiedza obejmująca rolę, strukturę i funkcję instytucji odbywania praktyki.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Kształtowanie postawy samodzielnego i ustawicznego pogłębiania wiedzy w zakresie wybranej specjalizacji zawodowej w ramach nauk o bezpieczeństwie.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Praktyki	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne							250			**250**
Studia niestacjonarne							250			**250**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH	
Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Praktyki zawodowe	Samodzielne wykonywanie zadań pracowniczych na stanowisku pracy.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU		
Lp.	**Opis przedmiotowych efektów uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	Student zna w zaawansowanym stopniu strukturę organizacyjno-funkcjonalną Organizacji, w tym jednostek organizacyjnych, w których wykonywane są zadania z zakresu bezpieczeństwa narodowego.	K1P_W02, K1P_W03, K1P_W09
	Umiejętności:	

P_U01	Student potrafi obserwować oraz czynnie brać udział w codziennych pracach wykonywanych przez specjalistów z zakresu bezpieczeństwa narodowego; potrafi zastosować w praktyce uzyskaną wiedzę teoretyczną do wykonywania typowych zadań z zakresu bezpieczeństwa narodowego.	K1P_U01, K1P_U03, K1P_U12, K1P_U13
P_U02	Student potrafi przygotować stanowiska pracy związane z realizacją zadań z zakresu bezpieczeństwa narodowego w strukturach Organizacji uwzględniając zakres działania i obowiązków, zadania do wykonania, kompetencje.	K1P_U13, K1P_U19
P_U03	Student potrafi współpracować w Zespole, komunikować się z użyciem specjalistycznej terminologii z zakresu bezpieczeństwa.	K1P_U10, K1P_U12, K1P_U13
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Student jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych z uwzględnieniem przestrzegania zasad etyki zawodowej.	K1P_K05, K1P_K06
P_K02	Student jest gotów do krytycznej oceny swojej wiedzy przez opiekuna praktyk i innych pracowników w Organizacji oraz odbieranych informacji dotyczących działalności w zakresie bezpieczeństwa narodowego.	K1P_K01
P_K03	Student ma świadomość wagi zachowania w sposób profesjonalny.	K1P_K05

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	**Praktyki:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
P1	Zapoznanie się z podstawową charakterystyką organizacji, w której odbywają się praktyki oraz specyfiki jej sektora	P_W01, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02, P_K03
P2	Zapoznanie się z zakresem działań organizacji i jej systemem zarządzania.	P_W01, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02, P_K03
P3	Zapoznanie się ze strukturą organizacyjną oraz zakresem czynności poszczególnych jednostek organizacyjnych.	P_W01, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02, P_K03
P4	Zapoznanie się z działami związanymi z zakresem tematycznym pracy dyplomowej.	P_W01, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02, P_K03
P5	Zbieranie materiałów do pracy dyplomowej.	P_W01, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02, P_K03

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Metoda weryfikacji**											**Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU**
	Przygotowanie dokumentacji praktyk	Egzamin ustny	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania/praca samodzielna	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Ocena z wywiązywania się z obowiązków	Projekt grupowy	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	

P_W01	x							x		x		Praktyki
P_U01	x							x		x		Praktyki
P_U02	x							x		x		Praktyki
P_U03	x							x		x		Praktyki
P_K01	x							x		x		Praktyki
P_K02	x							x		x		Praktyki
P_K03	x							x		x		Praktyki

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Ocena niedostateczna** Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Ocena bardzo dobra** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_W01	Student nie zna w struktury organizacyjno-funkcjonalnej Organizacji, w tym jednostek organizacyjnych, w których wykonywane są zadania z zakresu bezpieczeństwa narodowego.	Student zna w podstawowym stopniu strukturę organizacyjno-funkcjonalną Organizacji, w tym jednostek organizacyjnych, w których wykonywane są zadania z zakresu bezpieczeństwa narodowego.	Student zna w zaawansowanym stopniu strukturę organizacyjno-funkcjonalną Organizacji, w tym jednostek organizacyjnych, w których wykonywane są zadania z zakresu bezpieczeństwa narodowego.	Student zna w kompleksowym stopniu strukturę organizacyjno-funkcjonalną Organizacji, w tym jednostek organizacyjnych, w których wykonywane są zadania z zakresu bezpieczeństwa narodowego.
P_U01	Student nie potrafi obserwować oraz czynnie brać udział w codziennych pracach wykonywanych przez specjalistów z zakresu bezpieczeństwa narodowego; nie potrafi zastosować w praktyce uzyskanej wiedzy teoretycznej do wykonywania typowych zadań z zakresu bezpieczeństwa narodowego.	Student potrafi z problemami obserwować oraz czynnie brać udział w codziennych pracach wykonywanych przez specjalistów z zakresu bezpieczeństwa narodowego; potrafi w stopniu ogólnym zastosować w praktyce uzyskaną wiedzę teoretyczną do wykonywania typowych zadań z zakresu bezpieczeństwa narodowego.	Student potrafi przy uzyskaniu wsparcia obserwować oraz czynnie brać udział w codziennych pracach wykonywanych przez specjalistów z zakresu bezpieczeństwa narodowego; potrafi w stopniu szczegółowym zastosować w praktyce uzyskaną wiedzę teoretyczną do wykonywania typowych zadań z zakresu bezpieczeństwa narodowego.	Student potrafi samodzielnie obserwować oraz czynnie brać udział w codziennych pracach wykonywanych przez specjalistów z zakresu bezpieczeństwa narodowego; potrafi w stopniu kompleksowym zastosować w praktyce uzyskaną wiedzę teoretyczną do wykonywania typowych zadań z zakresu bezpieczeństwa narodowego.
P_U02	Student nie potrafi przygotować stanowiska pracy związane z realizacją zadań z zakresu bezpieczeństwa narodowego w strukturach Organizacji uwzględniając zakres działania i obowiązków, zadania do wykonania, kompetencje.	Student potrafi pobieżnie przygotować stanowiska pracy związane z realizacją zadań z zakresu bezpieczeństwa narodowego w strukturach Organizacji uwzględniając zakres działania i obowiązków, zadania do wykonania, kompetencje.	Student potrafi szczegółowo przygotować stanowiska pracy związane z realizacją zadań z zakresu bezpieczeństwa narodowego w strukturach Organizacji uwzględniając zakres działania i obowiązków, zadania do wykonania, kompetencje.	Student potrafi starannie i z należytą skrupulatnością przygotować stanowiska pracy związane z realizacją zadań z zakresu bezpieczeństwa narodowego w strukturach Organizacji uwzględniając zakres działania i obowiązków, zadania do wykonania, kompetencje.
P_U03	Student nie potrafi współpracować w Zespole, komunikować się z użyciem specjalistycznej terminolo-	Student potrafi z problemami współpracować w Zespole, komunikować się z użyciem specjalistycznej	Student potrafi z zaangażowaniem współpracować w Zespole, komunikować się z użyciem specjalistycznej terminologii	Student potrafi współpracować w Zespole przejmując w nim niejednokrotnie rolę lidera, komunikować

	gii z zakresu bezpieczeństwa.	terminologii z zakresu bezpieczeństwa.	z zakresu bezpieczeństwa.	się z użyciem specjalistycznej terminologii z zakresu bezpieczeństwa.
P_K01	Student nie jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych z uwzględnieniem przestrzegania zasad etyki zawodowej.	Student jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych z uwzględnieniem przestrzegania zasad etyki zawodowej.		
P_K02	Student nie jest gotów do krytycznej oceny swojej wiedzy przez opiekuna praktyk i innych pracowników w Organizacji oraz odbieranych informacji dotyczących działalności w zakresie bezpieczeństwa narodowego.	Student jest gotów do krytycznej oceny swojej wiedzy przez opiekuna praktyk i innych pracowników w Organizacji oraz odbieranych informacji dotyczących działalności w zakresie bezpieczeństwa narodowego.		
P_K03	Student nie ma świadomości wagi zachowania w sposób profesjonalny.	Student ma świadomość wagi zachowania w sposób profesjonalny.		

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	250 h	250 h
Egzamin/zaliczenie	---	---
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	---	---
- Przygotowanie eseju	---	---
- Przeprowadzenie badań literaturowych	---	---
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, itd.)	---	---
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	---	---
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	---	---
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**250 h / 10 ECTS**	**250 h / 10 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	---	---
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	250 h / 10 ECTS	250 h / 10 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

–

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

–

Inne materiały dydaktyczne:

- Regulamin praktyk zawodowych.
- Dzienniczek praktyk.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE	
KOD PRZEDMIOTU: **ZP**	**Praktyki zawodowe 2**
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo narodowe, studia pierwszego stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Nie dotyczy**
Rodzaj modułu kształcenia:	**Kierunkowy / kształtujący umiejętności praktyczne**
Punkty ECTS:	**10 ECTS**
Rok / Semestr:	**III / 5**
Osoba koordynująca przedmiot:	**nadkom. w st. spocz. mgr Sławomir Szymański**

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Znajomość charakterystyki zarządzania w organizacji. Umiejętność pracy samodzielnej i w zespole.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Czynny udział w życiu organizacji (w ramach zadań nakreślonych przez opiekuna praktyki). Zadania te powinny polegać na włączeniu studenta w organizację różnego typu działań, tak aby mógł wykorzystać nabytą wiedzę do przygotowania pracy dyplomowej oraz nabyć przygotowanie zawodowe.
C2	wyposażenie studenta w odpowiedni zasób doświadczeń praktycznych i pogłębienia wiedzy o aspekty praktyczne, niezbędnych do sprawnego wykonywania zawodu.
C3	Nabycie umiejętności pozyskiwania materiałów i informacji do realizacji zadań, w tym pomocnych w opracowaniu pracy dyplomowej.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Praktyki	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne							250			**250**
Studia niestacjonarne							250			**250**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH	
Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Praktyki	Zajęcia praktyczne, szkolenie na stanowiskach pracy, obserwacja wykonywanej pracy przez pracowników i kierowników różnych organizacji.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU		
Lp.	**Opis przedmiotowych efektów uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
Wiedza:		

P_W01	Student zna w zaawansowanym stopniu podstawy funkcjonowania Organizacji jako podmiotu bezpieczeństwa, tj. jej roli, złożonych zadań i funkcji w systemie bezpieczeństwa narodowego, w tym w zakresie wyzwań, szans i zagrożeń bezpieczeństwa oraz wykorzystywane w Organizacji kluczowe procedury dotyczące bezpieczeństwa narodowego.	K1P_W02, K1P_W03, K1P_W09
P_W02	Student zna powiązania Organizacji, w której odbywa się praktyka z podmiotami działającymi w sektorze bezpieczeństwa narodowego.	K1P_W09
P_W03	Student zna w zaawansowanym stopniu narzędzia informatyczne wykorzystywane w Organizacji do rozwiązywania problemów i wykonywania zadań z zakresu bezpieczeństwa narodowego.	K1P_W03, K1P_W09
Umiejętności:		
P_U01	Student potrafi obserwować oraz czynnie brać udział w codziennych pracach wykonywanych przez specjalistów z zakresu bezpieczeństwa narodowego i dokonywać ich oceny; potrafi zastosować w praktyce uzyskaną wiedzę teoretyczną do wykonywania złożonych zadań z zakresu bezpieczeństwa narodowego.	K1P_U03, K1P_U10, K1P_U12, K1P_U13
P_U02	Student potrafi pozyskiwać z właściwych źródeł i analizować informacje, dane, oraz materiały do realizacji wykonywanych zadań, w tym z wykorzystaniem odpowiednich narzędzi informatycznych gromadzenia, analizy i prezentacji danych.	K1P_U01, K1P_U02, K1P_U04
P_U03	Student potrafi pracować w zespole, zespołowo rozwiązywać pojawiające się trudności, komunikować się z użyciem specjalistycznej terminologii z zakresu bezpieczeństwa.	K1P_U12, K1P_U13
P_U04	Student potrafi przy wykonywaniu zadań z zakresu bezpieczeństwa narodowego zastosować odpowiednie poznane procedury obowiązujące w Organizacji.	K1P_U07
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Student wykazuje twórczą postawę w stosunku do stawianych przed nim zadań, jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych z uwzględnieniem przestrzegania zasad etyki zawodowej.	K1P_K05, K1P_K06, K1P_K07
P_K02	Student jest świadom konieczności identyfikacji własnych mocnych stron celem ich dalszego doskonalenia i ograniczania słabych. Docenia potrzebę wymiany informacji i dzielenia się wiedzą służąca rozwojowi i rozwiązywaniu problemów występujących w pracy zawodowej.	K1P_K01, K1P_K02
P_K03	Student jest gotów w przypadku trudności przy wykonywaniu powierzonych mu zadań zasięgania opinii współpracowników.	K1P_K02, K1P_K03

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	Praktyki:	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
P1	Zapoznanie się z kluczowymi przepisami prawnymi obowiązującymi przy podejmowaniu działań i decyzji w organizacji, w której student odbywa praktykę.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_U04, P_K01, P_K02, P_K03
P2	Zapoznanie się z zasadami polityki kadrowej, poziomem i strukturą zatrudnienia, systemem wynagradzania	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_U04, P_K01, P_K02, P_K03
P3	Zapoznanie się z działami związanymi z bezpieczeństwem w organizacji.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_U04, P_K01, P_K02, P_K03

P4	Czynny udział w życiu organizacji (w ramach nakreślonych przez opiekuna praktyki-pracownika instytucji, którym powinien być doświadczony pracownik).	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_U04, P_K01, P_K02, P_K03
P5	Realizacja przez studenta prostych zadań wyznaczonych przez opiekuna praktyk w instytucji, w której student odbywa praktykę zawodową. Szczegółowe zadania są zależne od charakteru działalności instytucji. Zadania te powinny polegać na włączeniu studenta w organizację różnego typu działań, tak aby mógł wykorzystać nabytą wiedzę i nabyć przygotowanie zawodowe.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_U04, P_K01, P_K02, P_K03
P6	Zbieranie materiałów do pracy dyplomowej.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_U04, P_K01, P_K02, P_K03

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Metoda weryfikacji**											**Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU**
	Przygotowanie dokumentacji praktyk	Egzamin ustny	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania/praca samodzielna	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Ocena z wywiązywania się z obowiązków	Projekt grupowy	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	
P_W01	x							x		x		Praktyki
P_W02	x							x		x		Praktyki
P_W03	x							x		x		Praktyki
P_U01	x							x		x		Praktyki
P_U02	x							x		x		Praktyki
P_U03	x							x		x		Praktyki
P_U04	x							x		x		Praktyki
P_K01	x							x		x		Praktyki
P_K02	x							x		x		Praktyki
P_K03	x							x		x		Praktyki

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Ocena niedostateczna** Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Ocena bardzo dobra** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_W01	Student nie zna podstaw funkcjonowania Organizacji jako podmiotu bezpieczeństwa, tj. jej roli, złożonych zadań i funkcji w systemie bezpieczeństwa narodowego, w tym w zakresie wyzwań, szans i zagrożeń bezpieczeństwa oraz wykorzystywane w	Student zna w podstawowym stopniu podstawy funkcjonowania Organizacji jako podmiotu bezpieczeństwa, tj. jej roli, złożonych zadań i funkcji w systemie bezpieczeństwa narodowego, w tym w zakresie wyzwań, szans i zagrożeń bezpieczeństwa oraz wykorzystywane w	Student zna w zaawansowanym stopniu podstawy funkcjonowania Organizacji jako podmiotu bezpieczeństwa, tj. jej roli, złożonych zadań i funkcji w systemie bezpieczeństwa narodowego, w tym w zakresie wyzwań, szans i zagrożeń bezpie-	Student zna w kompleksowym stopniu podstawy funkcjonowania Organizacji jako podmiotu bezpieczeństwa, tj. jej roli, złożonych zadań i funkcji w systemie bezpieczeństwa narodowego, w tym w zakresie wyzwań, szans i zagrożeń bezpieczeństwa oraz

	Organizacji kluczowe procedury dotyczące bezpieczeństwa narodowego.	Organizacji kluczowe procedury dotyczące bezpieczeństwa narodowego.	czeństwa oraz wykorzystywane w Organizacji kluczowe procedury dotyczące bezpieczeństwa narodowego.	wykorzystywane w Organizacji kluczowe procedury dotyczące bezpieczeństwa narodowego.
P_W02	Student nie zna powiązania Organizacji, w której odbywa się praktyka z podmiotami działającymi w sektorze bezpieczeństwa narodowego.	Student zna ogólne powiązania Organizacji, w której odbywa się praktyka z podmiotami działającymi w sektorze bezpieczeństwa narodowego.	Student zna szczegółowe powiązania Organizacji, w której odbywa się praktyka z podmiotami działającymi w sektorze bezpieczeństwa narodowego.	Student zna różnorodne i szczegółowe powiązania Organizacji, w której odbywa się praktyka z podmiotami działającymi w sektorze bezpieczeństwa narodowego.
P_W03	Student nie zna narzędzi informatycznych wykorzystywanych w Organizacji do rozwiązywania problemów i wykonywania zadań z zakresu bezpieczeństwa narodowego.	Student zna w podstawowym stopniu narzędzia informatyczne wykorzystywane w Organizacji do rozwiązywania problemów i wykonywania zadań z zakresu bezpieczeństwa narodowego.	Student zna w zaawansowanym stopniu narzędzia informatyczne wykorzystywane w Organizacji do rozwiązywania problemów i wykonywania zadań z zakresu bezpieczeństwa narodowego.	Student zna w wyczerpującym stopniu narzędzia informatyczne wykorzystywane w Organizacji do rozwiązywania problemów i wykonywania zadań z zakresu bezpieczeństwa narodowego.
P_U01	Student nie potrafi obserwować oraz czynnie brać udziału w codziennych pracach wykonywanych przez specjalistów z zakresu bezpieczeństwa narodowego i dokonywać ich oceny; nie potrafi zastosować w praktyce uzyskanej wiedzę teoretyczną do wykonywania złożonych zadań z zakresu bezpieczeństwa narodowego.	Student potrafi w stopniu ogólnym obserwować oraz czynnie brać udział w codziennych pracach wykonywanych przez specjalistów z zakresu bezpieczeństwa narodowego i dokonywać ich oceny; potrafi zastosować w praktyce uzyskaną wiedzę teoretyczną do wykonywania złożonych zadań z zakresu bezpieczeństwa narodowego w stopniu ograniczonym.	Student potrafi w stopniu szczegółowym obserwować oraz czynnie brać udział w codziennych pracach wykonywanych przez specjalistów z zakresu bezpieczeństwa narodowego i dokonywać ich oceny; potrafi zastosować w praktyce uzyskaną wiedzę teoretyczną do wykonywania złożonych zadań z zakresu bezpieczeństwa narodowego w zakresie szczegółowym.	Student potrafi w stopniu kompleksowym obserwować oraz czynnie brać udział w codziennych pracach wykonywanych przez specjalistów z zakresu bezpieczeństwa narodowego i dokonywać ich oceny; potrafi zastosować w praktyce uzyskaną wiedzę teoretyczną do wykonywania złożonych zadań z zakresu bezpieczeństwa narodowego w zakresie wyczerpującym.
P_U02	Student nie potrafi pozyskiwać z właściwych źródeł i analizować informacje, dane, oraz materiały do realizacji wykonywanych zadań, w tym z wykorzystaniem odpowiednich narzędzi informatycznych gromadzenia, analizy i prezentacji danych.	Student potrafi z problemami pozyskiwać z właściwych źródeł i analizować informacje, dane, oraz materiały do realizacji wykonywanych zadań, w tym z wykorzystaniem odpowiednich narzędzi informatycznych gromadzenia, analizy i prezentacji danych.	Student potrafi starannie pozyskiwać z właściwych źródeł i analizować informacje, dane, oraz materiały do realizacji wykonywanych zadań, w tym z wykorzystaniem odpowiednich narzędzi informatycznych gromadzenia, analizy i prezentacji danych.	Student potrafi starannie i wyczerpująco pozyskiwać z właściwych źródeł i analizować informacje, dane, oraz materiały do realizacji wykonywanych zadań, w tym z wykorzystaniem odpowiednich narzędzi informatycznych gromadzenia, analizy i prezentacji danych.
P_U03	Student nie potrafi pracować w zespole, zespołowo rozwiązywać pojawiające się trudności, komunikować się z użyciem specjalistycznej terminologii z zakresu bezpieczeństwa.	Student potrafi w ograniczonym zakresie pracować w zespole, zespołowo rozwiązywać pojawiające się trudności, komunikować się z użyciem specjalistycznej terminologii z zakresu bezpieczeństwa.	Student potrafi w pełnym zakresie pracować w zespole, zespołowo rozwiązywać pojawiające się trudności, komunikować się z użyciem specjalistycznej terminologii z zakresu bezpieczeństwa.	Student potrafi w zakresie kompleksowym pracować w zespole pełniąc niejednokrotnie rolę lidera, zespołowo rozwiązywać pojawiające się trudności, komunikować się z użyciem specjalistycznej terminologii z zakresu bezpieczeństwa.

P_U04	Student nie potrafi przy wykonywaniu zadań z zakresu bezpieczeństwa narodowego zastosować odpowiednie poznane procedury obowiązujące w Organizacji.	Student potrafi przy wykonywaniu zadań z zakresu bezpieczeństwa narodowego zastosować niektóre z poznanych procedur obowiązujące w Organizacji.	Student potrafi przy wykonywaniu zadań z zakresu bezpieczeństwa narodowego zastosować odpowiednie poznane procedury obowiązujące w Organizacji.	Student potrafi przy wykonywaniu zadań z zakresu bezpieczeństwa narodowego zastosować odpowiednie poznane procedury obowiązujące w Organizacji i wyrazić na ich temat własną opinię.
P_K01	Student nie wykazuje twórczej postawy w stosunku do stawianych przed nim zadań, nie jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych z uwzględnieniem przestrzegania zasad etyki zawodowej.	Student wykazuje twórczą postawę w stosunku do stawianych przed nim zadań, jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych z uwzględnieniem przestrzegania zasad etyki zawodowej.		
P_K02	Student nie jest świadom konieczności identyfikacji własnych mocnych stron celem ich dalszego doskonalenia i ograniczania słabych. Nie docenia potrzeby wymiany informacji i dzielenia się wiedzą służąca rozwojowi i rozwiązywaniu problemów występujących w pracy zawodowej.	Student jest świadom konieczności identyfikacji własnych mocnych stron celem ich dalszego doskonalenia i ograniczania słabych. Docenia potrzebę wymiany informacji i dzielenia się wiedzą służąca rozwojowi i rozwiązywaniu problemów występujących w pracy zawodowej.		
P_K03	Student nie jest gotów w przypadku trudności przy wykonywaniu powierzonych mu zadań zasięgania opinii współpracowników.	Student jest gotów w przypadku trudności przy wykonywaniu powierzonych mu zadań zasięgania opinii współpracowników.		

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	250 h	250 h
Egzamin/zaliczenie	---	---
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	---	---
- Przygotowanie eseju	---	---
- Przeprowadzenie badań literaturowych	---	---
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, itd.)	---	---
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	---	---
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	---	---

Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**250 h / 10 ECTS**	**250 h / 10 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	---	---
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	250 h / 10 ECTS	250 h / 10 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

–

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

–

Inne materiały dydaktyczne:

- Regulamin praktyk zawodowych.
- Dzienniczek praktyk.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE	
KOD PRZEDMIOTU: **ZP**	**Praktyki zawodowe 3**
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Społeczna Akademia Nauk**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Bezpieczeństwo narodowe, studia pierwszego stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Nie dotyczy**
Rodzaj modułu kształcenia:	**Kierunkowy / kształtujący umiejętności praktyczne**
Punkty ECTS:	**10 ECTS**
Rok / Semestr:	**III / 6**
Osoba koordynująca przedmiot:	**nadkom. w st. spocz. mgr Sławomir Szymański**

II. WYMAGANIA WSTĘPNE (wynikające z następstwa przedmiotów)
Znajomość charakterystyki zarządzania w organizacji. Umiejętność pracy samodzielnej i w zespole.

III. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	
C1	Czynny udział w życiu organizacji (w ramach zadań nakreślonych przez opiekuna praktyki). Zadania te powinny polegać na włączeniu studenta w organizację różnego typu działań, tak aby mógł wykorzystać nabytą wiedzę do przygotowania pracy dyplomowej oraz nabyć przygotowanie zawodowe.
C2	Wyposażenie studenta w zasób doświadczeń praktycznych i rozszerzenia wiedzy o aspekty praktyczne, niezbędnych są do sprawnego wykonywania zawodu.
C3	Nabycie umiejętności pozyskiwania materiałów i informacji do realizacji zadań, w tym pomocnych w opracowaniu pracy dyplomowej.

IV. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersat.	Lab.	Warsztaty	Projekt	Praktyki	Konsultacje	Egzamin/ zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne							250			**250**
Studia niestacjonarne							250			**250**

V. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH	
Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Praktyki	Zajęcia praktyczne, szkolenie na stanowiskach pracy, obserwacja wykonywanej pracy przez pracowników i kierowników różnych organizacji.

VI. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU		
Lp.	**Opis przedmiotowych efektów uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	Student zna w zaawansowanym stopniu powiązania funkcjonalne między jednostkami organizacyjnymi, w których wykonywane są zadania z zakresu bezpieczeństwa narodowego.	K1P_W02, K1P_W09

P_W02	Student zna w zaawansowanym stopniu zakres działania i kompetencji osób pełniących funkcje kierownicze w zakresie bezpieczeństwa narodowego w Organizacji, w której odbywa się praktyka.	K1P_W02, K1P_W09
P_W03	Student zna w zaawansowanym stopniu standardy i normy kluczowych obszarów działalności zawodowej z zakresu bezpieczeństwa narodowego właściwych dla Organizacji, w której odbywana jest praktyka.	K1P_W04
Umiejętności:		
P_U01	Student potrafi obserwować oraz czynnie brać udział w codziennych pracach wykonywanych przez specjalistów z zakresu bezpieczeństwa narodowego i dokonywać ich oceny; potrafi zastosować w praktyce uzyskaną wiedzę teoretyczną do wykonywania złożonych i nietypowych zadań z zakresu bezpieczeństwa narodowego.	K1P_U03, K1P_U10, K1P_U12, K1P_U13
P_U02	Student potrafi pozyskiwać z właściwych źródeł i analizować informacje, dane, oraz materiały do realizacji swoich zadań, w tym z wykorzystaniem odpowiednich narzędzi informatycznych gromadzenia, analizy i prezentacji danych i formułować na ich podstawie wnioski, a także oceniać ich przydatność.	K1P_U01, K1P_U02, K1P_U04
P_U03	Student potrafi posługiwać się standardami i normami kluczowych obszarów działalności zawodowej z zakresu bezpieczeństwa narodowego właściwymi dla Organizacji, w której odbywana jest praktyka.	K1P_U07
P_U04	Student potrafi pracować w zespole, nie w pełni przewidywalnych warunkach zespołowo rozwiązywać pojawiające się trudności z zakresu bezpieczeństwa narodowego.	K1P_U09
P_U05	Student potrafi komunikować się ze współpracownikami z użyciem specjalistycznej terminologii z zakresu bezpieczeństwa narodowego oraz brać udział w dyskusji i debacie na potrzeby Organizacji, w której odbywa się praktyka.	K1P_U11, K1P_U12, K1P_U13
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Student wykazuje twórczą postawę w stosunku do stawianych przed nim zadań, jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych z uwzględnieniem przestrzegania zasad etyki zawodowej i wymagania tego od innych.	K1P_K05, K1P_K06
P_K02	Student jest gotów do wypełniania zobowiązań społecznych i współorganizowania z pracownikami Organizacji działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa narodowego.	K1P_K03
P_K03	Student jest gotów do dbałości o tradycje zawodu środowiska związanego z bezpieczeństwem narodowym.	K1P_K06

VII. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	**Wykład:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się**
P1	Zapoznanie się ze strategią rozwoju Organizacji zakresem działań organizacji i jej systemem zarządzania.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_U04, P_U05, P_K01, P_K02, P_K03
P2	Zapoznanie się ze strukturą organizacyjną oraz zakresem czynności poszczególnych jednostek organizacyjnych i wzajemnych relacjach.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_U04, P_U05, P_K01, P_K02, P_K03
P3	Zapoznanie się z przepisami prawnymi obowiązującymi przy podejmowaniu działań i decyzji w organizacji, w której student odbywa praktykę i procedurami ich wykorzystania.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03,

		P_U04, P_U05, P_K01, P_K02, P_K03
P4	Zapoznanie się z zasadami polityki kadrowej, poziomem i strukturą zatrudnienia, planami rozwoju, systemem wynagradzania i motywacyjnym i doskonaleniem kwalifikacji zawodowych.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_U04, P_U05, P_K01, P_K02, P_K03
P5	Zapoznanie się z zakresem obowiązków i funkcjonowaniem poszczególnych działów w Organizacji.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_U04, P_U05, P_K01, P_K02, P_K03
P6	Zapoznanie się ze specjalistyczną infrastrukturą informatyczną wykorzystywaną w firmie w poszczególnych działach przeznaczoną do gromadzenia i analizy danych.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_U04, P_U05, P_K01, P_K02, P_K03
P7	Czynny udział w życiu organizacji (w ramach nakreślonych przez opiekuna praktyki-pracownika instytucji, którym powinien być doświadczony pracownik).	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_U04, P_U05, P_K01, P_K02, P_K03
P8	Realizacja przez studenta złożonych zadań wyznaczonych przez opiekuna praktyk w instytucji, w której student odbywa praktykę zawodową a także zadań wskazanych samodzielnie przez studenta zaakceptowanych przez Opiekuna praktyki. Szczegółowe zadania są zależne od charakteru działalności instytucji. Zadania te powinny polegać na włączeniu studenta w organizację różnego typu działań, tak aby mógł wykorzystać nabytą wiedzę i nabyć przygotowanie zawodowe.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_U04, P_U05, P_K01, P_K02, P_K03
P9	Zbieranie materiałów do pracy dyplomowej.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_U04, P_U05, P_K01, P_K02, P_K03

VIII. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Metoda weryfikacji**											**Metoda zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU**
	Przygotowanie dokumentacji praktyk	Egzamin ustny	Test	Esej/ referat/ portfolio	Zadania/praca samodzielna	Prezentacja indywidualna	Prezentacja grupowa	Ocena z wywiązywania się z obowiązków	Projekt grupowy	Karty obserwacji /karty samooceny	Aktywność na zajęciach	
P_W01	x							x		x		Praktyki
P_W02	x							x		x		Praktyki
P_W03	x							x		x		Praktyki
P_U01	x							x		x		Praktyki

P_U02	x							x		x		Praktyki
P_U03	x							x		x		Praktyki
P_U04	x							x		x		Praktyki
P_U05	x							x		x		Praktyki
P_K01	x							x		x		Praktyki
P_K02	x							x		x		Praktyki
P_K03	x							x		x		Praktyki

IX. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	**Ocena niedostateczna** Student nie zna i nie rozumie / nie potrafi / nie jest gotów do:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:	**Ocena bardzo dobra** Student zna i rozumie / potrafi / jest gotów do:
P_W01	Student nie zna powiązania funkcjonalnego między jednostkami organizacyjnymi, w których wykonywane są zadania z zakresu bezpieczeństwa narodowego.	Student zna w podstawowym stopniu powiązania funkcjonalne między jednostkami organizacyjnymi, w których wykonywane są zadania z zakresu bezpieczeństwa narodowego.	Student zna w zaawansowanym stopniu powiązania funkcjonalne między jednostkami organizacyjnymi, w których wykonywane są zadania z zakresu bezpieczeństwa narodowego.	Student zna w wyczerpującym stopniu powiązania funkcjonalne między jednostkami organizacyjnymi, w których wykonywane są zadania z zakresu bezpieczeństwa narodowego.
P_W02	Student nie zna zakresu działania i kompetencji osób pełniących funkcje kierownicze w zakresie bezpieczeństwa narodowego w Organizacji, w której odbywa się praktyka.	Student zna w podstawowym stopniu zakres działania i kompetencji osób pełniących funkcje kierownicze w zakresie bezpieczeństwa narodowego w Organizacji, w której odbywa się praktyka.	Student zna w zaawansowanym stopniu zakres działania i kompetencji osób pełniących funkcje kierownicze w zakresie bezpieczeństwa narodowego w Organizacji, w której odbywa się praktyka.	Student zna w wyczerpującym stopniu zakres działania i kompetencji osób pełniących funkcje kierownicze w zakresie bezpieczeństwa narodowego w Organizacji, w której odbywa się praktyka.
P_W03	Student nie zna standardów i norm kluczowych obszarów działalności zawodowej z zakresu bezpieczeństwa narodowego właściwych dla Organizacji, w której odbywana jest praktyka.	Student zna w podstawowym stopniu standardy i normy kluczowych obszarów działalności zawodowej z zakresu bezpieczeństwa narodowego właściwych dla Organizacji, w której odbywana jest praktyka.	Student zna w zaawansowanym stopniu standardy i normy kluczowych obszarów działalności zawodowej z zakresu bezpieczeństwa narodowego właściwych dla Organizacji, w której odbywana jest praktyka.	Student zna w kompleksowym stopniu standardy i normy kluczowych obszarów działalności zawodowej z zakresu bezpieczeństwa narodowego właściwych dla Organizacji, w której odbywana jest praktyka.
P_U01	Student nie potrafi obserwować oraz czynnie brać udziału w codziennych pracach wykonywanych przez specjalistów z zakresu bezpieczeństwa narodowego i dokonywać ich oceny; nie potrafi zastosować w praktyce uzyskanej wiedzy teoretycznej do wykonywania złożonych i nietypowych zadań z zakresu bezpieczeństwa narodowego.	Student potrafi w ograniczonym zakresie obserwować oraz niezbyt czynnie brać udział w codziennych pracach wykonywanych przez specjalistów z zakresu bezpieczeństwa narodowego i dokonywać ich oceny; potrafi niestarannie zastosować w praktyce uzyskaną wiedzę teoretyczną do wykonywania złożonych i nietypowych	Student potrafi obserwować oraz czynnie brać udział w codziennych pracach wykonywanych przez specjalistów z zakresu bezpieczeństwa narodowego i dokonywać ich oceny; potrafi zastosować w praktyce uzyskaną wiedzę teoretyczną do wykonywania złożonych i nietypowych zadań z zakresu bezpieczeństwa narodowego.	Student potrafi kompleksowo obserwować oraz czynnie brać udział w codziennych pracach wykonywanych przez specjalistów z zakresu bezpieczeństwa narodowego i dokonywać ich oceny; potrafi w stopniu wyczerpującym zastosować w praktyce uzyskaną wiedzę teoretyczną do wykonywania złożonych i nietypowych

		zadań z zakresu bezpieczeństwa narodowego.		zadań z zakresu bezpieczeństwa narodowego.
P_U02	Student nie potrafi pozyskiwać z właściwych źródeł i analizować informacje, dane, oraz materiały do realizacji swoich zadań, w tym z wykorzystaniem odpowiednich narzędzi informatycznych gromadzenia, analizy i prezentacji danych i formułować na ich podstawie wnioski, a także oceniać ich przydatność.	Student potrafi pozyskiwać z niektórych źródeł i analizować informacje, dane, oraz materiały do realizacji swoich zadań, w tym z wykorzystaniem odpowiednich narzędzi informatycznych gromadzenia, analizy i prezentacji danych i formułować na ich podstawie wnioski, a także oceniać ich przydatność.	Student potrafi pozyskiwać z właściwych źródeł i analizować informacje, dane, oraz materiały do realizacji swoich zadań, w tym z wykorzystaniem odpowiednich narzędzi informatycznych gromadzenia, analizy i prezentacji danych i formułować na ich podstawie wnioski, a także oceniać ich przydatność.	Student potrafi pozyskiwać z właściwych oraz samodzielnie zweryfikowanych źródeł i analizować informacje, dane, oraz materiały do realizacji swoich zadań, w tym z wykorzystaniem odpowiednich narzędzi informatycznych gromadzenia, analizy i prezentacji danych i formułować na ich podstawie wnioski, a także oceniać ich przydatność.
P_U03	Student nie potrafi posługiwać się standardami i normami kluczowych obszarów działalności zawodowej z zakresu bezpieczeństwa narodowego właściwymi dla Organizacji, w której odbywana jest praktyka.	Student potrafi w stopniu ogólnym posługiwać się standardami i normami kluczowych obszarów działalności zawodowej z zakresu bezpieczeństwa narodowego właściwymi dla Organizacji, w której odbywana jest praktyka.	Student potrafi w stopniu szczegółowym posługiwać się standardami i normami kluczowych obszarów działalności zawodowej z zakresu bezpieczeństwa narodowego właściwymi dla Organizacji, w której odbywana jest praktyka.	Student potrafi w stopniu kompleksowym posługiwać się standardami i normami kluczowych obszarów działalności zawodowej z zakresu bezpieczeństwa narodowego właściwymi dla Organizacji, w której odbywana jest praktyka.
P_U04	Student nie potrafi pracować w zespole, nie w pełni przewidywalnych warunkach zespołowo rozwiązywać pojawiające się trudności z zakresu bezpieczeństwa narodowego.	Student potrafi pracować w zespole, nie w pełni przewidywalnych warunkach zespołowo rozwiązywać pojawiające się trudności z zakresu bezpieczeństwa narodowego, lecz bez większego zaangażowania.	Student potrafi pracować w zespole, nie w pełni przewidywalnych warunkach zespołowo rozwiązywać pojawiające się trudności z zakresu bezpieczeństwa narodowego z zaangażowaniem.	Student potrafi pracować w zespole, nie w pełni przewidywalnych warunkach zespołowo rozwiązywać pojawiające się trudności z zakresu bezpieczeństwa narodowego z zaangażowaniem i niejednokrotnie pełniąc rolę lidera.
P_U05	Student nie potrafi komunikować się ze współpracownikami z użyciem specjalistycznej terminologii z zakresu bezpieczeństwa narodowego oraz brać udział w dyskusji i debacie na potrzeby Organizacji, w której odbywa się praktyka.	Student potrafi niestarannie komunikować się ze współpracownikami z użyciem specjalistycznej terminologii z zakresu bezpieczeństwa narodowego oraz brać udział w dyskusji i debacie na potrzeby Organizacji, w której odbywa się praktyka.	Student potrafi rzetelnie i właściwie komunikować się ze współpracownikami z użyciem specjalistycznej terminologii z zakresu bezpieczeństwa narodowego oraz brać udział w dyskusji i debacie na potrzeby Organizacji, w której odbywa się praktyka.	Student potrafi swobodnie i z uwagą komunikować się ze współpracownikami z użyciem specjalistycznej terminologii z zakresu bezpieczeństwa narodowego oraz brać udział w dyskusji i debacie na potrzeby Organizacji, w której odbywa się praktyka.
P_K01	Student nie wykazuje twórczej postawy w stosunku do stawianych przed nim zadań, nie jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych z uwzględnieniem przestrzegania zasad etyki zawodowej i wymagania tego od innych.	Student wykazuje twórczą postawę w stosunku do stawianych przed nim zadań, jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych z uwzględnieniem przestrzegania zasad etyki zawodowej i wymagania tego od innych.		

P_K02	Student nie jest gotów do wypełniania zobowiązań społecznych i współorganizowania z pracownikami Organizacji działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa narodowego.	Student jest gotów do wypełniania zobowiązań społecznych i współorganizowania z pracownikami Organizacji działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa narodowego.
P_K03	Student nie jest gotów do dbałości o tradycje zawodu środowiska związanego z bezpieczeństwem narodowym.	Student jest gotów do dbałości o tradycje zawodu środowiska związanego z bezpieczeństwem narodowym.

X. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	250 h	250 h
Egzamin/zaliczenie	---	---
Udział w konsultacjach	---	---
Praca własna studenta, w tym:	---	---
- Przygotowanie eseju	---	---
- Przeprowadzenie badań literaturowych	---	---
- Przeprowadzenie badań empirycznych	---	---
- Projekt (zebranie danych, przygotowanie założeń projektu, wykonanie projektu, itd.)	---	---
- Przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	---	---
- Przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia	---	---
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**250 h / 10 ECTS**	**250 h / 10 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	---	---
Obciążenie studenta w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	250 h / 10 ECTS	250 h / 10 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności	---	---

XI. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

–

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

–

Inne materiały dydaktyczne:

- Regulamin praktyk zawodowych.
- Dzienniczek praktyk.